

ПОДАТКОВИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
[№ 2856-VI від 23.12.2010](#), ВВР, 2011, № 29, ст.272
[№ 3205-VI від 07.04.2011](#), ВВР, 2011, № 41, ст.413
[№ 3221-VI від 07.04.2011](#), ВВР, 2011, № 42, ст.428
[№ 3292-VI від 21.04.2011](#), ВВР, 2011, № 44, ст.469
[№ 3320-VI від 12.05.2011](#), ВВР, 2011, № 45, ст.477
[№ 3387-VI від 19.05.2011](#), ВВР, 2011, № 47, ст.529
[№ 3609-VI від 07.07.2011](#), ВВР, 2012, № 6, ст.50
[№ 3610-VI від 07.07.2011](#), ВВР, 2012, № 7, ст.53
[№ 3675-VI від 08.07.2011](#), ВВР, 2012, № 14, ст.88
[№ 3741-VI від 20.09.2011](#), ВВР, 2012, № 19-20, ст.174
[№ 4014-VI від 04.11.2011](#), ВВР, 2012, № 24, ст.248
[№ 4057-VI від 17.11.2011](#), ВВР, 2012, № 27, ст.278}

{Офіційне тлумачення до Кодексу див. в [Рішенні Конституційного Суду № 18-рп/2011 від 14.12.2011](#)}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
[№ 4212-VI від 22.12.2011](#), ВВР, 2012, № 32-33, ст.413
[№ 4220-VI від 22.12.2011](#), ВВР, 2012, № 29, ст.345
[№ 4235-VI від 22.12.2011](#), ВВР, 2012, № 38, ст.456
[№ 4238-VI від 22.12.2011](#), ВВР, 2012, № 39, ст.460
[№ 4268-VI від 22.12.2011](#), ВВР, 2012, № 30, ст.356
[№ 4279-VI від 22.12.2011](#), ВВР, 2012, № 31, ст.389
[№ 4453-VI від 23.02.2012](#), ВВР, 2012, № 49, ст.559
[№ 4652-VI від 13.04.2012](#), ВВР, 2013, № 21, ст.208
[№ 4661-VI від 24.04.2012](#), ВВР, 2013, № 7, ст.64
[№ 4677-VI від 15.05.2012](#), ВВР, 2013, № 8, ст.71}

{Щодо визнання конституційними окремих положень див. [Рішення Конституційного Суду № 13-рп/2012 від 12.06.2012](#)}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
[№ 4834-VI від 24.05.2012](#), ВВР, 2013, № 16, ст.136
[№ 4915-VI від 07.06.2012](#), ВВР, 2013, № 18, ст.167
[№ 5019-VI від 21.06.2012](#), ВВР, 2013, № 22, ст.213
[№ 5043-VI від 04.07.2012](#), ВВР, 2013, № 25, ст.248
[№ 5073-VI від 05.07.2012](#), ВВР, 2013, № 25, ст.252
[№ 5074-VI від 05.07.2012](#), ВВР, 2013, № 30, ст.339
[№ 5083-VI від 05.07.2012](#), ВВР, 2013, № 33, ст.435
[№ 5091-VI від 05.07.2012](#), ВВР, 2013, № 32, ст.406
[№ 5180-VI від 06.07.2012](#), ВВР, 2013, № 30, ст.348}

[№ 5203-VI від 06.09.2012](#), BBP, 2013, № 32, ст.409
[№ 5211-VI від 06.09.2012](#), BBP, 2013, № 33, ст.438
[№ 5412-VI від 02.10.2012](#), BBP, 2013, № 43, ст.617
[№ 5413-VI від 02.10.2012](#), BBP, 2013, № 43, ст.618
[№ 5414-VI від 02.10.2012](#), BBP, 2013, № 41, ст.553
[№ 5471-VI від 06.11.2012](#), BBP, 2013, № 49, ст.686
[№ 5503-VI від 20.11.2012](#), BBP, 2014, № 8, ст.89
[№ 5515-VI від 06.12.2012](#), BBP, 2013, № 5-6, ст.60
[№ 5519-VI від 06.12.2012](#), BBP, 2014, № 8, ст.91
[№ 403-VII від 04.07.2013](#), BBP, 2014, № 20-21, ст.709
[№ 404-VII від 04.07.2013](#), BBP, 2014, № 20-21, ст.710
[№ 407-VII від 04.07.2013](#), BBP, 2014, № 20-21, ст.713
[№ 408-VII від 04.07.2013](#), BBP, 2014, № 20-21, ст.714
[№ 422-VII від 04.07.2013](#), BBP, 2014, № 20-21, ст.720
[№ 427-VII від 03.09.2013](#), BBP, 2014, № 20-21, ст.722
[№ 443-VII від 05.09.2013](#), BBP, 2014, № 20-21, ст.728
[№ 657-VII від 24.10.2013](#), BBP, 2014, № 22, ст.778
[№ 713-VII від 19.12.2013](#), BBP, 2014, № 22, ст.797
[№ 719-VII від 16.01.2014](#), BBP, 2014, № 9, ст.93
[№ 721-VII від 16.01.2014](#), BBP, 2014, № 22, ст.801 - втратив чинність на підставі Закону [№ 732-VII від 28.01.2014](#)
[№ 727-VII від 16.01.2014](#), BBP, 2014, № 22, ст.807 - втратив чинність на підставі Закону [№ 732-VII від 28.01.2014](#)
[№ 736-VII від 28.01.2014](#), BBP, 2014, № 22, ст.815
[№ 767-VII від 23.02.2014](#), BBP, 2014, № 17, ст.593
[№ 879-VII від 13.03.2014](#), BBP, 2014, № 16, ст.582
[№ 1166-VII від 27.03.2014](#), BBP, 2014, № 20-21, ст.745
[№ 1191-VII від 08.04.2014](#), BBP, 2014, № 23, ст.872
[№ 1200-VII від 10.04.2014](#), BBP, 2014, № 24, ст.884
[№ 1260-VII від 13.05.2014](#), BBP, 2014, № 27, ст.913
[№ 1275-VII від 20.05.2014](#), BBP, 2014, № 29, ст.942
[№ 1561-VII від 01.07.2014](#), BBP, 2014, № 34, ст.1175
[№ 1588-VII від 04.07.2014](#), BBP, 2014, № 36, ст.1183
[№ 1621-VII від 31.07.2014](#), BBP, 2014, № 39, ст.2006
[№ 1636-VII від 12.08.2014](#), BBP, 2014, № 43, ст.2030
[№ 1638-VII від 12.08.2014](#), BBP, 2014, № 40, ст.2017
[№ 1654-VII від 14.08.2014](#), BBP, 2014, № 40, ст.2020
[№ 1658-VII від 02.09.2014](#), BBP, 2014, № 41-42, ст.2027
[№ 1668-VII від 02.09.2014](#), BBP, 2014, № 41-42, ст.2028
[№ 1690-VII від 07.10.2014](#), BBP, 2014, № 48, ст.2053
[№ 54-VIII від 25.12.2014](#), BBP, 2015, № 4, ст.16
[№ 63-VIII від 25.12.2014](#), BBP, 2015, № 6, ст.38
[№ 71-VIII від 28.12.2014](#), BBP, 2015, № 7-8, № 9, ст.55
[№ 72-VIII від 28.12.2014](#), BBP, 2015, № 10, ст.56
[№ 206-VIII від 13.02.2015](#), BBP, 2015, № 17, ст.119
[№ 211-VIII від 02.03.2015](#), BBP, 2015, № 16, ст.115
[№ 215-VIII від 02.03.2015](#), BBP, 2015, № 17, ст.121
[№ 263-VIII від 18.03.2015](#), BBP, 2015, № 22, ст.149
[№ 321-VIII від 09.04.2015](#), BBP, 2015, № 25, ст.193
[№ 332-VIII від 09.04.2015](#), BBP, 2015, № 25, ст.197
[№ 344-VIII від 21.04.2015](#), BBP, 2015, № 28, ст.240
[№ 364-VIII від 23.04.2015](#), BBP, 2015, № 26, ст.222

[№ 366-VIII від 23.04.2015](#), BBP, 2015, № 28, ст.243
[№ 381-VIII від 12.05.2015](#), BBP, 2015, № 28, ст.247
[№ 420-VIII від 14.05.2015](#), BBP, 2015, № 29, ст.263
[№ 482-VIII від 22.05.2015](#), BBP, 2015, № 26, ст.225
[№ 548-VIII від 18.06.2015](#), BBP, 2015, № 32, ст.317
[№ 555-VIII від 30.06.2015](#), BBP, 2015, № 34, ст.334
[№ 557-VIII від 30.06.2015](#), BBP, 2015, № 35, ст.338
[№ 569-VIII від 01.07.2015](#), BBP, 2015, № 33, ст.327
[№ 609-VIII від 15.07.2015](#), BBP, 2015, № 40-41, ст.380
[№ 643-VIII від 16.07.2015](#), BBP, 2015, № 40-41, ст.381
[№ 652-VIII від 17.07.2015](#), BBP, 2015, № 42, ст.384
[№ 653-VIII від 17.07.2015](#), BBP, 2015, № 37-38, ст.370
[№ 654-VIII від 17.07.2015](#), BBP, 2015, № 45, ст.398
[№ 655-VIII від 17.07.2015](#), BBP, 2015, № 39, ст.378
[№ 702-VIII від 17.09.2015](#), BBP, 2015, № 46, ст.427
[№ 812-VIII від 24.11.2015](#), BBP, 2016, № 1, ст.5
[№ 903-VIII від 23.12.2015](#), BBP, 2016, № 5, ст.48
[№ 909-VIII від 24.12.2015](#), BBP, 2016, № 5, ст.47
[№ 1084-VIII від 12.04.2016](#), BBP, 2016, № 22, ст.451
[№ 1411-VIII від 02.06.2016](#), BBP, 2016, № 26, ст.520
[№ 1389-VIII від 31.05.2016](#), BBP, 2016, № 31, ст.544
[№ 1665-VIII від 06.10.2016](#), BBP, 2016, № 47, ст.799
[№ 1667-VIII від 06.10.2016](#), BBP, 2016, № 49-50, ст.830
[№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), BBP, 2017, № 4, ст.42
[№ 1795-VIII від 20.12.2016](#), BBP, 2017, № 4, ст.44
[№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), BBP, 2017, № 5-6, ст.48
[№ 1910-VIII від 23.02.2017](#), BBP, 2017, № 14, ст.158
[№ 1988-VIII від 23.03.2017](#), BBP, 2017, № 17, ст.214
[№ 1989-VIII від 23.03.2017](#), BBP, 2017, № 17, ст.215
[№ 2143-VIII від 13.07.2017](#), BBP, 2017, № 33, ст.362
[№ 2146-VIII від 07.09.2017](#), BBP, 2017, № 38-39, ст.381
[№ 2176-VIII від 07.11.2017](#), BBP, 2017, № 49-50, ст.437
[№ 2198-VIII від 09.11.2017](#), BBP, 2017, № 49-50, ст.442
[№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), BBP, 2018, № 8, ст.46}

{Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду
[№ 1-р/2018 від 27.02.2018](#)}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
[№ 2374-VIII від 22.03.2018](#), BBP, 2018, № 17, ст.157
[№ 2440-VIII від 22.05.2018](#), BBP, 2018, № 39, ст.284
[№ 2463-VIII від 19.06.2018](#), BBP, 2018, № 29, ст.235
[№ 2477-VIII від 03.07.2018](#), BBP, 2018, № 36, ст.273
[№ 2497-VIII від 10.07.2018](#), BBP, 2018, № 37, ст.276
[№ 2530-VIII від 06.09.2018](#), BBP, 2018, № 41, ст.320
[№ 2611-VIII від 08.11.2018](#), BBP, 2018, № 41, ст.320
[№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), BBP, 2018, № 49, ст.399
[№ 2725-VIII від 16.05.2019](#), BBP, 2019, № 22, ст.85
[№ 116-IX від 19.09.2019](#), BBP, 2019, № 43, ст.249
[№ 129-IX від 20.09.2019](#), BBP, 2019, № 46, ст.297
[№ 190-IX від 04.10.2019](#), BBP, 2019, № 50, ст.353

[№ 314-IX від 03.12.2019](#), BBR, 2020, № 2, ст.14
[№ 323-IX від 03.12.2019](#), BBR, 2020, № 10, ст.51
[№ 344-IX від 05.12.2019](#), BBR, 2020, № 15, ст.90
[№ 354-IX від 05.12.2019](#), BBR, 2020, № 13, ст.70
[№ 391-IX від 18.12.2019](#), BBR, 2020, № 23, ст.165
[№ 425-IX від 20.12.2019](#), BBR, 2020, № 27, ст.178
[№ 466-IX від 16.01.2020](#), BBR, 2020, № 32, ст.227
[№ 490-IX від 04.02.2020](#), BBR, 2020, № 34, ст.238
[№ 530-IX від 17.03.2020](#), BBR, 2020, № 16, ст.100
[№ 532-IX від 17.03.2020](#), BBR, 2020, № 17, ст.105
[№ 533-IX від 17.03.2020](#), BBR, 2020, № 17, ст.106
[№ 540-IX від 30.03.2020](#), BBR, 2020, № 18, ст.123
[№ 591-IX від 13.05.2020](#), BBR, 2020, № 39, ст.294
[№ 786-IX від 14.07.2020](#), BBR, 2020, № 49, ст.443
[№ 821-IX від 21.07.2020](#), BBR, 2020, № 50, ст.458
[№ 905-IX від 17.09.2020](#), BBR, 2020, № 51, ст.490
[№ 962-IX від 04.11.2020](#), BBR, 2021, № 15, ст.124
[№ 1005-IX від 17.11.2020](#), BBR, 2021, № 4, ст.29
[№ 1016-IX від 01.12.2020](#), BBR, 2021, № 4, ст.32
[№ 1017-IX від 01.12.2020](#), BBR, 2021, № 5, ст.36
[№ 1072-IX від 04.12.2020](#), BBR, 2021, № 6, ст.46
[№ 1115-IX від 17.12.2020](#), BBR, 2021, № 12, ст.96
[№ 1117-IX від 17.12.2020](#), BBR, 2021, № 9, ст.60
[№ 1293-IX від 02.03.2021](#), BBR, 2021, № 21, ст.193
[№ 1383-IX від 13.04.2021](#), BBR, 2021, № 27, ст.226
[№ 1402-IX від 15.04.2021](#), BBR, 2021, № 27, ст.231 - вводить в дію з [15.06.2021](#)
[№ 1525-IX від 03.06.2021](#)
[№ 1539-IX від 15.06.2021](#)
[№ 1600-IX від 01.07.2021](#)
[№ 1605-IX від 01.07.2021](#) }

{Зміни, що вносяться Законом [№ 354-IX від 05.12.2019](#), будуть внесені з першого числа місяця, що настає за днем оприлюднення Фондом державного майна України рішення про введення в промислову експлуатацію програмного забезпечення Єдиної бази даних звітів про оцінку}

{У тексті Кодексу:

слова "центральный орган державної податкової служби", "центральный орган державної податкової служби України" в усіх відмінках замінено словами "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики" у відповідному відмінку;

слова "Міністерство фінансів України" в усіх відмінках замінено словами "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики" у відповідному відмінку;

слова "орган Державного казначейства України", "орган Державного казначейства" в усіх відмінках і числах замінено словами "орган, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів" у відповідному відмінку та числі;

слова "орган державної митної служби" в усіх відмінках замінено словами "митний орган" у відповідному відмінку;

слова "спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади в галузі митної справи" в усіх відмінках замінено словами "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері митної справи" у відповідному відмінку;

слова "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної економічної політики" в усіх відмінках замінено словами "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного розвитку" у відповідному відмінку;

слова "центральный орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів" у всіх відмінках і числах замінено словами "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)

{У тексті Кодексу:

слова "в органі державної податкової служби" в усіх відмінках і числах замінено словами "у контролюючому органі" у відповідному відмінку і числі, а слова "орган державної податкової служби, митний орган", "орган державної податкової служби", "орган податкової служби", "податковий орган", "державна податкова служба", "митний орган" в усіх відмінках і числах - словами "контролюючий орган" у відповідному відмінку і числі;

слова "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері митної справи", "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику", "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики", "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері митної справи" в усіх відмінках замінено словами "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику" у відповідному відмінку;

слова "податків, зборів (обов'язкових платежів)" в усіх відмінках і числах замінено словами "податків, зборів, платежів" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#)

{У тексті Кодексу слова "інвалід", "дитина-інвалід", "громадські організації інвалідів" в усіх відмінках і числах замінено відповідно словами "особа з інвалідністю", "дитина з інвалідністю", "громадські об'єднання осіб з інвалідністю" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом [№ 344-IX від 05.12.2019](#)}

{У тексті Кодексу, крім [розділу XVIII](#): "Податкова міліція", слова "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику" у всіх відмінках замінено словами "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику" у відповідному відмінку;

слова "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику", "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику" у всіх відмінках замінено словами "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику" у відповідному відмінку згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера дії Податкового кодексу України

1.1. Податковий кодекс України регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків та зборів, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.

{Абзац перший пункту 1.1 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Цим Кодексом визначаються функції та правові основи діяльності контролюючих органів, визначених [пунктом 41.1](#) статті 41 цього Кодексу, та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 1.1 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 721-VII від 16.01.2014](#) - втратив чинність на підставі Закону [№ 732-VII від 28.01.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 767-VII від 23.02.2014](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

1.2. Правила оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України, визначаються цим Кодексом, крім правил оподаткування товарів митом, які встановлюються [Митним кодексом України](#) та іншими законами з питань митної справи.

{Пункт 1.2 статті 1 в редакції Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

1.3. Цей Кодекс не регулює питання погашення податкових зобов'язань або стягнення податкового боргу з осіб, на яких поширюються судові процедури, визначені [Кодексом України з процедур банкрутства](#), з банків, на які поширюються норми [Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"](#), проведення комплексних перевірок з метою виявлення фінансових рахунків та погашення зобов'язань зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (крім особливостей функціонування єдиного рахунку, подання звітності щодо суми нарахованого єдиного внеску), зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій.

{Пункт 1.3 статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 1200-VII від 10.04.2014](#), [№ 190-IX від 04.10.2019](#), [№ 323-IX від 03.12.2019](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

1.4. Встановлення і скасування зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій, їх розмірів та механізмів справляння здійснюються відповідно до [Закону України "Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування"](#).

{Статтю 1 доповнено пунктом 1.4 згідно із Законом [№ 1200-VII від 10.04.2014](#)}

Стаття 2. Внесення змін до Податкового кодексу України

2.1. Зміна положень цього Кодексу може здійснюватися виключно шляхом внесення змін до цього Кодексу.

Стаття 3. Податкове законодавство України

3.1. Податкове законодавство України складається з [Конституції України](#); цього Кодексу; [Митного кодексу України](#) та інших законів з питань митної справи у частині регулювання правовідносин, що виникають у зв'язку з оподаткуванням митом операцій з переміщення товарів через митний кордон України (далі - законами з питань митної справи); чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України і якими регулюються питання оподаткування; нормативно-правових актів, прийнятих на підставі та на виконання цього Кодексу та законів з питань митної справи;

рішень Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування з питань місцевих податків та зборів, прийнятих за правилами, встановленими цим Кодексом.

{Пункт 3.1 статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

3.2. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Кодексом, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 4. Основні засади податкового законодавства України

4.1. Податкове законодавство України ґрунтується на таких принципах:

4.1.1. загальність оподаткування - кожна особа зобов'язана сплачувати встановлені цим Кодексом, законами з питань митної справи податки та збори, платником яких вона є згідно з положеннями цього Кодексу;

4.1.2. рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;

4.1.3. невідворотність настання визначеної законом відповідальності у разі порушення податкового законодавства;

4.1.4. презумпція правомірності рішень платника податку в разі, якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативно-правових актів припускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків платників податків або контролюючих органів, внаслідок чого є можливість прийняти рішення на користь як платника податків, так і контролюючого органу;

4.1.5. фінансова достатність - встановлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями;

4.1.6. соціальна справедливість - установа податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків;

4.1.7. економічність оподаткування - установа податків та зборів, обсяг надходжень від сплати яких до бюджету значно перевищує витрати на їх адміністрування;

4.1.8. нейтральність оподаткування - установа податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків;

4.1.9. стабільність - зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року;

4.1.10. рівномірність та зручність сплати - установа строків сплати податків та зборів, виходячи із необхідності забезпечення своєчасного надходження коштів до бюджетів для здійснення витрат бюджету та зручності їх сплати платниками;

4.1.11. єдиний підхід до встановлення податків та зборів - визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку.

4.2. Загальнодержавні, місцеві податки та збори, справляння яких не передбачено цим Кодексом, сплаті не підлягають.

4.3. Податкові періоди та строки сплати податків та зборів встановлюються, виходячи з необхідності забезпечення своєчасного надходження коштів до бюджетів, з урахуванням зручності виконання платником податкового обов'язку та зменшення витрат на адміністрування податків та зборів.

4.4. Установлення і скасування податків та зборів, а також пільг їх платникам здійснюються відповідно до цього Кодексу Верховною Радою України, а також Верховною Радою Автономної Республіки Крим, сільськими, селищними, міськими радами та радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад у межах їх повноважень, визначених [Конституцією України](#) та законами України.

{Пункт 4.4 статті 4 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

4.5. При встановленні або розширенні існуючих податкових пільг такі пільги застосовуються з наступного бюджетного року.

{Статтю 4 доповнено пунктом 4.5 згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

Стаття 5. Співвідношення податкового законодавства з іншими законодавчими актами

5.1. Поняття, правила та положення, установлені цим Кодексом та законами з питань митної справи, застосовуються виключно для регулювання відносин, передбачених [статтею 1](#) цього Кодексу.

5.2. У разі якщо поняття, терміни, правила та положення інших актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положенням цього Кодексу, для регулювання відносин оподаткування застосовуються поняття, терміни, правила та положення цього Кодексу.

5.3. Інші терміни, що застосовуються у цьому Кодексі і не визначаються ним, використовуються у значенні, встановленому іншими законами.

Стаття 6. Поняття податку та збору

6.1. Податком є обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету або на єдиний рахунок, що справляється з платників податку відповідно до цього Кодексу.

{Пункт 6.1 статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

6.2. Збором (платою, внеском) є обов'язковий платіж до відповідного бюджету або на єдиний рахунок, що справляється з платників зборів, з умовою отримання ними спеціальної вигоди, у тому числі внаслідок вчинення на користь таких осіб державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами та особами юридично значимих дій.

{Пункт 6.2 статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

6.3. Сукупність загальнодержавних та місцевих податків та зборів, що справляються в установленому цим Кодексом порядку, становить податкову систему України.

Стаття 7. Загальні засади встановлення податків і зборів

7.1. Під час встановлення податку обов'язково визначаються такі елементи:

7.1.1. платники податку;

7.1.2. об'єкт оподаткування;

7.1.3. база оподаткування;

7.1.4. ставка податку;

7.1.5. порядок обчислення податку;

7.1.6. податковий період;

7.1.7. строк та порядок сплати податку;

7.1.8. строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

7.2. Під час встановлення податку можуть передбачатися податкові пільги та порядок їх застосування.

7.3. Будь-які питання щодо оподаткування регулюються цим Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповідальність за порушення норм податкового законодавства.

7.4. Елементи податку, визначені в пункті 7.1 цієї статті, підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно цим Кодексом.

Стаття 8. Види податків та зборів

8.1. В Україні встановлюються загальнодержавні та місцеві податки та збори.

8.2. До загальнодержавних належать податки та збори, що встановлені цим Кодексом і є обов'язковими до сплати на усій території України, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

8.3. До місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених цим Кодексом, рішеннями сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах їх повноважень і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.

{Пункт 8.3 статті 8 в редакції Законів [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Стаття 9. Загальнодержавні податки та збори

9.1. До загальнодержавних податків належать:

9.1.1. податок на прибуток підприємств;

9.1.2. податок на доходи фізичних осіб;

9.1.3. податок на додану вартість;

9.1.4. акцизний податок;

9.1.5. екологічний податок;

9.1.6. рентна плата;

9.1.7. мито.

{Пункт 9.1 статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

9.2. Відносини, пов'язані з установленням та справлянням мита, регулюються митним законодавством, якщо інше не передбачено цим Кодексом.

9.3. Зарахування загальнодержавних податків та зборів до державного і місцевих бюджетів здійснюється відповідно до [Бюджетного кодексу України](#).

9.4. Установлення загальнодержавних податків та зборів, не передбачених цим Кодексом, забороняється.

Стаття 10. Місцеві податки

10.1. До місцевих податків належать:

10.1.1. податок на майно;

10.1.2. єдиний податок.

10.2. До місцевих зборів належать:

10.2.1. збір за місця для паркування транспортних засобів;

10.2.2. туристичний збір.

10.2¹. Місцеві ради обов'язково установлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю, крім земельного податку за лісові землі).

{Пункт статті 10 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

10.3. Місцеві ради в межах повноважень, визначених цим Кодексом, вирішують питання відповідно до вимог цього Кодексу щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору та земельного податку за лісові землі.

{Пункт 10.3 статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

10.4. Установлення місцевих податків та зборів, не передбачених цим Кодексом, забороняється.

10.5. Зарахування місцевих податків та зборів до відповідних місцевих бюджетів здійснюється відповідно до [Бюджетного кодексу України](#).

{Стаття 10 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Стаття 11. Спеціальні податкові режими

11.1. Спеціальні податкові режими встановлюються та застосовуються у випадках і порядку, визначених виключно цим Кодексом.

11.2. Спеціальний податковий режим - система заходів, що визначає особливий порядок оподаткування окремих категорій господарюючих суб'єктів.

11.3. Спеціальний податковий режим може передбачати особливий порядок визначення елементів податку та збору, звільнення від сплати окремих податків та зборів.

11.4. Не визнаються спеціальними режимами податкові режими, не визначені такими цим Кодексом.

Стаття 12. Повноваження Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, щодо податків та зборів

{Назва статті 12 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

12.1. Верховна Рада України встановлює на території України загальнодержавні податки та збори і визначає:

12.1.1. перелік загальнодержавних податків та зборів;

12.1.2. перелік місцевих податків та зборів, установлення яких належить до компетенції сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад;

{Підпункт 12.1.2 пункту 12.1 статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

12.1.3. положення, визначені в [пунктах 7.1, 7.2 статті 7](#) цього Кодексу щодо загальнодержавних податків та зборів;

12.1.4. положення, визначені в пунктах 7.1, 7.2 статті 7 цього Кодексу щодо місцевих податків та зборів.

12.2. До повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим належать:

12.2.1. установлення на території Автономної Республіки Крим рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (крім рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення), рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, у межах їх граничних ставок, визначених цим Кодексом;

{Підпункт 12.2.1 пункту 12.2 статті 12 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

12.2.2. зміна розміру ставок рентної плати, передбаченої підпунктом 12.2.1 цього пункту, у межах її граничних ставок, визначених цим Кодексом, у порядку, встановленому цим Кодексом;

{Підпункт 12.2.2 пункту 12.2 статті 12 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

12.2.3. визначення розміру і надання додаткових податкових пільг у межах сум, що надходять до бюджету Автономної Республіки Крим відповідно до [статті 69 Бюджетного кодексу України](#).

12.3. Сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.

{Абзац перший пункту 12.3 статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

12.3.1. Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному цим Кодексом.

12.3.2. При прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні [статтею 7](#) цього Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених [розділом XII](#) цього Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

{Підпункт 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

12.3.3. Сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, надсилають у десятиденний строк з дня прийняття рішень, але не пізніше 25 липня року,

що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлених місцевих податків та/або зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів, до контролюючого органу, в якому перебувають на обліку платники відповідних місцевих податків та/або зборів, в електронному вигляді інформацію щодо ставок та податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів у [порядку та за формою](#), затвердженими Кабінетом Міністрів України, та копії прийнятих рішень про встановлення місцевих податків та/або зборів та про внесення змін до таких рішень.

Якщо в рішенні органу місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків та/або зборів, а також податкових пільг з їх сплати не визначено термін його дії, таке рішення є чинним до прийняття нового рішення.

Контролюючі органи не пізніше 25 серпня поточного року складають зведену інформацію про розмір та дату встановлення ставок місцевих податків та/або зборів на відповідних територіях, а також про встановлені на відповідних територіях податкові пільги та подають її в електронній формі центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Контролюючі органи відповідно до [Бюджетного кодексу України](#) подають органам місцевого самоврядування у розрізі джерел доходів звітність:

про суми нарахованих та сплачених податків та/або зборів, суми податкового боргу та надмірно сплачених до місцевих бюджетів податків та/або зборів на відповідних територіях - щомісячно, не пізніше 10 числа місяця, що настає за звітним;

про суми списаного безнадійного податкового боргу; суми розстрочених і відстрочених грошових зобов'язань та/або податкового боргу платників податків, які повинні бути сплачені до місцевих бюджетів на відповідних територіях; суми наданих податкових пільг, включаючи втрати доходів бюджету від їх надання, - щокварталу, не пізніше 25 днів після закінчення звітного кварталу.

Звітність в розрізі платників податків - юридичних осіб надається контролюючим органом за запитом органу місцевого самоврядування протягом 20 днів з моменту отримання ним запиту.

Порядок надання звітності в розрізі платників податків - юридичних осіб органам місцевого самоврядування затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, не пізніше 25 вересня поточного року оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті зведену інформацію про розмір та дату встановлення на відповідних територіях ставок місцевих податків та/або зборів, а також про встановлені на відповідних територіях податкові пільги.

Орган місцевого самоврядування у десятиденний строк з дня затвердження технічної документації з нормативної грошової оцінки земель направляє в електронній формі до контролюючого органу та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, інформацію про нормативну грошову оцінку земель у порядку та за формою, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

Порядок обміну інформацією між органами місцевого самоврядування та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, визначається Кабінетом Міністрів України.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, не пізніше 15 липня поточного року оприлюднює на своєму

офіційному веб-сайті зведену інформацію про проведену нормативну грошову оцінку земель.

{Підпункт 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

12.3.4. Рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 25 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів або змін (плановий період). В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

{Підпункт 12.3.4 пункту 12.3 статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

12.3.5. У разі якщо до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування місцевих податків та/або зборів, сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків та/або зборів, що є обов'язковими згідно з нормами цього Кодексу, такі податки та/або збори справляються виходячи з норм цього Кодексу із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування таких місцевих податків та/або зборів.

{Підпункт 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 в редакції Законів [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

12.3.6. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, затверджує форми податкових декларацій (розрахунків) з місцевих податків та зборів згідно з порядком, встановленим цим Кодексом, а у разі потреби надає методичні рекомендації щодо їх заповнення.

{Підпункт 12.3.6 пункту 12.3 статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

12.3.7. Не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.

{Підпункт 12.3.7 пункту 12.3 статті 12 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

12.4. До повноважень сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, щодо податків та зборів належать:

{Абзац перший пункту 12.4 статті 12 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

12.4.1. встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених цим Кодексом;

{Підпункт 12.4.1 пункту 12.4 статті 12 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

12.4.2. визначення переліку податкових агентів згідно із [статтею 268](#) цього Кодексу;

12.4.3. прийняття рішення про встановлення місцевих податків та зборів, зміну розміру їх ставок, об'єкта оподаткування, порядку справляння чи надання податкових пільг, яке тягне за собою зміну податкових зобов'язань платників податків та яке набирає чинності з початку бюджетного періоду.

{Підпункт 12.4.3 пункту 12.4 статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 12.4.4 пункту 12.4 статті 12 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

12.5. Офіційно оприлюднене рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів, а також зміну розміру їх ставок, об'єкта оподаткування, порядку справляння чи надання податкових пільг або про внесення змін до таких рішень є нормативно-правовим актом з питань оподаткування місцевими податками та зборами, який набирає чинності з урахуванням строків, передбачених [підпунктом 12.3.4](#) цієї статті.

{Абзац перший пункту 12.5 статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Платники місцевих податків та зборів при визначенні своїх податкових зобов'язань можуть використовувати зведену інформацію, розміщену на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику. Такі платники звільняються від відповідальності у разі, якщо у зведеній інформації, розміщеній на офіційному веб-сайті, виявлено помилку, що містить розбіжності між даними контролюючих органів та даними офіційно оприлюдненого рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів або про внесення змін до таких рішень. У такому разі до таких платників податку штрафні санкції та пеня, передбачені цим Кодексом за порушення податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, що спричинені такою помилкою, не застосовуються, підстав для притягнення платника податків та/або його посадових осіб до відповідальності немає.

{Пункт 12.5 статті 12 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 13. Усунення подвійного оподаткування

13.1. Доходи, отримані резидентом України (крім фізичних осіб) з джерел за межами України, враховуються під час визначення його об'єкта та/або бази оподаткування у повному обсязі.

13.2. При визначенні об'єкта та/або бази оподаткування витрати, здійснені резидентом України (крім фізичних осіб) у зв'язку з отриманням доходів з джерел походження за межами України, враховуються у порядку і розмірах, встановлених цим Кодексом.

13.3. Доходи, отримані фізичною особою - резидентом з джерел походження за межами України, включаються до складу загального річного оподаткованого доходу, крім доходів, що не підлягають оподаткуванню в Україні відповідно до положень цього Кодексу чи міжнародного договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

13.4. Суми податків та зборів, сплачені за межами України, зараховуються під час розрахунку податків та зборів в Україні за правилами, встановленими цим Кодексом.

13.5. Для отримання права на зарахування податків та зборів, сплачених за межами України, платник зобов'язаний отримати від державного органу країни, де отримується такий дохід (прибуток), уповноваженого справляти такий податок, довідку про суму сплаченого податку та збору, а також про базу та/або об'єкт оподаткування. Зазначена

довідка підлягає легалізації у відповідній країні, відповідній закордонній дипломатичній установі України, якщо інше не передбачено чинними міжнародними договорами України.

Стаття 14. Визначення понять

14.1. У цьому Кодексі поняття вживаються в такому значенні:

14.1.1. аваль - вексельне поручительство, згідно з яким банк бере на себе відповідальність перед векселедержателем за виконання векселедавцем оплати податкового векселя, яке оформляється шляхом проставлення гарантійного напису банку на кожному примірнику податкового векселя;

14.1.1¹. адміністрування податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі - єдиний внесок) та інших платежів відповідно до законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи (далі - податків, зборів, платежів) - це сукупність рішень та процедур контролюючих органів і дій їх посадових осіб, що визначають інституційну структуру податкових та митних відносин, організовують ідентифікацію, облік платників податків і платників єдиного внеску та об'єктів оподаткування, забезпечують сервісне обслуговування платників податків, організацію та контроль за сплатою податків, зборів, платежів відповідно до порядку, встановленого законом;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.1¹ згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

14.1.1². актив з права користування - визнаний орендарем згідно з вимогами міжнародних стандартів фінансової звітності актив, який представляє право орендаря використовувати базовий актив протягом строку оренди;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.1² згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Підпункт 14.1.2 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.3. амортизація - систематичний розподіл вартості основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів, що амортизується, протягом строку їх корисного використання (експлуатації);

14.1.4. акцизний податок - непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених цим Кодексом як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції);

{Підпункт 14.1.4 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5519-VI від 06.12.2012](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.5. алкогольні напої - продукти, одержані шляхом спиртового бродіння цукровмісних матеріалів або виготовлені на основі харчових спиртів з вмістом спирту етилового понад 0,5 відсотка об'ємних одиниць, які зазначені у товарних позиціях 2203, 2204, 2205, 2206 (крім квасу "живого" бродіння), 2208 згідно з [УКТ ЗЕД](#), а також з вмістом спирту етилового 8,5 відсотка об'ємних одиниць та більше, які зазначені у товарних позиціях 2103 90 30 00, 2106 90 згідно з [УКТ ЗЕД](#);

{Підпункт 14.1.5 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1621-VII від 31.07.2014](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

14.1.6. акцизний склад - це:

а) спеціально обладнані приміщення на обмеженій території (далі - приміщення), розташовані на митній території України, де під контролем постійних представників контролюючого органу розпорядник акцизного складу провадить свою господарську діяльність шляхом вироблення, оброблення (перероблення), змішування, розливу, пакування, фасування, зберігання, одержання чи видачі, а також реалізації спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів;

б) приміщення або територія на митній території України, де розпорядник акцизного складу провадить свою господарську діяльність шляхом вироблення, оброблення (перероблення), змішування, розливу, навантаження-розвантаження, зберігання, реалізації пального.

Не є акцизним складом:

а) приміщення відокремлених підрозділів розпорядника акцизного складу, які використовуються ним виключно для пакування, фасування, зберігання, одержання чи видачі маркованих марками акцизного податку горілки та лікєро-горілочаних виробів, відвантажених з акцизного складу, а також для здійснення оптової та/або роздрібної торгівлі відповідно до отриманої розпорядником акцизного складу ліцензії;

б) приміщення або територія, на кожній з яких загальна місткість розташованих ємностей для навантаження-розвантаження та зберігання пального не перевищує 200 кубічних метрів, а суб'єкт господарювання (крім платника єдиного податку четвертої групи) - власник або користувач такого приміщення або території отримує протягом календарного року пальне в обсягах, що не перевищують 1000 кубічних метрів (без урахування обсягу пального, отриманого через паливороздавальні колонки в місцях роздрібної торгівлі паливом, на які отримано відповідні ліцензії), та використовує пальне виключно для потреб власного споживання чи промислової переробки і не здійснює операцій з реалізації та зберігання пального іншим особам.

Критерій, визначений цим підпунктом, щодо загальної місткості ємностей для навантаження-розвантаження та зберігання пального не застосовується до ємностей суб'єктів господарювання, які є розпорядниками хоча б одного акцизного складу;

{Підпункт 14.1.6 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

в) приміщення або територія незалежно від загальної місткості розташованих ємностей для навантаження-розвантаження та зберігання пального, власником або користувачем яких є суб'єкт господарювання - платник єдиного податку четвертої групи, який отримує протягом календарного року пальне в обсягах, що не перевищують 10000 кубічних метрів (без урахування обсягу пального, отриманого через паливороздавальні колонки в місцях роздрібної торгівлі паливом, на які отримано відповідні ліцензії), та використовує пальне виключно для потреб власного споживання і не здійснює операцій з реалізації та зберігання пального іншим особам;

г) паливний бак як ємність для зберігання пального безпосередньо в транспортному засобі або обладнанні чи пристрої;

{Абзац дев'ятий підпункту 14.1.6 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

г) приміщення або територія, у тому числі платника податку, де зберігається або реалізується виключно пальне у споживчій тарі ємністю до 5 літрів включно, отримане від виробника або особи, яка здійснила його розлив у таку тару;

{Підпункт 14.1.6 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом десятим згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

{Підпункт 14.1.6 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#); в редакції Законів [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

14.1.6¹. акцизний склад пересувний - транспортний засіб (автомобільний, залізничний, морський, річковий, повітряний, магістральний трубопровід), на якому переміщується та/або зберігається пальне або спирт етиловий на митній території України.

Транспортний засіб набуває статусу акцизного складу пересувного протягом періоду його використання для:

а) переміщення в ньому митною територією України пального або спирту етилового, що реалізується (крім пального або спирту етилового, що переміщується митною територією України прохідним транзитом або внутрішнім транзитом, визначеним [підпунктом "а"](#) пункту 2 частини другої статті 91 Митного кодексу України);

б) зберігання в ньому пального або спирту етилового на митній території України;

в) ввезення пального або спирту етилового на митну територію України, з якого сплачено акцизний податок або на умовах, визначених [статтею 229](#) цього Кодексу.

Транспортний засіб, в якому переміщується та/або зберігається пальне або спирт етиловий, право власності на які належить декільком розпорядникам акцизного складу пересувного, є декількома акцизними складами пересувними, кількість яких дорівнює кількості власників пального або спирту етилового, що переміщується та/або зберігається в такому транспортному засобі.

{Підпункт 14.1.6¹ пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Транспортний засіб, в якому переміщується та/або зберігається пальне або спирт етиловий, право власності на які переходить від одного суб'єкта господарювання до іншого, вважається іншим акцизним складом пересувним.

{Підпункт 14.1.6¹ пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Не є акцизним складом пересувним:

{Абзац восьмий підпункту 14.1.6¹ пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

транспортний засіб, що використовується суб'єктом господарювання, який не є розпорядником акцизного складу та платником акцизного податку, для переміщення на митній території України власного пального або спирту етилового для потреб власного споживання чи промислової переробки;

{Абзац підпункту 14.1.6¹ пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

паливний бак транспортного засобу;

{Абзац підпункту 14.1.6¹ пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.6¹ згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

14.1.7. оскарження рішень контролюючих органів - оскарження платником податку податкового повідомлення - рішення про визначення сум грошового зобов'язання платника податків або будь-якого рішення контролюючого органу в порядку і строки, які встановлені цим Кодексом за процедурами адміністративного оскарження, або в судовому порядку;

14.1.8. аукціон (публічні торги) - публічний спосіб продажу активів з метою отримання максимальної виручки від продажу активів у визначений час і в установленому місці;

14.1.9. залишкова вартість основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів для цілей розділу III - сума залишкової вартості таких засобів та активів, яка визначається як різниця між первісною вартістю і сумою розрахованої амортизації відповідно до положень [розділу III](#) цього Кодексу;

{Підпункт 14.1.9 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.10. бартерна (товарообмінна) операція - господарська операція, яка передбачає проведення розрахунків за товари (роботи, послуги) у негрошовій формі в рамках одного договору;

14.1.11. безнадійна заборгованість - заборгованість, що відповідає одній з таких ознак:

а) заборгованість за зобов'язаннями, щодо яких минув строк позовної давності;

б) прострочена заборгованість померлої фізичної особи, за відсутності у неї спадкового майна, на яке може бути звернено стягнення;

в) прострочена заборгованість осіб, які у судовому порядку визнані безвісно відсутніми, оголошені померлими;

{Підпункт "г" підпункту 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

г) прострочена понад 180 днів заборгованість особи, розмір сукупних вимог кредитора за якою не перевищує мінімально встановленого законодавством розміру безспірних вимог кредитора для порушення провадження у справі про банкрутство, а для фізичних осіб - заборгованість, що не перевищує 25 відсотків мінімальної заробітної плати (у розрахунку на рік), встановленої на 1 січня звітного податкового року (у разі відсутності законодавчо затвердженої процедури банкрутства фізичних осіб);

{Підпункт "г" підпункту 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 655-VIII від 17.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

д) актив у вигляді корпоративних прав або не боргових цінних паперів, емітента яких визнано банкрутом або припинено як юридичну особу у зв'язку з його ліквідацією;

е) сума залишкового призового фонду лотереї станом на 31 грудня кожного року;

є) прострочена заборгованість фізичної або юридичної особи, не погашена внаслідок недостатності майна зазначеної особи, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості;

{Підпункт "є" підпункту 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 655-VIII від 17.07.2015](#)}

ж) заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;

з) заборгованість суб'єктів господарювання, визнаних банкрутами у встановленому законом порядку або припинених як юридичні особи у зв'язку з їх ліквідацією;

{Підпункт 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 доповнено підпунктом "з" згідно із Законом [№ 655-VIII від 17.07.2015](#)}

и) заборгованість фізичної особи, яка залишилася непогашеною перед іпотекодержателем після здійснення згідно із [статтею 36](#) Закону України "Про іпотеку" звернення стягнення на предмет іпотеки шляхом позасудового врегулювання на підставі договору, якщо законом або договором передбачено, що після завершення такого позасудового врегулювання будь-які наступні вимоги іпотекодержателя щодо виконання боржником - фізичною особою основного зобов'язання є недійсними.

{Підпункт 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 доповнено підпунктом "и" згідно із Законом [№ 1383-IX від 13.04.2021](#)}

До безнадійної заборгованості банків та небанківських фінансових установ може бути віднесена сума боргу за фінансовим кредитом, у тому числі сума основної заборгованості та/або сума нарахованих доходів, за яким прострочення погашення суми боргу (його частини) становить понад 360 днів, крім боргу за фінансовими кредитами осіб:

{Підпункт 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

пов'язаних з таким кредитором;

{Підпункт 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

які перебувають з таким кредитором у трудових відносинах;

{Підпункт 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

які перебували з таким кредитором у трудових відносинах, та період між датою звільнення таких осіб та датою прощення їхньої заборгованості не перевищує три роки";

{Підпункт 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

{Підпункт 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.12. базова ставка фрахту - сума фрахту, включаючи витрати з навантаження, розвантаження, перевантаження та складування (схову) товарів, збільшена на суму витрат за рейс судна або іншого транспортного засобу, сплачуваних (відшкодовуваних) фрахтувальником згідно з укладеним договором фрахтування;

14.1.13. безоплатно надані товари, роботи, послуги:

а) товари, що надаються згідно з договорами дарування, іншими договорами, за якими не передбачається грошова або інша компенсація вартості таких товарів чи їх повернення, або без укладення таких договорів;

б) роботи (послуги), що виконуються (надаються) без висування вимоги щодо компенсації їх вартості;

в) товари, передані юридичній чи фізичній особі на відповідальне зберігання і використані нею;

14.1.14. біоетанол - спирт етиловий зневоджений, який виготовлений з біомаси або із спирту етилового-сирцю для використання як біопаливо або біокомпонент та належить до товарної позиції 2207 згідно з [УКТ ЗЕД](#);

{Підпункт 14.1.14 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

14.1.15. будівлі - земельні поліпшення, що складаються з несучих та огорожувальних або сполучених (несуче-огорожувальних) конструкцій, які утворюють наземні або підземні приміщення, призначені для проживання або перебування людей, розміщення майна, тварин, рослин, збереження інших матеріальних цінностей, провадження економічної діяльності;

14.1.16. виробнича дотація з бюджету - фінансова допомога з боку держави, що надається суб'єкту господарювання на безповоротній основі з метою зміцнення його фінансово-економічного становища та/або для забезпечення виробництва товарів, виконання робіт, надання послуг;

14.1.17. бюджетна установа - у значенні, наведеному у [Бюджетному кодексі України](#);

14.1.18. бюджетне відшкодування - відшкодування від'ємного значення податку на додану вартість на підставі підтвердження правомірності сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість за результатами перевірки платника;

{Підпункт 14.1.18 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 14.1.19 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.20 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.21 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.21¹. Ввезення товарів на митну територію України, вивезення товарів за межі митної території України - сукупність дій, пов'язаних із переміщенням товарів через митний кордон України у будь-який спосіб у відповідному напрямку, відповідно до [Митного кодексу України](#);

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.21¹. згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

14.1.22. векселедавець для цілей [розділу VI](#) цього Кодексу - суб'єкт господарювання - виробник, який одержує:

з акцизного складу спирт етиловий для виробництва алкогольних напоїв, визначених [статтею 225](#), а також для виробництва окремих видів продукції, визначених [пунктом 229.1](#) статті 229 розділу VI цього Кодексу;

з нафтопереробного підприємства або ввозить на митну територію України нафтопродукти, речовини, що використовуються як компоненти моторних палив, для їх використання залежно від напрямку, визначеного [пунктами 229.2-229.8](#) статті 229 розділу VI цього Кодексу;

{Абзац третій підпункту 14.1.22 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Підпункт 14.1.22 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

14.1.23. векселедержатель для цілей [розділу VI](#) - контролюючий орган за місцем реєстрації векселедавця;

14.1.24. великий платник податків - юридична особа або постійне представництво нерезидента на території України, у якої обсяг доходу від усіх видів діяльності за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує еквівалент 50 мільйонів євро, визначений за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період, або загальна сума податків, зборів, платежів, сплачених до Державного бюджету України, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, крім митних платежів, за такий самий період перевищує еквівалент 1,5 мільйона євро, визначений за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період;

{Підпункт 14.1.24 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#); в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 14.1.25 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

14.1.26. виноробна продукція - вина виноградні натуральні, вина натуральні кріплені, шампанські, ігристі, газовані, вермути, бренді, сусло виноградне та інші виноматеріали, коньяки, інші алкогольні напої з винограду, плодів та ягід;

{Підпункт 14.1.27 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.28. вироблена продукція - загальний обсяг продукції, видобутої відповідно до угоди про розподіл продукції і доставленої в пункт виміру;

14.1.28¹. виробництво підакцизних товарів (продукції) - технологічний процес, в тому числі змішування, здійснення якого внаслідок зміни форми, властивостей або складу сировини, напівфабрикатів або готової продукції призводить до отримання підакцизних товарів (продукції, у тому числі сировини), надання таким товарам інших властивостей, що призводить або не призводить до збільшення обсягів таких товарів;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.28¹ згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

14.1.29. відновлювальні джерела енергії - джерела вітрової, сонячної, геотермальної енергії, енергії хвиль та припливів, гідроенергії, енергії біомаси, газу з органічних відходів, газу каналізаційно-очисних станцій, біогазів;

14.1.30. відокремлені підрозділи - у значенні, визначеному [Цивільним кодексом України](#). Для [розділу IV](#) цього Кодексу - у визначенні [Господарського кодексу України](#);

{Підпункт 14.1.30 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.31. відчуження майна - будь-які дії платника податків, унаслідок вчинення яких такий платник податків у порядку, передбаченому законом, втрачає право власності на майно, що належить такому платнику податків, або право користування, зокрема, природними ресурсами, що у визначеному законодавством порядку надані йому в користування;

{Підпункт 14.1.31 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

14.1.32. відповідальне зберігання - господарська операція, що здійснюється платником податків і передбачає передачу згідно з договорами схову матеріальних цінностей на зберігання іншій фізичній чи юридичній особі без права використання у господарському

обороті такої особи з подальшим поверненням таких матеріальних цінностей платнику податків без зміни якісних або кількісних характеристик;

{Підпункт 14.1.32 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

{Підпункт 14.1.33 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.34. власники земельних ділянок - юридичні та фізичні особи (резиденти і нерезиденти), які відповідно до закону набули права власності на землю в Україні, а також територіальні громади та держава щодо земель комунальної та державної власності відповідно;

14.1.35. вуглеводнева сировина - нафта, природний газ (у тому числі нафтовий (попутний) газ, газ (метан) вугільних родовищ, газ сланцевих товщ, газ центрально-басейнового типу, газ колекторів щільних порід), газовий конденсат, що є товарною продукцією;

{Підпункт 14.1.35 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

14.1.36. господарська діяльність - діяльність особи, що пов'язана з виробництвом (виготовленням) та/або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, спрямована на отримання доходу і проводиться такою особою самостійно та/або через свої відокремлені підрозділи, а також через будь-яку іншу особу, що діє на користь першої особи, зокрема за договорами комісії, доручення та агентськими договорами;

14.1.37. господарська діяльність гірничого підприємства з видобування корисних копалин для цілей [розділу IX](#) цього Кодексу - діяльність гірничого підприємства, яка охоплює процеси добування та первинної переробки корисних копалин;

{Підпункт 14.1.37 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 14.1.37¹ пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 767-VII від 23.02.2014](#)}

14.1.38. грошове зобов'язання в міжнародних правовідносинах - зобов'язання платника податків сплатити до бюджету іноземної держави відповідну суму коштів у порядку та строки, визначені законодавством такої іноземної держави;

14.1.39. грошове зобов'язання платника податків - сума коштів, яку платник податків повинен сплатити до відповідного бюджету або на єдиний рахунок як податкове зобов'язання та/або інше зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, та/або штрафну (фінансову) санкцію, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а також санкції за порушення законодавства у сфері зовнішньоекономічної діяльності та пеня;

{Підпункт 14.1.39 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 190-IX від 04.10.2019](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.40. гудвіл (вартість ділової репутації) - нематеріальний актив, вартість якого визначається як різниця між ринковою ціною та балансовою вартістю активів підприємства як цілісного майнового комплексу, що виникає в результаті використання кращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів, послуг, нових технологій тощо. Вартість гудвілу не підлягає амортизації і не враховується під час визначення витрат платника податку, щодо активів якого виник такий гудвіл;

14.1.41. давальницька сировина - сировина, матеріали, напівфабрикати, комплектуючі вироби, енергоносії, що є власністю одного суб'єкта господарювання (замовника) і передаються іншому суб'єкту господарювання (виробнику) для виробництва готової продукції, з подальшим переданням або поверненням такої продукції або її частини їх власникові або за його дорученням іншій особі.

{Абзац другий підпункту 14.1.41 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

14.1.42. дані державного земельного кадастру - сукупність відомостей і документів про місце розташування та правовий режим земельних ділянок, їх оцінку, класифікацію земель, кількісну та якісну характеристики, розподіл серед власників землі та землекористувачів, підготовлених відповідно до закону;

14.1.43. дебітор - особа, у якої внаслідок минулих подій утворилася заборгованість перед іншою особою у формі певної суми коштів, їх еквіваленту або інших активів;

14.1.44. депозит (вклад) - кошти, які надаються фізичними чи юридичними особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі впливом встановленого договором строку. Залучення депозитів може здійснюватися у формі випуску (емісії) ощадних (депозитних) сертифікатів. Правила здійснення депозитних операцій встановлюються: для банківських депозитів - Національним банком України відповідно до законодавства; для депозитів (внесків) до інших фінансових установ - державним органом, визначеним законом;

14.1.44¹. державні цінні папери - облігації внутрішніх і зовнішніх державних позик та казначейські зобов'язання України, розміщені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику та/або реалізує державну бюджетну політику у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.44¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2146-VIII від 07.09.2017](#), [№ 1016-IX від 01.12.2020](#)}

14.1.45. дериватив - документ, що засвідчує право та/або зобов'язання придбати чи продати у майбутньому цінні папери, матеріальні або нематеріальні активи, а також кошти на визначених ним умовах. Порядок випуску та обігу деривативів установлюється законодавством.

{Абзац перший підпункту 14.1.45 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

До деривативів належать:

14.1.45.1. своп - цивільно-правова угода про здійснення обміну потоками платежів (готівкових або безготівкових) чи іншими активами, розрахованими на підставі ціни (котирування) базового активу, в тому числі процентних ставок, в межах суми, визначеної договором на конкретну дату платежів (дату проведення розрахунків) протягом дії контракту;

{Підпункт 14.1.45.1 підпункту 14.1.45 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

14.1.45.2. опціон - цивільно-правовий договір, згідно з яким одна сторона контракту одержує право на придбання (продаж) базового активу, а інша сторона бере на себе безумовне зобов'язання продати (придбати) базовий актив у майбутньому протягом строку

дії опціону чи на встановлену дату (дату виконання) за визначеною під час укладання такого контракту ціною базового активу. За умовами опціону покупець виплачує продавцю премію опціону;

14.1.45.3. форвардний контракт - цивільно-правовий договір, за яким продавець зобов'язується у майбутньому в установлений строк передати базовий актив у власність покупця на визначених умовах, а покупець зобов'язується прийняти в установлений строк базовий актив і сплатити за нього ціну, визначену таким договором. Форвардний контракт виконується шляхом постачання базового активу та його оплати коштами або проведення між сторонами контракту грошових розрахунків без постачання базового активу.

{Абзац перший підпункту 14.1.45.3 підпункту 14.1.45 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Усі умови форварду визначаються сторонами контракту під час його укладення.

Укладення форвардів та їх обіг здійснюються поза організатором торгівлі стандартизованими строковими контрактами;

{Підпункт 14.1.45.3 підпункту 14.1.45 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.45.4. ф'ючерсний контракт (ф'ючерс) - стандартизований строковий контракт, за яким продавець зобов'язується у майбутньому в установлений строк (дата виконання зобов'язань за ф'ючерсним контрактом) передати базовий актив у власність покупця на визначених специфікацією умовах, а покупець зобов'язується прийняти базовий актив і сплатити за нього ціну, визначену сторонами контракту на дату його укладення.

Ф'ючерсний контракт виконується відповідно до його специфікації шляхом постачання базового активу та його оплати коштами або проведення між сторонами контракту грошових розрахунків без постачання базового активу.

Виконання зобов'язань за ф'ючерсом забезпечується шляхом створення відповідних умов організатором торгівлі стандартизованими строковими контрактами;

14.1.46. діяльність у сфері розваг - господарська діяльність юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, що полягає у проведенні лотерей, а також розважальних ігор, участь в яких не передбачає одержання її учасниками грошових або майнових призів (виграшів), зокрема більярд, кегельбан, боулінг, настільні ігри, дитячі відеоігри тощо;

14.1.47. додаткові блага - кошти, матеріальні чи нематеріальні цінності, послуги, інші види доходу, що виплачуються (надаються) платнику податку податковим агентом, якщо такий дохід не є заробітною платою та не пов'язаний з виконанням обов'язків трудового найму або не є винагородою за цивільно-правовими договорами (угодами), укладеними з таким платником податку (крім випадків, прямо передбачених нормами [розділу IV](#) цього Кодексу);

14.1.48. заробітна плата для цілей [розділу IV](#) цього Кодексу - основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) платнику податку у зв'язку з відносинами трудового найму згідно із законом;

14.1.49. дивіденди - платіж, що здійснюється юридичною особою, в тому числі емітентом корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів, на користь власника таких корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів та інших цінних паперів, що засвідчують право власності інвестора на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку.

Для цілей оподаткування до дивідендів прирівнюються також:

платіж у грошовій чи негрошовій формі, що здійснюється юридичною особою на користь її засновника та/або учасника (учасників) у зв'язку з розподілом чистого прибутку (його частини);

суми доходів у вигляді платежів за цінні папери (корпоративні права), що виплачуються на користь нерезидента, зазначеного в підпунктах "а", "в", "г" [підпункту 39.2.1.1](#) підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу, у контрольованих операціях понад суму, яка відповідає принципу "витягнутої руки";

вартість товарів (робіт, послуг), крім цінних паперів та деривативів), що придбаваються у нерезидента, зазначеного в підпунктах "а", "в", "г" [підпункту 39.2.1.1](#) підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу, у контрольованих операціях понад суму, яка відповідає принципу "витягнутої руки";

сума заниження вартості товарів (робіт, послуг), які продаються нерезиденту, зазначеному в підпунктах "а", "в", "г" [підпункту 39.2.1.1](#) підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу, у контрольованих операціях порівняно із сумою, яка відповідає принципу "витягнутої руки";

виплата в грошовій або негрошовій формі, що здійснюється юридичною особою на користь її засновника та/або учасника - нерезидента України у зв'язку зі зменшенням статутного капіталу, викупом юридичною особою корпоративних прав у власному статутному капіталі, виходом учасника зі складу господарського товариства або іншої аналогічної операції між юридичною особою та її учасником, у розмірі, що призводить до зменшення нерозподіленого прибутку юридичної особи";

{Підпункт 14.1.49 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.50. добавки на основі біоетанолу - біокомпоненти моторного палива, отримані шляхом синтезу із застосуванням біоетанолу або змішуванням біоетанолу з органічними сполуками та паливом, одержаними з вуглеводневої сировини, в яких вміст біоетанолу відповідає вимогам нормативних документів та які належать до біопалива;

14.1.51. добування корисних копалин - сукупність технологічних операцій з вилучення, у тому числі з покладів дна водойм, та переміщення, у тому числі тимчасове зберігання, на поверхню частини надр (гірничих порід, рудної сировини тощо), що вміщує корисні копалини;

14.1.52. договір довгострокового страхування життя - договір страхування життя строком на п'ять і більше років, який передбачає страхову виплату одноразово або у вигляді анuitету, якщо застрахована особа дожила до закінчення терміну дії договору страхування чи події, передбаченої у договорі страхування, або досягла віку, визначеного договором. Такий договір не може передбачати часткових виплат протягом перших п'яти років його дії, крім тих, що здійснюються у разі настання страхових випадків, пов'язаних із смертю чи хворобою застрахованої особи або нещасним випадком, що призвело до встановлення застрахованій особі інвалідності I або II групи чи встановлення інвалідності особі, яка не досягла вісімнадцятирічного віку. При цьому платник податку - роботодавець не може бути вигодонабувачем за такими договорами страхування життя;

14.1.52¹. договір добровільного медичного страхування - договір страхування, який передбачає страхову виплату, що здійснюється закладам охорони здоров'я у разі настання страхового випадку, пов'язаного із хворобою застрахованої особи або нещасним випадком.

Такий договір має також передбачати мінімальний строк його дії один рік та повернення страхових платежів виключно страхувальнику при достроковому розірванні договору;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.52¹ згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.52². договір страхування додаткової пенсії - це договір страхування, який передбачає обов'язок страховика щодо здійснення страхової виплати (виплат) та/або виплат у вигляді анuitету в разі досягнення застрахованою особою пенсійного віку, визначеного за заявою застрахованої особи у договорі страхування відповідно до законодавства з урахуванням того, що такий пенсійний вік не може бути меншим більше ніж на 10 років від пенсійного віку, який надає право на пенсію за загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням. Дострокове припинення договору до досягнення застрахованою особою зазначеного в договорі пенсійного віку неможливе, крім випадків: наявності медично підтвердженого критичного стану здоров'я (онкозахворювання, інсульт тощо) або встановлення застрахованій особі інвалідності I або II групи; виїзду страхувальника та/або застрахованої особи на постійне проживання за межі України; смерті застрахованої особи. Вигодонабувачем за таким договором може бути лише застрахована особа або спадкоємці відповідно до законодавства. Особливості зміни страховика за договором страхування додаткової пенсії встановлюються відповідно до закону;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.52² згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.53. документ іноземної держави, за яким здійснюється стягнення суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах - рішення компетентного органу іноземної держави про нарахування податкового боргу до бюджету такої держави, що на запит зазначеного компетентного органу відповідно до міжнародного договору України підлягає виконанню на території України;

14.1.54. дохід з джерелом їх походження з України - будь-який дохід, отриманий резидентами або нерезидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України (включаючи виплату (нарахування) винагороди іноземними роботодавцями), її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні, у тому числі, але не виключно, доходи у вигляді:

а) процентів, дивідендів, роялті та будь-яких інших пасивних (інвестиційних) доходів, сплачених резидентами України або постійними представництвами нерезидентів в Україні;

{Підпункт "а" підпункту 14.1.54 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

б) доходів від надання резидентам або нерезидентам в оренду (користування) майна, розташованого в Україні, включаючи рухомий склад транспорту, приписаного до розташованих в Україні портів;

в) доходів від продажу рухомого та нерухомого майна, доходів від відчуження корпоративних прав, цінних паперів, у тому числі акцій українських емітентів;

г) доходів, отриманих у вигляді внесків та премій на страхування і перестрахування ризиків на території України;

г) доходів страховиків - резидентів від страхування ризиків страхувальників - резидентів за межами України;

д) інших доходів від діяльності, у тому числі пов'язаних з повною або частковою переуступкою прав та обов'язків за угодами про розподіл продукції на митній території

України або на територіях, що перебувають під контролем контролюючих органів (у зонах митного контролю, на спеціалізованих ліцензійних митних складах тощо);

е) спадщини, подарунків, виграшів, призів;

є) заробітної плати, інших виплат та винагород, виплачених відповідно до умов трудового та цивільно-правового договору;

ж) доходів від зайняття підприємницькою та незалежною професійною діяльністю;

з) доходів від відчуження прав на видобуток та розробку родовищ корисних копалин, мінеральних джерел та інших природних ресурсів;

{Підпункт 14.1.54 пункту 14.1 статті 14 доповнено підпунктом "з" згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

и) прибутків від відчуження акцій, часток, корпоративних або інших аналогічних прав в іноземних компаніях, організаціях, утворених відповідно до законодавства інших держав (іноземні юридичні особи), які відповідають таким умовам:

1) у будь-який момент часу впродовж 365 днів, що передують продажу або іншому відчуженню, вартість акцій, часток, корпоративних або інших аналогічних прав іноземної юридичної особи на 50 і більше відсотків утворюється за рахунок акцій, часток в українській юридичній особі, які належать зазначеній іноземній юридичній особі прямо або опосередковано, та

2) у будь-який момент часу впродовж 365 днів, що передують продажу або іншому відчуженню, вартість акцій, часток в українській юридичній особі на 50 і більше відсотків утворюється за рахунок нерухомого майна, яке розташовано в Україні та належить такій українській юридичній особі або використовується такою українською юридичною особою на підставі договору операційної або фінансової оренди (лізінгу) чи аналогічного договору, і таке використання має відображатися в обліку такої юридичної особи як актив, у тому числі актив з права користування, згідно з вимогами національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

{Абзац третій підпункту "и" підпункту 14.1.54 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

{Підпункт 14.1.54 пункту 14.1 статті 14 доповнено підпунктом "и" згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

і) прибутків нерезидентів від відчуження акцій, корпоративних прав у статутному капіталі юридичної особи - резидента України, за умови що у будь-який час впродовж 365 днів, що передують продажу або іншому відчуженню, вартість таких акцій, корпоративних прав на 50 і більше відсотків утворювалася за рахунок нерухомого майна, що розташовано в Україні та належить такій юридичній особі - резиденту України або використовується такою юридичною особою - резидентом України на підставі договору операційної або фінансової оренди (лізінгу) чи аналогічного договору, і таке використання має відображатися в обліку такої юридичної особи як актив, у тому числі актив з права користування, згідно з вимогами національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

{Абзац п'ятнадцятий підпункту 14.1.54 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#); абзац перший підпункту "і" підпункту 14.1.54 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

Вартість акцій, часток, корпоративних або інших аналогічних прав (для цілей абзацу другого підпункту "и" та підпункту "і" цього підпункту) та нерухомого майна (для цілей

абзацу третього підпункту "и" та підпункту "і" цього підпункту) визначається на підставі балансової (залишкової) вартості за даними бухгалтерського обліку як найвища сума у будь-який момент часу впродовж 365 днів, що передують продажу або іншому відчуженню, та підлягає порівнянню з вартістю іншого майна (активів) згідно з балансовою (залишковою) вартістю за даними бухгалтерського обліку такої юридичної особи;

{Абзац підпункту 14.1.54 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

14.1.55. дохід, отриманий з джерел за межами України, - будь-який дохід, отриманий резидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності за межами митної території України, включаючи проценти, дивіденди, роялті та будь-які інші види пасивних доходів, спадщину, подарунки, виграші, призи, доходи від виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими та трудовими договорами, від надання резидентам в оренду (користування) майна, розташованого за межами України, включаючи рухомий склад транспорту, приписаного до розташованих за межами України портів, доходи від продажу майна, розташованого за межами України, дохід від відчуження інвестиційних активів, у тому числі корпоративних прав, цінних паперів тощо; інші доходи від будь-яких видів діяльності за межами митної території України або територій, непідконтрольних контролюючим органам;

{Підпункт 14.1.56 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.56. електронна адреса - адреса електронної пошти платника податків, що складається з ідентифікатора, позначки "@" та доменного імені, що використовується платником податків для листування з державними, у тому числі контролюючими, органами та повідомляється шляхом внесення адреси електронної пошти до облікових даних платника податків, зокрема в електронному кабінеті;

{До пункту 14.1 статті 14 включено підпункт 14.1.56 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.56¹. електронна ідентифікація - процедура використання ідентифікаційних даних особи в електронній формі, які однозначно визначають фізичну особу, юридичну особу або представника фізичної чи юридичної особи. Дозволені для використання технології для ідентифікації платників податків в електронному кабінеті платника податків визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.56¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) - зміна набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.56². електронний кабінет - сукупність інформаційно-телекомунікаційних систем центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, призначених для взаємодії між платниками податків та державними, у тому числі контролюючими, органами з питань реалізації прав та обов'язків, визначених цим Кодексом та іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, та нормативно-правовими актами, прийнятими на підставі та на виконання цього Кодексу та інших законів, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи.

Взаємодія реалізується через:

портальне рішення для користувачів - платників податків, робота в якому здійснюється он-лайн (через мережу Інтернет у режимі реального часу) та не вимагає обов'язкового використання спеціалізованого клієнтського застосування;

портальне рішення для користувачів - державних органів, у тому числі контролюючих;

програмний інтерфейс (API), що дає змогу реалізувати повноту функціоналу електронного кабінету;

інші засоби, бази даних, реєстри, що ведуться в електронному вигляді, інформаційні, телекомунікаційні, інформаційно-телекомунікаційні системи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Порядок функціонування електронного кабінету визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.56² згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

14.1.56³. електронна сигарета - виріб, який може бути використаний для споживання (вдихання) парів, що утворюються внаслідок нагрівання компонентами такого виробу рідин, що містять або не містять нікотин. Електронні сигарети можуть бути одноразовими або багаторазовими;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.56³ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.56⁴. рідини, що використовуються в електронних сигаретах, - рідкі суміші хімічних речовин, що містять або не містять нікотин, використовуються для створення пари в електронних сигаретах та містяться, зокрема, в картриджах, заправних контейнерах та інших ємностях;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.56⁴ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.56⁵. електронні послуги - послуги, які постачаються через мережу Інтернет, автоматизовано, за допомогою інформаційних технологій та переважно без втручання людини, у тому числі шляхом встановлення спеціального застосунку або додатка на смартфонах, планшетах, телевізійних приймачах чи інших цифрових пристроях. До таких послуг, зокрема, але не виключно, належать:

а) постачання електронних примірників, надання доступу до зображень, текстів та інформації, у тому числі, але не виключно, підписка на електронні газети, журнали, книги, надання доступу та/або завантаження фотографій, графічних зображень, відеоматеріалів;

б) надання доступу до баз даних, у тому числі користування пошуковими системами та службами каталогів у мережі Інтернет;

в) постачання електронних примірників (електронно-цифрової інформації) та/або надання доступу до аудіовізуальних творів, відео- та аудіотворів на замовлення, ігор, включаючи постачання послуг з участі в таких іграх, постачання послуг з доступу до телевізійних програм (каналів) чи їх пакетів, крім доступу до телевізійних програм одночасно з їх трансляванням через телевізійну мережу;

г) надання доступу до інформаційних, комерційних, розважальних електронних ресурсів та інших подібних ресурсів, зокрема, але не виключно, розміщених на платформах спільного доступу до інформації чи відеоматеріалів;

г) постачання послуг з дистанційного навчання в мережі Інтернет, проведення та надання якого не потребує участі людини, у тому числі шляхом надання доступу до віртуальних класів, освітніх ресурсів, у яких учні виконують завдання онлайн, а оцінки виставляються автоматично, без участі людини (або з мінімальною її участю);

д) надання хмарної послуги в частині надання обчислювальних ресурсів, ресурсів зберігання або систем електронних комунікацій за допомогою технологій хмарних обчислень;

е) постачання програмного забезпечення та оновлень до нього, у тому числі електронних примірників, надання доступу до них, а також дистанційне обслуговування програмного забезпечення та електронного обладнання;

є) надання рекламних послуг у мережі Інтернет, мобільних додатках та на інших електронних ресурсах, надання рекламного простору, у тому числі шляхом розміщення банерних рекламних повідомлень на веб-сайтах, веб-сторінках чи веб-порталах.

З метою застосування цього підпункту до електронних послуг, зазначених в абзаці першому цього підпункту, не відносяться такі операції:

постачання товарів/послуг, замовлення (бронювання) яких здійснюється через мережу Інтернет, за допомогою мобільних додатків та інших електронних ресурсів, а фактичне постачання здійснюється без використання мережі Інтернет (зокрема, послуги з розміщення, винаймання автомобілів, послуги закладів харчування з постачання продукції, послуги пасажирського транспорту та інші подібні послуги);

постачання товарів та/або інших послуг, відмінних від електронних послуг, у складі яких є електронні послуги, у разі якщо вартість електронних послуг включена до загальної вартості таких товарів/послуг;

постачання послуг з дистанційного навчання в мережі Інтернет, у разі якщо мережа Інтернет використовується виключно як засіб комунікації між викладачем і слухачем;

постачання примірників творів у галузі науки, літератури і мистецтва на матеріальних носіях;

надання консультаційних послуг електронною поштою;

надання послуг з доступу до мережі Інтернет;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.56⁵ згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

14.1.57. екологічний податок - загальнодержавний обов'язковий платіж, що справляється з фактичних обсягів викидів у атмосферне повітря, скидів у водні об'єкти забруднюючих речовин, розміщення відходів, фактичного обсягу радіоактивних відходів, що тимчасово зберігаються їх виробниками, фактичного обсягу утворених радіоактивних відходів та з фактичного обсягу радіоактивних відходів, накопичених до 1 квітня 2009 року;

{Підпункт 14.1.57 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 422-VII від 04.07.2013](#), [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

14.1.58. емісійний дохід - сума перевищення надходжень, отриманих емітентом від емісії (випуску) власних акцій (інших корпоративних прав) та інвестиційних сертифікатів, над номінальною вартістю таких акцій (інших корпоративних прав) та інвестиційних сертифікатів (під час їх первинного розміщення), або над ціною зворотного викупу під час наступних розміщень інвестиційних сертифікатів та акцій інвестиційних фондів;

14.1.59. житлово-комунальні підприємства - суб'єкти господарювання, які безпосередньо виробляють, створюють та/або надають житлово-комунальні послуги (застосовується до [розділу IX](#) цього Кодексу);

{Підпункт 14.1.59 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.60. єдиний реєстр податкових накладних - реєстр відомостей щодо [податкових накладних](#) та розрахунків коригування, який ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, в електронному вигляді згідно з наданими платниками податку на додану вартість електронними документами;

{Підпункт 14.1.60 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.60¹. Єдиний реєстр акцизних накладних - реєстр відомостей щодо акцизних накладних, який ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, в електронному вигляді згідно з наданими платниками акцизного податку електронними документами;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.60¹ згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

14.1.60². *{Підпункт 14.1.60² пункту 14.1 статті 14 набирає чинності з 1 січня 2025 року - див. [пункт 1 розділу II](#) Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}* Загальна сума податкових зобов'язань з акцизного податку на сигарети - річна сума податкових зобов'язань з акцизного податку всіх платників акцизного податку з товарів за кодами згідно з [УКТ ЗЕД](#) 2402 20 90 10, 2402 20 90 20, реалізованих виробниками на митній території України та ввезених імпортерами на митну територію України, визначених у деклараціях акцизного податку за січень - грудень звітного року, в розрахунку на 1000 штук.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, визначає за даними декларацій акцизного податку та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті не пізніше 1 березня року, що настає за звітним, загальну суму податкових зобов'язань з акцизного податку на сигарети, середньозважену роздрібну ціну продажу сигарет та показник (у відсотках), що характеризує частку загальної суми податкових зобов'язань з акцизного податку у середньозваженій роздрібній ціні продажу сигарет.

Частка загальної суми податкових зобов'язань з акцизного податку у середньозваженій роздрібній ціні продажу сигарет розраховується за такою формулою:

де Част. - частка загальної суми податкових зобов'язань у середньозваженій роздрібній ціні продажу сигарет;

Ціна_{сер.зв.} - середньозважена роздрібна ціна продажу сигарет;

$\Sigma_{\text{подат.зобов.}}$ - загальна сума податкових зобов'язань з акцизного податку на сигарети.

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.60² згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Підпункт 14.1.61 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 14.1.62 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.63 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.64 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.65 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.66 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.67 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.68 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.69 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 408-VII від 04.07.2013](#)}

{Підпункт 14.1.70 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 408-VII від 04.07.2013](#)}

14.1.71. звичайна ціна - ціна товарів (робіт, послуг), визначена сторонами договору, якщо інше не встановлено цим Кодексом. Якщо не доведено зворотнє, вважається, що така звичайна ціна відповідає рівню ринкових цін. Це визначення не поширюється на операції, що визнаються контрольованими відповідно до [статті 39](#) цього Кодексу.

{Абзац перший підпункту 14.1.71 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 72-VIII від 28.12.2014](#)}

У разі якщо ціни (націнки) на товари (роботи, послуги) підлягають державному регулюванню згідно із законодавством, звичайною вважається ціна, встановлена відповідно до правил такого регулювання. Це положення не поширюється на випадки, коли встановлюється мінімальна ціна продажу або індикативна ціна. У такому разі звичайною ціною вважається ціна, визначена сторонами договору, але не нижче за мінімальну або індикативну ціну.

{Абзац другий підпункту 14.1.71 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

Якщо під час здійснення операції обов'язковим є проведення оцінки, вартість об'єкта оцінки є підставою для визначення звичайної ціни для цілей оподаткування.

{Абзац третій підпункту 14.1.71 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

Під час проведення аукціону (публічних торгів) звичайною вважається ціна, яка склалася за результатами такого аукціону (публічних торгів), обов'язковість проведення якого передбачено законом.

Якщо постачання товарів (робіт, послуг) здійснюється на підставі форвардного або ф'ючерсного контракту, звичайною ціною є ціна, яка відповідає форвардній або ф'ючерсній ціні на дату укладення такого контракту.

{Абзац п'ятий підпункту 14.1.71 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

Якщо продаж (відчуження) товарів, у тому числі майна, переданого у заставу позичальником з метою забезпечення вимог кредитора, здійснюється у примусовому порядку згідно із законодавством, звичайною ціною є ціна, сформована під час такого продажу;

{Підпункт 14.1.71 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 408-VII від 04.07.2013](#)}

14.1.72. земельний податок - обов'язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також постійних землекористувачів (далі - податок для цілей розділу XII цього Кодексу);

{Підпункт 14.1.72 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.73. землекористувачі - юридичні та фізичні особи (резиденти і нерезиденти), яким відповідно до закону надані у користування земельні ділянки державної та комунальної власності, у тому числі на умовах оренди;

14.1.74. земельна ділянка - частина земної поверхні з установленими межами, певним місцем розташування, цільовим (господарським) призначенням та з визначеними щодо неї правами;

14.1.75. земельне поліпшення - результати будь-яких заходів, що призводять до зміни якісних характеристик земельної ділянки та її вартості. До земельних поліпшень належать матеріальні об'єкти, розташовані у межах земельної ділянки, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни призначення, а також результати господарської діяльності або проведення певного виду робіт (зміна рельєфу, поліпшення ґрунтів, розміщення посівів, багаторічних насаджень, інженерної інфраструктури тощо);

14.1.76. землі сільськогосподарського призначення - землі, надані для виробництва сільськогосподарської продукції, здійснення сільськогосподарської науково-дослідної та навчальної діяльності, розміщення відповідної виробничої інфраструктури, у тому числі інфраструктури оптових ринків сільськогосподарської продукції, або призначені для цих цілей;

14.1.77. землі сільськогосподарського призначення для цілей [глави 1 розділу XIV](#) цього Кодексу - землі, надані для виробництва сільськогосподарської продукції;

{Підпункт 14.1.77 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.78. землі житлової та громадської забудови - земельні ділянки в межах населених пунктів, які використовуються для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування;

14.1.78¹. землі залізничного транспорту - до земель залізничного транспорту належать землі смуг відведення залізниць під залізничним полотном та його облаштуванням, станціями з усіма будівлями і спорудами енергетичного, локомотивного, вагонного, колійного, вантажного і пасажирського господарства, сигналізації та зв'язку, водопостачання, каналізації; під захисними та укріплювальними насадженнями, службовими, культурно-побутовими будівлями та іншими спорудами, необхідними для забезпечення роботи залізничного транспорту;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.78¹ згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

14.1.79. значні запаси корисних копалин - запаси корисних копалин, розмір яких перевищує незначні запаси корисних копалин;

14.1.80. ідентичні товари (роботи, послуги) - товари (роботи, послуги), що мають однакові характерні для них основні ознаки.

При цьому під ідентичними розуміються товари, що мають однакові ознаки з оцінюваними товарами, у тому числі такі, як:

фізичні характеристики;
якість та репутація на ринку;
країна виробництва (походження);
виробник;

14.1.81. інвестиції - господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін на кошти або майно. Інвестиції поділяються на:

а) капітальні інвестиції - господарські операції, що передбачають придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних засобів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації відповідно до норм цього Кодексу;

б) фінансові інвестиції - господарські операції, що передбачають придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та/або інших фінансових інструментів. Фінансові інвестиції поділяються на:

прямі інвестиції - господарські операції, що передбачають внесення коштів або майна в обмін на корпоративні права, емітовані юридичною особою при їх розміщенні такою особою;

портфельні інвестиції - господарські операції, що передбачають купівлю цінних паперів, деривативів та інших фінансових активів за кошти на фондовому ринку або біржовому товарному ринку;

в) реінвестиції - господарські операції, що передбачають здійснення капітальних або фінансових інвестицій за рахунок прибутку, отриманого від інвестиційних операцій;

14.1.81¹. інвестиційний прибуток для цілей [розділу IV](#) цього Кодексу - дохід у вигляді позитивної різниці між доходом, отриманим платником податку від проведення операцій з цінними паперами з урахуванням курсової різниці, деривативами та корпоративними правами, випущеними в інших, ніж цінні папери, формах, та витратами на придбання таких інвестиційних активів;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.81¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.82. інвестиційна складова - кошти, передбачені в тарифі на виробництво, передачу та постачання електричної енергії, виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, а також транспортування, зберігання та постачання природного газу ліцензіата як частина прибутку, що залишається в розпорядженні суб'єкта господарювання для цільового фінансування видатків, пов'язаних із відновленням, реконструкцією, модернізацією основних засобів (у тому числі заходів з підвищення безпеки та дотримання екологічних норм) та будівництвом нових об'єктів підприємств паливно-енергетичного комплексу, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України;

{Підпункт 14.1.82 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

14.1.83. термін "інвестор" для цілей оподаткування відповідно до [розділу XVIII](#) цього Кодексу вживається у значенні, наведеному в [Законі України "Про угоди про розподіл продукції"](#).

При укладанні багатосторонньої угоди інвесторами визначається оператор угоди, на якого покладаються функції, передбачені [Законом України "Про угоди про розподіл](#)

продукції", у тому числі ведення обліку і сплати податкових зобов'язань у порядку, визначеному угодою.

{Абзац другий підпункту 14.1.83 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 422-VII від 04.07.2013](#), [№ 1690-VII від 07.10.2014](#)}

У разі створення інвестором - нерезидентом для виконання угоди постійного представництва на території України представництво для цілей оподаткування розглядається як інвестор (оператор).

{Абзац третій підпункту 14.1.83 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1690-VII від 07.10.2014](#)}

У статтях цього Кодексу, якими регулюється оподаткування при виконанні угоди про розподіл продукції, під терміном "інвестор (оператор)" розуміється "інвестор" при виконанні угоди про розподіл продукції за участю одного інвестора та "інвестор та/або оператор" - при виконанні багатосторонньої угоди про розподіл продукції за участю кількох інвесторів залежно від умов такої багатосторонньої угоди.

{Абзац четвертий підпункту 14.1.83 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 1690-VII від 07.10.2014](#)}

{Підпункт 14.1.83 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

14.1.84. інші терміни для цілей розділу III використовуються у значеннях, визначених [Законом України](#) "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку і міжнародними стандартами фінансової звітності, введеними в дію відповідно до законодавства.

{Підпункт 14.1.84 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.85. інжиніринг - надання послуг (виконання робіт) із складення технічних завдань, проектних пропозицій, проведення наукових досліджень і техніко-економічних обстежень, виконання інженерно-розвідувальних робіт з будівництва об'єктів, розроблення технічної документації, проектування та конструкторського опрацювання об'єктів техніки і технології, надання консультації та авторського нагляду під час монтажних та пусконаладжувальних робіт, а також надання консультацій, пов'язаних із такими послугами (роботами);

14.1.86. інститути спільного інвестування (далі - ІСІ) - інвестиційні фонди та взаємні фонди інвестиційних компаній, корпоративні інвестиційні фонди та пайові інвестиційні фонди, створені відповідно до законодавства;

14.1.87. іпотечний житловий кредит - фінансовий кредит, що надається фізичній особі банківською чи іншою фінансовою установою відповідно до закону строком не менш як на п'ять повних календарних років для фінансування витрат, пов'язаних з придбанням квартири (кімнати) чи житлового будинку (його частини) або будівництвом житлового будинку (його частини), що надаються у власність позичальника, з прийняттям кредитором такого житла (землі, що знаходиться під таким житловим будинком, у тому числі присадибної ділянки) у заставу;

14.1.88. іпотечний сертифікат (у тому числі іпотечний сертифікат участі та іпотечний сертифікат з фіксованою дохідністю) - іпотечний цінний папір, забезпечений іпотечними активами або іпотеками відповідно до закону;

14.1.89. консолідований іпотечний борг - зобов'язання за договорами про іпотечний кредит, реформовані кредитором відповідно до закону;

14.1.89¹. термін "кооперативні виплати" вживається у значенні, наведеному в [Законі України "Про кооперацію"](#);

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.89¹ згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

14.1.90. корпоративні права - права особи, частка якої визначається у статутному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами;

{Підпункт 14.1.90 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.91. корисні копалини - природні мінеральні утворення органічного і неорганічного походження у надрах, у тому числі будь-які підземні води, а також техногенні мінеральні утворення в місцях видалення відходів виробництва та втрат продуктів переробки мінеральної сировини, які можуть бути використані у сфері матеріального виробництва і споживання безпосередньо або після первинної переробки;

{Підпункт 14.1.92 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.93. кошти - гривня або іноземна валюта;

14.1.94. компенсаційна продукція - частина виробленої продукції, що передається у власність інвестора в рахунок компенсації його витрат;

14.1.94¹. котирувальні ціни (для цілей [статті 39](#) цього Кодексу) - ціни на сировинний товар у відповідний період, отримані на міжнародному ринку товарів, які включають, зокрема, результати біржових торгів, ціни, отримані з визнаних агентств із прозорою звітністю щодо цін, статистичних агентств або від урядових агентств із ціноутворення, де такі індекси використовуються в якості орієнтира (еталона) непов'язаними особами для визначення цін в операціях між ними. Котирувальна ціна визначається як ціна (середня ціна) та/або діапазон цін на певну дату або період часу;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.94¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.95. кредитор - юридична або фізична особа, яка має підтверджені у встановленому порядку вимоги щодо грошових зобов'язань до боржника, у тому числі щодо виплати заборгованості із заробітної плати працівникам боржника, а також контролюючі органи - щодо податків та зборів;

14.1.96. кузови, що використовувалися для транспортних засобів, визначених у товарній позиції 8703 згідно з [УКТ ЗЕД](#) - кузови, які вже були встановлені на транспортних засобах або з моменту виготовлення яких минуло більше одного року;

14.1.96¹. курсова різниця для цілей [розділу IV](#) цього Кодексу - позитивна різниця між офіційним обмінним курсом іноземної валюти до гривні, установленим Національним банком України на день придбання та на день продажу (погашення, іншого відчуження) цінного паперу, у разі якщо такий цінний папір номінований в іноземній валюті;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.96¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.97. лізингова операція (крім операцій з фрахтування (чартеру) морських суден та інших транспортних засобів) - передача основних засобів у володіння та користування фізичним та/або юридичним особам (лізингоодержувачам) за плату та на визначений строк.

{Абзац перший підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Закону [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

Лізингові операції здійснюються у вигляді оперативного лізингу (оренди), фінансового лізингу, операцій із зворотного лізингу.

{Абзац другий підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

Лізингові операції поділяються на:

а) оперативний лізинг (оренда) - операція юридичної чи фізичної особи (лізингодавця/орендодавця), за якою лізингодавець/орендодавець передає іншій особі (лізингоодержувачу/орендарю) основні засоби, придбані або виготовлені лізингодавцем/орендодавцем, на умовах інших, ніж ті, що передбачаються фінансовим лізингом;

{Абзац четвертий підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

б) фінансовий лізинг - господарська операція юридичної особи (лізингодавця), за якою лізингодавець передає лізингоодержувачу майно, яке є основним засобом і придбане або виготовлене лізингодавцем, а також усі ризики та винагороди, пов'язані з правом володіння та користування об'єктом фінансового лізингу.

{Абзац п'ятий підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

Терміни "фінансовий лізинг" та "фінансова оренда" для цілей цього Кодексу є тотожними.

{Підпункт 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

Лізинг вважається фінансовим за наявності хоча б однієї з таких умов:

{Абзац сьомий підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

об'єкт лізингу передається на строк, протягом якого амортизується не менш як 75 відсотків його первісної вартості, а лізингоодержувач зобов'язаний на підставі лізингового договору та протягом строку його дії придбати об'єкт лізингу з подальшим переходом права власності від лізингодавця до лізингоодержувача за ціною, визначеною у такому лізинговому договорі;

{Абзац підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 в редакції Законів [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

балансова (залишкова) вартість об'єкта лізингу на момент закінчення дії лізингового договору, передбаченого таким договором, становить не більш як 25 відсотків первісної вартості ціни такого об'єкта лізингу, що діє на початок строку дії лізингового договору;

сума лізингових платежів, зазначених у договорі лізингу на момент укладення такого договору, дорівнює первісній вартості об'єкта лізингу або перевищує її;

{Абзац десятий підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

майно, що передається у лізинг, виготовлене за замовленням лізингоодержувача та після закінчення дії лізингового договору не може бути використаним іншими особами, крім лізингоодержувача, виходячи з його технологічних та якісних характеристик.

{Абзац одинадцятий підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

Під терміном "строк фінансового лізингу" слід розуміти передбачений лізинговим договором строк, який розпочинається з дати передання ризиків, пов'язаних із зберіганням або використанням майна, чи права на отримання будь-яких вигод чи винагород, пов'язаних з його використанням, або будь-яких інших прав, що слідують з прав на володіння, користування або розпоряджання таким майном, лізингоодержувачу та закінчується строком закінчення дії лізингового договору, включаючи будь-який період, протягом якого лізингоодержувач має право прийняти одноосібне рішення про продовження строку лізингу згідно з умовами договору.

{Абзац дванадцятий підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

Незалежно від того, регулюється господарська операція нормами цього підпункту чи ні, сторони договору мають право під час укладення договору (правочину) визначити таку операцію як оперативний лізинг без права подальшої зміни статусу такої операції до закінчення дії відповідного договору;

в) зворотний лізинг - операція, що здійснюється фізичною чи юридичною особою і передбачає продаж основних засобів фінансовій установі (лізингодавцю) з одночасним зворотним отриманням таких основних засобів такою фізичною чи юридичною особою (лізингоодержувачем) в оперативний лізинг (оренду) або фінансовий лізинг;

{Абзац чотирнадцятий підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

{Абзац п'ятнадцятий підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

{Абзац шістнадцятий підпункту 14.1.97 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

14.1.97¹. оренда житла з викупом - господарська операція юридичної особи (орендодавця), за якою орендодавець відповідно до договору оренди житла з викупом передає другій стороні - фізичній особі (особі-орендарю) майнові права на нерухомість, будівництво якої не завершено, та/або житло за плату на довготривалий (до 30 років) строк, після закінчення якого або достроково, за умови повної сплати орендних платежів та відсутності інших обтяжень та обмежень на таке житло, житло переходить у власність орендаря. Оренда житла з викупом може передбачати відступлення права вимоги на платежі за договором оренди житла з викупом;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.97¹ згідно із Законом [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

14.1.97². оренда житлових приміщень - операція, що передбачає надання житлового будинку, квартири або їх частини її власником у володіння та користування орендарю на визначений строк для цільового використання за орендну плату;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.97² згідно із Законом [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

14.1.98. лісові землі - земельні ділянки, на яких розташовані лісові ділянки;

14.1.99. ліцензія - у значенні, наведеному в [Господарському кодексі України](#);

14.1.100. ломбардна операція - операція, що здійснюється фізичною чи юридичною особою, з отримання коштів від юридичної особи, що є фінансовою установою, згідно із законодавством України, під заставу товарів або валютних цінностей. Ломбардні операції є різновидом кредиту під заставу;

14.1.101. лотерея - масова гра незалежно від її назви, умовами проведення якої передбачається розіграш призового (виграшного) фонду між її гравцями, приз (виграш) в якій має випадковий характер і територія проведення якої не обмежується одним приміщенням (будівлею). Діяльність з проведення лотерей регулюється спеціальним законом. Не вважаються лотереєю ігри, що проводяться на безоплатних засадах юридичними особами та фізичними особами - підприємцями і мають на меті рекламування їх товару (платної послуги), сприяння їх продажу (наданню) за умови, що організатори цих ігор витрачають на їх проведення свій прибуток (дохід);

14.1.102. магазин безмитної торгівлі - заклад торгівлі товарами, що знаходяться в митному режимі безмитної торгівлі відповідно до [глав 22 та 60 Митного кодексу України](#);

{Підпункт 14.1.102 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

14.1.103. материнські компанії - юридичні особи, які є власниками інших юридичних осіб або здійснюють контроль над такими юридичними особами, як пов'язані особи;

14.1.103¹. материнська компанія міжнародної групи компаній (для цілей [статті 39](#) цього Кодексу) - юридична особа, яка входить до складу міжнародної групи компаній та одночасно відповідає таким вимогам:

безпосередньо чи опосередковано володіє корпоративними правами інших компаній (або фактично контролює такі компанії) у складі міжнародної групи і частка такого володіння є достатньою для включення фінансової звітності інших компаній у складі міжнародної групи до консолідованої фінансової звітності такої юридичної особи;

фінансова звітність такої юридичної особи не підлягає включенню до консолідованої звітності жодної іншої юридичної особи у складі міжнародної групи згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.103¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.104. майданчики для платного паркування - площа території (землі), що належить на правах власності територіальній громаді або державі, на якій відповідно до рішення органу місцевого самоврядування здійснюється платне паркування транспортних засобів;

14.1.105. майно - у значенні, наведеному в [Цивільному кодексі України](#);

14.1.106. максимальні роздрібні ціни - ціни, встановлені на підакцизні товари (продукцію з урахуванням усіх видів податків (зборів). Акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів не включається до максимальної роздрібною ціни.

Максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію) встановлюються виробниками або імпортерами товарів (продукції) шляхом декларування таких цін у

порядку, встановленому цим Кодексом. Продаж суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів, на які встановлюються максимальні роздрібні ціни, не може здійснюватися за цінами, вищими за максимальні роздрібні ціни, збільшені на суму акцизного податку з роздрібної торгівлі підакцизних товарів;

{Підпункт 14.1.106 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.107. марка акцизного податку - спеціальний знак для маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, віднесений до документів суворого обліку, який підтверджує сплату акцизного податку, легальність ввезення та реалізації на території України цих виробів;

{Підпункт 14.1.107 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.108. маркетингові послуги (маркетинг) - послуги, що забезпечують функціонування діяльності платника податків у сфері вивчення ринку, стимулювання збуту продукції (робіт, послуг), політики цін, організації та управлінні руху продукції (робіт, послуг) до споживача та післяпродажного обслуговування споживача в межах господарської діяльності такого платника податків. До маркетингових послуг належать, у тому числі: послуги з розміщення продукції платника податку в місцях продажу, послуги з вивчення, дослідження та аналізу споживчого попиту, внесення продукції (робіт, послуг) платника податку до інформаційних баз продажу, послуги зі збору та розповсюдження інформації про продукцію (роботи, послуги);

14.1.109. маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, - наклеювання марки акцизного податку на пляшку (упаковку) алкогольного напою, пачку (упаковку) тютюнового виробу чи ємність (упаковку) з рідиною, що використовується в електронних сигаретах, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України щодо виробництва, зберігання та продажу марок акцизного податку;

{Підпункт 14.1.109 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 14.1.110 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.110. методолог електронного кабінету - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику;

{До пункту 14.1 статті 14 включено підпункт 14.1.110 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 14.1.111 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.111. методологічна помилка електронного кабінету - невідповідність методології та/або алгоритмів роботи електронного кабінету положенням податкового законодавства, яка призводить до помилки, в тому числі в розрахунку об'єкта оподаткування, суми податку, суми надмірної сплати податку, суми пені, штрафних санкцій, показників формули обрахунку, які використовуються в електронних системах адміністрування, інших показників, що впливають на права та обов'язки платників податків;

{До пункту 14.1 статті 14 включено підпункт 14.1.111 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.112. мінеральна сировина - товарна продукція гірничого підприємства, що є результатом його господарської діяльності з видобутку корисних копалин, у тому числі

шляхом виконання господарських договорів про послуги з давальницькою сировиною, і за якісними характеристиками відповідає вимогам установлених законодавством стандартів або вимогам договорів;

{Абзац другий підпункту 14.1.112 виключено на підставі Закону [№ 1166-VII від 27.03.2014](#)}

{Підпункт 14.1.112 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.113. митні платежі - податки, що відповідно до цього Кодексу або митного законодавства справляються під час переміщення або у зв'язку з переміщенням товарів через митний кордон України та контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи;

14.1.113¹. митні режими - вживається у значенні, наведеному в [Митному кодексі України](#);

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.113¹ згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

14.1.113². міжнародні поштові відправлення, міжнародні експрес-відправлення, несупроводжуваний багаж, особисті речі, ручна поклажа, супроводжуваний багаж - вживаються у значеннях, наведених у [Митному кодексі України](#);

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.113² згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

14.1.113³. міжнародна група компаній (для цілей [статті 39](#) цього Кодексу) - дві або більше юридичні особи або утворення без статусу юридичної особи, які є податковими резидентами різних країн та пов'язані між собою за критеріями володіння або контролю таким чином, що згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності або іншими міжнародно визнаними стандартами фінансової звітності обов'язковою є підготовка консолідованої фінансової звітності або підготовка консолідованої фінансової звітності була б обов'язковою у разі, якщо акції (корпоративні права) однієї з таких юридичних осіб перебували б в обігу на фондовій біржі;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.113³ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.114. мінімальне акцизне податкове зобов'язання - мінімальна величина податкового зобов'язання зі сплати акцизного податку з сигарет та цигарок, сигарил, виражена у твердій сумі за 1000 штук сигарет одного найменування, реалізованих на митній території України чи ввезених на митну територію України;

{Підпункт 14.1.114 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 14.1.114¹ пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

14.1.115. надміру сплачені грошові зобов'язання - суми коштів, які на певну дату зараховані до відповідного бюджету або на єдиний рахунок понад нараховані суми грошових зобов'язань, граничний строк сплати яких настав на таку дату;

{Підпункт 14.1.115 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

14.1.116. недержавне пенсійне забезпечення - пенсійне забезпечення, яке здійснюється недержавними пенсійними фондами, страховими організаціями та банками відповідно до [Закону України](#) "Про недержавне пенсійне забезпечення" та/або страховими організаціями за договорами страхування довічної пенсії відповідно до [Закону України](#) "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" та/або страховиками за договорами страхування додаткової пенсії відповідно до [підпункту 14.1.52²](#) пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу;

{Підпункт 14.1.116 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.117 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.118. незначні запаси корисних копалин - запаси корисних копалин, що визначаються за [критеріями](#), які встановлюються Кабінетом Міністрів України;

14.1.119. нелісові землі - земельні ділянки, зайняті чагарниками, комунікаціями, сільськогосподарськими угіддями, водами і болотами, малопродуктивними землями тощо;

{Підпункт 14.1.120 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.121. неприбуткові підприємства, установи та організації - неприбуткові підприємства, установи та організації, які не є платниками податку на прибуток підприємств відповідно до [пункту 133.4](#) статті 133 цього Кодексу;

{Підпункт 14.1.121 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 652-VIII від 17.07.2015](#)}

14.1.122. нерезиденти - це:

а) іноземні компанії, організації, утворені відповідно до законодавства інших держав, їх зареєстровані (акредитовані або легалізовані) відповідно до законодавства України філії, представництва та інші відокремлені підрозділи з місцезнаходженням на території України;

б) дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва інших держав і міжнародних організацій в Україні;

в) фізичні особи, які не є резидентами України.

Якщо відповідно до вимог укладеного Україною міжнародного договору, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або укладеного на його підставі міжвідомчого договору та цього Кодексу фінансовий агент зобов'язаний перевіряти та встановлювати, резидентом якої держави є власник або контролер власника фінансового рахунка, положення цього підпункту застосовуються в частині, що не суперечить правилам міжнародного договору;

{Підпункт 14.1.122 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

14.1.122¹. нерезиденти, що мають офшорний статус, - нерезиденти, розташовані на території офшорних зон, крім нерезидентів, які надали платнику податку виписку з правоустановчих документів, легалізовану у встановленому законодавством порядку, що свідчить про звичайний (неофшорний) статус такого нерезидента;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.122¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.123. несільськогосподарські угіддя - господарські шляхи і прогони, полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, крім віднесених до земель лісгосподарського

призначення, землі під господарськими будівлями і дворами, землі під інфраструктурою оптових ринків сільськогосподарської продукції, землі тимчасової консервації тощо;

14.1.124. новий транспортний засіб - транспортний засіб, що не має актів державної реєстрації уповноважених органів, у тому числі іноземних, які дають право на його експлуатацію;

14.1.124¹ нова свердловина (в цілях реалізації положень [розділу IX](#) цього Кодексу) - свердловина, буріння якої розпочато від денної поверхні суходолу (рівня нуль метрів згідно з проектом свердловини) після 1 січня 2018 року, що підтверджується актом про введення в експлуатацію бурової установки;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.124¹ згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2611-VIII від 08.11.2018](#)}

14.1.125. нормативна грошова оцінка земельних ділянок для цілей [розділу XII](#), [глави 1 розділу XIV](#) цього Кодексу - капіталізований рентний дохід із земельної ділянки, визначений відповідно до законодавства центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин;

{Підпункт 14.1.125 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.125¹. норматив витрат на виплати страховим посередникам - гранично допустима величина будь-яких виплат (винагород) страховим посередникам та іншим особам за надані послуги щодо укладання (продовження) договорів страхування, встановлена для цілей цього Кодексу за методикою, визначеною уповноваженим органом, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.125¹ згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

14.1.126. обсяг видобутої вуглеводневої сировини:

а) для цілей [розділу IX](#) - обсяг нафти, природного газу (у тому числі супутнього (нафтового) газу), газового конденсату у значенні, наведеному в підпункті 14.1.128 цієї статті, що у порядку визначеному в правилах видобування вуглеводневої сировини, взятий на облік безпосередньо після пунктів їх підготовки із застосуванням засобів приладового обліку;

{Підпункт "а" підпункту 14.1.126 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

б) для цілей [розділу XVIII](#) - вироблена продукція у значенні, наведеному в [Законі України "Про угоди про розподіл продукції"](#). У випадках, коли вироблена продукція обліковується та використовується інвестором як паливо або сировина, обсяг видобутої вуглеводневої сировини визначається в порядку, передбаченому підпунктом "а" цього пункту;

{Підпункт 14.1.126 пункту 14.1 статті 14 в редакції Законів [№ 5412-VI від 02.10.2012](#), [№ 1166-VII від 27.03.2014](#)}

14.1.127. обсяг вантажу - обсяг за договором між перевізником та вантажовідправником, що підлягає транспортуванню (переміщенню) засобами трубопровідного транспорту згідно з істотними умовами (обсяги, строки та відповідні маршрути) відповідного договору з надання транспортних послуг;

14.1.128. обсяг видобутих корисних копалин (мінеральної сировини) - обсяг товарної продукції гірничого підприємства, що відповідно до [Положення \(стандарту\) бухгалтерського обліку 9 "Запаси"](#) обліковується гірничим підприємством як запаси - активи, вартість яких може бути достовірно визначена, для яких існує імовірність отримання їх власником - суб'єктом господарювання економічної вигоди, пов'язаної з їх використанням, та які складаються з: сировини, призначеної для обслуговування виробництва, у тому числі шляхом виконання господарських договорів про послуги з давальницькою сировиною, та адміністративних потреб; готової продукції, що виготовлена на гірничому підприємстві, у тому числі шляхом виконання господарських договорів про послуги з давальницькою сировиною, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом;

{Підпункт 14.1.128 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.129. об'єкти житлової нерухомості - будівлі, віднесені відповідно до законодавства до житлового фонду, дачні та садові будинки;

14.1.129.1. Будівлі, віднесені до житлового фонду, поділяються на такі типи:

а) житловий будинок - будівля капітального типу, споруджена з дотриманням вимог, встановлених законом, іншими нормативно-правовими актами, і призначена для постійного у ній проживання. Житлові будинки поділяються на житлові будинки садибного типу та житлові будинки квартирної типу різної поверховості. Житловий будинок садибного типу - житловий будинок, розташований на окремій земельній ділянці, який складається із житлових та допоміжних (нежитлових) приміщень;

б) прибудова до житлового будинку - частина будинку, розташована поза контуром його капітальних зовнішніх стін, і яка має з основною частиною будинку одну (або більше) спільну капітальну стіну;

в) квартира - ізольоване помешкання в житловому будинку, призначене та придатне для постійного у ньому проживання;

г) котедж - одно-, півтораповерховий будинок невеликої житлової площі для постійного чи тимчасового проживання з присадибною ділянкою;

г) кімнати у багатосімейних (комунальних) квартирах - ізольовані помешкання в квартирі, в якій мешкають двоє чи більше квартиронаймачів;

14.1.129.2. садовий будинок - будинок для літнього (сезонного) використання, який в питаннях нормування площі забудови, зовнішніх конструкцій та інженерного обладнання не відповідає нормативам, установленим для житлових будинків;

14.1.129.3. дачний будинок - житловий будинок для використання протягом року з метою позаміського відпочинку;

{Підпункт 14.1.129 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.129¹. об'єкти нежитлової нерухомості - будівлі, приміщення, що не віднесені відповідно до законодавства до житлового фонду. У нежитловій нерухомості виділяють:

а) будівлі готельні - готелі, мотелі, кемпінги, пансіонати, ресторани та бари, туристичні бази, гірські притулки, табори для відпочинку, будинки відпочинку;

б) будівлі офісні - будівлі фінансового обслуговування, адміністративно-побутові будівлі, будівлі для конторських та адміністративних цілей;

в) будівлі торговельні - торгові центри, універмаги, магазини, криті ринки, павільйони та зали для ярмарків, станції технічного обслуговування автомобілів, їдальні, кафе, закусочні, бази та склади підприємств торгівлі й громадського харчування, будівлі підприємств побутового обслуговування;

г) гаражі - гаражі (наземні й підземні) та криті автомобільні стоянки;

г) будівлі промислові та склади;

д) будівлі для публічних виступів (казино, ігорні будинки);

е) господарські (присадибні) будівлі - допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погребі, навіси, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції тощо;

є) інші будівлі;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.129^а згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.130. одиниця площі оподаткованої земельної ділянки:

у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);

за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га);

14.1.131. однорідні (подібні) товари (роботи, послуги) - товари (роботи, послуги), що не є ідентичними, але мають схожі характеристики і складаються із схожих компонентів, у результаті чого виконують однакові функції порівняно з товарами, що оцінюються, та вважаються комерційно взаємозамінними.

Для визначення товарів однорідними (подібними) враховуються такі ознаки:

якість та ділова репутація на ринку;

наявність торговельної марки;

країна виробництва (походження);

виробник;

рік виробництва;

новий чи вживаний;

термін придатності;

{Підпункт 14.1.132 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.133. операційний (банківський) день - частина робочого дня, протягом якої приймаються документи на переказ та на їх відкликання і, за наявності технічної можливості, здійснюється їх обробка, передача та виконання;

14.1.134. операція з давальницькою сировиною - операція з переробки (обробки, збагачення чи використання) давальницької сировини (незалежно від кількості замовників і виконавців, а також етапів (операцій)) з метою одержання готової продукції за відповідну плату. До операцій з давальницькою сировиною належать операції, в яких сировина замовника на конкретному етапі її переробки становить не менш як 20 відсотків загальної вартості готової продукції;

14.1.135. оподаткування для цілей [розділу IX](#) цього Кодексу - оподаткування рентною платою за користування надрами для видобування корисних копалин, оподаткування рентною платою за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, оподаткування рентною платою за користування радіочастотним ресурсом України, оподаткування рентною платою за спеціальне використання води, оподаткування рентною платою за спеціальне використання лісових ресурсів, оподаткування рентною платою за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України;

{Підпункт 14.1.135 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

14.1.136. орендна плата за земельні ділянки державної і комунальної власності - обов'язковий платіж, який орендар вносить орендодавцеві за користування земельною ділянкою (далі у [розділі XII](#) - орендна плата);

{Підпункт 14.1.136 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.137. орган стягнення - державний орган, уповноважений здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу в межах повноважень, встановлених цим Кодексом та іншими законами України;

14.1.137¹. уповноважена особа контролюючого органу - посадова (службова) особа контролюючого органу, уповноважена керівником такого органу на виконання певних його функцій в порядку, передбаченому цим Кодексом;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.137¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.138. основні засоби - матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 20000 гривень, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 20000 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік);

{Підпункт 14.1.138 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 655-VIII від 17.07.2015](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.139. особа для цілей [розділу V](#) цього Кодексу - будь-яка із зазначених нижче осіб:

а) юридична особа, створена відповідно до закону у будь-якій організаційно-правовій формі, у тому числі підприємство з іноземними інвестиціями, яка:

{Абзац підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

або є платником податків і зборів, встановлених цим Кодексом, крім єдиного податку;

{Абзац підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

або є платником єдиного податку за ставкою, що передбачає сплату податку на додану вартість;

{Абзац підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

або є платником єдиного податку за ставкою, що передбачає включення податку на додану вартість до складу єдиного податку, і добровільно переходить у встановленому цим Кодексом порядку на сплату єдиного податку за ставкою, що передбачає сплату податку на додану вартість;

{Абзац підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

б) фізична особа - підприємець, яка:

{Абзац підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

або є платником податків і зборів, встановлених цим Кодексом, крім єдиного податку;

{Абзац підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

або є платником єдиного податку за ставкою, що передбачає сплату податку на додану вартість;

{Абзац підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

або є платником єдиного податку за ставкою, що передбачає включення податку на додану вартість до складу єдиного податку, і добровільно переходить у встановленому цим Кодексом порядку на сплату єдиного податку за ставкою, що передбачає сплату податку на додану вартість;

{Абзац підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

в) юридична особа, фізична особа, фізична особа - підприємець, яка ввозить товари на митну територію України;

{Абзац підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

г) постійне представництво;

{Абзац підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 в редакції Законів [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

г) інвестор (оператор) відповідно до угоди про розподіл продукції, на якого покладено ведення податкового обліку з податку на додану вартість за угодою про розподіл продукції;

{Підпункт 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 422-VII від 04.07.2013](#), [№ 1690-VII від 07.10.2014](#)}

д) особа-нерезидент, яка не має постійного представництва та постачає на митній території України фізичним особам, у тому числі фізичним особам - підприємцям, не зареєстрованим платниками податку на додану вартість, електронні послуги, у тому числі

шляхом надання доступу до електронних послуг через електронний інтерфейс, надання технічних, організаційних, інформаційних та інших можливостей, які здійснюються з використанням інформаційних технологій і систем, для встановлення контактів та укладення угод між продавцями і покупцями та/або постачає такі електронні послуги за посередницькими договорами від власного імені, але за дорученням надавача електронних послуг.

{Підпункт 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Положення цього підпункту не поширюється на нерезидентів, які:

{Підпункт 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

постачають електронні послуги за посередницькими договорами, у разі якщо у рахунках (квитанціях), наданих замовникам електронних послуг, визначено перелік таких електронних послуг та їх фактичного постачальника;

{Підпункт 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

здійснюють виключно обробку платежів за електронні послуги і не беруть участі у наданні таких електронних послуг;

{Підпункт 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

постачають електронні послуги безпосередньо через своє постійне представництво в Україні.

{Підпункт 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Для цілей оподаткування дві чи більше особи, які здійснюють спільну діяльність без утворення юридичної особи, вважаються окремою особою у межах такої діяльності.

Облік результатів спільної діяльності ведеться платником податку, уповноваженим на це іншими сторонами згідно з умовами договору, окремо від обліку господарських результатів такого платника податку.

Для цілей оподаткування господарські відносини між учасниками спільної діяльності порівнюються до відносин на основі окремих цивільно-правових договорів.

Порядок податкового обліку та звітності про результати спільної діяльності встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

{Абзац підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4014-VI від 04.11.2011](#)}

14.1.139¹. особа, уповноважена на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я - у значенні, наведеному в [Основах законодавства України про охорону здоров'я](#).

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.139¹ згідно із Законом [№ 532-IX від 17.03.2020](#)}

14.1.140. офіційний валютний курс (валютний курс) - у значенні, наведеному в [Законі України "Про Національний банк України"](#);

14.1.141. паливо моторне сумішеве - види палива, отримані в результаті змішування палива, одержаного з нафтової сировини, з біоетанолом та добавками на основі біоетанолу, біодизелю або іншими біокомпонентами, вміст яких відповідає вимогам нормативних документів на паливо моторне сумішеве;

14.1.141¹. пальне - нафтопродукти, скраплений газ, паливо моторне альтернативне, паливо моторне сумішеве, речовини, що використовуються як компоненти моторних палив, інші товари, зазначені у [підпункті 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.141¹ згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

14.1.142. пересувне джерело забруднення - транспортний засіб, рух якого супроводжується викидом в атмосферу забруднюючих речовин;

14.1.143. передавальні пристрої - земельні поліпшення, створені для виконання спеціальних функцій з передачі енергії, речовини, сигналу, інформації тощо будь-якого походження та виду на відстань (лінії електропередачі, трубопроводи, водопроводи, теплові та газові мережі, лінії зв'язку тощо);

14.1.144. пиво - насичений діоксидом вуглецю пінистий алкогольний напій із вмістом спирту етилового від 0,5 відсотка об'ємних одиниць, отриманий під час бродіння охмеленого сусла пивними дріжджами, що відноситься до товарної групи [УКТ ЗЕД](#) за кодом 2203;

{Підпункт 14.1.144 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.144¹. документ для цілей цього Кодексу - документ, створений у паперовій або електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#), складення та/або подання, та/або надіслання якого передбачається цим Кодексом, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими на підставі та на виконання цього Кодексу, та/або пов'язане з реалізацією прав та обов'язків платника податків, та/або контролюючих органів згідно із нормами цього Кодексу;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.144¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

14.1.145. підакцизні товари (продукція) - товари за кодами згідно з УКТ ЗЕД, на які цим Кодексом встановлено ставки акцизного податку;

{Підпункт 14.1.146 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.146¹. підзвітний рахунок - фінансовий рахунок, що відповідає одному з таких критеріїв:

власником фінансового рахунка є фізична особа - нерезидент;

власником фінансового рахунка є юридична особа - нерезидент або представництво нерезидента - юридичної особи;

власником фінансового рахунка є юридична особа, яка не є фінансовим агентом та кінцевим бенефіціарним власником (контролером) якої є фізична особа - нерезидент.

Для цілей цього Кодексу власником підзвітного рахунка вважається будь-яка особа, яка:

а) звертається за наданням послуг до фінансового агента;

б) користується послугами фінансового агента;

в) є стороною договору (для фінансових агентів, перелік яких встановлений відповідним регулятором ринків фінансових послуг, у межах повноважень, визначених [статтею 21](#) Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", а також у випадках, передбачених [статтею 64](#) Закону України "Про банки і банківську діяльність").

Для цілей цього Кодексу термін ["кінцевий бенефіціарний власник \(контролер\)"](#) вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

Якщо міжнародним договором, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або укладеним на його підставі міжвідомчим договором встановлені інші правила визначення підзвітного рахунка, положення цього Кодексу застосовуються з урахуванням правил міжнародного договору. Перелік таких міжнародних договорів оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.146¹ згідно із Законом [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

14.1.147. плата за землю - обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності;

{Підпункт 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.148. плата за марки акцизного податку - плата, що вноситься вітчизняними виробниками та імпортерами алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, за покриття витрат з виробництва, зберігання та реалізації марок акцизного податку. Розмір плати за марки акцизного податку встановлюється Кабінетом Міністрів України;

{Підпункт 14.1.148 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.149. платник рентної плати для цілей [розділу IX](#) цього Кодексу - платник рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин, платник рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, платник рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України, платник рентної плати за спеціальне використання води, платник рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, платник рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України;

{Підпункт 14.1.149 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

14.1.150. первинна переробка (збагачення) мінеральної сировини як вид господарської діяльності гірничого підприємства включає сукупність операцій збирання, дроблення або мелення, сушку, класифікацію (сортування), брикетування, збагачення фізико-хімічними методами (без якісної зміни мінеральних форм корисних копалин, їх агрегатно-фазового

стану, кристалохімічної структури), за виключенням агломерації/грудкування руди з термічною обробкою, агломерацію та збагачення фізико-хімічними методами, а також може включати переробні технології, що є спеціальними видами робіт з добування корисних копалин (підземна газифікація та виплавляння, хімічне та бактеріальне вилуговування, дражна та гідравлічна розробка розсипних родовищ, гідравлічний транспорт гірничих порід покладів дна водойм);

{Підпункт 14.1.150 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 14.1.151 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.152. погашення податкового боргу - зменшення абсолютного значення суми такого боргу, підтверджене відповідним документом;

14.1.153. податкова вимога - письмова вимога контролюючого органу до платника податків щодо погашення суми податкового боргу;

14.1.154. податковий борг в міжнародних правовідносинах - грошове зобов'язання з урахуванням штрафних санкцій, пені за їх наявності та витрат, пов'язаних з його стягненням, несплачене в установлений строк, що на підставі відповідного документа іноземної держави є предметом стягнення, яке може бути звернуто відповідно до міжнародного договору України;

14.1.155. податкова застава - спосіб забезпечення сплати платником податків грошового зобов'язання та пені, не сплачених таким платником у строк, визначений цим Кодексом. Податкова застава виникає на підставах, встановлених цим Кодексом.

У разі невиконання платником податків грошового зобов'язання, забезпеченого податковою заставою, орган стягнення у порядку, визначеному цим Кодексом, звертає стягнення на майно такого платника, що є предметом податкової застави;

14.1.156. податкове зобов'язання - сума коштів, яку платник податків, у тому числі податковий агент, повинен сплатити до відповідного бюджету або на єдиний рахунок як податок або збір на підставі, в порядку та строки, визначені податковим законодавством (у тому числі сума коштів, визначена платником податків у податковому векселі та не сплачена в установлений законом строк), та/або сума коштів, сформована за рахунок податкових пільг, що були використані платником податків не за цільовим призначенням чи з порушенням порядку їх надання, встановленим цим Кодексом та/або [Митним кодексом України](#);

{Підпункт 14.1.156 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 190-IX від 04.10.2019](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.156¹. податкове зобов'язання (для цілей [розділу V](#) цього Кодексу) - загальна сума податку на додану вартість, одержана (нарахована) платником податку в звітному (податковому) періоді, та/або сума коштів, сформована за рахунок податкових пільг, що були використані платником податків не за цільовим призначенням чи з порушенням порядку їх надання, встановленим цим Кодексом;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.156¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.157. податкове повідомлення-рішення - письмове повідомлення контролюючого органу (рішення) про обов'язок платника податків сплатити суму грошового зобов'язання, визначену контролюючим органом у випадках, передбачених цим Кодексом та іншими

законодавчими актами, контроль за виконанням яких покладено на контролюючі органи, або внести відповідні зміни до податкової звітності;

14.1.158. податкове повідомлення в міжнародних правовідносинах - письмове повідомлення контролюючого органу про обов'язок платника податків сплатити суму грошового зобов'язання, визначену документом іноземної держави, за яким здійснюється погашення такої суми грошового зобов'язання відповідно до міжнародного договору України;

14.1.158¹. податкове повідомлення особі-нерезиденту, зареєстрованій як платник податку на додану вартість, - повідомлення в електронній формі, надіслане центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про обов'язок особи-нерезидента сплатити суму грошового зобов'язання з податку на додану вартість, визначену відповідно до цього Кодексу;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.158¹ згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

14.1.158². податкове повідомлення особі-нерезиденту, не зареєстрованій як платник податку на додану вартість, - письмове повідомлення про обов'язок особи-нерезидента зареєструватися як платник податку на додану вартість відповідно до [статті 208¹](#) цього Кодексу, яке надсилається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, до компетентного органу іноземної держави для інформування особи-нерезидента;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.158² згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

14.1.159. пов'язані особи - юридичні та/або фізичні особи, та/або утворення без статусу юридичної особи, відносини між якими можуть впливати на умови або економічні результати їх діяльності чи діяльності осіб, яких вони представляють, з урахуванням таких критеріїв:

{Підпункт 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

а) для юридичних осіб:

одна юридична особа безпосередньо та/або опосередковано (через пов'язаних осіб) володіє корпоративними правами іншої юридичної особи у розмірі 25 і більше відсотків (крім міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привілеями та імунітетами, та суб'єктів господарювання, власником істотної участі у розмірі 75 і більше відсотків у яких є такі міжнародні фінансові організації);

{Абзац другий підпункту "а" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

одна і та сама юридична або фізична особа безпосередньо та/або опосередковано володіє корпоративними правами у кожній такій юридичній особі у розмірі 25 і більше відсотків;

{Абзац третій підпункту "а" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

одна і та сама юридична або фізична особа приймає рішення щодо призначення (обрання) одноособових виконавчих органів кожної такої юридичної особи;

одна і та сама юридична або фізична особа приймає рішення щодо призначення (обрання) 50 і більше відсотків складу колегіального виконавчого органу або наглядової ради кожної такої юридичної особи;

принаймні 50 відсотків складу колегіального виконавчого органу та/або наглядової ради кожної такої юридичної особи складають одні і ті самі фізичні особи;

одноособові виконавчі органи таких юридичних осіб призначені (обрані) за рішенням однієї і тієї самої особи (власника або уповноваженого ним органу);

юридична особа має повноваження на призначення (обрання) одноособового виконавчого органу такої юридичної особи або на призначення (обрання) 50 і більше відсотків складу її колегіального виконавчого органу або наглядової ради;

кінцевим бенефіціарним власником (контролером) таких юридичних осіб є одна і та сама фізична особа;

{Підпункт "а" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

повноваження одноособового виконавчого органу таких юридичних осіб здійснює одна і та сама особа;

{Підпункт "а" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

сума всіх кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від однієї юридичної особи (крім банків та міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привілеями та імунітетами, та суб'єктів господарювання, власником істотної участі у розмірі 75 і більше відсотків у яких є такі міжнародні фінансові організації) та/або кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від інших юридичних осіб, гарантованих однією юридичною особою (крім банків та міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привілеями та імунітетами, та суб'єктів господарювання, власником істотної участі у розмірі 75 і більше відсотків у яких є такі міжнародні фінансові організації), стосовно іншої юридичної особи, перевищує суму власного капіталу більше ніж у 3,5 раза (для фінансових установ та компаній, що провадять виключно лізингову діяльність, - більше ніж у 10 разів). При цьому сума таких кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги та власного капіталу визначається як середнє арифметичне значення (на початок та кінець звітного періоду). Положення цього абзацу не поширюються на суму кредитів (позик), залучених під державні гарантії;

{Абзац підпункту "а" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

б) для фізичної особи та юридичної особи:

фізична особа безпосередньо та/або опосередковано (через пов'язаних осіб) володіє корпоративними правами юридичної особи у розмірі 25 і більше відсотків;

{Абзац другий підпункту "б" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

фізична особа має право призначати (обирати) одноособовий виконавчий орган такої юридичної особи або призначати (обирати) не менш як 50 відсотків складу її колегіального виконавчого органу або наглядової ради;

фізична особа здійснює повноваження одноособового виконавчого органу в такій юридичній особі;

фізична особа має повноваження на призначення (обрання) одноособового виконавчого органу такої юридичної особи або на призначення (обрання) 50 і більше відсотків складу її колегіального виконавчого органу або наглядової ради;

фізична особа є кінцевим бенефіціарним власником (контролером) юридичної особи;

{Підпункт "б" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

сума всіх кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від фізичної особи, наданих юридичній особі, та/або будь-яких кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від інших фізичних осіб, наданих юридичній особі, які надаються під гарантії цієї фізичної особи, перевищують суму власного капіталу більше ніж у 3,5 раза (для фінансових установ та компаній, що провадять виключно лізингову діяльність, - більше ніж у 10 разів). При цьому сума таких кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги та власного капіталу визначається як середнє арифметичне значення (на початок та кінець звітного періоду);

{Абзац підпункту "б" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

в) для фізичних осіб - чоловік (дружина), батьки (у тому числі усиновлювачі), діти (повнолітні/неповнолітні, у тому числі усиновлені), повнорідні та неповнорідні брати і сестри, опікун, піклувальник, дитина, над якою встановлено опіку чи піклування.

Усі корпоративні права, які належать (безпосередньо та/або опосередковано) юридичній особі в іншій юридичній особі, є сумою часток корпоративних прав, які:

безпосередньо належать такій юридичній особі в іншій юридичній особі;

належать будь-якій із пов'язаних сторін такої юридичної особи в іншій юридичній особі.

Для цілей визначення, чи володіє фізична особа безпосередньо та/або опосередковано корпоративними правами у розмірі 25 і більше відсотків у юридичній особі, усі корпоративні права, які належать (безпосередньо та/або опосередковано) фізичній особі, є сумою часток корпоративних прав, які:

{Абзац п'ятий підпункту "в" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

безпосередньо та/або опосередковано належать такій фізичній особі в юридичній особі через володіння корпоративними правами;

{Абзац шостий підпункту "в" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

належать будь-яким пов'язаним особам такої фізичної особи у зазначеній юридичній особі (без врахування осіб, пов'язаних з такою фізичною особою через пряме та/або опосередковане володіння корпоративними правами).

{Абзац сьомий підпункту "в" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Якщо фізична особа визнається пов'язаною з іншими особами відповідно до [підпункту 14.1.159](#) цього пункту, такі особи визнаються пов'язаними між собою.

{Підпункт "в" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі здійснення господарських операцій утвореннями без статусу юридичної особи з пов'язаною особою будь-якого з учасників договору про спільну діяльність, розмір вкладів яких у спільне майно становить 25 і більше відсотків, пов'язаними визнаються утворення без статусу юридичної особи (договору про спільну діяльність) і така пов'язана особа будь-якого з учасників такого договору.

{Підпункт "в" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Розмір частки володіння корпоративними правами розраховується у разі:

опосередкованого володіння (в одному ланцюгу) - шляхом множення часток володіння корпоративними правами;

володіння через кілька ланцюгів - шляхом підсумовування часток володіння корпоративними правами в кожному ланцюгу.

У разі коли частка володіння корпоративними правами кожної особи в наступній юридичній особі в ланцюгу становить 20 і більше відсотків, усі особи такого ланцюга є пов'язаними (незалежно від результатів множення).

{Абзац підпункту "в" підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

Пряма або опосередкована участь держави в юридичних особах не є підставою для визнання таких юридичних осіб пов'язаними. Такі платники податків можуть бути визнані пов'язаними з інших підстав, передбачених цим підпунктом.

За наявності обставин, зазначених в абзаці першому цього підпункту, юридичні та/або фізичні особи, які є сторонами господарської операції, мають право самостійно визнати себе для цілей оподаткування пов'язаними особами з підстав, не передбачених у підпунктах "а" - "в" цього підпункту.

{Абзац підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

Контролюючий орган у судовому порядку може довести пов'язаність осіб на основі фактів і обставин, що одна юридична або фізична особа здійснювала фактичний контроль за бізнес-рішеннями іншої юридичної особи, утворення без статусу юридичної особи та/або що та сама фізична або юридична особа здійснювала фактичний контроль за бізнес-рішеннями кожної юридичної особи та/або утворення без статусу юридичної особи.

{Абзац підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 408-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Закону [№ 72-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.160. пенсійний внесок - кошти, внесені до недержавного пенсійного фонду, страхової організації або на пенсійний депозитний рахунок до банківської установи у межах недержавного пенсійного забезпечення чи сплачені до Накопичувального пенсійного фонду загальнообов'язкового державного пенсійного страхування (далі - Накопичувальний

фонд) відповідно до закону. Для цілей оподаткування пенсійний внесок не є єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

14.1.161. пенсійний вклад - кошти, внесені на пенсійний депозитний рахунок, відкритий у банківській установі згідно з договором пенсійного вкладу відповідно до закону;

14.1.162. пеня - сума коштів у вигляді відсотків, нарахована на суми податкових зобов'язань та/або на суми штрафних (фінансових) санкцій, не сплачених у встановлені законодавством строки, а також нарахована в інших випадках та порядку, передбачених цим Кодексом або іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи;

{Підпункт 14.1.162 пункту 14.1 статті 14 в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.163. перша реєстрація транспортного засобу - реєстрація транспортного засобу, яка здійснюється уповноваженими державними органами України щодо цього транспортного засобу в Україні вперше;

14.1.164. план - графік документальних виїзних перевірок - перелік платників податків, що підлягають плановій перевірці контролюючими органами у відповідний період календарного року;

14.1.165. податок, платник податку, оподаткування, оподатковуваний прибуток для цілей [розділу III](#) цього Кодексу - податок на прибуток підприємств, платник податку на прибуток підприємств, оподаткування податком на прибуток підприємств, прибуток, який підлягає оподаткуванню;

14.1.166. податок, платник податку, оподаткування, оподатковуваний дохід для цілей [розділу IV](#) цього Кодексу - податок на доходи фізичних осіб, платник податку на доходи фізичних осіб, оподаткування податком на доходи фізичних осіб, дохід фізичної особи, який підлягає оподаткуванню;

14.1.167. виключено;

14.1.167. операція РЕПО - операція купівлі (продажу) цінних паперів із зобов'язанням зворотного їх продажу (купівлі) через визначений строк за заздалегідь обумовленою ціною, що здійснюється на основі єдиного договору РЕПО. В цілях цього Кодексу строк між датами виконання першої та другої частин операції РЕПО (строк РЕПО) не може перевищувати одного року;

{До пункту 14.1 статті 14 включено підпункт 14.1.167 згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

{Підпункт 14.1.168 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.169 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.170. податкова знижка для фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, - документально підтверджена сума (вартість) витрат платника податку - резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів - фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподаткованого доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати, у випадках, визначених цим Кодексом;

14.1.171. податкова інформація - у значенні, визначеному [Законом України "Про інформацію"](#);

14.1.172. податкова консультація - індивідуальна податкова консультація та узагальнююча податкова консультація, що надаються в порядку, передбаченому цим Кодексом;

{Підпункт 14.1.172 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.172¹. індивідуальна податкова консультація - роз'яснення контролюючого органу, надане платнику податків щодо практичного використання окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган, та зареєстроване в єдиному реєстрі індивідуальних податкових консультацій;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.172¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.173. виключено;

14.1.173. узагальнююча податкова консультація - оприлюднення позиції центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, щодо практичного використання окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, що склалася за результатами узагальнення індивідуальних податкових консультацій, наданих контролюючими органами платникам податків, та/або у разі виявлення обставин, що свідчать про неоднозначність окремих норм такого законодавства;

{До пункту 14.1 статті 14 включено підпункт 14.1.173 згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Законів [№ 655-VIII від 17.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 14.1.174 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

14.1.175. податковий борг - сума узгодженого грошового зобов'язання, не сплаченого платником податків у встановлений цим Кодексом строк, та непогашеної пені, нарахованої у порядку, визначеному цим Кодексом;

{Підпункт 14.1.175 пункту 14.1 статті 14 в редакції Законів [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.176. податковий вексель, авальований банком (податкова розписка) (далі - податковий вексель для цілей [розділу VI](#) цього Кодексу), - простий вексель, авальований банком, що видається векселедавцем: до отримання з акцизного складу спирту етилового, до отримання з нафтопереробного підприємства нафтопродуктів, речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, або до ввезення нафтопродуктів на митну територію України і є забезпеченням виконання ним зобов'язання сплатити суму акцизного податку у строк, визначений [статтями 225, 229](#) цього Кодексу;

{Підпункт 14.1.176 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Підпункт 14.1.176¹ пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 407-VII від 04.07.2013](#)}

14.1.177. податковий пост - пост, що утворюється на території підприємств, де виробляються продукти з використанням підакцизних товарів, на які встановлено нульову ставку податку, що визначені у [статті 229](#) цього Кодексу. На податковому посту здійснюють

постійний безпосередній контроль постійні представники контролюючого органу за місцем його розташування;

{Підпункт 14.1.177 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1638-VII від 12.08.2014](#)}

14.1.178. податок на додану вартість - непрямий податок, який нараховується та сплачується відповідно до норм [розділу V](#) цього Кодексу;

{Підпункт 14.1.179 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.180. податковий агент щодо податку на доходи фізичних осіб - юридична особа (її філія, відділення, інший відокремлений підрозділ), самозайнята особа, представництво нерезидента - юридичної особи, інвестор (оператор) за угодою про розподіл продукції, які незалежно від організаційно-правового статусу та способу оподаткування іншими податками та/або форми нарахування (виплати, надання) доходу (у грошовій або негрошовій формі) зобов'язані нараховувати, утримувати та сплачувати податок, передбачений [розділом IV](#) цього Кодексу, до бюджету від імені та за рахунок фізичної особи з доходів, що виплачуються такій особі, вести податковий облік, подавати податкову звітність контролюючим органам та нести відповідальність за порушення його норм в порядку, передбаченому [статтею 18](#) та [розділом IV](#) цього Кодексу;

{Підпункт 14.1.180 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

14.1.181. податковий кредит - сума, на яку платник податку на додану вартість має право зменшити податкове зобов'язання звітного (податкового) періоду, визначена згідно з [розділом V](#) цього Кодексу;

14.1.182. помилково сплачені грошові зобов'язання - суми коштів, які на певну дату надійшли до відповідного бюджету та/або на єдиний рахунок від юридичних осіб (їх філій, відділень, інших відокремлених підрозділів, що не мають статусу юридичної особи) або фізичних осіб (які мають статус суб'єктів підприємницької діяльності або не мають такого статусу), що не є платниками таких грошових зобов'язань, та у випадках, передбачених [статтею 35](#) цього Кодексу;

{Підпункт 14.1.182 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

14.1.182¹. технічна помилка - будь-яка помилка, вада або дефект у роботі складових частин електронного кабінету або кваліфікованого електронного підпису чи печатки, що призводить до невідповідності методології та/або алгоритмів роботи електронного кабінету та не є методологічною помилкою;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.182¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#); в редакції Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

14.1.182². технічний збій - будь-які порушення у роботі складових частин електронного кабінету, що не є методологічною та/або технічною помилками, у тому числі їх повне зупинення, що унеможливорює взаємодію платника податків з контролюючим органом;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.182¹ згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

14.1.183. послуга з надання персоналу - господарська або цивільно-правова угода, відповідно до якої особа, що надає послугу (резидент або нерезидент), направляє у

розпорядження іншої особи (резидента або нерезидента) одну або декількох фізичних осіб для виконання визначених цією угодою функцій. Угода про надання персоналу може передбачати укладання зазначеними фізичними особами трудової угоди або трудового контракту із особою, у розпорядження якої вони направлені. Інші умови надання персоналу (у тому числі винагорода особи, що надає послугу) визначаються угодою сторін;

{Підпункт 14.1.184 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.185. постачання послуг - будь-яка операція, що не є постачанням товарів, чи інша операція з передачі права на об'єкти права інтелектуальної власності та інші нематеріальні активи чи надання інших майнових прав стосовно таких об'єктів права інтелектуальної власності, а також надання послуг, що споживаються в процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності.

З метою оподаткування постачанням послуг, зокрема є:

а) досягнення домовленості утримуватися від певної дії або від конкуренції з третьою особою чи надання дозволу на будь-яку дію за умови укладення договору;

б) постачання послуг за рішенням органу державної влади чи органу місцевого самоврядування або в примусовому порядку;

в) постачання послуг іншій особі на безоплатній основі;

г) передача результатів виконаних робіт, наданих послуг платнику податку, уповноваженому згідно з договором вести облік результатів спільної діяльності без утворення юридичної особи, а також їх повернення таким платником податку після закінчення спільної діяльності;

г) передача (внесення) виконаних робіт, наданих послуг як вклад у спільну діяльність без утворення юридичної особи, а також повернення послуг;

д) постачання послуг з розміщення знаку відповідної торгової марки або самого товару чи послуги в кінофільмі, серіалі або телевізійній програмі, які є візуальними (глядачі лише бачать продукт або знак торговельної марки, продукт чи торговельна марка згадується у розмові персонажа; товар, послуга чи торговельна марка органічно вплітаються в сюжет і є його частиною);

14.1.186. податок; оподаткування; платник податку; оподатковувана операція для цілей [розділу V](#) цього Кодексу - відповідно податок на додану вартість; оподаткування податком на додану вартість; платник податку на додану вартість; операція, яка підлягає оподаткуванню податком на додану вартість;

14.1.187. податок, платник податку, оподаткування, ставка податку для цілей [розділу VI](#) цього Кодексу - акцизний податок, платник акцизного податку, оподаткування акцизним податком, ставка акцизного податку;

{Підпункт 14.1.188 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 14.1.189 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.190. покупець марок акцизного податку - суб'єкт господарювання, який відповідно до законодавства України є платником акцизного податку з алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

{Підпункт 14.1.190 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.191. постачання товарів - будь-яка передача права на розпоряджання товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також постачання товарів за рішенням суду.

З метою застосування терміна "постачання товарів" електрична та теплова енергія, газ, пар, вода, повітря, охолоджене чи кондиційоване, вважаються товаром.

Постачанням товарів також вважаються:

а) фактична передача матеріальних активів іншій особі на підставі договору про фінансовий лізинг (повернення матеріальних активів згідно з договором про фінансовий лізинг) чи іншої домовленості, відповідно до якої оплата відстрочена, але право власності на матеріальні активи передається не пізніше дати здійснення останнього платежу;

б) передача права власності на матеріальні активи за рішенням органу державної влади або органу місцевого самоврядування чи відповідно до законодавства;

в) будь-яка із зазначених дій платника податку щодо матеріальних активів, якщо платник податку мав право на віднесення сум податку до податкового кредиту у разі придбання зазначеного майна чи його частини (безоплатна передача майна іншій особі; передача майна у межах балансу платника податку, що використовується у господарській діяльності платника податку для його подальшого використання з метою, не пов'язаною із господарською діяльністю такого платника податку; передача у межах балансу платника податку майна, що планувалося для використання в оподатковуваних операціях, для його використання в операціях, що звільняються від оподаткування або не підлягають оподаткуванню);

г) передача (внесення) товарів (у тому числі необоротних активів) як вклад у спільну діяльність без утворення юридичної особи, а також їх повернення;

{Підпункт "г" підпункту 14.1.191 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

д) ліквідація платником податку за власним бажанням необоротних активів, які перебувають у такого платника;

е) передача товарів згідно з договором, за яким сплачується комісія (винагорода) за продаж чи купівлю.

Не є постачанням товарів випадки, коли основні виробничі засоби або невиробничі засоби ліквідуються у зв'язку з їх знищенням або зруйнуванням внаслідок дії обставин непереборної сили, а також в інших випадках, коли така ліквідація здійснюється без згоди платника податку, у тому числі в разі викрадення необоротних активів, або коли платник податку надає контролюючому органу відповідний документ про знищення, розібрання або перетворення необоротних активів в інший спосіб, внаслідок чого необоротний актив не може використовуватися за первісним призначенням;

{Підпункт 14.1.192 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.193. постійне представництво - постійне місце діяльності, через яке повністю або частково проводиться господарська діяльність нерезидента в Україні, зокрема: місце управління; філія; офіс; фабрика; майстерня; установка або споруда для розвідки природних ресурсів; шахта, нафтова/газова свердловина, кар'єр чи будь-яке інше місце

видобутку природних ресурсів; склад або приміщення, що використовується для доставки товарів, сервер.

З метою оподаткування термін "постійне представництво" включає:

{Абзац другий підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

а) будівельний майданчик, будівельний, складальний або монтажний об'єкт чи пов'язану з ними наглядову діяльність, якщо загальна тривалість робіт, пов'язана з таким майданчиком, об'єктом чи діяльністю (в рамках одного проекту або пов'язаних між собою проектів), що виконуються нерезидентом через співробітників або інший персонал, найнятий ним для таких цілей, перевищує 12 місяців;

{Абзац третій підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

б) надання послуг нерезидентом (крім послуг з надання персоналу), у тому числі консультаційних, через співробітників, найнятих ним для таких цілей, якщо така діяльність провадиться (в рамках одного проекту або проекту, що пов'язаний з ним) в Україні протягом періоду або періодів, загальна тривалість яких становить більш як 183 дні у будь-якому дванадцятимісячному періоді;

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

в) осіб, які на підставі договору, іншого правочину або фактично мають та звичайно реалізують повноваження вести переговори щодо суттєвих умов правочинів, внаслідок чого нерезидентом укладаються договори (контракти) без суттєвої зміни таких умов, та/або укладати договори (контракти) від імені нерезидента, у разі, якщо зазначена діяльність здійснюється особою в інтересах, за рахунок та/або на користь виключно одного нерезидента та/або пов'язаних із ним осіб - нерезидентів;

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

г) осіб, які на підставі договору, іншого правочину або фактично мають і звичайно реалізують повноваження утримувати (зберігати) запаси (товари), що належать нерезиденту, із складу яких здійснюється поставка запасів (товарів) від імені нерезидента, крім резидентів - утримувачів складу тимчасового зберігання або митного складу.

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Для цілей застосування підпунктів "а" і "б" цього підпункту при розрахунку загального періоду, протягом якого нерезидент здійснює діяльність в Україні, до повних послідовних або непослідовних календарних місяців тривалості проекту (або пов'язаних між собою проектів), виконання робіт або надання послуг нерезидентом в Україні додаються:

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

тривалість діяльності нерезидента в Україні, що здійснюється протягом кількох послідовних або непослідовних періодів, які окремо є меншими за повний календарний місяць, але в сукупності перевищують 30 днів, та

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

тривалість діяльності пов'язаних осіб цього нерезидента в Україні, якщо така діяльність тісно пов'язана з діяльністю нерезидента, визначеною у підпунктах "а" і "б" цього підпункту, та здійснюється протягом кількох послідовних або непослідовних періодів, які дорівнюють повному календарному місяцю або які окремо є меншими за повний календарний місяць, але в сукупності перевищують 30 днів.

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Для цілей застосування підпунктів "в" і "г" цього підпункту про наявність в особи фактичних повноважень здійснювати в інтересах, за рахунок та/або на користь нерезидента діяльність, яка має ознаки постійного представництва, може, зокрема, але не виключно, свідчити:

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

надання нерезидентом обов'язкових до виконання вказівок (у тому числі засобами електронного зв'язку або шляхом передачі електронних носіїв) та їх виконання особою;

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

наявність в особи та використання нею електронної адреси корпоративної електронної пошти нерезидента та/або його пов'язаних осіб для комунікації з нерезидентом та/або з третіми особами, з якими нерезидент уже уклав або в подальшому буде укладати договори чи інші правочини;

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

реалізація особою права володіння або розпорядження запасами (товарами) чи іншими активами нерезидента в Україні або їх значною часткою на підставі відповідних вказівок нерезидента;

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

наявність в особи приміщень, орендованих від власного імені для зберігання майна, придбаного за рахунок нерезидента або яке належить нерезиденту чи третім особам та підлягає передачі третім особам за вказівкою нерезидента, або для інших цілей, визначених нерезидентом.

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Нерезидент не вважається таким, що має постійне представництво в Україні, якщо він здійснює господарську діяльність через посередника - резидента, але при цьому надання резидентом агентських, довірчих, комісійних та інших подібних посередницьких послуг з продажу чи придбання товарів (робіт, послуг) за рахунок, в інтересах та/або на користь нерезидента здійснюється в рамках основної (звичайної) діяльності резидента та на звичайних умовах. Якщо посередник - резидент діє виключно або майже виключно за рахунок, в інтересах та/або на користь одного або кількох осіб - нерезидентів, які є пов'язаними особами, такий посередник не може вважатися таким, що діє в рамках основної (звичайної) діяльності стосовно будь-якої з пов'язаних осіб - нерезидентів, та визнається постійним представництвом такого нерезидента в Україні або кожної особи - нерезидента, якщо такі нерезиденти є пов'язаними особами.

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Постійним представництвом не є:

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

а) використання будівель або споруд виключно з метою зберігання, демонстрації товарів чи виробів, що належать нерезиденту;

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

б) зберігання запасів (товарів або виробів), що належать нерезиденту, виключно з метою зберігання або демонстрації;

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

в) зберігання запасів (товарів або виробів), що належать нерезиденту, виключно з метою переробки іншим підприємством;

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

г) утримання постійного місця діяльності виключно з метою закупівлі товарів чи виробів або для збору інформації для нерезидента;

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

г) направлення у розпорядження особи фізичних осіб у межах виконання угод про послуги з надання персоналу;

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

д) утримання постійного місця діяльності з іншою метою.

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Утримання постійного місця діяльності виключно для здійснення будь-якої комбінації видів діяльності, зазначених у підпунктах "а" - "д" цього підпункту, за умови, що такі види діяльності (їх комбінація) мають підготовчий або допоміжний характер для такого нерезидента, не є постійним представництвом.

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Постійне представництво нерезидента в Україні визнається також у разі, якщо діяльність в Україні здійснюють декілька нерезидентів - пов'язаних осіб, якщо така діяльність у сукупності виходить за межі діяльності підготовчого або допоміжного характеру для такої групи нерезидентів - пов'язаних осіб. У такому разі постійне представництво визнається для кожного такого нерезидента - пов'язаної особи. Даний абзац застосовується лише у випадку, коли діяльність таких нерезидентів - пов'язаних осіб в Україні становить у сукупності взаємодоповнюючі функції тісно пов'язаного бізнес-процесу.

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Визнання особи контролюючою особою відповідно до положень [статті 39²](#) цього Кодексу не є постійним представництвом;

{Абзац підпункту 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 14.1.193 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.194. постійний представник (представники) контролюючого органу на акцизному складі - призначена наказом контролюючого органу за місцем розташування акцизного складу посадова особа, яка здійснює постійний безпосередній контроль за дотриманням установленого порядку виробництва, оброблення (перероблення), змішування, розливу, пакування, фасування, зберігання, одержання чи видачі підакцизних товарів (продукції) у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

{Підпункт 14.1.194 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.195. працівник - фізична особа, яка безпосередньо власною працею виконує трудову функцію згідно з укладеним з роботодавцем трудовим договором (контрактом) відповідно до закону;

14.1.196. прибуткова продукція для цілей [розділу XVIII](#) цього Кодексу - частина виробленої продукції, що розподіляється між інвестором і державою та визначається як різниця між виробленою і компенсаційною продукцією;

14.1.197. проведення лотереї - господарська діяльність, яка включає в себе прийняття сплати участі у лотереї (ставок), проведення розіграшів призового (виграшного) фонду лотереї, виплату виграшів (видачу призів), а також інші операції, що забезпечують проведення лотереї;

14.1.198. продавець марок акцизного податку - контролюючі органи;

14.1.199. продукція для цілей [розділу XVIII](#) цього Кодексу - корисні копалини загальнодержавного та місцевого значення (мінеральна сировина), що видобуваються (виробляються) під час розробки родовищ корисних копалин;

14.1.200. призовий (виграшний) фонд - сукупність виграшів (призів), а саме коштів, майна, майнових прав, які підлягають виплаті (видачі) гравцям у разі їх виграшу в лотерею відповідно до оприлюднених умов її випуску та проведення;

{Підпункт 14.1.201 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.202. продаж (реалізація) товарів - будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів. Не вважаються продажем товарів операції з надання товарів у межах договорів комісії (консигнації), поруки, схову (відповідального зберігання), доручення, довірчого управління, оперативного лізингу (оренди), інших цивільно-правових договорів, які не передбачають передачі прав власності на такі товари;

14.1.203. продаж результатів робіт (послуг) - будь-які операції господарського, цивільно-правового характеру з виконання робіт, надання послуг, надання права на користування або розпоряджання товарами, у тому числі нематеріальними активами та іншими об'єктами власності, що не є товарами, за умови компенсації їх вартості, а також операції з безоплатного надання результатів робіт (послуг). Продаж результатів робіт (послуг) включає, зокрема, надання права на користування товарами за договорами оперативного лізингу (оренди), продажу, передачі права відповідно до авторських або ліцензійних договорів, а також інші способи передачі об'єктів авторського права, патентів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної, у тому числі промислової власності;

14.1.204. простий вексель, авальований банком, - цінний папір, який посвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця або його наказ банку сплатити після настання строку платежу визначену суму векселедержателю.

Вексель засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця сплатити до Державного бюджету України відповідну суму коштів і є податковим зобов'язанням, визначеним векселедавцем самостійно і узгодженим з дня взяття на облік векселя контролюючим органом за місцезнаходженням векселедавця, а в разі, якщо законодавством передбачено відстрочення із сплати митних платежів, - з дня митного оформлення товарів у відповідний режим;

14.1.205. прибудинкова територія - територія навколо багатоквартирного будинку, визначена на підставі відповідної містобудівної та земельнопорядної документації в межах відповідної земельної ділянки, на якій розташовані багатоквартирний будинок і належні до нього будівлі і споруди, та необхідна для обслуговування багатоквартирного будинку та забезпечення задоволення житлових, соціальних і побутових потреб власників (співвласників) та наймачів (орендарів) квартир, а також нежитлових приміщень, розташованих у багатоквартирному будинку;

{Підпункт 14.1.205 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

14.1.206. проценти - дохід, який сплачується (нараховується) позичальником на користь кредитора як плата за використання залучених на визначений або невизначений строк коштів або майна.

До процентів включаються:

- а) платіж за використання коштів або товарів (робіт, послуг), отриманих у кредит;
- б) платіж за використання коштів, залучених у депозит;
- в) платіж за придбання товарів у розстрочку;

г) платіж за володіння та користування майном згідно з договорами фінансового лізингу (фінансової оренди) (без урахування частини лізингового платежу, що надається в рахунок компенсації частини вартості об'єкта фінансового лізингу);

{Абзац шостий підпункту 14.1.206 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

г) винагорода (дохід) орендодавця як частина орендного платежу за договором оренди житла з викупом, сплачена фізичною особою платнику податку, на користь якого відступлено право на отримання таких платежів.

Проценти нараховуються у вигляді відсотків на основну суму заборгованості чи вартості майна або у вигляді фіксованих сум. У разі якщо залучення коштів здійснюється шляхом продажу облігацій, казначейських зобов'язань чи ощадних (депозитних)

сертифікатів, емітованих позичальником, або шляхом врахування векселів та здійснення операцій з придбання цінних паперів із зворотним викупом, сума процентів визначається шляхом нарахування їх на номінал такого цінного паперу, виплати фіксованої премії чи виграшу або шляхом визначення різниці між ціною розміщення (продажу) та ціною погашення (зворотного викупу) такого цінного паперу.

Платежі за іншими цивільно-правовими договорами незалежно від того, встановлені вони в абсолютних (фіксованих) цінах або у відсотках суми договору або іншої вартісної бази, не є процентами;

14.1.207. пункт виміру - пункт, у якому відповідно до угоди про розподіл продукції проводиться вимір виробленої продукції та її розподіл на компенсаційну та прибуткову;

{Підпункт 14.1.208 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.209. пункт приймання (відправлення) та призначення - пункт, що для відповідного вантажу визначається як прикордонний пункт, перевалювальний комплекс, пункт тимчасового зберігання вантажу, у тому числі підземне сховище природного газу, на території України до його переміщення за межі держави, пункт переробки вантажу на території України до переміщення вантажу за її межі;

{Підпункт 14.1.210 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

{Підпункт 14.1.211 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.212. реалізація підакцизних товарів (продукції) - будь-які операції на митній території України, що передбачають відвантаження підакцизних товарів (продукції) згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами з передачею прав власності або без такої, за плату (компенсацію) або без такої, незалежно від строків її надання, а також безоплатного відвантаження товарів, у тому числі з давальницької сировини, реалізація суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів.

{Абзац перший підпункту 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Реалізація пального або спирту етилового для цілей [розділу VI](#) цього Кодексу - будь-які операції з фізичної передачі (відпуску, відвантаження) пального або спирту етилового з переходом права власності на таке пальне або спирт етиловий чи без такого переходу, за плату (компенсацію) чи без такої плати на митній території України з акцизного складу/акцизного складу пересувного:

{Підпункт 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

до акцизного складу;

{Абзац підпункту 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

до акцизного складу пересувного;

{Абзац підпункту 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

для власного споживання чи промислової переробки;

{Абзац підпункту 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

будь-яким іншим особам.

{Абзац підпункту 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Поняття "реалізація спирту етилового" застосовується виключно для суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність з виробництва спирту етилового.

{Абзац підпункту 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Не вважаються реалізацією пального операції з фізичної передачі (відпуску, відвантаження) пального на митній території України:

{Абзац підпункту 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

у споживчій тарі ємністю до 5 літрів (включно), крім операцій з реалізації такого пального його виробниками;

{Абзац підпункту 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

при використанні пального суб'єктами господарювання, які не є розпорядниками акцизного складу/акцизного складу пересувного, що передано (відпущено, відвантажено) платником акцизного податку таким суб'єктам господарювання виключно для потреб власного споживання чи промислової переробки.

{Абзац підпункту 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 в редакції Законів [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

До власного споживання також відносяться операції із заправлення паливом за договорами підяду при одночасному виконанні таких умов:

{Підпункт 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

а) замовники за договорами підяду не здійснюють реалізацію пального іншим особам, крім реалізації бензолу поза межами митної території України в митному режимі експорту;

{Підпункт 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

б) заправлення здійснюється в паливний бак машин, механізмів, техніки та обладнання для агропромислового комплексу, паливний бак транспортних засобів спеціального призначення або паливний бак спеціального обладнання чи пристрою, які:

{Підпункт 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

призначені для виконання робіт на землях сільськогосподарського або лісового призначення, на землях, наданих гірничим підприємствам для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин, а також для виконання робіт з будівництва доріг;

{Підпункт 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

належать іншим особам;

{Підпункт 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

виконують роботи протягом строку дії договору підряду виключно на зазначених у цьому пункті землях, що перебувають у власності або користуванні замовника;

{Підпункт 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

в) транспортні засоби, що здійснюють заправлення в паливний бак машин, механізмів, техніки та обладнання для агропромислового комплексу, у паливний бак транспортних засобів спеціального призначення або в паливний бак спеціального обладнання чи пристрою, зазначені в підпункті "б" цього підпункту, повинні бути обладнані витратомірами-лічильниками на кожному місці відпуску пального наливом з такого транспортного засобу.

{Підпункт 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Реалізація суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів - продаж пива, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюну, промислових замінників тютюну та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, безпосередньо громадянам та іншим кінцевим споживачам для їх особистого некомерційного використання незалежно від форми розрахунків, у тому числі на розлив у ресторанах, кафе, барах, інших об'єктах громадського харчування;

{Абзац підпункту 14.1.212 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.213. резиденти - це:

а) юридичні особи та їх відокремлені особи, які утворені та провадять свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням як на її території, так і за її межами;

б) дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет;

в) фізична особа - резидент - фізична особа, яка має місце проживання в Україні.

У разі якщо фізична особа має місце проживання також в іноземній державі, вона вважається резидентом, якщо така особа має місце постійного проживання в Україні; якщо особа має місце постійного проживання також в іноземній державі, вона вважається резидентом, якщо має більш тісні особисті чи економічні зв'язки (центр життєвих інтересів) в Україні. У разі якщо державу, в якій фізична особа має центр життєвих інтересів, не можна визначити, або якщо фізична особа не має місця постійного проживання у жодній з держав, вона вважається резидентом, якщо перебуває в Україні не менше 183 днів (включаючи день приїзду та від'їзду) протягом періоду або періодів податкового року.

Достатньою (але не виключною) умовою визначення місця знаходження центру життєвих інтересів фізичної особи є місце постійного проживання членів її сім'ї або її реєстрації як суб'єкта підприємницької діяльності.

Якщо неможливо визначити резидентський статус фізичної особи, використовуючи попередні положення цього підпункту, фізична особа вважається резидентом, якщо вона є громадянином України.

Якщо всупереч закону фізична особа - громадянин України має також громадянство іншої країни, то з метою оподаткування цим податком така особа вважається громадянином України, який не має права на залік податків, сплачених за кордоном, передбаченого цим Кодексом або нормами міжнародних угод України.

Якщо фізична особа є особою без громадянства і на неї не поширюються положення абзаців першого - четвертого цього підпункту, то її статус визначається згідно з нормами міжнародного права.

Достатньою підставою для визначення особи резидентом є самостійне визначення нею основного місця проживання на території України у порядку, встановленому цим Кодексом, або її реєстрація як самозайнятої особи.

У разі якщо у [розділі IV](#) цього Кодексу використовується термін "резидент" у відповідних відмінках, під цим терміном розуміється "фізична особа - резидент";

{Абзац дванадцятий підпункту 14.1.213 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 14.1.214 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Підпункт 14.1.215 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.216. рециркулюючий газ - природний газ, який повернуто (закачано) в один або декілька нафтогазоносних покладів такого родовища (свердловини) для підтримання в них необхідних пластового тиску або пластової енергії відповідно до затверджених в установленому законодавством порядку проекту промислової або дослідно-промислової розробки родовища (покладу), а також до комплексного проекту його облаштування.

{Абзац перший підпункту 14.1.216 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Джерелом походження рециркулюючого газу може бути природний газ: видобутий надрокористувачем із наданої йому в користування ділянки нафтогазоносних надр, для якої відповідним проектом передбачено повернення такого газу в надра; видобутий на іншій, ніж зазначена вище, ділянці надр, що контролюється надрокористувачем та переданий (із внесенням відповідної рентної плати) ним для використання на такому родовищі; придбаний надрокористувачем у третіх осіб для використання на такому родовищі;

14.1.217. рентна плата - загальнодержавний податок, який справляється за користування надрами для видобування корисних копалин; за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин; за користування радіочастотним ресурсом України; за спеціальне використання води; за спеціальне використання лісових ресурсів; за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України;

{Підпункт 14.1.217 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

14.1.218. ринок товарів (робіт, послуг) - сфера обігу товарів (робіт, послуг), що визначається виходячи з можливості покупця (продавця) без значних додаткових витрат

придбати (реалізувати) товар (роботи, послуги) на найближчій для покупця (продавця) території;

14.1.219. ринкова ціна - ціна, за якою товари (роботи, послуги) передаються іншому власнику за умови, що продавець бажає передати такі товари (роботи, послуги), а покупець бажає їх отримати на добровільній основі, обидві сторони є взаємно незалежними юридично та фактично, володіють достатньою інформацією про такі товари (роботи, послуги), а також ціни, які склалися на ринку ідентичних (а за їх відсутності - однорідних) товарів (робіт, послуг) у порівняних економічних (комерційних) умовах;

14.1.220. рік виготовлення транспортного засобу - календарна дата виготовлення транспортного засобу (день, місяць, рік); для транспортних засобів, календарну дату виготовлення яких визначити неможливо, - 1 січня року виготовлення, зазначеного в реєстраційних документах;

14.1.221. ризик - ймовірність недекларування (неповного декларування) платником податків податкових зобов'язань, невиконання платником податків іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи;

14.1.222. роботодавець - юридична особа (її філія, відділення, інший відокремлений підрозділ чи її представництво) або самозайнята особа, яка використовує найману працю фізичних осіб на підставі укладених трудових договорів (контрактів) та несе обов'язки із сплати їм заробітної плати, а також нарахування, утримання та сплати податку на доходи фізичних осіб до бюджету, нарахувань на фонд оплати праці, інші обов'язки, передбачені законами.

Для цілей [розділу IV](#) цього Кодексу до роботодавця прирівнюються юридична особа (її філія, відділення, інший відокремлений підрозділ чи її представництво), постійне представництво нерезидента або самозайнята особа, які нараховують (виплачують) дохід за виконання роботи та/або надання послуги згідно із цивільно-правовим договором у разі, якщо буде встановлено, що відносини за таким договором фактично є трудовими;

14.1.223. розміщення відходів - постійне (остаточне) перебування або захоронення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи об'єктах (місцях розміщення відходів, сховищах, полігонах, комплексах, спорудах, ділянках надр тощо), на використання яких отримано дозволи уповноважених органів;

{Підпункт 14.1.223 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

14.1.224. розпорядник акцизного складу - суб'єкт господарювання, який одержав ліцензію на право виробництва спирту етилового, алкогольних напоїв, зареєстрований платником акцизного податку, або суб'єкт господарювання - платник акцизного податку, який здійснює виробництво, оброблення (перероблення), змішування, розлив, навантаження-розвантаження, зберігання, реалізацію пального на акцизному складі та має документи, що підтверджують право власності або користування приміщеннями та/або територією, що відносяться до акцизного складу;

{Підпункт 14.1.224 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Законів [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

14.1.224¹. розпорядник акцизного складу пересувного - суб'єкт господарювання - платник акцизного податку, який є власником пального або здійснює діяльність з виробництва спирту етилового та який з використанням транспортного засобу незалежно від того, кому належить такий транспортний засіб:

реалізує або зберігає пальне або спирт етиловий;

ввозить пальне на митну територію України, з якого сплачено акцизний податок або на умовах, визначених [статтею 229](#) цього Кодексу.

При переході від одного суб'єкта господарювання до іншого права власності на пальне або спирт етиловий, що переміщується та/або зберігається у транспортному засобі, відбувається зміна розпорядника акцизного складу пересувного.

{Підпункт 14.1.224¹ пункту 14.1 статті 14 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Не є розпорядником акцизного складу пересувного суб'єкт господарювання (перевізник, експедитор), який здійснює транспортування пального або спирту етилового;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.224¹ згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

14.1.225. роялті - будь-який платіж, отриманий як винагорода за використання або за надання права на використання об'єкта права інтелектуальної власності, а саме на будь-які літературні твори, твори мистецтва або науки, включаючи комп'ютерні програми, інші записи на носіях інформації, відео- або аудіокасети, кінематографічні фільми або плівки для радіо- чи телевізійного мовлення, передачі (програми) організацій мовлення, інші аудіовізуальні твори, будь-які права, які охороняються патентом, будь-які зареєстровані торговельні марки (знаки на товари і послуги), права інтелектуальної власності на дизайн, секретне креслення, модель, формулу, процес, права інтелектуальної власності на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау).

Не вважаються роялті платежі, отримані:

як винагорода за використання комп'ютерної програми, якщо умови використання обмежені функціональним призначенням такої програми та її відтворення обмежене кількістю копій, необхідних для такого використання (використання "кінцевим споживачем");

за придбання примірників (копій, екземплярів) об'єктів інтелектуальної власності, у тому числі в електронній формі, для використання за своїм функціональним призначенням для кінцевого споживання або для перепродажу такого примірника (копії, екземпляра);

за придбання речей (у тому числі носіїв інформації), в яких втілені або на яких містяться об'єкти права інтелектуальної власності, визначені в абзаці першому цього підпункту, у користування, володіння та/або розпорядження особи;

за передачу прав на об'єкти права інтелектуальної власності, якщо умови передачі прав на об'єкт права інтелектуальної власності надають право особі, яка отримує такі права, продати або здійснити відчуження в інший спосіб права інтелектуальної власності або оприлюднити (розголосити) секретні креслення, моделі, формули, процеси, права інтелектуальної власності на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау), крім випадків, коли таке оприлюднення (розголошення) є обов'язковим згідно із законодавством України;

за передачу права на розповсюдження примірників програмної продукції без права на їх відтворення або якщо їх відтворення обмежено використанням кінцевим споживачем;

{Підпункт 14.1.225 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Законів [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

14.1.226. самозайнята особа - платник податку, який є фізичною особою - підприємцем або провадить незалежну професійну діяльність за умови, що така особа не є працівником в межах такої підприємницької чи незалежної професійної діяльності.

Незалежна професійна діяльність - участь фізичної особи у науковій, літературній, артистичній, художній, освітній або викладацькій діяльності, діяльність лікарів, приватних нотаріусів, приватних виконавців, адвокатів, арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів), аудиторів, бухгалтерів, оцінщиків, інженерів чи архітекторів, особи, зайнятої релігійною (місіонерською) діяльністю, іншою подібною діяльністю за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою - підприємцем (за виключенням випадку, передбаченого [пунктом 65.9](#) статті 65 цього Кодексу) та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб;

{Абзац другий підпункту 14.1.226 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4212-VI від 22.12.2011](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.226¹. сервісне обслуговування платників - надання адміністративних, консультаційних, довідкових, інформаційних, електронних та інших послуг, пов'язаних з реалізацією прав та обов'язків платника відповідно до вимог податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.226¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.227. середньооблікова кількість працівників - кількість працівників у юридичних осіб, визначена за методикою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері статистики, з урахуванням усіх найманих працівників і осіб, що працюють за цивільно-правовими договорами та за сумісництвом більш як один календарний місяць, а також найманих працівників представництв, філій, відділень та інших відокремлених підрозділів в еквіваленті повної зайнятості, крім найманих працівників, які перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами та у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею передбаченого законодавством віку;

{Підпункт 14.1.227 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4014-VI від 04.11.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

14.1.227¹. *{Підпункт 14.1.227¹ пункту 14.1 статті 14 набирає чинності з 1 січня 2025 року - див. [пункт 1 розділу II Закону № 2245-VIII від 07.12.2017](#)}* середньозважена роздрібна ціна продажу сигарет - ціна, розрахована із суми загальної вартості всіх сигарет, реалізованих виробниками на митній території України та ввезених імпортерами на митну територію України за період з 1 січня до 31 грудня звітного року, поділеної на суму загальної кількості реалізованих виробниками та ввезених імпортерами сигарет за той самий період, визначеної у деклараціях акцизного податку за січень - грудень звітного року, в розрахунку на 1000 штук.

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.227¹ згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

14.1.227². синдикований фінансовий кредит - кошти, що надаються кількома банками-резидентами та/або банками-нерезидентами, або нерезидентами, що кваліфікуються як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами та/або нерезидентами, які мають згідно з відповідним законодавством статус небанківських фінансових установ, а також іноземною державою або її офіційними агентствами, міжнародними фінансовими організаціями та іншими кредиторами-нерезидентами (учасники синдикату кредиторів) у межах одного кредитного договору в

певних частках юридичним особам на визначений строк для цільового використання та під процент. Виплата доходу учасникам синдикату кредиторів може здійснюватися через агента, номінального утримувача (номінального власника) або посередника щодо такого доходу;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.227² згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Підпункт 14.1.228 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.229. спеціально відведені автостоянки - площа території (землі), що належить на правах власності територіальній громаді або державі, яка визначається органами місцевого самоврядування із встановленням правил щодо відповідальності за збереження транспортного засобу.

До спеціально відведених автостоянок можуть належати комунальні гаражі, стоянки, паркінги (будівлі, споруди, їх частини), які побудовані за рахунок коштів місцевого бюджету з метою здійснення організації паркування транспортних засобів.

Не належать до спеціально відведених автостоянок гаражі, автостоянки, власники або користувачі яких є платниками земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності, а також земельні ділянки, що належать до прибудинкових територій;

14.1.230. стаціонарне джерело забруднення - підприємство, цех, агрегат, установка або інший нерухомий об'єкт, що зберігає свої просторові координати протягом певного часу і здійснює викиди забруднюючих речовин в атмосферу та/або скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти;

14.1.231. розумна економічна причина (ділова мета) - причина, яка може бути наявна лише за умови, що платник податків має намір одержати економічний ефект у результаті господарської діяльності.

Економічний ефект, зокрема, але не виключно, передбачає приріст (збереження) активів платника податків та/або їх вартості, а так само створення умов для такого приросту (збереження) в майбутньому.

{Підпункт 14.1.231 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

Для цілей оподаткування вважається, що операція, здійснена з нерезидентами, не має розумної економічної причини (ділової мети), якщо:

{Підпункт 14.1.231 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

головною ціллю або однією з головних цілей операції є несплата (неповна сплата) суми податків та/або зменшення обсягу оподатковуваного прибутку платника податків;

{Підпункт 14.1.231 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

у зіставних умовах особа не була б готова придбати (продати) такі товари, роботи (послуги), нематеріальні активи, інші предмети господарських операцій, відмінні від товарів, у непов'язаних осіб.

{Підпункт 14.1.231 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

Цей підпункт застосовується для цілей [статті 39](#) цього Кодексу, в тому числі при доведенні обставин, що свідчать про відсутність ділової мети, у випадках, визначених [пунктом 140.5](#) статті 140 цього Кодексу, які передбачають застосування відповідних положень статті 39 цього Кодексу;

{Підпункт 14.1.231 пункту 14.1 статті 14 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

14.1.232. сертифікат фонду операцій з нерухомістю - цінний папір, що засвідчує право його власника на отримання доходу від інвестування в операції з нерухомістю відповідно до закону;

14.1.233. сільськогосподарські угіддя - рілля, багаторічні насадження, сіножаті, пасовища та перелоги;

14.1.234. сільськогосподарська продукція (сільськогосподарські товари) - продукція/товари, що підпадають під визначення груп 1-24 [УКТ ЗЕД](#), якщо при цьому такі товари (продукція) вирощуються, відгодовуються, виловлюються, збираються, виготовляються, виробляються, переробляються безпосередньо виробником цих товарів (продукції), а також продукти обробки та переробки цих товарів (продукції), якщо вони були придбані або вироблені на власних або орендованих потужностях (площах) для продажу, переробки або внутрішньогосподарського споживання;

{Підпункт 14.1.234 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.235. сільськогосподарський товаровиробник для цілей [глави 1 розділу XIV](#) цього Кодексу - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми або фізична особа - підприємець, яка займається виробництвом сільськогосподарської продукції та/або розведенням, вирощуванням та виловом риби у внутрішніх водоймах (озерах, ставках та водосховищах) та її переробкою на власних чи орендованих потужностях, у тому числі власновиробленої сировини на давальницьких умовах, та здійснює операції з її постачання.

{Абзац другий підпункту 14.1.235 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Підпункт 14.1.235 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#)}

{Підпункт 14.1.236 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

14.1.237. спирт етиловий - всі види ректифікованого та дистильованого спирту етилового, біоетанол, інші види спирту етилового, зазначені у товарних позиціях 2207 та 2208 згідно з [УКТ ЗЕД](#);

{Підпункт 14.1.237 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

14.1.238. споруди - земельні поліпшення, що не належать до будівель і призначені для виконання спеціальних технічних функцій;

14.1.239. виключено;

14.1.240. ставка земельного податку для цілей [розділу XII](#) цього Кодексу - законодавчо визначений річний розмір плати за одиницю площі оподатковуваної земельної ділянки;

{Підпункт 14.1.240 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.241. суб'єкт владних повноважень - у значенні, визначеному [Кодексом адміністративного судочинства України](#);

{Підпункт 14.1.242 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

14.1.242. технічний адміністратор електронного кабінету (далі - технічний адміністратор) - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, що здійснює заходи із розробки, створення, впровадження та супроводження програмного забезпечення електронного кабінету, відповідає за виконання всіх етапів життєвого циклу такого програмного забезпечення, за його технічне і технологічне забезпечення, впровадження, функціонування, оновлення, модифікацію, усунення помилок, забезпечення цілісності та автентичності вихідного програмного коду; здійснює технічні та технологічні заходи з надання, блокування та анулювання доступу до електронного кабінету, відповідає за збереження та захист даних цих електронних сервісів;

{До пункту 14.1 статті 14 включено підпункт 14.1.242 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 14.1.243 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.244. товари - матеріальні та нематеріальні активи, у тому числі земельні ділянки, земельні частки (паї), а також цінні папери та деривативи, що використовуються у будь-яких операціях, крім операцій з їх випуску (емісії) та погашення.

В цілях оподаткування операцій з переміщення майна та енергії через митний кордон України термін "товари" вживається у значенні, визначеному [Митним кодексом України](#);

14.1.245. товарний кредит - товари (роботи, послуги), що передаються резидентом або нерезидентом у власність юридичних чи фізичних осіб на умовах договору, що передбачає відстрочення остаточних розрахунків на визначений строк та під процент. Товарний кредит передбачає передачу права власності на товари (роботи, послуги) покупцеві (замовникові) у момент підписання договору або в момент фізичного отримання товарів (робіт, послуг) таким покупцем (замовником), незалежно від часу погашення заборгованості;

{Підпункт 14.1.246 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.247. торгівля валютними цінностями - операції, пов'язані з переходом права власності на національну валюту України, іноземну валюту, платіжні документи та інші цінні папери, виражені у національній валюті України, в іноземній валюті або банківських металах, банківські метали;

14.1.248. торгівля іноземною валютою - валютні операції, пов'язані з переходом права власності на валютні цінності, за винятком операцій, що здійснюються між резидентами за умови, що такими валютними цінностями є національна валюта України, цінні папери та чеки, виражені у національній валюті України;

14.1.249. торгівля у розстрочку - господарська операція, яка передбачає продаж резидентом або нерезидентом товарів фізичним чи юридичним особам на умовах розстрочення кінцевого розрахунку, на визначений строк та під процент.

Торгівля у розстрочку передбачає передачу товарів у розпорядження покупця в момент здійснення першого внеску (завдатку) з передачею права власності на такі товари після кінцевого розрахунку.

Правила торгівлі у розстрочку фізичним особам установлюються Кабінетом Міністрів України;

{Підпункт 14.1.250 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.251. транспортні засоби, що використовувалися, - транспортні засоби, на які уповноваженими державними органами, в тому числі іноземними, видані реєстраційні документи, що дають право експлуатувати такі транспортні засоби;

{Підпункт 14.1.251¹ пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 72-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.252. тютюнові вироби - сигарети з фільтром або без фільтру, цигарки, сигари, сигарили, а також люльковий, нюхальний, смоктальний, жувальний тютюн, махорка та інші вироби з тютюну чи його замінників для куріння, нюхання, смоктання чи жування;

14.1.253. умовне звільнення від оподаткування митними платежами - звільнення від сплати митних платежів, застосування якого передбачає дотримання певних умов та обмежень під час використання товарів і транспортних засобів комерційного призначення, розпорядження ними після їх випуску;

14.1.254. умовне звільнення від оподаткування податком на додану вартість та акцизним податком у разі ввезення товарів на митну територію України - звільнення (умовне повне або умовне часткове) від сплати нарахованого податкового зобов'язання у разі розміщення товарів у митних режимах, що передбачають звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог митного режиму, встановлених Митним кодексом України;

{Підпункт 14.1.254 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

14.1.254¹. уповноважений учасник (для цілей [статті 39](#) цього Кодексу) - юридична особа у складі міжнародної групи компаній, уповноважена материнською компанією на підготовку та подання звіту в розрізі країн щодо такої міжнародної групи компаній до податкового органу держави, у якій зареєстрована така юридична особа або в якій її діяльність приводить до утворення постійного представництва;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.254¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.255. відступлення права вимоги - операція з переуступки кредитором прав вимоги боргу третьої особи новому кредитору з попередньою або наступною компенсацією вартості такого боргу кредитору або без такої компенсації;

{Підпункт 14.1.256 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.257. фінансова допомога - фінансова допомога, надана на безповоротній або поворотній основі.

Безповоротна фінансова допомога - це:

сума коштів, передана платнику податків згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами або без укладення таких договорів;

сума безнадійної заборгованості, відшкодована кредитору позичальником після списання такої безнадійної заборгованості;

сума заборгованості одного платника податків перед іншим платником податків, що не стягнута після закінчення строку позовної давності;

основна сума кредиту або депозиту, що надані платнику податків без встановлення строків повернення такої основної суми, за винятком кредитів, наданих під безстрокові облігації, та депозитів до запитання у банківських установах, а також сума процентів, нарахованих на таку основну суму, але не сплачених (списаних).

{Абзац сьомий підпункту 14.1.257 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Поворотна фінансова допомога - сума коштів, що надійшла платнику податків у користування за договором, який не передбачає нарахування процентів або надання інших видів компенсацій у вигляді плати за користування такими коштами, та є обов'язковою до повернення;

14.1.257¹. фінансовий агент - банк або небанківська фінансова установа, які відповідно до вимог цього Кодексу та інших актів законодавства зобов'язані подавати звіт про підзвітні рахунки центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та нести відповідальність за порушення покладених на них обов'язків у порядку, встановленому законодавством. Регулятори ринків фінансових послуг у межах повноважень, визначених [статтею 21](#) Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", встановлюють переліки небанківських фінансових установ, які зобов'язані виконувати обов'язки фінансових агентів відповідно до вимог міжнародних договорів, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або укладених на їх підставі міжвідомчих договорів. Не є фінансовими агентами особи, звільнені від надання інформації про підзвітні рахунки відповідно до [Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" \(FATCA\)](#), а також іншого міжнародного договору, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або укладеного на його підставі міжвідомчого договору;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.257¹ згідно із Законом [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

14.1.258. фінансовий кредит - кошти, що надаються банком-резидентом або нерезидентом, що кваліфікується як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами і нерезидентами, які мають згідно з відповідним законодавством статус небанківських фінансових установ, а також іноземною державою або його офіційними агентствами, міжнародними фінансовими організаціями та іншими кредиторами - нерезидентами юридичній чи фізичній особі на визначений строк для цільового використання та під процент;

14.1.258¹. фінансовий рахунок - рахунок, відкритий фінансовим агентом, або договір, укладений фінансовим агентом. Для цілей цього Кодексу до фінансових рахунків включаються банківські рахунки, рахунки у цінних паперах, інші види рахунків, договори, які відповідають критеріям, визначеним міжнародним договором, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або укладеним на його підставі міжвідомчим договором;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.258¹ згідно із Законом [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

14.1.259. фонд банківського управління - кошти учасників фондів банківського управління та інші активи, що перебувають у довірчому управлінні уповноваженого банку відповідно до закону;

14.1.260. фрахт - винагорода (компенсація), що сплачується за договорами перевезення, найму або піднайму судна або транспортного засобу (їх частин) для:

перевезення вантажів та пасажирів морськими або повітряними суднами;

перевезення вантажів залізничним або автомобільним транспортом;

14.1.261. цільове призначення земельної ділянки - використання земельної ділянки за призначенням, визначеним на підставі документації із землеустрою у встановленому законодавством порядку;

14.1.262. частка сільськогосподарського товаровиробництва для цілей [глави 1 розділу XIV](#) цього Кодексу - питома вага доходу сільськогосподарського товаровиробника, отриманого від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки, у загальній сумі його доходу, що враховується під час визначення права такого товаровиробника на реєстрацію як платника податку;

{Підпункт 14.1.262 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.263. членами сім'ї фізичної особи першого ступеня споріднення для цілей [розділу IV](#) цього Кодексу вважаються її батьки, її чоловік або дружина, діти такої фізичної особи, у тому числі усиновлені.

Членами сім'ї фізичної особи другого ступеня споріднення для цілей розділу IV цього Кодексу вважаються її рідні брати та сестри, її баба та дід з боку матері і з боку батька, онуки.

{Підпункт 14.1.263 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 1910-VIII від 23.02.2017](#) - застосовується до доходів, отриманих починаючи з 1 січня 2017 року платником податків у вигляді спадщини/дарунка}

14.1.264. хронометраж - процес спостереження за веденням господарської діяльності платника податків, який здійснюється під час проведення фактичних перевірок та застосовується контролюючими органами з метою встановлення реальних показників щодо діяльності платника податків, яка здійснюється на відповідному місці її провадження;

14.1.265. штрафна санкція (фінансова санкція, штраф) - плата у вигляді фіксованої суми та/або відсотків, що справляється з осіб, що вчинили податкове правопорушення або порушення іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а також штрафні санкції за порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності;

{Підпункт 14.1.265 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.266. касовий метод для цілей оподаткування згідно з [розділом V](#) цього Кодексу - метод податкового обліку, за яким дата виникнення податкових зобов'язань визначається як дата зарахування (отримання) коштів на рахунки платника податку, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, у касу платника податків або дата отримання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) ним товарів (послуг), а дата віднесення сум податку до податкового кредиту визначається як дата списання коштів з рахунків платника податку, відкритих в установах банків, та/або в органах, що здійснюють казначейське

обслуговування бюджетних коштів, дата видачі з каси платника податків або дата надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів (послуг);

{Підпункт 14.1.266 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

14.1.267. позика - грошові кошти, що надаються резидентами, які є фінансовими установами, або нерезидентами, крім нерезидентів, які мають офшорний статус, позичальнику на визначений строк із зобов'язанням їх повернення та сплатою процентів за користування сумою позики;

14.1.268. пасивні доходи - доходи, отримані у вигляді:

{Абзац перший підпункту 14.1.268 пункту 14.1 статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

процентів на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок, на вклад (депозит) у кредитних спілках, інших процентів (у тому числі дисконтних доходів);

процентного або дисконтного доходу за іменним ощадним (депозитним) сертифікатом;

плати (відсотків), що розподіляється відповідно до пайових членських внесків членів кредитної спілки;

доходу, який виплачується компанією, що управляє активами інституту спільного інвестування, на розміщені активи відповідно до закону, включаючи дохід, що виплачується (нараховується) емітентом у результаті викупу (погашення) цінних паперів інституту спільного інвестування, який визначається як різниця між сумою, отриманою від викупу, та сумою коштів або вартістю майна, сплаченою платником податку продавцю (у тому числі емітенту) у зв'язку з придбанням таких цінних паперів, як компенсація їх вартості;

доходу за іпотечними цінними паперами (іпотечними облігаціями та сертифікатами) відповідно до закону;

відсотків (дисконту), отриманих власником облігації від їх емітента відповідно до закону;

доходу за сертифікатом фонду операцій з нерухомістю та доходу, отриманого платником податку в результаті викупу (погашення) управителем сертифікатів фонду операцій з нерухомістю в порядку, визначеному проспектом емісії сертифікатів;

інвестиційного прибутку, включаючи прибуток від операцій з державними цінними паперами та з борговими зобов'язаннями Національного банку України з урахуванням курсової різниці;

роялті;

дивідендів;

страхових виплат і відшкодувань;

{Підпункт 14.1.268 пункту 14.1 статті 14 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.269. Platts - міжнародна, глобальна уніфікована система інформаційного моніторингу за динамікою ринку та ціноутворенням у галузі добувної та паливно-енергетичної промисловості;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.269 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.270. показники Platts - індекси, що офіційно визначені світовим інформаційним агентством Platts та є базою для використання суб'єктами господарської діяльності";

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.270 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

14.1.271. дохід суб'єктів, які здійснюють випуск та проведення лотерей, від операцій з випуску та проведення лотерей складається з доходу, що залишився після формування призового (виграшного) фонду та суми безнадійної заборгованості, визначеної [підпунктом "е" підпункту 14.1.11 цього пункту](#).

Дохід суб'єктів, які здійснюють випуск та проведення лотерей, що залишився після формування призового (виграшного) фонду, - частина коштів, що становить різницю між загальною сумою доходів, отриманих від прийняття ставок у лотерею, та сумою сформованого призового (виграшного) фонду лотереї відповідно до умов її проведення.

Для цілей цього підпункту під загальною сумою доходів, отриманих від прийняття ставок у лотерею, розуміється сума грошових коштів, отриманих у готівковій та/або безготівковій формі в касу та/або на рахунки оператора лотерей;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.271 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

14.1.272. квас "живого" бродіння - напій із вмістом спирту етилового не більше 1,2 відсотка об'ємних одиниць, отриманий під час бродіння квасного суслу, що відноситься до товарних позицій 2202 та 2206 згідно з [УКТ ЗЕД](#);

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.272 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Підпункт 14.1.273 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 354-IX від 05.12.2019](#)}

{Підпункт 14.1.274 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 354-IX від 05.12.2019](#)}

{Підпункт 14.1.275 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 354-IX від 05.12.2019](#)}

{Підпункт 14.1.276 пункту 14.1 статті 14 виключено на підставі Закону [№ 354-IX від 05.12.2019](#)}

14.1.277. внутрішній туризм для цілей [розділу XII](#) цього Кодексу - переміщення в межах території України громадян України та/або осіб, які постійно проживають на території України, в пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях.

В'їзний туризм для цілей [розділу XII](#) цього Кодексу - прибуття на територію України та/або переміщення в межах території України осіб, які постійно не проживають на території України, в пізнавальних, професійно-ділових чи інших цілях;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.277 згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

14.1.277¹. бюджетний грант - цільова допомога у вигляді коштів або майна, що надаються на безоплатній і безповоротній основі за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів, міжнародної технічної допомоги для реалізації проекту або програми у сферах культури, туризму та у секторі креативних індустрій, спорту та інших гуманітарних

сферах у порядку, встановленому законом. Перелік надавачів бюджетних грантів визначає Кабінет Міністрів України;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.277¹ згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

14.1.278. система обліку даних реєстраторів розрахункових операцій (далі - СОД РРО) - інформаційна система, призначена для збору, зберігання, використання даних реєстраторів розрахункових операцій та програмних реєстраторів розрахункових операцій (у тому числі електронних копій розрахункових документів та фіскальних звітних чеків, створених реєстраторами розрахункових операцій та програмними реєстраторами розрахункових операцій), перевірки справжності та достовірності розрахункових документів.

Користувачам-покупцям (споживачам) через Електронний кабінет, що функціонує відповідно до [статті 42¹](#) цього Кодексу, забезпечується можливість:

контролю справжності та достовірності розрахункових документів, що зберігаються в СОД РРО.

Порядок функціонування СОД РРО визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.278 згідно із Законом [№ 129-IX від 20.09.2019](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 1017-IX від 01.12.2020](#)}

14.1.280. активи фізичної особи для цілей підрозділу 9⁴ "Особливості застосування одноразового (спеціального) добровільного декларування активів фізичних осіб" розділу XX "Перехідні положення" цього Кодексу - грошові активи фізичної особи, майно, майнові права;

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.280 згідно із Законом [№ 1539-IX від 15.06.2021](#)}

14.1.281. грошові активи фізичної особи для цілей підрозділу 9⁴ "Особливості застосування одноразового (спеціального) добровільного декларування активів фізичних осіб" розділу XX "Перехідні положення" цього Кодексу - кошти в національній та іноземній валюті, розміщені на рахунках в українських та іноземних банках, грошові внески до кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ, права грошової вимоги (у тому числі кошти, позичені третім особам за договором позики), оформлені у письмовій формі з юридичною особою або нотаріально посвідчені у разі виникнення права вимоги декларанта до фізичної особи, а також активи у банківських металах, пам'ятні банкноти та монети, електронні гроші.

{Пункт 14.1 статті 14 доповнено підпунктом 14.1.281 згідно із Законом [№ 1539-IX від 15.06.2021](#)}

14.2. Для цілей цього Кодексу до цінних паперів прирівнюються боргові зобов'язання Національного банку України.

{Статтю 14 доповнено пунктом 14.2 згідно із Законом [№ 4238-VI від 22.12.2011](#)}

14.3. Для цілей цього Кодексу внесення (перерахування, надходження, сплата, зарахування) коштів платником податку на єдиний рахунок у випадках, передбачених статтею 35¹ цього Кодексу, вважається внесенням (перерахуванням, надходженням, сплатою, зарахуванням) коштів таким платником податку до бюджету.

{Статтю 14 доповнено пунктом 14.3 згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

Стаття 15. Платники податків

15.1. Платниками податків визнаються фізичні особи (резиденти і нерезиденти України), юридичні особи (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з цим Кодексом або податковими законами, і на яких покладено обов'язок із сплати податків та зборів згідно з цим Кодексом.

15.2. Кожний з платників податків може бути платником податку за одним або кількома податками та зборами.

Стаття 16. Обов'язки платника податків

16.1. Платник податків зобов'язаний:

16.1.1. стати на облік у контролюючих органах в порядку, встановленому законодавством України;

16.1.2. вести в установленому порядку облік доходів і витрат, складати звітність, що стосується обчислення і сплати податків та зборів;

16.1.3. подавати до контролюючих органів у порядку, встановленому податковим та митним законодавством, декларації, звітність та інші документи, пов'язані з обчисленням і сплатою податків та зборів;

16.1.4. сплачувати податки та збори в строки та у розмірах, встановлених цим Кодексом та законами з питань митної справи;

16.1.5. подавати на належним чином оформлену письмову вимогу контролюючих органів (у випадках, визначених законодавством) документи з обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань), первинні документи, реєстри бухгалтерського обліку, фінансову звітність, інші документи, пов'язані з обчисленням та сплатою податків та зборів. У письмовій вимозі обов'язково зазначаються конкретний перелік документів, які повинен надати платник податків, та підстави для їх надання;

16.1.6. подавати контролюючим органам інформацію, відомості про суми коштів, не сплачених до бюджету в зв'язку з отриманням податкових пільг (суми отриманих пільг) та напрями їх використання (щодо умовних податкових пільг - пільг, що надаються за умови використання коштів, вивільнених у суб'єкта господарювання внаслідок надання пільги, у визначеному державою порядку);

16.1.7. подавати контролюючим органам інформацію в порядку, у строки та в обсягах, встановлених податковим законодавством;

16.1.8. виконувати законні вимоги контролюючих органів щодо усунення виявлених порушень законів з питань оподаткування та митної справи і підписувати акти (довідки) про проведення перевірки;

16.1.9. не перешкоджати законній діяльності посадової особи контролюючого органу під час виконання нею службових обов'язків та виконувати законні вимоги такої посадової особи;

16.1.10. повідомляти контролюючим органам за місцем обліку такого платника про його ліквідацію або реорганізацію протягом трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення (крім випадків, коли обов'язок здійснювати таке повідомлення покладено законом на орган державної реєстрації);

16.1.11. повідомляти контролюючі органи про зміну місцезнаходження юридичної особи та зміну місця проживання фізичної особи - підприємця;

16.1.12. забезпечувати збереження документів, пов'язаних з виконанням податкового обов'язку, протягом строків, установлених цим Кодексом;

16.1.13. допускати посадових осіб контролюючого органу під час проведення ними перевірок до обстеження приміщень, територій (крім житла громадян), що використовуються для одержання доходів чи пов'язані з утриманням об'єктів оподаткування, а також для проведення перевірок з питань обчислення і сплати податків та зборів у випадках, встановлених цим Кодексом;

{Положення підпункту 16.1.13 пункту 16.1 статті 16, згідно з яким платник податків зобов'язаний допускати посадових осіб контролюючого органу під час проведення ними перевірок до обстеження приміщень, територій (крім житла громадян), що використовуються для одержання доходів чи пов'язані з утриманням об'єктів оподаткування, а також для проведення перевірок з питань обчислення і сплати податків та зборів у випадках, встановлених цим Кодексом визнано конституційним згідно з [Рішенням Конституційного Суду № 13-рп/2012 від 12.06.2012](#)}

16.1.14. використовувати електронний кабінет для листування з контролюючими органами в електронній формі у разі подання звітності в електронній формі, а також після проходження електронної ідентифікації он-лайн в електронному кабінеті, крім платників податків, які відмовилися від використання електронного кабінету в порядку, встановленому цим Кодексом, та платників податків, які не визначили спосіб взаємодії із контролюючим органом;

{Пункт 16.1 статті 16 доповнено підпунктом 16.1.14 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) - зміна набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

16.1.15. забезпечувати надання посадовими (службовими) особами платника податку письмових пояснень на письмовий запит контролюючого органу з питань, що стосуються предмета перевірки, та їх документального підтвердження;

{Пункт 16.1 статті 16 доповнено підпунктом 16.1.15 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

16.1.16. визначати, змінювати уповноважених осіб платника податків, які мають право користуватися електронним кабінетом, зокрема щодо підписання, подання, отримання ними документів та інформації через електронний кабінет, та визначати їхні повноваження.

{Пункт 16.1 статті 16 доповнено підпунктом 16.1.16 згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

Стаття 17. Права платника податків

17.1. Платник податків має право:

17.1.1. безоплатно отримувати у контролюючих органах, у тому числі і через мережу Інтернет, інформацію про податки та збори і нормативно-правові акти, що їх регулюють, порядок обліку та сплати податків та зборів, права та обов'язки платників податків, повноваження контролюючих органів та їх посадових осіб щодо здійснення податкового контролю;

{Підпункт 17.1.1 пункту 17.1 статті 17 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

17.1.2. представляти свої інтереси в контролюючих органах самостійно, через податкового агента або уповноваженого представника;

17.1.3. обирати самостійно, якщо інше не встановлено цим Кодексом, метод ведення обліку доходів і витрат;

17.1.4. користуватися податковими пільгами за наявності підстав у порядку, встановленому цим Кодексом;

17.1.5. одержувати відстрочення, розстрочення сплати податків або податковий кредит в порядку і на умовах, встановлених цим Кодексом;

17.1.6. бути присутнім під час проведення перевірок та надавати пояснення з питань, що виникають під час таких перевірок, та за власною ініціативою пояснення з питань, що не запитувалися контролюючим органом, ознайомлюватися та отримувати акти (довідки) перевірок, проведених контролюючими органами, перед підписанням актів (довідок) про проведення перевірки, у разі наявності зауважень щодо змісту (тексту) складених актів (довідок) підписувати їх із застереженням та подавати контролюючому органу письмові заперечення в порядку, встановленому цим Кодексом;

{Підпункт 17.1.6 пункту 17.1 статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

17.1.7. оскаржувати в порядку, встановленому цим Кодексом, рішення, дії (бездіяльність) контролюючих органів (посадових осіб), у тому числі надану йому у паперовій або електронній формі індивідуальну податкову консультацію, яка йому надана, а також узагальнюючу податкову консультацію;

{Підпункт 17.1.7 пункту 17.1 статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

17.1.8. вимагати від контролюючих органів проведення перевірки відомостей та фактів, що можуть свідчити на користь платника податків;

17.1.9. на нерозголошення контролюючим органом (посадовими особами) відомостей про такого платника без його письмової згоди та відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, державну, комерційну чи банківську таємницю та стали відомі під час виконання посадовими особами службових обов'язків, крім випадків, коли це прямо передбачено законами;

17.1.10. на залік чи повернення надміру сплачених, а також надміру стягнутих сум податків та зборів, пені, штрафів у порядку, встановленому цим Кодексом;

17.1.11. на повне відшкодування шкоди, заподіяної незаконними діями (бездіяльністю) контролюючих органів (їх посадових осіб), у встановленому законом порядку;

{Підпункт 17.1.7 пункту 17.1 статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 17.1.12 пункту 17.1 статті 17 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

17.1.13. самостійно обирати спосіб взаємодії з контролюючим органом в електронній формі через електронний кабінет, якщо інше не встановлено цим Кодексом;

{Пункт 17.1 статті 17 доповнено підпунктом 17.1.13 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) - зміна набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем

впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

17.1.14. реалізовувати через електронний кабінет права та обов'язки, передбачені цим Кодексом та які можуть бути реалізовані в електронній формі засобами електронного зв'язку;

{Пункт 17.1 статті 17 доповнено підпунктом 17.1.14 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) - зміна набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

17.1.15. подавати декларацію та інші документи в паперовій формі у разі виникнення технічних та/або методологічних помилок чи технічного збою в роботі електронного кабінету (наявність помилки/збою має бути підтверджена технічним адміністратором та/або методологом електронного кабінету, або згідно з повідомленням на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, або рішенням суду), якщо подання таких документів в електронній формі не є обов'язковим відповідно до цього Кодексу.

{Пункт 17.1 статті 17 доповнено підпунктом 17.1.15 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#); в редакції Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

17.1.16. надавати за власною ініціативою письмові пояснення та/або документи щодо обставин, які підтверджують відсутність його вини у вчиненому податковому правопорушенні, в порядку, встановленому цим Кодексом.

{Пункт 17.1 статті 17 доповнено підпунктом 17.1.16 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

17.2. Платник податку має також інші права, передбачені законом.

Стаття 18. Податкові агенти

18.1. Податковим агентом визнається особа, на яку цим Кодексом покладається обов'язок з обчислення, утримання з доходів, що нараховуються (виплачуються, надаються) платнику, та перерахування податків до відповідного бюджету від імені та за рахунок коштів платника податків.

18.2. Податкові агенти прирівнюються до платників податку і мають права та виконують обов'язки, встановлені цим Кодексом для платників податків.

Стаття 19. Представники платника податків

19.1. Платник податків веде справи, пов'язані зі сплатою податків, особисто або через свого представника. Особиста участь платника податків в податкових відносинах не позбавляє його права мати свого представника, як і участь податкового представника не позбавляє платника податків права на особисту участь у таких відносинах.

19.2. Представниками платника податків визнаються особи, які можуть здійснювати представництво його законних інтересів та ведення справ, пов'язаних із сплатою податків, на підставі закону або довіреності. Довіреність, видана платником податків - фізичною особою на представництво його інтересів та ведення справ, пов'язаних із сплатою податків, має бути засвідчена відповідно до чинного законодавства.

19.3. Представник платника податків користується правами, встановленими цим Кодексом для платників податків.

Стаття 19¹. Функції контролюючих органів

19¹.1. Контролюючі органи, визначені [підпунктом 41.1.1](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, виконують такі функції, крім особливостей, передбачених для державних податкових інспекцій [статтею 19³](#) цього Кодексу:

{Пункт 19¹.1 статті 19¹ в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.1. здійснюють адміністрування податків, зборів, платежів, у тому числі проводять відповідно до законодавства перевірки та звірки платників податків;

{Підпункт 19¹.1.1 пункту 19¹.1 статті 19¹ в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

19¹.1.2. контролюють своєчасність подання платниками податків та платниками єдиного внеску передбаченої законом звітності (декларацій, розрахунків та інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків, зборів, платежів), своєчасність, достовірність, повноту нарахування та сплати податків, зборів, платежів;

19¹.1.3. надають адміністративні послуги платникам податків, зборів, платежів;

19¹.1.4. здійснюють контроль за встановленими законом строками проведення розрахунків в іноземній валюті, за додержанням порядку приймання готівки для подальшого переказу (крім приймання готівки банками), за дотриманням суб'єктами господарювання установлених законодавством обов'язкових вимог щодо забезпечення можливості розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів, порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), проведення розрахункових операцій, а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону, наявністю торгових патентів;

19¹.1.5. здійснюють контроль за додержанням виконавчими органами сільських, селищних рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, порядку прийняття та обліку податків і зборів від платників податків, своєчасністю і повнотою перерахування зазначених сум до бюджету;

{Підпункт 19¹.1.5 пункту 19¹.1 статті 19¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

19¹.1.6. здійснюють контроль за правомірністю бюджетного відшкодування податку на додану вартість;

19¹.1.7. реєструють та ведуть облік платників податків, платників єдиного внеску, об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням, проводять диференціацію платників податків;

{Підпункт 19¹.1.7 пункту 19¹.1 статті 19¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.8. забезпечують достовірність та повноту обліку платників податків та платників єдиного внеску, об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням;

{Підпункт 19¹.1.8 пункту 19¹.1 статті 19¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.9. формують та ведуть Державний реєстр фізичних осіб - платників податків, Єдиний банк даних про платників податків - юридичних осіб, реєстри, ведення яких покладено законодавством на контролюючі органи;

19^{1.1.9¹}. формують та ведуть Реєстр отримувачів бюджетної дотації для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції відповідно до [Закону України](#) "Про державну підтримку сільського господарства України;

{Пункт 19^{1.1} статті 19¹ доповнено підпунктом 19^{1.1.9¹} згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

19^{1.1.10.} забезпечують ведення обліку податків, зборів, платежів;

19^{1.1.10¹}. формують Реєстр набувачів одноразової компенсації суб'єктам господарювання витрат, понесених за сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за найманих осіб (далі - Реєстр набувачів одноразової компенсації суб'єктам господарювання), розраховують розміри сум одноразових компенсацій суб'єктам господарювання, надсилають Реєстр набувачів одноразової компенсації суб'єктам господарювання органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, для надання такої компенсації, виконують інші функції, пов'язані з наданням одноразової компенсації суб'єктам господарювання, відповідно до [Закону України](#) "Про соціальну підтримку застрахованих осіб та суб'єктів господарювання на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2;

{Пункт 19^{1.1} статті 19¹ доповнено підпунктом 19^{1.1.10¹} згідно із Законом [№ 1072-IX від 04.12.2020](#)}

19^{1.1.11.} забезпечують перегляд рішень контролюючих органів нижчого рівня у встановленому законодавством порядку;

{Підпункт 19^{1.1.12} пункту 19^{1.1} статті 19¹ виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19^{1.1.13.} здійснюють ліцензування діяльності суб'єктів господарювання з виробництва спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах, оптової торгівлі спиртом, оптової та роздрібної торгівлі алкогольними напоями, тютюновими виробами і рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, та контроль за таким виробництвом;

{Підпункт 19^{1.1.13} пункту 19^{1.1} статті 19¹ в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19^{1.1.14.} здійснюють контроль у сфері виробництва, обігу та реалізації підакцизних товарів, контроль за їх цільовим використанням, забезпечують міжгалузеву координацію у цій сфері;

19^{1.1.15.} забезпечують контроль за прийняттям декларацій про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію), встановлені виробником або імпортером, та узагальненням відомостей, зазначених у таких деклараціях, для організації роботи та контролю за повнотою обчислення і сплати акцизного податку;

19^{1.1.16.} здійснюють заходи щодо запобігання та виявлення порушень законодавства у сфері виробництва та обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального;

{Підпункт 19^{1.1.16} пункту 19^{1.1} статті 19¹ із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.17. проводять роботу щодо боротьби з незаконним виробництвом, переміщенням, обігом спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального;

{Підпункт 19¹.1.17 пункту 19¹.1 статті 19¹ із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.18. організовують роботу, пов'язану із замовленням марок акцизного податку, їх зберіганням, продажем, відбором зразків, з метою проведення експертизи щодо їх автентичності та здійснюють контроль за наявністю таких марок на пляшках (упаковках) з алкогольними напоями, пачках (упаковках) тютюнових виробів, ємностях (упаковках) з рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, під час їх транспортування, зберігання і реалізації;

{Підпункт 19¹.1.18 пункту 19¹.1 статті 19¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.19. забезпечують контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, які провадять роздрібну торгівлю тютюновими виробами, вимог законодавства щодо максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби, встановлених виробниками або імпортерами таких виробів;

19¹.1.20. забезпечують контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, які провадять оптову або роздрібну торгівлю алкогольними напоями, вимог законодавства щодо мінімальних оптово-відпускних або роздрібних цін на такі напої;

19¹.1.21. організовують роботу та здійснюють контроль за застосуванням арешту майна платника податків, що має податковий борг, та/або зупинення видаткових операцій на його рахунках у банку;

19¹.1.22. здійснюють погашення податкового боргу, стягнення своєчасно ненарахованих та/або несплачених сум єдиного внеску та інших платежів;

19¹.1.23. організовують роботу з виявлення, обліку, зберігання, оцінки та розпорядження безхазяйним майном та іншим майном, що переходить у власність держави, а також з обліку, попередньої оцінки, зберігання майна, вилученого та конфіскованого за порушення митного і податкового законодавства;

19¹.1.24. здійснюють відстрочення, розстрочення та реструктуризацію грошових зобов'язань та/або податкового боргу, недоїмки із сплати єдиного внеску, а також списання безнадійного податкового боргу;

19¹.1.25. розробляють та надають пропозиції щодо нормативно-правових актів з питань, що належать до компетенції контролюючих органів;

{Підпункт 19¹.1.25 пункту 19¹.1 статті 19¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 19¹.1.26 пункту 19¹.1 статті 19¹ виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

19¹.1.27. забезпечують розвиток, впровадження та технічне супроводження інформаційно-телекомунікаційних систем і технологій, автоматизацію процедур, зокрема організацію впровадження електронних сервісів для суб'єктів господарювання контролюючими органами;

{Підпункт 19¹.1.27 пункту 19¹.1 статті 19¹ в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) - зміна набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем

впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

19¹.1.28. надають індивідуальні податкові консультації, інформаційно-довідкові послуги з питань податкового та іншого законодавства, контроль за додержанням якого покладено на контролюючі органи;

{Підпункт 19¹.1.28 пункту 19¹.1 статті 19¹ в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

19¹.1.29. забезпечують інформування громадськості про реалізацію державної податкової політики;

{Підпункт 19¹.1.29 пункту 19¹.1 статті 19¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.30. розробляють пропозиції до проектів міжнародних договорів України з питань оподаткування та забезпечують виконання укладених міжнародних договорів;

19¹.1.31. надають центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, узагальнену практику застосування законодавства з питань оподаткування, законодавства з питань сплати єдиного внеску;

{Підпункт 19¹.1.31 пункту 19¹.1 статті 19¹ в редакції Законів [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

19¹.1.32. організовують взаємодію та обмін інформацією з державними органами інших держав згідно із законодавством, міжнародними договорами України, здійснюють міжнародне співробітництво у податковій сфері;

{Підпункт 19¹.1.32 пункту 19¹.1 статті 19¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.33. подають центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, та центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, звіти та інформацію про надходження податків, зборів, платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи;

{Підпункт 19¹.1.33 пункту 19¹.1 статті 19¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

19¹.1.34. забезпечують визначення в установлених цим Кодексом, іншими законами України випадках сум податкових та грошових зобов'язань платників податків, застосування і своєчасне стягнення сум передбачених законом штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) за порушення податкового, валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи;

19¹.1.35. вживають заходів до виявлення, аналізу та перевірки фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, щодо відповідності законодавству;

19¹.1.36. забезпечують іншим державним органам у встановлених законом випадках доступ до інформації з баз даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику;

{Підпункт 19¹.1.36 пункту 19¹.1 статті 19¹ в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.37. здійснюють контроль та забезпечують надання допомоги у стягненні податкового боргу в міжнародних правовідносинах за запитами компетентних органів іноземних держав;

19¹.1.38. забезпечують стягнення сум простроченої заборгованості суб'єктів господарювання перед державою (Автономною Республікою Крим чи територіальною громадою міста) за кредитами (позиками), залученими державою (Автономною Республікою Крим чи територіальною громадою міста) або під державні (місцеві) гарантії, а також за кредитами із бюджету в порядку, визначеному цим Кодексом та іншими законами України;

19¹.1.39. здійснюють відомчий контроль та внутрішній аудит за додержанням вимог законодавства і виконанням службових обов'язків у контролюючих органах, на підприємствах, в установах, організаціях, що належать до сфери їх управління;

19¹.1.40. організовують збір податкової інформації та вносять її до інформаційних баз даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику;

{Підпункт 19¹.1.40 пункту 19¹.1 статті 19¹ в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.41. організовує інформаційно-аналітичне забезпечення та організовує автоматизацію процесів адміністрування контролюючими органами;

{Підпункт 19¹.1.41 пункту 19¹.1 статті 19¹ в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

19¹.1.42. погоджують рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо встановлення ознак фіктивності емітента цінних паперів, а також щодо встановлення порядку визначення емітента цінних паперів таким, що відповідає ознакам фіктивності;

19¹.1.43. здійснюють моніторинг виконання показників розрахунків з бюджетом та державними цільовими фондами, затверджених фінансовими планами державних підприємств, господарських організацій, у статутному капіталі яких є корпоративні права, що належать державі, їхніми дочірніми підприємствами;

{Підпункт 19¹.1.43 пункту 19¹.1 статті 19¹ в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

19¹.1.44. надають кваліфіковані електронні довірчі послуги (як відокремлені пункти реєстрації кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику);

{Підпункт 19¹.1.44 пункту 19¹.1 статті 19¹ в редакції Закону [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.45. звертаються до суду у випадках, передбачених законодавством;

19¹.1.46. використовують під час виконання своїх посадових (службових) обов'язків податкову інформацію з інформаційно-телекомунікаційних систем та інших джерел, отриману в порядку та спосіб, визначений цим Кодексом;

{Підпункт 19¹.1.46 пункту 19¹.1 статті 19¹ в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

19¹.1.47. надають консультації платникам податків щодо користування інформаційно-телекомунікаційними системами під час сплати податків, зборів;

{Пункт 19¹.1 статті 19¹ доповнено підпунктом 19¹.1.47 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

19¹.1.48. складають звітність щодо стану розрахунків платників із бюджетом та сплати єдиного внеску, а також інших показників роботи за напрямками діяльності центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику;

{Пункт 19¹.1 статті 19¹ доповнено підпунктом 19¹.1.48 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.49. інформують органи державної влади про стан розрахунків платників податків з бюджетами та сплати єдиного внеску;

{Пункт 19¹.1 статті 19¹ доповнено підпунктом 19¹.1.49 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.50. інформують органи місцевого самоврядування про стан розрахунків з місцевими бюджетами;

{Пункт 19¹.1 статті 19¹ доповнено підпунктом 19¹.1.50 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.51. здійснюють контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплати частини чистого прибутку (доходу) до бюджету державними та комунальними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, а також господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є державна та/або комунальна власність;

{Пункт 19¹.1 статті 19¹ доповнено підпунктом 19¹.1.51 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.52. здійснюють контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплати до бюджету дивідендів на державну частку господарськими товариствами, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, а також господарськими товариствами, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків;

{Пункт 19¹.1 статті 19¹ доповнено підпунктом 19¹.1.52 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.53. подають органам місцевого самоврядування звітність, визначену [підпунктом 12.3.3](#) пункту 12.3 статті 12 цього Кодексу, у тому числі по платниках податків - юридичних особах;

{Пункт 19¹.1 статті 19¹ доповнено підпунктом 19¹.1.53 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.1.54. здійснюють інші функції, визначені законом.

{Пункт 19¹.1 статті 19¹ доповнено підпунктом 19¹.1.54 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19¹.2. Контролюючі органи, визначені [підпунктом 41.1.2](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, виконують такі функції:

19¹.2.1. організовують та здійснюють ведення обліку і адміністрування мита, акцизного податку, податку на додану вартість, інших податків, які відповідно до податкового, митного та іншого законодавства справляються у зв'язку із ввезенням (пересиланням) товарів на митну територію України або територію вільної митної зони або вивезенням (пересиланням) товарів з митної території України або території вільної митної зони, забезпечують контроль за своєчасністю, достовірністю, повнотою їх нарахування та сплати

у повному обсязі платниками податків до відповідного бюджету під час переміщення товарів через митний кордон України та після завершення операцій з митного контролю та митного оформлення;

19¹.2.2. формують та ведуть Єдиний державний реєстр авторизованих економічних операторів;

19¹.2.3. здійснюють інші функції, визначені законом.

{Статтю 19¹ доповнено пунктом 19¹.2 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Кодекс доповнено статтею 19¹ згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5519-VI від 06.12.2012](#); в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

Стаття 19². Функції центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, в частині забезпечення формування та реалізації податкової та митної політики

19².1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, в частині забезпечення формування та реалізації податкової та митної політики виконує такі функції:

19².1.1. здійснює координацію діяльності контролюючих органів;

19².1.2. затверджує нормативно-правові акти з питань, що належать до компетенції контролюючих органів;

19².1.3. прогнозує, аналізує надходження податків, зборів, платежів, визначених Податковим та [Митним](#) кодексами України, [Законом України](#) "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування", джерела податкових надходжень, вивчає вплив макроекономічних показників, законодавства, угод про вступ до міжнародних організацій, інших міжнародних договорів України на надходження податків, зборів, платежів, надає пропозиції щодо збільшення їх обсягу та зменшення втрат бюджету;

19².1.4. узагальнює практику застосування законодавства з питань оподаткування, законодавства з питань сплати єдиного внеску, розробляє проекти нормативно-правових актів;

19².1.5. видає узагальнюючі податкові консультації відповідно до цього Кодексу;

19².1.6. здійснює процедури взаємного узгодження відповідно до міжнародних договорів України про уникнення подвійного оподаткування;

{Підпункт 19².1.6 пункту 19².1 статті 19² в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19².1.7. виконує інші функції, передбачені законом.

{Пункт 19².1 статті 19² доповнено підпунктом 19².1.7 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Кодекс доповнено статтею 19² згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 19³. Функції державних податкових інспекцій

19³.1. Державні податкові інспекції:

19³.1.1. здійснюють сервісне обслуговування платників податків;

19³.1.2. здійснюють реєстрацію та ведення обліку платників податків та платників єдиного внеску, об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням;

19³.1.3. формують та ведуть Державний реєстр фізичних осіб - платників податків, Єдиний банк даних про платників податків - юридичних осіб, реєстри, ведення яких покладено законодавством на контролюючі органи, визначені [підпунктом 41.1.1](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу;

{Підпункт 19³.1.3 пункту 19³.1 статті 19³ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

19³.1.4. виконують інші функції сервісного обслуговування платників податків, визначені законом.

{Кодекс доповнено статтею 19³ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 20. Права контролюючих органів

20.1. Контролюючі органи, визначені [підпунктом 41.1.1](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, мають право:

{Абзац перший пункту 20.1 статті 120 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

20.1.1. запрошувати платників податків, зборів, платежів або їхніх представників для перевірки правильності нарахування та своєчасності сплати податків, зборів, платежів, дотримання вимог законодавства з інших питань, у тому числі законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, контроль за додержанням якого покладено на контролюючі органи. Письмові повідомлення про такі запрошення надсилаються в порядку, встановленому [статтею 42](#) цього Кодексу, не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня запрошення, в яких зазначаються підстави запрошення, дата і час, на які запрошується платник податків (представник платника податків);

{Підпункт 20.1.1 пункту 20.1 статті 20 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

20.1.1¹. аналізувати фінансовий стан платника податків, що має податковий борг, та стан забезпечення такого боргу податковою заставою;

{Пункт 20.1 статті 20 доповнено підпунктом 20.1.1¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

20.1.2. для здійснення функцій, визначених законом, отримувати безоплатно від платників податків, у тому числі благодійних та інших неприбуткових організацій, усіх форм власності у порядку, визначеному законодавством, довідки, копії документів, засвідчені підписом платника або його посадовою особою та скріплені печаткою (за наявності), про фінансово-господарську діяльність, отримані доходи, видатки платників податків та іншу інформацію, пов'язану з обчисленням та сплатою податків, зборів, платежів, про дотримання вимог законодавства, здійснення контролю за яким покладено на контролюючі органи, а також фінансову і статистичну звітність у порядку та на підставах, визначених законом;

20.1.3. отримувати безоплатно від державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності та їх посадових осіб, у тому числі від органів, які забезпечують ведення відповідних державних реєстрів (кадастрів), інформацію, документи і матеріали;

20.1.4. проводити відповідно до законодавства перевірки і звірки платників податків (крім Національного банку України), у тому числі після проведення процедур митного контролю та/або митного оформлення;

20.1.5. отримувати безоплатно від платників податків, а також від установ Національного банку України, банків та інших фінансових установ довідки у порядку, встановленому [Законом України "Про банки і банківську діяльність"](#) та цим Кодексом, довідки та/або копії документів про наявність банківських рахунків, а на підставі рішення суду - інформацію про обсяг та обіг коштів на рахунках, у тому числі про ненадходження в установлені строки валютної виручки від суб'єктів господарювання, інформацію про договори боржника про зберігання цінностей або надання боржнику в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком;

{Підпункт 20.1.5 пункту 20.1 статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

20.1.6. запитувати та вивчати під час проведення перевірок первинні документи, що використовуються в бухгалтерському обліку, реєстри, фінансову, статистичну та іншу звітність, пов'язану з обчисленням і сплатою податків, зборів, платежів, виконанням вимог законодавства, контроль за додержанням якого покладено на контролюючі органи;

20.1.7. отримувати від платників податків, платників єдиного внеску та надавати у межах, передбачених законом, документи в електронному вигляді;

20.1.8. під час проведення перевірок у платників податків - фізичних осіб, а також у посадових осіб платників податків - юридичних осіб та платників єдиного внеску перевіряти документи, що посвідчують особу, а також документи, що підтверджують посаду посадових осіб та/або осіб, які фактично здійснюють розрахункові операції;

20.1.9. вимагати під час проведення перевірок від платників податків, що перевіряються, проведення інвентаризації основних засобів, товарно-матеріальних цінностей, коштів, зняття залишків товарно-матеріальних цінностей, готівки;

{Підпункт 20.1.9 пункту 20.1 статті 20 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

20.1.10. здійснювати контроль за додержанням законодавства з питань регулювання обігу готівки (крім банків), порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону, торгових патентів, за додержанням порядку приймання готівки для подальшого переказу (крім приймання готівки банками), за дотриманням суб'єктами господарювання установлених законодавством обов'язкових вимог щодо забезпечення можливості розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів;

20.1.11. проводити контрольні розрахункові операції до початку перевірки платника податків щодо дотримання ним порядку проведення готівкових розрахунків та застосування реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій. Товари, отримані службовими (посадовими) особами контролюючих органів під час проведення контрольної розрахункової операції, підлягають поверненню платнику податків у непошкодженому вигляді. У разі неможливості повернення такого товару відшкодування витрат здійснюється відповідно до законодавства з питань захисту прав споживачів;

{Підпункт 20.1.11 пункту 20.1 статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

20.1.12. вимагати під час проведення перевірок від посадових або службових осіб платника податків залучення повноважних осіб для спільного з працівниками контролюючого органу зняття показань внутрішніх та зовнішніх лічильників, якими обладнані технічні пристрої, що використовуються у процесі провадження діяльності, що перевіряється;

20.1.13. доступу під час проведення перевірок до територій, приміщень (крім житла громадян) та іншого майна, що використовуються для провадження господарської діяльності та/або є об'єктами оподаткування, або використовуються для отримання доходів (прибутку), або пов'язані з іншими об'єктами оподаткування та/або можуть бути джерелом погашення податкового боргу;

20.1.14. у разі виявлення порушення вимог податкового чи іншого законодавства України, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, надсилати платникам податків письмові запити щодо надання засвідчених належним чином копій документів;

20.1.15. вимагати під час проведення перевірок від керівників та інших посадових осіб підприємств, установ та організацій, а також фізичних осіб - підприємців та фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, усунення виявлених порушень законодавства;

20.1.16. користуватися у службових справах засобами зв'язку, що належать платникам податків, з їх дозволу або з дозволу посадових осіб таких платників;

20.1.17. залучати у разі потреби фахівців, експертів та перекладачів, застосовувати під час виконання податковим керуючим повноважень, визначених цим Кодексом, фотозйомку та відеозапис;

{Підпункт 20.1.17 пункту 20.1 статті 20 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

20.1.18. визначати у порядку, встановленому цим Кодексом, суми податкових та грошових зобов'язань платників податків;

20.1.19. застосовувати до платників податків передбачені законом фінансові (штрафні) санкції (штрафи) за порушення податкового чи іншого законодавства, контроль за додержанням якого покладено на контролюючі органи; стягувати до бюджетів та державних цільових фондів суми грошових зобов'язань та/або податкового боргу у випадках, порядку та розмірі, встановлених цим Кодексом та іншими законами України; стягувати суми недоїмки із сплати єдиного внеску; стягувати суми простроченої заборгованості суб'єктів господарювання перед державою (Автономною Республікою Крим чи територіальною громадою міста) за кредитами (позиками), залученими державою (Автономною Республікою Крим чи територіальною громадою міста) або під державні (місцеві) гарантії, а також за кредитами із бюджету в порядку, визначеному цим Кодексом та іншими законами України;

20.1.20. одержувати безоплатно необхідні відомості для ведення Єдиного реєстру податкових накладних, Єдиного реєстру акцизних накладних, формування інформаційного фонду Державного реєстру фізичних осіб - платників податків від платників податків, а також Національного банку України та його установ - про суми доходів, виплачених фізичним особам, та утриманих з них податків, зборів, платежів; від органів, уповноважених проводити державну реєстрацію суб'єктів, видавати ліцензії на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону, - про державну реєстрацію та видачу ліцензій суб'єктам господарської діяльності; від органів, що здійснюють реєстрацію фізичних осіб, - про громадян, які прибули на проживання до відповідного населеного пункту чи вибули з нього; від органів державної реєстрації актів цивільного стану - про фізичних осіб, які померли; інформацію, необхідну для забезпечення реєстрації та обліку платників податків, об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням;

{Підпункт 20.1.20 пункту 20.1 статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

20.1.21. одержувати безоплатно від органів статистики дані, необхідні для використання у проведенні аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств, установ, організацій усіх форм власності;

20.1.22. отримувати від нотаріусів за письмовим запитом інформацію про вступ фізичної особи у права спадкоємця з обов'язковим зазначенням повних даних про таку особу та даних про майно, отримане за правом спадкування;

20.1.23. надавати відповідно до закону інформацію з Державного реєстру фізичних осіб - платників податків та реєстру страхувальників органам державної влади, Пенсійному фонду України та фондам загальнообов'язкового державного соціального страхування;

{Підпункт 20.1.23 пункту 20.1 статті 20 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

20.1.24. отримувати безоплатно від органів, що забезпечують ведення відповідних державних реєстрів (кадастрів), інформацію, необхідну для здійснення повноважень контролюючих органів щодо забезпечення погашення податкового боргу платника податків. У випадках, передбачених законом, податковий керуючий має право на безпосередній доступ до інформації про боржників, які містяться в державних базах даних і реєстрах, у тому числі електронних. Строк надання інформаційних довідок цими органами на письмові запити контролюючих органів не може перевищувати п'яти робочих днів з дня отримання таких запитів;

{Підпункт 20.1.24 пункту 20.1 статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

20.1.25. приймати рішення про зміну основного та неосновного місця обліку великих платників податків, зняття їх з обліку та переведення до територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, що здійснює податкове супроводження великих платників податків (його структурних підрозділів), та інших територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику;

{Підпункт 20.1.25 пункту 20.1 статті 20 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

20.1.26. користуватися інформаційними базами даних державних органів, державними, у тому числі урядовими, системами зв'язку і комунікацій, мережами спеціального зв'язку та іншими технічними засобами відповідно до закону;

20.1.27. застосовувати до фінансових установ, які не подали відповідним контролюючим органам в установлений законом строк повідомлення про відкриття або закриття рахунків платників податків або розпочали здійснення видаткових операцій за рахунком платника податків до отримання повідомлення відповідного контролюючого органу про взяття рахунка на облік у такого органу, фінансові (штрафні) санкції (штрафи) в установленому цим Кодексом розмірі;

20.1.28. стягувати з банків та інших фінансових установ пеню за несвоєчасне виконання ними рішень суду та доручень платників податків про сплату податків, зборів, платежів;

20.1.29. приймати рішення про розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу, а також про списання безнадійного податкового боргу у порядку, передбаченому законодавством;

20.1.30. звертатися до суду, у тому числі подавати позови до підприємств, установ, організацій та фізичних осіб, щодо визнання оспорюваних правочинів недійсними та застосування визначених законодавством заходів, пов'язаних із визнанням правочинів недійсними, а також щодо стягнення в дохід держави коштів, отриманих за нікчемними договорами;

20.1.31. звертатися до суду щодо зупинення видаткових операцій платника податків на рахунках такого платника податків у банках та інших фінансових установах (крім операцій з видачі заробітної плати та сплати податків, зборів, єдиного внеску, а також визначених контролюючим органом грошових зобов'язань платника податків, погашення податкового боргу), у тому числі при недопущенні посадових осіб контролюючих органів до обстеження територій та приміщень;

20.1.32. звертатися до суду, якщо платник податків перешкоджає виконанню податковим керуючим повноважень, визначених цим Кодексом, щодо зупинення видаткових операцій на рахунках платника податків шляхом накладення арешту на цінні папери та/або кошти та інші цінності такого платника податків, що знаходяться в банку (крім операцій з видачі заробітної плати та сплати податків, зборів, єдиного внеску, а також визначених контролюючим органом грошових зобов'язань платника податків, погашення податкового боргу), та зобов'язання такого платника податків виконати законні вимоги податкового керуючого, передбачені цим Кодексом;

20.1.33. звертатися до суду щодо накладення арешту на кошти та інші цінності, що знаходяться в банку, платника податків, який має податковий борг, у разі якщо у такого платника податків відсутнє майно та/або його балансова вартість менша суми податкового боргу, та/або таке майно не може бути джерелом погашення податкового боргу;

20.1.34. звертатися до суду щодо стягнення коштів платника податків, який має податковий борг, з рахунків у банках, що обслуговують такого платника податків, на суму податкового боргу або його частини;

20.1.34¹. звертатися до суду щодо надання дозволу на погашення усієї суми податкового боргу або його частини за рахунок майна платника податків, що перебуває у податковій заставі;

{Пункт 20.1 статті 20 доповнено підпунктом 20.1.34¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

20.1.35. звертатися до суду щодо стягнення з дебіторів платника податків, який має податковий борг, сум дебіторської заборгованості, строк погашення якої настав та право вимоги якої переведено на контролюючий орган, у рахунок погашення податкового боргу такого платника податків;

20.1.35¹. звертатися до суду щодо зобов'язання платника податків, який має податковий борг, укласти договір щодо переведення права вимоги дебіторської заборгованості цього платника на контролюючий орган;

{Пункт 20.1 статті 20 доповнено підпунктом 20.1.35¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

20.1.36. звертатися до суду щодо нарахування та сплати податкових зобов'язань, коригування від'ємного значення об'єкта оподаткування або інших показників податкової звітності у результаті застосування звичайних цін;

20.1.37. звертатися до суду щодо припинення юридичної особи та припинення фізичною особою - підприємцем підприємницької діяльності та/або про визнання недійсними установчих (засновницьких) документів суб'єктів господарювання;

20.1.38. звертатися до суду із заявою про вилучення оригіналів первинних фінансово-господарських та бухгалтерських документів у випадках, передбачених цим Кодексом;

20.1.39. звертатися до суду із заявами щодо порушення справ про банкрутство;

20.1.40. звертатися до суду щодо застосування санкцій, пов'язаних із заборонаю організації і проведення азартних ігор на території України;

20.1.40¹. звертатися до суду щодо визнання осіб пов'язаними на основі фактів і обставин, що одна особа здійснювала фактичний контроль за бізнес-рішеннями іншої юридичної особи та/або що та сама фізична або юридична особа здійснювала фактичний контроль за бізнес-рішеннями кожної юридичної особи;

{Пункт 20.1 статті 20 доповнено пунктом 20.1.40¹ згідно із Законом [№ 72-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

20.1.40². звертатися до суду щодо вилучення в дохід держави (конфіскацію) пального або спирту етилового, транспортних засобів, ємностей та обладнання у разі виявлення фактів, зазначених у [статті 228](#) цього Кодексу;

{Пункт 20.1 статті 20 доповнено пунктом 20.1.40² згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

20.1.41. складати стосовно платників податків - фізичних осіб та посадових осіб платників податків - юридичних осіб протоколи про адміністративні правопорушення та виносити постанови у справах про адміністративні правопорушення у порядку, встановленому законом;

20.1.42. проводити аналіз та здійснювати управління ризиками з метою визначення форм та обсягів податкового контролю;

{Підпункт 20.1.42 пункту 20.1 статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

20.1.43. проводити у визначеному законодавством порядку перевірку показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування та із своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплатою усіх передбачених цим Кодексом податків та зборів, виконанням законодавства з інших питань, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи;

{Пункт 20.1 статті 20 доповнено новим підпунктом 20.1.43 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

20.1.44. проводити перевірку правильності та повноти визначення фінансового результату до оподаткування згідно з бухгалтерським обліком відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

{Пункт 20.1 статті 20 доповнено новим підпунктом 20.1.44 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

20.1.45. здійснювати щоденну обробку даних та інформації електронного кабінету, необхідних для виконання покладених на них функцій з адміністрування податкового законодавства та законодавства з інших питань, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган, що включає, зокрема, прийняття, обробку та аналіз документів та даних платників податків, здійснення повноважень, передбачених законом, які можуть бути реалізовані в електронній формі за допомогою засобів електронного зв'язку;

{Підпункт 20.1.45 пункту 20.1 статті 20 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

20.1.46. під час проведення перевірки та розгляду результатів перевірки отримувати письмові пояснення від посадових (службових) осіб з питань, що стосуються предмета перевірки, та їх документальне підтвердження, у тому числі щодо здійснення особою господарської діяльності без державної реєстрації;

{Пункт 20.1 статті 20 доповнено підпунктом 20.1.46 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

20.1.47. отримувати пояснення від роботодавців та/або їх працівників, та/або осіб, праця яких використовується без документального оформлення, під час проведення перевірок з питань дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами), дотримання податковим агентом податкового законодавства щодо оподаткування виплаченої (нарахованої) найманим особам (у тому числі без документального оформлення) заробітної плати, у тому числі внаслідок неукладення платником податків трудових договорів з найманими особами згідно із законом;

{Пункт 20.1 статті 20 доповнено новим підпунктом 20.1.47 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

20.1.48. здійснювати інші повноваження, передбачені законом.

{Пункт 20.1 статті 20 доповнено новим підпунктом 20.1.48 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

20.1¹. Контролюючі органи, визначені [підпунктом 41.1.2](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, мають право:

20.1¹.1. одержувати безоплатно в установленому порядку від державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності та їх посадових осіб, платників податків інформацію, документи і матеріали, що стосуються обліку і адміністрування мита, акцизного податку, податку на додану вартість, інших податків, які відповідно до податкового, митного та іншого законодавства справляються у зв'язку із ввезенням (пересиланням) товарів на митну територію України або територію вільної митної зони або вивезенням (пересиланням) товарів з митної території України або території вільної митної зони;

20.1¹.2. проводити аналіз та здійснювати управління ризиками з метою визначення форм та обсягів митного контролю;

20.1¹.3. здійснювати інші повноваження, передбачені законом.

{Статтю 20 доповнено пунктом 20.1¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

20.2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, приймає рішення про реєстрацію/відмову в реєстрації [податкових накладних](#)/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Статтю 20 доповнено пунктом 20.2 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

20.3. Контролюючим органам забороняється вимагати від платника податків надання:

інформації, що була отримана контролюючим органом раніше в установленому законом порядку, в тому числі інформації, що міститься та опрацьовується в інформаційних базах, що ведуться відповідно до [статті 74](#) цього Кодексу;

документів, у яких містяться відомості, внесені до відповідних інформаційних баз, що ведуться відповідно до [статті 74](#) цього Кодексу.

{Статтю 20 доповнено пунктом 20.3 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

20.4. Керівник територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, має право надавати посадовим (службовим) особам такого органу (його структурних підрозділів) повноваження на виконання певних функцій, передбачених цим Кодексом, законодавством з питань сплати єдиного внеску, законодавством з інших питань, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, в межах повноважень, визначених відповідним положенням про такий територіальний орган.

Керівник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, має право надавати посадовим (службовим) особам апарату такого органу, територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, повноваження на виконання певних функцій, передбачених цим Кодексом, законодавством з питань сплати єдиного внеску, іншим законодавством, контроль за дотримання якого покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, законодавством про державну службу та іншими законами.

Перелік делегованих повноважень визначається положенням про центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, яке затверджується Кабінетом Міністрів України, та положеннями про територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, які затверджуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та підлягає погодженню з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Керівники територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, призначаються на посади та звільняються з посади керівником центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, відповідно до законодавства про державну службу без погодження з головами місцевих державних адміністрацій.

{Статтю 20 доповнено пунктом 20.4 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Стаття 20 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3205-VI від 07.04.2011](#), [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 5519-VI від 06.12.2012](#); в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

Стаття 21. Обов'язки і відповідальність посадових та службових осіб контролюючих органів

{Назва статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

21.1. Посадові та службові особи контролюючих органів зобов'язані:

{Абзац перший пункту 21.1 статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

21.1.1. дотримуватися [Конституції України](#) та діяти виключно у відповідності з цим Кодексом та іншими законами України, іншими нормативними актами;

21.1.2. забезпечувати сумлінне виконання покладених на контролюючі органи функцій;

21.1.3. забезпечувати ефективну роботу та виконання завдань контролюючих органів відповідно до їх повноважень;

21.1.4. не допускати порушень прав та охоронюваних законом інтересів громадян, підприємств, установ, організацій;

21.1.5. коректно та уважно ставитися до платників податків, їх представників та інших учасників відносин, що виникають під час реалізації норм цього Кодексу та інших законів, не принижувати їх честі та гідності;

21.1.6. не допускати розголошення інформації з обмеженим доступом, що одержується, використовується, зберігається під час реалізації функцій, покладених на контролюючі органи;

21.1.7. надавати органам державної влади та органам місцевого самоврядування на їх письмовий запит відкриту податкову інформацію в порядку, встановленому законом;

21.1.8. оприлюднювати на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, перелік уповноважених осіб контролюючих органів, визначених [підпунктом 41.1.1](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, та переданих таким особам функцій у випадках, передбачених цим Кодексом;

{Пункт 21.1 статті 21 доповнено підпунктом 21.1.8 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

21.1.8¹. оприлюднювати на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, перелік уповноважених осіб контролюючих органів, визначених [підпунктом 41.1.2](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, та переданих таким особам функцій у випадках, передбачених цим Кодексом та [Митним кодексом України](#);

{Пункт 21.1 статті 21 доповнено підпунктом 21.1.8¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

21.1.9. використовувати дані та інформацію, отримані через електронний кабінет, необхідні для виконання покладених на них функцій з адміністрування податків, зборів, митних платежів та реалізації державної податкової та державної митної політики в межах наданих їм повноважень;

{Пункт 21.1 статті 21 доповнено підпунктом 21.1.9 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) - зміна набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

21.1.10. вносити до інформаційних баз даних інформацію з документів, отриманих від платників податків у паперовій формі, а також інформацію про взаємодію з платниками податків, отриману в іншій формі;

{Пункт 21.1 статті 21 доповнено підпунктом 21.1.10 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

21.1.11. невідкладно розмістити на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, повідомлення про виявлення технічних та/або методологічних помилок чи технічного збою в роботі електронного кабінету із зазначенням дати та часу їх початку, а також невідкладно вжити всіх необхідних заходів для усунення таких технічних та/або методологічних помилок чи технічного збою, за результатами яких розмістити на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, повідомлення про їх усунення із зазначенням дати та часу їх завершення.

{Пункт 21.1 статті 21 доповнено підпунктом 21.1.11 згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

21.2. За невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків посадові (службові) особи контролюючих органів несуть відповідальність згідно із законом.

{Пункт 21.2 статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

21.2.1. за прийняття неправомірного рішення, яким визначаються податкові (грошові) зобов'язання платнику податків, посадова (службова) особа контролюючого органу, яка прийняла таке рішення, а також безпосередній керівник такої посадової особи несуть відповідальність згідно із законом.

Повторне протягом останніх дванадцяти місяців прийняття неправомірного рішення, яким визначаються податкові (грошові) зобов'язання платників податків, посадовою (службовою) особою контролюючого органу, яка прийняла таке рішення, є підставою для застосування до такої посадової (службової) особи дисциплінарного стягнення у порядку, передбаченому законом.

{Пункт 21.2 статті 21 доповнено підпунктом 21.2.1 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

21.2.2. Незаконна відмова у наданні індивідуальної податкової консультації є підставою для застосування до винної посадової (службової) особи контролюючого органу дисциплінарного стягнення у порядку, передбаченому законом.

{Пункт 21.2 статті 21 доповнено підпунктом 21.2.2 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

21.3. Шкода, завдана платнику податків неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадової або службової особи контролюючого органу, відшкодовується за рахунок коштів державного бюджету, передбачених для фінансування цього органу, незалежно від вини цієї особи.

{Пункт 21.3 статті 21 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

21.4. Посадова або службова особа контролюючого органу несе перед державою відповідальність в порядку регресу в розмірі виплаченого з бюджету відшкодування через неправомірні рішення, дії чи бездіяльність цієї посадової (службової) особи.

{Статтю 21 доповнено пунктом 21.4 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

Стаття 22. Об'єкт оподаткування

22.1. Об'єктом оподаткування можуть бути майно, товари, дохід (прибуток) або його частина, обороти з реалізації товарів (робіт, послуг), операції з постачання товарів (робіт, послуг) та інші об'єкти, визначені податковим законодавством, з наявністю яких податкове законодавство пов'язує виникнення у платника податкового обов'язку.

Стаття 23. База оподаткування

23.1. Базою оподаткування визнаються конкретні вартісні, фізичні або інші характеристики певного об'єкта оподаткування.

База оподаткування - це фізичний, вартісний чи інший характерний вираз об'єкта оподаткування, до якого застосовується податкова ставка і який використовується для визначення розміру податкового зобов'язання.

23.2. База оподаткування і порядок її визначення встановлюються цим Кодексом для кожного податку окремо.

23.3. У випадках, передбачених цим Кодексом, один об'єкт оподаткування може утворювати кілька баз оподаткування для різних податків.

23.4. У випадках, передбачених цим Кодексом, конкретна вартісна, фізична або інша характеристика певного об'єкта оподаткування може бути базою оподаткування для різних податків.

Стаття 24. Одиниця виміру бази оподаткування

24.1. Одиницею виміру бази оподаткування визнається конкретна вартісна, фізична або інша характеристика бази оподаткування або її частини, щодо якої застосовується ставка податку.

24.2. Одиниця виміру бази оподаткування є єдиною для розрахунку і обліку податку.

24.3. Одній базі оподаткування повинна відповідати одна одиниця виміру бази оподаткування.

Стаття 25. Ставка податку

25.1. Ставкою податку визнається розмір податкових нарахувань на (від) одиницю (одиниці) виміру бази оподаткування.

Стаття 26. Базова (основна) ставка податку

26.1. Базовою (основною) ставкою податку визначається ставка, що визначена такою для окремого податку відповідним розділом цього Кодексу.

26.2. У випадках, передбачених цим Кодексом, під час обчислення одного і того самого податку можуть використовуватися декілька базових (основних) ставок.

Стаття 27. Гранична ставка податку

27.1. Граничною ставкою податку визнається максимальний або мінімальний розмір ставки за певним податком, встановлений цим Кодексом.

Стаття 28. Абсолютна та відносна ставки податку

28.1. Абсолютною (специфічною) є ставка податку, згідно з якою розмір податкових нарахувань встановлюється як фіксована величина стосовно кожної одиниці виміру бази оподаткування.

28.2. Відносною (адвалорною) визнається ставка податку, згідно з якою розмір податкових нарахувань встановлюється у відсотковому або кратному відношенні до одиниці вартісного виміру бази оподаткування.

Стаття 29. Обчислення суми податку

29.1. Обчислення суми податку здійснюється шляхом множення бази оподаткування на ставку податку із/без застосуванням відповідних коефіцієнтів.

29.2. Специфічні ставки, фіксовані ставки та показники, встановлені цим Кодексом у вартісному вимірі, підлягають індексації в порядку, визначеному цим Кодексом.

Стаття 30. Податкові пільги

30.1. Податкова пільга - передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених [пунктом 30.2](#) цієї статті.

30.2. Підставами для надання податкових пільг є особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат.

30.3. Платник податків вправі використовувати податкову пільгу з моменту виникнення відповідних підстав для її застосування і протягом усього строку її дії.

30.4. Платник податків вправі відмовитися від використання податкової пільги (крім податкових пільг з податку на додану вартість) чи зупинити її використання на один або декілька податкових періодів, якщо інше не передбачено цим Кодексом. Податкові пільги, не використані платником податків, не можуть бути перенесені на інші податкові періоди, зараховані в рахунок майбутніх платежів з податків та зборів або відшкодовані з бюджету.

{Пункт 30.4 статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

30.5. Податкові пільги, порядок та підстави їх надання встановлюються з урахуванням вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно цим Кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до цього Кодексу.

30.6. Суми податку та збору, не сплачені суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, обліковуються таким суб'єктом - платником податків. Облік зазначених коштів ведеться в [порядку](#), визначеному Кабінетом Міністрів України.

30.7. Контролюючі органи складають зведену інформацію про суми податкових пільг юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та визначають втрати доходів бюджету внаслідок надання податкових пільг.

30.8. Контролюючі органи здійснюють контроль за правильністю надання та обліку податкових пільг, а також їх цільовим використанням, за наявності законодавчого визначення напрямів використання (щодо умовних податкових пільг) та своєчасним поверненням коштів, не сплачених до бюджету внаслідок надання пільги, у разі її надання на поворотній основі.

{Пункт 30.8 статті 30 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

30.9. Податкова пільга надається шляхом:

- а) податкового вирахування (знижки), що зменшує базу оподаткування до нарахування податку та збору;
- б) зменшення податкового зобов'язання після нарахування податку та збору;
- в) встановлення зниженої ставки податку та збору;
- г) звільнення від сплати податку та збору.

Стаття 31. Строк сплати податку та збору

31.1. Строком сплати податку та збору визнається період, що розпочинається з моменту виникнення податкового обов'язку платника податку із сплати конкретного виду податку і завершується останнім днем строку, протягом якого такий податок чи збір повинен бути сплачений у порядку, визначеному податковим законодавством. Податок чи збір, що не був сплачений у визначений строк, вважається не сплаченим своєчасно.

Момент виникнення податкового обов'язку платника податків, у тому числі податкового агента, визначається календарною датою.

31.2. Строк сплати податку та збору обчислюється роками, кварталами, місяцями, декадами, тижнями, днями або вказівкою на подію, що повинна настати або відбутися.

31.3. Строк сплати податку та збору встановлюється відповідно до податкового законодавства для кожного податку окремо. Зміна платником податку, податковим агентом або представником платника податку чи контролюючим органом встановленого строку сплати податку та збору забороняється, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

Стаття 32. Зміна строку сплати податку та збору

32.1. Зміна строку сплати податку та збору здійснюється шляхом перенесення встановленого податковим законодавством строку сплати податку та збору або його частини на більш пізній строк.

32.2. Зміна строку сплати податку здійснюється у формі:

відстрочки;

розстрочки;

{Пункт 32.2 статті 32 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

32.3. Зміна строку сплати податку не скасовує діючого і не створює нового податкового обов'язку.

Стаття 33. Податковий період

33.1. Податковим періодом визнається встановлений цим Кодексом період часу, з урахуванням якого відбувається обчислення та сплата окремих видів податків та зборів.

33.2. Податковий період може складатися з кількох звітних періодів.

33.3. Базовий податковий (звітний) період - період, за який платник податків зобов'язаний здійснювати розрахунки податків, подавати податкові декларації (звіти, розрахунки) та сплачувати до бюджету суми податків та зборів, крім випадків, передбачених цим Кодексом, коли контролюючий орган зобов'язаний самостійно визначити суму податкового зобов'язання платника податку.

Стаття 34. Види податкового періоду

34.1. Податковим періодом може бути:

34.1.1. календарний рік;

34.1.2. календарне півріччя;

34.1.3. календарні три квартали;

{Підпункт 34.1.3 пункту 34.1 статті 34 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

34.1.4. календарний квартал;

{Підпункт 34.1.4 пункту 34.1 статті 34 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

34.1.5. календарний місяць;

{Підпункт 34.1.5 пункту 34.1 статті 34 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

34.1.6. календарний день.

{Підпункт 34.1.6 пункту 34.1 статті 34 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Пункт 34.1 статті 34 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Стаття 35. Порядок сплати податків та зборів

35.1. Сплата податків та зборів здійснюється в грошовій формі у національній валюті України, крім випадків, передбачених цим Кодексом або законами з питань митної справи.

35.2. Сплата податків та зборів здійснюється в готівковій або безготівковій формі, крім випадків, передбачених цим Кодексом або законами з питань митної справи.

Для цілей цього Кодексу обов'язок платника податку щодо сплати податків та зборів на єдиний рахунок, визначений статтею 35¹ цього Кодексу, вважається виконаним з моменту, коли ініціювання переказу є завершеним для такого платника податків згідно із [Законом України "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні"](#).

{Пункт 35.2 статті 35 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

35.3. Порядок сплати податків та зборів встановлюється цим Кодексом або законами з питань митної справи для кожного податку окремо.

35.4. На офіційному сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, оприлюднюється:

{Абзац перший пункту 35.4 статті 35 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

щомісячно [інформація](#) щодо сплати податків суб'єктами природних монополій та суб'єктами господарювання, які є платниками рентної плати за користування надрами;

{Абзац другий пункту 35.4 статті 35 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

щоденно [інформація](#) щодо суб'єктів господарювання, які мають податковий борг, із зазначенням керівників таких суб'єктів господарювання, та сум податкового боргу в розрізі платежів та територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, із зазначенням керівників таких територіальних органів.

{Абзац третій пункту 35.4 статті 35 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Форма такої інформації та [порядок](#) її оприлюднення встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац четвертий пункту 35.4 статті 35 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Статтю 35 доповнено пунктом 35.4 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Стаття 35¹. Єдиний рахунок

35¹.1. Єдиний рахунок - це рахунок, відкритий у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, для центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, який може використовуватися платником податків для сплати грошових зобов'язань та/або податкового боргу з податків та зборів, передбачених цим Кодексом, єдиного внеску та інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи.

Єдиний рахунок не може використовуватися платником податків для сплати грошових зобов'язань та/або податкового боргу з податку на додану вартість, акцизного податку з реалізації пального та спирту етилового, а також для сплати частини чистого прибутку

(доходу) до бюджету державними та комунальними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями.

35^{1.2}. Повідомлення про використання або про відмову від використання єдиного рахунку подається платником податків в електронній формі через електронний кабінет у порядку, встановленому [статтею 42¹](#) цього Кодексу.

Платник податків має право повідомити про використання або про відмову від використання єдиного рахунку один раз протягом календарного року.

Використання єдиного рахунку платником податків розпочинається з дня, наступного за днем подання ним повідомлення про використання єдиного рахунку.

У разі відмови платника податків від використання єдиного рахунку таке використання припиняється починаючи з першого числа місяця наступного календарного року.

35^{1.3}. З початком використання єдиного рахунку платник податків зобов'язаний здійснювати сплату грошових зобов'язань та/або податкового боргу з податків та зборів, єдиного внеску, інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, через єдиний рахунок, крім випадків, передбачених абзацом другим пункту 35^{1.1} цієї статті.

У разі порушення положень, визначених абзацом першим цього пункту, кошти, сплачені таким платником податку на інші рахунки, відкриті центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, для сплати грошових зобов'язань та/або податкового боргу з податків та зборів, єдиного внеску, інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, вважаються помилково сплаченими грошовими зобов'язаннями.

35^{1.4}. Для перерахування коштів, що надходять на єдиний рахунок, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, щоденно, крім вихідних, святкових та неробочих днів, формує, підписує та надсилає до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, зведений реєстр платежів з єдиного рахунку із зазначенням платіжних реквізитів отримувачів коштів та іншої інформації відповідно до законодавства.

Зведений реєстр платежів з єдиного рахунку включає дані всіх реєстрів платежів з єдиного рахунку в розрізі окремих платників податків.

Зведений реєстр платежів з єдиного рахунку є підставою для центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, для перерахування платежів зазначеним у ньому отримувачам.

35^{1.5}. Для формування реєстру платежів з єдиного рахунку в розрізі окремого платника податків центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, керується:

податковою інформацією, що міститься в поданих платником податків розрахункових документах на зарахування коштів на єдиний рахунок;

податковою інформацією, що міститься в поданих платником податків податкових деклараціях (розрахунках), за якими настав строк сплати податкових зобов'язань відповідно до положень цього Кодексу, з урахуванням даних поданих уточнюючих декларацій (розрахунків);

відомостями, що містяться в поданих платниками звітах з єдиного внеску, за якими настав строк сплати зобов'язань відповідно до положень [Закону України](#) "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування";

іншою податковою інформацією відповідно до положень цього Кодексу.

Розрахункові документи на зарахування коштів на єдиний рахунок використовуються для сплати платежів, передбачених абзацом першим пункту 35¹.1 цієї статті.

Податкові декларації (розрахунки, звіти з єдиного внеску), за якими настав строк сплати податкових зобов'язань (зобов'язань з єдиного внеску), використовуються для сплати відповідних платежів, якщо обов'язок щодо здійснення такої сплати відповідно до цього Кодексу, [Закону України](#) "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування", інших актів законодавства, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, виникає після подання платником податків податкової декларації.

35¹.6. Реєстр платежів з єдиного рахунку в розрізі окремого платника податків формується щоденно, крім вихідних, святкових та неробочих днів, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, у межах коштів, сплачених на єдиний рахунок таким платником податків, та з урахуванням наявних у такого платника сум помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань відповідно до пункту 35¹.8 цього Кодексу з дотриманням такої черговості сплати:

у першу чергу - недоїмка з єдиного внеску;

у другу чергу - податковий борг у межах відповідного податку або збору, заборгованості з інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, згідно з черговістю його виникнення, з урахуванням положень [пункту 131.2](#) статті 131 цього Кодексу;

у третю чергу - грошові зобов'язання, визначені на підставі податкових повідомлень-рішень, у хронологічному порядку надходження розрахункових документів на зарахування коштів на єдиний рахунок, якщо такі розрахункові документи містять інформацію про дату та номер відповідного податкового повідомлення-рішення;

у четверту чергу - визначені платником податку (податковим агентом) грошові зобов'язання із загальнодержавних податків та зборів, місцевих податків, єдиного внеску у хронологічному порядку надходження розрахункових документів на зарахування коштів на єдиний рахунок, якщо такі розрахункові документи містять інформацію про призначення відповідного платежу та його одержувача;

у п'яту чергу - грошові зобов'язання із загальнодержавних податків та зборів у хронологічному порядку надходження податкових декларацій (розрахунків) у сумі податкових зобов'язань відповідного податкового періоду, з урахуванням строків сплати;

у шосту чергу - грошові зобов'язання з місцевих податків у хронологічному порядку надходження податкових декларацій (розрахунків) у сумі податкових зобов'язань відповідного податкового періоду, з урахуванням строків сплати;

у сьому чергу - інші платежі, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, у хронологічному порядку надходження розрахункових документів на зарахування коштів на єдиний рахунок, якщо такі розрахункові документи містять інформацію про призначення відповідного платежу та його одержувача.

35¹.7. При формуванні Реєстру платежів з єдиного рахунку в розрізі окремого платника податків з метою визначення одержувачів платежів з коштів, що надходять на єдиний рахунок, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, використовує:

інформацію про одержувача платежу, зазначену платником податків у відповідному розрахунковому документі на зарахування коштів на єдиний рахунок. Якщо одержувачів

декілька, також враховується інформація про розподіл коштів між ними, у разі її зазначення;

інформацію про одержувача платежу, зазначену платником податків у декларації (розрахунку, звіті з єдиного внеску) з відповідного платежу з коштів, що надходять на єдиний рахунок, з урахуванням даних останньої уточнюючої декларації (розрахунку, звіту з єдиного внеску). Якщо одержувачів декілька, враховується пріоритетність розподілу коштів, визначена платником податків у такій податковій декларації (розрахунку, звіті з єдиного внеску).

У разі виявлення помилок чи розбіжностей у зазначеній платником податків інформації у розрахунковому документі на зарахування коштів на єдиний рахунок, внаслідок чого центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, не може визначити належність платежу відповідному одержувачу, сума такого платежу (його частина) не включається до Реєстру платежів з єдиного рахунку в розрізі окремого платника податків та вважається помилково сплаченими грошовими зобов'язаннями. При цьому платнику податків у день формування Реєстру платежів з єдиного рахунку в розрізі окремого платника податків надсилається повідомлення в електронний кабінет про виявлені помилки чи розбіжності.

35¹.8. Суми помилково та/або надміру сплачених платником податків грошових зобов'язань (зобов'язань з єдиного внеску) і пені, за даними контролюючого органу, вважаються коштами, що надійшли на єдиний рахунок, і враховуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, при формуванні Реєстру платежів з єдиного рахунку в розрізі окремого платника податків на дату формування такого Реєстру.

Платник податків має право через електронний кабінет визначити напрям використання суми помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань та пені, наявних на дату формування Реєстру платежів з єдиного рахунку в розрізі окремого платника податків, які повинні враховуватися при формуванні такого Реєстру.

Положення цього пункту не позбавляють платника податків права на повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань і пені у порядку, визначеному [статтею 43](#) цього Кодексу.

35¹.9. Реєстр платежів з єдиного рахунку в розрізі окремого платника податків, який був надісланий до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, у складі зведеного реєстру платежів з єдиного рахунку, стає доступним для перегляду таким платником податку через електронний кабінет у порядку, передбаченому [статтею 42¹](#) цього Кодексу.

35¹.10. [Порядок](#) функціонування єдиного рахунку та виконання норм цієї статті центральними органами виконавчої влади встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{Кодекс доповнено статтею 35¹ згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

Стаття 36. Податковий обов'язок

36.1. Податковим обов'язком визнається обов'язок платника податку обчислити, задекларувати та/або сплатити суму податку та збору в порядку і строки, визначені цим Кодексом, законами з питань митної справи.

36.2. Податковий обов'язок виникає у платника за кожним податком та збором.

36.3. Податковий обов'язок є безумовним і першочерговим стосовно інших неподаткових обов'язків платника податків, крім випадків, передбачених законом.

36.4. Виконання податкового обов'язку може здійснюватися платником податків самостійно або за допомогою свого представника чи податкового агента.

36.5. Відповідальність за невиконання або неналежне виконання податкового обов'язку несе платник податків, крім випадків, визначених цим Кодексом або законами з питань митної справи.

Стаття 37. Виникнення, зміна і припинення податкового обов'язку

37.1. Підстави для виникнення, зміни і припинення податкового обов'язку, порядок і умови його виконання встановлюються цим Кодексом або законами з питань митної справи.

37.2. Податковий обов'язок виникає у платника податку з моменту настання обставин, з якими цей Кодекс та закони з питань митної справи пов'язує сплату ним податку.

37.3. Підставами для припинення податкового обов'язку, крім його виконання, є:

37.3.1. ліквідація юридичної особи;

37.3.2. смерть фізичної особи, визнання її недієздатною або безвісно відсутньою;

37.3.3. втрата особою ознак платника податку, які визначені цим Кодексом;

37.3.4. скасування податкового обов'язку у передбачений законодавством спосіб.

Стаття 38. Виконання податкового обов'язку

38.1. Виконанням податкового обов'язку визнається сплата в повному обсязі платником відповідних сум податкових зобов'язань у встановлений податковим законодавством строк.

38.2. Сплата податку та збору здійснюється платником податку безпосередньо, а у випадках, передбачених податковим законодавством, - податковим агентом, або представником платника податку.

{Пункт 38.2 статті 38 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

38.3. Спосіб, порядок та строки виконання податкового обов'язку встановлюються цим Кодексом та законами з питань митної справи.

Стаття 39. Трансфертне ціноутворення

39.1. Принцип "витягнутої руки"

39.1.1. Платник податку, який бере участь у контрольованій операції, повинен визначати обсяг його оподатковуваного прибутку відповідно до принципу "витягнутої руки".

39.1.2. Обсяг оподатковуваного прибутку, отриманого платником податку, який бере участь в одній чи більше контрольованих операціях, вважається таким, що відповідає принципу "витягнутої руки", якщо умови зазначених операцій не відрізняються від умов, що застосовуються між непов'язаними особами у співставних неконтрольованих операціях.

39.1.3. Якщо умови в одній чи більше контрольованих операціях не відповідають принципу "витягнутої руки", прибуток, який був би нарахований платнику податків в умовах контрольованої операції, що відповідає зазначеному принципу, включається до оподатковуваного прибутку платника податку.

39.1.4. Встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" проводиться за методами, визначеними [пунктом 39.3](#) цієї статті, з метою перевірки правильності, повноти нарахування та сплати податку на прибуток підприємств.

{Підпункт 39.1.4 пункту 39.1 статті 39 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

39.2. Контрольовані операції

39.2.1. Засади визначення операцій контрольованими:

{Абзац перший підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 в редакції Законів [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.2.1.1. Контрольованими операціями є господарські операції платника податків, що можуть впливати на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств платника податків, а саме:

а) господарські операції, що здійснюються з пов'язаними особами - нерезидентами, в тому числі у випадках, визначених [підпунктом 39.2.1.5](#) цього підпункту;

б) зовнішньоекономічні господарські операції з продажу та/або придбання товарів та/або послуг через комісіонерів-нерезидентів;

в) господарські операції, що здійснюються з нерезидентами, зареєстрованими у державах (на територіях), включених до [переліку держав \(територій\)](#), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до [підпункту 39.2.1.2](#) цього підпункту, або які є резидентами цих держав;

г) господарські операції, що здійснюються з нерезидентами, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), у тому числі з доходів, отриманих за межами держави реєстрації таких нерезидентів, та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони зареєстровані як юридичні особи. [Перелік організаційно-правових форм таких нерезидентів](#) в розрізі держав (територій) затверджується Кабінетом Міністрів України.

У разі внесення змін до [переліку організаційно-правових форм нерезидентів у розрізі держав \(територій\)](#), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до цього підпункту, вони набирають чинності з 1 січня звітного року, що настає за календарним роком, у якому внесено такі зміни;

{Підпункт "г" підпункту 39.2.1.1 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

Якщо нерезидентом, організаційно-правова форма якого включена до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до підпункту "г" цього підпункту, у звітному році сплачувався податок на прибуток (корпоративний податок), господарські операції платника податків з таким нерезидентом за відсутності критеріїв, визначених підпунктами "а" - "в" цього підпункту, визнаються неконтрольованими;

{Підпункт "г" підпункту 39.2.1.1 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

г) господарські операції (у тому числі внутрішньогосподарські розрахунки), що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні.

{Підпункт 39.2.1.1 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 доповнено підпунктом "г" згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Якщо нерезидентом, організаційно-правова форма якого включена до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до підпункту "г" цього підпункту,

у звітному році сплачувався податок на прибуток (корпоративний податок), господарські операції платника податків з ним за відсутності критеріїв, визначених підпунктами "а"-"в" цього підпункту, визнаються неконтрольованими.

{Підпункт 39.2.1.1 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 в редакції Законів [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.2.1.2. Під час визначення переліку держав (територій) для цілей [підпункту "в"](#) підпункту 39.2.1.1 цього підпункту Кабінет Міністрів України враховує такі критерії:

держави (території), у яких ставка податку на прибуток підприємств (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижча, ніж в Україні, або які надають суб'єктам господарювання пільгові режими оподаткування, або в яких особливості розрахунку бази оподаткування фактично дозволяють суб'єктам господарювання не сплачувати податок на прибуток підприємств (корпоративний податок) або сплачувати його за ставкою, на 5 і більше відсоткових пунктів нижчою, ніж в Україні;

держави, з якими Україною не укладені міжнародні договори з положеннями про обмін інформацією;

держави, компетентні органи яких не забезпечують своєчасний та повний обмін податковою та фінансовою інформацією на запити центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Операції з контрагентом, зареєстрованим у державі (на території), включеній до зазначеного переліку, визнаються контрольованими з 1 січня звітного року, наступного за календарним роком, у якому держави (території) було включено до такого переліку.

{Підпункт 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 в редакції Законів [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Підпункт 39.2.1.3 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.2.1.4. Господарською операцією для цілей трансфертного ціноутворення є всі види операцій, договорів або домовленостей, документально підтверджених або непідтверджених, що можуть впливати на об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств платника податків, зокрема, але не виключно:

а) операції з товарами, такими як сировина, готова продукція тощо;

б) операції з придбання (продажу) послуг;

в) операції з нематеріальними активами, такими як роялті, ліцензії, плата за використання патентів, товарних знаків, ноу-хау тощо, а також з будь-якими іншими об'єктами інтелектуальної власності;

г) фінансові операції, включаючи лізинг, участь в інвестиціях, кредитах, комісії за гарантію тощо;

г) операції з купівлі чи продажу корпоративних прав, акцій або інших інвестицій, купівлі чи продажу довгострокових матеріальних і нематеріальних активів;

д) операції (у тому числі внутрішньогосподарські розрахунки), що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні;

е) операції, у результаті яких обсяг доходу та/або фінансовий результат платника податку зменшується внаслідок повної або часткової, безповоротної або тимчасової передачі функцій разом з матеріальними та/або нематеріальними активами (або без них), вигодами, ризиками та можливостями іншому платнику податку (іншій особі) в тих

випадках, коли у взаємовідносинах між непов'язаними особами така передача не здійснювалася б без компенсації, незалежно від того, чи відображені такі операції у бухгалтерському обліку;

{Підпункт 39.2.1.4 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 доповнено підпунктом "е" згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 39.2.1.4 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

39.2.1.5. Якщо в ланцюгу господарських операцій між платником податків та нерезидентом, передбачених [підпунктом 39.2.1.1](#) цього пункту, право власності на предмет (результат) такої операції перш ніж перейти від платника податків до такого нерезидента (у разі експортних операцій) або перш ніж перейти від такого нерезидента до платника податків (у разі імпорتنих операцій) переходить до однієї або декількох осіб і операція між відповідним резидентом та жодною з таких осіб не визнавалася платником податку контрольованою операцією, така операція вважається контрольованою операцією між платником податків та таким нерезидентом, якщо особи, до яких перейшло право власності:

не виконують у такій сукупності операцій істотних функцій, пов'язаних з придбанням (продажем) товарів (робіт, послуг);

не використовують у такій сукупності операцій істотних активів та/або не приймають на себе істотних ризиків для організації придбання (продажу) товарів (робіт, послуг).

Для цілей цього підпункту:

під істотними функціями розуміються функції, які платник податків та нерезидент - сторони контрольованої операції не могли б виконати самостійно у своїй звичайній діяльності без залучення інших осіб та використання активів таких осіб;

під істотними активами розуміються активи, використання яких є необхідним під час здійснення таких операцій та які відсутні у платника податків та нерезидента - сторін контрольованої операції;

під істотними ризиками розуміються ризики, прийняття яких є обов'язковим для ділової практики таких операцій";

{Підпункт 39.2.1.5 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Законів [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

39.2.1.6. Неконтрольовані операції - будь-які господарські операції, не передбачені [підпунктами 39.2.1.1](#) і [39.2.1.5](#) підпункту 39.2.1 цього пункту, що здійснюються між непов'язаними особами.

{Підпункт 39.2.1.6 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 в редакції Закону [№ 609-VIII від 15.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.2.1.7. Господарські операції, передбачені [підпунктами 39.2.1.1](#) (крім операцій, що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні) і [39.2.1.5](#) цього підпункту, визнаються контрольованими, якщо одночасно виконуються такі умови:

річний дохід платника податків від будь-якої діяльності, визначений за правилами бухгалтерського обліку, перевищує 150 мільйонів гривень (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік;

обсяг таких господарських операцій платника податків з кожним контрагентом, визначений за правилами бухгалтерського обліку, перевищує 10 мільйонів гривень (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік.

Господарські операції, що здійснюються між нерезидентом та його постійним представництвом в Україні, визнаються контрольованими, якщо обсяг таких господарських операцій, визначений за правилами бухгалтерського обліку, перевищує 10 мільйонів гривень (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік.

{Підпункт 39.2.1.7 підпункту 39.2.1 пункту 39.1 статті 39 в редакції Закону [№ 609-VIII від 15.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.2.1.8. Умови, за яких господарські операції визнаються такими, що відповідають принципу "витягнутої руки":

якщо ціни (націнки) на товари (роботи, послуги) підлягають державному регулюванню згідно із законодавством, ціна вважається такою, що відповідає принципу "витягнутої руки", якщо вона встановлена відповідно до правил такого регулювання. Це положення не поширюється на випадки, коли встановлюється мінімальна (максимальна) ціна (націнка) продажу або індикативна ціна. У такому разі ціна операції, що відповідає принципу "витягнутої руки", визначається відповідно до цієї статті, але не може бути меншою за мінімальну ціну (націнку) або індикативну ціну та більшою за максимальну ціну (націнку);

{Абзац другий підпункту 39.2.1.8 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

якщо під час здійснення операції обов'язковим є проведення оцінки, вартість об'єкта оцінки є підставою для встановлення відповідності принципу "витягнутої руки" для цілей оподаткування;

у разі проведення аукціону (публічних торгів), обов'язковість проведення якого визначена законом, умови, які склалися за результатами такого аукціону (публічних торгів), визнаються такими, що відповідають принципу "витягнутої руки";

якщо продаж (відчуження) товарів, у тому числі майна, переданого у заставу позичальником з метою забезпечення вимог кредитора, здійснюється у примусовому порядку згідно із законодавством, умови, сформовані під час такого продажу, визнаються такими, що відповідають принципу "витягнутої руки".

{Підпункт 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 доповнено підпунктом 39.2.1.8 згідно із Законом [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

39.2.1.9. Обсяг господарських операцій платника податків для цілей [підпункту 39.2.1.7](#) цього підпункту обраховується за цінами, що відповідають принципу "витягнутої руки".

{Підпункт 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 доповнено підпунктом 39.2.1.9 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.2.2. Зіставлення комерційних та фінансових умов операцій

39.2.2.1. Для цілей цього Кодексу контрольовані операції визнаються зіставними з неконтрольованими, якщо:

немає значних відмінностей між ними, що можуть істотно вплинути на фінансовий результат під час застосування відповідного методу трансфертного ціноутворення;

такі відмінності можуть бути усунені шляхом коригування умов та фінансових результатів контрольованої або неконтрольованої операції для уникнення впливу таких відмінностей на зіставність.

{Абзац третій підпункту 39.2.2.1 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.2.2.2. Під час визначення зіставності операцій аналізуються такі елементи контрольованої та зіставних операцій:

характеристика товарів (робіт, послуг), які є предметом операції;

функції, які виконуються сторонами операції, активи, що ними використовуються, умови розподілу між сторонами операції ризиків та вигод, розподіл відповідальності між сторонами операції та інші умови операції (далі - функціональний аналіз);

стала практика відносин та умови договорів, укладених між сторонами операції, які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг);

економічні умови діяльності сторін операції, включаючи аналіз відповідних ринків товарів (робіт, послуг), які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг);

бізнес-стратегії сторін операції (за наявності), які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг).

У разі відсутності або недостатності інформації про окремі неконтрольовані операції для визначення показників рентабельності може використовуватися фінансова інформація юридичних осіб, які здійснюють діяльність, зіставну із контрольованою операцією, за умови наявності інформації про те, що зазначені юридичні особи не здійснюють операції з пов'язаними особами.

{Підпункт 39.2.2.2 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

Визначення зіставності юридичних осіб здійснюється з урахуванням їх галузевої специфіки та відповідних видів діяльності, що здійснюються ними в зіставних з контрольованою операцією економічних (комерційних) умовах.

{Підпункт 39.2.2.2 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом восьмим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.2.2.3. Визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов операцій з умовами контрольованої операції може здійснюватися, зокрема, але не виключно, за результатами аналізу:

кількості товарів, обсягу виконаних робіт (наданих послуг);

строків виконання господарських зобов'язань;

умов проведення платежів під час здійснення операції;

офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України, у разі використання такої валюти у розрахунках під час здійснення операції, зміни такого курсу;

розміру звичайних надбавок чи знижок до ціни товарів (робіт, послуг), зокрема знижок, зумовлених сезонними та іншими коливаннями споживчого попиту на товари (роботи, послуги), втратою товарами споживчих якостей, закінченням (наближенням дати

закінчення) строку зберігання (придатності, реалізації), збутом неліквідних або низьколіквідних товарів;

розподілу прав та обов'язків між сторонами операції, визначених за результатами функціонального аналізу.

39.2.2.4. Аналіз функцій, які виконуються сторонами операції, під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов операцій з умовами контрольованої та неконтрольованих операцій може проводитися з урахуванням матеріальних та нематеріальних активів, що перебувають у розпорядженні сторін операції та використовуються в цілях отримання доходу.

До таких функцій, зокрема, але не виключно, належать:

дизайн і технологічне розроблення товарів;

виробництво товарів;

складення товарів чи їх компонентів;

монтаж та/або установа обладнання;

проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;

придбання товарно-матеріальних цінностей;

здійснення оптового чи роздрібного продажу;

надання послуг з ремонту, гарантійного обслуговування;

маркетинг, реклама товарів (робіт, послуг);

зберігання товарів;

транспортування товарів;

страхування;

надання консультацій, інформаційне обслуговування;

ведення бухгалтерського обліку;

юридичне обслуговування;

надання персоналу;

надання агентських, довірчих, комісійних та інших подібних посередницьких послуг з продажу товарів (робіт, послуг);

здійснення контролю якості;

навчання та/або професійна підготовка, перепідготовка або підвищення кваліфікації персоналу;

організація збуту товарів (робіт, послуг) із залученням третіх осіб, які мають досвід відповідної роботи;

здійснення стратегічного управління, у тому числі визначення цінової політики, стратегії виробництва та реалізації товарів (робіт, послуг), обсягів продажу та асортименту товарів (робіт, послуг), їх споживчих якостей, а також здійснення оперативного управління.

Визначення та аналіз функцій, які виконуються сторонами операції, здійснюються на підставі укладених договорів, даних бухгалтерського обліку, фактичних дій сторін операції та фактичних обставин її проведення відповідно до суті операції.

{Підпункт 39.2.2.4 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом двадцять четвертим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

39.2.2.5. Під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов зіставних операцій з умовами контрольованої операції також можуть враховуватися ризики сторін операції, пов'язані з провадженням господарської діяльності, що впливають на умови операції, зокрема, але не виключно, такі:

виробничі ризики, включаючи ризик неповного завантаження виробничих потужностей;

ризик зміни ринкових цін на придбані матеріали та вироблену продукцію внаслідок зміни економічної кон'юнктури, інших ринкових умов;

ризик знецінення виробничих запасів, втрати товарами споживчих якостей;

ризики, пов'язані із втратою майна чи майнових прав;

ризики, пов'язані із зміною офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України, процентних ставок, кредитні ризики;

ризик, пов'язаний з відсутністю результатів проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;

інвестиційні ризики, пов'язані з можливими фінансовими втратами внаслідок помилок, допущених під час здійснення інвестицій, включаючи вибір об'єкта інвестування;

ризик заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;

{Абзац десятий підпункту 39.2.2.5 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

ризик зниження рівня споживчого попиту на товари (роботи, послуги);

Аналіз ризиків, які беруть на себе сторони контрольованої операції під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов операції з умовами неконтрольованих операцій, здійснюється з урахуванням таких критеріїв:

{Підпункт 39.2.2.5 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом дванадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

а) визначення та характеристика суттєвих економічних ризиків, які беруть на себе сторони операції на підставі укладених договорів;

{Підпункт 39.2.2.5 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом тринадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

б) чи здійснює сторона, яка бере ризик, контроль за створенням ризику та управлінням ним, а також чи має спроможність і повноваження робити це;

{Підпункт 39.2.2.5 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом чотирнадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

в) чи має особа, яка бере ризик, фінансову спроможність понести такий ризик та ресурси, необхідні для покриття такого ризику;

{Підпункт 39.2.2.5 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом п'ятнадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

г) визначення фактичної поведінки сторін операції у зв'язку зі здійсненням контролю за суттєвими економічними ризиками, зокрема, визначення, яка сторона операції здійснює

контроль або вживає заходів для мінімізації таких ризиків, яка сторона отримує негативні наслідки, викликані прийняттям таких ризиків, яка сторона має фінансову спроможність нести такі ризики;

{Підпункт 39.2.2.5 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом шістнадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

г) визначення з урахуванням попередніх критеріїв, чи відповідає фактична поведінка сторін операції умовам взяття ризиків, передбачених договорами, зокрема:

{Підпункт 39.2.2.5 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом сімнадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

чи виконують сторони операції умови договорів;

{Підпункт 39.2.2.5 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом вісімнадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

чи здійснює сторона, яка бере ризик, контроль за ризиком і чи має фінансову спроможність понести такий ризик та/або можливості і ресурси для його покриття";

{Підпункт 39.2.2.5 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом дев'ятнадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.2.2.6. Під час визначення зіставності характеристик ринків товарів (робіт, послуг) можуть враховуватися, зокрема, але не виключно, такі фактори:

географічне місцезнаходження ринків та їх обсяги;

наявність конкуренції на ринках, відносна конкурентоспроможність продавців та покупців на ринку;

наявність на ринку однорідних (подібних) товарів (робіт, послуг);

попит та пропозиція на ринку, а також купівельна спроможність споживачів;

рівень державного регулювання ринкових процесів;

рівень розвитку виробничої і транспортної інфраструктури;

інші характеристики ринку, що впливають на ціни товарів (робіт, послуг).

39.2.2.7. Під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов зіставних операцій з умовами контрольованої операції може проводитися аналіз комерційних стратегій сторін операцій, до яких, зокрема, але не виключно, належать стратегії, спрямовані на оновлення та удосконалення власної продукції, вихід на нові ринки збуту товарів (робіт, послуг).

{Підпункт 39.2.2.8 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

39.2.2.9. Під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов зіставних операцій з умовами контрольованої операції також можуть враховуватися характеристики активів, використаних сторонами у контрольованій операції, зокрема, але не виключно:

тип активу (виробниче обладнання, нематеріальні активи, фінансові активи тощо);

природа активу (вік, ринкова вартість, розташування, наявність прав захисту тощо).

Визначення та аналіз впливу нематеріальних активів на умови контрольованої та зіставних операцій здійснюються з урахуванням, зокрема, але не виключно:

юридичного володіння нематеріальними активами та договірних умов їх використання;

категорії та характеристики нематеріальних активів (ексклюзивність, ступінь і тривалість правового захисту, географічна сфера застосування, термін корисного використання, стадія розробки тощо);

договірної та фактичної діяльності сторін, пов'язаної з розробкою, вдосконаленням, підтримкою, захистом і експлуатацією таких активів.

{Підпункт 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено підпунктом 39.2.2.9 згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

39.2.2.10. Якщо фактичні умови здійсненої контрольованої операції не відповідають умовам укладеного (письмового) договору та/або фактичні дії сторін контрольованої операції і фактичні обставини її проведення відрізняються від умов такого договору, комерційні та/або фінансові характеристики контрольованої операції для цілей трансфертного ціноутворення визначаються згідно з фактичними діями сторін операції та фактичними умовами її проведення.

{Підпункт 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено підпунктом 39.2.2.10 згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

39.2.2.11. Якщо контрольована операція фактично здійснена, але документально не оформлена (не підтверджена), для цілей трансфертного ціноутворення вона має розглядатися згідно з фактичною поведінкою сторін операції та фактичними умовами її проведення, зокрема, враховуються функції, які фактично виконувалися сторонами операції, активи, які фактично використовувалися, і ризики, які фактично прийняла на себе та контролювала кожна із сторін.

Якщо сторони контрольованої операції не надають достатнього обґрунтування фактичної поведінки сторін операції та фактичних умов її проведення, функції, ризики, активи розподіляються на користь сторони контрольованої операції, яка є резидентом України.

{Підпункт 39.2.2.11 підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

{Підпункт 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено підпунктом 39.2.2.11 згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

39.2.2.12. Якщо комерційні та/або фінансові характеристики контрольованої операції для цілей трансфертного ціноутворення, визначені згідно з фактичними діями сторін операції та фактичними умовами її проведення, відрізняються від умов, що застосовуються між непов'язаними особами з урахуванням наявності розумної економічної причини (ділової мети) у зіставних обставинах, та буде встановлено, що непов'язані особи, які діють у зіставних умовах та ведуть себе комерційно раціонально з урахуванням альтернативних варіантів, реально доступних для кожної із сторін угоди, не вступали б у таку контрольовану операцію, контролюючий орган має право при розрахунку фінансового результату платника податку до оподаткування не враховувати (не визнавати) таку контрольовану операцію або операція може бути замінена альтернативним варіантом з метою визначення умов договору (контракту), які були б узгоджені непов'язаними особами, що діють комерційно раціонально у зіставних умовах.

При визначенні альтернативних варіантів для операції, реально доступних для кожної із сторін угоди, необхідно враховувати, чи були інші реалістичні варіанти, доступні для будь-якої із сторін, що привели б до вигіднішого економічного ефекту, якби така сторона укладала угоду з непов'язаними особами замість укладання угоди з пов'язаними особами.

При збільшенні фінансового результату до оподаткування платника податків унаслідок неврахування (невизнання) контрольованої операції відповідно до вимог абзацу першого цього підпункту інші коригування, передбачені [статтею 39](#) цього Кодексу, не застосовуються, а в разі заміни операції альтернативним варіантом відповідність умов такої альтернативної операції принципу "витягнутої руки" визначається з урахуванням вимог пункту 39.3 статті 39 цього Кодексу.

Обов'язок доведення обставин, передбачених цим підпунктом, покладається на контролюючий орган.

{Підпункт 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено підпунктом 39.2.2.12 згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

39.3. Методи встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки"

39.3.1. Встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" здійснюється за одним із таких методів:

39.3.1.1. порівняльної неконтрольованої ціни;

39.3.1.2. ціни перепродажу;

39.3.1.3. "витрати плюс";

39.3.1.4. чистого прибутку;

39.3.1.5. розподілення прибутку.

39.3.2. Критерії використання методів встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки"

39.3.2.1. Відповідність умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" визначається за допомогою застосування методу трансфертного ціноутворення, який є найбільш доцільним до фактів та обставин здійснення контрольованої операції, крім випадків, коли цим Кодексом визначені вимоги щодо обов'язковості застосування конкретного методу встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки" для контрольованих операцій певного виду.

Найбільш доцільний метод трансфертного ціноутворення обирається з урахуванням таких критеріїв:

доцільності обраного методу відповідно до характеру контрольованої операції, що визначається, зокрема, на основі результатів функціонального аналізу контрольованої операції (з урахуванням виконуваних функцій, використовуваних активів і понесених ризиків);

наявності повної та достовірної інформації, необхідної для застосування обраного методу та/або методів трансфертного ціноутворення;

ступеня зіставності між контрольованими і неконтрольованими операціями, включаючи надійність коригувань зіставності, якщо такі застосовуються, які можуть використовуватися для усунення розбіжностей між такими операціями.

Платник податку з урахуванням зазначених критеріїв використовує будь-який метод, який він вважає найбільш доцільним, однак у разі, якщо існує можливість застосування і методу порівняльної неконтрольованої ціни, і будь-якого іншого методу, застосовується метод порівняльної неконтрольованої ціни.

У разі якщо з урахуванням таких критеріїв метод ціни перепродажу або метод "витрати плюс" та метод чистого прибутку або розподілення прибутку можуть застосовуватися платником податку з однаковою надійністю, застосовується метод ціни перепродажу або метод "витрати плюс".

Платник податку може не застосовувати більше одного методу для визначення того, чи відповідають умови контрольованої операції принципу "витягнутої руки".

Якщо платник податків використав метод, що відповідає положенням цієї статті, встановлення контролюючим органом відповідності умов контрольованих операцій платника податків принципу "витягнутої руки" базується на тому методі трансфертного ціноутворення, який застосовується платником податків, за винятком випадків, якщо контролюючий орган обґрунтує, що метод, який застосовується платником податків, не є найбільш доцільним.

Контролюючий орган не має права застосовувати під час встановлення відповідності умов контрольованих операцій платника податків принципу "витягнутої руки" інший метод трансфертного ціноутворення, ніж зазначений у договорі про попереднє узгодження ціноутворення.

{Підпункт 39.3.2.1 підпункту 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Законів [№ 466-IX від 16.01.2020](#), [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

39.3.2.2. Якщо під час застосування методів трансфертного ціноутворення порівняння ціни або рентабельності в контрольованій операції проводиться з цінами або показниками рентабельності кількох зіставних неконтрольованих операцій або юридичних осіб, які не здійснюють операції з пов'язаними особами, обов'язково використовується діапазон цін (рентабельності).

{Підпункт 39.3.2.2 підпункту 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.2.3. Якщо ціна в контрольованій операції або відповідний показник рентабельності контрольованої операції перебуває:

в межах діапазону, вважається, що умови контрольованої операції відповідають принципу "витягнутої руки";

{Абзац другий підпункту 39.3.2.3 підпункту 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

поза межами діапазону цін (рентабельності), розрахунок податкових зобов'язань платника податків у контрольованій операції проводиться відповідно до ціни (показника рентабельності), яка (який) дорівнює значенню медіани такого діапазону (крім випадків проведення платниками податків самостійного коригування відповідно до [підпункту 39.5.4](#) пункту 39.5 цієї статті).

{Підпункт 39.3.2.3 підпункту 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Порядок розрахунку діапазону цін (рентабельності) та медіани діапазону цін (рентабельності) затверджується Кабінетом Міністрів України.

Застосування для цілей оподаткування медіани діапазону цін (рентабельності) здійснюється за умови, що це не призведе до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

39.3.2.4. Вибір показника рентабельності може здійснюватися з урахуванням, зокрема, але не виключно, таких факторів:

виду діяльності сторони контрольованої операції;

розподілу функцій, ризиків, активів сторін;

економічної обґрунтованості обраного показника;

незалежності показника від доходів та/або витрат, визнаних в операціях між пов'язаними сторонами, та/або в контрольованих операціях.

{Абзац п'ятий підпункту 39.3.2.4 підпункту 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

39.3.2.5. Під час визначення рівня рентабельності контрольованих операцій можуть бути використані фінансові показники, які забезпечують встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки", зокрема, але не виключно:

а) валова рентабельність, що визначається як відношення валового прибутку до чистого доходу (виручки) від реалізації товарів (робіт, послуг), розрахованого без урахування акцизного податку, мита, податку на додану вартість, інших податків та зборів;

б) валова рентабельність собівартості, що визначається як відношення валового прибутку до собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг);

в) чиста рентабельність, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до чистого доходу (виручки) від реалізації товарів (робіт, послуг), розрахованого без урахування акцизного податку, мита, податку на додану вартість, інших податків та зборів;

г) чиста рентабельність витрат, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до суми собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг) та операційних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут та інших), пов'язаних з реалізацією товарів (робіт, послуг);

г) рентабельність операційних витрат, що визначається як відношення валового прибутку до операційних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут та інших), пов'язаних з реалізацією товарів (робіт, послуг);

д) рентабельність активів, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до поточної ринкової вартості необоротних та оборотних активів (крім поточних фінансових інвестицій і грошових коштів та їх еквівалентів), що прямо або опосередковано використовуються у контрольованій операції. У разі відсутності необхідної інформації про поточну ринкову вартість активів рентабельність активів може визначатися на основі даних бухгалтерської звітності;

е) рентабельність капіталу, що визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до капіталу (сума необоротних та оборотних активів, крім поточних фінансових інвестицій і грошових коштів та їх еквівалентів, крім поточних зобов'язань).

{Підпункт 39.3.2.5 підпункту 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

39.3.2.6. Показники рентабельності для цілей цієї статті визначаються на підставі даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відображених за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами відповідно до стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що

використовуються в Україні, з відповідним коригуванням для забезпечення зіставності показників.

{Підпункт 39.3.2.6 підпункту 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.2.7. У разі застосування методів, зазначених у [підпунктах 39.3.1.2-39.3.1.4](#) підпункту 39.3.1 пункту 39.3 цієї статті, здійснюється вибір сторони, для якої перевіряється показник відповідно до обраного методу трансфертного ціноутворення (далі - сторона, що досліджується).

Вибір сторони, що досліджується, повинен здійснюватися відповідно до виконаних кожною стороною контрольованої операції функцій, використаних під час здійснення контрольованих операцій активів та прийнятих економічних (комерційних) ризиків, пов'язаних із здійсненням такої операції.

Під час вибору сторони, що досліджується, аналізується застосовність обраного методу (комбінації методів) до кожної із сторін контрольованої операції. Стороною, що досліджується, обирається сторона:

щодо якої застосування такого методу (комбінації методів) є найбільш обґрунтованим;
для якої можна знайти найбільш зіставні операції та/або зіставні особи;

щодо якої є найбільш повна та документально підтверджена інформація про фінансові показники контрольованої операції, які використовуються для розрахунку показників рентабельності, передбачених [підпунктом 39.3.2.5](#) цього підпункту;

{Підпункт 39.3.2.7 підпункту 39.3.2 пункту 39.2 статті 39 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

яка:

виконує найменш складні функції щодо контрольованої операції;

приймає найменші економічні (комерційні) ризики стосовно контрольованої операції;

не володіє об'єктами нематеріальних активів, які мають значний вплив на рівень рентабельності.

У разі здійснення зовнішньоекономічних операцій сторона, для якої перевіряється показник відповідно до обраного методу трансфертного ціноутворення, не обов'язково повинна бути резидентом.

{Підпункт 39.3.2.7 підпункту 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.2.8. Під час визначення діапазону рентабельності використовується:

інформація про зіставні неконтрольовані операції згідно з [підпунктом "а"](#) підпункту 39.5.3.1 підпункту 39.5.3 пункту 39.5 цієї статті, здійснені протягом звітного (податкового) періоду (року), в якому здійснена контрольована операція; або

інформація про зіставних юридичних осіб на підставі даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відображених за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності, згідно з [підпунктом "б"](#) підпункту 39.5.3.1 підпункту 39.5.3 пункту 39.5 цієї статті за звітний (податковий) період (рік), у якому здійснена контрольована операція, або за декілька податкових періодів (років).

Під час використання декількох податкових періодів (років) розраховується середньозважене значення показника рентабельності для зіставної особи.

Порядок визначення середньозваженого значення показника рентабельності визначається Кабінетом Міністрів України.

{Підпункт 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 доповнено підпунктом 39.3.2.8 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.2.9. Інформація про зіставних юридичних осіб для розрахунку фінансових показників, зазначених у підпункті 39.3.2.5 цього підпункту, використовується у разі одночасного дотримання таких умов:

{Абзац перший підпункту 39.3.2.9 підпункт 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

1) якщо зіставна юридична особа проводить діяльність, зіставну з діяльністю сторони контрольованої операції, що досліджується, та виконує зіставні функції, пов'язані з такою діяльністю. Зіставлення діяльності визначається, зокрема, але не виключно, з урахуванням видів економічної діяльності згідно з [КВЕД ДК 009:2010](#), а також міжнародними класифікаторами;

{Абзац другий підпункту 39.3.2.9 підпункт 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

2) якщо зіставна юридична особа не має збитків за даними бухгалтерської (фінансової) звітності більш ніж в одному звітному періоді у періодах, які використовуються для розрахунку відповідних фінансових показників;

3) якщо зіставна юридична особа не володіє прямо та/або опосередковано корпоративними правами іншої юридичної особи з часткою такої участі у розмірі 25 і більше відсотків та/або не має як учасника (акціонера) юридичну особу з часткою прямої (опосередкованої) участі у розмірі 25 і більше відсотків.

{Абзац четвертий підпункту 39.3.2.9 підпункт 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 39.3.2 пункту 39.3 статті 39 доповнено підпунктом 39.3.2.9 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.3. Метод порівняльної неконтрольованої ціни

39.3.3.1. Метод порівняльної неконтрольованої ціни полягає у порівнянні ціни, застосованої у контрольованій операції, з ціною у зіставній (зіставних) неконтрольованій (неконтрольованих) операції (операціях), які фактично здійснені платником податків (іншими особами) або на підставі інформації, отриманої з джерел, визначених підпунктом 39.5.3 пункту 39.5 цієї статті.

{Підпункт 39.3.3.1 підпункту 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 39.3.3.2 підпункту 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.3.3. Порівняння ціни контрольованої операції з ціною зіставних неконтрольованих операцій проводиться на підставі інформації про ціни, застосовані протягом періоду, який аналізується, зокрема інформації про ціни на найближчу до дня здійснення контрольованої операції дату.

У разі здійснення контрольованої операції на підставі форвардного або ф'ючерсного контракту порівняння цін проводиться на підставі інформації про форвардні або ф'ючерсні ціни на найближчу до дати укладення відповідного форвардного або ф'ючерсного контракту дату (за умови, що платник податків повідомить центральний орган виконавчої влади, що реалізує податкову політику, про укладення такого контракту засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#) протягом 10 робочих днів з дня укладення відповідного форвардного або ф'ючерсного контракту).

[Форма](#) такого повідомлення та [порядок](#) його подання затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Підпункт 39.3.3.3 підпункту 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Підпункт 39.3.3.3 підпункту 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 609-VIII від 15.07.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.3.4. Для контрольованих операцій з сировинними товарами встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки" здійснюється за методом порівняльної неконтрольованої ціни.

Для цілей цього підпункту під сировинними товарами розуміються товари, для яких непов'язані особи у якості орієнтира (еталона) для встановлення ціни неконтрольованих операцій використовують котирувальні ціни. Перелік сировинних товарів визначається Кабінетом Міністрів України.

Під час застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни для контрольованих операцій із сировинними товарами порівняння ціни контрольованої операції може проводитись із ціною зіставних неконтрольованих операцій, які фактично здійснені платником податків або іншими особами з непов'язаними особами, та/або з котирувальними цінами.

У разі використання ціни неконтрольованих операцій у якості зіставної для контрольованої операції, такі неконтрольовані операції повинні бути регулярними, з декількома контрагентами та в обсягах, співставних тим, які використовувались у контрольованій операції.

Котирувальні ціни, які використовуються для порівняння з цінами контрольованих операцій, мають відповідати умовам зіставності, визначеним [підпунктом 39.2.2](#) пункту 39.2 цієї статті. У разі наявності між умовами контрольованої операції та умовами неконтрольованих операцій або умовами, що визначають котирувальну ціну на сировинні товари, значних відмінностей, що суттєво впливають на ціну угод із сировинними товарами, здійснюються відповідні коригування.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, оприлюднює рекомендований (невиключний) перелік джерел інформації для отримання котирувальних цін на своєму офіційному веб-порталі до початку звітного року.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, може визначати відповідно до вимог та методів, передбачених статтею 39 цього Кодексу, окремі порядки встановлення відповідності умов контрольованої операції щодо сировинних товарів принципу "витягнутої руки". Такі порядки та зміни до них повинні бути затверджені до 1 липня поточного року та набирають чинності не раніше ніж з 1 січня року, наступного за роком їх затвердження. У разі затвердження таких

порядків, встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки" для контрольованих операцій з сировинними товарами здійснюється платниками податків і контролюючими органами з урахуванням вимог відповідного порядку.

{Підпункт 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 доповнено підпунктом 39.3.3.4 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.3.3.5. Платник податків, що здійснює контрольовані операції із сировинними товарами, повідомляє центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про укладення відповідного договору (контракту) за формою та в порядку, передбаченими [підпунктом 39.3.3.3](#) підпункту 39.3.3 цього пункту.

Направлення платником такого повідомлення є підтвердженням того, що узгодження суттєвих умов договору (контракту), зокрема характеристик та ціни товарів, обсягу, умов постачання, оплати та відповідальності, здійснювалося сторонами контрольованої операції на момент укладення такої угоди.

Якщо інформація, зазначена у повідомленні, узгоджується із фактичною поведінкою сторін або з іншими фактами контрольованої операції, порівняння ціни контрольованої операції з котирувальними цінами проводиться на найближчу дату до дати ціноутворення, узгодженої сторонами контрольованої операції.

{Підпункт 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 доповнено підпунктом 39.3.3.5 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.3.3.6. Якщо платник податку не направить повідомлення відповідно до підпункту 39.3.3.5 підпункту 39.3.3 цього підпункту або

інформація, зазначена в повідомленні, не відповідає договірним умовам, або

сторонами операції після направлення повідомлення будуть внесені зміни до умов договору (контракту) щодо характеристик, ціни, загальної вартості, кількості та обсягу товарів, умов постачання та оплати, відповідальності сторін, або

умови такого договору (контракту) не узгоджуються з фактичною поведінкою сторін операції та фактичними умовами її проведення,

контролюючий орган проводить порівняння ціни контрольованої операції із котирувальними цінами на дату переходу права власності предмета контрольованої операції або дату відвантаження товару згідно з товарно-транспортним документом (коносамент або інший документ залежно від транспортного засобу) відповідно до умов та фактичних обставин здійснення такої контрольованої операції.

{Підпункт 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 доповнено підпунктом 39.3.3.6 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.3.3.7. У разі якщо для порівняння ціни контрольованої операції із сировинними товарами використовувався діапазон котирувальних цін, зазначений у джерелі інформації, мінімальне та максимальне значення такого діапазону відповідає мініимальному та максимальному значенню діапазону цін для цілей [підпункту 39.3.2.3](#) підпункту 39.3.2 пункту 39.3 та підпункту 39.5.4 пункту 39.5 цієї статті.

У разі використання декількох діапазонів котирувальних цін проводиться розрахунок діапазону цін згідно з порядком, передбаченим [абзацом четвертим](#) підпункту 39.3.2.3 підпункту 39.3.2 цього пункту.

{Підпункт 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 доповнено підпунктом 39.3.3.7 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.3.3.8. У разі застосування платником податків для встановлення відповідності умов контрольованих операцій із сировинними товарами принципу "витягнутої руки" методів, зазначених у [підпунктах 39.3.1.2-39.3.1.5](#) підпункту 39.3.1 цього пункту, платник податків у документації з трансфертного ціноутворення повинен:

обґрунтувати неможливість застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни або те, що метод порівняльної неконтрольованої ціни не є найбільш доцільним щодо фактів та обставин здійснення контрольованої операції;

зазначити інформацію про всіх осіб, які брали участь у ланцюгу постачання таких товарів від виробника (постачальника) до першої непов'язаної особи або особи - нерезидента, який не відповідає критеріям, визначеним [підпунктами "в" - "г"](#) підпункту 39.2.1.1 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 цієї статті. Інформація має містити дані про рівень показників рентабельності цих осіб, які є найбільш доцільними, виходячи із фактів та обставин їх діяльності у ланцюгу постачання.

У разі якщо платник податків не надасть такої інформації, контролюючий орган має право самостійно визначити рівень ціни контрольованої операції, що відповідає принципу "витягнутої руки", за методом порівняльної неконтрольованої ціни з урахуванням вимог [підпункту 39.3.3.4](#) підпункту 39.3.3 цього пункту.

{Підпункт 39.3.3 пункту 39.3 статті 39 доповнено підпунктом 39.3.3.8 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.3.4. Метод ціни перепродажу

39.3.4.1. Метод ціни перепродажу полягає у порівнянні валової рентабельності від перепродажу товарів (робіт, послуг), придбаних у контрольованій операції, з валовою рентабельністю від перепродажу товарів (робіт, послуг), яка отримується у зіставних неконтрольованих операціях.

{Підпункт 39.3.4.1 підпункту 39.3.4 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.4.2. Метод ціни перепродажу може використовуватися, зокрема, але не виключно, якщо під час перепродажу товару здійснюються такі операції:

{Абзац перший підпункту 39.3.4.2 підпункту 39.3.4 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

підготовка товару до перепродажу та його транспортування (поділ товарів на партії, формування поставок, сортування, перепакування);

змішування товарів, якщо характеристики кінцевої продукції (напівфабрикатів) істотно не відрізняються від характеристик змішуваних товарів.

39.3.5. Метод "витрати плюс"

39.3.5.1. Метод "витрати плюс" полягає у порівнянні валової рентабельності собівартості продажу товарів (робіт, послуг) у контрольованій операції з аналогічним показником рентабельності у зіставних неконтрольованих операціях.

{Підпункт 39.3.5.1 підпункту 39.3.5 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.5.2. Метод "витрати плюс" може застосовуватися, зокрема, але не виключно, під час:

виконання робіт (надання послуг) особами, які є пов'язаними з отримувачами результатів таких робіт (послуг);

операцій з продажу товарів, сировини або напівфабрикатів за договорами між пов'язаними особами;

{Абзац третій підпункту 39.3.5.2 підпункту 39.3.5 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

операцій з продажу товарів (робіт, послуг) за довгостроковими договорами (контрактами) між пов'язаними особами.

{Абзац четвертий підпункту 39.3.5.2 підпункту 39.3.5 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.6. Метод чистого прибутку

39.3.6.1. Метод чистого прибутку полягає у порівнянні відповідного фінансового показника рентабельності у контрольованій операції (чистого прибутку на основі відповідної бази (витрати, продаж, активи) або показника рентабельності операційних витрат) з відповідним показником рентабельності у зіставній (зіставних) неконтрольованій (неконтрольованих) операції (операціях).

{Підпункт 39.3.6.1 підпункту 39.3.6 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.6.2. Метод чистого прибутку використовується, зокрема, у разі відсутності або недостатності інформації, на підставі якої можна обґрунтовано зробити висновок про достатній рівень зіставності умов контрольованої операції з умовами зіставної (зіставних) неконтрольованої (неконтрольованих) операції (операцій) під час використання методів, визначених [підпунктами 39.3.3-39.3.5](#) пункту 39.3 цієї статті.

{Підпункт 39.3.6 пункту 39.3 статті 39 доповнено підпунктом 39.3.6.2 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.7. Метод розподілення прибутку

39.3.7.1. Метод розподілення прибутку полягає у виділенні кожній особі, що бере участь у контрольованій (контрольованих) операції (операціях), частини загального прибутку (або збитку), отриманого за результатами здійснення такої операції, яку б інша непов'язана особа отримала від участі у зіставній (зіставних) неконтрольованій (неконтрольованих) операції (операціях).

{Підпункт 39.3.7.1 підпункту 39.3.7 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.7.2. Якщо сторони контрольованих операцій, сукупний прибуток яких підлягає розподіленню з урахуванням положень підпункту 39.3.7 цього пункту, ведуть бухгалтерський облік та фінансову звітність на підставі різних форм та методів бухгалтерського обліку, для цілей застосування методу розподілення прибутку бухгалтерська і фінансова звітність повинна бути приведена у відповідність з єдиними методологічними засадами бухгалтерського обліку.

39.3.7.3. Метод розподілення прибутку може використовуватися, зокрема, але не виключно, у разі наявності:

істотного взаємозв'язку між контрольованими операціями та іншими операціями, що здійснюються сторонами контрольованої операції з пов'язаними з ними особами;

у сторін контрольованої операції прав на володіння (користування) об'єктами нематеріальних активів, що істотно впливають на рівень рентабельності, отриманої

сторонами контрольованої операції за результатами здійснення такої контрольованої операції.

{Абзац третій підпункту 39.3.7.3 підпункту 39.3.7 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.7.4. Розподілення прибутку між сторонами контрольованих операцій проводиться на підставі результатів оцінки їх внеску в сукупний прибуток відповідно до критеріїв, що базуються на об'єктивних даних та підтверджуються інформацією у зіставних операціях та/або внутрішніми даними сторін контрольованих операцій з урахуванням виконаних кожною з таких сторін функцій, використаних під час здійснення контрольованих операцій активів та прийнятих економічних (комерційних) ризиків, пов'язаних з таким здійсненням.

{Підпункт 39.3.7.4 підпункту 39.3.7 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.7.5. Для цілей підпункту 39.3.7 цього пункту сукупним прибутком всіх сторін контрольованих операцій є сума прибутку від таких контрольованих операцій всіх сторін контрольованих операцій за період, що аналізується. При цьому залишковий прибуток (збиток) визначається як різниця між сукупним прибутком (збитком), отриманим за результатами здійснення контрольованих операцій, та сумою розрахункового прибутку (збитку) всіх сторін контрольованих операцій.

39.3.7.6. Розрахунковий прибуток (збиток) визначається на основі методів, передбачених [підпунктами 39.3.1.2-39.3.1.4](#) підпункту 39.3.1 цього пункту, для кожної особи, що є стороною контрольованих операцій, на основі діапазону цін товарів (робіт, послуг) або показників рентабельності для кожної сторони з урахуванням виконаних такою стороною функцій, використаних активів та прийнятих комерційних ризиків, що є типовими для зіставних операцій.

{Підпункт 39.3.7.6 підпункту 39.3.7 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.7.7. Визначення підсумкової величини прибутку (збитку) кожної сторони контрольованих операцій здійснюється шляхом підсумовування відповідних розрахункового прибутку (збитку) і залишкового прибутку (збитку).

39.3.7.8. Для розподілу між сторонами контрольованих операцій сукупного або залишкового прибутку (збитку) всіх сторін зазначених операцій можуть враховуватися, зокрема, але не виключно, такі показники:

розмір витрат, понесених кожною із сторін контрольованих операцій у зв'язку із створенням нематеріальних активів, використання яких впливає на розмір фактично отриманого прибутку (збитку) від контрольованих операцій;

характеристика персоналу, залученого кожною стороною контрольованих операцій, включаючи його чисельність і кваліфікацію; витрачений персоналом час; обсяг витрат на оплату праці, що мають вплив на розмір фактично отриманого прибутку (понесеного збитку) кожною стороною контрольованих операцій;

ринкова вартість активів, що були використані кожною стороною контрольованих операцій та мали вплив на розмір фактично отриманого прибутку (збитку) контрольованих операцій;

інші показники, які пов'язані з виконанням функцій, використанням активів, прийнятими комерційними ризиками та розміром фактично отриманого прибутку (збитку) кожною стороною контрольованих операцій.

39.3.8. Платник податку має право визначити відповідність умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" за сукупністю декількох контрольованих операцій із однією особою, поєднаних за принципом групування.

Принцип групування передбачає можливість об'єднання операцій для застосування методів встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки", зазначених у [підпунктах 39.3.4-39.3.7](#) пункту 39.3 цієї статті, в тому числі для розрахунку показників рентабельності, встановлених [підпунктом 39.3.2.5](#) підпункту 39.3.2 пункту 39.3 цієї статті, у разі якщо такі операції є тісно взаємопов'язаними чи є продовженням одна одної або мають безперервний чи регулярний характер. До таких операцій, зокрема, можуть належати:

придбання (продаж) товарів (робіт, послуг) за довгостроковими договорами, зокрема, операції за якими здійснюються протягом усього звітного (податкового) періоду;

передача (отримання) прав на використання різних нематеріальних активів, пов'язаних із одним товаром (послугою);

придбання (продаж) серії тісно пов'язаних продуктів (продуктової групи) та/або послуг;

придбання (продаж) різних товарів (робіт, послуг) за умови, що один товар (робота, послуга) або одна група товарів (робіт, послуг) створює попит на інший товар (роботу, послугу) або групу товарів (робіт, послуг).

{Пункт 39.3 статті 39 доповнено підпунктом 39.3.8 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.9. Під час розрахунку показника рентабельності щодо окремої контрольованої операції (сукупності згрупованих контрольованих операцій відповідно до підпункту 39.3.8 цього пункту) для визначення операційних витрат та доходів, безпосередньо пов'язаних з такою операцією, використовується найбільш обґрунтований алгоритм розподілу, що відповідає економічній суті контрольованої операції та характеру понесених витрат чи отриманих доходів.

{Пункт 39.3 статті 39 доповнено підпунктом 39.3.9 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.3.10. Для контрольованих операцій, передбачених [підпунктами "в" і "е"](#) підпункту 39.2.1.4 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 цієї статті, у разі відсутності достовірної інформації про зіставні неконтрольовані операції, та, як наслідок, неможливості встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" за методами, визначеними у [підпункті 39.3.1](#) цього пункту, визначення вартості нематеріальних активів або розміру відповідної компенсації може здійснюватися за методикою зіставної оцінки вартості, яка ґрунтується на розрахунку поточної вартості (дисконтованої вартості) майбутніх грошових потоків.

Розрахунок поточної вартості (дисконтованої вартості) майбутніх грошових потоків здійснюється відповідно до Національних або Міжнародних стандартів оцінки.

{Пункт 39.3 статті 39 доповнено підпунктом 39.3.10 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.4. Складення та подання звітності для податкового контролю

{Абзац перший пункту 39.4 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.4.1. Для цілей податкового контролю за трансфертним ціноутворенням звітним періодом є календарний рік.

39.4.2. Платники податків, які у звітному році здійснювали контрольовані операції, зобов'язані подавати до 1 жовтня року, що настає за звітним, звіт про контрольовані операції та повідомлення про участь у міжнародній групі компаній.

Звіт про контрольовані операції та повідомлення про участь у міжнародній групі компаній подаються центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

39.4.2.1. У звіті про контрольовані операції зазначається інформація про всі контрольовані операції, здійснені платником податків у звітному періоді.

У разі якщо платником податку виявлено, що у раніше поданому звіті про контрольовані операції інформація надана не в повному обсязі, містить помилки або недоліки, такий платник податків має право подати:

новий звіт до закінчення граничного строку подання звіту про контрольовані операції за такий самий звітний період;

уточнюючий звіт у разі його подання після закінчення граничного строку для відповідного звітного періоду.

Подання платником податку уточнюючого звіту про контрольовані операції не звільняє від відповідальності, передбаченої [підпунктами 120.4 і 120.6 статті 120](#) цього Кодексу.

Платник податків під час проведення документальних перевірок не має права подавати звіт (уточнюючий звіт) про контрольовані операції за звітний період, який перевіряється.

Форма та порядок складання звіту про контрольовані операції встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

39.4.2.2. Повідомлення про участь у міжнародній групі компаній має містити, зокрема, таку інформацію:

а) дані щодо материнської компанії міжнародної групи компаній, до якої входить платник податків, зокрема, назву, державу (територію) резидентства, адресу реєстрації, реєстраційний номер (номери), присвоєні материнській компанії в державі (на території) її реєстрації, код (коди) материнської компанії як платника податків у державі (на території) її реєстрації;

б) дані щодо юридичної особи, яка є уповноваженим учасником міжнародної групи компаній на подання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, до якої входить платник податків (у разі наявності такої юридичної особи), зокрема, її назву, державу (територію) податкового резидентства, адресу реєстрації, реєстраційний номер (номери), присвоєні уповноваженій особі в державі (на території) її реєстрації, код (коди) як платника податків у державі (на території) її реєстрації, або інформацію про те, що група не зобов'язана подавати звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній відповідно до законодавства інших країн;

в) дату, яка є останнім днем фінансового року, за який готується консолідована фінансова звітність міжнародної групи компаній, а у разі, якщо така звітність не готується, - дату закінчення фінансового року відповідно до внутрішніх положень материнської компанії міжнародної групи компаній;

г) інформацію щодо розміру сукупного консолідованого доходу міжнародної групи за фінансовий рік, що передує звітному, розрахованого згідно зі стандартами бухгалтерського обліку, які застосовує материнська компанія групи.

Форма та порядок складання повідомлення про участь у міжнародній групі компаній затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Підпункт 39.4.2 пункту 39.4 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 609-VIII від 15.07.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.4.3. Платники податків, що здійснюють контрольовані операції, повинні складати та зберігати документацію з трансфертного ціноутворення за кожний звітний період.

{Підпункт 39.4.3 пункту 39.4 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.4.4. На запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, платники податків протягом 30 календарних днів з дня отримання запиту подають документацію з трансфертного ціноутворення щодо контрольованих операцій, зазначених у запиті.

Документація з трансфертного ціноутворення подається платником податків до контролюючого органу, зазначеного у запиті.

{Підпункт 39.4.4 пункту 39.4 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

39.4.5. Запит надсилається не раніше 1 жовтня року, що настає за календарним роком, в якому таку контрольовану операцію (операції) було здійснено.

{Підпункт 39.4.5 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.4.6. Документація з трансфертного ціноутворення (сукупність документів або єдиний документ, складений у довільній формі) повинна містити таку інформацію:

{Абзац перший підпункту 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

а) дані про особу (осіб), яка є стороною контрольованої операції, та про пов'язаних осіб платника податків (у звітному періоді, в якому здійснювалася контрольована операція, та на момент подання документації), а саме:

контрагента (контрагентів) контрольованої операції;

фізичних осіб, які є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) платника податків (за наявності);

{Підпункт "а" підпункту 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

осіб, які безпосередньо (опосередковано) володіють корпоративними правами платника податків у розмірі 25 і більше відсотків;

{Абзац четвертий підпункту "а" підпункту 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

осіб, корпоративними правами яких у розмірі 25 і більше відсотків безпосередньо (опосередковано) володіє платник податків.

{Абзац п'ятий підпункту "а" підпункту 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Дані повинні бути такими, що дають змогу ідентифікувати таких пов'язаних осіб (включаючи найменування держав (територій), податковими резидентами яких є такі особи, код особи, встановлений у державі (країні) їх реєстрації) та розкривати інформацію щодо критеріїв визнання таких осіб пов'язаними;

{Підпункт "а" підпункту 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

б) загальний опис діяльності групи компаній (включаючи материнську компанію та її дочірні підприємства), у тому числі організаційну структуру такої групи, опис господарської діяльності цієї групи, політику трансфертного ціноутворення, інформацію про осіб, яким платник податків надає місцеві управлінські звіти (назва держави, на території якої такі особи утримують свої головні офіси);

{Підпункт "б" підпункту 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

в) опис структури управління платника податків, схема його організаційної структури із зазначенням загальної кількості працюючих осіб та в розрізі окремих підрозділів платника податків станом на дату операції або на кінець звітного періоду;

{Підпункт "в" підпункту 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

г) опис діяльності та стратегії ділової активності, що провадиться платником податків, зокрема, економічні умови діяльності, аналіз відповідних ринків товарів (робіт, послуг), на яких проводить свою діяльність платник податків, основні конкуренти;

г) відомості про участь платника податків у реструктуризації бізнесу або передачі нематеріальних активів у звітному або попередньому році з поясненням аспектів цих операцій, що вплинули або впливають на діяльність платника податків;

д) опис контрольованої операції із зазначенням ланцюга постачання (створення вартості) товарів (робіт, послуг) у контрольованій операції.

Опис операцій з придбання (продажу) товарів, робіт (послуг), нематеріальних активів, інших предметів господарських операцій, відмінних від товарів, має містити обґрунтування економічної доцільності (економічної вигоди, що отримується в результаті здійснення контрольованої операції у порівнянні із неконтрольованими операціями, які є реально доступними альтернативними варіантами такої контрольованої операції) і наявності ділової мети їх придбання (продажу);

{Підпункт "д" підпункту 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

{Підпункт "д" підпункту 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

е) опис товарів (робіт, послуг), включаючи фізичні характеристики, якість і репутацію на ринку, країну походження і виробника, наявність товарного знаку та іншу інформацію, пов'язану з якісними характеристиками товару (роботи, послуги).

{Абзац другий підпункту "е" підпункту 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

є) відомості про фактично проведені розрахунки у контрольованій операції (сума та валюта платежів, дата, платіжні документи);

ж) чинники, які вплинули на формування та встановлення ціни, зокрема бізнес-стратегії сторін операції (за наявності), які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг);

з) функціональний аналіз контрольованої операції: відомості про функції осіб, що є сторонами (беруть участь) у контрольованій операції, про використані ними активи, пов'язані з такою контрольованою операцією, та економічні (комерційні) ризики, які такі особи враховували під час здійснення контрольованої операції;

и) економічний та порівняльний аналіз:

суму отриманих доходів (прибутку) та/або суму понесених витрат (збитку) внаслідок здійснення контрольованої операції, рівень рентабельності;

обґрунтування вибору методу, який застосовано для визначення відповідності умов контрольованої операції принципу "витагнутої руки", фінансового показника згідно з [підпунктом 39.3.2.5](#) підпункту 39.3.2 пункту 39.3 цієї статті та сторони, що досліджувалася згідно з [підпунктом 39.3.2.7](#) підпункту 39.3.2 пункту 39.3 цієї статті;

обґрунтування вибору та інформація про зіставні операції (зіставних осіб) і джерела інформації, які використовувалися для аналізу;

обґрунтування використання під час визначення діапазону рентабельності відповідно до [підпункту 39.3.2.8](#) підпункту 39.3.2 пункту 39.3 цієї статті інформації за декілька податкових періодів (років) та розрахунок середньозваженого значення показника рентабельності;

{Підпункт "и" підпункту 39.4.6 пункту 39.4 статті 39 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

розрахунок діапазону цін (рентабельності);

опис та розрахунок проведених коригувань згідно з [підпунктом 39.2.2.1](#) підпункту 39.2.2 пункту 39.2 цієї статті.

Фінансові показники, що використовувалися під час розрахунку показників рентабельності контрольованої операції, мають бути підтверджені даними бухгалтерського обліку та фінансової звітності сторони контрольованої операції, що досліджувалася згідно з [підпунктом 39.3.2.7](#) підпункту 39.3.2 пункту 39.3 цієї статті.

{Підпункт "и" підпункту 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

У разі якщо стороною контрольованої операції здійснюється постачання (продаж) товарів, робіт, послуг, інших предметів за контрольованими операціями декільком особам, і для цілей встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витагнутої руки" здійснюється порівняння показника рентабельності такого постачальника, документація має містити опис алгоритму розподілу витрат постачальника, понесених для здійснення таких операцій, які враховуються під час розрахунку показника рентабельності. Такий опис має містити інформацію про економічне обґрунтування вибору алгоритму розподілу витрат, методика його застосування, а також фактичний розрахунок, здійснений відповідно до обраної методики;

і) відомості про проведене платником податку самостійне або пропорційне коригування податкової бази та сум податку відповідно до [підпунктів 39.5.4](#) і [39.5.5](#) пункту 39.5 цієї статті (у разі його проведення);

{Підпункт 39.4.6 пункту 39.4 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

і) якщо платник входить до міжнародної групи компаній:

копії істотних внутрішньогрупових угод, що впливають на ціноутворення в контрольованій операції;

копії договорів про попереднє узгодження ціноутворення, податкових роз'яснень компетентних органів держав (територій), що застосовуються в угодах між учасниками міжнародної групи компаній щодо контрольованої операції і в підготовці яких не брав участі центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику;

{Підпункт 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 доповнено підпунктом "і" згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

й) копія аудиторського висновку щодо бухгалтерської (фінансової) звітності платника податків за звітний період (звітні періоди), за які подається документація з трансфертного ціноутворення (якщо його наявність є обов'язковою для платника податків);

{Підпункт 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 доповнено підпунктом "й" згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

к) копії договорів (контрактів) та будь-які доповнення до них, за якими здійснювалася контрольована операція.

{Підпункт 39.4.6 пункту 39.3 статті 39 доповнено підпунктом "к" згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.4.7. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, має право надіслати запит з вимогою надати глобальну документацію з трансфертного ціноутворення (майстер-файл) платнику податків, що входить до складу міжнародної групи компаній, якщо сукупний консолідований дохід міжнародної групи компаній за фінансовий рік, що передусь звітному року, розрахований згідно зі стандартами бухгалтерського обліку, які застосовує материнська компанія міжнародної групи компаній, дорівнює або перевищує еквівалент 50 мільйонів євро.

Запит на подання глобальної документації (майстер-файла) може бути направлений не раніше дванадцяти місяців і не пізніше тридцяти шести місяців з дати закінчення фінансового року, встановленого міжнародною групою компаній, до якої належить такий платник податків, а у разі відсутності відомостей про встановлений міжнародною групою компаній фінансовий рік - не раніше дванадцяти місяців і не пізніше тридцяти шести місяців після закінчення звітного року.

Глобальна документація з трансфертного ціноутворення (майстер-файл) має бути надана платником податків до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, протягом 90 календарних днів з дня отримання запиту.

Якщо в Україні зареєстровані два та більше платників податків, що входять до складу однієї і тієї ж міжнародної групи компаній, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, направляє запит про надання глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файла) лише одному з таких платників податків за своїм вибором.

У разі порушення таким платником податків терміну, визначеного абзацом третім цього підпункту, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, має право направити запит про надання глобальної документації з трансфертного

ціноутворення (майстер-файла) за той самий період іншому платнику податків, що входить до складу тієї самої міжнародної групи компаній. При цьому перший платник податків не звільняється від виконання обов'язку з надання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файла).

Запит про надання глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файла) платнику податків не направляється, якщо така документація вже надана відповідно до цього підпункту центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, будь-яким іншим платником податків, що входить до складу тієї самої міжнародної групи компаній.

Глобальна документація з трансфертного ціноутворення (майстер-файл) - сукупність документів або єдиний документ, складений у довільній формі, що має містити інформацію про:

а) організаційну структуру міжнародної групи компаній (у вигляді графічної схеми) із зазначенням осіб, які є учасниками міжнародної групи компаній, їх організаційно-правових форм, структуру власності (із зазначенням часток володіння) та держави і території, у яких зазначені особи здійснюють свою діяльність;

б) загальний опис діяльності міжнародної групи компаній, що включає в себе:

опис ключових факторів, що впливають на фінансовий результат міжнародної групи компаній;

опис ланцюгів постачання та утворення вартості найбільших за показником виручки міжнародної групи компаній п'яти товарів (робіт, послуг), а також ланцюгів постачання будь-яких інших товарів (робіт, послуг, інших об'єктів цивільних прав), частка яких становить більше 5 відсотків виручки міжнародної групи компаній за фінансовий рік, і основних географічних ринків, на яких реалізуються (виконуються, надаються) зазначені товари (роботи, послуги);

перелік та стислий опис суттєвих договорів з надання (отримання) послуг, робіт, укладених між учасниками міжнародної групи (крім договорів, пов'язаних з проведенням науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт), у тому числі опис функціональних можливостей основних учасників міжнародної групи, задіяних у наданні таких послуг, робіт, політики з трансфертного ціноутворення щодо розподілу вартості послуг та визначення цін на оплату внутрішньогрупових послуг;

стислий функціональний аналіз діяльності учасників міжнародної групи компаній, що мають суттєвий вплив на фінансовий результат цієї групи, в тому числі опис основних функцій, що виконуються, активів, що використовуються, економічних (комерційних) ризиків, що приймаються;

інформацію про основні угоди щодо реструктуризації бізнесу, придбання та відчуження активів, що відбувалися протягом фінансового року;

в) нематеріальні активи, які використовуються міжнародною групою компаній в своїй діяльності, зокрема:

опис стратегії розвитку міжнародної групи компаній щодо розробки, володіння і використання нематеріальних активів, у тому числі розміщення основних науково-дослідних центрів і органів управління ними;

перелік та опис нематеріальних активів (груп нематеріальних активів), що мають істотний вплив на ціноутворення компаній міжнародної групи, із зазначенням учасників

такої міжнародної групи компаній, які володіють такими активами на праві власності або іншому праві (користування, володіння та/або розпорядження);

перелік суттєвих договорів, пов'язаних з нематеріальними активами, укладених між учасниками міжнародної групи компаній, у тому числі ліцензійних угод, домовленостей щодо покриття витрат, основних угод щодо надання науково-дослідних послуг;

опис політики трансфертного ціноутворення міжнародної групи компаній щодо проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт і нематеріальних активів;

опис суттєвих операцій з передачі нематеріальних активів між учасниками міжнародної групи компаній протягом відповідного фінансового року із зазначенням назв таких учасників, держав реєстрації та юрисдикцій, де вони провадять свою діяльність, компенсацій, що здійснювалися у звітному (податковому) періоді, та рівня винагород (компенсаційних виплат), пов'язаних з такою передачею;

г) фінансову діяльність міжнародної групи компаній, зокрема:

загальний опис, яким чином фінансується така група, включаючи інформацію про фінансування, залучене від осіб, які не є учасниками міжнародної групи компаній;

зазначення усіх учасників міжнародної групи компаній, які здійснюють централізовану внутрішньогрупову фінансову діяльність для учасників цієї групи, з інформацією щодо держав (територій), які є місцем реєстрації таких учасників, та/або місця знаходження органу їх управління;

загальний опис політики трансфертного ціноутворення щодо фінансування учасників міжнародної групи компаній;

г) консолідовану фінансову звітність міжнародної групи компаній за останній фінансовий рік, а у разі її відсутності - іншу консолідовану звітність, підготовлену для управлінських, податкових або інших цілей;

д) перелік і стислий опис існуючих односторонніх договорів про попереднє узгодження ціноутворення, податкових роз'яснень компетентних органів держав (територій), які застосовуються в угодах між учасниками міжнародної групи компаній і пов'язані з розподілом доходів між державами (територіями).

{Підпункт 39.4.7 пункту 39.4 статті 39 в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.4.8. Документація з трансфертного ціноутворення та глобальна документація з трансфертного ціноутворення (майстер-файл) подаються платником податків державною мовою в паперовому вигляді або в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

У разі подання разом із документацією документів, викладених іноземною мовою, платник податків одночасно подає переклад таких документів державною мовою.

Засвідчення автентичності перекладу документації з трансфертного ціноутворення та глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файла) державною мовою не здійснюється.

Значення вартісних показників глобальної документації можуть зазначатися у валюті, в якій материнська компанія міжнародної групи компаній складає консолідовану фінансову звітність.

{Підпункт 39.4.8 пункту 39.4 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.4.9. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, має право надіслати платнику податків запит з вимогою додатково подати протягом 30 календарних днів з дати його отримання інформацію відповідно до [підпунктів 39.4.6](#) і [39.4.7](#) пункту 39.4 цієї статті та/або обґрунтування відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" у разі встановлення однієї з таких обставин:

подана платником податків документація з трансфертного ціноутворення не містить інформації в обсязі, зазначеному в [підпункті 39.4.6](#) пункту 39.4 цієї статті, та/або не містить належного обґрунтування відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки";

подана платником податків глобальна документація з трансфертного ціноутворення (майстер-файл) не містить інформації в обсязі, зазначеному в [підпункті 39.4.7](#) пункту 39.4 цієї статті.

Зазначена додаткова інформація є невід'ємною частиною документації з трансфертного ціноутворення та/або глобальної документації (майстер-файла).

{Підпункт 39.4.9 пункту 39.4 статті 39 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.4.10. Платник податків - резидент України, який належить до міжнародної групи компаній, у випадках, визначених у цьому підпункті, зобов'язаний подати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

Звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній подається у разі, якщо сукупний консолідований дохід міжнародної групи компаній, в яку входить платник податків, за фінансовий рік, що передує звітному року, розрахований згідно зі стандартами бухгалтерського обліку, які застосовує материнська компанія міжнародної групи (а у разі відсутності інформації - відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку), перевищує еквівалент 750 мільйонів євро та за наявності однієї із таких обставин:

платник податків є материнською компанією міжнародної групи компаній;

материнська компанія міжнародної групи компаній уповноважує платника податків - резидента України на подання звіту у розрізі країн до контролюючого органу;

відповідно до вимог законодавства місцезнаходження материнської компанії міжнародної групи компаній подання звіту від такої міжнародної групи компаній не вимагається, і при цьому материнська компанія такої групи не уповноважує іншого учасника міжнародної групи на подання звіту в іншій іноземній юрисдикції, де передбачене його подання;

між Україною та відповідною іноземною юрисдикцією розташування материнської компанії міжнародної групи компаній або іншого учасника цієї групи, уповноваженого материнською компанією такої групи на подання звіту у розрізі країн, підписаний міжнародний договір, що передбачає можливість здійснення обміну податковою інформацією, але не набув чинності порядок обміну звітами у розрізі країн або наявні факти систематичного невиконання такого порядку. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, оприлюднює перелік таких іноземних юрисдикцій

на своєму офіційному веб-порталі не пізніше ніж за 60 календарних днів до граничного строку подання звіту про контрольовані операції за відповідний звітний рік.

{Пункт 39.4 статті 39 доповнено підпунктом 39.4.10 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.4.11. Звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній містить інформацію в розрізі кожної юрисдикції, у якій зареєстрований учасник міжнародної групи компаній або в якій міжнародна група компаній здійснює свою діяльність, зокрема, але не виключно:

а) назву держави (території), відповідно до законодавства якої учасник міжнародної групи компаній заснований, та держави (території), резидентом якої він є;

б) загальну суму доходів (виручки) за фінансовий рік, за який складається звіт у розрізі країн, у тому числі з розбивкою на суму доходів (виручки) відповідно до угод, укладених учасниками цієї міжнародної групи компаній і пов'язаними особами, та суму доходів (виручки) за угодами з непов'язаними особами;

в) суму прибутку (збитку) до оподаткування за фінансовий рік, за який складається звіт у розрізі країн;

г) суму сплаченого податку на прибуток підприємств (корпоративного податку) або його аналога у фінансовому році, за який складається звіт у розрізі країн;

г) суму нарахованого податку на прибуток підприємств (корпоративного податку) або його аналога за фінансовий рік, за який складається звіт у розрізі країн;

д) розмір статутного капіталу (зареєстрованого статутного капіталу) на дату закінчення фінансового року, за який складається звіт у розрізі країн;

е) суму нерозподіленого (накопиченого) прибутку на дату закінчення фінансового року, за який складається звіт у розрізі країн;

є) чисельність працівників за фінансовий рік, за який складається звіт у розрізі країн;

ж) балансову вартість матеріальних активів на дату закінчення фінансового року, за який складається звіт у розрізі країн;

з) основні види діяльності, що здійснюються учасниками міжнародної групи компаній.

Форма звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній та порядок його заповнення затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній складається за фінансовий рік, встановлений материнською компанією міжнародної групи компаній, що може не збігатися з календарним роком, та подається протягом дванадцяти місяців після закінчення такого фінансового року (у разі відсутності відомостей про встановлений материнською компанією міжнародної групи компаній фінансовий рік - протягом дванадцяти місяців після закінчення календарного року).

{Пункт 39.4 статті 39 доповнено підпунктом 39.4.11 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.4.12. Звіт у розрізі країн міжнародної групи компаній, поданий платником податків відповідно до підпункту 39.4.10 цього підпункту, є об'єктом автоматичного обміну податковою та фінансовою інформацією.

{Пункт 39.4 статті 39 доповнено підпунктом 39.4.12 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.4.13. Інформація звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, який отримано центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, від платника податків відповідно до підпункту 39.4.10 цього підпункту та/або в рамках міжнародних угод щодо автоматичного обміну податковою та фінансовою інформацією, використовується для цілей оцінки ризиків трансфертного ціноутворення під час проведення моніторингу контрольованих операцій та не може бути самостійною підставою для проведення коригування обсягу оподаткованого прибутку платника податків.

{Пункт 39.4 статті 39 доповнено підпунктом 39.4.13 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.4.14. Інформація звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, отриманого центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, в рамках міжнародних угод щодо автоматичного обміну податковою та фінансовою інформацією, є інформацією з обмеженим доступом з урахуванням вимог [статті 22](#) Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах.

{Пункт 39.4 статті 39 доповнено підпунктом 39.4.14 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.4.15. Для цілей [підпунктів 39.4.7](#) і 39.4.10 цього підпункту розрахунок сукупного консолідованого доходу міжнародної групи компаній здійснюється відповідно до офіційного курсу гривні щодо євро (середній за період) за календарний рік, що передує звітному року.

{Пункт 39.4 статті 39 доповнено підпунктом 39.4.15 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.5. Податковий контроль за встановленням відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки"

39.5.1. Податковий контроль за встановленням відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки" здійснюється шляхом моніторингу контрольованих операцій, опитування з питань трансфертного ціноутворення та проведення перевірок з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки".

{Абзац перший підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 в редакції Законів [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.1.1. Моніторинг умов контрольованих операцій здійснюється шляхом аналізу звітів про контрольовані операції, документації з трансфертного ціноутворення, глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файла) та звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, будь-яких інших інформаційних джерел, та шляхом отримання податкової інформації відповідно до [статті 73](#) цього Кодексу.

{Абзац перший підпункту 39.5.1.1 підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

З метою встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки" посадові особи контролюючого органу, під час проведення аналізу звітів про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення, та/або глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файла), поданих платником податків відповідно до [пункту 39.4](#) цієї статті, мають право проводити опитування уповноважених осіб та/або працівників платника податків.

{Абзац другий підпункту 39.5.1.1 підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Порядок проведення моніторингу контрольованих операцій та опитування встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац третій підпункту 39.5.1.1 підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.1.2. У разі якщо контролюючий орган під час виконання функцій податкового контролю виявив факти проведення платником податків контрольованих операцій, звіт про які відповідно до [підпункту 39.4.2](#) пункту 39.4 цієї статті не подано, він надсилає повідомлення про виявлені контрольовані операції центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику. Повідомлення надсилається засобами електронного зв'язку не пізніше 5 робочих днів із дня виявлення таких операцій.

Днем виявлення контролюючим органом фактів проведення платником податків контрольованих операцій, звіт про які відповідно до [підпункту 39.4.2](#) пункту 39.4 цієї статті не подано, є дата складання акта документальної перевірки, в якому зафіксовано такий факт.

{Абзац другий підпункту 39.5.1.2 підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 39.5.1.2 підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

39.5.2. Перевірка з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" проводиться відповідно до положень [глави 8](#) розділу II цього Кодексу з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

{Абзац перший підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.1. Перевірка з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" може бути проведена контролюючим органом у разі:

надання платником податків документації з трансфертного ціноутворення відповідно до [підпункту 39.4.4](#) пункту 39.4 цієї статті;

неподання платником податків чи подання з порушенням вимог пункту 39.4 цієї статті звіту про контрольовані операції, документації з трансфертного ціноутворення, глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файла), звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній;

подання платником податків заяви про намір провести пропорційне коригування.

{Підпункт 39.5.2.1 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Законів [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.5.2.2. [Порядок проведення перевірки](#) з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Підпункт 39.5.2.2 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.3. Надання платником податків документів відбувається згідно з вимогами [пунктів 85.2](#) і [85.3](#) статті 85 цього Кодексу протягом 10 робочих днів з дати початку перевірки.

{Абзац перший підпункту 39.5.2.3 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі необхідності отримання під час проведення перевірки додаткових документів та/або інформації щодо:

{Абзац другий підпункту 39.5.2.3 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

здійснення фінансово-господарських операцій, пов'язаних із контрольованою операцією;

{Абзац підпункту 39.5.2.3 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

господарських операцій із непов'язаними особами, що можуть визнаватись зіставними з контрольованою операцією;

{Абзац підпункту 39.5.2.3 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

підтвердження або спростування інформації, наведеної платником у поданому звіті про контрольовані операції, документації з трансфертного ціноутворення, глобальній документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файла);

{Абзац підпункту 39.5.2.3 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

даних, зазначених у звіті у розрізі країн міжнародної групи компаній, до якої входить платник податків;

{Абзац підпункту 39.5.2.3 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

інших документів та інформації, необхідних для встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки";

{Абзац підпункту 39.5.2.3 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

зазначені документи та/або інформація надаються платником податків протягом 15 робочих днів з дати отримання запиту від посадових (службових) осіб контролюючого органу, які проводять перевірку.

{Абзац підпункту 39.5.2.3 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Посадові (службові) особи контролюючого органу, які проводять перевірку з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки", мають право отримувати від платника податків або його законних представників копії документів, що належать до предмета перевірки. Такі копії повинні бути засвідчені підписом платника податків або його посадової особи.

{Абзац підпункту 39.5.2.3 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі якщо документи, що належать до предмета перевірки, створювалися платником податків в електронній формі, платник податків має право надати копії таких документів засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів

України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

{Абзац підпункту 39.5.2.3 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.5.2.4. Контролюючий орган не має права проводити більше однієї перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" одного платника податків протягом календарного року. Контролюючий орган не має права повторно проводити перевірку з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" платника податків, які вже були перевірені (крім випадків, зазначених у [підпунктах 78.1.5, 78.1.12](#) пункту 78.1 статті 78 цього Кодексу).

{Підпункт 39.5.2.4 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 39.5.2.5 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.6. Проведення перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" не перешкоджає проведенню перевірок, визначених [статтею 75](#) цього Кодексу.

{Підпункт 39.5.2.6 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.5.2.7. Строк проведення перевірки платника податків з питань дотримання принципу "витягнутої руки" обчислюється з дня прийняття рішення про її проведення до дня складення [акта \(довідки\)](#) про проведення такої перевірки.

Термін проведення перевірки платника податків з питань дотримання принципу "витягнутої руки" переривається у разі розгляду судом позовів платника податків з питань, пов'язаних з призначенням, проведенням або предметом такої перевірки, до завершення судових процедур.

{Підпункт 39.5.2.7 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Підпункт 39.5.2.7 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.5.2.8. Тривалість перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" не повинна перевищувати 18 місяців.

Кожні шість місяців проведення перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" контролюючий орган надає платнику податків інформацію про поточний стан проведення перевірки.

{Підпункт 39.5.2.8 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.9. У разі необхідності отримання інформації від іноземних державних органів, проведення експертизи та/або перекладу на українську мову документів, необхідних для дослідження відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки", строк проведення перевірки за рішенням керівника (заступника керівника) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, може бути продовжений на строк, що не перевищує 12 місяців.

39.5.2.10. Під час перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витагнутої руки" можуть бути перевірені господарські операції з урахуванням строку, передбаченого [пунктом 102.1](#) статті 102 цього Кодексу.

{Підпункт 39.5.2.10 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

39.5.2.11. Якщо платник податків використав найбільш доцільний метод встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витагнутої руки" згідно з критеріями, передбаченими [пунктом 39.3](#) цієї статті, такий метод використовується під час перевірки контролюючим органом.

Якщо контролюючим органом доведено, що застосований платником податків метод (комбінація методів) не дає змоги найбільш обґрунтовано встановити відповідність умов контрольованої операції принципу "витагнутої руки", він має право застосувати інші методи (комбінацію методів) для встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витагнутої руки".

39.5.2.12. Застосування методів (комбінації методів) встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витагнутої руки", не встановлених цією статтею, забороняється.

39.5.2.13. Контролюючий орган, який проводить перевірку з питань дотримання платником податків принципу "витагнутої руки", має право:

а) надсилати запити про надання документів (інформації) щодо контрольованої операції іншим платникам податків відповідно до [пункту 73.3](#) статті 73 цього Кодексу, які:

{Абзац перший підпункту "а" підпункту 39.5.2.13 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону № 466-IX від 16.01.2020}

є сторонами контрольованої операції, що перевіряється, або

{Абзац підпункту "а" підпункту 39.5.2.13 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону № 466-IX від 16.01.2020}

були задіяні в ланцюгу постачання товарів (робіт, послуг, інших об'єктів цивільних прав), що є предметом контрольованої операції, або

{Абзац підпункту "а" підпункту 39.5.2.13 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону № 466-IX від 16.01.2020}

з урахуванням інформації, отриманої від платника податків та/або від інших суб'єктів інформаційних відносин, володіють інформацією, необхідною для визначення відповідності умов контрольованої операції принципу "витагнутої руки".

{Абзац підпункту "а" підпункту 39.5.2.13 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону № 466-IX від 16.01.2020}

У разі ненадання платниками податків, зазначеними у підпункті "а" цього підпункту, документів (інформації) на запит контролюючого органу, який проводить перевірку з питань дотримання платником податків принципу "витагнутої руки", та/або надання неповної інформації контролюючий орган має право провести зустрічну звірку таких платників податків у порядку, передбаченому [пунктом 73.5](#) статті 73 цього Кодексу;

б) проводити опитування посадових осіб та/або працівників платників податків, які є сторонами контрольованої операції. Платники податків зобов'язані забезпечити можливість посадовим особам, які проводять перевірку з питань дотримання платником

податків принципу "витагнутої руки", провести опитування відповідних посадових осіб або працівників;

в) надсилати запити компетентним органам іноземних держав щодо предмета та обставин здійснення контрольованої операції та/або щодо господарської діяльності та фінансової звітності нерезидента - сторони контрольованої операції;

г) проводити зустрічі з платником податків (уповноваженими ним особами) для обговорення методів визначення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витагнутої руки", застосованої контролюючим органом під час перевірки;

{Підпункт "г" підпункту 39.5.2.13 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

г) відвідувати та проводити з дозволу платника податків огляд приміщень, об'єктів та споруд, де провадиться діяльність платника податків, пов'язана з проведенням контрольованої операції.

{Підпункт 39.5.2.13 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 доповнено підпунктом "г" згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 39.5.2.13 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

39.5.2.14. Результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витагнутої руки" оформляються у формі акта (довідки), що складається у двох примірниках, підписується посадовими особами, які проводили перевірку та платником податків або його представником.

{Підпункт 39.5.2.14 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.15. Якщо за результатами перевірки виявлено, що умови контрольованої операції відрізняються від умов, що відповідають принципу "витагнутої руки", що призвело до невірного розрахунку обсягу оподаткованого прибутку платника податку та/або заниження суми податку, складається акт перевірки. Якщо такі порушення відсутні, складається довідка.

{Підпункт 39.5.2.15 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.16. У разі якщо за результатами перевірок, що не стосуються трансфертного ціноутворення, або платником податків самостійно вже були донараховані податкові зобов'язання на підставі коригування цін та обмежень рівня витрат та доходів за такими операціями, суми донарахованих податкових зобов'язань за результатами такої перевірки та/або самостійного донарахування зараховуються в погашення нарахованих податків за результатами перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витагнутої руки".

{Підпункт 39.5.2.16 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.17. [Форма акта \(довідки\)](#) про результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витагнутої руки" та [вимоги](#) до його (її) складення встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Акт про результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витагнутої руки" повинен містити документально підтверджені факти відхилення умов

контрольованої операції від умов, що відповідають принципу "витягнутої руки", обґрунтування того, що таке відхилення спричинило неправильний розрахунок обсягу оподатковуваного прибутку платника податку та/або заниження суми податку із наведенням відповідних розрахунків.

{Підпункт 39.5.2.17 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.18. У разі відмови платника податків або його представника від підписання акта (довідки) про результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" посадовими особами контролюючого органу складається відповідний акт, що засвідчує факт такої відмови.

{Підпункт 39.5.2.18 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.19. Акт (довідка) перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" повинен бути вручений протягом двох робочих днів з дати його складення платнику податків, щодо якого проводилася перевірка, або його представнику під розписку.

{Підпункт 39.5.2.19 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.20. У разі незгоди платника податків або його представника з висновками перевірки або фактами та даними, викладеними в акті про результати перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки", вони мають право подати свої заперечення протягом 30 днів з дня отримання акта. При цьому платник податків має право подати разом із запереченнями або в погоджений строк документи (їх завірені копії), що підтверджують обґрунтованість заперечень.

Такі заперечення розглядаються протягом 30 робочих днів, що настають за днем їх отримання, а платнику податків надсилається відповідь у порядку, визначеному [статтею 58](#) цього Кодексу, для надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень.

{Підпункт 39.5.2.20 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.21. Прийняття податкового повідомлення-рішення за результатами перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" здійснюється у порядку, передбаченому [статтею 86](#) цього Кодексу, але не раніше закінчення терміну для надання платником заперечень, визначеного [підпунктом 39.5.2.20](#) цього пункту.

{Підпункт 39.5.2.21 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.2.22. Оскарження податкових повідомлень-рішень, прийнятих за результатами перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки", здійснюється відповідно до [статті 56](#) цього Кодексу.

{Підпункт 39.5.2.22 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 39.5.2.23 підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.3. Джерела інформації, що використовуються для встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки"

39.5.3.1. Платник податків та контролюючий орган використовують джерела інформації, які містять відомості, що дають можливість зіставити комерційні та фінансові умови операцій згідно з [підпунктом 39.2.2](#) пункту 39.2 цієї статті, зокрема:

{Абзац перший підпункту 39.5.3.1 підпункту 39.5.3 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

а) інформацію про зіставні неконтрольовані операції платника податків, а також інформацію про зіставні неконтрольовані операції його контрагента - сторони контрольованої операції з непов'язаними особами;

{Абзац другий підпункту 39.5.3.1 підпункту 39.5.3 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 609-VIII від 15.07.2015](#)}

б) будь-які інформаційні джерела, що містять відкриту інформацію та надають інформацію про зіставні операції та осіб;

{Підпункт "б" підпункту 39.5.3.1 підпункту 39.5.3 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

в) інші джерела інформації, з яких інформація отримана платником податків з дотриманням вимог законодавства та які надають інформацію про зіставні операції та осіб, за умови що платник податків надасть таку інформацію контролюючому органу;

{Підпункт 39.5.3.1 підпункту 39.5.3 пункту 39.5 статті 39 доповнено підпунктом "г" згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

г) інформацію, отриману контролюючим органом у рамках укладених Україною міжнародних угод.

{Підпункт 39.5.3.1 підпункту 39.5.3 пункту 39.5 статті 39 доповнено підпунктом "г" згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.3.2. Якщо платник податків з метою встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" за методами, визначеними пунктом 39.3 цієї статті, використав джерела інформації, передбачені підпунктом 39.5.3.1 підпункту 39.5.3 цього пункту, контролюючий орган використовує ті самі джерела інформації, якщо не доведено, що інші джерела інформації дають можливість отримати вищий рівень зіставності комерційних та фінансових умов операцій.

39.5.3.3. Для зіставлення з метою оподаткування умов контрольованих операцій з умовами неконтрольованих операцій контролюючий орган не має права використовувати інформацію, яка не є загальнодоступною (зокрема інформацію, доступ до якої наявний тільки у органів державної влади).

Вимоги цього підпункту не стосуються податкової інформації, отриманої контролюючим органом під час проведення перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" відповідно до [підпункту 39.5.2.13](#) підпункту 39.5.2 цього пункту.

{Підпункт 39.5.3.3 підпункту 39.5.3 пункту 39.5 статті 39 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.5.4. Самостійне коригування

39.5.4.1. У разі застосування платником податків під час здійснення контрольованих операцій умов, що не відповідають принципу "витягнутої руки", та/або не відповідають розумній економічній причині (діловій меті), платник податків має право самостійно

провести коригування ціни контрольованої операції і сум податкових зобов'язань за умови, що це не призведе до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету:

{Абзац перший підпункту 39.5.4.1 підпункту 39.5.4 пункту 39.5 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

розрахувавши свої податкові зобов'язання відповідно до:

{Підпункт 39.5.4.1 підпункту 39.5.4 пункту 39.5 статті 39 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

максимального значення діапазону цін (рентабельності), якщо ціна/показник рентабельності контрольованої операції була вище максимального значення діапазону цін (рентабельності); та/або

{Підпункт 39.5.4.1 підпункту 39.5.4 пункту 39.5 статті 39 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

мінімального значення діапазону цін (рентабельності), якщо ціна/показник рентабельності контрольованої операції була нижче мінімального значення діапазону цін (рентабельності).

{Підпункт 39.5.4.1 підпункту 39.5.4 пункту 39.5 статті 39 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.4.2. Самостійне коригування є коригуванням платником податків ціни контрольованої операції, за результатами якого розрахована ціна відповідає принципу "витягнутої руки", навіть якщо така ціна відрізняється від фактичної ціни, встановленої під час здійснення контрольованої операції.

Сума податкового зобов'язання, розрахованого за результатами самостійного коригування, підлягає сплаті у строки, визначені [статтею 57](#) цього Кодексу.

{Підпункт 39.5.4.2 підпункту 39.5.4 пункту 39.5 статті 39 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.5.4.3. Платник податку не має права проводити самостійне коригування ціни контрольованих операцій та/або сум податкових зобов'язань під час проведення перевірки платника податків з питань дотримання принципу "витягнутої руки" таких контрольованих операцій.

{Підпункт 39.5.4 пункту 39.5 статті 39 доповнено підпунктом 39.5.4.3 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.5.5. Пропорційне коригування

39.5.5.1. Для цілей цієї статті під пропорційним коригуванням розуміється право однієї сторони контрольованої операції на проведення коригування своїх податкових зобов'язань за результатами коригування податкових зобов'язань іншої сторони контрольованої операції виходячи з умов, що відповідають принципу "витягнутої руки".

{Підпункт 39.5.5.1 підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 39.5.5.2 підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.5.2. Право на звернення щодо проведення пропорційного коригування виникає у платника податків на підставі чинного міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування після отримання від пов'язаної особи - сторони контрольованої

операції, яка є резидентом держави, з якою укладено відповідний міжнародний договір, повідомлення про фактичне проведення цієї особою коригування податкових зобов'язань виходячи з умов, що відповідають принципу "витагнутої руки".

На підставі отриманого повідомлення платник податків має право звернутися до контролюючого органу із заявою про намір провести пропорційне коригування у звітному періоді або періодах, протягом яких здійснювалися такі контрольовані операції. До заяви додаються розрахунок суми пропорційного коригування для кожного звітного періоду, інші документи, які стали підставою для проведення коригування іншою стороною контрольованої операції, та документація з трансфертного ціноутворення.

Контролюючий орган розглядає заяву платника податків протягом 30 робочих днів з дня її отримання та за результатами розгляду приймає одне з таких рішень:

надіслати повідомлення про можливість проведення пропорційного коригування;

повністю або частково відмовити у проведенні пропорційного коригування у разі необґрунтованості такого коригування або відсутності необхідних документів - з обов'язковим обґрунтуванням підстав такої відмови платнику податків;

призначити перевірку з питань дотримання платником податків принципу "витагнутої руки" для вивчення підстав для проведення пропорційного коригування. Перевірка здійснюється у порядку, визначеному [підпунктом 39.5.2](#) цієї статті. За результатами перевірки контролюючий орган приймає рішення про можливість проведення пропорційного коригування або повну чи часткову відмову у проведенні пропорційного коригування.

{До підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 включено підпункт 39.5.5.2 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 39.5.5.3 підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.5.5.3. У разі повної або часткової відмови контролюючим органом у проведенні пропорційного коригування платник податків має право звернутися до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження відповідно до міжнародних договорів України про усунення подвійного оподаткування.

{До підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 включено підпункт 39.5.5.3 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 39.5.5.4 підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 39.5.5.5 підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 39.5.5.6 підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 39.5.5.7 підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 39.5.5.8 підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 39.5.5.9 підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 39.5.5.10 підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 39.5.5.11 підпункту 39.5.5 пункту 39.5 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

39.6. Попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях

{Абзац перший пункту 39.6 статті 39 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

39.6.1. Великий платник податків має право звернутися до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, із заявою про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях.

{Абзац перший підпункту 39.6.1 пункту 39.6 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

Попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях є процедурою між великим платником податків та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, під час якої узгоджуються критерії для визначення відповідності умов контрольованих операцій, що здійснюються або будуть здійснені великим платником податків, принципу "витягнутої руки" на підставі договору на обмежений строк.

{Абзац другий підпункту 39.6.1 пункту 39.6 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.6.1.1. Предметом попереднього узгодження ціноутворення можуть бути, зокрема, але не виключно:

{Абзац перший підпункту 39.6.1.1 підпункту 39.6.1 пункту 39.6 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

види та/або перелік товарів (робіт, послуг), що є предметом контрольованих операцій;

методи або комбінація методів встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки";

перелік джерел інформації, які передбачається використати для встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки";

строк, на який узгоджуються ціни у контрольованих операціях;

допустиме відхилення від встановленого рівня економічних умов здійснення контрольованих операцій;

порядок, строки подання та перелік документів, які підтверджують дотримання узгоджених цін у контрольованих операціях.

39.6.1.2. Інші умови попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях визначаються за згодою сторін.

{Підпункт 39.6.1.2 підпункту 39.6.1 пункту 39.6 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.6.2. За результатами попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях укладається договір, який підписується керівником великого платника податків або його уповноваженою особою та керівником (заступником керівника) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

{Абзац перший підпункту 39.6.2 пункту 39.6 статті 39 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.6.2.1. Договір, укладений за результатами попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях між великим платником податків та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, має односторонній характер.

{Підпункт 39.6.2.1 підпункту 39.6.2 пункту 39.6 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.6.2.2. У разі залучення до процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях іноземного державного органу, уповноваженого адмініструвати податки і збори в державі, резидентом якої є сторона контрольованої операції (за умови наявності міжнародного договору (конвенції) про уникнення подвійного оподаткування між Україною і такою державою), договір, укладений за результатами такого узгодження між великим платником податків та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, має двосторонній характер.

У разі залучення до процедури попереднього узгодження ціноутворення двох і більше державних органів, уповноважених адмініструвати податки і збори в державі, резидентом якої є сторона (сторони) контрольованої операції (за умови наявності міжнародних договорів (конвенцій) про уникнення подвійного оподаткування між Україною і такими державами), договір, укладений за результатами такого узгодження між великим платником податків та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, має багатосторонній характер.

{Підпункт 39.6.2.2 підпункту 39.6.2 пункту 39.6 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Підпункт 39.6.2.3 підпункту 39.6.2 пункту 39.6 статті 39 виключено на підставі Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.6.2.4. Порядок попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Зазначений порядок має включати, зокрема, але не виключно:

процедуру подання та розгляду заявки про проведення процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях;

перелік документів, подання яких є необхідним для проведення процедури попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях;

підстави для внесення змін до чинного договору, укладеного за результатами попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, продовження строку його дії або дострокового припинення;

підстави для припинення процедури попереднього узгодження ціноутворення;

підстави для припинення або продовження строку дії договору про попереднє узгодження ціноутворення.

{Підпункт 39.6.2.4 підпункту 39.6.2 пункту 39.6 статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.6.2.5. У разі дотримання умов договору про попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях контролюючі органи не мають права приймати рішення про

донарахування податкових зобов'язань, штрафів, пені щодо контрольованих операцій, які є предметом такого договору.

У разі недотримання умов договору про узгодження ціноутворення платником податків такий договір втрачає силу з дати набрання ним чинності. Контролюючі органи мають право приймати рішення про донарахування податкових зобов'язань, штрафів, пені щодо контрольованих операцій, які є предметом такого договору, умови яких не відповідають принципу "витягнутої руки".

{Підпункт 39.6.2 пункту 39.6 статті 39 доповнено підпунктом 39.6.2.5 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.6.2.6. Договір, укладений за результатами попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, набирає чинності з дати, узгодженої центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та великим платником податків залежно від обставин та особливостей контрольованих операцій, які є предметом такого договору.

За згодою сторін дія договору, укладеного за результатами попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, може бути поширена на весь звітний період, в якому укладено такий договір, та/або до звітних періодів, що передують набранню чинності таким договором.

{Підпункт 39.6.2 пункту 39.6 статті 39 доповнено підпунктом 39.6.2.6 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

39.6.2.7. У разі дотримання великим платником податків умов договору, укладеного за результатами попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, та за умови незмінності узгоджених критеріїв для визначення відповідності умов контрольованих операцій, що є предметом договору, принципу "витягнутої руки", дія такого договору може бути подовжена на узгоджений сторонами строк.

{Підпункт 39.6.2 пункту 39.6 статті 39 доповнено підпунктом 39.6.2.7 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

39.6.3. Стабільність умов договору, укладеного за результатами попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях:

39.6.3.1. Умови договору, укладеного за результатами попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, залишаються незмінними у разі зміни податкового законодавства в частині регулювання відносин, що виникають при укладанні такого договору, внесення до нього змін, припинення його дії або втрати платником податків статусу великого платника податків.

39.6.3.2. У разі внесення до податкового законодавства змін, що впливають на діяльність великого платника податків та/або на критерії для визначення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки", сторони договору, укладеного за результатами попереднього узгодження ціноутворення у контрольованих операціях, мають право внести до його тексту відповідні зміни.

У разі незгоди однієї із сторін із запропонованими змінами дія договору припиняється.

{Пункт 39.6 статті 39 доповнено підпунктом 39.6.3 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Стаття 39 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 3610-VI від 07.07.2011](#), [№ 4915-VI від 07.06.2012](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 408-VII від 04.07.2013](#); із

змiнами, внесеними згiдно iз Законами [№ 657-VII вiд 24.10.2013](#), [№ 1260-VII вiд 13.05.2014](#); в редакцiї Закону [№ 72-VIII вiд 28.12.2014](#); текст статтi 39 iз змiнами, внесеними згiдно iз Законом [№ 2725-VIII вiд 16.05.2019](#)}

Стаття 39¹. Особливостi застосування валютних курсiв при нарахуваннi митних та податкових платежiв

39¹.1. Для цiлей визначення податкових зобов'язань зi сплати митних платежiв застосовується офiцiйний курс валюти України до iноземної валюти, встановлений Нацiональним банком України, що дiє на 0 годин дня подання митної декларацiї, а у разi якщо митна декларацiя не подається, - дня визначення податкових зобов'язань.

Для цiлей визначення податкових зобов'язань зi сплати податкiв i зборiв застосовується офiцiйний курс валюти України до iноземної валюти, встановлений Нацiональним банком України, що дiє на 0 годин:

дня подання особою-нерезидентом податкової декларацiї щодо постачання електронних послуг;

дня виникнення (визначення) податкових зобов'язань для iнших платникiв/операцiй/податкових зобов'язань, якщо iнше не передбачено цим Кодексом.

{Роздiл I доповнено статтею 39¹ згiдно iз Законом [№ 1200-VII вiд 10.04.2014](#); в редакцiї Закону [№ 1525-IX вiд 03.06.2021](#)}

РОЗДІЛ II. АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ, ЗБОРІВ, ПЛАТЕЖІВ

ГЛАВА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 40. Сфера застосування цього роздiлу

40.1. Цей роздiл визначає порядок адмiнiстрування податкiв та зборiв, визначених у [роздiлi I](#) цього Кодексу, а також порядок контролю за дотриманням вимог податкового та iншого законодавства у випадках, коли здiйснення такого контролю покладено на контролюючi органи.

У разi якщо iншими роздiлами цього Кодексу або законами з питань митної справи визначається спецiальний порядок адмiнiстрування окремих податкiв, зборiв, платежiв, використовуються правила, визначенi в iншому роздiлi або законi з питань митної справи.

Стаття 41. Контролюючi органи та органи стягнення

41.1. Контролюючими органами є:

41.1.1. податковi органи (центральний орган виконавчої влади, що реалiзує державну податкову полiтику, його територiальнi органи) - щодо дотримання законодавства з питань оподаткування (крiм випадкiв, визначених пiдпунктом 41.1.2 цього пункту), законодавства з питань сплати єдиного внеску, а також щодо дотримання iншого законодавства, контроль за виконанням якого покладено на центральний орган виконавчої влади, що реалiзує державну податкову полiтику, чи його територiальнi органи;

41.1.2. митнi органи (центральний орган виконавчої влади, що реалiзує державну митну полiтику, його територiальнi органи) - щодо дотримання законодавства з питань митної справи та оподаткування митом, акцизним податком, податком на додану вартiсть, iншими податками та зборами, якi вiдповiдно до податкового, митного та iншого законодавства справляються у зв'язку iз ввезенням (пересиланням) товарiв на митну територiю України або територiю вiльної митної зони або вивезенням (пересиланням) товарiв з митної територiї України або територiї вiльної митної зони.

41.2. Порядок обміну інформацією між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, його територіальними органами та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, його територіальними органами для цілей виконання функцій контролюючих органів визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

41.3. Державні податкові інспекції є структурними підрозділами територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та діють на підставі положень про такі територіальні органи, затверджених центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, в межах функцій, визначених [статтею 19³](#) цього Кодексу.

41.4. Органами стягнення є виключно контролюючі органи, визначені підпунктом 41.1.1 цього пункту, уповноважені здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску у межах повноважень, а також державні виконавці в межах своїх повноважень. Стягнення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску за виконавчими написами нотаріусів не дозволяється.

41.5. Повноваження і функції контролюючих органів визначаються цим Кодексом, [Митним кодексом України](#) та законами України.

Розмежування повноважень і функціональних обов'язків контролюючих органів визначається законодавством України.

41.6. Інші державні органи не мають права проводити перевірки своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати податків і зборів, у тому числі на запит правоохоронних органів.

{Стаття 41 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4915-VI від 07.06.2012](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 42. Листування платників податків та контролюючих органів

{Назва статті 42 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) - зміна набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

42.1. Податкові повідомлення - рішення, податкові вимоги або інші документи з питань адміністрування податків, зборів, платежів, податкового контролю, у тому числі з питань проведення перевірок, звірок, адресовані контролюючим органом платнику податків, повинні бути складені у письмовій формі, відповідним чином підписані та у випадках, передбачених законодавством, завірені печаткою такого контролюючого органу і відображатися в електронному кабінеті.

{Пункт 42.1 статті 42 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 466-IX від 16.01.2020](#), [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

42.2. Документи вважаються належним чином врученими, якщо вони надіслані у порядку, визначеному пунктом 42.4 цієї статті, надіслані за адресою (місцезнаходженням, податковою адресою) платника податків рекомендованим листом з повідомленням про вручення або особисто вручені платнику податків (його представнику).

{Пункт 42.2 статті 42 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) - зміна набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу

програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

42.3. Якщо платник податків у порядку та у строки, визначені [статтею 66](#) цього Кодексу, повідомив контролюючий орган про зміну податкової адреси, він на період з дня державної реєстрації зміни податкової адреси до дня внесення змін до облікових даних такого платника податків звільняється від виконання вимог документів, надісланих йому контролюючим органом за попередньою податковою адресою та в подальшому повернених як таких, що не знайшли адресата.

{Пункт 42.3 статті 42 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

42.4. Платники податків, які подають звітність в електронній формі та/або пройшли електронну ідентифікацію онлайн в електронному кабінеті, можуть здійснювати листування з контролюючими органами засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

Листування контролюючих органів з платниками податків, зазначеними в абзаці першому цього пункту, які подали заяву про бажання отримувати документи через електронний кабінет, здійснюється засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#) шляхом надіслання документа в електронний кабінет з одночасним надісланням платнику податків на його електронну адресу (адреси) інформації про вид документа, дату та час його надіслання в електронний кабінет.

Документ, надісланий контролюючим органом в електронний кабінет, вважається врученим платнику податків, якщо він сформований з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#) та є доступним в електронному кабінеті.

Датою вручення платнику податків документа є дата, зазначена у квитанції про доставку у текстовому форматі, що відправляється з електронного кабінету автоматично та свідчить про дату та час доставки документа платнику податків. У разі якщо доставка документа відбулася після 18 години, датою вручення документа платнику податків вважається наступний робочий день. Якщо доставка відбулася у вихідний чи святковий день, датою вручення документа платнику податків вважається перший робочий день, що настає за вихідним або святковим днем.

У разі неотримання контролюючим органом квитанції про доставку документа в електронний кабінет протягом двох робочих днів з дня його надіслання такий документ у паперовій формі на третій робочий день з дня відправлення з електронного кабінету надсилається за адресою (місцезнаходженням, податковою адресою) платника податків рекомендованим листом з повідомленням про вручення або особисто вручається платнику податків (його представнику).

При цьому строк доставки документа в електронний кабінет, визначений абзацом п'ятим цього пункту, не зараховується до строку надіслання документів, визначеного цим Кодексом.

Платник податків один раз протягом року може надіслати контролюючому органу через електронний кабінет заяву про відмову отримувати документи через електронний кабінет. Датою завершення листування платника податків через електронний кабінет є дата, зазначена у квитанції про доставку контролюючому органу заяви про відмову отримувати документи через електронний кабінет.

{Статтю 42 доповнено пунктом 42.4 згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) - зміна набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

42.5. У разі якщо платник податків не подав заяву про бажання отримувати документи через електронний кабінет, листування з платником податків здійснюється шляхом надіслання за адресою (місцезнаходженням, податковою адресою) платника податків рекомендованим листом з повідомленням про вручення або особисто вручаються платнику податків (його представнику).

У разі якщо пошта не може вручити платнику податків документ у зв'язку з відсутністю за місцезнаходженням посадових осіб платника податків, їхньою відмовою прийняти документ, незнаходження фактичного місця розташування (місцезнаходження) платника податків або з інших причин, документ вважається врученим платнику податків у день, зазначений поштовою службою в повідомленні про вручення із зазначенням причини невручення.

На вимогу платника податків, який отримав документ в електронній формі, контролюючий орган надає такому платнику податків відповідний документ у паперовій формі протягом трьох робочих днів з дня надходження відповідної вимоги (у паперовій або електронній формі) платника податків.

{Статтю 42 доповнено пунктом 42.5 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

42.6. Електронний документообіг між платником податків та контролюючим органом здійснюється відповідно до цього Кодексу, законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#) без укладення відповідного договору.

Керівник платника податків визначає, змінює перелік уповноважених осіб платника податків, які наділяються правом підписання, подання, отримання ними документів та інформації через електронний кабінет від імені платника податків, та визначає їхні повноваження.

Платник податків стає суб'єктом електронного документообігу після надсилання до контролюючого органу першого будь-якого електронного документа у встановленому форматі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

Електронний документообіг між платником податків та контролюючим органом припиняється виключно у випадках:

отримання інформації від кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг про завершення строку чинності (або скасування) кваліфікованого сертифіката відкритого ключа керівника платника податків;

отримання інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про зміну керівника платника податків;

отримання інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про державну реєстрацію припинення юридичної особи;

наявності в Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків інформації про припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця чи незалежної професійної діяльності фізичної особи;

наявності в Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків інформації про закриття реєстраційного номера облікової картки платника податків у зв'язку зі смертю.

Порядок обміну електронними документами платника податків та контролюючого органу затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Статтю 42 доповнено пунктом 42.6 згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

Стаття 42¹. Електронний кабінет

42¹.1. Електронний кабінет створюється та функціонує за такими принципами:

прозорості - обов'язкового оприлюднення методології реалізації положень цього Кодексу в роботі електронного кабінету;

контрольованості - забезпечення можливості незалежної перевірки коректності роботи електронного кабінету через тестового платника (платників) на емуляторі, створеному на веб-сайті методолога електронного кабінету на предмет відсутності помилок у програмному забезпеченні, унеможливлення несанкціонованого втручання у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, що означає порушення цілісності та автентичності вихідного програмного коду;

інтеграції із системами, що використовуються платниками податків, - у відкритому, вільному доступі розміщуються API програмного інтерфейсу для електронного обміну даними (EDI - Electronic data interchange);

своєчасності усунення технічних та/або методологічних помилок - забезпечення оприлюднення на офіційному веб-сайті методолога електронного кабінету реєстру технічних та/або методологічних помилок, виявлених платниками податків, технічним адміністратором та/або методологом електронного кабінету, із визначенням рівня критичності таких помилок та встановленням строків для їх усунення, інформування всіх користувачів електронного кабінету про факт виявлення технічної та/або методологічної помилки, а також про факт її усунення та відновлення роботи електронного кабінету в повному обсязі;

автоматизованості - максимальної автоматизації процесів створення, прийняття, реєстрації, оброблення, зберігання документів, оброблення та відображення даних (показників) документів та інших облікових даних платника податків;

{Абзац шостий пункту 42¹.1 статті 42¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

повноти функціоналу - наявності такого інтерфейсу електронного сервісу, який забезпечує можливість реалізації прав та обов'язків платника податків, отримання документів, передбачених законодавством, та інформації, що стосується такого платника податків, онлайн (через Інтернет у режимі реального часу) або через програмний інтерфейс (API), іншими засобами інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем;

спрощення процедури взаємодії платників податків та контролюючого органу та прискорення електронного документообігу між ними;

здійснення автоматизованого внесення до журналу всіх дій (подій), що відбуваються в електронному кабінеті, включаючи, зокрема, фіксацію дати і часу відправлення, отримання

документів через електронний кабінет та будь-якої зміни даних, доступних в електронному кабінеті, за допомогою кваліфікованої електронної позначки часу. Інформація про дату і час надсилання та отримання документів, іншої кореспонденції з ідентифікацією відправника та отримувача зберігається безстроково і може бути отримана через електронний кабінет у вигляді електронного документа, в тому числі у вигляді квитанції у текстовому форматі;

{Абзац дев'ятий пункту 42¹.1 статті 42¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

заборони втручання, створення обмежень у функціонуванні та/або можливостей у використанні платниками податків електронного кабінету, що передбачені цим Кодексом;

пріоритетності документів, що надходять від державних, у тому числі контролюючих, органів, початок роботи в електронному кабінеті з автоматичного відкриття повідомлень, що надходять від державних органів, та/або блокування можливості надіслання документів платником податків до отримання таким платником податків документів, що надійшли до його електронного кабінету від державних органів.

42¹.2. Електронний кабінет забезпечує можливість реалізації платниками податків прав та обов'язків, визначених цим Кодексом та іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, та нормативно-правовими актами, прийнятими на підставі та на виконання цього Кодексу та інших законів, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, в тому числі, шляхом:

{Абзац перший пункту 42¹.2 статті 42¹ в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

перегляду інформації про платника податків, що збирається, використовується та формується контролюючими органами у зв'язку з обліком платників податків та адмініструванням податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску, здійсненням податкового контролю, у тому числі дані оперативного обліку податків, зборів, єдиного внеску (у тому числі дані інтегрованих карток платників податків), дані системи електронного адміністрування податку на додану вартість, дані системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, а також одержання такої інформації у вигляді документа, який формується автоматизовано шляхом вивантаження відповідної інформації з електронного кабінету із накладенням кваліфікованого електронного підпису посадової особи контролюючого органу та кваліфікованої електронної печатки контролюючого органу із застосуванням засобів кваліфікованого електронного підпису чи печатки, які мають вбудовані апаратно-програмні засоби, що забезпечують захист записаних на них даних від несанкціонованого доступу, від безпосереднього ознайомлення із значенням параметрів особистих ключів та їх копіювання;

{Абзац другий пункту 42¹.2 статті 42¹ із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

подання платником податків повідомлення про використання та про відмову від використання єдиного рахунку;

{Пункт 42¹.2 статті 42¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

визначення напряму використання суми помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань і пені відповідно до статті 35¹ цього Кодексу;

{Пункт 42¹.2 статті 42¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

перегляду інформації по єдиному рахунку, у тому числі з Реєстру платежів з єдиного рахунку в розрізі окремого платника податків;

{Пункт 42¹.2 статті 42¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

проведення звірки розрахунків платників податків з державним та місцевими бюджетами, а також одержання документа, що підтверджує стан розрахунків, який формується автоматизовано шляхом вивантаження відповідної інформації з електронного кабінету із накладенням кваліфікованого електронного підпису посадової особи контролюючого органу та кваліфікованої електронної печатки контролюючого органу із застосуванням засобів кваліфікованого електронного підпису чи печатки, які мають вбудовані апаратно-програмні засоби, що забезпечують захист записаних на них даних від несанкціонованого доступу, від безпосереднього ознайомлення із значенням параметрів особистих ключів та їх копіювання;

{Абзац пункту 42¹.2 статті 42¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

управління сумами помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань та пені відповідно до положень цього Кодексу, в тому числі шляхом подачі заяви про повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань та/або пені;

{Абзац пункту 42¹.2 статті 42¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

автоматизованого визначення обов'язкових для заповнення та подання форм податкової звітності та рахунків для сплати податків і зборів конкретного платника податків;

заповнення, перевірки та подання [податкових декларацій](#), звітності до контролюючого органу;

реєстрації, коригування [податкових накладних](#)/розрахунків в Єдиному реєстрі податкових накладних та акцизних накладних в Єдиному реєстрі акцизних накладних;

перегляду інформації про [податкові накладні](#)/розрахунки коригування, реєстрація яких в Єдиному реєстрі податкових накладних зупинена;

{Абзац пункту 42¹.2 статті 42¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

доступу платників податків до системи електронного адміністрування податку на додану вартість у розрізі поточних значень всіх доданків та від'ємників, передбачених [пунктом 200¹.3](#) статті 200¹ цього Кодексу, в режимі перегляду у реальному часі та доступу до даних Єдиного реєстру податкових накладних, включаючи можливість формування, перевірки та підтвердження [податкових накладних](#), складених платником податку чи його контрагентами за вчиненими між ними правочинами, для цілей формування податкового кредиту платником податків, перевірки та визначення дати і часу реєстрації таких накладних та/або розрахунків коригування, а також перегляд інформації про незареєстровані податкові накладні та/або розрахунки коригування до них, подані на реєстрацію платником податків, із зазначенням причини відмови у їх реєстрації;

отримання платниками податків копій наказів про проведення перевірок, повідомлень про проведення перевірок, актів (довідок) перевірок, відповідних запитів та інших

документів, складених у зв'язку з проведенням та за результатами перевірок і звірок, передбачених цим Кодексом, а також у зв'язку з розглядом заперечень платників податків до результатів перевірок та/або пояснень платника податків;

{Абзац пункту 42¹.2 статті 42¹ в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

забезпечення можливості адміністративного оскарження рішень контролюючих органів, у тому числі подання заперечень на акт або довідку, якими оформлені результати перевірки, подання скарги на податкове повідомлення-рішення або інше рішення, дію або бездіяльність контролюючого органу чи посадової особи контролюючого органу, у тому числі рішення про коригування митної вартості, рішення щодо класифікації товарів для митних цілей, про визначення країни походження, рішення щодо підстав для надання податкових пільг тощо;

інформування про статус контрагентів за публічно доступними даними інформаційних ресурсів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, інших реєстрів та баз даних, які ведуться згідно з цим Кодексом, включаючи надання інформації про контрагентів платника податків, щодо яких прийнято рішення про ліквідацію юридичної особи, про анулювання реєстрації платника податку на додану вартість або яких притягнуто до відповідальності за порушення законів з питань оподаткування (виключно після остаточного узгодження санкцій та зобов'язань);

взяття на облік, внесення змін до облікових відомостей (включаючи, але не обмежуючись, внесення або зміну інформації про осіб, які мають право підписувати податкову звітність, та кваліфікованих сертифікатів відкритих ключів кваліфікованих електронних підписів та/або печаток (за наявності), зняття з обліку (у тому числі взяття на облік, внесення змін до облікових відомостей та зняття з обліку осіб, які здійснюють операції з товарами у порядку, визначеному [Митним кодексом України](#)), переходу на спеціальні режими оподаткування та інших реєстраційних дій;

{Абзац пункту 42¹.2 статті 42¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

подання звернень та інших документів для отримання ліцензій, дозволів на поміщення товарів у митні режими, дозволів на провадження митної брокерської діяльності, відкриття та експлуатацію магазинів безмитної торгівлі, митного складу, вільної митної зони комерційного та сервісного типу, складу тимчасового зберігання, вантажного митного комплексу, а також звернень та інших документів з приводу винесення попередніх рішень у порядку та на умовах, передбачених [Митним кодексом України](#);

подання звернень та інших документів з метою реєстрації об'єкта інтелектуальної власності у митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, отримання повідомлень від митниць про призупинення митного оформлення на підставі даних митного реєстру об'єктів інтелектуальної власності та подальшого листування з правовласником з приводу призупинення такого митного оформлення;

подання заяв та інших документів з метою отримання документів, що підтверджують країну походження, які видаються митницями (зокрема сертифікатів EUR.1);

реєстрації контролюючим органом реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій у разі, якщо така реєстрація передбачена законодавством, подання звітності, пов'язаної із застосуванням реєстратора розрахункових операцій, книг обліку розрахункових операцій та розрахункових книжок, подання електронних копій розрахункових документів і фіскальних звітних чеків, подання інформації про обсяг розрахункових операцій, виконаних у готівковій та/або у

безготівковій формі, або про обсяг операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі тощо;

{Абзац пункту 42¹.2 статті 42¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

подання повідомлення про технічну та/або методологічну помилку, що виявлена в роботі електронного кабінету;

отримання будь-якого документа, що стосується такого платника податків та має бути виданий йому контролюючим органом згідно із законодавством України, або інформації з баз даних про такого платника податків шляхом вивантаження відповідної інформації з електронного кабінету із накладенням кваліфікованого електронного підпису посадової особи контролюючого органу та кваліфікованої електронної печатки контролюючого органу із застосуванням засобів кваліфікованого електронного підпису чи печатки, які мають вбудовані апаратно-програмні засоби, що забезпечують захист записаних на них даних від несанкціонованого доступу, від безпосереднього ознайомлення із значенням параметрів особистих ключів та їх копіювання, з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#);

{Абзац пункту 42¹.2 статті 42¹ в редакції Закону [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

забезпечення взаємодії платників податків з контролюючими органами з інших питань, передбачених цим Кодексом, яка може бути реалізована в електронній формі засобами електронного зв'язку;

подання звернення на отримання індивідуальної податкової консультації в електронній формі. У разі необхідності платники податків можуть прикріпити до звернення копії необхідних документів;

{Пункт 42¹.2 статті 42¹ доповнено абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

визначення, зміни уповноважених осіб платника податків, які мають право користуватися електронним кабінетом, зокрема щодо підписання, подання, отримання ними документів та інформації через електронний кабінет та визначення їхніх повноважень.

{Пункт 42¹.2 статті 42¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

42¹.3. Майнові права на програмне забезпечення електронного кабінету є державною власністю.

42¹.4. Методолог електронного кабінету забезпечує:

а) визначення методологічних та методичних основ створення та функціонування електронного кабінету;

б) підготовку та затвердження технічного завдання на розроблення, оновлення, модифікацію, усунення помилок програмного забезпечення електронного кабінету;

в) затвердження та перевірку алгоритмів роботи програмного забезпечення на відповідність вимогам законодавства;

г) цілісність та автентичність вихідного програмного коду електронного кабінету;

г) збереження даних, що містяться в електронному кабінеті;

д) здійснення контролю за збереженням даних, що містяться в електронному кабінеті, за відсутністю технічного втручання в дані або підміни даних в електронному кабінеті;

е) встановлення строку усунення технічної та/або методологічної помилки в роботі електронного кабінету з урахуванням критичності виявленої помилки та технічної можливості її усунення;

є) здійснення інших функцій, необхідних для забезпечення функціонування електронного кабінету;

ж) встановлення строків актуалізації інформації в електронному кабінеті, визначеної [абзацами другим](#) і [восьмим](#) пункту 42¹.2 цієї статті.

{Пункт 42¹.4 статті 42¹ доповнено підпунктом "ж" згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

42¹.5. Платник податків стає користувачем електронного кабінету та набуває право подавати звітність в електронній формі і вести листування засобами електронного зв'язку в електронній формі після проходження в електронному кабінеті електронної ідентифікації онлайн з використанням кваліфікованого електронного підпису з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#) або тих сервісів ідентифікації, використання яких дозволяється методологом електронного кабінету.

{Абзац перший пункту 42¹.5 статті 42¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

Забороняється вимагати від платника податків вчинення додаткових дій, не передбачених цим пунктом, для того щоб отримати право користування електронним кабінетом.

Єдиною підставою для відмови у проходженні електронної ідентифікації платника податків в електронному кабінеті є недійсність кваліфікованого електронного підпису такого платника податків, у тому числі у зв'язку із закінченням строку дії відповідного сертифіката відкритого ключа.

{Абзац третій пункту 42¹.5 статті 42¹ в редакції Закону [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

Платник податків, що пройшов ідентифікацію в електронному кабінеті, самостійно визначає спосіб взаємодії з контролюючим органом, а саме в загальному порядку чи в електронній формі, про що робить відповідну позначку в електронному кабінеті з одночасним обов'язковим зазначенням своєї електронної адреси (адрес). У разі зміни електронної адреси платник податків зобов'язаний не пізніше наступного робочого дня внести відповідні зміни до своїх облікових даних в електронному кабінеті.

Починаючи з дня, наступного за днем обрання платником податків електронної форми взаємодії з контролюючим органом через електронний кабінет, крім вихідних та святкових днів, взаємодія між ними, яка може бути реалізована в електронній формі засобами електронного зв'язку, здійснюється через електронний кабінет.

Платник податків шляхом надсилання через електронний кабінет відповідного повідомлення з документальним підтвердженням фактів, викладених у ньому (у вигляді електронного документа з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#) або скан-копії відповідних документів), має право виправити неточну, неповну чи застарілу інформацію про себе, доступ до якої надається йому через електронний кабінет (крім відомостей, які контролюючі органи отримують з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань згідно із [Законом України](#) "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань").

{Абзац шостий пункту 42¹.5 статті 42¹ в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Контролюючий орган зобов'язаний внести відповідні виправлення до інформаційних баз даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, після встановлення достовірності та/або верифікації даних, протягом двох робочих днів з моменту отримання повідомлення. Контролюючий орган звільняється від такого обов'язку у випадках, якщо платником податків не було надано підтвердження фактів, викладених у повідомленні.

{Абзац пункту 42¹.5 статті 42¹ в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 42¹.5 статті 42¹ набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

42¹.6. Електронний кабінет працює постійно (24 години на дату кожного календарного дня), крім часу, необхідного для його технічного обслуговування. Проведення технічного обслуговування електронного кабінету у день, на який припадає граничний строк подання [податкових декларацій](#), та з 8 до 20 години будь-якого іншого календарного дня забороняється. Технічне обслуговування електронного кабінету проводиться у порядку, що визначається методологом електронного кабінету.

{Пункт 42¹.6 статті 42¹ набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

42¹.7. У разі виявлення платником податків технічної та/або методологічної помилки у роботі електронного кабінету він має право надіслати через електронний кабінет або в інший спосіб повідомлення про виявлену технічну та/або методологічну помилку. Повідомлення про методологічну помилку надсилається методологу електронного кабінету. Повідомлення про технічну помилку надсилається одночасно методологу електронного кабінету та технічному адміністратору.

{Пункт 42¹.7 статті 42¹ набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

42¹.8. Методолог електронного кабінету зобов'язаний провести перевірку наявності методологічної помилки протягом 72 годин після надходження повідомлення від платника податків, крім вихідних та святкових днів, про результати якої повідомити платнику податків у цей самий строк. Якщо методолог електронного кабінету визнає наявність методологічної помилки, він зобов'язаний усунути її у строк, що визначається ним з урахуванням критичності виявленої помилки та технічної можливості її усунення. Якщо методологічна помилка призводить до порушення прав платників податків або передбачає притягнення платників податків до відповідальності, методолог надсилає в електронний кабінет та на електронну адресу (адреси) платника податків документ, яким повідомляє про існування методологічної помилки та про час, необхідний для її усунення та відновлення порушених прав платників податків. Про усунення методологічної помилки методолог повідомляє платникам податків шляхом надіслання відповідного документа із повідомленням в електронний кабінет та на електронну адресу (адреси) платників податків.

{Пункт 42¹.8 статті 42¹ набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

42¹.9. Технічний адміністратор зобов'язаний провести перевірку наявності технічної помилки протягом 72 годин після надходження повідомлення від платника податків, крім вихідних та святкових днів, про результати якої повідомити методологу електронного кабінету та платнику податків у цей самий строк. Якщо технічний адміністратор визнає наявність технічної помилки, він зобов'язаний усунути таку технічну помилку протягом строку, визначеного методологом електронного кабінету, з урахуванням критичності виявленої помилки та технічної можливості її усунення. Якщо технічна помилка призводить до порушення прав платників податків або передбачає притягнення платників податків до відповідальності, технічний адміністратор надсилає в електронний кабінет та на електронну адресу (адреси) платників податків документ, яким повідомляє всім платникам податків про існування технічної помилки та про час, необхідний для її усунення і відновлення порушених прав платників податків. Про усунення технічної помилки технічний адміністратор повідомляє платникам податків шляхом надіслання відповідного документа із повідомленням в електронний кабінет та на електронну адресу (адреси) платників податків.

{Пункт 42¹.9 статті 42¹ набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

42¹.10. У разі якщо у роботі електронного кабінету виявлена технічна та/або методологічна помилка чи технічні збої і така помилка/збої визнані технічним адміністратором та/або методологом електронного кабінету або згідно з повідомленням на офіційному веб-порталі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, або її існування підтверджено рішенням суду, підстави для притягнення платника податків та/або його посадових осіб до адміністративної, кримінальної відповідальності за порушення податкового законодавства, що були зумовлені виключно технічною та/або методологічною помилкою чи технічним збоєм у роботі електронного кабінету, відсутні.

{Пункт 42¹.10 статті 42¹ в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

42¹.11. Якщо технічний адміністратор або методолог не надсилає відповіді про результати перевірки повідомлення про технічну та/або методологічну помилку у встановлений цим Кодексом строк або заперечує наявність технічної та/або методологічної помилки у роботі електронного кабінету, то платник податків має право звернутися до суду за захистом своїх прав та охоронюваних інтересів, про що повідомляє контролюючому органу, технічному адміністратору та методологу електронного кабінету через електронний кабінет. Протягом всього часу судового розгляду такого звернення платника податків забороняється визначати платнику податків грошове зобов'язання, застосовувати штрафні санкції та нараховувати пеню, ініціювати притягнення платника податків та/або його посадових осіб до адміністративної, кримінальної відповідальності за порушення податкового законодавства, що були зумовлені технічною та/або методологічною помилкою у роботі електронного кабінету.

{Пункт 42¹.11 статті 42¹ набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

{Пункт 42¹.11 статті 42¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Кодекс доповнено статтею 42¹ згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 43. Умови повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань та пені

{Назва статті 43 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

43.1. Помилково та/або надміру сплачені суми грошового зобов'язання підлягають поверненню платнику відповідно до цієї статті та [статті 301 Митного кодексу України](#), крім випадків наявності у такого платника податкового боргу.

{Пункт 43.1 статті 43 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

43.2. У разі наявності у платника податків податкового боргу, повернення помилково та/або надміру сплаченої суми грошового зобов'язання на поточний рахунок такого платника податків в установі банку або на єдиний рахунок або шляхом повернення готівковими коштами за чеком, у разі відсутності у платника податків рахунку в банку, проводиться лише після повного погашення такого податкового боргу платником податків.

{Пункт 43.2 статті 43 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

43.3. Обов'язковою умовою для здійснення повернення сум грошового зобов'язання та пені є подання платником податків заяви про таке повернення (крім повернення надміру утриманих (сплачених) сум податку з доходів фізичних осіб, які повертаються контролюючим органом на підставі поданої платником податків [податкової декларації](#) за звітний календарний рік за результатами проведення перерахунку його загального річного оподатковуваного доходу) протягом 1095 днів від дня виникнення помилково та/або надміру сплаченої суми та/або пені.

{Пункт 43.3 статті 43 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

43.4. Платник податків подає заяву про повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань та пені у довільній формі, в якій зазначає напрям перерахування коштів: на поточний рахунок платника податків в установі банку; на єдиний рахунок (у разі його використання); на погашення грошового зобов'язання та/або податкового боргу з інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, незалежно від виду бюджету; повернення у готівковій формі коштів за чеком у разі відсутності у платника податків рахунку в банку.

{Пункт 43.4 статті 43 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

43.4¹. У разі повернення надміру сплачених податкових зобов'язань з податку на додану вартість, зарахованих до бюджету з рахунку платника податку в системі електронного адміністрування податку на додану вартість у порядку, визначеному [пунктом 200¹.5](#) статті 200¹ цього Кодексу, такі кошти підлягають поверненню виключно на рахунок платника в системі електронного адміністрування податку на додану вартість, а у разі його відсутності на момент звернення платника податків із заявою на повернення надміру сплачених податкових зобов'язань з податку на додану вартість чи на момент фактичного повернення коштів - шляхом перерахування на поточний рахунок платника податків в установі банку.

Повернення у випадках, визначених законодавством, сум податку на додану вартість, контроль за справлянням яких покладено на контролюючий орган, визначений [підпунктом 41.1.2](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, при ввезенні товарів на митну територію України здійснюється в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до [пункту](#)

200¹.3 статті 200¹ цього Кодексу на момент оформлення митної декларації/аркуша коригування, на підставі яких здійснюватиметься таке повернення.

{Пункт 43.4¹ статті 43 доповнено абзацом другим згідно із Законом № 466-IX від 16.01.2020}

{Статтю 43 доповнено пунктом 43.4¹ згідно із Законом № 1797-VIII від 21.12.2016}

43.5. Контролюючий орган не пізніше ніж за п'ять робочих днів до закінчення двадцятиденного строку з дня подання платником податків заяви готує висновок про повернення належних сум коштів з відповідного бюджету або з єдиного рахунку та подає його для виконання до органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів.

{Абзац перший пункту 43.5 статті 43 із змінами, внесеними згідно із Законом № 466-IX від 16.01.2020}

У разі якщо повернення сум податку на доходи фізичних осіб, які повертаються контролюючим органом на підставі поданої платником податків податкової декларації за звітний календарний рік за результатами проведення перерахунку його загального річного оподатковуваного доходу, відповідне повідомлення надсилається контролюючим органом до органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, не пізніше ніж за п'ять робочих днів до закінчення шістдесятиденного строку з дня отримання відповідної податкової декларації.

{Пункт 43.5 статті 43 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 466-IX від 16.01.2020}

На підставі отриманого висновку орган, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, протягом п'яти робочих днів здійснює повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань та пені платникам податків у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац пункту 43.5 статті 43 в редакції Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

Контролюючий орган несе відповідальність згідно із законом за несвоєчасність передачі органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів для виконання висновку про повернення відповідних сум коштів з відповідного бюджету.

{Пункт 43.5 статті 43 із змінами, внесеними згідно з Законом № 5083-VI від 05.07.2012}

43.6. Повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань платникам податків здійснюється з бюджету, у який такі кошти були зараховані, або з єдиного рахунку.

{Статтю 43 доповнено пунктом 43.6 згідно із Законом № 1166-VII від 27.03.2014; із змінами, внесеними згідно із Законом № 190-IX від 04.10.2019}

Стаття 44. Вимоги до підтвердження даних, визначених у податковій звітності, а також документального підтвердження виконання вимог податкового та іншого законодавства, контроль за виконанням якого покладено на контролюючі органи

{Назва статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом № 466-IX від 16.01.2020}

44.1. Для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського

обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим цього пункту.

У випадках, передбачених статтею 216 [Цивільного кодексу України](#), платники податків мають право вносити відповідні зміни до податкової звітності у порядку, визначеному [статтею 50](#) цього Кодексу.

{Абзац третій пункту 44.1 статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

44.2. Для обрахунку об'єкта оподаткування платник податку на прибуток використовує дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності щодо доходів, витрат та фінансового результату до оподаткування.

{Абзац перший пункту 44.2 статті 44 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Платники податку, які відповідно до [Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"](#) застосовують міжнародні стандарти фінансової звітності, ведуть облік доходів і витрат та визначають об'єкт оподаткування з податку на прибуток за такими стандартами з урахуванням положень цього Кодексу. Такі платники податку при застосуванні положень цього Кодексу, в яких міститься посилання на положення (стандарти) бухгалтерського обліку, застосовують відповідні міжнародні стандарти фінансової звітності.

{Пункт 44.2 статті 44 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Юридичні особи - платники єдиного податку, які відповідають критеріям, визначеним [підпунктом 3 пункту 291.4](#) статті 291 цього Кодексу, ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат з метою обрахунку об'єкта оподаткування за методикою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац третій пункту 44.2 статті 44 в редакції Закону [№ 4014-VI від 04.11.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Абзац четвертий пункту 44.2 статті 44 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

44.3. Платники податків зобов'язані забезпечити зберігання документів, визначених [пунктом 44.1](#) цієї статті, а також документів, пов'язаних із виконанням вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, протягом визначених законодавством термінів, але не менш як 1095 днів (2555 днів - для документів та інформації, необхідної для здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням відповідно до [статей 39](#) та [39²](#) цього Кодексу) з дня подання податкової звітності, для складення якої використовуються зазначені документи, а в разі її неподання - з передбаченого цим Кодексом граничного терміну подання такої звітності, та документів, пов'язаних з виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, - не менш як 1095 днів з дня здійснення відповідної господарської операції (для відповідних дозвільних документів - не менш як 1095 днів з дня завершення терміну їх дії).

{Абзац перший пункту 44.3 статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі ліквідації платника податків документи, визначені [пунктом 44.1](#) цієї статті, за період діяльності платника податків не менш як 1095 днів (2555 днів - для документів та інформації, необхідної для здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням відповідно до [статей 39](#) та [39²](#) цього Кодексу), що передували даті ліквідації платника податків, в установленому законодавством порядку передаються до архіву.

{Пункт 44.3 статті 44 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Передбачені цим пунктом терміни зберігання документів продовжуються на період зупинення відліку строку давності у випадках, передбачених [пунктом 102.3](#) статті 102 цього Кодексу.

{Пункт 44.3 статті 44 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 44.3 статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

44.4. Якщо документи, визначені у [пункті 44.1](#) цієї статті, пов'язані з предметом перевірки, проведенням процедури адміністративного оскарження прийнятого за її результатами податкового повідомлення-рішення або судового розгляду, такі документи повинні зберігатися до закінчення перевірки та передбаченого законом строку оскарження прийнятих за її результатами рішень та/або вирішення справи судом, але не менше строків, передбачених [пунктом 44.3](#) цієї статті.

44.5. У разі втрати, пошкодження або дострокового знищення документів, зазначених в пунктах 44.1 і 44.3 цієї статті, платник податків зобов'язаний у п'ятиденний строк з дня такої події письмово повідомити (із наданням оформлених відповідно до законодавства документів, підтверджуючих настання події, що призвела до такої втрати, пошкодження або дострокового знищення документів) контролюючий орган за місцем обліку в порядку, встановленому цим Кодексом для подання податкової звітності, та контролюючий орган, яким було здійснено митне оформлення відповідної митної декларації, надано авторизацію відповідно до [Митного кодексу України](#) або дозвіл на застосування спеціальних (у тому числі транзитних) спрощень.

{Абзац перший пункту 44.5 статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Платник податків зобов'язаний відновити втрачені документи протягом 90 календарних днів з дня, що настає за днем надходження повідомлення до контролюючого органу.

У разі надання платником податків у порядку та строки, визначені абзацом першим цього підпункту, повідомлення та неможливості проведення перевірки платника податків у зв'язку з втратою, пошкодженням або достроковим знищенням платником податків документів строки проведення таких перевірок переносяться до дати відновлення та надання документів до перевірки в межах визначених цим підпунктом строків, але на строк не більше ніж 120 днів.

{Абзац третій пункту 44.5 статті 44 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі не відновлення документів, зазначених у [пунктах 44.1](#) і [44.3](#) цієї статті, або їх повторної втрати, пошкодження чи дострокового знищення, що відбулися після використання платником податків права на їх відновлення у порядку, передбаченому цим

пунктом, вважається, що такі документи були відсутні у такого платника податків на час складення такої звітності або на час виконання ним вимог митного, валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

{Пункт 44.5 статті 44 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

44.6. У разі якщо до закінчення перевірки або у терміни, визначені в [пункті 86.7](#) статті 86 цього Кодексу платник податків не надає посадовим особам контролюючого органу, які проводять перевірку, документи (незалежно від причин такого ненадання, крім випадків виїмки документів або іншого вилучення правоохоронними органами), що підтверджують показники, відображені таким платником податків у податковій звітності, вважається, що такі документи були відсутні у такого платника податків на час складення такої звітності.

{Абзац перший пункту 44.6 статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Якщо платник податків після закінчення перевірки та до прийняття рішення контролюючим органом за результатами такої перевірки надає в порядку [пункту 86.7](#) статті 86 цього Кодексу документи, що підтверджують показники, відображені таким платником податків у податковій звітності, не надані під час перевірки, такі документи повинні бути враховані контролюючим органом під час розгляду ним питання про прийняття рішення.

{Абзац другий пункту 44.6 статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

44.7. У разі якщо посадова особа контролюючого органу, яка здійснює перевірку, відмовляється з будь-яких причин від врахування документів, наданих платником податків під час проведення перевірки, платник податків має право до закінчення перевірки надіслати листом з повідомленням про вручення та з описом вкладеного або надати безпосередньо до контролюючого органу, який проводить перевірку, копії таких документів (засвідчені печаткою платника податків (за наявності печатки) та підписом платника податків - фізичної особи або посадової особи платника податків - юридичної особи).

{Абзац перший пункту 44.7 статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Абзац другий пункту 44.7 статті 44 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі якщо під час проведення перевірки платник податків надає документи менше ніж за три дні до дня її завершення або коли надіслані у передбаченому абзацом першим цього пункту порядку документи надійшли до контролюючого органу менше ніж за три дні до дня завершення перевірки, проведення перевірки продовжується на строк, визначений [статтею 82](#) цього Кодексу.

У разі якщо надіслані у передбаченому абзацом першим цього пункту порядку документи надійшли до контролюючого органу після завершення перевірки, контролюючий орган має право не приймати рішення за результатами проведеної перевірки та призначити позапланову документальну перевірку такого платника податків.

{Абзац четвертий пункту 44.7 статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

44.8. Відокремлені підрозділи, які визначені платником окремого податку, повинні вести облік з такого податку за правилами, встановленими цим Кодексом.

Стаття 45. Податкова адреса

45.1. Платник податків - фізична особа зобов'язаний визначити свою податкову адресу.

Податковою адресою платника податків - фізичної особи визнається місце її проживання, за яким вона береться на облік як платник податків у контролюючому органі.

Платник податків - фізична особа може мати одночасно не більше однієї податкової адреси.

45.2. Податковою адресою юридичної особи (відокремленого підрозділу юридичної особи) є місцезнаходження такої юридичної особи, відомості про що містяться у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань.

{Абзац перший пункту 45.2 статті 45 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Податковою адресою підприємства, переданого у довірче управління, є місцезнаходження довірчого власника.

45.3. Платник податків, який обирає спосіб взаємодії з контролюючим органом засобами електронного зв'язку в електронній формі, зобов'язаний під час обрання способу взаємодії повідомити контролюючому органу свою електронну адресу (адреси) шляхом внесення цієї інформації до своїх облікових даних через електронний кабінет.

{Статтю 45 доповнено пунктом 45.3 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) - зміна набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

ГЛАВА 2. ПОДАТКОВА ЗВІТНІСТЬ

Стаття 46. Податкова декларація (розрахунок)

46.1. [Податкова декларація](#), розрахунок, звіт (далі - податкова декларація) - документ, що подається платником податків (у тому числі відокремленим підрозділом у випадках, визначених цим Кодексом) контролюючим органам у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата грошового зобов'язання, у тому числі податкового зобов'язання або відображаються обсяги операції (операцій), доходів (прибутків), щодо яких податковим та митним законодавством передбачено звільнення платника податку від обов'язку нарахування і сплати податку і збору, чи документ, що свідчить про суми доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку, а також суми нарахованого єдиного внеску.

{Абзац перший пункту 46.1 статті 46 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 466-IX від 16.01.2020](#), [№ 116-IX від 19.09.2019](#)}

Митні декларації прирівнюються до податкових декларацій для цілей нарахування та/або сплати податкових зобов'язань.

Розрахунки (у тому числі розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку), які подаються до контролюючих органів відповідно до іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, прирівнюються до [податкової декларації](#).

{Пункт 46.1 статті 46 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Додатки до податкової декларації є її невід'ємною частиною.

46.2. Платник податку на прибуток (крім платників податку на прибуток, які відповідно до [Закону України](#) "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським звітом) подає разом з відповідною [податковою декларацією](#) квартальну або річну фінансову звітність у порядку, передбаченому для подання податкової декларації з урахуванням вимог [статті 137](#) цього Кодексу.

Платники податку на прибуток, які відповідно до [Закону України](#) "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським звітом, подають разом з [податковою декларацією](#) за відповідний податковий (звітний) період звіт про фінансовий стан (баланс) та звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (звіт про фінансові результати), складені до перевірки фінансової звітності аудитором. Звіт про фінансовий стан (баланс) та звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (звіт про фінансові результати) подаються платниками податку згідно з цим абзацом за формою, визначеною згідно з Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", у порядку, передбаченому для подання податкової декларації з урахуванням вимог [статті 137](#) цього Кодексу.

Фінансова звітність або звіт про фінансовий стан (баланс) та звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (звіт про фінансові результати), що подаються відповідно до абзаців першого та другого цього пункту, є додатком до [податкової декларації з податку на прибуток підприємств](#) (звіту про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку) та її невід'ємною частиною.

Платники податку на прибуток, які відповідно до [Закону України](#) "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським звітом, подають контролюючому органу річну фінансову звітність, яка підлягає оприлюдненню разом з аудиторським звітом у строк не пізніше 10 червня року, наступного за звітним. У разі неподання (несвоєчасного подання) річної фінансової звітності, яка підлягає оприлюдненню разом з аудиторським звітом, застосовується відповідальність, передбачена [пунктом 120.1](#) статті 120 цього Кодексу, для подання [податкових декларацій](#) (розрахунків).

Для частини чистого прибутку (доходу) податковими (звітними) періодами є календарні: квартал, півріччя, три квартали, рік. Для господарських товариств, корпоративні права яких частково належать державі, та господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків, що не прийняли рішення про нарахування дивідендів до 1 травня року, який настає за звітним, податковим (звітним) періодом є календарний рік.

При цьому розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку складається наростаючим підсумком та подається до контролюючих органів разом з фінансовою звітністю у строки, передбачені [статтею 49](#) цього Кодексу.

Платники податку на прибуток - виробники сільськогосподарської продукції, які обрали річний податковий (звітний) період відповідно до [підпункту 137.4.1](#) пункту 137.4 статті 137 цього Кодексу, складають та подають з відповідною [податковою декларацією](#) фінансову звітність за перше півріччя минулого звітного року, за минулий звітний рік та за перше півріччя поточного звітного року.

Платники частини чистого прибутку (доходу) та/або дивідендів на державну частку, визначені [Законом України "Про управління об'єктами державної власності"](#), подають розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, та фінансову звітність.

Неприбуткові підприємства, установи та організації, визначені [пунктом 133.4](#) статті 133 цього Кодексу, подають звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, та річну фінансову звітність.

{Пункт 46.2 статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 652-VIII від 17.07.2015](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

46.3. Якщо згідно з правилами, визначеними цим Кодексом, податкова звітність з окремого податку складається наростаючим підсумком, податкова декларація за результатами останнього податкового періоду року прирівнюється до річної податкової декларації. У такому разі річна податкова декларація не подається.

46.4. Якщо платник податків вважає, що форма податкової декларації, визначена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, збільшує або зменшує його податкові зобов'язання, всупереч нормам цього Кодексу з такого податку чи збору, він має право зазначити цей факт у спеціально відведеному місці в податковій декларації.

{Абзац перший пункту 46.4 статті 46 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі необхідності платник податків може подати разом з такою податковою декларацією доповнення до такої декларації, які складені за довільною формою, що вважатиметься невід'ємною частиною податкової декларації. Таке доповнення подається з поясненням мотивів його подання. Платник податків, який подає звітність в електронній формі, подає таке доповнення в електронній формі.

{Абзац другий пункту 46.4 статті 46 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 655-VIII від 17.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

46.5. Форма податкової декларації встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац перший пункту 46.5 статті 46 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У такому ж порядку встановлюються форми податкових декларацій з місцевих податків і зборів, що є обов'язковими для застосування їх платниками (податковими агентами).

Форма декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації) встановлюється з урахуванням особливостей, визначених [пунктом 179.9](#) статті 179 цього Кодексу.

[Форма спрощеної податкової декларації](#), що передбачена [абзацом другим](#) пункту 49.2 статті 49 цього Кодексу, та [порядок переходу платників податків на подання такої декларації](#) встановлюються Кабінетом Міністрів України.

{Абзац четвертий пункту 46.5 статті 46 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Форма спрощеної податкової декларації, що передбачена абзацом третім [пункту 49.2](#) статті 49 цього Кодексу, а також особливості її складання та подання встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 46.5 статті 46 доповнено новим абзацом згідно з Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Форма, порядок та строки подання митної декларації, а також порядок прийняття контролюючим органом митної декларації визначаються з урахуванням вимог митного законодавства України.

Державні органи, які встановлюють відповідно до цього пункту форми податкових декларацій, зобов'язані оприлюднити такі форми для використання їх платниками податків.

46.6. Якщо в результаті запровадження нового податку або зміни правил оподаткування змінюються форми податкової звітності, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, який затвердив такі форми, зобов'язаний оприлюднити нові форми звітності.

{Абзац перший пункту 46.6 статті 46 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

До визначення нових форм декларацій (розрахунків), які набувають чинності для складання звітності за податковий період, що настає за податковим періодом, у якому відбулося їх оприлюднення, є чинними форми декларацій (розрахунків), чинні до такого визначення.

{Абзац другий пункту 46.6 статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Після внесення змін до нормативно-правових актів з питань оподаткування центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, повинен здійснити заходи, пов'язані з оприлюдненням та застосуванням таких змін.

{Абзац третій пункту 46.6 статті 46 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Вимоги [статей 46-50](#) цього Кодексу не поширюються на декларування товарів (продукції), ввезених на митну територію України або вивезених з неї відповідно до митного законодавства України (крім випадків, визначених у цих статтях), а також на інше інформаційне декларування, яке містить економічні відомості про суб'єктів оподаткування, що не стосуються обчислення податків.

{Абзац четвертий пункту 46.6 статті 46 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 116-IX від 19.09.2019](#)}

Стаття 47. Особи, які несуть відповідальність за складення податкової звітності

47.1. Відповідальність за неподання, порушення порядку заповнення документів податкової звітності, порушення строків їх подання контролюючим органам, недостовірність інформації, наведеної у зазначених документах, несуть:

47.1.1. юридичні особи, резиденти або нерезиденти України, які відповідно до цього Кодексу визначені платниками податків, а також їх посадові особи.

{Абзац перший підпункту 47.1.1 пункту 47.1 статті 47 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Відповідальність за порушення податкового законодавства відокремленим підрозділом юридичної особи несе юридична особа, до складу якої він входить;

47.1.2. фізичні особи - платники податків та їх законні чи уповноважені представники у випадках, передбачених законом;

47.1.3. податкові агенти.

Стаття 48. Складення податкової декларації

48.1. Податкова декларація складається за формою, затвердженою в порядку, визначеному положеннями [пункту 46.5](#) статті 46 цього Кодексу та чинному на час її подання.

Форма податкової декларації повинна містити необхідні обов'язкові реквізити і відповідати нормам та змісту відповідних податку та збору.

48.2. Обов'язкові реквізити - це інформація, яку повинна містити форма податкової декларації та за відсутності якої документ втрачає визначений цим Кодексом статус із настанням передбачених законом юридичних наслідків.

48.3. Податкова декларація повинна містити такі обов'язкові реквізити:

тип документа (звітний, уточнюючий, звітний новий);

звітний (податковий) період, за який подається податкова декларація;

звітний (податковий) період, що уточнюється (для уточнюючого розрахунку);

повне найменування (прізвище, ім'я, по батькові) платника податків згідно з реєстраційними документами;

код платника податків згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України або податковий номер;

реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);

місцезнаходження (місце проживання) платника податків;

найменування контролюючого органу, до якого подається звітність;

дата подання звіту (або дата заповнення - залежно від форми);

інформація про додатки, що додаються до [податкової декларації](#) та є її невід'ємною частиною;

{Пункт 48.3 статті 48 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

ініціали, прізвища та реєстраційні номери облікових карток або інші відомості, визначені в абзаці сьомому цього пункту, посадових осіб платника податків;

{Абзац пункту 48.3 статті 48 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

підписи платника податку - фізичної особи та/або посадових осіб платника податку, визначених цим Кодексом, засвідчені печаткою платника податку (за наявності).

48.4. У окремих випадках, коли це відповідає сутності податку або збору та є необхідним для його адміністрування, форма податкової декларації додатково може містити такі обов'язкові реквізити:

відмітка про звітування за спеціальним режимом;

[код виду економічної діяльності \(КВЕД\)](#);

код органу місцевого самоврядування за КОАТУУ;

індивідуальний податковий номер згідно з даними реєстру платників податку на додану вартість за звітний (податковий) період;

{Абзац п'ятий пункту 48.4 статті 48 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

дата та номер рішення про включення неприбуткової організації до Реєстру неприбуткових установ та організацій;

{Пункт 48.4 статті 48 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

ознака неприбутковості організації;

{Пункт 48.4 статті 48 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

повне найменування нерезидента;

{Пункт 48.4 статті 48 доповнено абзацом восьмим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

місцезнаходження нерезидента;

{Пункт 48.4 статті 48 доповнено абзацом дев'ятим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

назва та код держави резиденції нерезидента;

{Пункт 48.4 статті 48 доповнено абзацом десятим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

код нерезидента, що присвоєно державою, резидентом якої він є.

{Пункт 48.4 статті 48 доповнено абзацом одинадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

48.5. Податкова декларація повинна бути підписана:

48.5.1. керівником платника податків або уповноваженою особою, а також особою, яка відповідає за ведення бухгалтерського обліку та подання податкової декларації до контролюючого органу. У разі ведення бухгалтерського обліку та подання податкової декларації безпосередньо керівником платника податку така податкова декларація підписується таким керівником;

{Абзац перший підпункту 48.5.1 пункту 48.5 статті 48 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Достатнім підтвердженням справжності документа податкової звітності є наявність оригіналу підпису уповноваженої особи на документі у паперовій формі або наявність накладеного на електронний документ кваліфікованого електронного підпису чи печатки платника податку.

{Підпункт 48.5.1 пункту 48.5 статті 48 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

48.5.2. фізичною особою - платником податків або його представником;

{Підпункт 48.5.2 пункту 48.5 статті 48 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 655-VIII від 17.07.2015](#)}

48.5.3. особою, відповідальною за ведення бухгалтерського обліку та подання податкової декларації згідно із договором про спільну діяльність або угодою про розподіл продукції.

48.6. Якщо податкова декларація подається податковими агентами - юридичними особами, вона повинна бути підписана керівником такого агента та особою, яка відповідає за ведення бухгалтерського обліку та подання податкової декларації такого агента, а якщо податковим агентом є платник податків - фізична особа - таким платником податків.

48.7. Податкова звітність, складена з порушенням норм цієї статті, не вважається податковою декларацією, крім випадків, встановлених [пунктом 46.4](#) статті 46 цього Кодексу.

{Пункт 48.7 статті 48 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Стаття 49. Подання податкової декларації до контролюючих органів

49.1. Податкова декларація подається за звітний період в установлені цим Кодексом строки контролюючому органу, в якому перебуває на обліку платник податків.

49.2. Платник податків зобов'язаний за кожний встановлений цим Кодексом звітний період, в якому виникають об'єкти оподаткування, або у разі наявності показників, які підлягають декларуванню, відповідно до вимог цього Кодексу подавати податкові декларації щодо кожного окремого податку, платником якого він є. Цей абзац застосовується до всіх платників податків, в тому числі платників, які перебувають на спрощеній системі оподаткування обліку та звітності.

{Абзац перший пункту 49.2 статті 44 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Платники податку на прибуток підприємств, які оподатковуються за ставкою нуль відсотків відповідно до [пункту 44](#) підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" цього Кодексу, подають контролюючим органам декларації (розрахунки) з податку на прибуток підприємств за спрощеною формою у порядку, встановленому цим Кодексом.

{Абзац другий пункту 49.2 статті 44 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Платники податку на додану вартість, зареєстровані відповідно до [пункту 208^{1,2}](#) статті 208¹ цього Кодексу, подають до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, спрощену податкову декларацію відповідно до [пункту 208^{1,8}](#) статті 208¹ цього Кодексу.

{Пункт 49.2 статті 49 доповнено абзацом третім згідно з Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

49.2¹. Платники, визначені [підпунктом 212.1.15](#) пункту 212.1 статті 212 цього Кодексу, а також платники, які мають діючі (у тому числі призупинені) ліцензії на право здійснення діяльності з підакцизною продукцією, яка підлягає ліцензуванню згідно із законодавством, зобов'язані за кожний встановлений цим Кодексом звітний період подавати податкові декларації незалежно від того, чи провадили такі платники господарську діяльність у звітному періоді.

{Статтю 49 доповнено пунктом 49.2¹ згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

49.3. [Податкова декларація](#) подається за вибором платника податків, якщо інше не передбачено цим Кодексом, в один із таких способів:

а) особисто платником податків або уповноваженою на це особою;

б) надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;

в) засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

{Підпункт "в" пункту 49.3 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

Єдиною підставою для неприйняття [податкової декларації](#) засобами електронного зв'язку в електронній формі є недійсність кваліфікованого електронного підпису чи печатки такого платника податків, у тому числі у зв'язку із закінченням строку дії відповідного сертифіката відкритого ключа, за умови що така податкова декларація відповідає всім вимогам електронного документа, містить достовірні обов'язкові реквізити та надана у форматі, доступному для її технічної обробки.

{Абзац п'ятий пункту 49.3 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 49.3 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

49.4. Платники податків, що належать до великих та середніх підприємств, подають [податкові декларації](#) контролюючому органу в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

{Абзац перший пункту 49.4 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

Податкова звітність з податку на додану вартість подається в електронній формі контролюючому органу всіма платниками цього податку з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

{Абзац другий пункту 49.4 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

Фінансова звітність, звіт про фінансовий стан (баланс) та звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (звіт про фінансові результати), що подаються згідно з вимогами [абзаців першого](#) та [другого](#) пункту 46.2 статті 46 цього Кодексу, подаються в

електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#) до контролюючих органів платниками податку на прибуток підприємств та неприбутковими підприємствами, установами, організаціями, які подають податкову звітність в електронній формі.

{Пункт 49.4 статті 49 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Абзац четвертий пункту 49.4 статті 49 виключено на підставі Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

{Абзац п'ятий пункту 49.4 статті 49 виключено на підставі Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

{Пункт 49.4 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

49.4¹. Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, безоплатно надає платникам податків кваліфіковані електронні довірчі послуги.

{Статтю 49 доповнено пунктом 49.4¹ згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#); в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

49.5. У разі надсилання податкової декларації поштою, платник податку зобов'язаний здійснити таке відправлення на адресу відповідного контролюючого органу не пізніше ніж за п'ять днів до закінчення граничного строку подання податкової декларації, визначеного цією статтею, а при поданні податкової звітності в електронній формі, - не пізніше закінчення останньої години дня, в якому спливає такий граничний строк.

{Пункт 49.5 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 655-VIII від 17.07.2015](#)}

49.6. У разі втрати або зісuttle поштового відправлення чи затримки його вручення контролюючому органу з вини оператора поштового зв'язку, такий оператор несе відповідальність відповідно до закону.

{Абзац перший пункту 49.6 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Платник податків протягом п'яти робочих днів з дня отримання повідомлення про втрату або зісuttle поштового відправлення зобов'язаний надіслати поштою або надати особисто (за його вибором) контролюючому органу другий примірник податкової декларації разом з копією повідомлення про втрату або зісuttle поштового відправлення.

49.7. Незалежно від факту втрати або зісuttle такого поштового відправлення чи затримки його вручення платник податків зобов'язаний сплатити суму податкового зобов'язання, самостійно визначену ним у такій податковій декларації, протягом строків, установлених цим Кодексом.

49.8. Прийняття податкової декларації є обов'язком контролюючого органу. Під час прийняття податкової декларації уповноважена посадова особа контролюючого органу, в якому перебуває на обліку платник податків, зобов'язана перевірити наявність та достовірність заповнення всіх обов'язкових реквізитів, передбачених [пунктами 48.3](#) та [48.4](#) статті 48 цього Кодексу. Інші показники, зазначені в податковій декларації платника податків, до її прийняття перевіряти не підлягають.

49.9. За умови дотримання платником податків вимог цієї статті посадова особа контролюючого органу, в якому перебуває на обліку платник податків, зобов'язана

zareestruvati podatkovu deklaraciju platnika datou ii faktichnogo otrimannya kontrolyuoyuchim organom.

Za umovi dotrimannya vimoq, vstanovlenih [stat'tyami 48 i 49](#) c'ього Кодексу податкова декларація, надана платником, також вважається прийнятою:

49.9.1. за наявності на всіх аркушах, з яких складається податкова декларація та, за бажанням платника податків, на її копії, відмітки (штампу) контролюючого органу, яким отримана податкова декларація, із зазначенням дати її отримання, або квитанції про прийняття податкової декларації у разі її подання засобами електронного зв'язку, або поштового повідомлення з відміткою про вручення контролюючому органу, у разі надсилання податкової декларації поштою;

{Підпункт 49.9.1 пункту 49.9 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

49.9.2. у разі, якщо контролюючий орган із дотриманням вимог [пункту 49.11](#) цієї статті не надає платнику податків повідомлення про відмову у прийнятті податкової декларації або у випадках, визначених цим пунктом, не надсилає його платнику податків у встановлений цією статтею строк.

49.10. Відмова посадової особи контролюючого органу прийняти податкову декларацію з будь-яких причин, не визначених цією статтею, у тому числі висунення будь-яких не визначених цією статтею передумов щодо такого прийняття (включаючи зміну показників такої податкової декларації, зменшення або скасування від'ємного значення об'єктів оподаткування, сум бюджетних відшкодувань, незаконного збільшення податкових зобов'язань тощо) забороняється.

49.11. У разі подання платником податків до контролюючого органу податкової декларації, заповненої з порушенням вимог [пунктів 48.3 та 48.4 статті 48](#), а також недотримання вимог [абзаців першого - третього](#) пункту 49.4 статті 49 цього Кодексу, контролюючий орган зобов'язаний надати такому платнику податків письмове повідомлення про відмову у прийнятті його податкової декларації із зазначенням причин такої відмови:

{Абзац перший пункту 49.11 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

49.11.1. у разі отримання такої податкової декларації, надісланої поштою або засобами електронного зв'язку, - протягом п'яти робочих днів з дня її отримання;

49.11.2. у разі отримання такої податкової декларації особисто від платника податку або його представника - протягом трьох робочих днів з дня її отримання.

49.12. У разі отримання відмови контролюючого органу у прийнятті податкової декларації платник податків має право:

49.12.1. подати податкову декларацію та сплатити штраф у разі порушення строку її подання;

49.12.2. оскаржити рішення контролюючого органу у порядку, передбаченому [статтею 56](#) цього Кодексу.

49.13. У разі якщо в установленому законодавством порядку буде встановлено факт неправомірної відмови контролюючим органом (посадовою особою) у прийнятті податкової декларації, остання вважається прийнятою у день її фактичного отримання контролюючим органом.

49.14. За кожною заявою платника податків щодо порушення посадовою особою контролюючого органу цієї статті в обов'язковому порядку проводиться службове розслідування відповідно до закону.

За результатами такого розслідування винна посадова особа контролюючого органу притягується до відповідальності відповідно до закону.

49.15. [Податкова декларація](#) вважається неподаною за умови порушення норм [пунктів 48.3 і 48.4](#) статті 48, [абзаців першого - третього](#) пункту 49.4 статті 49 цього Кодексу та надання або надсилання контролюючим органом платнику податків повідомлення про відмову у прийнятті його податкової декларації, зокрема засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#) для податкових декларацій, поданих у такий спосіб.

{Пункт 49.15 статті 49 в редакції Законів [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

49.16. Незалежно від наявності відмови у прийнятті податкової декларації платник податків зобов'язаний погасити податкове зобов'язання, самостійно визначене ним у такій податковій декларації, протягом строків, установлених цим Кодексом.

{Пункт 49.17 статті 49 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) - зміна набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем впровадження у роботу програмного забезпечення електронного кабінету, але не пізніше 1 січня 2018 року, див. [абзац другий](#) пункту 1 розділу II Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

49.18. Податкові декларації, крім випадків, передбачених цим Кодексом, подаються за базовий звітний (податковий) період, що дорівнює:

49.18.1. календарному місяцю (у тому числі в разі сплати місячних авансових внесків) - протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця;

49.18.2. календарному кварталу або календарному півріччю (у тому числі в разі сплати квартальних або піврічних авансових внесків) - протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу (півріччя);

49.18.3. календарному року, крім випадків, передбачених підпунктами 49.18.4 та 49.18.5 цього пункту - протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року;

49.18.4. календарному року для платників податку на доходи фізичних осіб - до 1 травня року, що настає за звітним, крім випадків, передбачених [розділом IV](#) цього Кодексу;

{Підпункт 49.18.4 пункту 49.18 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4661-VI від 24.04.2012](#)}

49.18.5. календарному року для платників податку на доходи фізичних осіб - підприємців - протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року;

49.18.6. календарному року для платників податку на прибуток (у тому числі платників частини чистого прибутку (доходу)), для [податкової декларації](#) (у тому числі розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку), яка розраховується нарастаючим підсумком за рік, - протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року;

{Пункт 49.18 статті 49 доповнено підпунктом 49.18.6 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

49.18.7. календарному року для платників дивідендів на державну частку (у тому числі господарських товариств, корпоративні права яких частково належать державі, та господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків, які не прийняли рішення про нарахування дивідендів до 1 травня року, що настає за звітним) для розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку - до 1 липня року, що настає за звітним;

{Пункт 49.18 статті 49 доповнено підпунктом 49.18.7 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

49.18.8. якщо платник податків ліквідується чи реорганізується (у тому числі до закінчення податкового (звітного) періоду), [декларація з рентної плати](#), екологічного податку, місцевих податків і зборів може подаватися за податковий (звітний) період, на який припадає дата ліквідації чи реорганізації, до закінчення такого звітного періоду.

{Пункт 49.18 статті 49 доповнено підпунктом 49.18.8 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

49.19. Якщо податкова декларація за квартал, півріччя, три квартали або рік розраховується наростаючим підсумком на підставі показників базових податкових періодів, з яких складаються такі квартал, півріччя, три квартали або рік (без урахування авансових внесків), згідно з відповідним розділом цього Кодексу, зазначена податкова декларація подається у строки, визначені [пунктом 49.18](#) цієї статті для такого базового звітного (податкового) періоду, крім податкової декларації з податку на прибуток та розрахунку частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку, які розраховуються наростаючим підсумком за рік.

{Абзац перший пункту 49.19 статті 49 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Для платників частини чистого прибутку (доходу) податковими (звітними) періодами є календарні: квартал, півріччя, три квартали, рік. При цьому розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку складається наростаючим підсумком та подається до контролюючих органів разом з фінансовою звітністю у строки, передбачені [пунктом 49.18.2](#) статті 49 цього Кодексу (крім платників, визначених підпунктом 49.18.7 пункту 49.18 статті 49 цього Кодексу).

{Пункт 49.18 статті 49 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Для платників дивідендів на державну частку (господарські товариства, корпоративні права яких частково належать державі, та господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків), податковими (звітними) періодами є календарний рік. При цьому розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку складається та подається до контролюючих органів разом з фінансовою звітністю до 1 липня року, що настає за звітним.

{Пункт 49.18 статті 49 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, та господарські товариства, 50 і більше відсотків акцій (часток, паїв) яких знаходяться у статутних капіталах господарських товариств, частка держави в яких становить 100 відсотків, які не прийняли рішення про нарахування дивідендів до 1 травня року, що настає за звітним, подають один раз на рік до 1 липня року, що настає за звітним, розрахунок частини чистого прибутку (доходу), дивідендів на державну частку, складений за підсумками звітного року.

{Пункт 49.18 статті 49 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

Для цілей цього Кодексу під терміном "базовий звітний (податковий) період" слід розуміти перший звітний (податковий) період року, визначений відповідним розділом цього Кодексу.

49.20. Якщо останній день строку подання податкової декларації припадає на вихідний або святковий день, то останнім днем строку вважається операційний (банківський) день, що настає за вихідним або святковим днем.

Граничні строки подання податкової декларації можуть бути збільшені за правилами та на підставах, які передбачені цим Кодексом.

49.21. Якщо згідно з відповідним розділом цього Кодексу з питань окремого податку, збору звітний (податковий) період не встановлено, податкова декларація подається та податкове зобов'язання сплачується у строки, передбачені цим пунктом для місячного базового звітного (податкового) періоду, крім випадків, коли подання податкової декларації не передбачено таким розділом цього Кодексу.

Стаття 50. Внесення змін до податкової звітності

50.1. У разі якщо у майбутніх податкових періодах (з урахуванням строків давності, визначених [статтею 102](#) цього Кодексу) платник податків самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявляє помилки, що містяться у раніше поданій ним податковій декларації (крім обмежень, визначених цією статтею), він зобов'язаний надіслати уточнюючий розрахунок до такої податкової декларації за формою чинного на час подання уточнюючого розрахунку.

{Абзац перший пункту 50.1 статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

Платник податків має право не подавати такий розрахунок, якщо відповідні уточнені показники зазначаються ним у складі податкової декларації за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки були самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявлені.

{Абзац другий пункту 50.1 статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

У разі якщо показники оприлюдненої разом з аудиторським звітом річної фінансової звітності зазнали змін порівняно з показниками звіту про фінансовий стан (баланс) та звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід (звіту про фінансові результати), що подаються разом з [податковою декларацією](#) згідно з [абзацом другим](#) пункту 46.2 статті 46 цього Кодексу, та такі зміни вплинули на показники раніше поданої річної податкової декларації з податку на прибуток підприємств за відповідний податковий (звітний) період, платники податку на прибуток, які відповідно до [Закону України](#) "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність разом з аудиторським звітом, подають

уточнюючий розрахунок до річної податкової декларації у строк не пізніше 10 червня року, наступного за звітним.

{Пункт 50.1 статті 50 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Платник податків, який самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявляє факт заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів, зобов'язаний, за винятком випадків, установлених пунктом 50.2 цієї статті:

{Абзац пункту 50.1 статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

а) або надіслати уточнюючий розрахунок і сплатити суму недоплати та штраф у розмірі трьох відсотків від такої суми до подання такого уточнюючого розрахунку. Цей штраф не застосовується у разі подання уточнюючого розрахунку до [податкової декларації з податку на прибуток підприємств](#) за попередній податковий (звітний) рік з метою здійснення самостійного коригування відповідно до [статті 39](#) цього Кодексу у строк не пізніше 1 жовтня року, наступного за звітним;

{Абзац пункту 50.1 статті 50 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

б) або відобразити суму недоплати у складі декларації з цього податку, що подається за податковий період, наступний за періодом, у якому виявлено факт заниження податкового зобов'язання, збільшену на суму штрафу у розмірі п'яти відсотків від такої суми, з відповідним збільшенням загальної суми грошового зобов'язання з цього податку.

Якщо після подачі декларації за звітний період платник податків подає нову декларацію з виправленими показниками до закінчення граничного строку подання декларації за такий самий звітний період або подає у наступних податкових періодах уточнюючу декларацію внаслідок виконання вимог [пункту 169.4 статті 169](#) цього Кодексу, то штрафи, визначені у цьому пункті, не застосовуються.

{Абзац пункту 50.1 статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

50.2. Платник податків під час проведення документальних планових та позапланових перевірок (з урахуванням термінів продовження, зупинення або перенесення термінів її проведення) не має права подавати уточнюючі [податкові декларації](#) (розрахунки) до поданих ним раніше податкових декларацій з відповідного податку і збору за звітний (податковий) період, який перевіряється контролюючим органом.

Це правило не поширюється на випадки, встановлені абзацом третім пункту 50.1 статті 50 цього Кодексу.

{Пункт 50.2 статті 50 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

50.3. У разі якщо платник податків подає уточнюючий розрахунок до податкової декларації, поданої за період, що перевірявся, або не подає уточнюючий розрахунок протягом 20 робочих днів після дати складення довідки про проведення електронної перевірки, якою встановлено порушення податкового законодавства, відповідний контролюючий орган має право на проведення позапланової перевірки платника податків за відповідний період.

{Пункт 50.3 статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

50.4. Якщо платник місцевих податків (у частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, плати за землю та єдиного податку четвертої групи) після закінчення граничного строку подання звітної декларації подає декларацію у зв'язку зі змінами об'єкта та/або бази оподаткування (на підставі даних, внесених до відповідних державних реєстрів), то штрафи не застосовуються.

{Статтю 50 доповнено пунктом 50.4 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 51. Подання звітності про суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і суми утриманого з них податку, а також суми нарахованого єдиного внеску

{Назва статті 51 в редакції Закону [№ 116-IX від 19.09.2019](#)}

51.1. Платники податків, у тому числі податкові агенти, платники єдиного внеску, зобов'язані подавати контролюючим органам у строки, встановлені цим Кодексом для податкового кварталу, податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску, з розбивкою по місяцях звітного кварталу.

{Пункт 51.1 статті 51 в редакції Закону [№ 116-IX від 19.09.2019](#)}

51.2. У визначених цим Кодексом випадках розрахунки подаються в електронному вигляді.

{Стаття 51 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

ГЛАВА 3. ПОДАТКОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Стаття 52. Податкова консультація

52.1. За зверненням платників податків у паперовій або електронній формі контролюючий орган, визначений [підпунктом 41.1.1](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, надає їм безоплатно індивідуальні податкові консультації з питань практичного застосування окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на такий контролюючий орган, протягом 25 календарних днів, що настають за днем отримання такого звернення даним контролюючим органом.

{Абзац перший пункту 52.1 статті 52 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Звернення платників податків на отримання індивідуальної податкової консультації у паперовій або електронній формі повинно містити:

{Абзац другий пункту 52.1 статті 52 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

найменування для юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові для фізичної особи, податкову адресу, а також номер засобу зв'язку та адресу електронної пошти, якщо такі наявні;

код згідно з ЄДРПОУ (для юридичних осіб) або реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб) або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті);

зазначення, в чому полягає практична необхідність отримання податкової консультації (наведення фактичних обставин);

{Абзац п'ятий пункту 52.1 статті 52 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

підпис платника податків або кваліфікований електронний підпис;

{Абзац шостий пункту 52.1 статті 52 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

дату звернення.

{Абзац сьомий пункту 52.1 статті 52 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

На звернення платника податків, що не відповідає вимогам, зазначеним у цьому пункті, індивідуальна податкова консультація не надається, а надсилається відповідь за підписом керівника (заступника керівника або уповноваженої особи) у паперовій або електронній формі у порядку та строки, передбачені [Законом України "Про звернення громадян"](#).

{Абзац восьмий пункту 52.1 статті 52 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Уповноважена особа центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, може прийняти рішення про продовження строку розгляду звернення на отримання індивідуальної податкової консультації понад 25-денний строк, але не більше 15 календарних днів, та письмово повідомити про це платнику податків у паперовій або електронній формі до закінчення строку, визначеного абзацом першим цього пункту.

{Абзац дев'ятий пункту 52.1 статті 52 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

На індивідуальну податкову консультацію або відповідь, що надається контролюючим органом в електронній формі, накладається електронний підпис уповноваженої посадової особи контролюючого органу з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

{Пункт 52.1 статті 52 доповнено абзацом десятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

52.2. Індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.

52.3. За вибором платника податків індивідуальна податкова консультація надається в усній, у паперовій або електронній формі. Індивідуальна податкова консультація, надана у паперовій або електронній формі, обов'язково повинна містити назву - індивідуальна податкова консультація, реєстраційний номер в єдиному реєстрі індивідуальних податкових консультацій, опис питань, що порушуються платником податків, з урахуванням фактичних обставин, зазначених у зверненні платника податків, обґрунтування застосування норм законодавства та висновок з питань практичного використання таких норм законодавства.

{Пункт 52.3 статті 52 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

52.4. Індивідуальні податкові консультації надаються:

в усній формі - контролюючим органом, визначеним [підпунктом 41.1.1](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, а також державними податковими інспекціями;

у паперовій та електронній формах - контролюючим органом, визначеним [підпунктом 41.1.1](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, крім державних податкових інспекцій.

Індивідуальна податкова консультація, надана у паперовій або електронній формі, підлягає реєстрації в єдиному реєстрі індивідуальних податкових консультацій та розміщенню на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, без зазначення найменування (прізвища, ім'я, по батькові) платника податків, коду згідно з ЄДРПОУ (реєстраційного номера облікової картки) та його податкової адреси.

Доступ до зазначених даних єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій та офіційного веб-сайту є безоплатним та вільним. [Порядок ведення](#) та форма єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 52.4 статті 52 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

52.5. Територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, зобов'язаний надіслати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, індивідуальну податкову консультацію протягом 15 календарних днів, що настають за днем отримання звернення платника податків на отримання індивідуальної податкової консультації, для розгляду питання про внесення відомостей про таку консультацію до єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій, про що повідомляє платнику податків у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу.

{Абзац перший пункту 52.5 статті 52 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, отримавши індивідуальну податкову консультацію від територіального органу (відокремленого підрозділу) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, протягом 15 календарних днів, що настають за днем отримання такої консультації, але не більше 40 календарних днів, що настають за днем отримання контролюючим органом відповідного звернення платників податків, приймає одне із таких рішень:

{Абзац другий пункту 52.5 статті 52 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

про внесення відомостей про індивідуальну податкову консультацію до єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій, про що повідомляє протягом одного робочого дня з моменту прийняття рішення контролюючий орган, який йому підпорядковується;

про відмову у внесенні відомостей до єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій, з одночасним наданням платнику податків від свого імені індивідуальної податкової консультації та внесенням відомостей про таку консультацію до зазначеного реєстру, про що повідомляє протягом одного робочого дня з моменту прийняття рішення територіальний орган (відокремлений підрозділ) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та платника податків у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу;

{Абзац четвертий пункту 52.5 статті 52 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

про відмову у внесенні відомостей до єдиного реєстру індивідуальних податкових консультацій у разі, якщо в єдиному реєстрі індивідуальних податкових консультацій уже міститься аналогічна індивідуальна податкова консультація, надана такому платнику податків з цих самих питань, які зазначені у запиті такого платника податків, про що повідомляє протягом одного робочого дня з моменту прийняття рішення контролюючий орган, який йому підпорядковується, та платника податків.

{Пункт 52.5 статті 52 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

52.6. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, проводить періодичне узагальнення індивідуальних податкових консультацій, а також аналізує обставини, що свідчать про неоднозначність окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, шляхом [надання узагальнюючих податкових консультацій](#), які затверджуються наказом цього органу.

Узагальнюючі податкові консультації підлягають оприлюдненню на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, протягом п'яти календарних днів з дня їх надання.

{Стаття 52 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 655-VIII від 17.07.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 53. Наслідки застосування податкових консультацій

53.1. *{Абзац перший пункту 53.1 статті 53 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}*

{Абзац другий пункту 53.1 статті 53 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі коли положення індивідуальної податкової консультації суперечать положенням узагальнюючої податкової консультації, застосовуються положення узагальнюючої податкової консультації.

Платник податків та/або податковий агент, які діяли відповідно до податкової консультації, не звільняються від обов'язку сплати податкового зобов'язання, визначеного цим Кодексом.

53.2. Платник податків може оскаржити до суду наказ про затвердження узагальнюючої податкової консультації або надану йому у паперовій або електронній формі індивідуальну податкову консультацію як правовий акт індивідуальної дії, які, на думку такого платника податків, суперечать нормам або змісту відповідного податку чи збору.

{Абзац перший пункту 53.2 статті 53 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Скасування судом наказу про затвердження узагальнюючої податкової консультації або індивідуальної податкової консультації є підставою для надання нової податкової консультації з урахуванням висновків суду.

Протягом 30 календарних днів з дня набрання законної сили рішенням суду про скасування наказу про затвердження узагальнюючої податкової консультації або індивідуальної податкової консультації центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, або контролюючий орган з урахуванням висновків суду зобов'язані опублікувати узагальнюючу податкову консультацію або надати платнику податків індивідуальну податкову консультацію.

{Стаття 52 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 655-VIII від 17.07.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

ГЛАВА 4. ВИЗНАЧЕННЯ СУМИ ПОДАТКОВИХ ТА/АБО ГРОШОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПЛАТНИКА ПОДАТКІВ,

ПОРЯДОК ЇХ СПЛАТИ ТА ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ

Стаття 54. Визначення сум податкових та грошових зобов'язань

54.1. Крім випадків, передбачених податковим законодавством, платник податків самостійно обчислює суму податкового та/або грошового зобов'язання та/або пені, яку зазначає у податковій (митній) декларації або уточнюючому розрахунку, що подається контролюючому органу у строки, встановлені цим Кодексом. Така сума грошового зобов'язання та/або пені вважається узгодженою.

{Пункт 54.1 статті 54 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

54.2. Грошове зобов'язання щодо суми податкових зобов'язань з податку, що підлягає утриманню та сплаті (перерахуванню) до бюджету в разі нарахування/виплати доходу на користь платника податку - фізичної особи, вважається узгодженим податковим агентом або платником податку, який отримує доходи не від податкового агента, в момент виникнення податкового зобов'язання, який визначається за календарною датою, встановленою [розділом IV](#) цього Кодексу для граничного строку сплати податку до відповідного бюджету.

54.3. Контролюючий орган зобов'язаний самостійно визначити суму грошових зобов'язань, зменшення (збільшення) суми бюджетного відшкодування та/або зменшення (збільшення) від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість платника податків, передбачених цим Кодексом або іншим законодавством, або зменшення суми податку на доходи фізичних осіб, задекларовану до повернення з бюджету у зв'язку із використанням платником податку права на податкову знижку, якщо:

{Абзац перший пункту 54.3 статті 54 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

54.3.1. платник податків не подає в установлені строки податкову (митну) декларацію, а при здійсненні заходів податкового контролю встановлено факти здійснення платником податків діяльності, що призвела до виникнення об'єктів оподаткування, наявності показників, які підлягають декларуванню, відповідно до вимог цього Кодексу та наявності діючих (у тому числі призупинених) ліцензій на право здійснення діяльності з підакцизною продукцією, яка підлягає ліцензуванню згідно із законодавством;

{Підпункт 54.3.1 пункту 54.3 статті 54 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

54.3.2. дані перевірок результатів діяльності платника податків, крім електронної перевірки, свідчать про заниження або завищення суми його податкових зобов'язань та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, суми бюджетного відшкодування та/або від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість платника податків, або завищення суми податку на доходи фізичних осіб, що підлягає поверненню з бюджету у зв'язку із використанням платником податку права на податкову знижку, заявлених у податкових (митних) деклараціях, уточнюючих розрахунках;

{Підпункт 54.3.2 пункту 54.3 статті 54 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

54.3.3. згідно з податковим та іншим законодавством особою, відповідальною за нарахування сум податкових зобов'язань з окремого податку або збору та/або іншого

зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, застосування штрафних (фінансових) санкцій та нарахування пені, у тому числі за порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності, є контролюючий орган;

{Підпункт 54.3.3 пункту 54.3 статті 54 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 54.3.4 пункту 54.3 статті 54 виключено на підставі Закону [№ 655-VIII від 17.07.2015](#)}

54.3.5. дані перевірок щодо утримання податків у джерела виплати, в тому числі податкового агента, свідчать про порушення правил нарахування, утримання та сплати до відповідних бюджетів податків і зборів, передбачених цим Кодексом, у тому числі податку на доходи фізичних осіб таким податковим агентом;

54.3.6. результати митного контролю, отримані після закінчення процедури митного оформлення та випуску товарів, свідчать про зниження або завищення податкових зобов'язань, визначених платником податків у митних деклараціях.

54.4. У разі надходження від уповноважених органів іноземних держав документально підтверджених відомостей щодо країни походження, вартісних, кількісних або якісних характеристик, які мають значення для оподаткування товарів і предметів при ввезенні (пересиланні) на митну територію України або територію вільної митної зони або вивезенні (пересиланні) товарів і предметів з митної території України або території вільної митної зони, які відрізняються від задекларованих під час митного оформлення, контролюючий орган має право самостійно визначити базу оподаткування та податкові зобов'язання платника податків шляхом проведення дій, визначених [пунктом 54.3](#) цієї статті, на підставі відомостей, зазначених у таких документах.

{Пункт 54.4 статті 54 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

54.5. Якщо згідно з нормами цієї статті сума грошового зобов'язання розраховується контролюючим органом, платник податків не несе відповідальності за своєчасність, достовірність і повноту нарахування такої суми, проте несе відповідальність за своєчасне та повне погашення нарахованого узгодженого грошового зобов'язання і має право оскаржити зазначену суму в порядку, встановленому цим Кодексом.

Стаття 55. Скасування рішень контролюючих органів

55.1. Податкове повідомлення-рішення про визначення суми грошового зобов'язання платника податків або будь-яке інше рішення контролюючого органу може бути скасоване контролюючим органом вищого рівня під час проведення процедури його адміністративного оскарження та в інших випадках у разі встановлення невідповідності таких рішень актам законодавства.

{Абзац другий пункту 55.1 статті 55 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

55.2. Контролюючими органами вищого рівня для цілей цього Кодексу є:

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, - для територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, їх структурних підрозділів (у тому числі для державних податкових інспекцій);

центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, - для територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику.

{Пункт 55.2 статті 55 в редакції Законів [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 56. Оскарження рішень контролюючих органів

56.1. Рішення, прийняті контролюючим органом, можуть бути оскаржені в адміністративному або судовому порядку.

56.2. У разі якщо платник податків вважає, що контролюючий орган неправильно визначив суму грошового зобов'язання або прийняв будь-яке інше рішення, що суперечить законодавству або виходить за межі повноважень контролюючого органу, встановлених цим Кодексом або іншими законами України, такий платник має право звернутися із скаргою про перегляд цього рішення до контролюючого органу вищого рівня.

{Пункт 56.2 статті 56 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.3. Скарга подається до контролюючого органу вищого рівня у письмовій або електронній формі засобами електронного зв'язку (за потреби - з належним чином засвідченими копіями документів, розрахунками та доказами, які платник податків вважає за потрібне надати з урахуванням вимог [пункту 44.6](#) статті 44 цього Кодексу) протягом 10 робочих днів, що настають за днем отримання платником податків податкового повідомлення-рішення або іншого рішення контролюючого органу, що оскаржується.

{Абзац перший пункту 56.3 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Подання скарги в електронній формі засобами електронного зв'язку здійснюється платниками податків, які подають звітність в електронній формі та/або пройшли електронну ідентифікацію онлайн в електронному кабінеті, з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

{Пункт 56.3 статті 56 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Протягом шести місяців з дати закінчення строку, встановленого абзацом першим цього пункту, платник податків має право подати скаргу разом з клопотанням про поновлення пропущеного строку на подання скарги в адміністративному порядку та копіями підтверджуючих документів поважності причин його пропуску (за наявності). У скарзі може міститися клопотання про поновлення пропущеного строку на подання скарги в адміністративному порядку. Контролюючий орган вищого рівня, розглядаючи клопотання платника податків, поновлює пропущений строк на подання скарги в адміністративному порядку, якщо визнає причини його пропуску поважними.

Скарги на рішення територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, подаються до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Скарги на рішення територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, в частині виконання функцій контролюючого органу відповідно до [підпункту 41.1.2](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу подаються до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику.

{Пункт 56.3 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.3¹. Скарги на рішення територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, прийняті контролюючим органом щодо нерезидентів, які здійснюють в Україні діяльність через відокремлені підрозділи, у тому числі постійні представництва, подаються до контролюючого органу вищого рівня протягом строків, визначених пунктом 56.3 цієї статті, стосовно:

{Абзац перший пункту 56.3¹ статті 56 в редакції Закону [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

а) рішення про взяття на податковий облік нерезидента;

б) податкове повідомлення-рішення, винесене у зв'язку з визначенням грошового зобов'язання у порядку, передбаченому [підпунктом 141.4.2](#) пункту 141.4 статті 141 цього Кодексу;

в) податкове повідомлення-рішення, винесене у зв'язку з визначенням грошового зобов'язання у порядку, передбаченому [пунктами 117.1](#) та 117.4 статті 117 цього Кодексу;

г) податкове повідомлення-рішення, винесене у зв'язку з визначенням грошового зобов'язання, передбаченого [пунктом 133.3](#) статті 133 цього Кодексу.

Зазначені в цьому пункті скарги нерезидентів, які здійснюють в Україні діяльність через відокремлені підрозділи, у тому числі постійні представництва, розглядаються у загальному порядку, визначеному для контролюючого органу вищого рівня.

{Абзац шостий пункту 56.3¹ статті 56 в редакції Закону [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

{Абзац сьомий пункту 56.3¹ статті 56 виключено на підставі Закону [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

{Статтю 56 доповнено пунктом 56.3¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.4. Під час процедури адміністративного оскарження обов'язок доведення того, що будь-яке нарахування, здійснене контролюючим органом у випадках, визначених цим Кодексом, або будь-яке інше рішення контролюючого органу є правомірним, покладається на контролюючий орган.

Обов'язок доведення правомірності нарахування або прийняття будь-якого іншого рішення контролюючим органом у судовому оскарженні встановлюється процесуальним законом.

56.5. Платник податків одночасно з поданням скарги контролюючому органу вищого рівня зобов'язаний письмово або в електронній формі засобами електронного зв'язку (з дотриманням вимог, визначених [пунктом 42.4](#) статті 42 цього Кодексу) повідомляти контролюючий орган, яким визначено суму грошового зобов'язання або прийнято інше рішення, про оскарження його податкового повідомлення-рішення або будь-якого іншого рішення.

{Пункт 56.5 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

{Пункт 56.6 статті 56 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.7. У разі прийняття контролюючим органом вищого рівня рішення про відмову платнику податків у поновленні пропущеного строку на подання скарги в адміністративному порядку або порушення платником податків вимог [пункту 56.3](#) цієї

статті (крім випадків, коли платником податків було подано клопотання про поновлення пропущеного строку на подання скарги в адміністративному порядку), подані платником податків скарги не розглядаються та повертаються йому із зазначенням причин повернення.

{Пункт 56.7 статті 56 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.8. Контролюючий орган, який розглядає скаргу платника податків, зобов'язаний прийняти вмотивоване рішення та надіслати його протягом 20 календарних днів, наступних за днем отримання скарги, на адресу платника податків засобами поштового зв'язку (з повідомленням про вручення) чи електронного зв'язку (з дотриманням вимог, визначених [пунктом 42.4](#) статті 42 цього Кодексу) або надати йому під розписку.

{Пункт 56.8 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

56.9. Керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу може прийняти рішення про продовження строку розгляду скарги платника податків понад 20-денний строк, визначений у пункті 56.8 цієї статті, але не більше 60 календарних днів, та письмово або в електронній формі засобами електронного зв'язку (з дотриманням вимог, визначених [пунктом 42.4](#) статті 42 цього Кодексу) повідомити про це платника податків до закінчення строку, визначеного у пункті 56.8 цієї статті.

{Абзац перший пункту 56.9 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Якщо вмотивоване рішення за скаргою платника податків не надсилається платнику податків протягом 20-денного строку або протягом строку, продовженого за рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу, така скарга вважається повністю задоволеною на користь платника податків з дня, наступного за останнім днем зазначених строків.

{Абзац другий пункту 56.9 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Скарга вважається також повністю задоволеною на користь платника податків, якщо рішення керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу про продовження строків її розгляду не було надіслано платнику податків до закінчення 20-денного строку, зазначеного в абзаці першому цього пункту.

{Абзац третій пункту 56.9 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

56.10. Рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, прийняті за розглядом скарги платника податків, є остаточними і не підлягають подальшому адміністративному оскарженню, але можуть бути оскаржені в судовому порядку.

{Пункт 56.10 статті 56 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.11. Не підлягає оскарженню грошове зобов'язання, самостійно визначене платником податків.

{Пункт 56.11 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

56.12. Якщо відповідно до цього Кодексу контролюючий орган самостійно визначає грошове зобов'язання платника податків за причинами, не пов'язаними із порушенням

податкового законодавства, такий платник податків має право на адміністративне оскарження рішень контролюючого органу протягом 30 календарних днів, що настають за днем надходження податкового повідомлення-рішення (рішення) контролюючого органу.

56.13. У разі коли останній день строків, зазначених у цій статті, припадає на вихідний або святковий день, останнім днем таких строків вважається перший робочий день, що настає за вихідним або святковим днем.

56.14. Строки подання скарги на податкове повідомлення-рішення або будь-яке інше рішення контролюючого органу можуть бути продовжені за правилами і на підставах, визначених [пунктом 102.6](#) статті 102 цього Кодексу.

56.15. Скарга, подана із дотриманням строків, визначених [абзацом першим](#) пункту 56.3 цієї статті, зупиняє виконання платником податків грошових зобов'язань, визначених у податковому повідомленні-рішенні (рішенні), на строк від дня подання такої скарги до контролюючого органу до дня закінчення процедури адміністративного оскарження.

Протягом зазначеного строку податкові вимоги з податку, що оскаржується, не надсилаються, а сума грошового зобов'язання, що оскаржується, вважається неузгодженою.

{Пункт 56.15 статті 56 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.16. Днем подання скарги вважається день фактичного отримання скарги відповідним контролюючим органом, а в разі надсилання скарги поштою - дата отримання відділенням поштового зв'язку від платника податків поштового відправлення із скаргою, яка зазначена відділенням поштового зв'язку в повідомленні про вручення поштового відправлення або на конверті.

56.17. Процедура адміністративного оскарження закінчується:

56.17.1. днем, наступним за останнім днем строку, передбаченого для подання скарги на податкове повідомлення-рішення або будь-яке інше рішення відповідного контролюючого органу у разі, коли така скарга не була подана у строк, передбачений [абзацом першим](#) пункту 56.3 цієї статті;

{Підпункт 56.17.1 пункту 56.17 статті 56 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.17.2. днем отримання платником податків рішення відповідного контролюючого органу про повне задоволення скарги;

56.17.3. днем отримання платником податків рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику;

{Підпункт 56.17.3 пункту 56.17 статті 56 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.17.3¹. днем отримання платником податків рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику;

{Пункт 56.17 статті 56 доповнено підпунктом 56.17.3¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.17.4. виключено;

56.17.5. днем звернення платника податків до контролюючого органу із заявою про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань, що оскаржувались.

День закінчення процедури адміністративного оскарження вважається днем узгодження грошового зобов'язання платника податків, крім випадку, передбаченого підпунктом 108¹.2.2 пункту 108¹.2 статті 108¹ цього Кодексу.

{Абзац пункту 56.17 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 56.17.5 пункту 56.17 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

56.18. З урахуванням строків давності, визначених [статтею 102](#) цього Кодексу, платник податків має право оскаржити в суді податкове повідомлення - рішення або інше рішення контролюючого органу у будь-який момент після отримання такого рішення.

{Абзац перший пункту 56.18 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

Рішення контролюючого органу, оскаржене в судовому порядку, не підлягає адміністративному оскарженню.

Процедура адміністративного оскарження вважається досудовим порядком вирішення спору.

При зверненні платника податків до суду з позовом щодо визнання протиправним та/або скасування рішення контролюючого органу грошове зобов'язання вважається неузгодженим до дня набрання судовим рішенням законної сили.

{Абзац четвертий пункту 56.18 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 56.18 статті 56 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

56.19. У разі коли до подання позовної заяви проводилася процедура адміністративного оскарження, платник податків має право оскаржити в суді податкове повідомлення-рішення або інше рішення контролюючого органу про нарахування грошового зобов'язання протягом місяця, що настає за днем закінчення процедури адміністративного оскарження відповідно до [пункту 56.17](#) цієї статті.

56.20. Вимоги до оформлення скарги, порядок подання та розгляду скарг встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 56.20 статті 56 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

56.21. У разі коли норма цього Кодексу чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі цього Кодексу, або коли норми різних законів чи різних нормативно-правових актів, або коли норми одного і того ж нормативно-правового акта суперечать між собою та припускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків платників податків або контролюючих органів, внаслідок чого є можливість прийняти рішення на користь як платника податків, так і контролюючого органу, рішення приймається на користь платника податків.

{Пункт 56.21 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

56.22. Якщо платник податків оскаржує рішення контролюючого органу в адміністративному порядку та/або до суду, повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення щодо ухилення від сплати податків не може ґрунтуватися

виключно на цьому рішенні до закінчення процедури адміністративного оскарження або до остаточного вирішення справи судом.

{Абзац перший пункту 56.22 статті 56 в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Початок досудового розслідування стосовно платника податків або повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення його службовим (посадовим) особам не може бути підставою для зупинення провадження у справі або залишення без розгляду скарги (позову) такого платника податків, поданої до суду в межах процедури оскарження рішень контролюючих органів.

{Абзац другий пункту 56.22 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

{Пункт 56.22 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 4652-VI від 13.04.2012](#)}

56.23. Оскарження рішення про відмову у реєстрації [податкової накладної](#)/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних здійснюється у порядку, визначеному цією статтею з урахуванням таких особливостей:

56.23.1 скарга на рішення про відмову у реєстрації [податкової накладної](#)/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних подається до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику;

{Підпункт 56.23.1 пункту 56.23 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.23.2 скарга на рішення про відмову у реєстрації [податкової накладної](#)/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних розглядається в [порядку](#), визначеному Кабінетом Міністрів України, комісією центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, за участі уповноваженої особи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

{Підпункт 56.23.2 пункту 56.23 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.23.3 скарга на рішення про відмову у реєстрації [податкової накладної](#)/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних розглядається протягом 10 календарних днів з дня отримання такої скарги центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику. Термін розгляду скарги не може бути продовженим;

{Підпункт 56.23.3 пункту 56.23 статті 56 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

56.23.4 якщо вмотивоване рішення за скаргою платника податків на рішення про відмову у реєстрації [податкової накладної](#)/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних не надсилається платнику податків протягом 10-денного строку, така скарга вважається повністю задоволеною на користь платника податків з дня, наступного за останнім днем зазначеного строку.

{Статтю 56 доповнено пунктом 56.23 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

56.24. Особа-нерезидент може подати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, скаргу протягом 90 календарних днів, що настають за днем отримання особою-нерезидентом податкового повідомлення нерезиденту, складеного відповідно до [статті 58¹](#) цього Кодексу.

56.24.1. Скарга на податкове повідомлення особі-нерезиденту, зареєстрованій як платник податку на додану вартість, подається в електронній формі через спеціальне портальне рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги, шляхом електронної ідентифікації державною або англійською мовою.

Скарга на податкове повідомлення особі-нерезиденту, не зареєстрованій як платник податку на додану вартість, подається в порядку, встановленому міжнародними договорами України, а в разі відсутності міжнародного договору України з країною особи-нерезидента - у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

56.24.2. Скарга на податкове повідомлення особі-нерезиденту розглядається протягом 90 календарних днів, що настають за днем отримання такої скарги центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику. Термін розгляду скарги не може бути продовжений.

Якщо протягом 90 календарних днів вмотивоване рішення за скаргою не надсилається:

особі-нерезиденту, зареєстрованій як платник податку на додану вартість, через спеціальне портальне рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги,

особі-нерезиденту, не зареєстрованій як платник податку на додану вартість, у порядку, встановленому міжнародними договорами України, а в разі відсутності міжнародного договору України з країною особи-нерезидента - у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України,

така скарга вважається повністю задоволеною на користь особи-нерезидента з дня, наступного за останнім днем зазначеного строку.

Порядок розгляду скарги особи-нерезидента на податкове повідомлення особі-нерезиденту встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

56.24.3. Рішення за скаргою на податкове повідомлення особі-нерезиденту, зареєстрованій як платник податку на додану вартість, надсилається в електронній формі через спеціальне портальне рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги, з одночасним повідомленням про надсилання такого рішення на електронну адресу особи-нерезидента, зазначену нею при реєстрації відповідно до [статті 208](#) цього Кодексу. Рішення за скаргою на податкове повідомлення особі-нерезиденту, не зареєстрованій як платник податку на додану вартість, надсилається в порядку, визначеному міжнародними договорами України, а в разі відсутності міжнародного договору України з країною особи-нерезидента - у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Форма рішення за скаргою на податкове повідомлення особі-нерезиденту встановлюється державною та англійською мовами та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Статтю 56 доповнено пунктом 56.24 згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Стаття 57. Строки сплати податкового зобов'язання

57.1. Платник податків зобов'язаний самостійно сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену у поданій ним податковій декларації, протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого цим Кодексом для подання податкової декларації, крім випадків, встановлених цим Кодексом.

Податковий агент зобов'язаний сплатити суму податкового зобов'язання (суму нарахованого (утриманого) податку), самостійно визначеного ним з доходу, що виплачується на користь платника податку - фізичної особи та за рахунок такої виплати, у строки, передбачені цим Кодексом.

Суму податкового зобов'язання, визначену у митній декларації, платник податків зобов'язаний сплатити до/або на день подання митної декларації.

{Абзац четвертий пункту 57.1 статті 57 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Абзац п'ятий пункту 57.1 статті 57 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Абзац шостий пункту 57.1 статті 57 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Абзац сьомий пункту 57.1 статті 57 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Абзац восьмий пункту 57.1 статті 57 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Абзац дев'ятий пункту 57.1 статті 57 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Абзац десятий пункту 57.1 статті 57 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Абзац одинадцятий пункту 57.1 статті 57 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Абзац дванадцятий пункту 57.1 статті 57 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Якщо граничний строк сплати податкового зобов'язання припадає на вихідний або святковий день, останнім днем сплати податкового зобов'язання вважається операційний (банківський) день, що настає за вихідним або святковим днем.

{Пункт 57.1 статті 57 доповнено абзацом тринадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 57.1 статті 57 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 403-VII від 04.07.2013](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

57.1¹. Порядок сплати податкового зобов'язання з податку на прибуток при виплаті дивідендів

57.1¹.1. У разі прийняття рішення щодо виплати дивідендів платник податку на прибуток - емітент корпоративних прав, на які нараховуються дивіденди, проводить зазначені виплати власнику таких корпоративних прав незалежно від того, чи є оподатковуваний прибуток, розрахований за правилами, визначеними статтею 137 цього Кодексу.

57.1¹.2. Крім випадків, передбачених підпунктом 57.1¹.3 цього пункту, емітент корпоративних прав, який приймає рішення про виплату дивідендів своїм акціонерам (власникам), нараховує та вносить до бюджету авансовий внесок із податку на прибуток.

Авансовий внесок розраховується з суми перевищення дивідендів, що підлягають виплаті, над значенням об'єкта оподаткування за відповідний податковий (звітний) рік, за результатами якого виплачуються дивіденди, грошове зобов'язання щодо якого погашене. У разі наявності непогашеного грошового зобов'язання авансовий внесок розраховується зі всієї суми дивідендів, що підлягають виплаті. Авансовий внесок обчислюється за ставкою, встановленою пунктом 136.1 статті 136 цього Кодексу. Сума дивідендів, що підлягає виплаті, не зменшується на суму авансового внеску.

При цьому у разі якщо дивіденди виплачуються за неповний календарний рік, то для обрахунку суми зазначеного перевищення використовується значення об'єкту оподаткування, обчислене пропорційно кількості місяців, за які сплачуються дивіденди. Зазначений авансовий внесок вноситься до бюджету до/або одночасно з виплатою дивідендів.

Сума попередньо сплачених протягом податкового (звітного) періоду авансових внесків з податку на прибуток під час виплати дивідендів підлягає зарахуванню у зменшення нарахованого податкового зобов'язання з податку на прибуток, задекларованого у [податковій декларації](#) за такий податковий (звітний) період.

{Абзац четвертий підпункту 57.1² пункту 57.1¹ статті 57 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі якщо сума авансового внеску, попередньо сплаченого протягом звітного періоду, перевищує суму нарахованого податкового зобов'язання підприємством - емітентом корпоративних прав за такий податковий (звітний) період, сума такого перевищення переноситься у зменшення податкових зобов'язань наступних податкових (звітних) періодів до повного його погашення, а під час отримання від'ємного значення об'єкта оподаткування такого наступного періоду - на зменшення податкових зобов'язань майбутніх податкових (звітних) періодів до повного його погашення.

{Підпункт 57.1² пункту 57.1¹ статті 57 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Сума сплачених авансових внесків з податку на прибуток при виплаті дивідендів не підлягає поверненню платнику податків або зарахуванню в рахунок погашення грошових зобов'язань з інших податків і зборів (обов'язкових платежів).

У разі виплати дивідендів у формі, відмінній від грошової (крім випадків, передбачених підпунктом 57.1³ цього пункту), базою для нарахування авансового внеску згідно з абзацами першим та другим цього підпункту є вартість такої виплати, визначена у рішенні про виплату дивідендів, або вартість такої виплати, розрахована відповідно до принципу "витягнутої руки" в операціях, визнаних відповідно до [статті 39](#) цього Кодексу контрольованими. Обов'язок з нарахування та сплати авансового внеску з податку за визначеною [пунктом 136.1](#) статті 136 цього Кодексу ставкою покладається на будь-якого емітента корпоративних прав (крім платників єдиного податку), що є резидентом, незалежно від того, чи користується такий емітент пільгами із сплати податку, передбаченими цим Кодексом, чи у вигляді застосування ставки податку іншої, ніж встановлена [пунктом 136.1](#) статті 136 цього Кодексу.

{Абзац сьомий підпункту 57.1² пункту 57.1¹ статті 57 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

Це положення поширюється також на державні некорпоративні, казенні або комунальні підприємства, які зараховують суми дивідендів у розмірі, встановленому органом виконавчої влади, до сфери управління якого належать такі підприємства, відповідно до державного або місцевого бюджету.

При цьому якщо платіж особою називається дивідендом, такий платіж оподатковується під час виплати згідно з нормами, визначеними згідно з положеннями цього пункту, незалежно від того, чи є особа платником податку.

57.1¹.3. Авансовий внесок, передбачений підпунктом 57.1¹.2 цього пункту, не справляється у разі виплати дивідендів:

на користь власників корпоративних прав материнської компанії, що сплачуються в межах сум доходів такої компанії, отриманих у вигляді дивідендів від інших осіб. Якщо сума виплат дивідендів на користь власників корпоративних прав материнської компанії перевищує суму отриманих такою компанією дивідендів, дивіденди, сплачені в межах такого перевищення, підлягають оподаткуванню за правилами, встановленими підпунктом 57.1¹.2 цього пункту. З метою оподаткування материнська компанія веде наростаючим підсумком облік дивідендів, отриманих нею від інших осіб, та дивідендів, сплачених на користь власників корпоративних прав такої компанії, і відображає у податковій звітності дивіденди в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

{Абзац другий підпункту 57.1¹.3 пункту 57.1¹ статті 57 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

платником податку на прибуток, прибуток якого звільнений від оподаткування відповідно до положень цього Кодексу, у розмірі прибутку, звільненого від оподаткування у період, за який виплачуються дивіденди;

фізичним особам.

57.1¹.4. Виплата дивідендів на користь фізичних осіб (у тому числі нерезидентів) за акціями або корпоративними правами, які мають статус привілейованих або інший статус, що передбачає виплату фіксованого розміру дивідендів чи суми, яка є більшою за суму виплат, розраховану на будь-яку іншу акцію (корпоративне право), емітовану таким платником податку, прирівнюється з метою оподаткування до виплати заробітної плати з відповідним оподаткуванням.

При цьому така виплата не підлягає оподаткуванню як дивіденди згідно з положеннями [розділу IV](#) цього Кодексу.

{Абзац третій підпункту 57.1¹.4 пункту 57.1¹ статті 57 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

57.1¹.5. Авансовий внесок з податку на прибуток, сплачений у зв'язку з нарахуванням/сплатою дивідендів, є невід'ємною частиною податку на прибуток та не може розцінюватися як податок, який справляється під час репатріації дивідендів (їх сплаті на користь нерезидентів) відповідно до [пункту 141.4](#) статті 141 цього Кодексу або міжнародних договорів України.

57.1¹.6 Інститути спільного інвестування звільняються від обов'язку сплати авансових внесків з податку на прибуток у разі виплати дивідендів.

{Пункт 57.1¹ статті 57 доповнено підпунктом 57.1¹.6 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

57.1¹.7. Авансові внески не справляються/не наховуються на суми операцій, які для цілей оподаткування прирівнюються до дивідендів відповідно до [абзаців четвертого - сьомого](#) підпункту 14.1.49 пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

{Пункт 57.1¹ статті 57 доповнено підпунктом 57.1¹.7 згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

{Статтю 57 доповнено пунктом 57.1¹ згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

57.2. У разі коли відповідно до цього Кодексу або інших законів України контролюючий орган самостійно визначає податкове зобов'язання платника податків з причин, не пов'язаних з порушенням податкового законодавства, та надсилає (вручає) податкове/податкові повідомлення-рішення про сплату суми/сум платнику податку, такий платник податків зобов'язаний сплатити нараховану суму податкового зобов'язання у строки, визначені в цьому Кодексі та в [статті 297 Митного кодексу України](#), а якщо такі строки не визначено, - протягом 30 календарних днів, що настають за днем отримання податкового повідомлення-рішення про таке нарахування.

{Пункт 57.2 статті 57 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4915-VI від 07.06.2012](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

57.3. У разі визначення грошового зобов'язання контролюючим органом за підставами, зазначеними у [підпунктах 54.3.1 - 54.3.6](#) пункту 54.3 статті 54 цього Кодексу, платник податків зобов'язаний сплатити нараховану суму грошового зобов'язання протягом 10 робочих днів, що настають за днем отримання податкового повідомлення-рішення, крім випадків, коли протягом такого строку такий платник податків розпочинає процедуру оскарження рішення контролюючого органу.

{Абзац перший пункту 57.3 статті 57 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

У разі оскарження рішення контролюючого органу про нараховану суму грошового зобов'язання платник податків зобов'язаний самостійно погасити узгоджену суму, а також пеню та штрафні санкції за їх наявності протягом 10 робочих днів, наступних за днем такого узгодження.

{Пункт 57.3 статті 57 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

57.4. Пеня та штрафні санкції, нараховані на суму грошового зобов'язання (її частку), скасовану за результатами адміністративного чи судового оскарження, також підлягають скасуванню, а якщо такі пеня та санкції були сплачені, вони підлягають зарахуванню в рахунок погашення податкового боргу, грошових зобов'язань або поверненню в порядку, встановленому [статтею 43](#) цього Кодексу.

57.5. Фізичні особи - платники податків повинні сплачувати податки і збори, що встановлені цим Кодексом, через установи банків (у тому числі із застосуванням єдиного рахунку в порядку, визначеному статтею 35¹ цього Кодексу) або відділення операторів поштового зв'язку.

{Абзац перший пункту 57.3 статті 57 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 190-IX від 04.10.2019](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі якщо зазначені особи проживають у сільській (селищній) місцевості, вони можуть сплачувати податки і збори через каси сільських (селищних) рад або рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, за квитанцією про прийняття податків і зборів, форма якої встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

{Абзац другий пункту 57.5 статті 57 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Стаття 58. Податкове повідомлення-рішення

58.1. Контролюючий орган надсилає (вручає) платнику податків податкове повідомлення-рішення, якщо сума грошового зобов'язання платника податків, передбаченого податковим або іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, розраховується контролюючим органом відповідно до [статті 54](#) цього Кодексу (крім декларування товарів, передбаченого для громадян) або якщо за результатами перевірки контролюючим органом встановлено факт:

невідповідності суми бюджетного відшкодування сумі, заявленій у [податковій декларації](#);

завищення розміру задекларованого від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість, розрахованої платником податків відповідно до [розділу V](#) цього Кодексу;

заниження або завищення суми податкових зобов'язань, заявленої у [податковій \(митній\) декларації](#), або суми податкового кредиту, заявленої у податковій декларації з податку на додану вартість, крім випадків, коли зазначене заниження або завищення враховано при винесенні інших податкових повідомлень-рішень за результатами перевірки;

завищення сум податку на доходи фізичних осіб, що підлягає поверненню з бюджету, заявлених у [податкових деклараціях](#), зокрема при використанні права на податкову знижку відповідно до розділу IV цього Кодексу;

наявності помилок при визначенні обов'язкових реквізитів [податкової накладної](#) та/або відсутності реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування до податкової накладної протягом граничних строків, передбачених цим Кодексом.

58.1.1. Податкове повідомлення-рішення містить:

1) суму та підставу для визначення (нарахування/зменшення) грошового зобов'язання та/або податкового зобов'язання, що повинен сплатити платник податків, та/або суму та підставу для зменшення бюджетного відшкодування та/або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість, та/або зменшення податку на доходи фізичних осіб, задекларованого до повернення з бюджету, зокрема при використанні права на податкову знижку, та/або збільшення/зменшення суми податкових зобов'язань, заявленої у [податковій декларації](#), або суми податкового кредиту, заявленої у податковій декларації з податку на додану вартість, та посилання на норми цього Кодексу та/або іншого закону, контроль за виконанням якого покладено на контролюючі органи, відповідно до яких здійснено їх розрахунок;

2) попередження про необхідність складення та реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних [податкової накладної](#)/розрахунку коригування до неї або про необхідність виправлення помилок, допущених під час зазначення реквізитів податкової накладної (у випадках, передбачених цим Кодексом);

3) граничні строки сплати грошового зобов'язання та/або строки виправлення платником податків показників податкової звітності та/або реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних [податкової накладної](#)/розрахунку коригування до неї або виправлення помилок, допущених під час зазначення реквізитів податкової накладної;

4) попередження про наслідки невиконання податкового повідомлення-рішення в установлений строк;

5) граничні строки, передбачені цим Кодексом для оскарження податкового повідомлення-рішення.

У податковому повідомленні-рішенні зазначається або додається до нього детальний розрахунок податкового зобов'язання (за наявності) та штрафних фінансових санкцій.

58.1.2. У разі якщо податкове повідомлення-рішення прийнято за результатами документальної перевірки та є процесуальною підставою притягнення особи до фінансової відповідальності за вчинення податкового правопорушення, воно додатково до інформації, наведеної у пункті 58.1.1 цієї статті, повинно містити:

1) обґрунтовану підставу для визначення (нарахування/зменшення) грошового зобов'язання та/або податкового зобов'язання, що повинен сплатити платник податків, та/або зменшення суми бюджетного відшкодування та/або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість, та/або зменшення податку на доходи фізичних осіб, задекларованого до повернення з бюджету, зокрема при використанні права на податкову знижку, та/або заниження чи завищення суми податкових зобов'язань, заявленої у [податковій декларації](#), або суми податкового кредиту, заявленої у податковій декларації з податку на додану вартість у вигляді фактичної підстави, а саме викладення стислого змісту щодо виявлених перевіркою порушень вимог податкового, валютного та іншого законодавства з наведенням інформації щодо:

обставин вчинених правопорушень, які відображені в акті перевірки, а також встановлені при розгляді наданих платником податків відповідно до [підпункту 16.1.5](#) пункту 16.1 статті 16 та [пункту 86.7](#) статті 86 розділу I цього Кодексу письмових пояснень та їх документального підтвердження (зокрема щодо обставин, що стосуються події правопорушення, та вжитих платником податків заходів щодо дотримання правил та норм законодавства, з посиланням на документи та інші фактичні дані, що підтверджують зазначені обставини);

періоду (календарний день або місяць, квартал, півріччя, три квартали, рік) фінансово-господарської діяльності платника податків, при здійсненні якої вчинено ці порушення;

розрахунку суми податкового зобов'язання, що повинен сплатити платник податків, та/або зменшення бюджетного відшкодування та/або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість, та/або зменшення суми податку на доходи фізичних осіб, задекларованої до повернення з бюджету при використанні права на податкову знижку, та/або заниження чи завищення суми податкових зобов'язань, заявленої у [податковій декларації](#), або суми податкового кредиту, заявленої у податковій декларації з податку на додану вартість;

у разі якщо перевіркою виявлено факти заниження (ненарахування та/або неутримання) платником податків, у тому числі податковим агентом, податкових зобов'язань - додатково зазначається граничний строк сплати таких податкових зобов'язань, у тому числі за відповідні податкові (звітні) періоди, по яких виявлено таке заниження (ненарахування та/або неутримання);

надання або ненадання платником податків заперечень, письмових пояснень та додаткових документів, зокрема щодо обставин виявлених порушень, наданої платником податків інформації, яка спростовує наявність його вини, наявності пом'якшуючих обставин або обставин, що звільняють від фінансової відповідальності відповідно до цього Кодексу;

нормативної підстави - посилання на норму цього Кодексу та/або іншого закону, контроль за виконанням якого покладено на контролюючі органи, відповідно до якої було зроблено розрахунок або перерахунок грошових зобов'язань платника податків;

2) посилання на акт документальної перевірки;

3) детальний розрахунок штрафних санкцій (фінансових санкцій, штрафів), у тому числі штрафних санкцій або пені, за порушення іншого законодавства, контроль за виконанням якого покладено на контролюючі органи, а також посилання на норми цього Кодексу та/або іншого законодавства, відповідно до якого було зроблено такий розрахунок;

4) інформацію щодо наявності обставин, які відповідно до цього Кодексу пом'якшують, обтяжують або звільняють від фінансової відповідальності.

{Пункт 58.1 статті 58 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 655-VIII від 17.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

58.2. Форма та порядок надіслання податкового повідомлення-рішення визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Податкове повідомлення-рішення надсилається (вручається) за кожним окремим податком, збором та/або разом із штрафними санкціями, передбаченими цим Кодексом, а також за кожною штрафною (фінансовою) санкцією за порушення норм іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на такий контролюючий орган, та/або пенею за порушення строків розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

У разі зменшення (збільшення) контролюючим органом суми бюджетного відшкодування та/або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість платнику податків надсилаються (вручаються) окремі податкові повідомлення-рішення.

Контролюючий орган веде реєстр виданих податкових повідомлень-рішень щодо платників податків.

У Єдиному реєстрі податкових повідомлень-рішень контролюючих органів, надісланих (вручених) платникам податків, міститься інформація про:

1) дати складання, надіслання (вручення) та отримання платником податків податкового повідомлення-рішення;

2) дату відкликання або зміни податкового повідомлення-рішення;

3) визначену суму (нарахування/зменшення) грошового зобов'язання та/або податкового зобов'язання, що повинен сплатити платник податків, та/або зменшення суми бюджетного відшкодування та/або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість, та/або зменшення податку на доходи фізичних осіб, задекларованого до повернення з бюджету, зокрема при використанні права на податкову знижку, та/або заниження чи завищення суми податкових зобов'язань, заявленої у [податковій декларації](#), або суми податкового кредиту, заявленої у податковій декларації з податку на додану вартість, та дати настання граничного строку їх сплати;

4) стан узгодження сум, зазначених у пункті 3 цієї частини;

5) строки сплати сум, зазначених у пункті 3 цієї частини;

6) виникнення податкового боргу платника податків, дату та номер податкової вимоги;

7) оскарження податкового повідомлення-рішення в адміністративному або судовому порядку.

У Єдиному реєстрі податкових повідомлень-рішень контролюючих органів, надісланих (вручених) платникам податків, може міститися інша інформація.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, є технічним адміністратором Єдиного реєстру податкових повідомлень-рішень контролюючих органів, надісланих (вручених) платникам податків.

Для цілей внесення відомостей до Єдиного реєстру податкових повідомлень-рішень контролюючих органів, надісланих (вручених) платникам податків, технічним адміністратором надається доступ центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, його територіальним органам до Єдиного реєстру податкових повідомлень-рішень контролюючих органів, надісланих (вручених) платникам податків.

Порядок інформаційної взаємодії між центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, його територіальними органами та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, його територіальними органами щодо надання доступу до Єдиного реєстру податкових повідомлень-рішень контролюючих органів, надісланих (вручених) платникам податків, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 58.2 статті 58 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

58.3. Податкове повідомлення-рішення надсилається (вручається) платнику податків у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу.

{Пункту 58.3 статті 58 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 58.4 статті 58 виключено на підставі Закону [№ 655-VIII від 17.07.2015](#)}

Стаття 58¹. Податкове повідомлення особі-нерезиденту

58¹.1. Податкове повідомлення особі-нерезиденту, не зареєстрованій як платник податку на додану вартість, надсилається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, до компетентного органу іноземної держави для інформування особи- нерезидента, якщо особа-нерезидент не зареєструвалася як платник податку на додану вартість у випадках та порядку, передбачених [статтею 208¹](#) цього Кодексу.

58¹.2. Податкове повідомлення особі-нерезиденту, зареєстрованій як платник податку на додану вартість, надсилається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, якщо така особа- нерезидент:

не подає спрощену податкову декларацію у встановлений термін;

не сплачує узгоджену суму грошових зобов'язань з податку на додану вартість у встановлений термін;

здійснює інше порушення вимог цього Кодексу, за яке відповідно до цього Кодексу передбачена відповідальність у вигляді штрафної (фінансової) санкції.

Таке податкове повідомлення надсилається в електронній формі через спеціальне портальне рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги, з одночасним повідомленням на електронну адресу особи-нерезидента, зазначену нею при реєстрації як платника податку на додану вартість відповідно до [статті 208¹](#) цього Кодексу, протягом 30 календарних днів після спливу встановлених термінів сплати узгодженої суми податкових зобов'язань та/або подання спрощеної податкової декларації та/або встановлення факту іншого порушення вимог цього Кодексу.

58¹.3. Податкове повідомлення особі-нерезиденту, зазначене у цій статті, повинно містити:

підставу для його складання та/або нарахування грошового зобов'язання;

суму грошового зобов'язання, що повинна сплатити особа-нерезидент;

граничні строки та порядок сплати такого грошового зобов'язання;

реквізити валютного рахунка, відкритого центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в уповноваженому банку, на який сплачується грошове зобов'язання;

попередження про необхідність подання спрощеної податкової декларації;

граничні строки та порядок оскарження такого податкового повідомлення.

До податкового повідомлення особі-нерезиденту додається розрахунок грошового зобов'язання.

Форма податкового повідомлення особі-нерезиденту і розрахунку грошового зобов'язання встановлюються державною та англійською мовами та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

58¹.4. Сума грошового зобов'язання, зазначена у податковому повідомленні особі-нерезиденту, підлягає сплаті протягом 90 календарних днів, що настають за днем отримання такого податкового повідомлення, або оскарженню у порядку, передбаченому пунктом 56.24 статті 56 цього Кодексу.

58¹.5. Несплатена узгоджена сума грошового зобов'язання, зазначена у податковому повідомленні, стягується відповідно до статті 104¹ цього Кодексу. При цьому норми статей 59, 60, 87-101 цього Кодексу не застосовуються.

{Кодекс доповнено статтею 58¹ згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Стаття 59. Податкова вимога

59.1. У разі коли у платника податків виник податковий борг, контролюючий орган надсилає (вручає) йому [податкову вимогу](#) в [порядку](#), визначеному для надсилання (вручення) податкового повідомлення-рішення.

Податкова вимога може надсилатися (вручатися) контролюючим органом за місцем обліку платника податків, в якому обліковується податковий борг платника податків.

Податкова вимога не надсилається (не вручається), а заходи, спрямовані на погашення (стягнення) податкового боргу, не застосовуються, якщо загальна сума податкового боргу платника податків не перевищує ста вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. У разі збільшення загальної суми податкового боргу до розміру, що перевищує сто вісімдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, контролюючий орган надсилає (вручає) податкову вимогу такому платнику податків. Строк давності, визначений [пунктом 102.4](#) статті 102 цього Кодексу для стягнення податкового боргу, у такому випадку розпочинається не раніше дня виникнення податкового боргу у сумі, що перевищує сто вісімдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

{Абзац третій пункту 59.1 статті 59 в редакції Закону [№ 1072-IX від 04.12.2020](#)}

{Пункт 59.1 статті 59 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 59.2 статті 59 виключено на підставі Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

59.3. Податкова вимога надсилається не раніше першого робочого дня після закінчення граничного строку сплати суми грошового зобов'язання.

Податкова вимога повинна містити відомості про факт виникнення податкового боргу та права податкової застави, розмір податкового боргу, який забезпечується податковою заставою, обов'язок погасити податковий борг та можливі наслідки його непогашення в установлений строк, попередження про опис активів, які відповідно до законодавства можуть бути предметом податкової застави, а також про можливі дату та час проведення публічних торгів з їх продажу.

{Абзац другий пункту 59.3 статті 59 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

59.4. Податкова вимога надсилається (вручається) також платникам податків, які самостійно подали податкові декларації, але не погасили суми податкових зобов'язань у встановлені цим Кодексом строки, без попереднього надсилання (вручення) податкового повідомлення-рішення.

{Пункт 59.4 статті 59 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

59.5. У разі якщо у платника податків, якому надіслано (вручено) податкову вимогу, сума податкового боргу збільшується (зменшується), погашенню підлягає вся сума податкового боргу такого платника податку, що існує на день погашення.

У разі якщо після направлення (вручення) податкової вимоги сума податкового боргу змінилася, але податковий борг не був погашений в повному обсязі, податкова вимога додатково не надсилається (не вручається).

{Пункт 59.5 статті 59 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Стаття 60. Відкликання податкового повідомлення-рішення і податкової вимоги

60.1. Податкове повідомлення-рішення або податкова вимога вважаються відкликаними, якщо:

60.1.1. сума податкового боргу самостійно погашається платником податків або органом стягнення;

60.1.2. контролюючий орган скасовує раніше прийняте податкове повідомлення-рішення про нарахування суми грошового зобов'язання або податкову вимогу;

60.1.3. контролюючий орган зменшує нараховану суму грошового зобов'язання раніше прийнятого податкового повідомлення-рішення або суму податкового боргу, визначену в податковій вимозі;

60.1.4. рішенням суду, що набрало законної сили, скасовується повідомлення-рішення контролюючого органу або сума податкового боргу, визначена в податковій вимозі;

60.1.5. рішенням суду, що набрало законної сили, зменшується сума грошового зобов'язання, визначена у податковому повідомленні-рішенні контролюючого органу, або сума податкового боргу, визначена в податковій вимозі.

60.2. У випадках, визначених підпунктом 60.1.1 пункту 60.1 цієї статті, податкова вимога вважається відкликаною у день, протягом якого відбулося погашення суми податкового боргу в повному обсязі.

60.3. У випадках, визначених підпунктом 60.1.2 пункту 60.1 цієї статті, податкове повідомлення-рішення або податкова вимога вважаються відкликаними з дня прийняття

контролюючим органом рішення про скасування такого податкового повідомлення-рішення або податкової вимоги.

60.4. У випадках, визначених підпунктами 60.1.3 і 60.1.5 пункту 60.1 цієї статті, податкове повідомлення-рішення або податкова вимога вважаються відкликаними з дня надходження до платника податків податкового повідомлення-рішення або податкової вимоги, які містять зменшену суму грошового зобов'язання або податкового боргу.

60.5. У випадках, визначених підпунктом 60.1.4 пункту 60.1 цієї статті, податкове повідомлення-рішення або податкова вимога вважаються відкликаними у день набрання законної сили відповідним рішенням суду.

60.6. Якщо нарахована сума грошового зобов'язання або податкового боргу збільшується внаслідок їх адміністративного оскарження, раніше надіслане (вручене) податкове повідомлення-рішення або податкова вимога не відкликаються. На суму збільшення грошового зобов'язання надсилається окреме податкове повідомлення-рішення, а на суму збільшення податкового боргу окрема податкова вимога не надсилається (не вручається).

{Пункт 60.6 статті 60 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Пункт 60.7 статті 60 виключено на підставі Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

ГЛАВА 5. ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Стаття 61. Визначення податкового контролю та повноваження органів державної влади щодо його здійснення

61.1. Податковий контроль - система заходів, що вживаються контролюючими органами та координуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, з метою контролю правильності нарахування, повноти і своєчасності сплати податків і зборів, а також дотримання законодавства з питань регулювання обігу готівки, проведення розрахункових та касових операцій, патентування, ліцензування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

{Абзац перший пункту 61.1 статті 61 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

{Абзац другий пункту 61.1 статті 61 виключено на підставі Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

{Пункт 61.1 статті 61 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

61.2. Податковий контроль здійснюється органами, зазначеними у [статті 41](#) цього Кодексу, в межах їх повноважень, встановлених цим Кодексом.

61.3. Органи Служби безпеки України, Національної поліції України, податкової міліції, прокуратури та їх службові (посадові) особи не можуть брати безпосередньої участі у проведенні перевірок, що здійснюються контролюючими органами, та проводити перевірки суб'єктів підприємницької діяльності з питань оподаткування.

{Пункт 63.1 статті 63 буде викладено в новій редакції відповідно до положень [абзацу третього](#) пункту 1 розділу II Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)} {Пункт 61.3 статті 61 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1293-IX від 02.03.2021](#)}

Стаття 62. Способи здійснення податкового контролю

62.1. Податковий контроль здійснюється шляхом:

62.1.1. ведення обліку платників податків;

62.1.2. інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів;

62.1.3. перевірок та звірок відповідно до вимог цього Кодексу, а також перевірок щодо дотримання законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, у порядку, встановленому законами України, що регулюють відповідну сферу правовідносин.

62.1.4. моніторингу контрольованих операцій та опитування посадових, уповноважених осіб та/або працівників платника податків відповідно до [статті 39](#) цього Кодексу.

{Пункт 62.1 статті 62 доповнено підпунктом 62.1.4 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

ГЛАВА 6. ОБЛІК ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

Стаття 63. Загальні положення щодо обліку платників податків

63.1. Облік платників податків ведеться з метою створення умов для здійснення контролюючими органами контролю за правильністю нарахування, своєчасністю і повнотою сплати податків, нарахованих фінансових санкцій, дотримання податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

63.2. Взяттю на облік або реєстрації у контролюючих органах підлягають всі платники податків.

Взяття на облік у контролюючих органах юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів, у тому числі юридичних осіб - нерезидентів, які відкривають рахунки у банках України, а також самозайнятих осіб здійснюється незалежно від наявності обов'язку щодо сплати того або іншого податку та збору.

{Абзац другий пункту 63.2 статті 63 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

63.3. З метою проведення податкового контролю платники податків підлягають реєстрації або взяттю на облік у контролюючих органах за місцезнаходженням юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб, місцем проживання особи (основне місце обліку), а також за місцем розташування (реєстрації) їх підрозділів, рухомого та нерухомого майна, об'єктів оподаткування або об'єктів, які пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність (неосновне місце обліку).

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, може прийняти рішення про зміну основного та неосновного місця обліку великого платника податків, у тому числі визначити, що облік такого платника податків здійснює територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, який здійснює супроводження великих платників податків, та його структурні підрозділи в разі створення.

{Абзац другий пункту 63.3 статті 63 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Об'єктами оподаткування і об'єктами, пов'язаними з оподаткуванням, є майно та дії, у зв'язку з якими у платника податків виникають обов'язки щодо сплати податків та зборів.

Такі об'єкти за кожним видом податку та збору визначаються згідно з відповідним розділом цього Кодексу.

Платник податків зобов'язаний стати на облік у відповідних контролюючих органах за основним та неосновним місцем обліку, повідомляти про всі об'єкти оподаткування і об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, контролюючі органи за основним місцем обліку згідно з порядком обліку платників податків.

{Абзац четвертий пункту 63.3 статті 63 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

Заява про взяття на облік платника податків за неосновним місцем обліку подається у відповідний контролюючий орган протягом 10 робочих днів після створення відокремленого підрозділу, реєстрації рухомого чи нерухомого майна чи відкриття об'єкта чи підрозділу, через які провадиться діяльність або які підлягають оподаткуванню.

63.4. Взяття на облік платників податків - юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів здійснюється після їх державної реєстрації чи включення відомостей про них до відповідних державних реєстрів на умовах, що визначаються законодавчими актами України, крім випадків, визначених цим Кодексом, коли органами реєстрації є контролюючі органи або коли проведення державної реєстрації платника податків у відповідному статусі законодавством не передбачається.

63.5. Всі фізичні особи - платники податків та зборів реєструються у контролюючих органах шляхом включення відомостей про них до Державного реєстру фізичних осіб - платників податків у порядку, визначеному цим Кодексом.

Фізичні особи - підприємці та особи, які мають намір провадити незалежну професійну діяльність, підлягають взяттю на облік як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з цим Кодексом.

63.6. Облік платників податків у контролюючих органах ведеться за податковими номерами.

Порядок визначення податкового номера встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Облік осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган, ведеться за прізвищем, ім'ям, по батькові і серією та номером діючого паспорта. У паспортах зазначених осіб контролюючими органами робиться відмітка про наявність у них права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта. Порядок внесення відмітки визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 63.6 статті 63 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

63.7. Контролюючий орган зазначає податковий номер або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) у всіх свідоцтвах, довідках, в інших документах або повідомленнях, що видаються платнику податків або надсилаються йому.

{Абзац перший пункту 63.7 статті 63 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Кожен платник податків зазначає податковий номер або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) в усіх податкових деклараціях (розрахунках, звітах), платіжних документах щодо податків і зборів, у фінансових документах, а також в інших випадках, передбачених законодавством.

63.8. Особливості обліку платників податків за окремими податками, а також окремих категорій платників податків устанавлюються відповідними розділами цього Кодексу.

63.9. Документи, що подаються платниками податків для взяття на облік у контролюючих органах, перевіряються у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, і в разі виявлення помилок або подання недостовірних відомостей повертаються для виправлення. Платники податків, які не подали протягом 5 календарних днів, наступних за днем отримання повернутих документів, виправлених документів для взяття на облік у контролюючих органах або повторно подали такі документи з помилками, несуть відповідальність відповідно до закону.

{Пункт 63.9 статті 63 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

63.10. Центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, визначаються:

{Пункт 63.10 статті 63 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

63.10.1. порядок обліку платників податків і зборів;

63.10.2. перелік документів, які подаються для взяття на облік платників податків, а також порядок подання таких документів;

63.10.3. форми заяв, свідоцтв та документів з питань реєстрації та обліку платників податків.

63.11. Контролюючі органи забезпечують достовірність даних про платників податків в Єдиному банку даних про платників податків - юридичних осіб та Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків, реєстрі платників податку на додану вартість, реєстрі неприбуткових організацій та інших реєстрах, що формуються та ведуться контролюючими органами згідно з цим Кодексом, їх захист від несанкціонованого доступу, оновлення, архівування та відновлення даних.

63.12. Інформація, що збирається, використовується та формується контролюючими органами у зв'язку з обліком платників податків, вноситься до інформаційних баз даних.

{Пункт 63.12 статті 63 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

63.13. З метою постійного забезпечення органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб інформацією центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, оприлюднює на єдиному державному реєстраційному веб-порталі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та громадських формувань та власному офіційному веб-сайті дані про взяття на облік як платників податків юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів та самозайнятих осіб не пізніше наступного робочого дня після взяття на облік.

{Абзац перший пункту 63.13 статті 63 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Доступ до зазначених веб-порталу та веб-сайту є безоплатним та вільним.

Зазначені дані містять такі відомості про платника податків:

податковий номер (для юридичної особи та її відокремленого підрозділу);

найменування для юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові для фізичної особи;
місцезнаходження;

дата та номер запису про взяття на облік;

найменування та ідентифікаційний код контролюючого органу за основним місцем обліку платника податків;

відомості про надіслання відповідним контролюючим органом до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей у зв'язку з припиненням юридичної особи, що передбачені законодавством.

{Абзац дев'ятий пункту 63.13 статті 63 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Статтю 63 доповнено пунктом 63.13 згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

63.14. Для цілей цієї глави датою отримання документів (відомостей, заяв, запитів та інших документів) є:

для поданих у паперовому вигляді - дата надходження до відповідного контролюючого органу;

для поданих у електронному вигляді - час та дата надходження такого електронного документа, що зазначені в електронному повідомленні (квитанції), сформованому програмним забезпеченням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, у форматі, затвердженому в установленому законодавством порядку.

Якщо документ, поданий у електронному вигляді, надійшов пізніше 16 години робочого (операційного) дня, датою його отримання вважається наступний після нього робочий (операційний) день.

{Статтю 63 доповнено пунктом 63.14 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 64. Взяття на облік юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб

64.1. Взяття на облік за основним місцем обліку юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів як платників податків та зборів у контролюючих органах здійснюється на підставі відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, наданих згідно із [Законом України](#) "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань", у день отримання зазначених відомостей контролюючими органами.

Дані про взяття на облік юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів як платників податків і зборів у контролюючих органах передаються до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань у день взяття на облік юридичної особи та/або відокремленого підрозділу юридичної особи в порядку, встановленому Міністерством юстиції України та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 64.1 статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

64.2. Взяття на облік за основним місцем обліку платників податків - юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб, для яких законом установлені особливості їх державної реєстрації та які не включаються до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, здійснюється у день отримання відповідної заяви, яку платник податків зобов'язаний подати у десятиденний строк після державної реєстрації (легалізації, акредитації чи засвідчення факту створення іншим способом).

{Пункт 64.2 статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

64.3. Взяття на облік юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів як платників податків і зборів у контролюючих органах згідно з [пунктом 64.1](#) цієї статті підтверджується відомостями, оприлюдненими на порталі електронних сервісів відповідно до [Закону України](#) "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань".

У разі взяття на облік юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів як платників податків і зборів у контролюючих органах згідно з [пунктом 64.2](#) цієї статті цим юридичним особам та відокремленим підрозділам юридичних осіб не пізніше наступного робочого дня з дня взяття на облік за основним місцем обліку надсилається (видається) довідка про взяття на облік.

{Пункт 64.3 статті 64 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

64.4. Військові частини зобов'язані протягом 10 календарних днів після реєстрації військової частини як суб'єкта господарювання стати на облік у контролюючому органі за місцем своєї дислокації згідно із [пунктом 64.2](#) цієї статті.

{Пункт 64.4 статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3205-VI від 07.04.2011](#)}

64.5. Нерезиденти (іноземні юридичні компанії, організації), які здійснюють в Україні діяльність через відокремлені підрозділи, у тому числі постійні представництва, або придбавають нерухоме майно або отримують майнові права на таке майно в Україні, або відкривають рахунки в банках України відповідно до [статті 6](#) Закону України "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні", або набувають право власності на інвестиційний актив, визначений [абзацами третім - шостим](#) підпункту "є" підпункту 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 цього Кодексу, в іншого нерезидента, який не має постійного представництва в Україні, зобов'язані стати на облік у контролюючих органах.

{Абзац перший пункту 64.5 статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

Взяття на облік у контролюючому органі нерезидента здійснюється при настанні першої із подій, визначеної в абзаці першому цього пункту, не пізніше наступного робочого дня з дня надходження від нерезидента відповідної заяви, яку він зобов'язаний подати:

у десятиденний строк після акредитації (реєстрації, легалізації) на території України відокремленого підрозділу - до контролюючого органу за місцезнаходженням відокремленого підрозділу;

до придбання нерухомого майна або отримання майнових прав на таке майно в Україні - до контролюючого органу за місцезнаходженням нерухомого майна;

до відкриття рахунку в Україні - до контролюючого органу за місцезнаходженням установи (відділення) банку або іншої фінансової установи, в яких відкривається рахунок;

до дати здійснення першої оплати за інвестиційний актив, що придбавається, - до контролюючого органу за місцезнаходженням української юридичної особи, акції, корпоративні права якої формують вартість інвестиційного активу, що є предметом такого правочину.

{Пункт 64.5 статті 64 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

До заяви додаються копії таких документів (з пред'явленням оригіналів):

витягу з відповідного бізнес-реєстру (торговельного, банківського або іншого реєстру, в якому фіксується факт державної реєстрації компанії, організації), виданого в країні реєстрації іноземної компанії, організації та легалізованого в установленому порядку, якщо інше не передбачено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, що супроводжується нотаріально засвідченим перекладом українською мовою;

документа, що підтверджує присвоєння ідентифікаційного (реєстраційного, облікового) номера (коду) нерезидента в країні його реєстрації, якщо у витягу з відповідного бізнес-реєстру не зазначені відомості про такий номер (код), що супроводжується нотаріально засвідченим перекладом українською мовою;

документа, яким підтверджуються повноваження представника нерезидента. У разі якщо такий документ виданий в країні реєстрації нерезидента, він повинен бути легалізований в установленому порядку, якщо інше не передбачено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та супроводжуватися нотаріально засвідченим перекладом українською мовою;

документа про акредитацію (реєстрацію, легалізацію) відокремленого підрозділу іноземної компанії, організації на території України, якщо нерезидент здійснює в Україні діяльність через відокремлений підрозділ.

У разі акредитації (реєстрації, легалізації) на території України відокремленого підрозділу іноземної компанії, організації, у тому числі постійного представництва, одночасно із взяттям на облік нерезидента здійснюється взяття на облік відокремленого підрозділу такого нерезидента.

У разі встановлення контролюючим органом за результатами податкового контролю ознак ведення нерезидентом господарської діяльності на території України, зазначеної в абзацах третьому - п'ятому цього пункту, без взяття на податковий облік нерезидента, зокрема здійснення резидентом діяльності в інтересах нерезидента через відокремлені підрозділи, у тому числі, що має ознаки постійного представництва, контролюючим органом призначається перевірка такої діяльності. Порядок проведення перевірки для цілей цього пункту визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, з урахуванням особливостей, визначених цим Кодексом.

Якщо перевіркою встановлено ведення нерезидентом діяльності через відокремлені підрозділи, у тому числі постійне представництво в Україні без взяття на податковий облік, контролюючий орган складає акт перевірки, який надсилається нерезиденту в порядку, визначеному [пунктом 86.13](#) статті 86 цього Кодексу. На підставі акта перевірки контролюючим органом може бути прийнято рішення про взяття на облік такого нерезидента в Україні без заяви нерезидента та отримання заперечення до акта перевірки.

У разі реєстрації особи-нерезидента як платника податку на додану вартість відповідно до [пункту 208¹.2](#) статті 208¹ цього Кодексу одночасно автоматично здійснюється взяття на облік такої особи-нерезидента.

{Пункт 64.5 статті 64 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Порядок взяття на облік нерезидентів у контролюючих органах встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Порядок повідомлення нерезидентів про взяття на облік як платників податків встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 64.5 статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 655-VIII від 17.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

64.6. На обліку у контролюючих органах повинні перебувати угоди про розподіл продукції, договори управління майном (крім договорів щодо операцій, визначених у другому реченні [абзацу другого підпункту 5](#) пункту 180.1 статті 180 цього Кодексу) та договори про спільну діяльність на території України без створення юридичних осіб, на які поширюються особливості податкового обліку та оподаткування діяльності за такими договорами (угодами), визначені цим Кодексом.

{Абзац перший пункту 64.6 статті 64 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

У контролюючих органах не обліковуються договори про спільну діяльність, на які не поширюються особливості податкового обліку та оподаткування спільної діяльності, визначені цим Кодексом. Кожен учасник таких договорів перебуває на обліку у контролюючих органах та виконує обов'язки платника податків самостійно.

{Абзац третій пункту 64.6 статті 64 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Взяття на облік договору або угоди здійснюється шляхом додаткового взяття на облік управителя майна, учасника договору про спільну діяльність або угоди про розподіл продукції як платника податків - відповідального за утримання та внесення податків до бюджету під час виконання договору або угоди.

{Абзац четвертий пункту 64.6 статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Абзац п'ятий пункту 64.6 статті 64 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

64.7. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, визначає порядок обліку платників податків у контролюючих органах та [порядок формування Реєстру великих платників податків](#) на відповідний рік з урахуванням критеріїв, визначених цим Кодексом для великих платників податків.

{Абзац перший пункту 64.7 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі включення платника податків до Реєстру великих платників податків на нього поширюються особливості, визначені цим Кодексом для великих платників податків.

Після включення платника податків до Реєстру великих платників податків та отримання повідомлення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про таке включення платник податків зобов'язаний стати на облік за основним місцем обліку в територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, який здійснює супроводження великих платників податків, з початку податкового періоду (календарного року), на який сформовано Реєстр, та за неосновним місцем обліку в такому територіальному органі центрального органу виконавчої влади або його структурних підрозділах щодо наявних у межах населеного пункту за місцезнаходженням територіального органу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, який здійснює супроводження великих платників податків, об'єктів оподаткування або об'єктів, які пов'язані з оподаткуванням за переліком, визначеним центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, або через які провадиться діяльність такого великого платника податків.

{Абзац третій пункту 64.7 статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Законів [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Щодо великих платників податків, які самостійно не стали на облік у територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, який здійснює супроводження великих платників податків, або його структурних підрозділах, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, приймає рішення про зміну основного та неосновного місця обліку таких великих платників податків та переведення їх на облік у територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, який здійснює супроводження великих платників податків, або його структурні підрозділи.

{Абзац четвертий пункту 64.7 статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Законів [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У {Абзац п'ятий пункту 64.7 статті 64 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі прийняття рішення про переведення великого платника податків на облік у територіальний орган центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, який здійснює супроводження великих платників податків, чи інший контролюючий орган, відповідні контролюючі органи зобов'язані протягом 20 календарних днів після прийняття такого рішення здійснити взяття на облік/зняття з обліку такого платника податків.

{Абзац шостий пункту 64.7 статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Великий платник податків, щодо якого центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, прийнято рішення про переведення на облік у контролюючий орган, що здійснює супроводження великих платників податків, чи інший контролюючий орган, після взяття його на облік за новим місцем обліку зобов'язаний сплачувати податки за місцем попереднього обліку у контролюючих органах, а подавати податкову звітність та виконувати інші обов'язки, передбачені цим Кодексом, за новим місцем обліку.

{Абзац сьомий пункту 64.7 статті 64 в редакції Закону [№ 2856-VI від 23.12.2010](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 65. Облік самозайнятих осіб

65.1. Взяття на облік фізичних осіб - підприємців у контролюючих органах здійснюється за податковою адресою на підставі відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, наданих державним реєстратором згідно із [Законом України](#) "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань".

{Пункт 65.1 статті 65 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

65.2. Облік самозайнятих осіб здійснюється шляхом внесення до Державного реєстру фізичних осіб - платників податків (далі - Державний реєстр) записів про державну реєстрацію або припинення підприємницької діяльності, незалежної професійної діяльності, перереєстрацію, постановку на облік, зняття з обліку, внесення змін стосовно самозайнятої особи, а також вчинення інших дій, які передбачені Порядком обліку платників податків, зборів.

65.3. Для взяття на облік фізичної особи, яка має намір провадити незалежну професійну діяльність, така особа повинна подати заяву та документи особисто (надіслати рекомендованим листом з описом вкладення) або через уповноважену особу до контролюючого органу за місцем постійного проживання.

65.4. Контролюючий орган відмовляє в розгляді документів, поданих для взяття на облік особи, яка здійснює незалежну професійну діяльність, у разі:

65.4.1. наявності обмежень на провадження незалежної професійної діяльності, встановлених законодавством;

65.4.2. коли документи подані за неналежним місцем обліку;

65.4.3. коли документи не відповідають встановленим вимогам, подані не в повному обсязі або коли зазначені в різних документах відомості є взаємно невідповідними;

65.4.4. коли фізична особа вже взята на облік як самозайнята особа;

65.4.5. неподання для реєстрації особою, яка має намір провадити незалежну професійну діяльність, свідоцтва про реєстрацію чи іншого документа (дозволу, сертифіката тощо), що підтверджує право фізичної особи на провадження незалежної професійної діяльності.

Після усунення причин, що були підставою для відмови у взятті на облік самозайнятої особи, фізична особа може повторно подати документи для взяття на облік.

65.5. Взяття на облік самозайнятої особи здійснюється контролюючим органом у день отримання відповідних відомостей від державного реєстратора (для фізичних осіб - підприємців) або прийняття заяви (для осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність).

Дані про взяття на облік фізичної особи - підприємця передаються до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань у день взяття на облік у порядку, встановленому Міністерством юстиції України та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Взяття на облік фізичної особи - підприємця підтверджується відомостями, оприлюдненими на порталі електронних сервісів, відповідно до [Закону України](#) "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань".

{Пункт 65.5 статті 65 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#); в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

65.6. Видача та заміна довідки про взяття на облік платника податків здійснюється безоплатно.

65.7. Фізичній особі, яка провадить незалежну професійну діяльність, довідка про взяття на облік платника податків видається контролюючим органом із зазначенням строку, якщо такий строк вказаний у свідоцтві про реєстрацію чи іншому документі (дозволі, сертифікаті тощо), що підтверджує право фізичної особи на провадження незалежної професійної діяльності.

65.8. Довідка про взяття на облік самозайнятої особи втрачає чинність з моменту виникнення змін у даних про фізичну особу, які зазначаються у такій довідці, та підлягає заміні у контролюючому органі.

65.9. Якщо фізична особа зареєстрована як підприємець та при цьому така особа провадить незалежну професійну діяльність, така фізична особа обліковується у контролюючих органах як фізична особа - підприємець з ознакою провадження незалежної професійної діяльності.

{Пункт 65.9 статті 65 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

65.10. Внесення до Державного реєстру запису про припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця чи незалежної професійної діяльності фізичної особи здійснюється у разі:

65.10.1. внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань запису про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця - з дати державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця;

65.10.2. припинення або зупинення незалежної професійної діяльності або зміни організаційної форми відповідної діяльності з незалежної (індивідуальної) на іншу - з дати прийняття уповноваженим органом відповідного рішення або іншої дати, визначеної законом, що регулює реєстрацію відповідної незалежної професійної діяльності, датою припинення, зупинення або зміни організаційної форми відповідної діяльності з незалежної (індивідуальної) на іншу;

65.10.3. закінчення строку дії свідоцтва про реєстрацію чи іншого документа (дозволу, сертифіката тощо) - з дати закінчення такого строку;

65.10.4. анулювання чи скасування згідно із законодавством свідоцтва про реєстрацію чи іншого документа (дозволу, сертифіката тощо), що підтверджує право фізичної особи на провадження незалежної професійної діяльності, або скасування реєстраційної дії щодо державної реєстрації фізичної особи підприємцем - з дати такого анулювання чи скасування.

Державна реєстрація (реєстрація) припинення підприємницької чи незалежної професійної діяльності фізичної особи або внесення до Державного реєстру запису про припинення такої діяльності фізичною особою не припиняє її зобов'язань, що виникли під час провадження підприємницької чи незалежної професійної діяльності, та не змінює строків, порядків виконання таких зобов'язань та застосування штрафних санкцій і нарахування пені за їх невиконання.

У разі якщо після внесення до Державного реєстру запису про припинення підприємницької чи незалежної професійної діяльності фізична особа продовжує

провадити таку діяльність, вважається, що вона розпочала таку діяльність без взяття її на облік як самозайнятої особи.

{Підпункт 65.10.3 пункту 65.10 статті 65 в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

65.10.4. реєстрації припинення незалежної професійної діяльності фізичної особи у відповідному уповноваженому органі - з дати реєстрації;

65.10.5. закінчення строку, на який було видано свідоцтво про реєстрацію чи інший документ (дозвіл, сертифікат тощо), - з дати закінчення такого строку;

65.10.6. заборони судом фізичній особі провадити підприємницьку діяльність або незалежну професійну діяльність - з дати набрання законної сили відповідним рішенням суду, якщо інше не визначене у рішенні суду;

65.10.7. наявності обмежень права на провадження підприємницької діяльності або незалежної професійної діяльності, які встановлені законодавством, - з дати надходження відповідних документів до контролюючого органу за місцем обліку фізичної особи, якщо інше не встановлено законом чи рішенням суду;

65.10.8. анулювання чи скасування згідно із законодавством свідоцтва про реєстрацію чи іншого документа (дозволу, сертифіката тощо), що підтверджує право фізичної особи на провадження підприємницької або незалежної професійної діяльності, - з дати такого анулювання чи скасування.

Державна реєстрація (реєстрація) припинення підприємницької чи незалежної професійної діяльності фізичної особи або внесення до Державного реєстру запису про припинення такої діяльності фізичною особою не припиняє її зобов'язань, що виникли під час провадження підприємницької чи незалежної професійної діяльності, та не змінює строків, порядків виконання таких зобов'язань та застосування санкцій за їх невиконання.

У разі коли після внесення до Державного реєстру запису про припинення підприємницької чи незалежної професійної діяльності фізична особа продовжує провадити таку діяльність, вважається, що вона розпочала таку діяльність без взяття її на облік як самозайнятої особи.

Стаття 66. Внесення змін до облікових даних платників податків, крім фізичних осіб, які не зареєстровані підприємцями та не провадять незалежну професійну діяльність

{Назва статті 66 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

66.1. Підставами для внесення змін до облікових даних платників податків є:

66.1.1. інформація органів державної реєстрації;

66.1.2. інформація банків та інших фінансових установ про відкриття (закриття) рахунків платників податків;

66.1.3. документально підтверджена інформація, що надається платниками податків;

66.1.4. інформація суб'єктів інформаційного обміну, уповноважених вчиняти будь-які реєстраційні дії стосовно платника податків;

66.1.5. рішення суду, що набрало законної сили;

66.1.6. дані перевірок платників податків.

66.2. Внесення змін до облікових даних платників податків здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 66.2 статті 66 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

66.3. У разі проведення державної реєстрації зміни місцезнаходження або місця проживання платника податків, внаслідок якої змінюється адміністративно-територіальна одиниця та контролюючий орган, в якому на обліку перебуває платник податків (далі - адміністративний район), а також у разі зміни податкової адреси платника податків, контролюючими органами за попереднім та новим місцезнаходженням (місцем проживання) платника податків проводяться процедури відповідно зняття з обліку/взяття на облік такого платника податків.

Підставою для зняття з обліку платника податків в одному контролюючому органі і взяття на облік в іншому є надходження хоча б до одного з цих органів даних, що свідчать про належну державну реєстрацію таких змін органами державної реєстрації.

У такому разі платник податків, визначений у [пункті 64.2 статті 64](#) цього Кодексу, зобов'язаний подати контролюючому органу за новим місцезнаходженням відповідну заяву у десятиденний строк від дня реєстрації зміни місцезнаходження (місця проживання) згідно з порядком обліку платників податків. У разі неподання такої заяви протягом 10 календарних днів платник податків або посадові особи платника податків несуть відповідальність відповідно до закону.

{Абзац третій пункту 66.3 статті 66 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

66.4. Платники податків - юридичні особи та їх відокремлені підрозділи зобов'язані подати контролюючому органу відомості стосовно осіб, відповідальних за ведення бухгалтерського та/або податкового обліку юридичної особи, її відокремлених підрозділів, у 10-денний строк з дня взяття на облік чи виникнення змін у облікових даних платників податків, шляхом подання заяви у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. Відповідальність за неподання такої інформації визначається цим Кодексом.

{Пункт 66.4 статті 66 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

66.5. У разі виникнення змін у даних або внесення змін до документів, що подаються для взяття на облік згідно з цією главою, крім змін, які вносяться до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, та змін, про які платник податків повідомив за основним місцем обліку, платник податків зобов'язаний подати контролюючому органу, в якому він обліковується, уточнені документи протягом 10 календарних днів з дня внесення змін до зазначених документів.

{Пункт 66.5 статті 66 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 67. Підстави та порядок зняття з обліку у контролюючих органах юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів та самозайнятих осіб

67.1. Підставами для зняття з обліку у контролюючих органах юридичної особи, її відокремлених підрозділів та самозайнятих осіб є:

67.1.1. повідомлення чи документальне підтвердження державного реєстратора чи іншого органу державної реєстрації про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи, відокремленого підрозділу юридичної особи;

{Абзац другий підпункту 67.1.1 пункту 67.1 статті 67 виключено на підставі Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

{Абзац третій підпункту 67.1.1 пункту 67.1 статті 67 виключено на підставі Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

{Підпункт 67.1.1 пункту 67.1 статті 67 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

67.1.2. наявність хоча б однієї з підстав, визначених [пунктом 65.10](#) статті 65 цього Кодексу для самозайнятої особи.

{Абзац другий підпункту 67.1.2 пункту 67.1 статті 67 виключено на підставі Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

{Абзац третій підпункту 67.1.2 пункту 67.1 статті 67 виключено на підставі Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

67.2. Контролюючі органи в установленому законом порядку мають право звертатися до суду про винесення судового рішення щодо:

припинення юридичних осіб або підприємницької діяльності фізичних осіб - підприємців;

скасування державної реєстрації припинення юридичних осіб або підприємницької діяльності фізичних осіб - підприємців;

{Абзац третій пункту 67.2 статті 67 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

скасування державної реєстрації змін до установчих документів.

67.3. У разі припинення юридичної особи її відокремлені підрозділи підлягають зняттю з обліку в контролюючих органах.

Порядок зняття з обліку у контролюючих органах юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів та самозайнятих осіб встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац другий пункту 67.3 статті 67 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

67.4. Договори про спільну діяльність, договори управління майном та угоди про розподіл продукції знімаються з обліку у контролюючих органах після їх припинення, розірвання, закінчення строку дії чи після досягнення мети, для якої вони були укладені, визнання їх недійсними у судовому порядку, а також у разі втрати ознак платника податку, які визначені цим Кодексом.

{Пункт 67.4 статті 67 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

67.5. Нерезиденти, визначені у [пункті 64.5](#) статті 64 цього Кодексу, знімаються з обліку у контролюючих органах після відчуження нерухомого майна та/або закриття всіх рахунків у банках та інших фінансових установах України та/або закриття на території України відокремлених підрозділів, у тому числі постійних представництв, за умови відсутності на території України інших об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням.

Порядок зняття з обліку нерезидентів у контролюючих органах встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

У разі анулювання реєстрації особи-нерезидента як платника податку на додану вартість відповідно до [пункту 208¹.3](#) статті 208¹ цього Кодексу одночасно автоматично здійснюється зняття з обліку такої особи-нерезидента.

{Пункт 67.5 статті 67 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Особа-нерезидент, у якої на дату анулювання реєстрації як платника податку на додану вартість відповідно до [пункту 208¹.3](#) статті 208¹ цього Кодексу наявний податковий борг або не виконані податкові зобов'язання, автоматично знімається з обліку після погашення боргу та виконання зобов'язань, визначених цим Кодексом.

{Пункт 67.5 статті 67 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

{Статтю 67 доповнено пунктом 67.5 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 68. Інформація, що подається для обліку платників податків органами державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності та іншими органами

68.1. Технічний адміністратор Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань в день проведення реєстраційної дії повинен передати до інформаційних систем контролюючих органів відомості, документи, запити, передбачені [Законом України](#) "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань".

{Пункт 68.1 статті 68 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 68.2 статті 68 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

68.3. Органи, що ведуть облік або реєстрацію рухомого майна та інших активів, які є об'єктом оподаткування, зобов'язані повідомляти про власників та/або користувачів такого рухомого майна та інших активів, розміщених на відповідній території, або про транспортні засоби, зареєстровані у цих органах, та їх власників контролюючі органи за своїм місцезнаходженням щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця. [Порядок](#) такого повідомлення встановлює Кабінет Міністрів України.

68.4. Державні органи повинні подавати контролюючим органам іншу інформацію у випадках, передбачених цим Кодексом та іншими нормативно-правовими актами України.

Стаття 69. Вимоги до відкриття та закриття рахунків платників податків у банках та інших фінансових установах, особливості подання звітності за підзвітними рахунками

{Назва статті 69 в редакції Закону [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

69.1. Банки та інші фінансові установи відкривають поточні та інші рахунки платникам податків - юридичним особам (резидентам і нерезидентам) незалежно від організаційно-правової форми, відокремленим підрозділам та представництвам юридичних осіб, для яких законом установлені особливості їх державної реєстрації та які не включаються до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність, за наявності документів, виданих контролюючими органами, що підтверджують взяття їх на облік у таких органах, або виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (для осіб, взяття на облік яких у контролюючих органах здійснюється на підставі відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, наданих державним реєстратором згідно із [Законом України](#) "Про державну реєстрацію юридичних осіб,

фізичних осіб - підприємців та громадських формувань") чи інформації з цього реєстру, отриманої банком відповідно до закону, із зазначенням даних про взяття на облік в контролюючих органах як платника податків.

{Пункт 69.1 статті 69 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 344-VIII від 21.04.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

69.2. Банки та інші фінансові установи зобов'язані надіслати повідомлення про відкриття або закриття рахунка платника податків - юридичної особи (резидента і нерезидента), у тому числі відкритого через його відокремлені підрозділи, чи самозайнятої фізичної особи до контролюючого органу, в якому обліковується платник податків, у день відкриття/закриття рахунка.

{Абзац перший пункту 69.2 статті 69 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 344-VIII від 21.04.2015](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі відкриття або закриття рахунка платника податків - банку, у тому числі відкритого через його відокремлені підрозділи, повідомлення надсилається в порядку, визначеному цим пунктом, лише в разі відкриття або закриття кореспондентського рахунка.

У разі відкриття або закриття власного кореспондентського рахунка банки зобов'язані надіслати повідомлення до контролюючого органу, в якому обліковуються, в строки, визначені цим пунктом.

69.3. Контролюючий орган не пізніше наступного робочого дня з дня отримання повідомлення від фінансової установи про відкриття рахунка зобов'язаний направити повідомлення про взяття рахунка на облік або відмову у взятті контролюючим органом рахунка на облік із зазначенням підстав у порядку, визначеному цим Кодексом.

Якщо контролюючий орган протягом строку, встановленого абзацом першим цього пункту, не направив повідомлення про відмову у взятті рахунка на облік, такий рахунок вважається взятим на облік у контролюючому органі за мовчазною згодою - у час та дату отримання фінансовою установою повідомлення (квитанції) контролюючого органу про підтвердження факту прийняття повідомлення до оброблення згідно з порядком подання повідомлень, встановленим відповідно до пункту 69.5 цієї статті.

{Пункт 69.3 статті 69 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 344-VIII від 21.04.2015](#)}

{Пункт 69.3 статті 69 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

69.4. Датою початку видаткових операцій за рахунком платника податків, визначеного [пунктом 69.1](#) цієї статті (крім банку), у банках та інших фінансових установах є дата отримання банком або іншою фінансовою установою повідомлення контролюючого органу про взяття рахунка на облік у контролюючих органах або дата, визначена як дата взяття на облік у контролюючому органі за мовчазною згодою згідно з абзацом другим пункту 69.3 цієї статті.

{Пункт 69.3 статті 69 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 344-VIII від 21.04.2015](#)}

69.5. [Порядок](#) подання та форма і зміст повідомлень про відкриття/закриття рахунків платників податків у банках та інших фінансових установах, перелік підстав для відмови контролюючих органів у взятті рахунків на облік визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, за

погодженням з відповідними державними органами, які регулюють діяльність фінансових установ.

{Пункт 69.5 статті 69 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 69.6 статті 69 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

69.7. Фізичні особи - підприємці та особи, які провадять незалежну професійну діяльність, зобов'язані повідомляти про свій статус банки та інші фінансові установи, в яких такі особи відкривають рахунки.

69.8. Особливості подання звітності за підзвітними рахунками.

69.8.1. З метою виявлення підзвітних рахунків фінансові агенти зобов'язані вживати заходів, необхідних для встановлення держави або території, резидентом якої є:

а) фізична особа - власник фінансового рахунка;

б) юридична особа - власник фінансового рахунка;

в) фізична особа - кінцевий бенефіціарний власник (контролер) юридичної особи, яка є власником фінансового рахунка.

Якщо власником фінансового рахунка є фізична особа - нерезидент, такий рахунок вважається підзвітним для такої особи.

Якщо власником фінансового рахунка є юридична особа - резидент, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) якої є нерезидент, такий рахунок вважається підзвітним для такого нерезидента.

Фінансові агенти встановлюють підзвітність фінансового рахунка за результатами проведення процедури комплексної перевірки.

69.8.2. Фінансові агенти зобов'язані вживати обґрунтованих та належних у відповідних умовах (обставинах) заходів для перевірки статусу податкового резидентства власників фінансових рахунків та кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) таких власників фінансових рахунків.

На вимогу фінансового агента власники фінансових рахунків зобов'язані надавати йому інформацію та документи про власний статус податкового резидентства та статус податкового резидентства своїх кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), а також іншу інформацію і документи, необхідні для звітності за підзвітними рахунками на виконання вимог міжнародного договору, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або укладеного на його підставі міжвідомчого договору. Власники фінансових рахунків зобов'язані протягом 10 робочих днів повідомити фінансовому агенту про зміну відповідного статусу.

За наявності у фінансового агента обґрунтованої, документально підтвердженої підозри, що рахунок належить до підзвітних, фінансовий агент зобов'язаний надіслати на адресу власника рахунка запит з вимогою про надання пояснень та інформації, що стосуються підозри.

Ненадання власником рахунка протягом 15 календарних днів з дня отримання запиту фінансового агента запитуваної інформації та/або документів або надання інформації та/або документів, що не спростовують обґрунтованої підозри фінансового агента, є підставою для відмови в подальшому наданні послуг, у тому числі для розірвання договірних відносин з ним. У разі розірвання договірних відносин з власником фінансового рахунка фінансовий

агент повертає залишок коштів власнику такого рахунка та не несе відповідальності за спричинені власнику фінансового рахунка збитки, пов'язані з розірванням договірних відносин.

69.8.3. Фінансові агенти зобов'язані щороку, до 1 вересня, подавати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, звіт про підзвітні рахунки.

Звітним періодом вважається попередній календарний рік, якщо міжнародним договором, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або укладеним на його підставі міжвідомчим договором не встановлені інші правила.

Форма звіту про підзвітні рахунки, порядок її заповнення і подання фінансовими агентами до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

69.8.4. Якщо фінансовий агент виявив факт надання власником фінансового рахунка недостовірної інформації для встановлення підзвітності такого рахунка, він зобов'язаний відмовити власнику такого фінансового рахунка в подальшому наданні послуг, а також має право розірвати договірні відносини з ним. У разі розірвання договірних відносин з власником фінансового рахунка фінансовий агент повертає залишок коштів власнику такого рахунка та не несе відповідальності за спричинені власнику фінансового рахунка збитки, пов'язані з розірванням договірних відносин.

Якщо факт надання власником фінансового рахунка недостовірної інформації виявлено після подання звіту про підзвітні рахунки, фінансовий агент протягом трьох робочих днів з дня виявлення такого факту повідомляє про це центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

69.8.5. Звіт про підзвітні рахунки подається виключно в електронній формі у форматі (стандарті), затвердженому в установленому законодавством порядку, з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

69.8.6. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, здійснює збір інформації від фінансових агентів, зберігання такої інформації в електронній базі підзвітних рахунків та передачу відомостей компетентному органу іноземної держави чи фінансовому агенту, від якого вона була отримана. Забороняється надання центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, інформації щодо підзвітних рахунків іншим особам, у тому числі судам, правоохоронним чи іншим державним органам, органам місцевого самоврядування, юридичним та фізичним особам (у тому числі тим, про яких надана інформація у звіті про підзвітні рахунки).

{Статтю 69 доповнено пунктом 69.8 згідно із Законом [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

Стаття 70. Державний реєстр фізичних осіб - платників податків

70.1. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, формує та веде Державний реєстр фізичних осіб - платників податків (далі - Державний реєстр).

{Абзац перший пункту 70.1 статті 70 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

До Державного реєстру вноситься інформація про осіб, які є:

громадянами України;

іноземцями та особами без громадянства, які постійно проживають в Україні;

іноземцями та особами без громадянства, які не мають постійного місця проживання в Україні, але відповідно до законодавства зобов'язані сплачувати податки в Україні або є засновниками юридичних осіб, створених на території України.

Облік фізичних осіб - платників податків, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган, ведеться в окремому реєстрі Державного реєстру за прізвищем, ім'ям, по батькові та серією і номером паспорта без використання реєстраційного номера облікової картки.

{Абзац сьомий пункту 70.1 статті 70 виключено на підставі Закону [№ 879-VII від 13.03.2014](#)}

70.2. До облікової картки фізичної особи - платника податків та повідомлення (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків) вноситься така інформація:

70.2.1. прізвище, ім'я та по батькові;

70.2.2. дата народження;

70.2.3. місце народження (країна, область, район, населений пункт);

70.2.4. місце проживання, а для іноземних громадян - також громадянство;

70.2.5. серія, номер свідоцтва про народження, паспорта (аналогічні дані іншого документа, що посвідчує особу), ким і коли виданий;

70.2.6. унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (у разі внесення інформації про особу до Єдиного державного демографічного реєстру).

{Пункт 70.2 статті 70 доповнено підпунктом 70.2.6 згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

70.3. До інформаційної бази Державного реєстру включаються такі дані про фізичних осіб:

70.3.1. джерела отримання доходів;

70.3.2. об'єкти оподаткування;

70.3.3. сума нарахованих та/або отриманих доходів;

70.3.4. сума нарахованих та/або сплачених податків;

70.3.5. інформація про податкову знижку та податкові пільги платника податків;

70.3.6. унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі на підставі даних розпорядника такого реєстру, наданих у порядку інформаційної взаємодії відповідно до законодавства.

{Пункт 70.3 статті 70 доповнено підпунктом 70.3.6 згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

70.4. До Державного реєстру вносяться відомості про державну реєстрацію, реєстрацію та взяття на облік фізичних осіб - підприємців і осіб, які провадять незалежну професійну діяльність. Такі відомості включають:

70.4.1. дати, номери записів, свідоцтв та інших документів, а також підстави державної реєстрації, реєстрації та взяття на облік, припинення підприємницької чи незалежної професійної діяльності, інші реєстраційні дані;

70.4.2. інформацію про державну реєстрацію, реєстрацію та взяття на облік змін у даних про особу, заміну чи продовження дії довідок про взяття на облік;

70.4.3. місце провадження діяльності, телефони та іншу додаткову інформацію для зв'язку з фізичною особою - підприємцем чи особою, яка здійснює незалежну професійну діяльність;

70.4.4. види діяльності;

70.4.5. громадянство та номер, що використовується під час оподаткування в країні громадянства, - для іноземців;

70.4.6. системи оподаткування із зазначенням періодів її дії.

70.5. Фізична особа - платник податків незалежно від віку (як резидент, так і нерезидент), для якої раніше не формувалася облікова картка платника податків та яка не включена до Державного реєстру, зобов'язана особисто або через законного представника чи уповноважену особу подати відповідному контролюючому органу облікову картку фізичної особи - платника податків, яка є водночас заявою для реєстрації в Державному реєстрі, та пред'явити документ, що посвідчує особу.

Фізична особа - платник податків, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, зобов'язана особисто подати відповідному контролюючому органу повідомлення та документи для забезпечення її обліку за прізвищем, ім'ям, по батькові і серією та номером паспорта, а також пред'явити паспорт.

Фізична особа подає облікову картку фізичної особи - платника податків або повідомлення (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків) до контролюючого органу за своєю податковою адресою, а фізична особа, яка не має постійного місця проживання в Україні, - контролюючого органу за місцем отримання доходів або за місцезнаходженням іншого об'єкта оподаткування.

Для заповнення облікової картки фізичної особи - платника податків використовуються дані документа, що посвідчує особу. Для заповнення повідомлення (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків) використовуються дані паспорта.

Форма облікової картки фізичної особи - платника податків та повідомлення (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків) і порядок їх подання встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац п'ятий пункту 70.5 статті 70 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Фізична особа несе відповідальність згідно із законом за достовірність інформації, що подається для реєстрації у Державному реєстрі.

70.6. Органи державної реєстрації актів цивільного стану, органи, що здійснюють реєстрацію фізичних осіб зобов'язані подавати відповідним контролюючим органам

інформацію щодо зміни даних, які включаються до облікової картки фізичної особи - платника податків, щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця.

{Абзац перший пункту 70.6 статті 70 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1293-IX від 02.03.2021](#)}

Порядок подання такої інформації та взаємодії суб'єктів інформаційних відносин визначається Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 70.6 статті 70 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

70.7. Фізичні особи - платники податків зобов'язані подавати контролюючим органам відомості про зміну даних, які вносяться до облікової картки або повідомлення (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків і мають відмітку у паспорті), протягом місяця з дня виникнення таких змін шляхом подання відповідної заяви за формою та у порядку, визначеними центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 70.7 статті 70 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

70.8. Про проведення державної реєстрації фізичної особи - платника податків у Державному реєстрі та внесення змін до даних, які містяться у Державному реєстрі, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, інформує територіальний орган:

{Пункт 70.8 статті 70 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

70.8.1. за місцем обліку фізичної особи;

70.8.2. за місцем проживання фізичної особи;

70.8.3. за місцем отримання доходів чи місцезнаходженням іншого об'єкта оподаткування фізичної особи.

70.9. За зверненням платника податків, його законного представника або уповноваженої особи контролюючий орган видає документ, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі, крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті.

У такому документі зазначається реєстраційний номер облікової картки платника податків.

Порядок формування реєстраційного номера облікової картки платника податків визначається та затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац третій пункту 70.9 статті 70 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Форма документа і порядок його видачі встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац четвертий пункту 70.9 статті 70 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Підтвердженням достовірності реєстраційного номера облікової картки платника податків є документ, що засвідчує реєстрацію особи у Державному реєстрі (картка платника податків), або дані про реєстраційний номер облікової картки платника податків з Державного реєстру, внесені до паспорта громадянина України або свідоцтва про народження.

{Пункт 70.9 статті 70 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

Особа за власним вибором пред'являє один із зазначених документів для надання даних про реєстраційний номер облікової картки платника податків.

{Пункт 70.9 статті 70 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

Особа може пред'явити копію документа, що засвідчує реєстрацію особи в Державному реєстрі, у тому числі і в електронному вигляді, за умови наявності в одержувача інформації технічної можливості здійснити перевірку відповідності реєстраційних даних фізичної особи даним Державного реєстру в електронній формі інформаційно-телекомунікаційними засобами з використанням засобів технічного та криптографічного захисту інформації відповідно до вимог законодавства з питань захисту інформації.

{Пункт 70.9 статті 70 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

70.10. Контролюючим органом за місцем проживання фізичної особи - платника податків на прохання такої особи до паспорта можуть бути внесені (сьома, восьма або дев'ята сторінки) дані про реєстраційний номер облікової картки платника податків з Державного реєстру.

70.11. У разі виявлення недостовірних даних або помилок у поданій обліковій картці або повідомленні (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків) фізичній особі може бути відмовлено у реєстрації та/або внесенні відмітки до паспорта або продовжено строк реєстрації.

70.12. Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) використовуються органами державної влади та органами місцевого самоврядування, юридичними особами незалежно від організаційно-правових форм, включаючи установи Національного банку України, банки та інші фінансові установи, біржі, особами, які провадять незалежну професійну діяльність, фізичними особами - підприємцями, а також фізичними особами в усіх документах, які містять інформацію про об'єкти оподаткування фізичних осіб або про сплату податків, зокрема у разі:

70.12.1. виплати доходів, з яких утримуються податки згідно із законодавством України. Фізичні особи зобов'язані подавати інформацію про реєстраційний номер облікової картки юридичним та фізичним особам, що виплачують їм доходи;

70.12.2. укладення цивільно-правових договорів, предметом яких є об'єкти оподаткування та щодо яких виникають обов'язки щодо сплати податків і зборів;

70.12.3. відкриття рахунків у банках або інших фінансових установах, а також у розрахункових документах під час здійснення фізичними особами безготівкових розрахунків;

70.12.4. заповнення фізичними особами, визначеними у [пункті 70.1](#) цієї статті, митних декларацій під час перетину митного кордону України;

70.12.5. сплати фізичними особами податків і зборів;

70.12.6. проведення державної реєстрації фізичних осіб - підприємців або видачі таким особам спеціальних дозволів (ліцензій тощо) на провадження деяких видів господарської діяльності, а також реєстрації незалежної професійної діяльності;

{Підпункт 70.12.6 пункту 70.12 статті 70 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

70.12.7. реєстрації майна та інших активів фізичних осіб, що є об'єктом оподаткування, або прав на нього;

70.12.8. подання контролюючим органам декларацій про доходи, майно та інші активи;

70.12.9. реєстрації транспортних засобів, що переходять у власність фізичних осіб;

70.12.10. оформлення фізичним особам пільг, субсидій та інших соціальних виплат з державних цільових фондів;

70.12.11. в інших випадках, визначених законами України та іншими нормативно-правовими актами.

70.13. Документи, пов'язані з проведенням операцій, передбачених [пунктом 70.12](#) цієї статті, які не мають реєстраційного номера облікової картки платника податків або серії та номера паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті), вважаються оформленими з порушенням вимог законодавства України.

70.14. Контролюючий орган зазначає реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) у всіх повідомленнях, що надсилаються йому.

Кожен платник податків зазначає реєстраційний номер своєї облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) в усіх звітних або інших документах, а також в інших випадках, передбачених законодавством України.

70.15. Відомості з Державного реєстру:

70.15.1. використовуються контролюючими органами виключно для здійснення контролю за дотриманням податкового законодавства України;

70.15.2. є інформацією з обмеженим доступом, крім відомостей про взяття на облік фізичних осіб - підприємців та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність.

70.16. Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, самозайняті особи, податкові агенти подають безоплатно в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, контролюючим органам за своїм місцезнаходженням інформацію про

фізичних осіб, що пов'язана з реєстрацією таких осіб як платників податків, нарахуванням, сплатою податків і контролем за дотриманням податкового законодавства України, із зазначенням реєстраційних номерів облікових карток платника податків або серії та номера паспорта (для фізичних осіб, які мають відмітку у паспорті про право здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта), зокрема:

{Абзац перший пункту 70.16 статті 70 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

70.16.1. органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, юридичні особи та фізичні особи - підприємці, податкові агенти - про дату прийняття на роботу або звільнення з роботи фізичних осіб протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу, а також інформацію, передбачену [статтею 51](#) цього Кодексу;

70.16.2. органи, що здійснюють державну реєстрацію транспортних засобів - про транспортні засоби, щодо яких у фізичних осіб виникає або припиняється право власності, щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця;

{Підпункт 70.16.2 пункту 70.16 статті 70 в редакції Закону [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2611-VIII від 08.11.2018](#)}

70.16.3. органи державної реєстрації морських, річкових та повітряних суден - про судна, щодо яких у фізичних осіб виникає або припиняється право власності, щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця;

70.16.4. органи державної реєстрації актів цивільного стану - про фізичних осіб, які померли (для закриття облікових карток), а також про зміну фізичними особами прізвища, імені, по батькові, дати і місця народження щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця;

{Підпункт 70.16.4 пункту 70.16 статті 70 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

70.16.5. органи, що здійснюють реєстрацію приватної нотаріальної, адвокатської, іншої незалежної професійної діяльності та видають свідоцтва про право на провадження такої діяльності, - про видачу або анулювання реєстраційного посвідчення - у п'ятиденний строк від дня провадження відповідної дії;

70.16.6. органи державної реєстрації прав на нерухоме майно - про оподатковуване нерухоме майно, щодо якого у фізичних та юридичних осіб виникає або припиняється право власності, у строки та порядку, встановленому [підпунктом 266.7.4](#) пункту 266.7 статті 266 цього Кодексу;

{Підпункт 70.16.6 пункту 70.16 статті 70 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

70.16.7. органи опіки і піклування, виховні, лікувальні заклади, заклади соціального захисту населення та інші заклади, що відповідно до законодавства здійснюють опіку, піклування або управління майном підопічного, зобов'язані повідомляти про встановлення опіки над фізичними особами, визнаними судом недієздатними, опіку, піклування і управління майном малолітніх, інших неповнолітніх фізичних осіб, фізичних осіб, обмежених судом у дієздатності, дієздатних фізичних осіб, над якими встановлене піклування у формі патронажу, піклування або управління майном фізичних осіб, визнаних судом безвісно відсутніми, а також про подальші зміни, пов'язані із зазначеною опікою, піклуванням або управлінням майном, у контролюючі органи за місцем свого перебування не пізніше, як протягом п'яти календарних днів від дня прийняття відповідного рішення;

70.16.7¹. органи, що здійснюють реєстрацію фізичних осіб, - про фізичних осіб, які зареєстрували своє місце проживання у відповідному населеному пункті чи місці проживання яких знято з реєстрації в такому населеному пункті, щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця, а також про втрачені, викрадені паспорти громадянина України у п'ятиденний строк з дня надходження відповідних заяв фізичних осіб та про паспорти громадянина України померлих громадян щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця.

{Пункт 70.16 статті 70 доповнено пунктом 70.16.7¹ згідно з Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

70.16.8. інші органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування - інформацію про інші об'єкти оподаткування.

70.17. Державний реєстр фізичних осіб - платників податків формується на основі Державного реєстру фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів. Обліковим карткам фізичних осіб, які на момент набрання чинності цим Кодексом зареєстровані у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, присвоюються номери, що відповідають ідентифікаційним номерам платників податків - фізичних осіб. Документи про реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, видані контролюючими органами у порядку, визначеному законодавством, що діяло до набрання чинності цим Кодексом, вважаються дійсними для всіх випадків, передбачених для використання реєстраційних номерів облікових карток фізичних осіб, не підлягають обов'язковій заміні та є такими, що засвідчують реєстрацію фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків.

ГЛАВА 7. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ

Стаття 71. Визначення інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючого органу

71.1. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів - комплекс заходів, що координується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, щодо збору, опрацювання та використання інформації, необхідної для виконання покладених на контролюючі органи функцій.

{Пункт 71.1 статті 71 в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 72. Збір податкової інформації

72.1. Для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючого органу використовується інформація, що надійшла:

72.1.1. від платників податків та податкових агентів, зокрема інформація:

72.1.1.1. що міститься в податкових деклараціях, розрахунках, [звітах про використання доходів \(прибутків\) неприбуткової організації](#), визначеної пунктом 133.4 статті 133 цього Кодексу, інших звітних документах;

{Підпункт 72.1.1.1 підпункту 72.1.1 пункту 72.1 статті 72 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 652-VIII від 17.07.2015](#)}

72.1.1.2. що міститься у наданих великими платниками податків в електронній формі копіях документів з обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням

об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань), первинних документах, які ведуться в електронній формі, реєстрах бухгалтерського обліку, фінансовій звітності, інших документах, пов'язаних з обчисленням та сплатою податків і зборів;

{Підпункт 72.1.1.2 підпункту 72.1.1 пункту 72.1 статті 72 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

72.1.1.3. про фінансово - господарські операції платників податків;

72.1.1.4. про застосування реєстраторів розрахункових операцій, програмних реєстраторів розрахункових операцій, у тому числі електронні копії розрахункових документів та фіскальних звітних чеків, поданих до контролюючих органів. Для цілей цього підпункту терміни вживаються у значеннях, наведених у [Законі України](#) "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг";

{Підпункт 72.1.1.4 підпункту 72.1.1 пункту 72.1 статті 72 в редакції Закону [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

72.1.2. від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та Національного банку України, зокрема інформація:

72.1.2.1. про об'єкти оподаткування, що надаються та/або реєструються такими органами. Зазначена інформація повинна містити, зокрема, вид, характеристики, індивідуальні ознаки об'єкта оподаткування (в разі наявності), за якими його можна ідентифікувати;

72.1.2.2. про результати здійснення державного контролю за господарською діяльністю платника податків;

72.1.2.3. що міститься у звітних документах (крім персоніфікованої статистичної інформації), які подаються платником податків органам виконавчої влади та/або органам місцевого самоврядування;

{Підпункт 72.1.2.3 підпункту 72.1.2 пункту 72.1 статті 72 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

72.1.2.4. про встановлені органами місцевого самоврядування ставки місцевих податків, зборів та надані такими органами податкові пільги;

72.1.2.5. про дозволи, ліцензії, патенти, свідоцтва на право провадження окремих видів діяльності, яка повинна містити, зокрема:

найменування платника податків, якому видані такі дозволи, ліцензії, патенти;

податковий номер або реєстраційний номер облікової картки фізичної особи;

вид дозвільного документа;

вид діяльності, на провадження якої видано дозвільний документ;

дату видачі дозвільного документа;

строк дії дозвільного документа, інформацію про припинення (зупинення) дії дозвільного документа із зазначенням підстав такого припинення (зупинення);

сплату належних платежів за видачу дозвільного документа;

перелік місць провадження діяльності, на яку видано дозвільний документ;

72.1.2.6. про експортні та імпорتنі операції платників податків;

72.1.3. від банків, інших фінансових установ - інформація про наявність та рух коштів на рахунках платника податків, звіти про підзвітні рахунки, подані від фінансових агентів;

{Підпункт 72.1.3 пункту 72.1 статті 72 в редакції Закону [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

72.1.4. від органів влади інших держав, міжнародних організацій або нерезидентів;

72.1.5. за наслідками податкового контролю;

{Підпункт 72.1.5 пункту 72.1 статті 72 в редакції Законів [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

72.1.6. для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності також використовується інша інформація, оприлюднена відповідно до законодавства та/або добровільно чи за запитом надана контролюючому органу в установленому законом порядку, а також інформація, наведена у скарзі покупця (споживача) щодо порушення платником податків встановленого порядку проведення розрахункових операцій із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій.

{Підпункт 72.1.6 пункту 72.1 статті 72 в редакції Закону [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

Стаття 73. Отримання податкової інформації контролюючими органами

73.1. Інформація, визначена у [статті 72](#) цього Кодексу, безоплатно надається контролюючим органам періодично або на окремий письмовий запит контролюючого органу у терміни, визначені пунктом 73.2 цього Кодексу.

73.2. До інформації, що надається періодично, належить інформація, визначена у [підпунктах 72.1.1.1, 72.1.1.2, 72.1.1.3](#) (в частині обов'язку платника податків надавати розшифровку податкового кредиту та податкових зобов'язань у розрізі контрагентів, передбачених [розділом V](#) цього Кодексу), [72.1.1.4, 72.1.2.1, 72.1.2.3, 72.1.2.4, 72.1.2.5, 72.1.2.6](#) підпункту 72.1.2, підпункті 72.1.5 статті 72 цього Кодексу.

У разі коли іншими розділами цього Кодексу не визначено інші строки надання такої інформації:

73.2.1. інформація, зазначена у [підпунктах 72.1.2.1 та 72.1.2.5](#) підпункту 72.1.2 пункту 72.1 статті 72 цього Кодексу, надається органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування щомісяця протягом 10 календарних днів місяця, що настає за звітним;

73.2.2. інформація, зазначена у [підпункті 72.1.2.3](#) підпункту 72.1.2 пункту 72.1 статті 72 цього Кодексу, надається органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування протягом 10 календарних днів з дня подання такої звітності відповідному органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування. Органами державної статистики інформація надається відповідно до плану державних статистичних спостережень;

73.2.3. інформація, зазначена у [підпункті 72.1.2.4](#) підпункту 72.1.2 пункту 72.1 статті 72 цього Кодексу, надається органами місцевого самоврядування не пізніше 10 календарних днів з дати набрання чинності відповідним рішенням;

{Підпункт 73.2.4 пункту 73.2 статті 73 виключено на підставі Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

[Порядок](#) подання інформації контролюючим органам визначається Кабінетом Міністрів України.

73.3. Контролюючі органи мають право звернутися до платників податків та інших суб'єктів інформаційних відносин із письмовим запитом про подання інформації (вичерпний перелік та підстави надання якої встановлено законом), необхідної для виконання покладених на контролюючі органи функцій, завдань, та її документального підтвердження.

Такий запит підписується керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу і повинен містити:

{Абзац другого пункту 73.3 статті 73 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

1) підстави для надіслання запиту відповідно до цього пункту, із зазначенням інформації, яка це підтверджує;

{Абзац пункту 73.3 статті 73 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

2) перелік інформації, яка запитується, та перелік документів, які пропонується надати;

{Абзац пункту 73.3 статті 73 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

3) печатку контролюючого органу.

{Абзац пункту 73.3 статті 73 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Письмовий запит про подання інформації надсилається платнику податків або іншим суб'єктам інформаційних відносин за наявності хоча б однієї з таких підстав:

1) за результатами аналізу податкової інформації, отриманої в установленому законом порядку, виявлено факти, які свідчать про порушення платником податків податкового, валютного законодавства, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи;

2) для визначення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" під час здійснення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням відповідно до [статті 39](#) цього Кодексу та/або для визначення рівня звичайних цін у випадках, визначених цим Кодексом;

{Абзац пункту 73.3 статті 73 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 408-VII від 04.07.2013](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

3) виявлено недостовірність даних, що містяться у податкових деклараціях, поданих платником податків;

{Абзац пункту 73.3 статті 73 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

4) щодо платника податків подано скаргу про ненадання таким платником податків:

{Абзац пункту 73.3 статті 73 в редакції Законів [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

податкової накладної покупцю або про допущення продавцем товарів/послуг помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної, передбачених пунктом 201.1 статті 201 цього Кодексу, та/або порушення продавцем/покупцем граничних термінів реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних податкової накладної та/або розрахунку коригування;

{Абзац пункту 73.3 статті 73 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

акцизної накладної покупцю або про порушення порядку заповнення та/або порядку реєстрації акцизної накладної;

{Абзац пункту 73.3 статті 73 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

5) у разі проведення зустрічної звірки;

{Абзац пункту 73.3 статті 73 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

5¹) виявлено недостовірність даних, що містяться у звіті про підзвітні рахунки, поданому фінансовим агентом;

{Пункт 73.3 статті 73 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

5²) отримано повідомлення від компетентного органу іноземної держави, з якою Україною укладено міжнародний договір, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або укладених на їх підставі міжвідомчих договорів, про виявлення таким органом помилок, неповних або недостовірних даних, наданих фінансовим агентом щодо підзвітного рахунка особи, яка є резидентом відповідної іноземної держави, або про невиконання фінансовим агентом зобов'язань, передбачених таким міжнародним договором;

{Пункт 73.3 статті 73 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

6) в інших випадках, визначених цим Кодексом.

{Абзац пункту 73.3 статті 73 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Запит вважається належним чином врученим, якщо його надіслано у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу.

{Абзац пункту 73.3 статті 73 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Платники податків та інші суб'єкти інформаційних відносин зобов'язані подавати інформацію, визначену в запиті контролюючого органу, та її документальне підтвердження (крім проведення зустрічної звірки) протягом 15 робочих днів з дня, наступного за днем отримання запиту (якщо інше не передбачено цим Кодексом).

{Абзац пункту 73.3 статті 73 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі проведення зустрічної звірки платники податків та інші суб'єкти інформаційних відносин зобов'язані подавати інформацію, визначену в запиті контролюючого органу, протягом 10 робочих днів з дня, наступного за днем отримання запиту. Документальне підтвердження цієї інформації на вимогу контролюючого органу може бути надано в електронному або паперовому вигляді на вибір платника податків.

{Пункт 73.3 статті 73 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі якщо запит складено з порушенням вимог, визначених абзацами першим - п'ятим цього пункту, платник податків звільняється від обов'язку надавати відповідь на такий запит.

{Пункт 73.3 статті 73 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Інформація на запит контролюючого органу надається Національним банком України, іншими банками безоплатно у порядку і обсягах, встановлених [Законом України "Про банки і банківську діяльність"](#).

Порядок отримання інформації контролюючими органами за їх письмовим запитом визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац двадцять другий пункту 73.3 статті 73 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Інформація на запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, надається фінансовими агентами безоплатно у порядку та обсягах, визначених міжнародними договорами, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або укладеними на їх підставі міжвідомчими договорами. Порядок розкриття такої інформації банками встановлюється Національним банком України, іншими фінансовими агентами - відповідним регулятором ринків фінансових послуг у межах повноважень, визначених [Законом України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг"](#), за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, та з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

{Пункт 73.3 статті 73 доповнено абзацом двадцять третім згідно із Законом [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

73.4. Інформація про наявність та рух коштів на рахунках платника податків надається в обсягах більших, ніж передбачені пунктом 73.3 цієї статті, банками та іншими фінансовими установами контролюючим органам за рішенням суду. Для отримання такої інформації контролюючий орган звертається до суду.

Правила, встановлені цим пунктом, не застосовуються до запитів про надання банками та іншими фінансовими установами, які визнаються фінансовими агентами, інформації про підзвітні рахунки в обсягах, визначених [Угодою між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" \(ФАТСА\)](#) та іншими міжнародними договорами, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або укладеними на їх підставі міжвідомчими договорами.

{Пункт 73.4 статті 73 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

73.5. З метою отримання податкової інформації, необхідної у зв'язку з проведенням перевірок, контролюючі органи мають право здійснювати зустрічні звірки даних суб'єктів господарювання щодо платника податків.

Під час зустрічної звірки:

здійснюється зіставлення даних, отриманих від платників податків та інших суб'єктів інформаційних відносин, з метою документального підтвердження господарських відносин з платником податків та зборів, а також підтвердження відносин, виду, обсягу і якості операцій та розрахунків, що здійснювалися між ними, для з'ясування повноти їх відображення в обліку платника податків;

забезпечується отримання податкової інформації, необхідної для визначення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" у випадках, передбачених [підпунктом 39.5.2.13](#) підпункту 39.5.2 пункту 39.5 статті 39 цього Кодексу.

Під час проведення зустрічної звірки з'ясовуються лише питання, зазначені у письмовому запиті контролюючого органу на проведення зустрічної звірки.

Форма запиту контролюючого органу на проведення зустрічної звірки встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Зустрічні звірки не є перевітками і проводяться в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

За результатами зустрічних звірок складається довідка, що надається суб'єкту господарювання у десятиденний строк.

Повторне проведення зустрічних звірок контролюючими органами з одного і того самого питання заборонено.

{Пункт 73.5 статті 73 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 652-VIII від 17.07.2015](#); в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

73.6. Інформація, що надійшла до контролюючих органів від компетентного органу іноземної держави відповідно до міжнародних договорів, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або укладених на їх підставі міжвідомчих договорів, є інформацією з обмеженим доступом.

{Статтю 73 доповнено пунктом 73.6 згідно із Законом [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

Стаття 74. Обробка та використання податкової інформації

74.1. Податкова інформація, зібрана відповідно до цього Кодексу, зберігається в базах даних Інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем (далі - Інформаційні системи) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Інформаційні системи і засоби їх забезпечення, розроблені, виготовлені або придбані центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, є державною власністю.

Система захисту податкової інформації, що зберігається в базах даних Інформаційних систем, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Внесення інформації до баз даних Інформаційних систем та її опрацювання здійснюються контролюючим органом, визначеним [підпунктом 41.1.1](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, а також контролюючим органом, визначеним [підпунктом 41.1.2](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, в порядку інформаційної взаємодії відповідно до [пункту 41.2](#) статті 41 цього Кодексу.

{Абзац четвертий пункту 74.1 статті 74 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Перелік Інформаційних систем визначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

{Пункт 74.2 статті 74 виключено на підставі Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

74.3. Зібрана податкова інформація та результати її опрацювання використовуються для виконання покладених на контролюючі органи функцій та завдань, а також центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, для формування та реалізації єдиної державної податкової політики.

{Стаття 74 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); текст статті 74 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); текст статті 74 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

ГЛАВА 8. ПЕРЕВІРКИ

Стаття 75. Види перевірок

75.1. Контролюючі органи мають право проводити камеральні, документальні (планові або позапланові; виїзні або невиїзні) та фактичні перевірки.

Камеральні та документальні перевірки проводяться контролюючими органами в межах їх повноважень виключно у випадках та у порядку, встановлених цим Кодексом, а фактичні перевірки - цим Кодексом та іншими законами України, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи.

Види документальних перевірок, порядок планування, проведення та оформлення їх результатів, що проводяться контролюючим органом, визначеним [підпунктом 41.1.2](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, встановлюються [Митним кодексом України](#).

{Пункт 75.1 статті 75 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

75.1.1. Камеральною вважається перевірка, яка проводиться у приміщенні контролюючого органу виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платника податків та даних системи електронного адміністрування податку на додану вартість (даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в якому відкриваються рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, даних Єдиного реєстру податкових накладних та даних митних декларацій), а також даних Єдиного реєстру акцизних накладних та даних системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, даних СОД РРО.

{Абзац перший підпункту 75.1.1 пункту 75.1 статті 75 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

Предметом камеральної перевірки також може бути своєчасність подання [податкових декларацій](#) (розрахунків) та/або своєчасність реєстрації [податкових накладних](#) та/або розрахунків коригування до податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних, акцизних накладних та/або розрахунків коригування до акцизних накладних у Єдиному реєстрі акцизних накладних, виправлення помилок у податкових накладних та/або своєчасність сплати узгодженої суми податкового (грошового) зобов'язання виключно на підставі даних, що зберігаються (опрацьовуються) у відповідних інформаційних базах.

{Підпункт 75.1.1 пункту 75.1 статті 75 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 75.1.1 пункту 75.1 статті 75 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

75.1.2. Документальною перевіркою вважається перевірка, предметом якої є своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати усіх передбачених цим Кодексом податків та зборів, а також дотримання валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами) та яка проводиться на підставі податкових декларацій (розрахунків), фінансової, статистичної та іншої звітності, реєстрів податкового та бухгалтерського обліку, ведення яких передбачено законом, первинних документів, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням і сплатою податків та зборів, виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а також отриманих в установленому

законодавством порядку контролюючим органом документів та податкової інформації, у тому числі за результатами перевірок інших платників податків.

Документальна планова перевірка проводиться відповідно до плану-графіка перевірок.

Не може бути предметом планової документальної перевірки питання дотримання платником податків принципу "витагнутої руки", крім випадків перевірки дотримання платником податків вимог [підпунктів 140.5.4, 140.5.5, 140.5.6](#) пункту 140.5 статті 140 цього Кодексу.

{Підпункт 75.1.2 пункту 75.1 статті 75 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 408-VII від 04.07.2013](#); в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

Документальна позапланова перевірка не передбачається у плані роботи контролюючого органу і проводиться за наявності хоча б однієї з підстав, визначених цим Кодексом.

{Абзац четвертий підпункту 75.1.2 пункту 75.1 статті 75 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Документальною виїзною перевіркою вважається перевірка, яка проводиться за місцезнаходженням платника податків чи місцем розташування об'єкта права власності, стосовно якого проводиться така перевірка.

Документальною невиїзною перевіркою вважається перевірка, яка проводиться в приміщенні контролюючого органу.

Документальною невиїзною позаплановою електронною перевіркою за заявою платника податків (далі - електронна перевірка) вважається перевірка, що проводиться на підставі заяви, поданої платником податків з незначним ступенем ризику, визначеним відповідно до [пункту 77.2](#) статті 77 цього Кодексу, до контролюючого органу, в якому він перебуває на податковому обліку. Заява подається за 10 календарних днів до очікуваного початку проведення електронної перевірки, але не раніше офіційного повідомлення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про запровадження проведення такої перевірки для відповідних платників податків: які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності; суб'єктів господарювання мікро-, малого; середнього підприємництва; інших платників податків. [Форма заяви, порядок її подання](#), прийняття [рішення про проведення електронної перевірки](#) встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Підпункт 75.1.2 пункту 75.1 статті 75 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

75.1.3. Фактичною вважається перевірка, що здійснюється за місцем фактичного провадження платником податків діяльності, розташування господарських або інших об'єктів права власності такого платника. Така перевірка здійснюється контролюючим органом щодо дотримання норм законодавства з питань регулювання обігу готівки, порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності ліцензій, свідоцтв, у тому числі про виробництво та обіг підакцизних товарів, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами).

{Абзац перший підпункту 75.1.3 пункту 75.1 статті 75 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

{Абзац другий підпункту 75.1.3 пункту 75.1 статті 75 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Підпункт 75.1.3 пункту 75.1 статті 75 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3205-VI від 07.04.2011](#), [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 76. Порядок проведення камеральної перевірки

76.1. Камеральна перевірка проводиться посадовими особами контролюючого органу без будь-якого спеціального рішення керівника (його заступника або уповноваженої особи) такого органу або направлення на її проведення.

{Абзац перший пункту 76.1 статті 76 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Камеральній перевірці підлягає вся податкова звітність суцільним порядком.

Згода платника податків на перевірку та його присутність під час проведення камеральної перевірки не обов'язкова.

76.2. Порядок оформлення результатів камеральної перевірки здійснюється відповідно до вимог [статті 86](#) цього Кодексу.

76.3. Камеральна перевірка [податкової декларації](#) або уточнюючого розрахунку може бути проведена лише протягом 30 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку їх подання, а якщо такі документи були надані пізніше, - за днем їх фактичного подання.

Камеральна перевірка з інших питань проводиться з урахуванням строків давності, визначених [статтею 102](#) цього Кодексу.

{Статтю 76 доповнено пунктом 76.3 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 77. Порядок проведення документальних планових перевірок

77.1. Документальна планова перевірка повинна бути передбачена у плані-графіку проведення планових документальних перевірок.

План-графік документальних планових перевірок на поточний рік оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, до 25 грудня року, що передує року, в якому будуть проводитися такі документальні планові перевірки.

{Пункт 77.1 статті 77 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

77.2. До плану-графіка проведення документальних планових перевірок відбираються платники податків, які мають ризик щодо несплати податків та зборів, невиконання іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи.

Періодичність проведення документальних планових перевірок платників податків визначається залежно від ступеня ризику в діяльності таких платників податків, який поділяється на високий, середній та незначний. Платники податків з незначним ступенем ризику включаються до плану-графіка не частіше, ніж раз на три календарних роки, середнім - не частіше ніж раз на два календарних роки, високим - не частіше одного разу на календарний рік.

Порядок формування, затвердження плану-графіка та внесення змін до нього, а також перелік ризиків та їх поділ за ступенями встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац третій пункту 77.2 статті 77 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Внесення змін до плану-графіка проведення документальних планових перевірок на поточний рік допускається не частіше одного разу в першому та одного разу в другому кварталі такого року, крім випадків коли зміни пов'язані із змінами найменування платника податків, що вже був включений до плану-графіка, та/або виправлення технічних помилок.

{Пункт 77.2 статті 72 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Документальна перевірка платника податків, який був включений до плану-графіка проведення документальних планових перевірок на поточний рік внаслідок внесення змін у такому році (інших ніж зміни найменування платника податків, що вже був включений до плану-графіка, та/або виправлення технічних помилок), може бути розпочата не раніше 1 липня поточного року в разі внесення змін до плану-графіка проведення документальних перевірок на поточний рік у першому кварталі такого року і не раніше 1 жовтня поточного року в разі внесення змін до плану-графіка проведення документальних перевірок на поточний рік у другому кварталі такого року.

{Пункт 77.2 статті 72 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Оновлений план-графік оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, до 30 числа останнього місяця кварталу (у випадках змін найменування платника податків, що вже був включений до плану-графіка, та/або виправлення технічних помилок - до 30 числа місяця, що передує місяцю, в якому будуть проводитися такі документальні планові перевірки).

{Пункт 77.2 статті 72 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Платники податків - юридичні особи, що відповідають критеріям, визначеним [пунктом 44](#) підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" цього Кодексу, та у яких сума сплаченого до бюджету податку на додану вартість становить не менше п'яти відсотків від задекларованого доходу за звітний податковий період, а також самозайняті особи, сума сплачених податків яких становить не менше п'яти відсотків від задекларованого доходу за звітний податковий період, включаються до плану-графіка не частіше, ніж раз на три календарних роки. Зазначена норма не поширюється на таких платників податків у разі порушення ними статей [45](#), [49](#), [50](#), [51](#), [57](#) цього Кодексу.

{Абзац пункту 77.2 статті 77 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

77.3. Забороняється проведення документальної планової перевірки за окремими видами зобов'язань перед бюджетами, крім правильності обчислення, повноти і своєчасності сплати митних платежів, податків, зборів та єдиного внеску при виплаті (нарахуванні) доходів фізичним особам, податку з доходів фізичних осіб та зобов'язань за бюджетними позиками і кредитами, що гарантовані бюджетними коштами.

{Пункт 77.3 статті 77 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

77.4. Про проведення документальної планової перевірки керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу приймається рішення, яке оформлюється наказом.

{Абзац перший пункту 77.4 статті 77 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Право на проведення документальної планової перевірки платника податків надається лише у випадку, коли йому (його представнику) не пізніше ніж за 10 календарних днів до дня проведення зазначеної перевірки надіслано (вручено) у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу, копію наказу про проведення документальної планової перевірки та письмове повідомлення із зазначенням дати початку проведення такої перевірки.

{Абзац другий пункту 77.4 статті 77 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

77.5. У разі планування перевірок одного й того самого платника податків контролюючими органами та органами державного фінансового контролю у звітному періоді такі перевірки проводяться зазначеними органами одночасно. [Порядок координації](#) проведення таких перевірок та залучення до перевірок інших органів, передбачених законом, визначається Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 77.5 статті 77 в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

77.6. Допуск посадових осіб контролюючих органів до проведення документальної планової виїзної перевірки здійснюється згідно із [статтею 81](#) цього Кодексу. Документальна планова невиїзна перевірка здійснюється у порядку, передбаченому [статтею 79](#) цього Кодексу.

77.7. Строки проведення документальної планової перевірки встановлені [статтею 82](#) цього Кодексу.

77.8. Перелік матеріалів, які можуть бути підставою для висновків під час проведення документальної планової перевірки, та порядок надання платниками податків документів для такої перевірки встановлено [статтями 83, 85](#) цього Кодексу.

77.9. Порядок оформлення результатів документальної планової перевірки встановлено [статтею 86](#) цього Кодексу.

Стаття 78. Порядок проведення документальних позапланових перевірок

78.1. Документальна позапланова перевірка здійснюється за наявності хоча б однієї з таких підстав:

{Абзац перший пункту 78.1 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

78.1.1. отримано податкову інформацію, що свідчить про порушення платником податків валютного, податкового та іншого не врегульованого цим Кодексом законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, якщо платник податків не надасть пояснення та їх документальні підтвердження на обов'язковий письмовий запит контролюючого органу, в якому зазначаються порушення цим платником податків відповідно валютного, податкового та іншого не врегульованого цим Кодексом законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, протягом 15 робочих днів з дня, наступного за днем отримання запиту;

{Підпункт 78.1.1 пункту 78.1 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

78.1.2. платником податків не подано в установлений законом строк [податкову декларацію](#), розрахунки, звітність для податкового контролю за трансфертним ціноутворенням відповідно до [пункту 39.4](#) статті 39 цього Кодексу, якщо їх подання передбачено законом;

{Підпункт 78.1.2 пункту 78.1 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Законів [№ 72-VIII від 28.12.2014](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

78.1.3. платником податків подано контролюючому органу уточнюючий розрахунок з відповідного податку за період, який перевірявся контролюючим органом;

78.1.4. виявлено недостовірність даних, що містяться у податкових деклараціях, поданих платником податків, якщо платник податків не надасть пояснення та їх документальні підтвердження на письмовий запит контролюючого органу, в якому зазначено виявлену недостовірність даних та відповідну декларацію протягом 15 робочих днів з дня, наступного за днем отримання запиту;

{Підпункт 78.1.4 пункту 78.1 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

78.1.5. платником податків подано в установленому порядку контролюючому органу заперечення до акта перевірки в порядку, визначеному [пунктом 86.7](#) статті 86 цього Кодексу, або скаргу на прийняте за її результатами податкове повідомлення-рішення, в яких вимагається повний або частковий перегляд результатів відповідної перевірки або скасування прийнятого за її результатами податкового повідомлення-рішення у разі якщо платник податків у своїй скарзі (запереченнях) посиляється на обставини, що не були досліджені під час перевірки, та об'єктивний їх розгляд неможливий без проведення перевірки. Така перевірка проводиться виключно з питань, що стали предметом оскарження.

{Абзац перший підпункту 78.1.5 пункту 78.1 статті 78 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Наказ про проведення документальної позапланової перевірки з підстав, зазначених у цьому підпункті, видається:

{Підпункт 78.1.5 пункту 78.1 статті 78 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

у разі розгляду заперечення до акта перевірки, - контролюючим органом, який проводив перевірку;

{Підпункт 78.1.5 пункту 78.1 статті 78 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

під час проведення процедури адміністративного оскарження - контролюючим органом вищого рівня, який розглядає скаргу платника податків;

{Підпункт 78.1.5 пункту 78.1 статті 78 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

На підставі зазначеного у цьому пункті наказу контролюючим органом, якому доручено здійснення перевірки, додатково видається наказ у порядку, передбаченому [пунктом 81.1](#) статті 81 цього Кодексу.

{Підпункт 78.1.5 пункту 78.1 статті 78 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 78.1.5 пункту 78.1 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

78.1.6. виключено;

78.1.7. розпочато процедуру реорганізації юридичної особи (крім перетворення), припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця, закриття постійного представництва чи відокремленого підрозділу юридичної особи, в тому числі іноземної компанії, організації, порушено провадження у справі про визнання банкрутом платника податків або подано заяву про зняття з обліку платника податків;

{Підпункт 78.1.7 пункту 78.1 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

78.1.8. платником подано декларацію, в якій заявлено до відшкодування з бюджету податок на додану вартість, за наявності підстав для перевірки, визначених у [розділі V](#) цього Кодексу, та/або з від'ємним значенням з податку на додану вартість, яке становить більше 100 тис. гривень.

Документальна позапланова перевірка з підстав, визначених у цьому підпункті, проводиться виключно щодо законності декларування заявленого до відшкодування з бюджету податку на додану вартість та/або з від'ємного значення з податку на додану вартість, яке становить більше 100 тис. гривень;

{Абзац другий підпункту 78.1.8 пункту 78.1 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

78.1.9. щодо платника податку подано скаргу:

про ненадання таким платником податків податкової накладної покупцю або про допущення продавцем товарів/послуг помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної, передбачених [пунктом 201.1](#) статті 201 цього Кодексу, та/або порушення продавцем/покупцем граничних термінів реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних податкової накладної та/або розрахунку коригування у разі ненадання таким платником податків протягом 15 робочих днів з дня, наступного за днем отримання письмового запиту контролюючого органу, в якому зазначається інформація із скарги, пояснень та документального підтвердження на цей запит;

{Абзац другий підпункту 78.1.9 пункту 78.1 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

або

про ненадання таким платником податків акцизної накладної покупцю або про порушення порядку заповнення та/або порядку реєстрації акцизної накладної у разі ненадання таким платником податків протягом 15 робочих днів з дня, наступного за днем отримання письмового запиту контролюючого органу, в якому зазначається інформація із скарги, пояснень та документального підтвердження на цей запит;

{Підпункт 78.1.9 пункту 78.1 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

78.1.10. виключено;

{Підпункт 78.1.11 пункту 78.1 статті 78 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

78.1.12. контролюючим органом вищого рівня в порядку контролю за діями або бездіяльністю посадових осіб контролюючого органу нижчого рівня здійснено перевірку документів обов'язкової звітності платника податків або матеріалів документальної перевірки, проведеної контролюючим органом нижчого рівня, і виявлено невідповідність висновків акта перевірки вимогам законодавства або неповне з'ясування під час перевірки питань, що повинні бути з'ясовані під час перевірки для винесення об'єктивного висновку щодо дотримання платником податків вимог законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Наказ про проведення документальної позапланової перевірки в цьому випадку приймається контролюючим органом вищого рівня лише у тому разі, коли стосовно посадових осіб контролюючого органу нижчого рівня, які проводили документальну перевірку зазначеного платника податків, розпочато дисциплінарне провадження або їм повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення;

{Абзац другий підпункту 78.1.12 пункту 78.1 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4652-VI від 13.04.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

На підставі такого наказу контролюючим органом, якому доручено здійснення перевірки, додатково видається наказ у порядку, передбаченому [пунктом 81.1](#) статті 81 цього Кодексу.

{Підпункт 78.1.12 пункту 78.1 статті 78 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

78.1.13. у разі отримання інформації про ухилення податковим агентом від оподаткування виплаченої (нарахованої) найманим особам (у тому числі без документального оформлення) заробітної плати, пасивних доходів, додаткових благ, інших виплат та відшкодувань, що підлягають оподаткуванню, у тому числі внаслідок неукладення платником податків трудових договорів з найманими особами згідно із законом, а також здійснення особою господарської діяльності без державної реєстрації. Така перевірка проводиться виключно з питань, що стали підставою для проведення такої перевірки;

78.1.14. у разі отримання документально підтвердженої інформації та даних, що свідчать про невідповідність умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" та/або встановлення невідповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" у порядку, передбаченому [підпунктом 39.5.1.1](#) підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 цього Кодексу;

{Пункт 78.1 статті 78 доповнено підпунктом 78.1.14 згідно із Законом [№ 408-VII від 04.07.2013](#); в редакції Закону [№ 72-VIII від 28.12.2014](#)}

78.1.15. неподання платником податків або подання з порушенням вимог [пункту 39.4](#) статті 39 цього Кодексу звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення або у разі встановлення порушень під час моніторингу такого звіту або документації відповідно до вимог [пунктів 39.4](#) і [39.5](#) статті 39 цього Кодексу;

{Пункт 78.1 статті 78 доповнено підпунктом 78.1.15 згідно із Законом [№ 408-VII від 04.07.2013](#); в редакції Закону [№ 72-VIII від 28.12.2014](#)}

78.1.16. отримано звіт про контрольовані операції, надісланий платником податків відповідно до [пункту 39.4](#) статті 39 цього Кодексу. У такому разі перевірка проводиться виключно з питань контролю трансфертного ціноутворення;

{Підпункт пункту 78.1 статті 78 в редакції Закону [№ 72-VIII від 28.12.2014](#)}

78.1.17. платником податків не подано в установлений [пунктом 50.3](#) статті 50 цього Кодексу строк уточнюючий розрахунок для виправлення помилок, виявлених за результатами електронної перевірки, проведеної за заявою платника податків;

{Пункт 78.1 статті 78 доповнено підпунктом 78.1.17 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

78.1.18. виявлено розбіжності даних, що містяться у зареєстрованих акцизних накладних/розрахунках коригування в Єдиному реєстрі акцизних накладних та деклараціях з акцизного податку, поданих платником акцизного податку, що реалізує пальне або спирт етиловий;

{Пункт 78.1 статті 78 доповнено підпунктом 78.1.18 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

78.1.19. платником податків не надано для проведення зустрічної звірки інформацію, визначену у запиті контролюючого органу, протягом 10 робочих днів з дня, наступного за днем отримання запиту. Така перевірка проводиться виключно з питань, зазначених у запиті контролюючого органу.

{Пункт 78.1 статті 78 доповнено підпунктом 78.1.19 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

78.1.20. платником податку подано заяву про проведення перевірки до поданої заявки на поповнення обсягів залишку пального відповідно до пункту 29 підрозділу 5 розділу XX "Перехідні положення" цього Кодексу.

{Пункт 78.1 статті 78 доповнено підпунктом 78.1.20 згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

78.1.21. контролюючим органом після проведення документальної планової перевірки або документальної позапланової перевірки отримано інформацію та/або документи від іноземних державних органів, які стосуються питань, що були охоплені під час попередніх перевірок платника податків та свідчать про порушення платником податків податкового, валютного та іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи. Така перевірка проводиться виключно щодо питань, що стали підставою для проведення такої перевірки;

{Пункт 78.1 статті 78 доповнено підпунктом 78.1.21 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

78.1.22. у разі отримання інформації, що свідчить про ведення нерезидентом господарської діяльності через постійне представництво на території України, відповідно до вимог [підпункту 14.1.193](#) пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу, без взяття на податковий облік.

{Пункт 78.1 статті 78 доповнено підпунктом 78.1.22 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

78.2. Обмеження у підставах проведення перевірок платників податків, визначені цим Кодексом, не поширюються на перевірки, що проводяться на звернення такого платника податків.

{Абзац перший пункту 78.2 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Контролюючим органам забороняється проводити документальні позапланові перевірки, які передбачені [підпунктами 78.1.1, 78.1.4, 78.1.8](#) пункту 78.1 статті 78 цього

Кодексу, у разі, якщо питання, що є предметом такої перевірки, були охоплені під час попередніх перевірок платника податків.

{Пункт 78.2 статті 78 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 78.2 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4652-VI від 13.04.2012](#)}

78.3. Працівникам податкової міліції забороняється брати участь у проведенні планових та позапланових виїзних перевірок платників податків, що проводяться контролюючими органами, якщо такі перевірки не пов'язані з веденням оперативно-розшукових справ або здійсненням кримінального провадження стосовно таких платників податків (посадових осіб платників податків), що знаходяться в їх провадженні. Перевірки платників податків податковою міліцією проводяться у межах повноважень, визначених законом, та в порядку, передбаченому [Законом України "Про оперативно-розшукову діяльність"](#), [Кримінальним процесуальним кодексом України](#) та іншими законами України.

{Пункт 78.3 статті 78 в редакції Закону [№ 4652-VI від 13.04.2012](#)}

{До пункту 78.3 статті 78 будуть внесені зміни відповідно до положень [абзацу третього](#) пункту 1 розділу II Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

78.4. Про проведення документальної позапланової перевірки керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу приймає рішення, яке оформлюється наказом.

{Абзац перший пункту 78.4 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Право на проведення документальної позапланової перевірки платника податків (крім перевірок, передбачених [підпунктом 78.1.22](#) пункту 78.1 цієї статті) надається лише у випадку, коли йому до початку проведення зазначеної перевірки вручено у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу, копію наказу про проведення документальної позапланової перевірки.

{Абзац другий пункту 78.4 статті 78 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

78.5. Допуск посадових осіб контролюючих органів до проведення документальної позапланової виїзної перевірки здійснюється згідно із [статтею 81](#) цього Кодексу. Документальна позапланова невиїзна перевірка здійснюється у порядку, передбаченому [статтею 79](#) цього Кодексу.

78.6. Строки проведення документальної позапланової перевірки встановлені [статтею 82](#) цього Кодексу.

78.7. Перелік матеріалів, які можуть бути підставою для висновків під час проведення документальної позапланової перевірки, та порядок надання платниками податків документів для такої перевірки встановлено [статтями 83, 85](#) цього Кодексу.

78.8. Порядок оформлення результатів документальної позапланової перевірки встановлено [статтею 86](#) цього Кодексу.

78.9. Перевірка платника податків з питань повноти нарахування і сплати податків та зборів під час здійснення контрольованих операцій проводиться з урахуванням особливостей, визначених [статтею 39](#) цього Кодексу.

{Статтю 78 доповнено пунктом 78.9 згідно із Законом [№ 72-VIII від 28.12.2014](#)}

Стаття 79. Особливості проведення документальної невіїзної перевірки

79.1. Документальна невіїзна перевірка здійснюється у разі прийняття керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу рішення про її проведення та за наявності підстав для проведення документальної перевірки, визначених [статтями 77](#) та [78](#) цього Кодексу. Документальна невіїзна перевірка здійснюється на підставі зазначених у підпункті [75.1.2](#) пункту 75.1 статті 75 цього Кодексу документів та даних, наданих платником податків у визначених цим Кодексом випадках, або отриманих в інший спосіб, передбачений законом.

{Пункт 79.1 статті 79 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

79.2. Документальна позапланова невіїзна перевірка проводиться посадовими особами контролюючого органу виключно на підставі рішення керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу, оформленого наказом, та за умови вручення платнику податків (його представнику) у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу, копії наказу про проведення документальної позапланової невіїзної перевірки та письмового повідомлення про дату початку та місце проведення такої перевірки.

{Абзац перший пункту 79.2 статті 79 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Виконання умов цієї статті надає посадовим особам контролюючого органу право розпочати проведення документальної невіїзної перевірки.

{Пункт 79.2 статті 79 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

79.3. Присутність платників податків під час проведення документальних невіїзних перевірок не обов'язкова.

{Пункт 79.4 статті 79 виключено на підставі Закону [№ 72-VIII від 28.12.2014](#)}

79.5. За наявності письмового звернення платника податків замість документальної невіїзної перевірки може проводитися документальна віїзна перевірка.

{Статтю 79 доповнено пунктом 79.5 згідно із Законом [№ 655-VIII від 17.07.2015](#)}

Стаття 80. Порядок проведення фактичної перевірки

80.1. Фактична перевірка здійснюється без попередження платника податків (особи).

80.2. Фактична перевірка може проводитися на підставі рішення керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу, оформленого наказом, копія якого вручається платнику податків або його уповноваженому представнику, або особам, які фактично проводять розрахункові операції під розписку до початку проведення такої перевірки, та за наявності хоча б однієї з таких підстав:

{Абзац перший пункту 80.2 статті 80 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

80.2.1. у разі коли за результатами перевірок інших платників податків виявлено факти, які свідчать про можливі порушення платником податків законодавства щодо виробництва та обігу підакцизних товарів, здійснення платником податків розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності патентів, ліцензій та інших документів, контроль за наявністю яких покладено на контролюючі органи, та виникає необхідність перевірки таких фактів;

{Підпункт 80.2.1 пункту 80.2 статті 80 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3205-VI від 07.04.2011](#), [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

80.2.2. у разі наявності та/або отримання в установленому законодавством порядку інформації від державних органів або органів місцевого самоврядування, яка свідчить про можливі порушення платником податків законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи, зокрема, щодо здійснення платниками податків розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності патентів, ліцензій та інших документів, контроль за наявністю яких покладено на контролюючі органи, виробництва та обігу підакцизних товарів;

{Підпункт 80.2.2 пункту 80.2 статті 80 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3205-VI від 07.04.2011](#), [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

80.2.3. письмового звернення покупця (споживача), оформленого відповідно до закону, про порушення платником податків установленого порядку проведення розрахункових операцій, касових операцій, патентування або ліцензування;

80.2.4. неподання суб'єктом господарювання в установлений законом строк обов'язкової звітності про використання реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій, розрахункових книжок та книг обліку розрахункових операцій, подання їх із нульовими показниками;

{Підпункт 80.2.5 пункту 80.2 статті 80 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

80.2.5. у разі наявності та/або отримання в установленому законодавством порядку інформації про порушення вимог законодавства в частині виробництва, обліку, зберігання та транспортування спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та цільового використання спирту платниками податків, обладнання акцизних складів витратомірами-лічильниками та/або рівномірами-лічильниками, а також здійснення функцій, визначених законодавством у сфері виробництва і обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пального;

{Підпункт 80.2.5 пункту 80.2 статті 80 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

80.2.6. у разі виявлення за результатами попередньої перевірки порушення законодавства з питань, визначених у [пункті 75.1.3](#);

80.2.7. у разі наявності та/або отримання в установленому законодавством порядку інформації про використання праці найманих осіб без належного оформлення трудових відносин та виплати роботодавцями доходів у вигляді заробітної плати без сплати податків до бюджету, а також здійснення фізичною особою підприємницької діяльності без державної реєстрації.

{Підпункт 80.2.7 пункту 80.2 статті 80 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

80.3. Фактична перевірка, що здійснюється за наявності підстави, визначеної у пункті 80.2.6, може бути проведена для контролю щодо припинення порушення законодавства з питань, визначених у [пункті 75.1.3](#), одноразово протягом 12 місяців з дати складання акта за результатами попередньої перевірки.

{Пункт 80.3 статті 80 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

80.4. Перед початком фактичної перевірки, з питань дотримання порядку здійснення розрахункових операцій та ведення касових операцій, посадовими особами контролюючих органів на підставі [підпункту 20.1.10](#) пункту 20.1 статті 20 цього Кодексу може бути проведена контрольна розрахункова операція.

{Пункт 80.4 статті 80 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

80.5. Допуск посадових осіб контролюючих органів до проведення фактичної перевірки здійснюється згідно із [статтею 81](#) цього Кодексу.

80.6. Під час проведення фактичної перевірки в частині дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами), в тому числі тим, яким встановлено випробування, перевіряється наявність належного оформлення трудових відносин, з'ясовуються питання щодо ведення обліку роботи, виконаної працівником, обліку витрат на оплату праці, відомості про оплату праці працівника. Для з'ясування факту належного оформлення трудових відносин з працівником, який здійснює трудову діяльність, можуть використовуватися документи, що посвідчують особу, або інші документи, які дають змогу її ідентифікувати (посадове посвідчення, посвідчення водія, санітарна книжка тощо).

80.7. Фактична перевірка проводиться двома і більше посадовими особами контролюючого органу у присутності посадових осіб суб'єкта господарювання або його представника та/або особи, що фактично здійснює розрахункові операції.

80.8. Під час проведення перевірки посадовими особами, які здійснюють таку перевірку, може проводитися хронометраж господарських операцій. За результатами хронометражу складається довідка, яка підписується посадовими особами контролюючого органу та посадовими особами суб'єкта господарювання або його представника та/або особами, що фактично здійснюють господарські операції.

80.9. Строки проведення фактичної перевірки встановлені [статтею 82](#) цього Кодексу.

80.10. Порядок оформлення результатів фактичної перевірки встановлено [статтею 86](#) цього Кодексу.

Стаття 81. Умови та порядок допуску посадових осіб контролюючих органів до проведення документальних виїзних та фактичних перевірок

81.1. Посадові особи контролюючого органу мають право приступити до проведення документальної виїзної перевірки, фактичної перевірки за наявності підстав для їх проведення, визначених цим Кодексом, та за умови пред'явлення або надіслання у випадках, визначених цим Кодексом, таких документів:

{Абзац перший пункту 81.1 статті 81 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

направлення на проведення такої перевірки, в якому зазначаються дата видачі, найменування контролюючого органу, реквізити наказу про проведення відповідної перевірки, найменування та реквізити суб'єкта (прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - платника податку, який перевіряється) або об'єкта, перевірка якого проводиться, мета, вид (документальна планова/позапланова або фактична), підстави, дата початку та тривалість перевірки, посада та прізвище посадової (службової) особи, яка проводитиме перевірку. Направлення на перевірку у такому випадку є дійсним за наявності підпису керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу, що скріплений печаткою контролюючого органу;

{Абзац другий пункту 81.1 статті 81 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5519-VI від 06.12.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

копії наказу про проведення перевірки, в якому зазначаються дата видачі, найменування контролюючого органу, найменування та реквізити суб'єкта (прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - платника податку, який перевіряється) та у разі проведення перевірки в іншому місці - адреса об'єкта, перевірка якого проводиться, мета, вид (документальна планова/позапланова або фактична перевірка), підстави для проведення перевірки, визначені цим Кодексом, дата початку і тривалість перевірки, період діяльності, який буде перевірятися. Наказ про проведення перевірки є дійсним за наявності підпису керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу та скріплення печаткою контролюючого органу;

{Абзац пункту 81.1 статті 81 в редакції Законів [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 655-VIII від 17.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

службового посвідчення осіб (належним чином оформленого відповідним контролюючим органом документа, що засвідчує посадову (службову) особу), які зазначені в направленні на проведення перевірки.

{Абзац пункту 81.1 статті 81 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Непред'явлення або ненадіслання у випадках, визначених цим Кодексом, платнику податків (його посадовим (службовим) особам або його уповноваженому представнику, або особам, які фактично проводять розрахункові операції) цих документів або пред'явлення зазначених документів, що оформлені з порушенням вимог, встановлених цим пунктом, є підставою для недопущення посадових (службових) осіб контролюючого органу до проведення документальної виїзної або фактичної перевірки.

{Абзац пункту 81.1 статті 81 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Відмова платника податків та/або посадових (службових) осіб платника податків (його представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) від допуску до перевірки на інших підставах, ніж визначені в абзаці п'ятому цього пункту, не дозволяється.

{Абзац шостий пункту 81.1 статті 81 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

При пред'явленні направлення платнику податків та/або посадовим (службовим) особам платника податків (його представникам або особам, які фактично проводять розрахункові операції) такі особи розписуються у направленні із зазначенням свого прізвища, імені, по батькові, посади, дати і часу ознайомлення.

У разі відмови платника податків та/або посадових (службових) осіб платника податків (його представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) розписатися у направленні на перевірку посадовими (службовими) особами контролюючого органу складається акт, який засвідчує факт відмови. У такому випадку акт про відмову від підпису у направленні на перевірку є підставою для початку проведення такої перевірки.

81.2. У разі відмови платника податків та/або посадових (службових) осіб платника податків (його представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) у допуску посадових (службових) осіб контролюючого органу до проведення перевірки посадовими (службовими) особами контролюючого органу за місцем проведення перевірки, невідкладно складається та реєструється в контролюючому органі не пізніше наступного робочого дня у двох примірниках акт, що засвідчує факт відмови, із

зазначенням заявлених причин відмови, один примірник якого вручається під підпис, відразу після його складання, платнику податків та/або уповноваженій особі платника податків.

{Абзац перший пункту 81.2 статті 81 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Посадова (службова) особа платника податків (його представник або особа, яка фактично проводить розрахункові операції) має право надати свої письмові пояснення до складеного контролюючим органом акта.

У разі відмови платника податків та/або його посадових (службових) осіб (представників або осіб, які фактично проводять розрахункові операції) підписати акт, що засвідчує факт відмови у допуску до проведення перевірки, та/або у разі відмови отримати примірник цього акта чи надати письмові пояснення до нього, посадовими (службовими) особами контролюючого органу складається акт, що засвідчує такий факт, та реєструється в контролюючому органі не пізніше наступного робочого дня.

{Абзац третій пункту 81.2 статті 81 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі якщо при організації документальної планової та позапланової виїзної або фактичної перевірки встановлено неможливість її проведення, посадовими (службовими) особами контролюючого органу невідкладно складається та підписується акт про неможливість проведення перевірки, який не пізніше наступного робочого дня реєструється в контролюючому органі. До такого акта додаються матеріали, що підтверджують факти, наведені в такому акті. Зазначений акт та матеріали надсилаються контролюючим органом платнику податку в порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу.

{Пункт 81.2 статті 81 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 81.2 статті 81 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

81.3. Під час проведення перевірок посадові (службові) особи органів державної служби повинні діяти у межах повноважень, визначених цим Кодексом.

Керівники і відповідні посадові особи юридичних осіб та фізичні особи - платники податків під час перевірки, що проводиться контролюючими органами, зобов'язані виконувати вимоги контролюючих органів щодо усунення виявлених порушень законів про оподаткування і підписати акт (довідку) про проведення перевірки та мають право надати заперечення на цей акт (довідку).

При проведенні перевірок посадові (службові) особи контролюючого органу не мають права вимагати у платника податків отримувати витяг із відповідного реєстру про взяття такого платника податків на облік відповідно до вимог цього Кодексу.

{Пункт 81.3 статті 81 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

Стаття 82. Строки проведення виїзних перевірок

82.1. Тривалість перевірок, визначених у [статті 77](#) цього Кодексу, не повинна перевищувати 30 робочих днів для великих платників податків, щодо суб'єктів малого підприємництва - 10 робочих днів, інших платників податків - 20 робочих днів.

Продовження строків проведення перевірок, визначених у статті 77 цього Кодексу, можливе за рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу не більш як на 15 робочих днів для великих платників податків,

щодо суб'єктів малого підприємництва - не більш як на 5 робочих днів, інших платників податків - не більш як на 10 робочих днів.

{Абзац другий пункту 82.1 статті 82 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

82.2. Тривалість перевірок, визначених у [статті 78](#) цього Кодексу, не повинна перевищувати 15 робочих днів для великих платників податків, щодо суб'єктів малого підприємництва - 5 робочих днів, для фізичних осіб - підприємців, які не мають найманих працівників, за наявності умов, визначених в абзацах третьому - восьмому цього пункту, - 3 робочі дні, інших платників податків - 10 робочих днів.

{Абзац перший пункту 82.2 статті 82 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5412-VI від 02.10.2012](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Продовження строків проведення перевірок, визначених у [статті 78](#) цього Кодексу, можливе за рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу не більш як на 10 робочих днів для великих платників податків, щодо суб'єктів малого підприємництва - не більш як на 2 робочих дні, інших платників податків - не більш як на 5 робочих днів.

{Абзац другий пункту 82.2 статті 82 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Документальна позапланова перевірка з підстав, визначених у [підпункті 78.1.7](#) пункту 78.1 статті 78 цього Кодексу, для фізичних осіб - підприємців, які не мають найманих працівників, проводиться у строк, визначений абзацом першим цього пункту, за наявності за два останні календарні роки одночасно таких умов:

{Пункт 82.2 статті 82 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

платником податку подано податкову декларацію про відсутність доходів від провадження господарської діяльності;

{Пункт 82.2 статті 82 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

платник податку не зареєстрований як платник податку на додану вартість;

{Пункт 82.2 статті 82 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

в контролюючих органах відсутня податкова інформація щодо:

{Пункт 82.2 статті 82 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

використання платником податку найманої праці фізичних осіб;

{Пункт 82.2 статті 82 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

відкритих платником податку рахунків у банках та інших фінансових установах.

{Пункт 82.2 статті 82 доповнено абзацом восьмим згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

У разі якщо під час проведення перевірки платник податків надає документи менше ніж за три робочі дні до дня її завершення або якщо надіслані у порядку, передбаченому [абзацом першим](#) пункту 44.7 статті 44 розділу I цього Кодексу, документи

надійшли до контролюючого органу менше ніж за три робочі дні до дня завершення перевірки, проведення перевірки може бути додатково продовжено до строків, встановлених цим пунктом, на строк три робочі дні.

{Пункт 82.2 статті 82 доповнено абзацом дев'ятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

82.3. Тривалість перевірок, визначених [статтею 80](#) цього Кодексу, не повинна перевищувати 10 діб.

Продовження строку таких перевірок здійснюється за рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу не більш як на 5 діб.

{Абзац другий пункту 82.3 статті 82 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Підставами для подовження строку перевірки є:

82.3.1. заява суб'єкта господарювання (у разі необхідності подання ним документів, які стосуються питань перевірки);

82.3.2. змінний режим роботи або підсумований облік робочого часу суб'єкта господарювання та/або його господарських об'єктів.

82.4. Проведення документальної планової та позапланової перевірки платника податків, крім платника податків - суб'єкта малого підприємництва, може бути зупинено за рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу, що оформляється наказом, копія якого не пізніше наступного робочого дня вручається платнику податків чи його уповноваженому представнику під розписку або надсилається платнику податків у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу, з подальшим поновленням її проведення на невикористаний строк.

{Абзац перший пункту 82.4 статті 82 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

Зупинення документальної планової, позапланової перевірки перериває перебіг строку проведення перевірки в разі вручення платнику податків або його уповноваженому представнику в порядку, визначеному абзацом першим цього пункту, наказу про зупинення такої перевірки.

{Абзац другий пункту 82.4 статті 82 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

При цьому перевірка може бути зупинена на загальний строк, що не перевищує 30 робочих днів, а в разі необхідності проведення експертизи, отримання інформації від іноземних державних органів щодо діяльності платника податків, завершення розгляду судом позовів з питань, пов'язаних з предметом перевірки, відновлення платником податків втрачених документів перевірка може бути зупинена на строк, необхідний для завершення таких процедур.

Загальний термін проведення перевірок, визначених у [пунктах 200.10 та 200.11](#) статті 200 цього Кодексу, з урахуванням установлених цим пунктом строків зупинення не може перевищувати 60 календарних днів.

{Пункт 82.4 статті 82 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

82.5. У разі порушення посадовими (службовими особами) контролюючого органу строку, визначеного абзацом другим пункту 85.4 статті 85 цього Кодексу, за заявою платника податків проведення документальної виїзної планової та позапланової перевірки повинно бути зупинено на строк не менше ніж п'ять робочих днів.

{Статтю 82 доповнено пунктом 82.5 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 83. Матеріали, які є підставами для висновків під час проведення перевірок

83.1. Для посадових осіб контролюючих органів під час проведення перевірок підставами для висновків є:

83.1.1. документи, визначені цим Кодексом;

83.1.2. податкова інформація;

83.1.3. експертні висновки, надані відповідно до [статті 84](#) цього Кодексу та інших законів України;

{Підпункт 83.1.3 пункту 83.1 статті 83 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

83.1.4. судові рішення;

83.1.5. виключено;

83.1.6. податкові консультації, інші матеріали, отримані в порядку та у спосіб, передбачені цим Кодексом або іншими законами, контроль за дотриманням яких покладений на контролюючі органи.

{Підпункт 83.1.6 пункту 83.1 статті 83 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 84. Проведення експертизи під час здійснення податкового контролю контролюючими органами

84.1. Експертиза проводиться у разі, коли для вирішення питань, що мають значення для здійснення податкового контролю, необхідні спеціальні знання у галузі науки, мистецтва, техніки, економіки та в інших галузях. Залучення експерта здійснюється на договірних засадах та за рахунок коштів сторони, що є ініціатором залучення експерта.

84.2. Експертиза призначається за заявою платника податків або за рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу, в яких зазначаються:

{Пункт 84.2 статті 84 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

84.2.1. підстави для залучення експерта;

84.2.2. прізвище, ім'я та по батькові експерта;

84.2.3. реквізити платника податків, стосовно якого здійснюється податковий контроль;

84.2.4. питання, поставлені до експерта;

84.2.5. документи, предмети та інші матеріали, які подаються на розгляд експерта.

84.3. Контролюючий орган, керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу якого призначив проведення експертизи, зобов'язаний ознайомити платника податків (його представника) з рішенням про проведення експертизи, а після закінчення експертизи - з висновком експерта.

{Пункт 84.3 статті 84 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

84.4. виключено.

84.5. Експерт має право ознайомлюватися з поданими йому матеріалами, які стосуються предмета експертизи, та просити надання додаткових матеріалів.

Експерт має право відмовитися від надання висновку, якщо поданих матеріалів недостатньо або такий експерт не володіє необхідними знаннями для проведення зазначеної експертизи.

84.6. За надання завідомо неправдивого висновку експерт несе відповідальність відповідно до закону.

Стаття 85. Надання платниками податків документів

85.1. Забороняється витребування документів від платника податків будь-якими посадовими (службовими) особами контролюючих органів у випадках, не передбачених цим Кодексом.

85.2. Платник податків зобов'язаний надати посадовим (службовим) особам контролюючих органів у повному обсязі всі документи, що належать або пов'язані з предметом перевірки. Такий обов'язок виникає у платника податків після початку перевірки.

При цьому великий платник податків на запит контролюючого органу зобов'язаний також надати посадовим (службовим) особам контролюючих органів засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#) копії таких документів, що створюються ним в електронній формі з обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань), первинних документів, регістрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням та сплатою податків і зборів, не пізніше двох робочих днів, наступних за днем отримання запиту.

{Абзац другий пункту 85.2 статті 85 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Для платників податків, які відповідно до цього пункту зобов'язані надавати інформацію в електронному вигляді, загальний формат та порядок подачі такої інформації визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. У разі невстановлення електронного формату та порядку надання такої інформації платник податків звільняється від обов'язку подання її в електронній формі.

{Пункт 85.2 статті 85 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#) - набирав чинності з 1 січня 2012 року у частині порядку надання інформації в електронній формі; із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Для проведення електронної перевірки платник податків забезпечує подання до контролюючого органу засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#) документів, які відповідно до цього Кодексу пов'язані з обчисленням та сплатою податків і зборів(якщо такі документи створюються таким платником податків в електронній формі та зберігаються на машинних носіях інформації). Загальний формат та порядок подання такої інформації встановлюються центральним

органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 85.2 статті 85 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

85.3. Документи, що містять комерційну таємницю або є конфіденційними, передаються окремо із зазначенням посадової (службової) особи, що їх отримала. Передача таких документів для їх огляду, вивчення і їх повернення оформляються актом у довільній формі, який підписують посадова (службова) особа контролюючого органу та платник податків (його представник).

85.4. При проведенні перевірок посадові (службові) особи контролюючого органу мають право отримувати у платників податків належним чином завірені копії первинних фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів, що свідчать про приховування (заниження) об'єктів оподаткування, несплату податків, зборів, платежів, порушення вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи. Такі копії повинні бути засвідчені підписом платника податків або його посадової особи та скріплені печаткою (за наявності).

Відповідний запит на отримання копій документів повинен бути поданий посадовою (службовою) особою контролюючого органу не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати закінчення перевірки.

{Пункт 85.4 статті 85 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 85.4 статті 85 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

85.5. Забороняється вилучення оригіналів первинних, фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів за винятком випадків, передбачених кримінальним процесуальним законодавством.

{Пункт 85.5 статті 85 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4652-VI від 13.04.2012](#), [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

85.6. У разі відмови платника податків або його законних представників надати копії документів посадовій (службовій) особі контролюючого органу така особа складає акт у довільній формі, що засвідчує факт відмови, із зазначенням посади, прізвища, імені, по батькові платника податків (його законного представника) та переліку документів, які йому запропоновано подати. Зазначений акт підписується посадовою (службовою) особою контролюючого органу та платником податків або його законним представником. У разі відмови платника податків або його законного представника від підписання зазначеного акта в ньому вчиняється відповідний запис.

85.7. Отримання копій документів оформляється описом. Копія опису, складеного посадовими (службовими) особами контролюючого органу, вручається під підпис платнику податків або його законному представнику. Якщо платник податків або його законний представник відмовляється від засвідчення опису або від підпису про отримання копії опису, то посадові (службові) особи контролюючого органу, які отримують копії, роблять відмітку про відмову від підпису.

85.8. Посадова (службова) особа контролюючого органу, яка проводить перевірку, у випадках, передбачених цим Кодексом, має право отримувати від платника податків або його законних представників копії документів, що належать до предмета перевірки. Такі

копії повинні бути засвідчені підписом платника податків або його посадової особи та скріплені печаткою (за наявності).

85.9. У разі коли до початку або під час проведення перевірки оригінали первинних документів, облікових та інших регістрів, фінансової та статистичної звітності, інших документів з питань обчислення і сплати податків та зборів, а також виконання вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, були вилучені правоохоронними та іншими органами, зазначені органи зобов'язані надати для проведення перевірки контролюючому органу копії зазначених документів або забезпечити доступ до перевірки таких документів.

Такі копії, засвідчені печаткою та підписами посадових (службових) осіб правоохоронних та інших органів, якими було здійснено вилучення оригіналів документів, або яким було забезпечено доступ до перевірки вилучених документів, повинні бути надані протягом трьох робочих днів з дня отримання письмового запиту контролюючого органу.

У разі якщо документи, зазначені в абзаці першому цього пункту, було вилучено правоохоронними та іншими органами, терміни проведення такої перевірки, у тому числі розпочатої, переносяться до дати отримання вказаних копій документів або забезпечення доступу до них.

Стаття 86. Оформлення результатів перевірок

86.1. Результати перевірок (крім камеральних та електронних перевірок) оформлюються у формі акта або довідки, які підписуються посадовими особами контролюючого органу та платниками податків або їх законними представниками (у разі наявності). У разі встановлення під час перевірки порушень складається акт. Якщо такі порушення відсутні, складається довідка.

Акт (довідка), складений за результатами перевірки та підписаний посадовими особами, які проводили перевірку, або особами, уповноваженими на це у встановленому порядку, у строки, визначені цим Кодексом, надається платнику податків або його законному представнику, який зобов'язаний його підписати.

Акт перевірки - документ, який складається у передбачених цим Кодексом випадках, підтверджує факт проведення перевірки та відображає її результати.

Акт перевірки не може розглядатися як заява або повідомлення про вчинення кримінального правопорушення щодо ухилення від сплати податків.

Довідка перевірки - документ, який складається у передбачених цим Кодексом випадках, підтверджує факт проведення перевірки та відображає її результати і є носієм доказової інформації про невстановлення фактів порушень вимог податкового, валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Строк складення акта (довідки) про результати перевірки не зараховується до строку проведення перевірки, встановленого цим Кодексом (з урахуванням його продовження).

У разі незгоди платника податків з висновками акта (довідки) такий платник зобов'язаний підписати такий акт (довідку) перевірки із запереченнями, які він має право надати разом з підписаним примірником акта (довідки) або окремо у строки, передбачені цим Кодексом.

Матеріали перевірки - це:

акт (довідка) перевірки з інформативними додатками, які є його невід'ємною частиною;

заперечення, надані платником податків до акта (довідки) перевірки (у разі їх наявності на час розгляду);

пояснення та їх документальне підтвердження, які надані платником податків відповідно до [підпункту 16.1.15](#) пункту 16.1 статті 16 та відповідно до абзацу другого підпункту 17.1.6 пункту 17.1 статті 17 розділу I цього Кодексу.

Порядок оформлення результатів перевірок, що проводяться контролюючими органами, визначеними [підпунктом 41.1.2](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, та надання заперечень до них визначається [Митним кодексом України](#).

{Пункт 86.1 статті 86 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 655-VIII від 17.07.2015](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

86.2. За результатами камеральної перевірки у разі встановлення порушень складається акт у двох примірниках, який підписується посадовими особами такого органу, які проводили перевірку, і після реєстрації у контролюючому органі вручається або надсилається для підписання протягом трьох робочих днів платнику податків у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу.

86.3. Акт (довідка) документальної виїзної перевірки, що визначено [статтями 77 і 78](#) цього Кодексу, складається у двох примірниках, підписується посадовими особами контролюючого органу, які проводили перевірку, та реєструється у контролюючому органі протягом п'яти робочих днів з дня, що настає за днем закінчення установленого для проведення перевірки строку (для платників податків, які мають філії та/або перебувають на консолідованій сплаті, - протягом 10 робочих днів).

У разі відмови платника податків або його законних представників від підписання акта (довідки) посадовими особами контролюючого органу складається відповідний акт, що засвідчує факт такої відмови. Один примірник акта або довідки про результати виїзної планової чи позапланової документальної перевірки у день його підписання або відмови від підписання вручається або надсилається платнику податків чи його законному представнику у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу.

{Абзац другий пункту 86.3 статті 86 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Відмова платника податків або його законних представників від підписання акта перевірки або отримання його примірника не звільняє платника податків від обов'язку сплатити визначені контролюючим органом за результатами перевірки грошові зобов'язання.

У разі відмови платника податків або його законних представників від отримання примірника акта або довідки про результати перевірки або неможливості його вручення та підписання у зв'язку з відсутністю платника податків або його законних представників за місцезнаходженням такий акт або довідка надсилається платнику податків у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу. У зазначених у цьому абзаці випадках контролюючим органом складається відповідний акт.

{Абзац четвертий пункту 86.3 статті 86 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

86.4. Акт (довідка) документальної невиїзної перевірки складається у двох примірниках, підписується посадовими особами контролюючого органу, які проводили перевірку, та реєструється у контролюючому органі протягом п'яти робочих днів з дня, що настає за днем закінчення установленого для проведення перевірки строку (для платників податків, які мають філії та/або перебувають на консолідованій сплаті, - протягом 10 робочих днів).

Акт (довідка) документальної невиїзної перевірки не пізніше наступного робочого дня після його реєстрації вручається особисто платнику податків чи його представникам або надсилається у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу. У разі відмови платника податків або його представників від підписання акта (довідки) перевірки посадовими особами контролюючого органу складається відповідний акт, що засвідчує факт такої відмови. Відмова платника податків або його представників від підписання акта перевірки не звільняє такого платника податків від обов'язку сплатити визначені контролюючим органом за результатами перевірки грошові зобов'язання. Заперечення по акту перевірки розглядаються у порядку і строки, передбачені [пунктом 86.7](#) цієї статті. Податкове повідомлення-рішення приймається у порядку і строки, передбачені [пунктом 86.8](#) цієї статті.

{Абзац другий пункту 86.4 статті 86 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

86.5. Акт (довідка) про результати фактичних перевірок, визначених [статтею 80](#) цього Кодексу, складається у двох примірниках, підписується посадовими особами контролюючих органів, які проводили перевірку, реєструється не пізніше наступного робочого дня після закінчення перевірки. Акт (довідка) про результати зазначених перевірок підписується особою, яка здійснювала розрахункові операції, платником податків та його законними представниками (у разі наявності).

{Абзац другий пункту 86.5 статті 86 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Підписання акта (довідки) таких перевірок особою, яка здійснювала розрахункові операції, платником податків та/або його представниками та посадовими особами контролюючого органу, які проводили перевірку, здійснюється за місцем проведення перевірки або у приміщенні контролюючого органу.

{Абзац третій пункту 86.5 статті 86 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі відмови платника податків, його законних представників або особи, яка здійснювала розрахункові операції, від підписання акта (довідки), посадовими особами контролюючого органу складається акт, що засвідчує факт такої відмови. Один примірник акта або довідки про результати перевірки не пізніше наступного робочого дня після його складення реєструється в журналі реєстрації актів контролюючого органу і не пізніше наступного дня після його реєстрації вручається або надсилається платнику податків, його законному представнику або особі, яка здійснювала розрахункові операції.

У разі відмови платника податків або його законних представників від отримання примірника акта (довідки) перевірки чи неможливості його вручення платнику податків або його законним представникам чи особі, яка здійснювала розрахункові операції з будь-яких причин, такий акт або довідка надсилається платнику податків у порядку, визначеному [статтею 58](#) цього Кодексу для надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень. У зазначених в цьому абзаці випадках контролюючим органом складається відповідний акт або робиться позначка в акті або довідці про результати перевірки.

86.6. Відмова платника податків або його законних представників чи особи, яка здійснювала розрахункові операції, від підписання акта перевірки або отримання його примірника не звільняє платника податків від обов'язку сплатити визначені контролюючим органом за результатами перевірки грошові зобов'язання.

86.7. У разі незгоди платника податків або його представників з висновками перевірки чи фактами і даними, викладеними в акті (довідці) перевірки (крім документальної позапланової перевірки, проведеної у порядку, встановленому [підпунктом 78.1.5](#) пункту 78.1 статті 78 цього Кодексу), вони мають право подати свої заперечення та додаткові документи і пояснення, зокрема, але не виключно, документи, що підтверджують відсутність вини, наявність пом'якшуючих обставин або обставин, що звільняють від фінансової відповідальності відповідно до цього Кодексу, до контролюючого органу, який проводив перевірку платника податків, протягом 10 робочих днів з дня, наступного за днем отримання акта (довідки).

Такі заперечення, додаткові документи і пояснення є невід'ємною частиною матеріалів перевірки.

86.7.1. Акт перевірки, заперечення до акта перевірки та/або додаткові документи і пояснення, у разі їх подання платником податку у визначеному цим пунктом порядку (далі - матеріали перевірки), розглядаються комісією такого контролюючого органу з питань розгляду заперечень та пояснень до актів перевірок (далі - комісія з питань розгляду заперечень), яка є постійно діючим колегіальним органом контролюючого органу. Склад комісії та порядок її роботи затверджуються наказом керівника контролюючого органу.

Розгляд матеріалів перевірки здійснюється комісією з питань розгляду заперечень контролюючого органу протягом 10 робочих днів, що настають за днем отримання заперечень до акта перевірки та/або додаткових документів і пояснень відповідно до цього пункту (днем завершення перевірки, проведеної у зв'язку з необхідністю з'ясування обставин, що не були досліджені під час перевірки та зазначені у запереченнях, додаткових документах та поясненнях), та платнику податків надсилається відповідь у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу.

86.7.2. У разі отримання від платника податків у визначеному цим пунктом порядку заперечень до акта перевірки та/або додаткових документів і пояснень, контролюючий орган зобов'язаний повідомити платника податків про місце і час проведення розгляду матеріалів перевірки. Таке повідомлення надсилається платнику податків протягом двох робочих днів з дня отримання від нього заперечень та/або додаткових документів і пояснень, але не пізніше ніж за чотири робочі дні до дня їх розгляду.

86.7.3. Платник податків має право брати участь у процесі розгляду матеріалів перевірки особисто або через свого представника. Безпосередньо під час розгляду матеріалів перевірки платник податку має право надавати письмові та/або усні пояснення з приводу предмета розгляду.

Відсутність платника податку або його представника, повідомленого в передбаченому цією статтею порядку про час і місце розгляду матеріалів перевірки, не є перешкодою для розгляду матеріалів перевірки.

86.7.4. Під час розгляду матеріалів перевірки комісія з питань розгляду заперечень:

встановлює, чи вчинив платник податку, щодо якого було складено акт перевірки, порушення податкового, валютного та/або іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи;

розглядає обставини вчинених правопорушень, які відображені в акті перевірки, а також встановлені при розгляді наданих платником податків відповідно до цього пункту письмових пояснень та їх документального підтвердження (зокрема щодо обставин, що стосуються події правопорушення, та вжитих платником податків заходів щодо дотримання правил та норм законодавства, з посиланням на документи та інші фактичні дані, що підтверджують зазначені обставини);

досліджує питання наявності або відсутності обставин, що виключають вину у вчиненні правопорушення (крім правопорушень, відповідальність за які настає незалежно від наявності вини), пом'якшують або звільняють від відповідальності;

досліджує питання щодо необхідності проведення перевірки у порядку, встановленому [підпунктом 78.1.5](#) пункту 78.1 статті 78 цього Кодексу;

визначає розмір грошових зобов'язань та/або суму зменшення бюджетного відшкодування та/або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість, та/або суму зменшення податку на доходи фізичних осіб, задекларованого до повернення з бюджету, зокрема при використанні права на податкову знижку, та/або заниження чи завищення суми податкових зобов'язань, заявленої у [податковій декларації](#), або суми податкового кредиту, заявленої у податковій декларації з податку на додану вартість, а також необхідність надсилання (вручення) платнику податків відповідного податкового повідомлення-рішення у випадках, передбачених цим Кодексом.

При розгляді матеріалів перевірки контролюючим органом досліджуються всі наявні фактичні дані, що стосуються предмета розгляду, у тому числі документи, надані платником податків або витребувані у нього, письмові та усні пояснення платника податку, інші фактичні дані, що наявні або доступні контролюючому органу.

За результатами розгляду матеріалів перевірки комісія з розгляду заперечень приймає висновок, що є невід'ємною частиною матеріалів перевірки.

У разі встановлення необхідності проведення позапланової документальної перевірки у порядку, встановленому [підпунктом 78.1.5](#) пункту 78.1 статті 78 цього Кодексу, висновок за результатами розгляду матеріалів перевірки приймається комісією з питань розгляду заперечень після проведення такої перевірки з урахуванням її результатів.

У разі незгоди платника податків або його представників з висновками перевірки чи фактами і даними, викладеними в акті (довідці) перевірки, проведеної на підставі [підпункту 78.1.5](#) пункту 78.1 статті 78 цього Кодексу у зв'язку з розглядом наданих у порядку, визначеному цим пунктом, заперечень до акта (довідки) перевірки, або розглядом скарги на прийняте контролюючим органом податкове повідомлення-рішення, вони мають право подати свої заперечення до контролюючого органу, який проводив таку перевірку, протягом п'яти робочих днів з дня, наступного за днем отримання акта (довідки). Розгляд таких заперечень окремо не здійснюється. Такі заперечення долучаються до матеріалів перевірки або матеріалів щодо розгляду скарги, а наведені в них факти та дані враховуються контролюючим органом при формуванні у передбаченому цим підпунктом порядку висновку за результатами розгляду матеріалів перевірки або під час розгляду скарги на прийняте податкове повідомлення-рішення у порядку, встановленому [статтею 56](#) цього Кодексу.

86.7.5. Податкове повідомлення-рішення приймається керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу на підставі висновку комісії контролюючого органу з питань розгляду заперечень протягом п'яти робочих днів, наступних за днем прийняття такого висновку комісією і надання (надсилання) письмової відповіді платнику податків, у порядку, визначеному підпунктом 86.7.1 цього пункту.

Контролюючим та іншим державним органам забороняється використовувати акт перевірки як підставу для висновків стосовно взаємовідносин платника податків з його контрагентами, якщо за результатами складання акта перевірки податкове повідомлення-рішення не надіслано (не вручено) платнику податків або воно вважається відкликаним відповідно до [підпунктів 60.1.2](#) та [60.1.4](#) пункту 60.1 статті 60 цього Кодексу.

{Пункт 86.7 статті 86 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 655-VIII від 17.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

86.8. Податкове повідомлення-рішення приймається в порядку, передбаченому [статтею 58](#) цього Кодексу, керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу протягом п'ятнадцяти робочих днів з дня, наступного за днем вручення платнику податків, його представнику або особі, яка здійснювала розрахункові операції, акта перевірки, та надсилається (вручається) платнику податків у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу.

За наявності заперечень посадових осіб платника податків до акта перевірки та додаткових документів і пояснень, зокрема документів, що підтверджують відсутність вини, наявність пом'якшуючих обставин або обставин, що звільняють від фінансової відповідальності відповідно до цього Кодексу, поданих у порядку, встановленому цією статтею, податкове повідомлення-рішення приймається в порядку та строки, визначені [пунктом 86.7](#) цієї статті.

{Пункт 86.8 статті 86 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 86.9 статті 86 виключено на підставі Закону [№ 655-VIII від 17.07.2015](#)}

86.10. В акті перевірки зазначаються як факти заниження, так і факти завищення податкових зобов'язань платника.

86.11. За результатами електронної перевірки складається довідка у двох примірниках, що підписується посадовими особами контролюючого органу, які проводили перевірку, та реєструється у контролюючому органі протягом трьох робочих днів з дня закінчення встановленого для проведення перевірки строку (для платників податків, які мають філії та/або перебувають на консолідованій сплаті,- протягом п'яти робочих днів).

Довідка електронної перевірки після її реєстрації вручається особисто платнику податків або його законним представникам для ознайомлення та підписання протягом п'яти робочих днів з дня вручення.

У разі незгоди платника податків або його законних представників з висновками перевірки чи фактами і даними, викладеними в довідці, складеній за результатами електронної перевірки, вони зобов'язані підписати таку довідку та мають право подати свої заперечення, які є невід'ємною частиною такої довідки, разом з підписаним примірником довідки.

Такі заперечення розглядаються контролюючим органом протягом п'яти робочих днів з дня їх отримання та платнику податків надсилається відповідь у порядку, визначеному [статтею 58](#) цього Кодексу для надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень. Така відповідь є невід'ємною частиною довідки про проведення електронної перевірки. Платник податку (його уповноважена особа та/або представник) має право брати участь у розгляді заперечень, про що він зазначає у поданих запереченнях.

{Статтю 86 доповнено пунктом 86.11 згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

86.12. Результати перевірок з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки" оформлюються з урахуванням особливостей, визначених [статтею 39](#) цього Кодексу.

{Статтю 86 доповнено пунктом 86.12 згідно із Законом [№ 408-VII від 04.07.2013](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

86.13. Акт (довідка) за результатами перевірки діяльності нерезидента через відокремлені підрозділи, у тому числі постійне представництво в Україні без взяття на облік у контролюючому органі, надсилається нерезиденту в порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу, або надається уповноваженому представнику нерезидента чи надсилається до компетентного органу держави, резидентом якої є нерезидент. У разі отримання від нерезидента письмових заперечень на акт (довідку) такі заперечення розглядаються у порядку, визначеному цим Кодексом.

{Статтю 86 доповнено пунктом 86.13 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

ГЛАВА 9. ПОГАШЕННЯ ПОДАТКОВОГО БОРГУ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ

Стаття 87. Джерела сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу платника податків

87.1. Джерелами самостійної сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу платника податків є будь-які власні кошти, у тому числі ті, що отримані від продажу товарів (робіт, послуг), майна, випуску цінних паперів, зокрема корпоративних прав, отримані як позика (кредит), та з інших джерел, з урахуванням особливостей, визначених цією статтею, а також суми надміру сплачених платежів до відповідних бюджетів.

Джерелом самостійної сплати грошових зобов'язань з податку на додану вартість є суми коштів, джерела яких зазначені в абзаці першому цього пункту та обліковуються в системі електронного адміністрування податку на додану вартість. У разі сплати податкових зобов'язань, що виникли до 1 липня 2015 року, та/або погашення податкового боргу за податковими зобов'язаннями, що виникли до 1 липня 2015 року, перерахування коштів до бюджету здійснюється безпосередньо з поточних рахунків платника податків, відкритих у банках.

{Пункт 87.1 статті 87 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Сплату грошових зобов'язань або погашення податкового боргу платника податків з відповідного платежу може бути здійснено також:

{Абзац третій пункту 87.1 статті 87 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

а) за рахунок надміру сплачених сум такого платежу (без заяви платника);

{Абзац пункту 87.1 статті 87 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

б) за рахунок помилково та/або надміру сплачених сум з інших платежів (на підставі відповідної заяви платника) до відповідних бюджетів з урахуванням особливостей, визначених у [пункті 43.4](#) статті 43 цього Кодексу;

{Абзац пункту 87.1 статті 87 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

в) за рахунок суми бюджетного відшкодування з податку на додану вартість (на підставі відповідної заяви платника) до Державного бюджету України".

{Абзац пункту 87.1 статті 87 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Не можуть бути джерелом погашення податкового боргу, крім погашення податкового боргу з податку на додану вартість (крім податкового боргу, що виник до 1 липня 2015 року), кошти на рахунку платника в системі електронного адміністрування податку на додану вартість. Для погашення такого податкового боргу за рахунок коштів на рахунку платника податків у системі електронного адміністрування податку на додану вартість

центрального органу виконавчої влади, що реалізує податкову політику, за умови наявності підстав, передбачених [статтею 95](#) цього Кодексу, надсилає центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, у якому відкриті рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, реєстр, у якому зазначаються найменування платника податків, податковий та індивідуальний податковий номер платника податків та сума податкового боргу, що підлягає перерахуванню до бюджету (крім сум податкового боргу за податковими зобов'язаннями з податку на додану вартість, що підлягали сплаті до державного бюджету та за якими сформовано реєстр для перерахування коштів до державного бюджету з рахунка у системі електронного адміністрування відповідно до [пункту 200.2](#) статті 200 цього Кодексу). Порядок формування та надсилання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, такого реєстру визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 87.1 статті 87 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

87.2. Джерелами погашення податкового боргу платника податків є будь-яке майно такого платника податків з урахуванням обмежень, визначених цим Кодексом, а також іншими законодавчими актами.

87.3. Не можуть бути використані як джерела погашення податкового боргу платника податків:

87.3.1. майно платника податків, надане ним у заставу іншим особам (на час дії такої застави), якщо така застава зареєстрована згідно із законом у відповідних державних реєстрах до моменту виникнення права податкової застави;

87.3.2. майно, яке належить на правах власності іншим особам та перебуває у володінні або користуванні платника податків, у тому числі (але не виключно) майно, передане платнику податків у лізинг, оренду, схов (відповідальне зберігання), ломбардний схов, на комісію (консигнацію); давальницька сировина, надана підприємству для переробки, крім її частини, що надається платнику податків як оплата за такі послуги, а також майно інших осіб, прийняті платником податків у заставу чи заклад, довірче та будь-які інші види агентського управління;

{Підпункт 87.3.2 пункту 87.3 статті 87 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

87.3.3. майнові права інших осіб, надані платнику податків у користування або володіння, а також немайнові права, у тому числі права інтелектуальної (промислової) власності, передані в користування такому платнику податків без права їх відчуження;

87.3.4. Кошти кредитів або позик, наданих платнику податків кредитно-фінансовою установою, що обліковуються на позичкових рахунках, відкритих такому платнику податків, суми акредитивів, що виставлені на ім'я платника податків, але не відкриті, суми авансових платежів та попередньої оплати за контрактами підприємств суднобудівної промисловості (клас 35.11 група 35 [КВЕД ДК 009:2005](#)), отримані від замовників морських та річкових суден та інших плавучих засобів;

{Підпункт 87.3.4 пункту 87.3 статті 87 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

87.3.5. майно, включене до складу цілісних майнових комплексів державних підприємств, які не підлягають приватизації, у тому числі казенних

підприємств. [Порядок](#) віднесення майна до такого, що включається до складу цілісного майнового комплексу державного підприємства, встановлюється Фондом державного майна України;

87.3.6. майно, вільний обіг якого заборонено згідно із законодавством України;

87.3.7. майно, що не може бути предметом застави відповідно до [Закону України "Про заставу"](#);

87.3.8. кошти інших осіб, надані платнику податків у вклад (депозит) або довірче управління, а також власні кошти юридичної особи, що використовуються для виплат заборгованості з основної заробітної плати за фактично відпрацьований час фізичним особам, які перебувають у трудових відносинах з такою юридичною особою.

87.4. Посадові особи, у тому числі державні виконавці, які прийняли рішення про використання майна, визначеного [пунктом 87.3](#) цієї статті, як джерела погашення грошового зобов'язання або податкового боргу платника податків несуть відповідальність відповідно до закону.

87.5. У разі якщо здійснення заходів щодо погашення податкового боргу платника податків шляхом стягнення коштів, які перебувають у його власності, не привело до повного погашення суми податкового боргу або у разі недостатності у платника коштів для погашення податкового боргу, контролюючий орган визначає дебіторську заборгованість платника податків, строк погашення якої настав, джерелом погашення податкового боргу такого платника податків.

Контролюючий орган укладає з платником податків договір щодо переведення права вимоги такої дебіторської заборгованості. Така дебіторська заборгованість продовжує залишатися активом платника податків, що має податковий борг, про що зазначається в договорі між платником податків і контролюючим органом, та повинна бути відповідним чином розкрита в примітках до фінансової звітності.

Податковий борг продовжує обліковуватися за платником податків, у якого він виник, до надходження коштів до бюджету за рахунок стягнення цієї дебіторської заборгованості. Контролюючий орган повідомляє платнику податків про таке надходження в п'ятиденний строк з дня отримання відповідного документа.

У разі відмови платника податків, що має податковий борг, від укладення з контролюючим органом договору щодо переведення права вимоги дебіторської заборгованості такий контролюючий орган звертається до суду щодо зобов'язання платника податків укласти зазначений договір.

{Пункт 87.5 статті 87 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

87.6. У разі відсутності у платника податків, що є філією, відокремленим підрозділом юридичної особи, майна, достатнього для погашення його грошового зобов'язання або податкового боргу, джерелом погашення грошового зобов'язання або податкового боргу такого платника податків є майно такої юридичної особи, на яке може бути звернено стягнення згідно з цим Кодексом.

Порядок застосування пунктів 87.5 і 87.6 цієї статті визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац другий пункту 87.6 статті 87 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

87.7. Забороняється будь-яка уступка грошового зобов'язання або податкового боргу платника податків третім особам. Положення цього пункту не поширюються на випадки,

коли гарантами повного та своєчасного погашення грошових зобов'язань платника податків є інші особи, якщо таке право передбачено цим Кодексом.

87.8. Додатково до джерел, визначених у [пункті 87.1](#) цієї статті, джерелом погашення податкового боргу банків, небанківських фінансових установ, у тому числі страхових організацій, можуть бути кошти, незалежно від джерел їх походження та без застосування обмежень, визначених у [підпунктах 87.3.4 та 87.3.8](#) пункту 87.3 цієї статті, у сумі, яка не перевищує суму їх власного капіталу (без урахування страхових та прирівняних до них обов'язкових резервів, сформованих відповідно до закону). Визначення розміру власного капіталу здійснюється відповідно до законодавства України.

87.9. У разі наявності у платника податків податкового боргу контролюючі органи зобов'язані зарахувати кошти, що сплачує такий платник податків, в рахунок погашення податкового боргу згідно з черговістю його виникнення незалежно від напрямку сплати, визначеного платником податків. У такому ж порядку відбувається зарахування коштів, що надійдуть у рахунок погашення податкового боргу платника податків відповідно до [статті 95](#) цього Кодексу або за рішенням суду у випадках, передбачених законом.

{Абзац перший пункту 87.9 статті 87 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Спрямування коштів платником податків на погашення грошового зобов'язання перед погашенням податкового боргу забороняється, крім випадків спрямування цих коштів на виплату заробітної плати та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

87.10. З моменту винесення судом ухвали про порушення провадження у справі про банкрутство платника податків порядок погашення грошових зобов'язань, які включені до конкурсних кредиторських вимог контролюючих органів до такого боржника, визначається згідно з [Кодексом України з процедур банкрутства](#) без застосування норм цього Кодексу.

{Пункт 87.10 статті 87 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

87.11. Орган стягнення звертається до суду з позовом про стягнення суми податкового боргу платника податку - фізичної особи. Стягнення податкового боргу за рішенням суду здійснюється державною виконавчою службою відповідно до закону про виконавче провадження.

87.12. У разі якщо податковий борг виник за операціями, що виконувалися в межах договорів про спільну діяльність, джерелом погашення такого податкового боргу є майно платників податків, що є учасниками такого договору.

Стаття 88. Зміст податкової застави

88.1. З метою забезпечення виконання платником податків своїх обов'язків, визначених цим Кодексом, майно платника податків, який має податковий борг, передається у податкову заставу.

88.2. Право податкової застави виникає згідно з цим Кодексом та не потребує письмового оформлення.

88.3. У разі якщо податковий борг виник за операціями, що виконувалися в межах договорів про спільну діяльність, у податкову заставу передається майно платника податків, який згідно з умовами договору був відповідальним за перерахування податків до бюджету та/або майно, яке внесене у спільну діяльність та/або є результатом спільної діяльності платників податків. У разі недостатності майна такого платника податків у податкову заставу передається майно інших учасників договору про спільну діяльність у розмірах, пропорційних їх участі у такій спільній діяльності.

Стаття 89. Виникнення права податкової застави

89.1. Право податкової застави виникає:

89.1.1. у разі несплати у строки, встановлені цим Кодексом, суми грошового зобов'язання, самостійно визначеної платником податків у [податковій декларації](#), - з дня, що настає за останнім днем зазначеного строку;

89.1.2. у разі несплати у строки, встановлені цим Кодексом, суми грошового зобов'язання, самостійно визначеної контролюючим органом, - з дня виникнення податкового боргу;

89.1.3. у випадку, визначеному в [пункті 100.11](#) статті 100 цього Кодексу, - з дня укладання договору про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань.

{Пункт 89.1 статті 89 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

89.2. З урахуванням положень цієї статті право податкової застави поширюється на будь-яке майно платника податків, яке перебуває в його власності (господарському віданні або оперативному управлінні) у день виникнення такого права і балансова вартість якого відповідає сумі податкового боргу платника податків, крім випадків, передбачених [пунктом 89.5](#) цієї статті, а також на інше майно, на яке платник податків набуде прав власності у майбутньому.

У разі якщо балансова вартість майна, на яке поширюється податкова застава, є меншою ніж сума податкового боргу платника податків, право податкової застави поширюється на таке майно.

{Пункт 89.2 статті 89 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

У разі якщо балансова вартість такого майна не визначена, його опис здійснюється за результатами оцінки, яка проводиться відповідно до [Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні"](#).

У разі збільшення суми податкового боргу складається акт опису до суми, відповідної сумі податкового боргу платника податків, у порядку, передбаченому цією статтею.

Право податкової застави не поширюється на майно, визначене [підпунктом 87.3.7](#) пункту 87.3 статті 87 цього Кодексу, на іпотечні активи, що належать емітенту та є забезпеченням відповідного випуску іпотечних сертифікатів з фіксованою дохідністю, на грошові доходи від цих іпотечних активів до повного виконання емітентом зобов'язань за цим випуском іпотечних сертифікатів з фіксованою дохідністю, а також на склад іпотечного покриття та грошові доходи від нього до повного виконання емітентом зобов'язань за відповідним випуском звичайних іпотечних облігацій.

Право податкової застави не застосовується, якщо загальна сума податкового боргу платника податків не перевищує ста вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

{Пункт 89.2 статті 89 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 1072-IX від 04.12.2020](#)}

89.3. Майно, на яке поширюється право податкової застави, оформлюється актом опису.

До акта опису включається ліквідне майно, яке можливо використати як джерело погашення податкового боргу.

Опис майна у податкову заставу здійснюється на підставі рішення керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу, яке пред'являється платнику податків, що має податковий борг.

{Абзац третій пункту 89.3 статті 89 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Акт опису майна, на яке поширюється право податкової застави, складається податковим керуючим у порядку та за формою, що затверджені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац четвертий пункту 89.3 статті 89 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Відмова платника податків від підписання акта опису майна, на яке поширюється право податкової застави, не звільняє такого платника податків від поширення права податкової застави на описане майно. У такому випадку опис здійснюється у присутності не менш як двох понять.

89.4. У разі якщо платник податків не допускає податкового керуючого для здійснення опису майна такого платника податків у податкову заставу та/або не подає документів, необхідних для такого опису, податковий керуючий складає акт відмови платника податків від опису майна у податкову заставу.

Контролюючий орган звертається до суду щодо зупинення видаткових операцій на рахунках платника податків, заборону відчуження таким платником податків майна та зобов'язання такого платника податків допустити податкового керуючого для опису майна у податкову заставу.

Зупинення видаткових операцій на рахунках платника податків та заборона відчуження таким платником податків майна діють до дня складення акта опису майна платника податків у податкову заставу податковим керуючим або акта про відсутність майна, що може бути описано у податкову заставу, або погашення податкового боргу в повному обсязі. Податковий керуючий не пізніше робочого дня, що настає за днем складення цих актів, зобов'язаний надіслати банкам, іншим фінансовим установам, а також платнику податків рішення про складення актів, яке є підставою для поновлення видаткових операцій та скасування заборони на відчуження майна.

{Абзац третій пункту 89.4 статті 89 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

89.5. У разі якщо на момент складення акта опису майно відсутнє або його балансова вартість менша від суми податкового боргу, право податкової застави поширюється на інше майно, на яке платник податків набуде право власності у майбутньому до погашення податкового боргу в повному обсязі.

Платник податків зобов'язаний не пізніше робочого дня, наступного за днем набуття права власності на будь-яке майно, повідомити контролюючий орган про наявність такого майна. Контролюючий орган зобов'язаний протягом трьох робочих днів з дня отримання зазначеного повідомлення прийняти рішення щодо включення такого майна до акта опису майна, на яке поширюється право податкової застави та балансова вартість якого відповідає сумі податкового боргу платника податків, або відмовити платнику податків у включенні такого майна до акта опису.

У разі якщо контролюючий орган приймає рішення про включення майна до акта опису, складається відповідний акт опису, один примірник якого надсилається платнику податків у порядку, визначеному [статтею 42](#) цього Кодексу.

{Абзац третій пункту 89.5 статті 89 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

До прийняття відповідного рішення контролюючим органом платник податків не має права відчужувати таке майно.

У разі порушення платником податків вимог цього пункту він несе відповідальність згідно із законом.

89.6. Якщо майно платника податків є неподільним і його балансова вартість більша від суми податкового боргу, таке майно підлягає опису у податкову заставу у повному обсязі.

89.7. Заміна предмета застави може здійснюватися тільки за згодою контролюючого органу.

89.8. Контролюючий орган зобов'язаний безоплатно зареєструвати податкову заставу у відповідному державному реєстрі.

Стаття 90. Податковий пріоритет

90.1. Пріоритет податкової застави щодо пріоритету інших обтяжень (включаючи інші застави) встановлюється відповідно до закону.

Стаття 91. Податковий керуючий

91.1. У разі наявності у платника податків податкового боргу керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу за місцем реєстрації платника податків, що має податковий борг, призначає такому платнику податкового керуючого. Податковий керуючий повинен бути посадовою (службовою) особою контролюючого органу. Податковий керуючий має права та обов'язки, визначені цим Кодексом.

{Пункт 91.1 статті 91 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

91.2. Порядок призначення та звільнення, а також функції та повноваження податкового керуючого визначає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 91.2 статті 91 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

91.3. Податковий керуючий описує майно платника податків, що має податковий борг, в податкову заставу, здійснює перевірку стану збереження майна, яке перебуває у податковій заставі, проводить опис майна, на яке поширюється право податкової застави, для його продажу у випадках, передбачених цим Кодексом, одержує від боржника інформацію про операції із заставленим майном, а в разі його відчуження без згоди контролюючого органу (за умови, коли наявність такої згоди має бути обов'язковою згідно з вимогами цього Кодексу) вимагає пояснення від платника податків або його службових (посадових) осіб. У разі продажу в рахунок погашення податкового боргу майна платника податків, на яке поширюється право податкової застави, податковий керуючий має право отримувати від такого платника податків документи, що засвідчують право власності на зазначене майно.

У разі відмови платника податків від підписання акта опису майна, на яке поширюється право податкової застави, податковий керуючий має право залучати до опису майна платника податків не менш як двох понять.

{Пункт 91.3 статті 91 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

91.4. У разі якщо платник податків, що має податковий борг, перешкоджає виконанню податковим керуючим повноважень, визначених цим Кодексом, такий податковий керуючий складає акт про перешкоджання платником податків виконанню таких повноважень у порядку та за формою, що встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац перший пункту 91.4 статті 91 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Контролюючий орган звертається до суду щодо зупинення видаткових операцій на рахунках платника податків та зобов'язання такого платника податків виконати законні вимоги податкового керуючого, передбачені цим Кодексом. Строк, на який можуть бути зупинені видаткові операції, визначається судом, але не більше двох місяців.

Зупинення видаткових операцій на рахунках платника податків може бути достроково скасовано за рішенням податкового керуючого або суду.

Стаття 92. Узгодження операцій із заставленим майном

92.1. Платник податків зберігає право користування майном, що перебуває у податковій заставі, якщо інше не передбачено законом.

Платник податків може відчужувати майно, що перебуває у податковій заставі, тільки за згодою контролюючого органу, а також у разі, якщо контролюючий орган впродовж десяти днів з моменту отримання від платника податків відповідного звернення не надав такому платнику податків відповіді щодо надання (ненадання) згоди.

У разі якщо в податковій заставі перебуває лише готова продукція, товари та товарні запаси, платник податків може відчужувати таке майно без згоди контролюючого органу за кошти за цінами, що не є меншими за звичайні, та за умови, що кошти від такого відчуження будуть направлені в повному обсязі в рахунок виплати заробітної плати, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та/або погашення податкового боргу.

92.2. У разі відчуження або оренди, або надання у лізинг майна, яке перебуває у податковій заставі, платник податків за згодою контролюючого органу зобов'язаний замінити його іншим майном такої самої або більшої вартості. Зменшення вартості заміненого майна допускається тільки за згодою контролюючого органу за умови часткового погашення податкового боргу.

{Пункт 92.2 статті 92 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

92.3. У разі здійснення операцій з майном, яке перебуває у податковій заставі, без попередньої згоди контролюючого органу платник податків несе відповідальність відповідно до закону.

Стаття 93. Припинення податкової застави

93.1. Майно платника податків звільняється з податкової застави з дня:

93.1.1. отримання контролюючим органом підтвердження повного погашення суми податкового боргу та/або розстрочених (відстрочених) грошових зобов'язань та процентів за користування розстроченням (відстроченням) в установленому законодавством порядку;

{Підпункт 93.1.1 пункту 93.1 статті 93 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

93.1.2. визнання податкового боргу безнадійним;

93.1.3. набрання законної сили відповідним рішенням суду про припинення податкової застави у межах процедур, визначених законодавством з питань банкрутства;

{Підпункт 93.1.3 пункту 93.1 статті 93 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

93.1.4. отримання платником податків внаслідок проведення процедури адміністративного або судового оскарження або в інших випадках, передбачених [статтею 55](#) цього Кодексу, рішення відповідного органу про визнання протиправними та/або скасування раніше прийнятих рішень щодо нарахування суми грошового зобов'язання.

{Підпункт 93.1.4 пункту 93.1 статті 93 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 93.1.5 пункту 93.1 статті 93 виключено на підставі Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

93.1.6. отримання платником податків згоди контролюючого органу на відчуження майна, що перебуває у податковій заставі, відповідно до [статті 92](#) цього Кодексу.

{Пункт 93.1 статті 93 доповнено підпунктом 93.1.6 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

93.2. Підставою для звільнення майна платника податків з-під податкової застави та її виключення з відповідних державних реєстрів є відповідний документ, що засвідчує закінчення будь-якої з подій, визначених [пунктом 93.1](#) цієї статті.

{Пункт 93.2 статті 93 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

93.3. [Порядок застосування податкової застави](#) встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 93.3 статті 93 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

93.4. У разі продажу майна, що перебуває у податковій заставі, відповідно до [статті 95](#) цього Кодексу таке майно звільняється з податкової застави (із внесенням змін до відповідних державних реєстрів) з дня отримання контролюючим органом підтвердження про надходження коштів до бюджету від такого продажу.

{Статтю 93 доповнено пунктом 93.4 згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Стаття 94. Адміністративний арешт майна

94.1. Адміністративний арешт майна платника податків (далі - арешт майна) є винятковим способом забезпечення виконання платником податків його обов'язків, визначених законом.

94.2. Арешт майна може бути застосовано, якщо з'ясовується одна з таких обставин:

94.2.1. платник податків порушує правила відчуження майна, що перебуває у податковій заставі;

94.2.2. фізична особа, яка має податковий борг, виїжджає за кордон;

{Положення підпункта 94.2.2 пункту 94.2 статті 94, згідно з яким адміністративний арешт майна платника податків може бути застосовано, якщо з'ясовується, що фізична особа, яка має податковий борг, виїжджає за кордон визнано конституційним згідно з [Рішенням Конституційного Суду № 13-рп/2012 від 12.06.2012](#)}

94.2.3. платник податків відмовляється від проведення документальної або фактичної перевірки за наявності законних підстав для її проведення або від допуску посадових осіб контролюючого органу;

{Підпункт 94.2.3 пункту 94.2 статті 94 в редакції Закону [№ 655-VIII від 17.07.2015](#)}

94.2.4. відсутні дозволи (ліцензії) на здійснення господарської діяльності, а також у разі відсутності реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій, зареєстрованих у встановленому законодавством порядку, крім випадків, визначених законодавством;

{Підпункт 94.2.4 пункту 94.2 статті 94 в редакції Закону [№ 3205-VI від 07.04.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

94.2.5. відсутня реєстрація особи як платника податків у контролюючому органі, якщо така реєстрація є обов'язковою відповідно до цього Кодексу, або коли платник податків, що отримав податкове повідомлення або має податковий борг, вчиняє дії з переведення майна за межі України, його приховування або передачі іншим особам;

{Положення підпункта 94.2.5 пункту 94.2 статті 94, відповідно до якого адміністративний арешт майна платника податків може бути застосовано, якщо з'ясується, що відсутня реєстрація особи як платника податків в органі державної податкової служби, якщо така реєстрація є обов'язковою відповідно до цього Кодексу, або коли платник податків, що отримав податкове повідомлення або має податковий борг, вчиняє дії з переведення майна за межі України, його приховування або передачі іншим особам визнано конституційним згідно з [Рішенням Конституційного Суду № 13-рп/2012 від 12.06.2012](#)}

94.2.6. платник податків відмовляється від проведення перевірки стану збереження майна, яке перебуває у податковій заставі;

94.2.7. платник податків не допускає податкового керуючого до складення акта опису майна, яке передається в податкову заставу.

{Підпункт 94.2.7 пункту 94.2 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

94.2.8. платник податків (його посадові особи або особи, які здійснюють готівкові розрахунки та/або провадять діяльність, що підлягає ліцензуванню) відмовляється від проведення відповідно до вимог цього Кодексу інвентаризації основних засобів, товарно-матеріальних цінностей, коштів (зняття залишків товарно-матеріальних цінностей, готівки).

{Пункт 94.2 статті 94 доповнено підпунктом 94.2.8 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

94.2.9. нерезидент розпочинає та/або здійснює господарську діяльність через постійне представництво на території України без взяття на податковий облік, що підтверджується актом перевірки.

{Пункт 94.2 статті 94 доповнено підпунктом 94.2.9 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

94.3. Арешт майна полягає у забороні платнику податків вчиняти щодо свого майна, яке підлягає арешту, дії, зазначені у пункті 94.5 цієї статті.

94.4. Арешт може бути накладено контролюючим органом на будь-яке майно платника податків, крім майна, на яке не може бути звернено стягнення відповідно до закону, та коштів на рахунку платника податків.

94.5. Арешт майна може бути повним або умовним.

Повним арештом майна визнається заборона платнику податків на реалізацію прав розпорядження або користування його майном. У цьому випадку ризик, пов'язаний із втратою функціональних чи споживчих якостей такого майна, покладається на орган, який прийняв рішення про таку заборону.

Умовним арештом майна визнається обмеження платника податків щодо реалізації прав власності на таке майно, який полягає в обов'язковому попередньому отриманні дозволу керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу на здійснення платником податків будь-якої операції з таким майном. Зазначений дозвіл може бути виданий керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу, якщо за висновком податкового керуючого здійснення платником податків окремої операції не призведе до збільшення його податкового боргу або до зменшення ймовірності його погашення.

{Абзац третій пункту 94.5 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

94.6. Керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу за наявності однієї з обставин, визначених у [пункті 94.2](#) цієї статті, приймає рішення про застосування арешту майна платника податків, яке надсилається:

{Абзац перший пункту 94.6 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

94.6.1. платнику податків з вимогою тимчасово зупинити відчуження його майна;

94.6.2. іншим особам, у володінні, розпорядженні або користуванні яких перебуває майно такого платника податків, з вимогою тимчасово зупинити його відчуження.

Арешт коштів на рахунку платника податків здійснюється виключно на підставі рішення суду шляхом звернення контролюючого органу до суду.

Звільнення коштів з-під арешту банк або інша фінансова установа здійснює за рішенням суду.

94.7. Арешт майна може бути також застосований до товарів, які виготовляються, зберігаються, переміщуються або реалізуються з порушенням правил, визначених митним законодавством України чи законодавством з питань оподаткування акцизним податком, та товарів, у тому числі валютних цінностей, які продаються з порушенням порядку, визначеного законодавством, якщо їх власника не встановлено.

У цьому випадку службові (посадові) особи контролюючих органів або інших правоохоронних органів відповідно до їх повноважень тимчасово затримують таке майно із складенням протоколу, який повинен містити відомості про причини такого затримання з посиланням на порушення конкретної законодавчої норми; опис майна, його родових ознак і кількості; відомості про особу (особи), в якій було вилучено такі товари (за їх наявності); перелік прав та обов'язків таких осіб, що виникають у зв'язку з таким вилученням. [Форма зазначеного протоколу](#) затверджується Кабінетом Міністрів України.

Керівник підрозділу правоохоронного органу, у підпорядкуванні якого перебуває службова (посадова) особа, яка склала протокол про тимчасове затримання майна, зобов'язаний невідкладно поінформувати керівника (його заступника або уповноваженої

особи) контролюючого органу, на території якого здійснено таке затримання, з обов'язковим врученням примірника протоколу.

{Абзац третій пункту 94.7 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

На підставі відомостей, зазначених у протоколі, керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу приймає рішення про накладення арешту на таке майно або відмову в ньому шляхом неприйняття такого рішення.

{Абзац четвертий пункту 94.7 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Рішення про накладення арешту на майно повинне бути прийняте до 24 години робочого дня, що настає за днем складення протоколу про тимчасове затримання майна, але коли відповідно до законодавства України контролюючий орган закінчує роботу раніше, то такий строк закінчується на час такого закінчення роботи.

У разі якщо рішення про арешт майна не приймається протягом зазначеного строку, майно вважається звільненим з-під режиму тимчасового затримання, а посадові чи службові особи, які перешкоджають такому звільненню, несуть відповідальність відповідно до закону.

94.8. При накладенні арешту на майно у випадках, визначених [пунктом 94.7](#) цієї статті, рішення керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу невідкладно вручається особі (особам, зазначеним у [пункті 94.6](#) цієї статті), зазначеній у протоколі про тимчасове затримання майна, без виконання положень пункту 94.6 цієї статті.

{Пункт 94.8 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

94.9. У разі якщо місцезнаходження осіб, зазначених у протоколі про тимчасове затримання майна, не виявлено або коли майно було затримано, а осіб, яким воно належить на праві власності чи інших правах, не встановлено, рішення про арешт майна приймається керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу без вручення його особам, зазначеним у пункті 94.6 цієї статті.

{Пункт 94.9 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

94.10. Арешт на майно може бути накладено рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу, обґрунтованість якого протягом 96 годин має бути перевірена судом.

{Абзац перший пункту 94.10 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Зазначений строк не може бути продовжений в адміністративному порядку, у тому числі за рішенням інших державних органів, крім випадків, коли власника майна, на яке накладено арешт, не встановлено (не виявлено). У цих випадках таке майно перебуває під режимом адміністративного арешту протягом строку, визначеного законом для визнання його безхазяйним, або у разі якщо майно є таким, що швидко псується, - протягом граничного строку, визначеного законодавством. Порядок операцій з майном, власника якого не встановлено, визначається законодавством з питань поводження з безхазяйним майном.

Строк, визначений цим пунктом, не включає добові години, що припадають на вихідні та святкові дні.

94.11. Рішення керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу щодо арешту майна може бути оскаржене платником податків в адміністративному або судовому порядку.

{Абзац перший пункту 94.11 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У всіх випадках, коли контролюючий орган вищого рівня або суд скасовує рішення про арешт майна, контролюючий орган вищого рівня проводить службове розслідування щодо мотивів прийняття керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу рішення про арешт майна та приймає рішення про притягнення винних до відповідальності відповідно до закону.

{Абзац другий пункту 94.11 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

94.12. При прийнятті рішення про арешт майна банку арешт не може бути накладено на його кореспондентський рахунок.

94.13. Платник податків має право на відшкодування збитків та немайнової шкоди, завданих контролюючим органом внаслідок неправомірного застосування арешту майна такого платника податків, за рахунок коштів державного бюджету, передбачених контролюючим органам, згідно із законом. Рішення про таке відшкодування приймається судом.

94.14. Функції виконавця рішення про арешт майна платника податків покладаються на податкового керуючого або іншого працівника контролюючого органу, призначеного його керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу. Виконавець рішення про арешт:

{Абзац перший пункту 94.14 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

94.14.1. надсилає рішення про арешт майна відповідно до [пункту 94.6](#) цієї статті;

94.14.2. організовує опис майна платника податків.

94.15. Опис майна платника податків проводиться у присутності його посадових осіб чи їх представників, а також понятих.

У разі відсутності посадових осіб платника податків або їх представників опис його майна здійснюється у присутності понятих.

Для проведення опису майна у разі потреби залучається оцінювач.

Представникам платника податків, майно якого підлягає адміністративному арешту, роз'яснюються їх права та обов'язки.

Понятими не можуть бути працівники контролюючих органів або правоохоронних органів, а також інші особи, участь яких як понятих обмежується [Законом України "Про виконавче провадження"](#).

94.16. Під час опису майна платника податків особи, які його проводять, зобов'язані пред'явити посадовим особам такого платника податків або їх представникам відповідне рішення про накладення адміністративного арешту, а також документи, які засвідчують їх повноваження на проведення такого опису. За результатами проведення опису майна платника податків складається протокол, який містить опис та перелік майна, що

арештовується, із зазначенням назви, кількості, мір ваги та індивідуальних ознак та за умови присутності оцінювача, вартості, визначеної таким оцінювачем. Усе майно, що підлягає опису, пред'являється посадовим особам платника податків або їх представникам і понятим, а за відсутності посадових осіб або їх представників - понятим, для огляду.

94.17. Посадова особа контролюючого органу, яка виконує рішення про адміністративний арешт майна платника податків, визначає порядок його збереження та охорони.

94.18. Виконання заходів, передбачених [пунктами 94.15-94.17](#) цієї статті, у період з 20-ї години до 9-ї години наступного дня не допускається.

94.19. Припинення адміністративного арешту майна платника податків здійснюється у зв'язку з:

94.19.1. відсутністю протягом строку, зазначеного у [пункті 94.10](#), рішення суду про визнання арешту обґрунтованим;

94.19.2. погашенням податкового боргу платника податків;

94.19.3. усуненням платником податків причин застосування адміністративного арешту;

94.19.4. ліквідацією платника податків, у тому числі внаслідок проведення процедури банкрутства;

94.19.5. наданням відповідному контролюючому органу третьою особою належних доказів про належність арештованого майна до об'єктів права власності цієї третьої особи;

94.19.6. скасуванням судом або контролюючим органом рішення керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу про арешт;

{Підпункт 94.19.6 пункту 94.19 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

94.19.7. прийняттям судом рішення про припинення адміністративного арешту;

94.19.8. пред'явленням платником податків дозволів (ліцензій) на провадження діяльності, а також документа, що підтверджує реєстрацію реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій, здійснену в установленому законодавством порядку, крім випадків, визначених законодавством;

{Підпункт 94.19.8 пункту 94.19 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3205-VI від 07.04.2011](#), [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

94.19.9. фактичним проведенням платником податків інвентаризації основних засобів, товарно-матеріальних цінностей, коштів, у тому числі зняття залишків товарно-матеріальних цінностей, готівки;

{Підпункт 94.19.9 пункту 94.19 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

94.19.10. взяттям контролюючим органом на податковий облік нерезидента на підставі акта перевірки.

{Пункт 94.19 статті 94 доповнено підпунктом 94.19.10 згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

94.20. У випадках, визначених [підпунктами 94.19.2-94.19.4](#), [94.19.8](#), [94.19.9](#), [94.19.10](#) пункту 94.19 цієї статті, рішення щодо звільнення з-під арешту майна приймається

контролюючим органом протягом двох робочих днів, що настають за днем, коли контролюючому органу стало відомо про виникнення підстав припинення адміністративного арешту.

{Абзац перший пункту 94.20 статті 94 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

У разі якщо рішення про звільнення майна з-під арешту прийнято щодо арешту, який було визнано судом обґрунтованим, контролюючий орган повідомляє про своє рішення відповідний суд не пізніше наступного робочого дня.

94.21. У разі якщо майно платника податків звільняється з-під адміністративного арешту у випадках, визначених [пунктами 94.19.1](#), [94.19.6](#), [94.19.7](#), [94.19.9](#), повторне накладення адміністративного арешту з підстав накладення першого арешту не дозволяється.

Стаття 95. Продаж майна, що перебуває у податковій заставі

95.1. Контролюючий орган здійснює за платника податків і на користь держави заходи щодо погашення податкового боргу такого платника податків шляхом стягнення коштів, які перебувають у його власності, а в разі їх недостатності - шляхом продажу майна такого платника податків, яке перебуває у податковій заставі.

95.2. Стягнення коштів та продаж майна платника податків провадяться не раніше ніж через 30 календарних днів з дня надіслання (вручення) такому платнику податкової вимоги.

{Пункт 95.2 статті 95 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

95.3. Стягнення коштів з рахунків платника податків у банках, обслуговуючих такого платника податків, та з рахунків платників податків у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, відкритих в центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, здійснюється за рішенням суду, яке направляється до виконання контролюючим органам, у розмірі суми податкового боргу або його частини.

{Абзац перший пункту 95.3 статті 95 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 643-VIII від 16.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Контролюючий орган звертається до суду щодо надання дозволу на погашення усієї суми податкового боргу за рахунок майна платника податків, що перебуває у податковій заставі.

Рішення суду щодо надання вказаного дозволу є підставою для прийняття контролюючим органом рішення про погашення усієї суми податкового боргу. Рішення контролюючого органу підписується керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу та скріплюється гербовою печаткою контролюючого органу. Перелік відомостей, які зазначаються у такому рішенні, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац третій пункту 95.3 статті 95 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

95.4. Контролюючий орган на підставі рішення суду здійснює стягнення коштів у рахунок погашення податкового боргу за рахунок готівки, що належить такому платнику податків. Стягнення готівкових коштів здійснюється у [порядку](#), визначеному Кабінетом Міністрів України.

95.5. Вилучені відповідно до цієї статті готівкові кошти вносяться посадовою особою контролюючого органу до банку в день їх стягнення для перерахування до відповідного бюджету або до державного цільового фонду в рахунок погашення податкового боргу платника податків, а в разі використання платником податків єдиного рахунку - на такий рахунок, а у разі погашення податкового боргу з податку на додану вартість за задекларованими до сплати податковими зобов'язаннями за періоди, починаючи з 1 липня 2015 року, визначеними платником податків у [податковій декларації](#) з податку на додану вартість або уточнюючому розрахунку, такі кошти вносяться на рахунок платника в системі електронного адміністрування податку на додану вартість. У разі неможливості внесення зазначених коштів протягом того самого дня їх необхідно внести в банк наступного робочого дня. Забезпечення збереження зазначених коштів до моменту їх внесення в банк здійснюється відповідним контролюючим органом.

{Абзац перший пункту 95.5 статті 95 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

У разі якщо податковий борг виник у результаті несплати грошових зобов'язань та/або пені, визначених платником податків у податкових деклараціях або уточнюючих розрахунках, що подаються контролюючому органу в установлені цим Кодексом строки, стягнення коштів за рахунок готівки, що належить такому платнику податків, та/або коштів з рахунків такого платника у банках здійснюється за рішенням керівника (його заступника або уповноваженої особи) контролюючого органу без звернення до суду, за умови якщо такий податковий борг перевищує 5 мільйонів гривень та не сплачується протягом 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку його сплати, та відсутні зобов'язання держави щодо повернення такому платнику податків помилково та/або надміру сплачених ним грошових зобов'язань.

{Пункт 95.5 статті 95 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У таких випадках:

{Пункт 95.5 статті 95 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

рішення про стягнення коштів з рахунків такого платника податків у банках є вимогою стягувача до боржника, що підлягає негайному та обов'язковому виконанню шляхом ініціювання переказу у платіжній системі за правилами відповідної платіжної системи;

{Пункт 95.5 статті 95 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

рішення про стягнення готівкових коштів вручається такому платнику податків і є підставою для стягнення.

{Пункт 95.5 статті 95 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стягнення готівкових коштів здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 95.5 статті 95 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

95.6. У разі якщо сума коштів, отримана у результаті продажу майна платника податків, перевищує суму його грошового зобов'язання та податкового боргу, різниця перераховується на рахунки такого платника податків або його правонаступників.

95.7. Продаж майна платника податків здійснюється на публічних торгах та/або через торгівельні організації.

Продаж майна платника податків на публічних торгах здійснюється у такому порядку:

95.7.1. майно, яке може бути згруповано та стандартизовано, підлягає продажу за кошти виключно на біржових торгах, які проводяться біржами, що створені відповідно до закону і визначені контролюючим органом на конкурсних засадах;

95.7.2. цінні папери - на фондових біржах у порядку, встановленому [Законом України "Про цінні папери та фондовий ринок"](#);

95.7.3. інше майно, об'єкти рухомого чи нерухомого майна, а також цілісні майнові комплекси підприємств підлягають продажу за кошти виключно на цільових аукціонах, які організовуються за поданням відповідного контролюючого органу на зазначених біржах.

95.8. Майно, що швидко псується, а також інше майно, обсяги якого не є достатніми для організації прилюдних торгів, підлягають продажу за кошти на комісійних умовах через організації торгівлі, визначені контролюючим органом на конкурсних засадах.

Майно боржника, щодо обігу якого встановлено обмеження законом, продається на закритих торгах, які проводяться на умовах змагальності. У таких закритих торгах беруть участь особи, які відповідно до законодавства можуть мати зазначене майно у власності чи на підставі іншого речового права.

95.9. У разі якщо продажу підлягає цілісний майновий комплекс підприємства, майно якого перебуває у державній або комунальній власності, чи якщо згідно із законодавством з питань приватизації для відчуження майна підприємства необхідна попередня згода органу приватизації або іншого державного органу, уповноваженого здійснювати управління корпоративними правами, продаж майна такого підприємства організовується державним органом приватизації за поданням відповідного контролюючого органу із дотриманням законодавства з питань приватизації. При цьому інші способи приватизації, крім грошової, не дозволяються.

Державний орган приватизації зобов'язаний організувати продаж цілісного майнового комплексу протягом 60 календарних днів з дня надходження подання контролюючого органу.

95.10. З метою реалізації майна, яке перебуває у податковій заставі, проводиться експертна оцінка вартості такого майна для визначення початкової ціни його продажу. Така оцінка проводиться у порядку, визначеному [Законом України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні"](#).

95.11. Не проводиться оцінка майна, яке може бути згруповано або стандартизовано чи має курсову (поточну) біржову вартість та/або перебуває у лістингу товарних бірж.

95.12. Платник податків має право самостійно здійснити оцінку шляхом укладення договору з оцінювачем. Якщо платник податків самостійно не здійснює оцінку протягом одного місяця з дня прийняття рішення про реалізацію майна, контролюючий орган самостійно укладає договір про проведення оцінки майна.

{Пункт 95.12 статті 95 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

95.13. Під час продажу майна на товарних біржах контролюючий орган укладає відповідний договір з брокером (брокерською конторою), яка вчиняє дії з продажу такого майна за дорученням контролюючого органу на умовах найкращої цінової пропозиції.

95.14. Покупець майна, яке перебуває у податковій заставі, набуває права власності на таке майно відповідно до умов, визначених у договорі купівлі-продажу, що укладається за результатами проведених торгів.

Договір купівлі-продажу майна, що укладається за результатами проведених торгів, обов'язково має бути підписаний платником податків - боржником, майно якого було продано на торгах.

{Пункт 95.5 статті 95 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі відмови боржника від підписання договору купівлі-продажу такий договір підписується керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу, за дорученням якого здійснювався продаж майна, у присутності не менш як двох понятих.

{Пункт 95.5 статті 95 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 95.14 статті 95 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

95.15. Порядок збільшення або зменшення початкової ціни продажу майна платника податків визначається Кабінетом Міністрів України, крім випадків, визначених пунктом 95.9 цієї статті, які регулюються законодавством про приватизацію.

95.16. Інформація про склад майна платників податків, призначеного для продажу, оприлюднюється відповідною біржею. Компенсація витрат, пов'язаних з організацією і проведенням торгів з продажу майна платника податків, що перебуває у податковій заставі, та оплата банківських послуг за перерахування коштів до відповідного бюджету здійснюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, за рахунок коштів, отриманих від реалізації такого майна, та за рахунок стягнутих коштів.

{Пункт 95.16 статті 95 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

95.17. Інформація про час та умови проведення прилюдних торгів майном платників податків оприлюднюється відповідною біржею.

95.18. Інформація, зазначена у пункті 95.17 цієї статті, та порядок її оприлюднення визначаються Кабінетом Міністрів України.

95.19. Платник податків або будь-яка інша особа, яка здійснює управління майном платника податків або контроль за їх використанням, зобов'язані забезпечити за першою вимогою безперешкодний доступ податкового керуючого та учасників публічних торгів до огляду та оцінки майна, що пропонується для продажу, а також безперешкодне набуття прав власності на таке майно особою, яка придбала їх на публічних торгах.

95.20. Якщо платник податків у будь-який момент до укладення договору купівлі-продажу його майна повністю погашає суму податкового боргу, контролюючий орган скасовує рішення про проведення його продажу та вживає заходів щодо зупинення торгів.

95.21. Операції з продажу визначеного у цій статті майна на біржових торгах, аукціонах не підлягають нотаріальному посвідченню.

{Пункт 95.21 статті 95 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

95.22. Контролюючий орган звертається до суду щодо стягнення з дебіторів платника податку, що має податковий борг, сум дебіторської заборгованості, строк погашення якої настав та право вимоги якої переведено на контролюючі органи, у рахунок погашення податкового боргу такого платника податків. Сума коштів, що надходить у результаті стягнення дебіторської заборгованості, в повному обсязі (але в межах суми податкового боргу) зараховується до відповідного бюджету чи державного цільового фонду в рахунок погашення податкового боргу платника податків. Сума дебіторської заборгованості, що стягнута понад суму податкового боргу, передається у розпорядження платника податку.

{Пункт 95.23 статті 95 виключено на підставі Закону [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

95.24. У разі якщо сума коштів, отримана в результаті продажу майна платника податків, є недостатньою для погашення податкового боргу платника податків, податковий керуючий здійснює додатковий опис майна у податкову заставу в порядку, визначеному [статтею 89](#) цього Кодексу.

{Статтю 95 доповнено пунктом 95.24 згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Стаття 96. Погашення податкового боргу державних підприємств, які не підлягають приватизації, та комунальних підприємств

96.1. У разі якщо сума коштів, отримана від продажу внесеного в податкову заставу майна комунального підприємства, не покриває суму його податкового боргу і витрат, пов'язаних з організацією та проведенням публічних торгів, або у разі відсутності у такого боржника власного майна, що відповідно до законодавства України може бути внесено в податкову заставу та відчужено, контролюючий орган зобов'язаний звернутися до органу місцевого самоврядування чи органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить майно такого платника податків, з поданням щодо прийняття рішення про:

96.1.1. виділення коштів місцевого бюджету на сплату податкового боргу такого платника податків. Рішення про фінансування таких витрат розглядається на найближчій сесії відповідної ради;

96.1.2. затвердження плану досудової санації такого платника податків, який передбачає погашення його податкового боргу;

96.1.3. ліквідацію такого платника податків та призначення ліквідаційної комісії;

96.1.4. прийняття сесією відповідної ради рішення щодо порушення справи про банкрутство платника податків.

96.2. У разі якщо сума коштів, отримана від продажу внесеного в податкову заставу майна державного підприємства, яке не підлягає приватизації, у тому числі казенного підприємства, не покриває суму податкового боргу такого платника податків і витрат, пов'язаних з організацією та проведенням публічних торгів, або у разі відсутності майна, що відповідно до законодавства України може бути внесено в податкову заставу та відчужено, контролюючий орган зобов'язаний звернутися до органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить такий платник податків, з поданням щодо прийняття рішення про:

96.2.1. надання відповідної компенсації з бюджету за рахунок коштів, призначених для утримання такого органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить такий платник податків;

96.2.2. досудову санацію такого платника податків за рахунок коштів державного бюджету;

96.2.3. ліквідацію такого платника податків та призначення ліквідаційної комісії;

96.2.4. виключення платника податків із переліку об'єктів державної власності, які не підлягають приватизації відповідно до закону, з метою порушення справи про банкрутство, у порядку, встановленому законодавством України.

96.3. Відповідь щодо прийняття одного із зазначених у [пунктах 96.1 та 96.2](#) цієї статті рішень надсилається контролюючому органу протягом 30 календарних днів з дня направлення звернення.

{Абзац перший пункту 96.3 статті 96 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

У разі неотримання зазначеної відповіді у визначений цим пунктом строк або отримання відповіді про відмову у задоволенні його вимог контролюючий орган зобов'язаний звернутися до суду із позовною заявою про звернення стягнення податкового боргу на кошти державного органу чи органу місцевого самоврядування, в управлінні якого перебуває таке державне (комунальне) підприємство або його майно.

{Абзац другий пункту 96.3 статті 96 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

96.4. Виникнення у державного або комунального підприємства податкового боргу є підставою для розірвання трудового договору (контракту) з керівником такого підприємства.

96.5. Трудові договори (контракти), що укладаються з керівником державного або комунального підприємства, повинні містити положення про зазначену відповідальність, що є їх істотною умовою.

Норми цього пункту не поширюються на випадки виникнення податкового боргу внаслідок обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин) або невиконання або неналежного виконання державними органами зобов'язань щодо оплати товарів (робіт, послуг), придбаних у такого платника податків за рахунок бюджетних коштів, з надання платнику податків субсидій або дотацій, передбачених законодавством або з повернення платнику податків надміру внесених податків та зборів чи їх бюджетного відшкодування згідно з цим Кодексом та податковим законодавством України.

96.6. Будь-які договори про передачу акцій (інших корпоративних прав), що перебувають у державній або комунальній власності, в управління третім особам повинні містити зобов'язання таких третіх осіб щодо недопущення виникнення податкового боргу після такої передачі, а також умову щодо припинення дії договору в разі виникнення податкового боргу, право відповідно держави або територіальної громади на одностороннє (позасудове) розірвання таких договорів у разі виникнення такого податкового боргу.

{Пункт 96.6 статті 96 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

Стаття 97. Погашення грошових зобов'язань або податкового боргу в разі ліквідації платника податків, не пов'язаної з банкрутством

97.1. У цій статті під ліквідацією платника податків розуміється ліквідація платника податків як юридичної особи або державна реєстрація припинення підприємницької діяльності фізичної особи чи реєстрація у відповідному уповноваженому органі припинення незалежної професійної діяльності фізичної особи (якщо така реєстрація була умовою ведення незалежної професійної діяльності), внаслідок якої відбувається закриття їх рахунків та/або втрата їх статусу як платника податків відповідно до законодавства.

{Пункт 97.1 статті 97 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

97.2. У разі якщо власник або уповноважений ним орган приймає рішення про ліквідацію платника податків, не пов'язану з банкрутством, майно зазначеного платника податків використовується у черговості, визначеній відповідно до законів України.

97.3. У разі якщо внаслідок ліквідації платника податків частина його грошових зобов'язань чи податкового боргу залишається непогашеною у зв'язку з недостатністю майна, така частина погашається за рахунок майна засновників або учасників такого підприємства, якщо вони несуть повну або додаткову відповідальність за зобов'язаннями платника податків згідно із законом, у межах повної або додаткової відповідальності, а в разі ліквідації філії, відділення чи іншого відокремленого підрозділу юридичної особи - за рахунок юридичної особи незалежно від того, чи є вона платником податку, стосовно якого виникло грошове зобов'язання або виник податковий борг такої філії, відділення, іншого відокремленого підрозділу.

{Абзац перший пункту 97.3 статті 97 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

У разі державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи чи реєстрації у відповідному уповноваженому органі припинення незалежної професійної діяльності фізичної особи (якщо така реєстрація була умовою ведення незалежної професійної діяльності), погашення грошових зобов'язань та/або податкового боргу здійснюється за рахунок майна зазначеної особи.

{Пункт 97.3 статті 97 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

В інших випадках грошові зобов'язання або податковий борг, що залишаються непогашеними після ліквідації платника податків, вважаються безнадійним боргом і підлягають списанню в [порядку](#), визначеному Кабінетом Міністрів України.

{Абзац третій пункту 97.3 статті 97 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

97.4. Особою, відповідальною за погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу платника податків, є:

97.4.1. стосовно платника податків, який ліквідується, - ліквідаційна комісія або інший орган, що проводить ліквідацію згідно із законодавством України;

97.4.2. щодо філій, відділень, інших відокремлених підрозділів платника податків, що ліквідується, - такий платник податків;

97.4.3. стосовно фізичної особи - підприємця або фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність, - така фізична особа;

{Підпункт 97.4.3 пункту 97.4 статті 97 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

97.4.4. стосовно фізичної особи, яка померла або визнана судом безвісно відсутньою або оголошена померлою чи визнана недієздатною, - особи, які вступають у права спадщини або уповноважені здійснювати розпорядження майном такої особи;

97.4.5. щодо кооперативів, кредитних спілок або інших колективних господарств - їх члени (пайовики) солідарно;

{Підпункт 97.4.5 пункту 97.4 статті 97 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

97.4.6. щодо інвестиційних фондів - інвестиційна компанія, яка здійснює управління таким інвестиційним фондом.

97.5. У разі якщо платник податків, що ліквідується, має суми надміру сплачених грошових зобов'язань або суми невідшкодованих податків з відповідного бюджету, такі суми підлягають заліку в рахунок його грошових зобов'язань або податкового боргу перед таким бюджетом.

97.6 У разі якщо суми надміру сплачених грошових зобов'язань або суми невідшкодованих податків з відповідного бюджету перевищують суми грошових зобов'язань або податкового боргу перед таким бюджетом, суми перевищення використовуються для погашення грошових зобов'язань або податкового боргу перед іншими бюджетами, а за відсутності таких зобов'язань (боргу) перераховуються у розпорядження такого платника податків. [Порядок](#) проведення заліків, визначених у цьому пункті, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 97.6 статті 97 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 98. Порядок погашення грошових зобов'язань або податкового боргу у разі реорганізації платника податків, або передачі цілісного майнового комплексу державного чи комунального підприємства в оренду чи концесію

{Назва статті 98 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4057-VI від 17.11.2011](#)}

98.1. Під реорганізацією платника податків у цій статті розуміється зміна його правового статусу, яка передбачає будь-яку з таких дій або їх поєднання:

98.1.1. для господарських товариств - зміна організаційно-правового статусу товариства, що тягне за собою зміну коду згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

{Підпункт 98.1.1 пункту 98.1 статті 98 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

98.1.2. злиття платників податків, а саме передача майна платника податків до статутних фондів інших платників податків, унаслідок чого відбувається ліквідація платника податків, який зливається з іншими;

98.1.3. поділ платника податків на декілька осіб, а саме поділ його майна між статутними фондами новоутворених юридичних осіб та/або фізичними особами, внаслідок якого відбувається ліквідація юридичного статусу платника податків, який поділяється;

98.1.4. виділення з платника податків інших платників податків, а саме передача частини майна платника податків, що реорганізується, до статутних фондів інших платників податків, які створюються власниками корпоративних прав платника податків, що реорганізується, та внаслідок якого не відбувається ліквідація платника податків, що реорганізується;

{Підпункт 98.1.4 пункту 98.1 статті 98 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

98.1.5. реєстрацію фізичної особи як суб'єкта господарювання без скасування її попередньої реєстрації як іншого суб'єкта господарювання або з таким скасуванням.

98.2. У разі якщо власник платника податків або уповноважений ним орган приймає рішення про реорганізацію такого платника податків, або цілісний майновий комплекс державного чи комунального підприємства передається в оренду чи концесію грошові зобов'язання чи податковий борг підлягає врегулюванню в такому порядку:

{Абзац перший пункту 98.2 статті 98 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4057-VI від 17.11.2011](#)}

98.2.1. якщо реорганізація здійснюється шляхом зміни найменування, організаційно-правового статусу або місця реєстрації платника податків, після реорганізації він набуває усіх прав і обов'язків щодо погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу, які виникли до його реорганізації;

98.2.2. якщо реорганізація здійснюється шляхом об'єднання двох або більше платників податків в одного платника податків з ліквідацією платників податків, що об'єдналися, об'єднаний платник податків набуває усіх прав і обов'язків щодо погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу всіх платників податків, що об'єдналися;

98.2.3. якщо реорганізація здійснюється шляхом поділу платника податків на дві або більше особи з ліквідацією такого платника податків, що розподіляється, усі платники податків, які виникнуть після такої реорганізації, набувають усіх прав і обов'язків щодо погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу, які виникли до такої реорганізації.

Зазначені зобов'язання чи борг розподіляються між новоутвореними платниками податків пропорційно часткам балансової вартості майна, отриманого ними у процесі реорганізації згідно з розподільним балансом.

У разі якщо одна чи більше новоутворених осіб не є платниками податків, щодо яких виникли грошові зобов'язання або борг платника податків, який був реорганізований, зазначені грошові зобов'язання чи податковий борг повністю розподіляються між особами, що є платниками таких податків, пропорційно часткам отриманого ними майна, без урахування майна, наданого особам, що не є платниками таких податків.

98.2.4. у разі передачі в оренду чи концесію цілісного майнового комплексу державного або комунального підприємства платник податків - орендар чи концесіонер після прийняття цілісного майнового комплексу державного або комунального підприємства в оренду чи концесію набуває усіх прав і обов'язків щодо погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу, які виникли у державного або комунального підприємства до передачі цілісного майнового комплексу в оренду чи концесію.

{Пункт 98.2 статті 98 доповнено підпунктом 98.2.4 згідно із Законом [№ 4057-VI від 17.11.2011](#)}

98.3. Реорганізація платника податків шляхом виділення з його складу іншого платника податків або внесення частини майна платника податків до статутного фонду іншого платника податків без ліквідації платника податків, який реорганізується, не тягне за собою розподілу грошових зобов'язань чи податкового боргу між таким платником податків та особами, утвореними у процесі його реорганізації, чи встановлення їх солідарної відповідальності за порушення податкового законодавства, крім випадків, коли за висновками контролюючого органу така реорганізація може призвести до неналежного погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу платником податків, який реорганізується. Рішення про застосування солідарної або розподільної відповідальності за порушення податкового законодавства може бути прийняте контролюючим органом у разі, коли майно платника податків, що реорганізується, перебуває у податковій заставі на момент прийняття рішення про таку реорганізацію.

{Пункт 98.3 статті 98 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4057-VI від 17.11.2011](#)}

98.4. Платник податків, майно якого передане в податкову заставу, або той, що скористався правом реструктуризації податкового боргу, зобов'язаний завчасно повідомити контролюючий орган про прийняття рішення щодо проведення будь-яких видів

реорганізації та подати контролюючому органу план такої реорганізації. У разі коли контролюючий орган встановлює, що план реорганізації призводить або може у майбутньому призвести до неналежного погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу, він має право прийняти рішення про:

98.4.1. розподіл суми грошових зобов'язань або податкового боргу між платниками податків, що виникають у результаті реорганізації, з урахуванням очікуваної прибутковості (ліквідності) кожного такого платника податків без застосування принципу пропорційного розподілу, встановленого [пунктами 98.2 і 98.3](#) цієї статті;

98.4.2. погашення грошових зобов'язань або податкового боргу, забезпечених податковою заставою, до проведення такої реорганізації;

98.4.3. встановлення солідарної відповідальності за сплату грошових зобов'язань платника податків, який реорганізується, щодо всіх осіб, утворених у процесі реорганізації, що тягне за собою застосування режиму податкової застави щодо всього майна таких осіб;

98.4.4. поширення права податкової застави на майно платника податків, який створюється шляхом об'єднання інших платників податків, якщо один або більше з них мали грошові зобов'язання або податковий борг, забезпечений податковою заставою.

98.5. Прийняті відповідно до [пункту 98.4](#) цієї статті рішення контролюючого органу можуть бути оскаржені в порядку та у строки, визначені цим Кодексом для оскарження грошового зобов'язання, нарахованого контролюючим органом.

98.6. Проведення реорганізації з порушенням правил, визначених пунктом 98.4 цієї статті, тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

98.7. Реорганізація платника податків не змінює строків погашення грошових зобов'язань або податкового боргу платниками податків, утвореними у результаті такої реорганізації.

98.8. У разі якщо платник податків, що реорганізується, має суми надміру сплачених грошових зобов'язань, такі суми підлягають заліку в рахунок його непогашених грошових зобов'язань або податкового боргу за іншими податками. Зазначена сума розподіляється між бюджетами та державними цільовими фондами пропорційно загальним сумах грошового зобов'язання або податкового боргу такого платника податків.

98.9. У разі якщо сума надміру сплачених грошових зобов'язань або невідшкодованих податків та зборів платника податків перевищує суму грошових зобов'язань або податкового боргу з інших податків, сума перевищення перераховується в розпорядження правонаступників такого платника податків пропорційно його частці в майні, що розподіляється, згідно з розподільним балансом або передаточним актом, а у разі отримання цілісного майнового комплексу державного або комунального підприємства в оренду чи концесію сума перевищення перераховується в розпорядження платника податків - орендаря чи концесіонера згідно з передаточним балансом або актом.

{Пункт 98.9 статті 98 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4057-VI від 17.11.2011](#)}

Стаття 99. Порядок виконання грошових зобов'язань та/або погашення податкового боргу фізичної особи (у тому числі фізичної особи - підприємця, фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність) у разі її смерті або визнання безвісно відсутньою чи недієздатною, а також малолітньої/неповнолітньої особи

{Назва статті 99 в редакції Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

99.1. Виконання грошових зобов'язань та/або погашення податкового боргу фізичної особи (у тому числі фізичної особи - підприємця, фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність) у разі її смерті або оголошення судом померлою здійснюється її спадкоємцями, які прийняли спадщину (крім держави), в межах вартості майна, що успадковується, та пропорційно частці у спадщині на дату її відкриття.

{Абзац перший пункту 99.1 статті 99 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

Претензії спадкоємцям пред'являються контролюючими органами в порядку, встановленому цивільним законодавством України для пред'явлення претензій кредиторами спадкодавця.

Після закінчення строку прийняття спадщини грошові зобов'язання та/або податковий борг спадкодавця стають грошовими зобов'язаннями та/або податковим боргом спадкоємців.

Протягом строку прийняття спадщини на грошові зобов'язання та/або податковий борг спадкодавців пеня не нараховується.

У разі переходу спадщини до держави грошові зобов'язання померлої фізичної особи припиняються.

99.2. Грошові зобов'язання малолітніх/неповнолітніх осіб виконуються їх батьками (усиновителями), опікунами (піклувальниками) до набуття малолітніми/неповнолітніми особами цивільної дієздатності в повному обсязі.

Батьки (усиновителі) малолітніх/неповнолітніх і малолітні/неповнолітні у разі невиконання грошових зобов'язань малолітніх/неповнолітніх несуть солідарну майнову відповідальність за погашення грошових зобов'язань та/або податкового боргу.

99.3. Виконання грошових зобов'язань та/або погашення податкового боргу фізичної особи (у тому числі фізичної особи - підприємця, фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність), яка визнана судом недієздатною, здійснюється її опікуном за рахунок майна такої фізичної особи у порядку, встановленому цим Кодексом.

{Абзац перший пункту 99.3 статті 99 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

Опікун недієздатної особи виконує грошові зобов'язання, що виникли на день визнання її недієздатною та/або погашає податковий борг за рахунок майна, на яке може бути звернуто стягнення згідно із законом, такої фізичної особи.

{Абзац другий пункту 99.3 статті 99 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

99.4. Виконання грошових зобов'язань та/або погашення податкового боргу фізичної особи (у тому числі фізичної особи - підприємця, фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність), яка визнана судом безвісно відсутньою, здійснюється особою, на яку в установленому порядку покладено здійснення опіки над майном безвісно відсутньої особи.

{Абзац перший пункту 99.4 статті 99 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

Особа, яка здійснює опіку над майном безвісно відсутньої особи, виконує грошові зобов'язання, що виникли на день визнання її безвісно відсутньою та/або погашає податковий борг, за рахунок майна такої фізичної особи, на яке може бути звернуто стягнення згідно із законом.

{Абзац другий пункту 99.4 статті 99 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

99.5. Батьки (усиновителі) та опікуни (піклувальники) малолітніх/неповнолітніх, опікуни недієздатних, особи, на яких покладено здійснення опіки над майном безвісно відсутніх (законні представники платників податків - фізичних осіб), повинні від імені відповідних фізичних осіб:

99.5.1. подати за наявності підстав контролюючому органу заяву для реєстрації таких фізичних осіб у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків та у випадках, передбачених цим Кодексом, іншу інформацію, необхідну для ведення зазначеного Державного реєстру;

99.5.2. своєчасно подавати належним чином заповнені декларації про доходи та майно;

99.5.3. у випадках, передбачених цим Кодексом, вести облік доходів і витрат;

99.5.4. виконувати інші обов'язки, визначені цим Кодексом.

99.6. Законні представники платників податків - фізичних осіб несуть відповідальність, передбачену цим Кодексом та іншими законами для платників податків, за невиконання обов'язків, зазначених у [пункті 99.5](#) цієї статті.

99.7. Якщо майна недієздатної або безвісно відсутньої особи недостатньо для забезпечення виконання грошових зобов'язань та/або погашення податкового боргу такої фізичної особи, а також для сплати нарахованих штрафних (фінансових) санкцій, то суми податкового боргу списуються у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 99.7 статті 99 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

99.8. У разі скасування судом рішення про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або прийняття рішення про поновлення цивільної дієздатності фізичної особи, яка визнавалася недієздатною, грошове зобов'язання такої фізичної особи відновлюється в частині сум податків, списаних відповідно до пункту 99.7 цієї статті. Штрафні (фінансові) санкції у такому разі не сплачуються за період з дня набрання законної сили рішенням суду про визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи недієздатною до дня набрання законної сили рішеннями про скасування рішення про визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи рішення про поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.

{Текст статті 99 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

Стаття 100. Розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків

100.1. Розстроченням, відстроченням грошових зобов'язань або податкового боргу є перенесення строків сплати платником податків його грошових зобов'язань або податкового боргу під проценти, розмір яких дорівнює розміру 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день прийняття контролюючим органом рішення про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу.

{Абзац перший пункту 100.1 статті 100 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Якщо до складу розстроченої (відстроченої) суми входить пеня, то для розрахунку процентів береться сума за вирахуванням суми пені.

100.2. Платник податків має право звернутися до контролюючого органу із заявою про розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу. Платник податків, який звертається до контролюючого органу із заявою про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань, вважається таким, що узгодив суму такого грошового зобов'язання.

100.3. Розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу в межах процедури відновлення платоспроможності боржника здійснюються відповідно до законодавства з питань банкрутства.

100.4. Підставою для розстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків є надання ним достатніх доказів існування обставин, [перелік](#) яких визначається Кабінетом Міністрів України, що свідчать про наявність загрози виникнення або накопичення податкового боргу такого платника податків, а також економічного обґрунтування, яке свідчить про можливість погашення грошових зобов'язань та податкового боргу та/або збільшення податкових надходжень до відповідного бюджету внаслідок застосування режиму розстрочення, протягом якого відбудуться зміни політики управління виробництвом чи збутом такого платника податків.

100.5. Підставою для відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків є надання ним доказів, [перелік](#) яких визначається Кабінетом Міністрів України, що свідчать про наявність дії обставин непереборної сили, що призвели до загрози виникнення або накопичення податкового боргу такого платника податків, а також економічного обґрунтування, яке свідчить про можливість погашення грошових зобов'язань або податкового боргу та/або збільшення податкових надходжень до відповідного бюджету внаслідок застосування режиму відстрочення, протягом якого відбудуться зміни політики управління виробництвом чи збутом такого платника податків.

100.6. Розстрочені суми грошових зобов'язань або податкового боргу (в тому числі окремо - суми штрафних (фінансових) санкцій) погашаються рівними частками починаючи з місяця, що настає за тим місяцем, у якому прийнято рішення про надання такого розстрочення.

100.7. Відстрочені суми грошових зобов'язань або податкового боргу погашаються рівними частками починаючи з будь-якого місяця, визначеного відповідним контролюючим органом чи відповідним органом місцевого самоврядування, який згідно із пунктом 100.8 цієї статті затверджує рішення про розстрочення або відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу, але не пізніше закінчення 12 календарних місяців з дня виникнення такого грошового зобов'язання або податкового боргу, або одноразово у повному обсязі.

100.8. Рішення про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу, а також про перенесення строків сплати розстрочених, відстрочених сум або їх частки приймається у такому порядку:

стосовно загальнодержавних податків та зборів - керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу з урахуванням особливостей, визначених пунктом 100.9 цієї статті;

стосовно місцевих податків та зборів - керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу та затверджується фінансовим органом місцевого органу виконавчої влади, до бюджету якого зараховуються такі місцеві податки та збори.

{Пункт 100.8 статті 100 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

100.9. Рішення про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу, а також про перенесення строків сплати розстрочених, відстрочених сум або їх частки щодо загальнодержавних податків та зборів на строк, що виходить за межі одного та/або більше бюджетних років, крім випадків, передбачених цим пунктом, приймається керівником (його заступником або уповноваженою особою) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про що повідомляється центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Рішення про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу, а також про перенесення строків сплати розстрочених, відстрочених сум або їх частки щодо загальнодержавних податків та зборів на строк, що виходить за межі одного та/або більше бюджетних років, у разі, якщо сума, заявлена до розстрочення, відстрочення, або сума розстрочених, відстрочених грошових зобов'язань чи податкового боргу, щодо яких переносяться строки сплати, становить 10 мільйонів гривень та більше, приймається керівником (його заступником або уповноваженою особою) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац другий пункту 100.9 статті 100 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Рішення про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу, а також про перенесення строків сплати розстрочених, відстрочених сум, якщо сума попередньо наданого розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу не була погашена, приймається за вмотивованим та обґрунтованим рішенням керівника (заступника керівника) центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 100.9 статті 100 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Законів [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

100.10. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, формує та веде у відкритому доступі Реєстр заяв про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу, який щодня опубліковує на своєму офіційному веб-сайті.

До зазначеного реєстру вносяться такі дані за кожною з поданих заяв:

назва платника податків та код згідно з ЄДРПОУ (для юридичних осіб) або реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб) або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті);

дата подання заяви про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу;

вид заяви (про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу);

сума грошового зобов'язання чи податкового боргу, заявленого до розстрочення, відстрочення;

вид податку/збору, грошове зобов'язання чи податковий борг за яким заявлений до розстрочення, відстрочення;

рішення контролюючого органу за результатами розгляду заяви, номер та дата такого рішення;

дата та номер договору про розстрочення, відстрочення грошового зобов'язання чи податкового боргу;

строк дії договору про розстрочення, відстрочення грошового зобов'язання чи податкового боргу;

вартість майна, переданого у податкову заставу.

Заяви про розстрочення, відстрочення грошового зобов'язання чи податкового боргу вносяться до Реєстру заяв про розстрочення, відстрочення грошового зобов'язання чи податкового боргу протягом операційного дня їх отримання у хронологічному порядку їх надходження.

Порядок ведення та форма Реєстру заяв про розстрочення, відстрочення грошового зобов'язання чи податкового боргу затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 100.10 статті 100 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

100.11. Розстрочення, відстрочення грошового зобов'язання чи податкового боргу надається окремо за кожним податком і збором.

Якщо сума грошового зобов'язання чи податкового боргу, заявлена до розстрочення, відстрочення, становить 1 мільйон гривень і більше, розстрочення, відстрочення надається лише за умови:

передачі у податкову заставу майна платника податків, балансова вартість якого дорівнює або перевищує заявлену до розстрочення, відстрочення суму грошового зобов'язання, - у разі розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань;

перебування у податковій заставі майна платника податків, балансова вартість якого дорівнює або перевищує заявлену до розстрочення, відстрочення суму податкового боргу, - у разі розстрочення, відстрочення податкового боргу.

Строки сплати розстрочених, відстрочених сум або їх частки можуть бути перенесені шляхом прийняття окремого рішення та внесення відповідних змін до договорів розстрочення, відстрочення.

{Пункт 100.11 статті 100 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

100.12. Договори про розстрочення (відстрочення) можуть бути достроково розірвані:

100.12.1. з ініціативи платника податків - при достроковому погашенні розстроченої суми грошового зобов'язання та податкового боргу або відстроченої суми грошового зобов'язання або податкового боргу, щодо яких була досягнута домовленість про розстрочення, відстрочення;

100.12.2. з ініціативи контролюючого органу в разі, якщо:

з'ясовано, що інформація, подана платником податків при укладенні зазначених договорів, виявилася недостовірною, перекрученою або неповною;

платник податків визнається таким, що має податковий борг із грошових зобов'язань, які виникли після укладення зазначених договорів;

платник податків порушує умови погашення розстроченого грошового зобов'язання чи податкового боргу або відстроченого грошового зобов'язання чи податкового боргу.

100.13. [Порядок розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків](#) встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 100.13 статті 100 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

100.14. Розстрочення, відстрочення податкового боргу не звільняють майно платника податків з податкової застави.

Стаття 101. Списання безнадійного податкового боргу

101.1. Списанню підлягає безнадійний податковий борг, у тому числі пеня та штрафні санкції, нараховані на такий податковий борг.

101.2. Під терміном "безнадійний" розуміється:

101.2.1. податковий борг платника податку, визнаного в установленому порядку банкрутом, вимоги щодо якого не були задоволені у зв'язку з недостатністю майна банкрута;

101.2.2. податковий борг фізичної особи, яка:

визнана у судовому порядку недієздатною, безвісно відсутньою або оголошена померлою, у разі недостатності майна, на яке може бути звернуто стягнення згідно із законом;

померла, у разі недостатності майна, на яке може бути звернуто стягнення згідно із законом;

понад 720 днів перебуває у розшуку;

101.2.3. податковий борг платника податків, у тому числі податкового агента, стосовно якого минув строк давності, встановлений [пунктом 102.4](#) статті 102 цього Кодексу;

{Підпункт 101.2.3 пункту 101.2 статті 101 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

101.2.4. податковий борг платника податків, що виник внаслідок обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин);

101.2.5. податковий борг платника податків, щодо якого до Державного реєстру внесено запис про його припинення на підставі рішення суду;

{Підпункт 101.2.5 пункту 101.2 статті 101 в редакції Законів [№ 5519-VI від 06.12.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

101.2.6. податковий борг банку, щодо якого наявне рішення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб про затвердження звіту про завершення ліквідації банку або рішення Національного банку України про затвердження ліквідаційного балансу, ухвалення остаточного звіту ліквідатора і завершення ліквідаційної процедури.

{Пункт 101.2 статті 101 доповнено підпунктом 101.2.6 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

101.3. У разі якщо фізична особа, яка у судовому порядку визнана безвісно відсутньою або оголошена померлою, з'являється або якщо фізичну особу, яка перебувала у розшуку понад 720 днів, розшукано, списана заборгованість таких осіб підлягає відновленню та стягненню у загальному порядку з дотриманням строків позовної давності починаючи з дня відновлення такого податкового боргу.

101.4. Органи стягнення відкликають розрахункові документи, якими передбачено стягнення пені, штрафних санкцій та безнадійного податкового боргу, списаних відповідно до цього Кодексу.

101.5. Контролюючі органи щокварталу здійснюють списання безнадійного податкового боргу. [Порядок](#) такого списання встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 101.5 статті 101 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 102. Строки давності та їх застосування

102.1. Контролюючий орган, крім випадків, визначених [пунктом 102.2](#) цієї статті, має право провести перевірку та самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податків у випадках, визначених цим Кодексом, не пізніше закінчення 1095 дня (2555 дня - у разі проведення перевірки операції відповідно до [статей 39 і 39²](#) цього Кодексу), що настає за останнім днем граничного строку подання [податкової декларації](#), звіту про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, визначеної [пунктом 133.4](#) статті 133 цього Кодексу, та/або граничного строку сплати грошових зобов'язань, нарахованих контролюючим органом, а якщо така податкова декларація була надана пізніше, - за днем її фактичного подання. Якщо протягом зазначеного строку контролюючий орган не визначає суму грошових зобов'язань, платник податків вважається вільним від такого грошового зобов'язання (в тому числі від нарахованої пені), а спір стосовно такої декларації та/або податкового повідомлення не підлягає розгляду в адміністративному або судовому порядку.

У разі подання платником податку уточнюючого розрахунку до [податкової декларації](#) або уточнюючої декларації контролюючий орган має право визначити суму податкових зобов'язань, в межах поданих уточнень, за такою податковою декларацією протягом 1095 днів (2555 дня - у разі проведення перевірки відповідно до [статей 39 і 39²](#) цього Кодексу) з дня подання уточнюючого розрахунку (декларації).

У разі виявлення за результатами перевірки порушень інших вимог податкового законодавства, безпосередньо не пов'язаних з декларуванням податкових зобов'язань платником податків, а також порушень вимог іншого, крім податкового, законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, контролюючий орган, крім випадків, визначених [пунктом 102.2](#) цієї статті, має право самостійно визначити суму штрафних санкцій (фінансових санкцій, штрафів) платника податків не пізніше 1095 дня з дня вчинення відповідного правопорушення.

З місцевих податків та/або зборів, за якими передбачено подання річної [податкової декларації](#), контролюючий орган, крім випадків, визначених [пунктом 102.2](#) цієї статті, має право за результатами перевірки самостійно визначити суму грошових зобов'язань, у разі виявлення ним за результатами перевірки заниження суми визначеного платником податків податкового зобов'язання з цих податків, не пізніше закінчення 1095 дня, що настає за останнім днем граничного строку сплати цих податків, визначених відповідними розділами цього Кодексу.

{Пункт 102.1 статті 102 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 72-VIII від 28.12.2014](#), [№ 652-VIII від 17.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

102.2. Грошове зобов'язання може бути нараховане або провадження у справі про стягнення такого податку може бути розпочате без дотримання строку давності, визначеного в [абзаці першому](#) пункту 102.1 цієї статті, якщо:

{Пункт 102.2 статті 102 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

102.2.1. податкову декларацію за період, протягом якого виникло податкове зобов'язання, не було подано;

102.2.2. посадову особу платника податків (фізичну особу - платника податків) засуджено за ухилення від сплати зазначеного грошового зобов'язання або у кримінальному провадженні винесено рішення про його закриття з nereабілітуючих підстав, яке набрало законної сили.

{Підпункт 102.2.2 пункту 102.2 статті 102 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4652-VI від 13.04.2012](#)}

102.3. Відлік строку давності зупиняється на будь-який період, протягом якого:

102.3.1. платник податків перебуває поза межами України, якщо таке перебування є безперервним та дорівнює чи є більшим за 183 дні;

102.3.2. контролюючому органу згідно із законом та/або рішенням суду заборонено проводити перевірку (перевірки) платника податків;

102.3.3. контролюючим органом зупинено, продовжено, перенесено строки проведення перевірки у порядку, передбаченому [статтями 44, 82 та 85](#) цього Кодексу або [Митним кодексом України](#);

102.3.4. контролюючий орган не може провести перевірку та самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податків у зв'язку із:

складанням акта про неможливість проведення перевірки (крім випадку визнання незаконними дій із складання такого акта);

недопущенням платником податків посадових осіб контролюючого органу до перевірки при дотриманні умов контролюючим органом:

а) визначеним [підпунктом 41.1.1](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, передбачених [статтею 81](#) цього Кодексу;

б) визначеним [підпунктом 41.1.2](#) пункту 41.1 статті 41 цього Кодексу, передбачених [статтею 349](#) Митного кодексу України;

оскарженням платником податків у судовому порядку рішення контролюючого органу про проведення перевірки (крім випадків визнання протиправним та/або скасування такого рішення);

102.3.5. здійснюється адміністративне або судове оскарження платником податків рішення контролюючого органу про нарахування грошового зобов'язання.

{Пункт 102.3 статті 102 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

102.4. У разі якщо грошове зобов'язання нараховане контролюючим органом до закінчення строку давності, визначеного у [пункті 102.1](#) цієї статті, податковий борг, що виник у зв'язку з відмовою у самостійному погашенні такого грошового зобов'язання, може бути стягнутий протягом наступних 1095 календарних днів з дня виникнення податкового боргу, крім випадків, передбачених [абзацом третім](#) пункту 59.1 статті 59 цього Кодексу. Якщо платіж стягується за рішенням суду, строки стягнення встановлюються до повного погашення такого платежу або визначення боргу безнадійним.

{Пункт 102.4 статті 102 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1072-IX від 04.12.2020](#)}

102.5. Заяви про повернення надміру сплачених грошових зобов'язань або про їх відшкодування у випадках, передбачених цим Кодексом, можуть бути подані не пізніше 1095 дня, що настає за днем виникнення такої переплати або отримання права на таке відшкодування.

{Пункт 102.5 статті 102 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

102.6. Граничні строки для подання [податкової декларації](#), скарги про перегляд рішень контролюючого органу, заяви про повернення надміру сплачених грошових зобов'язань підлягають продовженню керівником (його заступником або уповноваженою особою) контролюючого органу за письмовою заявою платника податків, якщо такий платник податків протягом зазначених строків:

{Абзац перший пункту 102.6 статті 102 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

102.6.1. перебував за межами України;

102.6.2. перебував у плаванні на морських суднах за кордоном України у складі команди (екіпажу) таких суден;

102.6.3. перебував у місцях позбавлення волі за вироком суду;

102.6.4. мав обмежену свободу пересування у зв'язку з ув'язненням чи полоном на території інших держав або внаслідок інших обставин непереборної сили, підтверджених документально;

102.6.5. був визнаний за рішенням суду безвісно відсутнім або перебував у розшуку у випадках, передбачених законом.

Штрафні санкції, визначені цим Кодексом, не застосовуються протягом строків продовження граничних строків подання податкової декларації згідно з цим пунктом.

102.7. Дія пункту 102.6 цієї статті поширюється на:

102.7.1. платників податків - фізичних осіб;

102.7.2. посадових осіб юридичної особи у разі, якщо протягом зазначених граничних строків така юридична особа не мала інших посадових осіб, уповноважених відповідно до законодавства України нараховувати, стягувати та вносити до бюджету податки, а також вести бухгалтерський облік, складати та подавати податкову звітність.

102.8. [Порядок](#) застосування [пунктів 102.6-102.7](#) цієї статті встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 102.8 статті 102 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

ГЛАВА 10. ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ ТА ПОГАШЕННЯ ПОДАТКОВОГО БОРГУ ЗА ЗАПИТАМИ КОМПЕТЕНТНИХ ОРГАНІВ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ

Стаття 103. Порядок застосування міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування стосовно повного або часткового звільнення від оподаткування доходів нерезидентів із джерелом їх походження з України

103.1. Застосування правил міжнародного договору України здійснюється шляхом звільнення від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України, зменшення

ставки податку або шляхом повернення різниці між сплаченою сумою податку і сумою, яку нерезиденту необхідно сплатити відповідно до міжнародного договору України.

103.2. Особа (податковий агент) має право самостійно застосувати звільнення від оподаткування або зменшену ставку податку, передбачену відповідним міжнародним договором України на час виплати доходу нерезиденту, якщо такий нерезидент є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) доходу (якщо відповідна умова передбачена міжнародним договором) і є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір України. У разі отримання синдикуваного фінансового кредиту особа (податковий агент) застосовує ставку податку, передбачену відповідним міжнародним договором України, на дату виплати процентів або інших доходів, отриманих із джерел в Україні, учасникам синдикату кредиторів з урахуванням того, резидентом якої юрисдикції є кожен учасник синдикуваного кредиту, та пропорційно до його частки у межах кредитного договору, за умови що він є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) доходу, незалежно від того, виплата здійснюється через агента чи напряму.

{Абзац перший пункту 103.2 статті 103 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Застосування міжнародного договору України в частині звільнення від оподаткування або застосування пониженої ставки податку дозволяється тільки за умови надання нерезидентом особі (податковому агенту) документа, який підтверджує статус податкового резидента згідно з вимогами [пункту 103.4](#) цієї статті.

Податкові вигоди у вигляді звільнення від оподаткування або застосування пониженої ставки податку, передбачені міжнародним договором, не надаються стосовно відповідного виду доходу або прибутку, якщо головною або переважною метою здійснення відповідної господарської операції нерезидента з резидентом України було безпосереднє або опосередковане отримання переваг, які надаються міжнародним договором у вигляді звільнення від оподаткування або застосування пониженої ставки податку. Ця норма не застосовується, якщо буде встановлено, що отримання таких переваг відповідає об'єкту та цілям міжнародного договору України. У разі якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж передбачені цим пунктом, застосовуються відповідні правила міжнародного договору.

{Пункт 103.2 статті 103 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі якщо отримувач доходу є нерезидентом, який не є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) доходу, дозволяється застосування міжнародного договору України з країною, резидентом якої є відповідний бенефіціарний (фактичний) отримувач (власник) такого доходу, в частині звільнення від оподаткування або застосування пониженої ставки податку, за умови надання особі (податковому агенту) таких документів:

{Пункт 103.2 статті 103 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

а) від отримувача доходу - заяви у довільній формі про відсутність у нього статусу бенефіціарного (фактичного) отримувача (власника) доходу, а також про наявність такого статусу у нерезидента, який надав документи, зазначені у підпункті "б" цього пункту;

{Пункт 103.2 статті 103 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

б) від бенефіціарного (фактичного) отримувача (власника) доходу - заяви у довільній формі про наявність у такого нерезидента статусу бенефіціарного (фактичного) отримувача (власника) доходу та документів, які підтверджують такий статус (зокрема, але не

виключно, ліцензії, договори, офіційні листи компетентних органів), а також документа, який підтверджує статус податкового резидента згідно з вимогами [пункту 103.4](#) цієї статті.

{Пункт 103.2 статті 103 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

103.3. Бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) доходу для цілей застосування пониженої ставки податку згідно з правилами міжнародного договору України до дивідендів, процентів, роялті, винагород тощо нерезидента, отриманих із джерел в Україні (якщо відповідна умова передбачена міжнародним договором), вважається особа, що має право на отримання таких доходів та є вигодоотримувачем щодо них (має право фактично розпоряджатися таким доходом).

При цьому бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) доходу не є юридична або фізична особа, навіть якщо така особа має право на отримання доходу, але є агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або виконує лише посередницькі функції щодо такого доходу, про що, зокрема, можуть свідчити такі ознаки:

зазначена особа не має достатньо повноважень або у випадку, підтвердженому фактами та обставинами, не має права користуватися та розпоряджатися таким доходом, та/або

зазначена особа передає отриманий дохід або переважну його частину на користь іншої особи незалежно від способу оформлення такої передачі та зазначена особа не виконує суттєвих функцій, не використовує значні активи та не несе суттєві ризики в операції з такої передачі, та/або зазначена особа не має відповідних ресурсів (кваліфікованого персоналу, основних засобів у володінні або користуванні, достатнього власного капіталу тощо), необхідних для фактичного виконання функцій, використання активів та управління ризиками, пов'язаних з отриманням відповідного виду доходу, які лише формально покладаються (використовуються, приймаються) на зазначену особу у зв'язку із здійсненням операції з такої передачі.

Якщо нерезидент - безпосередній отримувач доходу з джерелом походження з України не є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) такого доходу, під час виплати такого доходу застосовуються положення міжнародного договору України з країною, резидентом якої є відповідний бенефіціарний (фактичний) отримувач (власник) такого доходу. У випадку, передбаченому цим абзацом, обов'язок доведення того, що нерезидент є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) такого доходу покладається на такого нерезидента або на нерезидента, який звертається із заявою до контролюючого органу про повернення зайво утриманого податку.

Для цілей застосування цього пункту у випадках, коли резиденти - суб'єкти кінематографії України сплачують роялті нерезидентам за субліцензійними договорами за використання або за надання права на використання аудіовізуальних творів (у тому числі фільмів), а також об'єктів авторського права та/або суміжних прав, що використовуються при виробництві (створенні) аудіовізуальних творів (у тому числі фільмів), такі нерезиденти вважаються бенефіціарними (фактичними) отримувачами (власниками) щодо таких роялті.

{Пункт 103.3 статті 103 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2176-VIII від 07.11.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

103.4. Підставою для звільнення (зменшення) від оподаткування доходів із джерелом їх походження з України є подання нерезидентом з урахуванням особливостей, передбачених пунктами 103.5 і 103.6 цієї статті, особі (податковому агенту), яка виплачує йому доходи, довідки (або її нотаріально засвідченої копії), яка підтверджує, що нерезидент

є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір України (далі - довідка), а також інших документів, якщо це передбачено міжнародним договором України.

103.5. Довідка видається компетентним (уповноваженим) органом відповідної країни, визначеним міжнародним договором України, за формою, затвердженою згідно із законодавством відповідної країни, і повинна бути належним чином легалізована, перекладена відповідно до законодавства України.

103.6. У разі потреби така довідка може бути затребувана у нерезидента особою, яка виплачує йому доходи, або контролюючим органом під час розгляду питання про повернення сум надміру сплачених грошових зобов'язань на іншу дату, що передує даті виплати доходів.

У разі потреби особа, яка виплачує доходи нерезидентів, може звернутися до контролюючого органу за своїм місцезнаходженням (місцем проживання) щодо здійснення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, запиту до компетентного органу країни, з якою укладено міжнародний договір України, про підтвердження зазначеної у довідці інформації.

{Абзац другий пункту 103.6 статті 103 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

103.7. При здійсненні юридичними особами - резидентами України операцій з іноземними банками, пов'язаних з виплатою процентів, підтвердження факту, що такий іноземний банк є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір України, не вимагається, якщо це підтверджується витягом з міжнародного каталогу "International Bank Identifier Code" (видання S.W.I.F.T., Belgium International Organization for Standardization, Switzerland).

{Пункт 103.7 статті 103 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

103.8. Особа, яка виплачує доходи нерезидентів у звітному (податковому) році, у разі подання нерезидентом довідки з інформацією за попередній звітний податковий період (рік) може застосувати правила міжнародного договору України, зокрема щодо звільнення (зменшення) від оподаткування, у звітному (податковому) році з отриманням довідки після закінчення звітного (податкового) року.

103.9. Особа, яка виплачує доходи нерезидентів, зобов'язана у разі здійснення у звітному періоді (кварталі) виплат нерезидентам доходів із джерелом їх походження з України подавати контролюючому органу за своїм місцезнаходженням (місцем проживання) звіт про виплачені доходи, утримані та перераховані до бюджету податки на доходи нерезидентів у строки та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 103.9 статті 103 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

103.10. У разі неподання нерезидентом довідки відповідно до [пункту 103.4](#) цієї статті доходи нерезидента із джерелом їх походження з України підлягають оподаткуванню відповідно до законодавства України з питань оподаткування.

103.11. У разі якщо нерезидент вважає, що з його доходів було утримано суму податку, яка перевищує суму, належну до сплати відповідно до правил міжнародного договору України, розгляд питання про відшкодування різниці здійснюється на підставі подання до контролюючого органу за місцезнаходженням (місцем проживання) особи, яка виплатила

доходи нерезидентів та утримала з них податок, заяви про повернення суми податку на доходи із джерелом їх походження з України.

Необхідні документи подаються нерезидентом або посадовою (уповноваженою) особою, яка повинна підтвердити свої повноваження відповідно до законодавства України.

103.12. Контролюючий орган перевіряє відповідність даних, зазначених у заяві та підтвердних документах, фактичним даним та відповідному міжнародному договору України, а також факт перерахування до бюджету відповідних сум податку особою, яка виплатила доходи нерезидентів.

У разі підтвердження факту зайвого утримання сум податку контролюючий орган приймає рішення про повернення відповідної суми нерезидентів, копії якого надаються особі, яка під час виплати доходів нерезидентів утримала податок, та нерезидентів (уповноваженій особі). Висновок про повернення сум надміру сплаченого податку надсилається до відповідного органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів.

У разі відмови в поверненні суми податку контролюючий орган зобов'язаний надати нерезидентів (уповноваженій особі) обґрунтовану відповідь.

103.13. Орган, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів на підставі висновку контролюючого органу перераховує кошти у розмірі, визначеному у висновку, на рахунок особи, яка надміру утримала податок з доходів нерезидента.

103.14. Особа, яка здійснила виплату доходу нерезидентів, повертає йому різницю між сумою податку, яка була утримана, та сумою, належною до сплати відповідно до міжнародного договору України, після отримання копії рішення контролюючого органу про повернення суми надміру сплачених грошових зобов'язань або після зарахування коштів від відповідного органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів.

Кошти, які за рішенням контролюючого органу повинні повертатись особі, яка зайво утримала податок з доходів нерезидента, можуть бути зараховані в рахунок сплати інших податкових зобов'язань такої особи за її письмовою заявою, яка подається під час розгляду заяви нерезидента про повернення надміру утриманих сум податку. У цьому разі висновок про повернення надміру сплаченої суми податку до відповідного органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів не надсилається.

Стаття 104. Порядок надання допомоги у стягненні податкового боргу в міжнародних правовідносинах

104.1. Надання допомоги у стягненні податкового боргу в міжнародних правовідносинах, за міжнародними договорами України, здійснюється в порядку, передбаченому цим Кодексом, з урахуванням визначених цією статтею особливостей.

104.2. Контролюючий орган після отримання документа іноземної держави, за яким здійснюється стягнення суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах, у тридцятиденний строк визначає відповідність такого документа міжнародним договорам України. У разі невідповідності такого документа повертає його компетентному органу іноземної держави. Якщо зазначений документ визнано таким, що відповідає міжнародним договорам України, контролюючий орган надсилає платнику податків податкове повідомлення в міжнародних правовідносинах у порядку, передбаченому [статтею 42](#) цього Кодексу.

104.3. Податковий борг в міжнародних правовідносинах перераховується у гривні за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, визначеним Національним банком України на день надсилення такому платнику податків податкового повідомлення.

Стаття 104¹. Порядок надання допомоги у стягненні податків в міжнародних правовідносинах на прохання контролюючого органу

104¹.1. Надання компетентним органом іноземної держави на прохання контролюючого органу допомоги у стягненні податків на підставі відповідного документа, визначеного [статтями 56, 58¹](#) цього Кодексу, здійснюється відповідно до міжнародних договорів України.

104¹.2. Контролюючий орган з метою стягнення несплаченої узгодженої суми грошового зобов'язання платника податків після спливу 90 календарних днів з дня надіслання відповідного документа звертається до компетентного органу іноземної держави, резидентом якої є така особа, про надання адміністративної допомоги відповідно до пункту 104¹.1 цієї статті.

{Кодекс доповнено статтею 104¹ згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Стаття 105. Узгодження суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах

105.1. У разі якщо платник податків вважає, що податковий борг в міжнародних правовідносинах, визначений контролюючим органом на підставі документа іноземної держави, за яким здійснюється стягнення суми податкового боргу, не відповідає дійсності, такий платник податків має право протягом десяти календарних днів, що настають за днем отримання податкового повідомлення в міжнародних правовідносинах про визначення податкового боргу в міжнародних правовідносинах, подати через контролюючий орган компетентному органу іноземної держави скаргу про перегляд такого рішення.

105.2. У період оскарження суми грошового зобов'язання в міжнародних правовідносинах таке зобов'язання не може бути податковим боргом до отримання від компетентного органу іноземної держави остаточного документа про нарахування податкового боргу в міжнародних правовідносинах. Такий документ надсилається контролюючим органом платнику податків разом з податковим повідомленням в міжнародних правовідносинах у порядку, визначеному [статтею 58](#) цього Кодексу. Таке податкове повідомлення в міжнародних правовідносинах не підлягає адміністративному оскарженню.

105.3. На розгляд заяв платників податків про перегляд рішення компетентного органу іноземної держави не поширюються норми [статті 56](#) цього Кодексу.

Стаття 106. Відкликання податкових повідомлень в міжнародних правовідносинах або податкових вимог

106.1. Податкове повідомлення в міжнародних правовідносинах або податкові вимоги вважаються відкликаними, якщо компетентний орган іноземної держави скасовує або змінює документ іноземної держави, за яким здійснюється стягнення суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах. Такі податкові повідомлення в міжнародних правовідносинах або податкові вимоги вважаються відкликаними з дня отримання контролюючим органом документа компетентного органу іноземної держави рішення про скасування або зміну раніше нарахуваної суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах, який виник в іноземній державі.

Стаття 107. Заходи щодо стягнення суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах

107.1. Контролюючий орган самостійно перераховує у гривні суму податкового боргу в міжнародних правовідносинах та здійснює заходи щодо стягнення суми податкового боргу платника податку не пізніше закінчення 1095 дня, що настає за останнім днем граничного строку сплати податку і збору в іноземній державі, зазначеного у документі компетентного органу іноземної держави, за яким здійснюється стягнення суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах. Граничний строк стягнення податкового боргу в міжнародних правовідносинах визначається відповідно до [пункту 102.4](#) статті 102 цього Кодексу, якщо інше не передбачено міжнародним договором України.

Стаття 108. Нарахування пені та штрафних санкцій на суму податкового боргу в міжнародних правовідносинах

108.1. Пеня не нараховується на суму податкового боргу в міжнародних правовідносинах при виконанні документа іноземної держави, за яким здійснюється стягнення суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах.

108.2. Штрафні санкції на суму податкового боргу в міжнародних правовідносинах не накладаються при виконанні документа іноземної держави, за яким здійснюється стягнення суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах.

Стаття 108¹. Порядок проведення процедури взаємного узгодження

108¹.1. Процедура взаємного узгодження.

108¹.1.1. Якщо особа вважає, що в результаті дії або рішення контролюючого органу України або відповідного органу влади іншої країни вона піддається чи піддаватиметься оподаткуванню, що не відповідає положенням міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування, вона може, незалежно від засобів правового захисту, передбачених цим Кодексом, подати заяву про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження в порядку, визначеному цією статтею.

108¹.1.2. Право на подання заяви про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження, передбаченою цією статтею, мають особи (резиденти або нерезиденти), якщо таке право передбачене чинним міжнародним договором України про уникнення подвійного оподаткування.

108¹.1.3. Заява про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження подається платником податків до компетентного органу України.

Для цілей цієї статті компетентним органом України є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, якщо інше не передбачено міжнародним договором України про уникнення подвійного оподаткування, або уповноважений ним інший орган.

У разі якщо інше не передбачено міжнародним договором України про уникнення подвійного оподаткування, рішення щодо делегування повноважень стосовно проведення процедури взаємного узгодження іншому органу приймається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Якщо компетентний орган України уповноважив інший орган проводити процедуру взаємного узгодження, відповідний уповноважений компетентний орган невідкладно повідомляє компетентний орган іншої країни, з якою укладено міжнародний договір, про отримання відповідних повноважень.

108¹.1.4. Вимоги до заяви про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження та порядок розгляду заяви (справи) встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

108¹.1.5. З метою забезпечення однозначності або усунення розбіжностей у тлумаченні та/або застосуванні положень міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування або з метою проведення консультацій щодо уникнення подвійного оподаткування у випадках, не охоплених безпосередньо положеннями міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування, процедура взаємного узгодження може бути ініційована контролюючим органом.

108¹.2. Заява про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження.

108¹.2.1. Заява про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження подається платником податків до компетентного органу до початку або після проведення податкової перевірки, у тому числі перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки", з описом обставин, які свідчать про можливість порушення прав платника податків, що впливають з міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування.

Заява про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження подається платником податків за результатами проведення податкової перевірки після отримання рішення за результатами оскарження результатів податкової перевірки в адміністративному порядку протягом 10 робочих днів.

Платник податків одночасно з такою заявою письмово повідомляє контролюючий орган про подання заяви про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження щодо обставин, викладених в акті перевірки, на підставі якого видано податкове повідомлення-рішення.

108¹.2.2. У разі отримання контролюючим органом від платника податків повідомлення про подану заяву про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження, рішення контролюючого органу про визначення грошових зобов'язань з питань, порушених у заяві, вважається неузгодженим до дня завершення розгляду заяви (справи) за процедурою взаємного узгодження або, якщо у прийнятті заяви відмовлено, до дати направлення повідомлення про відмову.

108¹.2.3. Платник податків має право подати заяву про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження не пізніше 1095 календарних днів з дати узгодження грошового зобов'язання, визначеного за результатами податкової перевірки, у тому числі перевірки з питань дотримання платником податків принципу "витягнутої руки".

108¹.2.4. Особа, яка є резидентом України та вважає, що в результаті дії або рішення органу державної влади іноземної держави вона піддається чи піддаватиметься оподаткуванню, яке не відповідає положенням міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування, має право подати заяву про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження до компетентного органу України протягом 1095 календарних днів з дати отримання повідомлення про вчинення дії або прийняття рішення відповідним органом іноземної держави.

108¹.3. Розгляд заяви у справі за процедурою взаємного узгодження.

108¹.3.1. Компетентний орган України здійснює розгляд заяви платника податків та встановлює, чи підлягає справа розгляду за процедурою взаємного узгодження.

Під час розгляду заяви компетентний орган України здійснює перевірку документів, наданих платником податків, на відповідність вимогам до заяви про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження, встановленою відповідно до підпункту 108¹.1.4 пункту 108¹.1 цієї статті, та перевіряє наявність підстав для розгляду або відмови у розгляді справи за процедурою взаємного узгодження згідно з міжнародним договором України про уникнення подвійного оподаткування, на підставі якого подано заяву.

108¹.3.2. Під час розгляду заяви компетентний орган України має право запитувати у платника податків додаткові документи та пояснення, що стосуються обставин, викладених у заяві, або вимагати усунення порушень, допущених платником податків під час складання документів.

108¹.3.3. За результатами розгляду заяви, яка відповідає вимогам, встановленим підпунктом 108¹.1.4 пункту 108¹.1 цієї статті, компетентний орган України не пізніше 60 робочих днів з дати отримання заяви від платника податків повідомляє платника податків у письмовій формі про початок розгляду або відмову в розгляді справи за процедурою взаємного узгодження із зазначенням причини відмови.

108¹.4. Підставами для відмови у прийнятті заяви до розгляду за процедурою взаємного узгодження є:

подання платником податків заяви, яка не відповідає вимогам цієї статті, або неусунення платником податків порушень, допущених при складанні заяви, на письмову вимогу компетентного органу України у строки, визначені у вимозі;

ненадання платником податків документів або обґрунтованих пояснень на письмовий запит компетентного органу України або ненадання пояснень про причину неможливості надання таких документів чи інформації;

відсутність порушення прав платника податків, передбачених міжнародним договором України про уникнення подвійного оподаткування;

наявність розпочатого, але не закінченого оскарження в адміністративному або судовому порядку з тих самих питань, щодо яких подана заява про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження;

судове рішення стосовно тих самих питань, щодо яких подана заява про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження.

Відмова платника податків від участі у консультаціях з компетентним органом іноземної держави під час розгляду справи відповідно до підпункту 108¹.5.2 пункту 108¹.5 цієї статті не є підставою для відмови у задоволенні його заяви.

108¹.5. Розгляд справи за процедурою взаємного узгодження.

108¹.5.1. Датою початку розгляду справи за процедурою взаємного узгодження вважається дата повідомлення, направленої платнику податків відповідно до підпункту 108¹.3.3 пункту 108¹.3 цієї статті, якщо інше не встановлено положеннями чинного міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування.

108¹.5.2. Компетентний орган України звертається до компетентного органу держави, з якою укладено міжнародний договір, на підставі якого подано заяву про розгляд справи за процедурою взаємного узгодження.

Під час розгляду справи у разі необхідності компетентний орган України має право залучати представників платника податків до консультацій з компетентним органом іншої країни. Участь платника податків на етапі розгляду справи за процедурою взаємного узгодження не є обов'язковою.

108¹.5.3. За результатами проведення консультацій з компетентним органом іншої країни за процедурою взаємного узгодження компетентний орган України повідомляє платника податків та контролюючий орган у письмовій формі про результати розгляду справи.

108¹.5.4. Процедура взаємного узгодження може бути припинена у будь-який момент на підставі заяви платника податків про її припинення.

108¹.6. Особливості проведення процедури взаємного узгодження у разі нарахування податкових зобов'язань контролюючими органами України.

108¹.6.1. Компетентний орган повідомляє контролюючий орган про результати розгляду заяви (справи) не пізніше п'яти робочих днів, що настають за днем прийняття відповідного рішення. Контролюючі органи не мають права приймати будь-які рішення, які протирічать домовленостям, досягнутим у рамках процедури взаємного узгодження, та мають забезпечити реалізацію таких досягнутих домовленостей, у тому числі шляхом перегляду узгоджених податкових зобов'язань в адміністративному порядку.

108¹.6.2. Якщо компетентні органи досягли домовленостей, якими визнано повністю або частково, що платник податку піддавався або піддається оподаткуванню, яке не відповідає умовам міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування, контролюючий орган у разі, якщо податкові повідомлення-рішення за результатами перевірки були прийняті - скасовує ці податкові повідомлення-рішення і направляє платнику податків нові податкові повідомлення-рішення в межах суми, обґрунтованість нарахування якої була визнана в межах домовленостей між компетентними органами.

108¹.6.3. При проведенні процедури взаємного узгодження платник податків зобов'язаний:

підтримувати актуальність інформації, матеріалів та документів, наданих компетентним органам для проведення процедури взаємного узгодження;

інформувати про будь-які зміни у фактах чи обставинах, які зумовили виникнення підстав для проведення процедури взаємного узгодження.

108¹.6.4. Процедура взаємного узгодження не може проводитися одночасно з оскарженням в адміністративному або судовому порядку щодо того самого рішення контролюючого органу.

Рішення контролюючого органу не може бути оскаржене в адміністративному порядку після досягнення домовленостей за результатами його розгляду за процедурою взаємного узгодження.

Якщо платник податку не згоден з результатами домовленостей, досягнутих між компетентними органами за процедурою взаємного узгодження, він має право оскаржити рішення контролюючого органу в судовому порядку відповідно до [пункту 56.18](#) статті 56 цього Кодексу.

{Главу 10 розділу II доповнено статтею 108¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

ГЛАВА 11. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Стаття 109. Загальні положення

109.1. Податковим правопорушенням є протиправне, винне (у випадках, прямо передбачених цим Кодексом) діяння (дія чи бездіяльність) платника податку (в тому числі осіб, прирівняних до нього), контролюючих органів та/або їх посадових (службових) осіб, інших суб'єктів у випадках, прямо передбачених цим Кодексом.

Діяння вважаються вчиненими умисно, якщо існують доведені контролюючим органом обставини, які свідчать, що платник податків удавано, цілеспрямовано створив умови, які не можуть мати іншої мети, крім як невиконання або неналежне виконання вимог, установлених цим Кодексом та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

{Пункт 109.1 статті 109 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

109.2. Порухення податкового законодавства та порушень вимог, встановлених іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, тягне за собою відповідальність, передбачену цим Кодексом та іншими законами України.

{Пункт 109.2 статті 109 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

109.3. У випадках, визначених [пунктом 119.3](#) статті 119, [пунктами 123.2-123.5](#) статті 123, [пунктами 124.2, 124.3](#) статті 124, [пунктами 125¹.2-125¹.4](#) статті 125¹ цього Кодексу, необхідною умовою притягнення особи до фінансової відповідальності за вчинення податкового правопорушення є встановлення контролюючими органами вини особи.

{Статтю 109 доповнено пунктом 109.3 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

109.4. Контролюючі органи несуть відповідальність за вчинення податкових правопорушень незалежно від наявності вини.

{Статтю 109 доповнено пунктом 109.4 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 110. Суб'єкти, які притягаються до відповідальності за вчинення податкових правопорушень

110.1. Платники податків, податкові агенти, а також інші суб'єкти у випадках, прямо передбачених цим Кодексом, несуть фінансову відповідальність за вчинення податкових правопорушень.

110.2. Фізична особа - платник податку несе фінансову відповідальність за умови наявності на момент вчинення податкового правопорушення повної цивільної дієздатності.

110.3. Контролюючі органи несуть відповідальність у вигляді відшкодування шкоди особі, стосовно якої було вчинено податкове правопорушення, відповідно до положень [статті 114](#) цього Кодексу. Контролюючі органи несуть відповідальність за вчинення податкових правопорушень посадовими (службовими) особами таких контролюючих органів.

110.4. Законні представники платників податків - фізичних осіб згідно зі [статтею 242](#) Цивільного кодексу України у разі невиконання обов'язків, визначених цим Кодексом, несуть фінансову відповідальність, встановлену для платників податків.

110.5. Юридична особа - платник податку несе фінансову відповідальність за вчинення податкових правопорушень її відокремленими підрозділами.

{Стаття 110 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 111. Відповідальність за порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи

{Назва статті 111 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

111.1. За порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, застосовуються такі види юридичної відповідальності:

111.1.1. фінансова;

111.1.2. адміністративна;

111.1.3. кримінальна.

111.2. Фінансова відповідальність за порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства встановлюється та застосовується згідно з цим Кодексом та іншими

законами. Фінансова відповідальність, що встановлюється згідно з цим Кодексом, застосовується у вигляді штрафних (фінансових) санкцій (штрафів).

{Абзац перший пункту 111.2 статті 111 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Фінансова відповідальність, що встановлюється згідно з іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, може застосовуватися у вигляді штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) та/або пені.

{Пункт 111.2 статті 111 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

111.3. Притягнення фізичної або юридичної особи до фінансової відповідальності за податкове правопорушення не звільняє фізичну особу чи посадових (службових) осіб юридичної особи у передбачених законом випадках від юридичної відповідальності інших видів.

Притягнення фізичної або юридичної особи до фінансової відповідальності за податкове правопорушення, що передбачає встановлення контролюючими органами вини особи, не передбачає презумпції наявності вини фізичної особи чи посадових (службових) осіб юридичної особи у випадках притягнення фізичної особи чи посадових (службових) осіб юридичної особи до юридичної відповідальності інших видів та не звільняє від обов'язку її доведення в порядку, передбаченому законом.

{Статтю 111 доповнено пунктом 111.3 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

111.4. Особа вважається такою, що вчинила правопорушення повторно, якщо вона була притягнута до відповідальності у встановленому цим Кодексом порядку.

{Статтю 111 доповнено пунктом 111.4 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

111.5. Триваюче правопорушення - безперервне невиконання норм цього Кодексу платником податків, який вчинив певні дії чи допустив бездіяльність і не вчиняв подальших дій для його усунення до моменту виявлення такого правопорушення контролюючим органом.

{Статтю 111 доповнено пунктом 111.5 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 112. Загальні умови притягнення до фінансової відповідальності за вчинення податкових правопорушень та порушення іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи

112.1. Особа може бути притягнута до фінансової відповідальності за вчинення податкового правопорушення за умови наявності в її діянні (дії або бездіяльності) вини, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

112.2. Особа вважається винною у вчиненні правопорушення, якщо буде встановлено, що вона мала можливість для дотримання правил та норм, за порушення яких цим Кодексом передбачена відповідальність, проте не вжила достатніх заходів щодо їх дотримання.

Вжиті платником податків заходи щодо дотримання правил та норм податкового законодавства вважаються достатніми, якщо контролюючий орган не доведе, що, вчиняючи певні дії або допускаючи бездіяльність, за які передбачена відповідальність, платник податків діяв нерозумно, недобросовісно та без належної обачності.

112.3. Особа не може бути притягнута до фінансової відповідальності за вчинення податкового правопорушення інакше, як на підставах і в порядку, передбачених цим Кодексом.

112.4. Особа не може бути притягнута двічі до відповідальності одного виду за вчинення одного і того самого податкового правопорушення.

112.5. Підставою для притягнення особи до фінансової відповідальності за вчинення податкового правопорушення та стягнення штрафу є податкове повідомлення-рішення, що відповідає вимогам, визначеним [пунктом 58.1](#) статті 58 цього Кодексу.

112.6. Притягнення або звільнення особи від фінансової відповідальності за вчинення податкового правопорушення не звільняє її від виконання податкового обов'язку.

112.7. У разі якщо контролюючий орган не доведе, що платник податків мав можливість для дотримання правил та норм, за порушення яких цим Кодексом передбачена відповідальність, проте не вжив достатніх заходів щодо їх дотримання, платник податків не може бути притягнутий до відповідальності за таке порушення. Положення цього пункту застосовуються виключно в разі, якщо умовою притягнення до фінансової відповідальності за податкове правопорушення є наявність вини платника податків.

Порядок доведення обставин, за яких особа може бути притягнута до фінансової відповідальності за вчинене податкове правопорушення, в межах судового провадження визначається процесуальним законодавством.

Усі сумніви щодо наявності обставин, за яких особа може бути притягнута до відповідальності за порушення податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючий орган, трактуються на користь такої особи.

112.8. Обставинами, що звільняють від фінансової відповідальності за вчинення податкових правопорушень та порушення іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, є:

112.8.1. сплив строків давності застосування штрафів за вчинення податкового правопорушення;

112.8.2. вчинення діяння (дії або бездіяльності) особою, яка діяла у відповідності до індивідуальної податкової консультації, наданої такому платнику податків у паперовій або електронній формі, за умови, що така консультація зареєстрована в єдиному реєстрі індивідуальних податкових консультацій, або до узагальнюючої податкової консультації та/або до висновку об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду щодо застосування норми права, від якого в подальшому було відступлено;

112.8.3. вчинення діяння (дії або бездіяльності) особою, яка діяла у відповідності до правових висновків Верховного Суду, викладених у рішенні за результатами розгляду зразкової справи, які в подальшому було змінено за наслідками перегляду Великою Палатою Верховного Суду;

112.8.4. вчинення діяння (дії або бездіяльності) внаслідок незаконних рішень, дій або бездіяльності контролюючих органів;

112.8.5. вчинення діяння (дії або бездіяльності) з вини банку, органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, установи - учасника платіжної системи, еквайрія (щодо податкових правопорушень, передбачених [статтями 124](#) і 125¹ цього Кодексу);

112.8.6. вчинення діяння (дії або бездіяльності) з вини оператора поштового зв'язку, інформація про якого міститься в Єдиному державному реєстрі операторів поштового зв'язку, за умови виконання обов'язку, визначеного [абзацом другим](#) пункту 49.6 статті 49 цього Кодексу;

112.8.7. вчинення діяння (дії або бездіяльності) внаслідок виявлення в роботі електронного кабінету технічної та/або методологічної помилки чи технічного збою в роботі електронного кабінету і визнання такої помилки/збою технічним адміністратором та/або методологом електронного кабінету або згідно з повідомленням на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, або підтвердження її/його існування рішенням суду, якщо порушення були зумовлені виключно технічною та/або методологічною помилкою чи технічним збоєм у роботі електронного кабінету.

Ненарахування штрафів та/або пені за порушення, що були зумовлені виключно технічною та/або методологічною помилкою чи технічним збоєм у роботі електронного кабінету, закріплюється (реалізується) у програмному забезпеченні, яке застосовується для автоматичного розрахунку штрафів та/або пені за порушення податкового законодавства;

112.8.8. самостійне виправлення платником податків з дотриманням порядку, вимог та обмежень, передбачених статтею 50 цього Кодексу, помилок, що містяться у раніше поданих ним [податкових деклараціях](#) та розрахунках (уточнюючих податкових деклараціях та розрахунках), за умови сплати самостійно донарахованих податкових зобов'язань та штрафних (фінансових) санкцій (штрафів), передбачених [пунктом 50.1](#) статті 50 цього Кодексу (щодо правопорушення, передбаченого [пунктом 123.1](#) статті 123 цього Кодексу).

Невиконання платником податків вимог, передбачених [абзацами третім - п'ятим](#) пункту 50.1 статті 50 цього Кодексу, в частині самостійного нарахування та сплати штрафу, передбаченого цим пунктом, тягне за собою накладення штрафу відповідно до [пункту 120.2](#) статті 120 цього Кодексу;

112.8.9. вчинення діяння (дії або бездіяльності) внаслідок обставин непереборної сили (форс-мажору);

112.8.10. вчинення діяння (дії або бездіяльності) особою, яка діяла відповідно до консультації з питань практичного застосування окремих норм законодавства України з питань митної справи, наданої в письмовій або електронній формі, а також до узагальнюючої консультації, зокрема на підставі того, що у подальшому такі консультації були змінені або скасовані;

112.8.11. вчинення діяння (дії або бездіяльності) особою, яка діяла відповідно до наданого попереднього рішення митного органу про застосування окремих положень законодавства України з питань митної справи, у тому числі в разі, якщо таке рішення в подальшому було відкликано з причин, встановлених [пунктами 2, 3](#) частини сьомої статті 23 Митного кодексу України;

112.8.12. інші випадки звільнення від фінансової відповідальності, передбачені цим Кодексом або [Митним кодексом України](#).

{Стаття 112 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 112¹. Обставини, що пом'якшують відповідальність особи

112¹.1. До обставин, що пом'якшують відповідальність особи за вчинення правопорушень, належать:

112¹.1.1. вчинення діяння під впливом погрози, примусу або через матеріальну, службову чи іншу залежність;

112¹.1.2. вчинення діяння при збігу тяжких особистих чи сімейних обставин;

112¹.1.3. самостійне повідомлення платником податків про вчинене ним правопорушення (крім складів правопорушень, передбачених [статтями 123](#) та 125¹ цього Кодексу).

112¹.2. Контролюючий орган може визнати обставинами, що пом'якшують відповідальність особи, також і інші обставини, не передбачені пунктом 112¹.1 цієї статті.

{Кодекс доповнено статтею 112¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 113. Штрафні (фінансові) санкції (штрафи)

{Назва статті 113 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

113.1. Граничні строки застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) до платників податків відповідають строкам давності для нарахування грошових зобов'язань, визначеним [статтею 102](#) цього Кодексу.

{Пункт 113.1 статті 113 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

113.2. Перебіг строку давності для застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) зупиняється у випадках, визначених [пунктом 102.3](#) статті 102 цього Кодексу.

{Пункт 113.2 статті 113 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

113.3. У разі вчинення платником податків двох або більше порушень іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, штрафні (фінансові) санкції (штрафи) застосовуються за кожне вчинене разове та триваюче порушення окремо.

{Пункт 113.3 статті 113 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

113.5. Перебіг строку давності для застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) відновлюється з дня, наступного за днем усунення передбачених [пунктом 102.3](#) статті 102 цього Кодексу обставин, що були підставою для зупинення його відліку (перебігу).

{Статтю 113 доповнено пунктом 113.5 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

113.6. У разі наявності хоча б однієї обставини, що пом'якшує відповідальність, розмір штрафу становить 50 відсотків від розміру, встановленого відповідною статтею цього Кодексу.

{Статтю 113 доповнено пунктом 113.6 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

113.7. У разі застосування контролюючими органами до платника податків штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) за порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, такому платнику податків надсилаються (вручаються) податкові повідомлення-рішення.

{Статтю 113 доповнено пунктом 113.7 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

113.8. За одне податкове правопорушення контролюючий орган може застосувати тільки один вид штрафної (фінансової) санкції (штрафу), передбаченої цим Кодексом та іншими законами України.

{Статтю 113 доповнено пунктом 113.8 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 114. Відшкодування шкоди, заподіяної протиправними рішеннями, діями чи бездіяльністю контролюючих органів

114.1. Особа, чиї права та/або законні інтереси порушено, має право на відшкодування шкоди, заподіяної протиправними рішеннями, діями чи бездіяльністю контролюючих органів, їх посадових (службових) осіб.

Шкода, заподіяна протиправними рішеннями, діями чи бездіяльністю контролюючих органів, їх посадових (службових) осіб, відшкодовується державою за рахунок коштів державного бюджету незалежно від вини контролюючого органу, його посадових (службових) осіб.

114.2. Шкода, заподіяна протиправними рішеннями, діями чи бездіяльністю контролюючих органів, їх посадових (службових) осіб, що визнаються податковими правопорушеннями відповідно до цього Кодексу, відшкодовується в повному обсязі в порядку, передбаченому законодавством про відшкодування шкоди.

Особа, чиї права порушені, за наявності обставин, передбачених пунктом 128.2 статті 128 цього Кодексу, має право заявити вимоги про відшкодування шкоди, заподіяної протиправними рішеннями, діями чи бездіяльністю контролюючих органів, їх посадових (службових) осіб, у розмірі однієї мінімальної заробітної плати, встановленої станом на дату визнання таких рішень, дій чи бездіяльності незаконними, у порядку, передбаченому законодавством. У такому разі доведенню підлягає лише протиправність рішень, дій чи бездіяльності стосовно особи.

У передбачених абзацом другим цього пункту випадках шкода понад встановлений розмір відшкодуванню не підлягає.

114.3. Шкода, заподіяна протиправними рішеннями, діями чи бездіяльністю контролюючих органів, їх посадових (службових) осіб, може включати:

114.3.1. вартість втраченого, пошкодженого або знищеного майна платника податків, визначена відповідно до вимог законодавства;

114.3.2. додаткові витрати, понесені платником податку внаслідок протиправних рішень, дій чи бездіяльності контролюючих органів, їх посадових (службових) осіб (штрафні санкції, сплачені контрагентам платника податку, вартість додаткових робіт, послуг, додатково витрачених матеріалів тощо);

114.3.3. документально підтверджені витрати, пов'язані з адміністративним та/або судовим оскарженням (крім сум, що підлягають відшкодуванню в порядку розподілу судових витрат згідно із процесуальним законодавством) незаконних (протиправних) рішень, дій або бездіяльності контролюючих органів, їх посадових (службових) осіб (юридичний супровід, не пов'язаний із захистом, наданим адвокатом, відрядження працівників або представників платника податку, залучення експертів, отримання необхідних доказів, виготовлення копій документів тощо). Сума такого відшкодування не повинна перевищувати 50 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня календарного року, в якому приймається відповідне судове рішення або рішення іншого органу, у передбачених законом випадках.

114.4. Шкода, заподіяна платнику податків внаслідок податкового правопорушення контролюючого органу, відшкодовується за рішенням суду.

{Стаття 114 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 115. *{Статтю 115 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}*

Стаття 116. Відчуження майна, що перебуває в податковій заставі, без згоди контролюючого органу

116.1. Відчуження платником податків майна, що перебуває в податковій заставі, без попередньої згоди контролюючого органу, якщо отримання такої згоди є обов'язковим згідно з цим Кодексом, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі вартості відчуженого майна.

{Стаття 116 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 117. Порухення встановленого порядку взяття на облік (реєстрації) у контролюючих органах

117.1. Неподання у строки та у випадках, передбачених цим Кодексом, заяв або документів для взяття на облік у відповідному контролюючому органі, реєстрації змін місцезнаходження чи внесення інших змін до своїх облікових даних, неподання виправлених документів для взяття на облік чи внесення змін, подання з помилками чи у неповному обсязі, неподання відомостей стосовно осіб, відповідальних за ведення бухгалтерського обліку та/або складення податкової звітності, відповідно до вимог встановлених цим Кодексом, -

тягнуть за собою накладення штрафу на самозайнятих осіб у розмірі 340 гривень, на юридичних осіб, відокремлені підрозділи юридичної особи чи юридичну особу, відповідальну за нарахування та сплату податків до бюджету під час виконання договору про спільну діяльність, - 1020 гривень.

{Абзац другий пункту 117.1 статті 117 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі неусунення таких порушень або за ті самі дії, вчинені протягом року особою, до якої були застосовані штрафи за таке порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу на самозайнятих осіб у розмірі 680 гривень, на юридичних осіб, відокремлені підрозділи юридичної особи чи юридичну особу, відповідальну за нарахування та сплату податків до бюджету під час виконання договору про спільну діяльність, - 2040 гривень.

{Абзац четвертий пункту 117.1 статті 117 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 117.2 статті 117 виключено на підставі Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

117.3. Здійснення суб'єктами господарювання операцій з реалізації пального або спирту етилового без реєстрації таких суб'єктів платниками акцизного податку у порядку, передбаченому цим Кодексом, -

{Абзац перший пункту 117.3 статті 117 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців у розмірі 100 відсотків вартості реалізованого пального або спирту етилового.

{Абзац другий пункту 117.3 статті 117 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Статтю 117 доповнено пунктом 117.3 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

117.4. Ведення нерезидентом (іноземною юридичною компанією, організацією) діяльності через відокремлений підрозділ, у тому числі постійне представництво, без взяття на податковий облік у порядку, передбаченому цим Кодексом, -

тягне за собою накладення штрафу на нерезидента в розмірі 100 000 гривень.

{Статтю 117 доповнено пунктом 117.4 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

117.5. Здійснення особою-нерезидентом операцій з постачання на митній території України електронних послуг фізичним особам, у тому числі фізичним особам - підприємцям, не зареєстрованим як платники податку на додану вартість, без реєстрації такої особи-нерезидента як платника податку на додану вартість відповідно до [статті 208](#) цього Кодексу -

тягне за собою накладення штрафу на таку особу-нерезидента у 30 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

{Статтю 117 доповнено пунктом 117.5 згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Стаття 118. Порухення строку та порядку подання інформації про відкриття або закриття банківських рахунків, звіту про підзвітні рахунки

{Назва статті 118 в редакції Закону [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

118.1. Неподання банками або іншими фінансовими установами відповідним контролюючим органам в установленій [статтею 69](#) цього Кодексу строк повідомлення про відкриття або закриття рахунків платників податків -

тягне за собою накладення штрафу у розмірі 680 гривень за кожний випадок неподання або затримки.

{Абзац другий пункту 118.1 статті 118 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

118.2. Здійснення видаткових операцій за рахунком платника податків до отримання повідомлення відповідного контролюючого органу про взяття рахунку на облік у контролюючих органах -

тягне за собою накладення штрафу на банк або іншу фінансову установу в розмірі 10 відсотків суми усіх операцій за весь період до отримання такого повідомлення, здійснених з використанням таких рахунків (крім операцій з перерахування коштів до бюджетів або державних цільових фондів), але не менш як 1700 гривень.

{Абзац другий пункту 118.2 статті 118 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

118.3. Неповідомлення фізичними особами-підприємцями та особами, що проводять незалежну професійну діяльність, про свій статус банку або іншої фінансовій установі при відкритті рахунку -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі 680 гривень за кожний випадок неповідомлення.

{Абзац другий пункту 118.3 статті 118 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

118.4. Неподання, подання з порушенням встановленого строку, подання не в повному обсязі або з недостовірними відомостями, або з помилками фінансовими агентами звіту про підзвітні рахунки відповідно до вимог [пункту 69.8](#) статті 69 цього Кодексу -

тягнуть за собою накладення штрафу у 100 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

Сплата такого штрафу не звільняє фінансового агента від обов'язку подання звіту про підзвітні рахунки.

Передбачений цим пунктом штраф не застосовується у разі, якщо недостовірні відомості або помилки у звіті про підзвітні рахунки виникли з незалежних від фінансового агента причин та/або у зв'язку з поданням власником фінансового рахунка недостовірної інформації, за умови що фінансовий агент:

вживав обґрунтованих та належних у відповідних умовах (обставинах) заходів для проведення перевірки статусу податкового резидентства власників фінансових рахунків та кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) таких власників фінансових рахунків;

своєчасно, у строк, встановлений [пунктом 69.8](#) статті 69 цього Кодексу, повідомив центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, про подання власником фінансового рахунка недостовірних даних.

{Статтю 118 доповнено пунктом 118.4 згідно із Законом [№ 323-IX від 03.12.2019](#)}

Стаття 119. Порухення платником податків порядку подання інформації про фізичних осіб - платників податків

119.1. Неподання, подання з порушенням встановлених строків, подання не в повному обсязі, з недостовірними відомостями або з помилками податкової звітності про суми доходів, нарахованих (сплачених) на користь платника податків, суми утриманого з них податку, а також суми, нараховані (виплачені) фізичним особам за товари (роботи, послуги), якщо такі недостовірні відомості або помилки призвели до зменшення та/або збільшення податкових зобов'язань платника податку та/або до зміни платника податку, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1020 гривень.

Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу у розмірі 2040 гривень.

Передбачені цим пунктом штрафи не застосовуються у випадках, якщо недостовірні відомості або помилки в податковій звітності про суми доходів, нараховані (сплачені) на користь платника податків, суми утриманого з них податку, а також суми, нараховані (виплачені) фізичним особам за товари (роботи, послуги), виникли у зв'язку з виконанням податковим агентом вимог [пункту 169.4](#) статті 169 цього Кодексу та були виправлені відповідно до вимог [статті 50](#) цього Кодексу.

119.2. Оформлення документів, що містять інформацію про об'єкти оподаткування фізичних осіб або про сплату податків без зазначення реєстраційного номера облікової картки платника податків, у випадку, коли законодавство вимагає від особи-резидента отримання такого номера, або з використанням недостовірного реєстраційного номера облікової картки платника податків, крім випадків, визначених пунктом 119.1 цієї статті, -

тягне за собою накладення штрафу у розмірі 340 гривень.

{Зміни до пункту 119.2 статті 119 див. в Законі [№ 116-IX від 19.09.2019](#)}

119.3. Штрафи, передбачені пунктами 119.1 і 119.2 цієї статті, не застосовуються у випадках, якщо помилки щодо реєстраційного номера облікової картки платника податків у податковій звітності про суми доходів, нараховані (сплачені) на користь платника податків, суми утриманого з них податку були виправлені податковими агентами самостійно, у тому числі протягом 30 календарних днів з дня надходження повідомлень про помилки, виявлені контролюючим органом.

{Стаття 119 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 119¹. Порухення порядку подання інформації контролюючим органам про угоди щодо оренди об'єктів нерухомості

119¹.1. Порухення нотаріусом порядку та/або строків подання інформації щодо посвідчення договорів оренди об'єктів нерухомості в разі вчинення такої нотаріальної дії -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі 680 гривень за кожне таке порушення.

119¹.2. Порухення суб'єктом господарювання, який провадить посередницьку діяльність, пов'язану з наданням послуг з оренди нерухомості (рієлтером), порядку та/або строків подання інформації про укладені за його посередництвом цивільно-правові договори (угоди) про оренду нерухомості -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі 680 гривень за кожне таке порушення.

119¹.3. Дії, передбачені пунктами 119¹.1 і 119¹.2 цієї статті, вчинені суб'єктом, до якого протягом року було застосовано штраф за таке порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1360 гривень за кожне таке порушення.

{Кодекс доповнено статтею 119¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 120. Неподання або несвоєчасне подання податкової звітності або невиконання вимог щодо внесення змін до податкової звітності

120.1. Неподання (крім випадків, якщо [податкова декларація](#) не подається відповідно до [пункту 49.2](#) статті 49 цього Кодексу) або несвоєчасне подання платником податків або іншими особами, зобов'язаними нараховувати і сплачувати податки та збори, платежі, контроль за сплатою яких покладено на контролюючі органи, податкових декларацій (розрахунків), а також іншої звітності, обов'язок подання якої до контролюючих органів передбачено цим Кодексом, -

{Абзац перший пункту 120.1 статті 120 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 340 гривень, за кожне таке неподання або несвоєчасне подання.

{Абзац другий пункту 120.1 статті 120 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1020 гривень за кожне таке неподання або несвоєчасне подання.

{Підпункт 120.1.1 пункту 120.1 статті 120 виключено на підставі Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

120.2. Невиконання платником податків вимог, передбачених [абзацами третім - п'ятим](#) пункту 50.1 статті 50 цього Кодексу, щодо умов самостійного внесення змін до податкової звітності в частині самостійного нарахування та сплати штрафу, передбаченого цим пунктом, -

{Абзац перший пункту 120.2 статті 120 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

тягне за собою накладення штрафу в розмірі 5 відсотків від суми самостійно нарахованого заниження податкового зобов'язання (недоплати) та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи.

При самостійному донарахуванні платником податків з дотриманням порядку, вимог та обмежень, передбачених [статтею 50](#) цього Кодексу, суми податкових зобов'язань та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, штрафи, передбачені цією главою Кодексу, не застосовуються.

{Абзац третій пункту 120.2 статті 120 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

{Пункт 120.2 статті 120 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

120.3. Неподання платником податків звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення, та/або глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файлу), та/або звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, та/або повідомлення про участь у міжнародній групі компаній відповідно до вимог [статті 39](#) цього Кодексу -

тягне за собою накладення штрафу (штрафів) у розмірі:

300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, - у разі неподання звіту про контрольовані операції;

3 відсотків суми контрольованих операцій, щодо яких не була подана документація, визначена [підпунктами 39.4.6 та 39.4.9](#) пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу, але не більше 200 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, - у разі неподання глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файлу), визначеної [підпунктами 39.4.7 та 39.4.9](#) пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу;

1000 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, - у разі неподання звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній;

50 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, - у разі неподання повідомлення про участь у міжнародній групі компаній.

Сплата таких фінансових санкцій (штрафів) не звільняє платника податків від обов'язку подання звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення, та/або глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файлу), та/або звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, та/або повідомлення про участь у міжнародній групі компаній.

Неподання платником податків звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення, та/або глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файлу), та/або звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, та/або повідомлення про участь у міжнародній групі компаній після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу (штрафів), передбаченого цим пунктом, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі 5 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожен календарний день неподання звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення, та/або глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файлу), та/або звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, та/або повідомлення про участь у міжнародній групі компаній, але не більше 300 розмірів

прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

{Статтю 120 доповнено пунктом 120.3 згідно із Законом [№ 408-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1260-VII від 13.05.2014](#); в редакції Законів [№ 72-VIII від 28.12.2014](#), [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

120.4. Невключення до поданого звіту про контрольовані операції інформації про всі здійснені протягом звітного періоду контрольовані операції та/або невиключення до поданого звіту в розрізі країн міжнародної групи компаній інформації відповідно до вимог [статті 39](#) цього Кодексу -

тягне за собою накладення штрафу (штрафів) у розмірі:

1 відсотка суми контрольованих операцій, незадекларованих у поданому звіті про контрольовані операції, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за всі незадекларовані контрольовані операції, здійснені у відповідному звітному році;

1 відсотка суми доходу (виручки) учасника міжнародної групи компаній, інформація про якого в порушення вимог цього Кодексу не відображена у звіті в розрізі країн міжнародної групи компаній, але не більше 1000 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Неподання платником податків уточнюючого звіту про контрольовані операції після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу (штрафів), передбаченого цим пунктом, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі одного розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожен календарний день неподання уточнюючого звіту про контрольовані операції, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

{Статтю 120 доповнено пунктом 120.4 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

120.5. Надання недостовірної інформації в повідомленні про участь у міжнародній групі компаній та/або у звіті в розрізі країн міжнародної групи компаній -

тягне за собою накладення штрафу (штрафів) у розмірі:

50 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, - у разі надання недостовірної інформації в повідомленні про участь у міжнародній групі компаній;

200 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, - у разі надання недостовірної інформації у звіті в розрізі країн міжнародної групи компаній щодо учасника міжнародної групи компаній.

{Статтю 120 доповнено пунктом 120.5 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

120.6. Несвоєчасне подання платником податків звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення, та/або глобальної документації з трансфертного ціноутворення (майстер-файлу), та/або звіту у розрізі країн міжнародної групи компаній, та/або повідомлення про участь у міжнародній групі компаній або несвоєчасне декларування контрольованих операцій у поданому звіті відповідно до вимог [пункту 39.4](#) статті 39 цього Кодексу -

тягне за собою накладення штрафу (штрафів) у розмірі:

одного розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний календарний день несвоєчасного подання звіту про контрольовані операції, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

одного розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний календарний день несвоєчасного декларування контрольованих операцій в поданому звіті про контрольовані операції в разі подання уточнюючого звіту, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

двох розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний календарний день несвоєчасного подання документації з трансфертного ціноутворення, визначеної [підпунктами 39.4.6 і 39.4.9](#) пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу, але не більше 200 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

трьох розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний календарний день несвоєчасного подання глобальної документації з трансфертного ціноутворення, визначеної [підпунктами 39.4.7 і 39.4.9](#) пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

десяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний календарний день несвоєчасного подання звіту в розрізі країн міжнародної групи компаній, але не більше 1000 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

одного розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний календарний день несвоєчасного подання повідомлення про участь у міжнародній групі компаній, але не більше 100 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

{Статтю 120 доповнено пунктом 120.6 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

120.7. Неподання контролюючою особою звіту про контрольовані іноземні компанії -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі 100 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Несвоєчасне подання контролюючою особою звіту про контрольовані іноземні компанії -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі одного розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожен календарний день неподання, але не більше 50 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Невідображення контролюючою особою у звіті про контрольовані іноземні компанії відомостей щодо наявних контрольованих іноземних компаній та/або невідображення інформації, визначеної [підпунктами "Г" - "З"](#) підпункту 39².5.3 пункту 39².5 статті 39² цього Кодексу, щодо наявних контрольованих іноземних компаній -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі 3 відсотків суми доходу контрольованих іноземних компаній або 25 відсотків скоригованого прибутку контрольованої іноземної компанії за відповідний рік, не відображених у звіті про контрольовані іноземні компанії, залежно від того, яке з таких значень є більшим, але не більше 1000 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожен факт невідображення контрольованої іноземної компанії та/або за всі невідображені суми.

Неповідомлення контролюючою особою контролюючого органу про набуття частки в іноземній юридичній особі, утворенні без статусу юридичної особи, або про початок здійснення фактичного контролю за іноземною юридичною особою, або про відчуження частки в іноземній юридичній особі, або про припинення здійснення фактичного контролю над іноземною юридичною особою у строки, передбачені [підпунктом 39².5.5](#) пункту 39².5 статті 39² цього Кодексу, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожний такий факт.

Неподання або подання не в повному обсязі контролюючою особою документації з трансфертного ціноутворення, інших копій первинних документів щодо контрольованої іноземної компанії на запит контролюючого органу у випадках, передбачених [статтею 39²](#) цього Кодексу, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі 3 відсотків від суми доходу контрольованої іноземної компанії, щодо яких не було подано документацію та/або копії первинних документів, але не більше 1000 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Сплата таких фінансових санкцій (штрафів) не звільняє платника податку від обов'язку подання звіту про контрольовані іноземні компанії та підтверджувальних документів, передбачених [статтею 39²](#) цього Кодексу.

Неподання звіту про контрольовані іноземні компанії протягом 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати фінансових санкцій (штрафів), передбачених цим пунктом, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі п'яти розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, за кожен календарний день неподання звіту про контрольовані іноземні компанії, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

{Статтю 120 доповнено пунктом 120.7 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 120¹. Порухення строків реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних та допущення помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної

120¹.1. Порухення платниками податку на додану вартість граничного строку, передбаченого [статтею 201](#) цього Кодексу, для реєстрації [податкової накладної](#) та/або розрахунку коригування до такої податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних (крім податкової накладної/розрахунку коригування, складеної на операції з постачання товарів/послуг, що звільняються від оподаткування податком на додану вартість; податкової накладної/розрахунку коригування, складеної на операції, що оподатковуються за нульовою ставкою; податкової накладної, складеної відповідно до [пункту 198.5](#) статті 198 цього Кодексу у разі здійснення операцій,

визначених підпунктами "а" - "г" цього пункту, та розрахунку коригування, складеного до такої податкової накладної; податкової накладної, складеної відповідно до статті 199 цього Кодексу, та розрахунку коригування, складеного до такої податкової накладної; податкової накладної, складеної відповідно до абзацу одинадцятого пункту 201.4 статті 201 цього Кодексу, та розрахунку коригування, складеного до такої податкової накладної) тягне за собою накладення на платника податку на додану вартість, на якого відповідно до вимог статей 192 і 201 цього Кодексу покладено обов'язок щодо такої реєстрації, штрафу в розмірі:

{Абзац перший пункту 120¹.1 статті 120¹ в редакції Закону № 466-IX від 16.01.2020; із змінами, внесеними згідно із Законом № 786-IX від 14.07.2020}

10 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування, - у разі порушення строку реєстрації до 15 календарних днів;

20 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування, - у разі порушення строку реєстрації від 16 до 30 календарних днів;

30 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування, - у разі порушення строку реєстрації від 31 до 60 календарних днів;

40 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування, - у разі порушення строку реєстрації від 61 до 365 календарних днів;

50 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податкових накладних/розрахунках коригування, - у разі порушення строку реєстрації на 366 і більше календарних днів.

{Пункт 120¹.1 статті 120¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2198-VIII від 09.11.2017}

У разі порушення платниками податку на додану вартість граничного строку, передбаченого статтею 201 цього Кодексу, для реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування до такої податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних тягне за собою накладення на платника податку на додану вартість, на якого відповідно до вимог статей 192 і 201 цього Кодексу покладено обов'язок щодо такої реєстрації, штрафу в розмірі 2 відсотків обсягу постачання (без податку на додану вартість), але не більше 1020 гривень, при реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних:

{Пункт 120¹.1 статті 120¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом № 466-IX від 16.01.2020}

податкової накладної/розрахунку коригування, складеної на операції з постачання товарів/послуг, що звільняються від оподаткування податком на додану вартість;

{Пункт 120¹.1 статті 120¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом № 466-IX від 16.01.2020}

податкової накладної/розрахунку коригування, складеної на операції, що оподатковуються за нульовою ставкою;

{Пункт 120¹.1 статті 120¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом № 466-IX від 16.01.2020}

податкової накладної, складеної відповідно до пункту 198.5 статті 198 цього Кодексу у разі здійснення операцій, визначених підпунктами "а" - "г" пункту 198.5 статті 198 цього Кодексу, та розрахунку коригування, складеного до такої податкової накладної;

{Пункт 120¹.1 статті 120¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом № 466-IX від 16.01.2020}

податкової накладної, складеної відповідно до статті 199 цього Кодексу, та розрахунку коригування, складеного до такої податкової накладної;

{Пункт 120¹.1 статті 120¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом № 466-IX від 16.01.2020}

податкової накладної, складеної відповідно до абзацу одинадцятого пункту 201.4 статті 201 цього Кодексу, та розрахунку коригування, складеного до такої податкової накладної.

{Пункт 120¹.1 статті 120¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом № 466-IX від 16.01.2020; із змінами, внесеними згідно із Законом № 786-IX від 14.07.2020}

У разі зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних згідно з пунктом 201.16 статті 201 цього Кодексу штрафні санкції, передбачені цим пунктом, не застосовуються на період зупинення такої реєстрації до прийняття рішення щодо відновлення реєстрації таких податкових накладних/розрахунків коригування.

{Абзац тринадцятий пункту 120¹.1 статті 120¹ із змінами, внесеними згідно із Законом № 466-IX від 16.01.2020}

У разі реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування до податкової накладної до початку проведення перевірки, предметом якої є дотримання вимог цього Кодексу щодо своєчасності реєстрації таких документів в Єдиному реєстрі податкових накладних, штрафні санкції, передбачені пунктом 120¹.2 цієї статті, не застосовуються.

120¹.2. Відсутність реєстрації протягом граничного строку, передбаченого статтею 201 цього Кодексу, податкової накладної та/або розрахунку коригування до такої податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних (крім податкової накладної/розрахунку коригування, складеної на операції з постачання товарів/послуг, що звільняються від оподаткування податком на додану вартість; податкової накладної/розрахунку коригування, складеної на операції, що оподатковуються за нульовою ставкою, податкової накладної, складеної відповідно до пункту 198.5 статті 198 цього Кодексу у разі здійснення операцій, визначених підпунктами "а" - "г" пункту 198.5 статті 198 цього Кодексу, та розрахунку коригування, складеного до такої податкової накладної, податкової накладної, складеної відповідно до статті 199 цього Кодексу, та розрахунку коригування, складеного до такої податкової накладної, податкової накладної, складеної відповідно до абзацу одинадцятого пункту 201.4 статті 201 цього Кодексу), що зазначена в податковому повідомленні-рішенні, складеному за результатами перевірки контролюючого органу, - тягне за собою накладення на платника податку штрафу в розмірі 50 відсотків суми податкових зобов'язань з податку на додану вартість, зазначеної у такій податковій накладній та/або розрахунку коригування до податкової накладної, або від суми податку на додану вартість, нарахованого за операцією з постачання товарів/послуг, якщо податкову накладну на таку операцію не складено. У разі зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних згідно з пунктом 201.16 статті 201 цього Кодексу штрафні санкції, передбачені цим пунктом, не застосовуються на період зупинення такої реєстрації до прийняття відповідного рішення щодо відновлення реєстрації таких податкових накладних/розрахунків коригування.

{Абзац перший пункту 120¹.2 статті 120¹ в редакції Закону № 466-IX від 16.01.2020}

Відсутність реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних [податкової накладної](#) та/або розрахунку коригування до такої податкової накладної, зазначених в абзаці першому цього пункту, після спливу 10 календарних днів, наступних за днем отримання платником податку податкового повідомлення-рішення, - тягне за собою накладення на платника податку штрафу в розмірі 50 відсотків суми податкових зобов'язань з податку на додану вартість, зазначеної в такій податковій накладній та/або розрахунку коригування до податкової накладної або від суми податку на додану вартість, нарахованого за операцією з постачання товарів/послуг, якщо податкову накладну на таку операцію не складено.

У разі реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних [податкової накладної](#) та/або розрахунку коригування до такої податкової накладної, зазначених в абзаці першому цього пункту, протягом 10 календарних днів, наступних за днем отримання платником податку податкового повідомлення-рішення, штрафні санкції, передбачені абзацом другим цього пункту та пунктом 120¹.1 цієї статті, не застосовуються.

У разі відсутності реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних [податкової накладної](#)/розрахунку коригування, складеної на операції з постачання товарів/послуг, що звільняються від оподаткування податком на додану вартість, та/або податкової накладної/розрахунку коригування, складеної на операції, що оподатковуються за нульовою ставкою, податкової накладної, складеної відповідно до [пункту 198.5](#) статті 198 цього Кодексу у разі здійснення операцій, визначених [підпунктами "а" - "г"](#) пункту 198.5 статті 198 цього Кодексу, та розрахунку коригування, складеного до такої податкової накладної, податкової накладної, складеної відповідно до [статті 199](#) цього Кодексу, та розрахунку коригування, складеного до такої податкової накладної, податкової накладної, складеної відповідно до [абзацу одинадцятого](#) пункту 201.4 статті 201 цього Кодексу, протягом граничного строку, передбаченого [статтею 201](#) цього Кодексу, для реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування до такої податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних, що зазначена в податковому повідомленні-рішенні, складеному за результатами перевірки контролюючого органу, - тягне за собою накладення на платника податку штрафу в розмірі 5 відсотків обсягу постачання (без податку на додану вартість), але не більше 3400 гривень.

{Пункт 120¹.2 статті 120¹ доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

120¹.3. Допущення продавцем товарів/послуг помилок під час зазначення обов'язкових реквізитів [податкової накладної](#), передбачених [пунктом 201.1](#) статті 201 цього Кодексу, виявлених контролюючим органом за результатами перевірки, проведеної за заявою покупця, - тягне за собою накладення на платника податку - продавця штрафу в розмірі 170 гривень та зобов'язання виправити такі помилки.

Невиконання податкового повідомлення-рішення контролюючого органу з попередженням про необхідність виправлення платником податків - продавцем зазначених в абзаці першому цього пункту помилок протягом 10 календарних днів, наступних за днем його отримання, - тягне за собою накладення на такого платника податку штрафу в розмірі:

10 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій [податковій накладній](#),
- у разі невикористання помилок протягом 15 календарних днів;

20 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій [податковій накладній](#),
- у разі невикористання помилок у строк від 16 до 30 календарних днів;

30 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій [податковій накладній](#),
- у разі невикористання помилок у строк від 31 до 60 календарних днів;

40 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій [податковій накладній](#),
- у разі невиправлення помилок у строк від 61 до 90 календарних днів;

50 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій [податковій накладній](#),
- у разі невиправлення помилок у строк від 91 до 120 календарних днів;

60 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій [податковій накладній](#),
- у разі невиправлення помилок у строк від 121 до 150 календарних днів;

70 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій [податковій накладній](#),
- у разі невиправлення помилок у строк від 151 до 180 календарних днів;

100 відсотків суми податку на додану вартість, зазначеної в такій [податковій накладній](#),
- у разі невиправлення помилок після спливу 181 календарного дня.

{Кодекс доповнено статтею 120¹ згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 643-VIII від 16.07.2015](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 120². Порушення порядку реєстрації акцизних накладних та розрахунків коригування до таких акцизних накладних в Єдиному реєстрі акцизних накладних

120^{2.1}. Порушення платниками акцизного податку граничних термінів реєстрації перших примірників акцизних накладних/перших примірників розрахунків коригування до акцизних накладних в Єдиному реєстрі акцизних накладних, встановлених [статтею 231](#) цього Кодексу, або відсутність їх складання чи реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних, встановлених за результатами проведення документальної перевірки, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі:

2 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у таких акцизних накладних/розрахунках коригування, або 2 відсотки суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, на які не складені або не зареєстровані акцизні накладні, - у разі порушення терміну реєстрації або відсутності реєстрації до 15 календарних днів;

10 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у таких акцизних накладних/розрахунках коригування, або 10 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, на які не складені або не зареєстровані акцизні накладні, - у разі порушення терміну реєстрації або відсутності реєстрації від 16 до 30 календарних днів;

20 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у таких акцизних накладних/розрахунках коригування, або 20 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, на які не складені або не зареєстровані акцизні накладні, - у разі порушення терміну реєстрації або відсутності реєстрації від 31 до 60 календарних днів;

30 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у таких акцизних накладних/розрахунках коригування, або 30 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, на які не складені або не зареєстровані акцизні накладні, - у разі порушення терміну реєстрації або відсутності реєстрації від 61 до 90 календарних днів;

40 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у таких акцизних накладних/розрахунках коригування, або 40 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, на

які не складені або не зареєстровані акцизні накладні, - у разі порушення терміну реєстрації або відсутності реєстрації на 91 і більше календарних днів.

{Пункт 120².1 статті 120² із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

120².2. Відсутність з вини платника акцизного податку реєстрації першого примірника акцизної накладної/першого примірника розрахунку коригування до акцизної накладної в Єдиному реєстрі акцизних накладних після спливу 10 календарних днів з дня отримання платником податку податкового повідомлення-рішення про застосування штрафу відповідно до [пункту 120².1](#) цієї статті, -

{Абзац перший пункту 120².2 статті 120² в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

тягне за собою накладення штрафу в розмірі 50 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, на які платник податку зобов'язаний скласти таку акцизну накладну/розрахунок коригування.

{Абзац другий пункту 120².2 статті 120² із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

При реєстрації першого примірника акцизних накладних/першого примірника розрахунку коригування в Єдиному реєстрі акцизних накладних, за відсутність реєстрації яких до платника акцизного податку було застосовано штраф, передбачений цим пунктом або [пунктом 120².1](#) цієї статті, штрафи за порушення платником акцизного податку граничних термінів реєстрації першого примірника такої акцизної накладної / такого першого примірника розрахунків коригування до акцизної накладної в Єдиному реєстрі акцизних накладних, передбачені [пунктом 120².1](#) цієї статті, не застосовуються.

{Пункт 120².2 статті 120² доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Відсутність з вини платника акцизного податку, який отримав пальне або спирт етиловий, реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних другого примірника акцизної накладної/другого примірника розрахунку коригування протягом більш як 120 календарних днів після граничного терміну реєстрації другого примірника акцизної накладної/розрахунку коригування -

{Пункт 120².2 статті 120² доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

тягне за собою накладення штрафу в розмірі 2 відсотків суми акцизного податку з відповідних обсягів пального або спирту етилового, зазначених у такій акцизній накладній/розрахунку коригування.

{Пункт 120².2 статті 120² доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

120².3. Сума акцизного податку для цілей пунктів 120².1 і 120².2 цієї статті визначається за ставкою, що встановлена на дату реалізації пального, та курсом Національного банку України, що діє на перший день кварталу, в якому здійснюється реалізація пального, а для спирту етилового - за ставкою, що встановлена на дату реалізації спирту етилового.

{Пункт 120².3 статті 120² із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Кодекс доповнено статтею 120² згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Стаття 121. Порушення встановлених законодавством строків зберігання документів з питань обчислення і сплати податків та зборів, а також документів, пов'язаних із виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи

121.1. Незабезпечення платником податків зберігання первинних документів, облікових та інших реєстрів, бухгалтерської та статистичної звітності, інших документів з питань обчислення і сплати податків та зборів протягом установлених [статтею 44](#) цього Кодексу строків їх зберігання та/або ненадання платником податків контролюючим органам оригіналів документів (крім документів, отриманих з Єдиного реєстру податкових накладних) чи їх копій при здійсненні податкового контролю у випадках, передбачених цим Кодексом, -

{Абзац перший пункту 121.1 статті 121 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1020 гривень.

{Абзац другий пункту 121.1 статті 121 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Ті самі дії, вчинені платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 2040 гривень.

{Абзац четвертий пункту 121.1 статті 121 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 121.1 статті 121 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

Стаття 122. Порушення правил застосування спрощеної системи оподаткування фізичною особою - підприємцем

122.1. Несплата (неперерахування) або сплата (перерахування) не в повному обсязі фізичною особою - платником єдиного податку, визначеною [підпунктами 1 і 2 пункту 291.4](#) статті 291 цього Кодексу, авансових внесків єдиного податку в порядку та у строки, визначені цим Кодексом, тягне за собою накладення штрафу в розмірі 50 відсотків ставки єдиного податку, обраної платником єдиного податку відповідно до цього Кодексу.

{Пункт 122.1 статті 122 в редакції Закону [№ 4014-VI від 04.11.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 123. Штрафні (фінансові) санкції (штрафи) у разі визначення контролюючим органом суми податкового зобов'язання та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, зменшення бюджетного відшкодування або виявлення фактів використання податкових пільг не за цільовим призначенням чи всупереч умовам чи цілям їх надання

123.1. Вчинення платником податків діянь, що зумовили визначення контролюючим органом суми податкового зобов'язання та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, зменшення суми бюджетного відшкодування та/або від'ємного значення суми податку на додану вартість платника податків на підставах, визначених [підпунктами 54.3.1, 54.3.2](#) (крім випадків зменшення суми податку на доходи фізичних осіб, задекларованої до повернення з бюджету у зв'язку із використанням права на податкову знижку), [54.3.6](#) пункту 54.3 статті 54 цього Кодексу, -

тягне за собою накладення на платника податків штрафу в розмірі 10 відсотків суми визначеного податкового зобов'язання та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, завищеної суми бюджетного відшкодування.

123.2. Діяння, передбачені пунктом 123.1 цієї статті, вчинені умисно, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 25 відсотків від суми визначеного податкового зобов'язання та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, завищеної суми бюджетного відшкодування.

123.3. Діяння, передбачені пунктом 123.2 цієї статті, вчинені повторно протягом 1095 календарних днів, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 50 відсотків суми визначеного податкового зобов'язання та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, завищеної суми бюджетного відшкодування.

123.4. Використання платником податків (посадовими особами платника податків) сум, що не сплачені до бюджету внаслідок отримання (застосування) податкової пільги, не за призначенням та/або всупереч умовам чи цілям її надання згідно із законом з питань відповідного податку, збору, платежу, крім іншої відповідальності, визначеної цим Кодексом, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі сум, що були використані не за призначенням та/або всупереч умовам чи цілям надання таких пільг.

123.5. Діяння, передбачені пунктом 123.4 цієї статті, вчинені умисно, -

тягнуть за собою накладення штрафу у подвійному розмірі сум, що були використані не за призначенням та/або всупереч умовам чи цілям надання таких пільг.

123.6. Сплата штрафу не звільняє таких осіб від відповідальності за умисне ухилення від оподаткування.

{Стаття 123 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 123¹. Порухення вимог до договорів довгострокового страхування життя чи договорів страхування в межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема, страхування додаткової пенсії

Якщо договір довгострокового страхування життя чи договір страхування в межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема, договір страхування додаткової пенсії, протягом перших п'яти років його дії розривається з будь-яких причин, крім випадку, передбаченого абзацом четвертим цієї статті, до закінчення мінімального строку його дії або до настання відповідного страхового випадку, встановлених цим Кодексом та іншим законодавством, в результаті чого відбувається часткова страхова виплата, виплата викупної суми чи повне припинення зобов'язань страховика за таким договором перед таким платником податку або порушуються інші вимоги, встановлені цим Кодексом до таких договорів, а також вимоги до договорів добровільного медичного страхування, крім випадку, передбаченого абзацом четвертим цієї статті, то платник податку-страхувальник, який визнав у бухгалтерському обліку витрати, зобов'язаний збільшити фінансовий результат до оподаткування звітного періоду на суму таких попередньо сплачених платежів, внесків, премій із нарахуванням пені в розмірі 120 відсотків облікової ставки Національного банку України, що діяла на кінець звітного періоду, в якому відбулося розірвання договору або такий договір перестав відповідати вимогам, передбаченим цим Кодексом.

Податкові зобов'язання страховика у зв'язку з обставинами, зазначеними в абзаці першому цього підпункту, за період до кінця звітного періоду, в якому відбулося розірвання договору довгострокового страхування життя чи договору страхування в межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема, договору страхування додаткової пенсії, або такий договір чи договір добровільного медичного страхування перестав відповідати вимогам, передбаченим цим Кодексом, корегуванню не підлягають.

Штрафні санкції за заниження об'єкта оподаткування з податку на прибуток у випадках, визначених цим підпунктом, як до страховика, так і до платника податку не застосовуються.

Договір довгострокового страхування життя, договір медичного страхування чи договір страхування в межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема, договір страхування додаткової пенсії, в якому страхувальником є роботодавець, може передбачати:

зміну страхувальника (роботодавця) на нового страхувальника, яким може бути або новий роботодавець, або застрахована особа, у разі звільнення застрахованої особи;

зміну страховика на нового страховика.

При цьому така зміна страхувальника (страховика) повинна підтверджуватися тристоронньою угодою між страхувальником (страховиком), новим страхувальником (страховиком) та застрахованою особою.

{Кодекс доповнено статтею 123¹ згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Стаття 124. Порухення правил сплати (перерахування) грошового зобов'язання

124.1. У разі якщо платник податків не сплачує узгоджену суму грошового зобов'язання (крім грошового зобов'язання у вигляді штрафних (фінансових) санкцій, застосованих до нього на підставі цього Кодексу чи іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи, а також пені, застосованої до нього на підставі цього Кодексу чи іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи) протягом строків, визначених цим Кодексом, такий платник податків притягується до відповідальності у вигляді штрафу в таких розмірах:

при затримці до 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, - у розмірі 5 відсотків погашеної суми податкового боргу;

при затримці більше 30 календарних днів, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, - у розмірі 10 відсотків погашеної суми податкового боргу.

Якщо зарахування коштів з електронного рахунку в системі електронного адміністрування податку на додану вартість в оплату узгодженої суми грошового зобов'язання, визначеного в уточнюючому розрахунку до [податкової декларації](#), здійснюється на наступний операційний (банківський) день, штрафи, визначені у цьому пункті, не застосовуються.

124.2. Діяння, передбачені пунктом 124.1 цієї статті, вчинені умисно, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 25 відсотків від суми несплаченого (несвоєчасно сплаченого) грошового зобов'язання.

124.3. Діяння, передбачені пунктом 124.2 цієї статті, вчинені повторно протягом 1095 календарних днів або які призвели до прострочення сплати грошового зобов'язання на строк більше 90 календарних днів, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 50 відсотків від суми несплаченого (несвоєчасно сплаченого) грошового зобов'язання.

124.4. За порушення строку зарахування податків до бюджетів або державних цільових фондів, установлених [Законом України "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні"](#), з вини банку, органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, установи - учасника платіжної системи, еквайрія такий банк/орган сплачує штрафи в розмірах, встановлених пунктом 124.1 цієї статті.

124.5. У разі якщо контролюючий орган не надіслав (не вручив) фізичній особі податкове/податкові повідомлення-рішення з податку на майно у строки, встановлені відповідними нормами цього Кодексу, фізичні особи звільняються від відповідальності, передбаченої цим Кодексом за несвоєчасну сплату податкового зобов'язання.

{Стаття 124 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

Стаття 125. *{Статтю 125 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}*

Стаття 125¹. Порушення правил нарахування, утримання та сплати (перерахування) податків у джерела виплати

125¹.1. Ненарахування та/або неутримання, та/або несплата (неперерахування), та/або нарахування, сплата (перерахування) не в повному обсязі податків платником податків, у тому числі податковим агентом, до або під час виплати доходу на користь нерезидента або іншого платника податків, а також нерезидентом, на якого покладено обов'язок сплачувати податок у порядку, встановленому розділом III цього Кодексу, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 10 відсотків суми податку, що підлягає нарахуванню та/або сплаті до бюджету.

125¹.2. Ті самі дії, вчинені умисно, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 25 відсотків суми податку, що підлягає нарахуванню та/або сплаті до бюджету.

125¹.3. Діяння, передбачені пунктом 125¹.2 цієї статті, вчинені повторно протягом 1095 календарних днів, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 50 відсотків суми податку, що підлягає нарахуванню та/або сплаті до бюджету.

125¹.4. Діяння, передбачені пунктом 125¹.2 цієї статті, вчинені протягом 1095 днів втретє та більше, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 75 відсотків суми податку, що підлягає нарахуванню та/або сплаті до бюджету.

Відповідальність за погашення суми податкового зобов'язання або податкового боргу, що виникає внаслідок вчинення таких дій, та обов'язок щодо погашення такого податкового боргу, у тому числі пені, покладається на податкового агента. При цьому платник податку - отримувач таких доходів звільняється від обов'язку погашення такої суми податкових зобов'язань або податкового боргу, крім випадків, встановлених [розділом IV](#) цього Кодексу.

Податковий агент звільняється від відповідальності відповідно до цього пункту, якщо ненарахування, неутримання та/або неперерахування податку на доходи фізичних осіб самотійно виявляється податковим агентом при проведенні перерахунку цього податку,

передбаченого [пунктом 169.4](#) статті 169 цього Кодексу, та виправляється в наступних податкових періодах протягом податкового (звітного) року згідно з нормами цього Кодексу.

{Кодекс доповнено статтею 125¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 126. Порухення порядку подання банками чи іншими фінансовими установами податкової інформації контролюючим органам

126.1. Неподання або подання податкової інформації банками чи іншими фінансовими установами з порушенням строку, визначеного цим Кодексом, контролюючим органам - тягне за собою накладення штрафу в розмірі 680 гривень.

Ті самі діяння, вчинені протягом року після застосування штрафу, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 1360 гривень.

{Стаття 126 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 127. *{Статтю 127 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}*

Стаття 128. Податкові правопорушення контролюючих органів

128.1. Податковими правопорушеннями контролюючих органів є протиправні рішення, дії або бездіяльність контролюючих органів, їх посадових (службових) осіб, вчинення яких є підставою для відшкодування шкоди особі, чії права порушені, відповідно до закону.

128.2. Податковими порушеннями, відшкодування шкоди за вчинення яких згідно з [пунктом 114.2](#) статті 114 цього Кодексу допускається внаслідок доведення лише факту його вчинення, є:

128.2.1. прийняття незаконного рішення, а так само вчинення незаконних діянь (дій або бездіяльності) контролюючим органом та/або його посадовими (службовими) особами, що призвели до безпідставної відмови в набутті, а так само до безпідставної втрати особою статусу платника податку або платника одного з податків, набуття та/або анулювання (втрата) якого відбувається за рішенням контролюючого органу;

128.2.2. невнесення або несвоєчасне внесення контролюючим органом даних до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування та/або порушення строків початку проведення камеральної перевірки, передбаченої [пунктом 200.10](#) статті 200 цього Кодексу, а у випадках, визначених [пунктом 200.11](#) статті 200 цього Кодексу, - перевірки, зазначеної у такому пункті, якщо за результатами таких протиправних діянь було порушено строки повернення сум бюджетного відшкодування;

128.2.3. прийняття посадовими (службовими) особами контролюючого органу рішення про використання майна, визначеного [пунктом 87.3](#) статті 87 цього Кодексу, як джерела погашення грошового зобов'язання або податкового боргу платника податків;

128.2.4. перешкоджання посадовими (службовими) особами контролюючого органу звільненню майна особи з-під режиму тимчасового затримання;

128.2.5. незаконне застосування посадовими (службовими) особами контролюючого органу арешту майна або коштів на рахунках;

128.2.6. безпідставне внесення посадовими (службовими) особами контролюючого органу даних про наявність податкового боргу платника податків або несвоєчасне внесення чи невнесення даних про відсутність податкового боргу платника податків.

{Стаття 128 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 128¹. Порухення правил облiку, виробництва та облiгу пального або спирту етилового на акцизних складах

{Назва статтi 128¹ iз змiнами, внесеними згiдно iз Законом [№ 2628-VIII вiд 23.11.2018](#)}

128^{1.1}. Необладнання та/або вiдсутнiсть реєстрацiї в Єдиному державному реєстрi витратомiрiв-лiчильникiв та рiвнемiрiв-лiчильникiв рiвня пального у резервуарi рiвнемiра-лiчильника на введеному в експлуатацiю резервуарi, розташованому на акцизному складi, та/або витратомiра-лiчильника на мiсцi вiдпуску пального наливом з акцизного складу, розташованого на акцизному складi, а також необладнання та/або вiдсутнiсть реєстрацiї в Єдиному державному реєстрi витратомiрiв-лiчильникiв обсягу виробленого спирту етилового витратомiра-лiчильника спирту етилового на мiсцi отримання та вiдпуску спирту етилового, розташованого на акцизному складi, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмiрi 20000 гривень за кожний необладнаний резервуар та/або незареєстрований рiвнемiр-лiчильник, а також за кожне необладнане мiсце вiдпуску пального наливом з акцизного складу або за кожне мiсце отримання та вiдпуску спирту етилового, та/або незареєстрований витратомiр-лiчильник/витратомiр-лiчильник спирту етилового.

Повторне протягом року вчинення на тому самому акцизному складi будь-якого з порушень, передбачених абзацом першим цього пункту, -

тягне за собою накладення штрафу в розмiрi 50000 гривень за кожний необладнаний резервуар та/або незареєстрований рiвнемiр-лiчильник, а також за кожне необладнане мiсце вiдпуску пального наливом з акцизного складу або за кожне мiсце отримання та вiдпуску спирту етилового, та/або незареєстрований витратомiр-лiчильник/витратомiр-лiчильник спирту етилового.

{Пункт 128^{1.1} статтi 128¹ в редакцiї Закону [№ 2628-VIII вiд 23.11.2018](#)}

128^{1.2}. Вiдсутнiсть з вини платника податку реєстрацiї акцизних складiв у системi електронного адмiнiстрування реалiзацiї пального та спирту етилового платником податку - розпорядником акцизного складу -

тягне за собою накладення штрафу в розмiрi 1000000 гривень.

Тi самi дiї, вчиненi платником податкiв, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмiрi 2000000 гривень.

{Статтю 128¹ доповнено пунктом 128^{1.2} згiдно iз Законом [№ 2628-VIII вiд 23.11.2018](#)}

128^{1.3}. Незабезпечення з вини розпорядника акцизного складу своєчасного подання до центрального органу виконавчої влади, що реалiзує державну податкову полiтику, електронних документiв, що мiстять данi про фактичнi залишки пального та обсяг облiгу пального або спирту етилового, -

тягне за собою накладення штрафу в розмiрi 1000 гривень за кожний неподаний електронний документ.

{Статтю 128¹ доповнено пунктом 128^{1.3} згiдно iз Законом [№ 2628-VIII вiд 23.11.2018](#)}

{Главу 11 доповнено статтею 128¹ згiдно iз Законом [№ 71-VIII вiд 28.12.2014](#); iз змiнами, внесеними згiдно iз Законом [№ 909-VIII вiд 24.12.2015](#); в редакцiї Закону [№ 2245-VIII вiд 07.12.2017](#)}

ГЛАВА 12. ПЕНЯ

Стаття 129. Пеня

129.1. Нарахування пені розпочинається:

129.1.1. при нарахуванні контролюючим органом податкового зобов'язання у встановлених цим Кодексом випадках, не пов'язаних з проведенням перевірки, або при нарахуванні контролюючим органом грошового зобов'язання, визначеного за результатами перевірки, - починаючи з першого робочого дня, наступного за останнім днем граничного строку сплати платником податків такого зобов'язання, визначеного в податковому повідомленні-рішенні згідно із цим Кодексом;

{Підпункт 129.1.1 пункту 129.1 статті 129 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

129.1.2. при нарахуванні контролюючим органом за результатами перевірки податкового зобов'язання та/або іншого зобов'язання, контроль за сплатою якого покладено на контролюючі органи, у разі виявлення його заниження - на суму такого заниження, починаючи з першого робочого дня, наступного за останнім днем граничного строку сплати платником податків цього зобов'язання за відповідний податковий (звітний) період, щодо якого виявлено заниження, та за весь період заниження (у тому числі за період адміністративного та/або судового оскарження);

{Підпункт 129.1.2 пункту 129.1 статті 129 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

129.1.3. при нарахуванні суми грошового зобов'язання, визначеного платником податків або податковим агентом, у тому числі у разі внесення змін до податкової звітності внаслідок самостійного виявлення платником податків помилок відповідно до [статті 50](#) цього Кодексу, - після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання.

{Підпункт 129.1.3 пункту 129.1 статті 129 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

129.1.4. при виявленні контролюючим органом за результатами перевірки заниження податковим агентом податкового зобов'язання при нарахуванні (виплаті) оподатковуваного доходу на користь нерезидентів або інших платників податків та/або несвоєчасної сплати, несплати (неперерахування) податковим агентом утриманих (нарахованих) податків до або під час виплати оподатковуваного доходу на користь нерезидента або іншого платника податків - починаючи з першого робочого дня, наступного за останнім днем граничного строку сплати податковим агентом суми податкового зобов'язання, визначеного цим Кодексом;

{Пункт 129.1 статті 129 доповнено підпунктом 129.1.4 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

129.1.5. у випадку несвоєчасного повернення надміру/помилково сплачених платежів, а також несвоєчасного відшкодування сум податку на додану вартість - починаючи з першого дня, наступного за останнім днем граничного строку повернення таких коштів;

{Пункт 129.1 статті 129 доповнено підпунктом 129.1.5 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 129.1 статті 129 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 655-VIII від 17.07.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

129.2. У разі скасування нарахованого контролюючим органом грошового зобов'язання (його частини) у порядку адміністративного та/або судового оскарження пеня, нарахована на таке грошове зобов'язання (його частину) або на виявлене заниження податкового зобов'язання, скасовується.

{Пункт 129.2 статті 129 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

129.3. Нарахування пені закінчується (крім пені, передбаченої [підпунктами 129.1.2, 129.1.4](#) пункту 129.1 цієї статті):

{Абзац перший пункту 129.3 статті 129 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

129.3.1. у день зарахування коштів на відповідний рахунок органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів на відповідний рахунок платника податків та/або в інших випадках погашення податкового боргу та/або грошових зобов'язань;

{Підпункт 129.3.1 пункту 129.3 статті 129 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

129.3.2. у день проведення взаєморозрахунків непогашених зустрічних грошових зобов'язань відповідного бюджету перед таким платником податків;

129.3.3. у день запровадження мораторію на задоволення вимог кредиторів (при винесенні відповідної ухвали суду у справі про банкрутство або прийнятті відповідного рішення Національним банком України);

129.3.4. при прийнятті рішення щодо скасування або списання суми податкового боргу (його частини).

129.3.4¹. Нарахування пені, передбаченої [підпунктом 129.1.2](#) пункту 129.1 цієї статті, закінчується в день настання строку погашення грошового зобов'язання, визначеного контролюючим органом за результатами перевірки. Така пеня нараховується в день закінчення її нарахування за весь період заниження податкового зобов'язання, починаючи з дня, визначеного [підпунктом 129.1.2](#) пункту 129.1 цієї статті, по день закінчення.

{Пункт 129.3 статті 129 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Нарахування пені, передбаченої [підпунктом 129.1.4](#) пункту 129.1 цієї статті, закінчується:

{Пункт 129.3 статті 129 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

у разі виявлення контролюючим органом факту несвоєчасної сплати, несплати (неперерахування) визначених податковим агентом сум податкових зобов'язань - у день сплати (погашення) податковим агентом цих сум податкових зобов'язань;

{Пункт 129.3 статті 129 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

у разі виявлення контролюючим органом факту заниження податковим агентом податкових зобов'язань при нарахуванні (виплаті) оподатковуваного доходу на користь нерезидентів або інших платників податків - у день настання строку погашення податкового зобов'язання, визначеного контролюючим органом за результатами перевірки. Для податкових агентів, які занижили податкові зобов'язання при нарахуванні (виплаті) оподатковуваного доходу на користь нерезидентів, така пеня нараховується в день закінчення її нарахування за весь період заниження податкового зобов'язання, починаючи з дня, визначеного [підпунктом 129.1.4](#) пункту 129.1 цієї статті, по день закінчення.

{Пункт 129.3 статті 129 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Для податкових агентів, які виплачують оподатковувані доходи на користь інших платників податків, така пеня нараховується за весь період заниження податкового зобов'язання, починаючи з дня, визначеного підпунктом 129.1.4 пункту 129.1 цієї статті, по день настання строку погашення визначеного контролюючим органом податкового зобов'язання".

{Пункт 129.3 статті 129 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі часткового погашення податкового боргу сума такої частки визначається з урахуванням пені, нарахованої на таку частку.

129.4. На суми грошового зобов'язання, визначеного [підпунктом 129.1.1](#) пункту 129.1 цієї статті (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) та в інших випадках визначення пені відповідно до вимог цього Кодексу, якщо її розмір не встановлений, нараховується пеня за кожний календарний день прострочення сплати грошового зобов'язання, включаючи день погашення, з розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.

На суми заниження податкового зобов'язання, визначеного [підпунктами 129.1.2](#) та [129.1.4](#) пункту 129.1 цієї статті, нараховується пеня за кожний календарний день заниження податкового зобов'язання, включаючи день настання строку погашення податкового зобов'язання, визначеного контролюючим органом, з розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.

На суми грошового зобов'язання, визначеного [підпунктом 129.1.3](#) пункту 129.1 цієї статті (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені), нараховується пеня за кожний календарний день прострочення його сплати, починаючи з 91 календарного дня, що настає за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання, включаючи день погашення, із розрахунку 100 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.

На суми несвоєчасно сплачених та/або несплачених (неперерахованих) податковим агентом визначених податкових зобов'язань відповідно до підпункту 129.1.4 пункту 129.1 цієї статті контролюючим органом нараховується пеня за кожний календарний день такої несплати (неперерахування), включаючи день погашення податкового зобов'язання, з розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.

{Пункт 129.4 статті 129 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

129.5. Зазначений розмір пені застосовується щодо всіх платників та всіх видів податків, зборів та інших грошових зобов'язань, крім пені, яка нараховується за порушення строку розрахунку у сфері зовнішньоекономічної діяльності, що встановлюється відповідним законодавством.

{Пункт 129.5 статті 129 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

129.6. За порушення строку зарахування податків до бюджетів або державних цільових фондів, установлених [Законом України](#) "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні", з вини банку, органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, установи - учасника платіжної системи, еквайрія такий банк/орган сплачує пеню за кожний день прострочення, включаючи день сплати, та штрафи у розмірах, встановлених цим Кодексом.

{Пункт 129.6 статті 129 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

129.7. Не вважається порушенням строку перерахування податків, зборів, платежів з вини банку порушення, вчинене внаслідок регулювання Національним банком України економічних нормативів такого банку, що призводить до нестачі вільного залишку коштів на такому кореспондентському рахунку, крім випадків, коли банк повернув платіжні доручення без виконання або платник податків звернувся до банку, що віднесений до категорії неплатоспроможних, та ініціювання сплати коштів не було завершено.

{Абзац перший пункту 129.7 статті 129 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Якщо у майбутньому банк або його правонаступники відновлюють платоспроможність, відлік строку зарахування податків, зборів та інших платежів розпочинається з моменту такого відновлення.

129.8. При стягненні коштів і майна платників податків - клієнтів банків, страховальників страхових організацій або членів інших небанківських фінансових установ, утворених відповідно до закону, контролюючі органи або державні виконавці не мають права звертати стягнення на залишки коштів на кореспондентських рахунках банків, а також на страхові та прирівняні до них резерви банків, страхових організацій або фінансових установ, що сформовані відповідно до законодавства України.

{Пункт 129.9 статті 129 виключено на підставі Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

129.9. Пеня не нараховується, а нарахована пеня підлягає анулюванню в таких випадках:

129.9.1. закінчення 1095 дня, що настає за днем, коли у контролюючого органу відповідно до цього Кодексу виникло право нарахувати пеню платнику податків;

129.9.2. вчинення діяння (дії або бездіяльності) особою, що діяла у відповідності до індивідуальної чи узагальнюючої податкової консультації та/або висновку про застосування норми права Верховного Суду України;

129.9.3. вчинення діяння (дії або бездіяльності) внаслідок незаконних рішень, дій або бездіяльності контролюючих органів, визнаних такими у встановленому законом порядку;

129.9.4. вчинення діяння (дії чи бездіяльності) з вини банку, органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, установи - учасника платіжної системи, еквайрія;

129.9.5. виявлення в роботі електронного кабінету технічної та/або методологічної помилки чи технічного збою і визнання такої помилки/збою технічним адміністратором та/або методологом електронного кабінету або згідно з повідомленням на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, або підтвердження її існування рішенням суду, якщо порушення були зумовлені виключно технічною та/або методологічною помилкою чи технічним збоєм у роботі електронного кабінету;

129.9.6. протягом строку прийняття спадщини - на грошові зобов'язання та/або податковий борг спадкодавців;

129.9.7. в інших випадках, передбачених цим Кодексом.

{До статті 129 включено пункт 129.9 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 130. Зупинення строків нарахування пені

130.1. У разі якщо в межах процедури адміністративного оскарження було прийнято рішення про продовження строків розгляду скарги платника податків понад строки, визначені цим Кодексом, пеня не нараховується протягом таких додаткових строків незалежно від результатів адміністративного оскарження.

{Пункт 130.1 статті 130 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 131. Порядок сплати пені

{Назва статті 131 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

131.1. Нараховані контролюючим органом суми пені самостійно сплачуються платником податків.

131.2. При погашенні суми податкового боргу (його частини) кошти, що сплачує такий платник податків, у першу чергу зараховуються в рахунок податкового зобов'язання. У разі повного погашення суми податкового боргу кошти, що сплачує такий платник податків, в наступну чергу зараховуються у рахунок погашення штрафів, в останню чергу зараховуються в рахунок пені.

Якщо платник податків не виконує встановленої цим пунктом черговості платежів або не визначає її у платіжному документі (чи визначає з порушенням зазначеного порядку), контролюючий орган самостійно здійснює такий розподіл такої суми у порядку, визначеному цим пунктом.

131.3. Суми пені зараховуються до бюджетів, до яких згідно із законом зараховуються відповідні податки.

{Пункт 131.3 статті 131 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

131.4. Нараховані суми пені на користь платника податку виплачуються йому в порядку, передбаченому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Статтю 131 доповнено пунктом 131.4 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 132. Порядок нарахування пені у разі порушення умов, за яких надавалося звільнення (умовне звільнення) від оподаткування при ввезенні товарів на митну територію України

132.1. У разі порушення умов митних режимів, при розміщенні в які надано умовне звільнення від оподаткування, а також у разі порушення умов щодо цільового використання товарів, при ввезенні яких надано звільнення від оподаткування відповідно до цього Кодексу, особа, відповідальна за дотримання митного режиму, а також особа, відповідальна за дотримання умов, за яких надається звільнення від оподаткування (щодо цільового використання товарів), зобов'язані сплатити суму податкового зобов'язання, на яку було надано звільнення (умовне звільнення), та пеню, нараховану на суму такого податкового зобов'язання за період з дня надання звільнення (умовного звільнення) від оподаткування до дня оплати.

У разі направлення претензій щодо сплати податкових зобов'язань гаранту пеня нараховується на строк, що не перевищує 3 місяці з дня, що настає за днем закінчення строку виконання зобов'язань, забезпечених гарантією.

Під час здійснення перевезень на умовах [Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП 1975 року](#) нарахування пені призупиняється на строк до трьох місяців з дня отримання претензії гарантійним

об'єднанням і поновлюється, якщо після закінчення цього строку претензія залишається неврегульованою.

{Пункт 132.1 статті 132 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

132.2. Для цілей обчислення пені строком сплати митних платежів вважається:

132.2.1. при використанні товарів в інших цілях, ніж ті, у зв'язку з якими було надано звільнення (умовне звільнення) від оподаткування митними платежами, - перший день, коли особою було порушено обмеження щодо користування та розпорядження товарами.

Якщо такий день установити неможливо, строком сплати митних платежів вважається день прийняття контролюючим органом [митної декларації](#) на такі товари;

132.2.2. при порушенні вимог і умов митних процедур, що відповідно до податкового законодавства тягне за собою обов'язок щодо сплати митних платежів - день здійснення такого порушення. Якщо такий день установити неможливо - строком сплати митних платежів вважається день початку дії відповідної митної процедури;

132.2.3. в інших випадках - день виникнення обов'язку щодо сплати митних платежів.

132.3. У разі якщо платник податків до початку його перевірки контролюючим органом самостійно виявляє факт заниження податкового зобов'язання та погашає його, пеня не нараховується.

Це правило не застосовується, якщо:

а) платник податків не подає податкову декларацію за період, протягом якого відбулося таке заниження;

б) судом встановлено вчинення кримінального правопорушення посадовими особами платника податків або фізичною особою - платником податків щодо умисного ухилення від сплати зазначеного податкового зобов'язання.

{Підпункт "б" пункту 132.3 статті 132 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

РОЗДІЛ III. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Стаття 133. Платники податку

133.1. Платниками податку - резидентами є:

133.1.1. суб'єкти господарювання - юридичні особи, які провадять господарську діяльність як на території України, так і за її межами, крім юридичних осіб, визначених [пунктами 133.4](#) та [133.5](#) цієї статті.

Суб'єкти господарювання - юридичні особи, що обрали спрощену систему оподаткування, є платниками податку при виплаті доходів (прибутків) нерезиденту із джерелом їх походження з України в порядку, визначеному [пунктом 141.4](#) статті 141 цього Кодексу. При цьому платники єдиного податку четвертої групи не є платниками податку при виплаті доходів, визначених абзацами четвертим - шостим підпункту 14.1.49 пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

{Підпункт 133.1.1 пункту 133.1 статті 133 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Суб'єкти господарювання - юридичні особи, що обрали спрощену систему оподаткування, є платниками податку при отриманні скоригованого прибутку

контрольованої іноземної компанії, що оподатковується в порядку, визначеному [статтею 39](#)² та цим розділом.

{Підпункт 133.1.1 пункту 133.1 статті 133 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 133.1.1 пункту 133.1 статті 133 в редакції Закону [№ 652-VIII від 17.07.2015](#)}

{Підпункт 133.1.2 пункту 133.1 статті 133 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

133.1.3. Управитель фонду операцій з нерухомістю, який здійснює діяльність відповідно до [Закону України](#) "Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю" щодо операцій і результатів діяльності із довірчого управління, що здійснюється таким управителем через фонд;

133.1.4. фізичні особи - підприємці, у тому числі такі, що обрали спрощену систему оподаткування, та фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, щодо виплачених нерезиденту доходів (прибутків) із джерелом їх походження з України, що оподатковуються в порядку, визначеному [пунктом 141.4](#) статті 141 цього Кодексу.

{Пункт 133.1 статті 133 доповнено підпунктом 133.1.4 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

133.2. Платниками податку - нерезидентами є:

133.2.1. юридичні особи, які утворені в будь-якій організаційно-правовій формі та отримують доходи з джерелом походження з України, за винятком установ та організацій, що мають дипломатичні привілеї або імунітет згідно з міжнародними договорами України;

133.2.2. нерезиденти, які здійснюють господарську діяльність на території України через постійне представництво та/або отримують доходи із джерелом походження з України, та інші нерезиденти, на яких покладено обов'язок сплачувати податок у порядку, встановленому цим розділом.

{Підпункт 133.2.2 пункту 133.2 статті 133 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

133.3. Нерезидент стає на облік у контролюючому органі за місцезнаходженням свого постійного представництва до початку своєї господарської діяльності через таке представництво у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. Нерезидент, який розпочав господарську діяльність через своє постійне представництво до реєстрації в контролюючому органі, вважається таким, що ухиляється від оподаткування, а одержані ним прибутки вважаються прихованими від оподаткування.

{Абзац перший пункту 133.3 статті 133 в редакції Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

Нерезиденти, що діють відповідно до положень [Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду "Укриття" в Україні](#) та [Угоди про грант \(Проект ядерної безпеки Чорнобильської АЕС\) між Європейським банком реконструкції та розвитку як Розпорядником коштів, наданих згідно з Грантом з Рахунка ядерної безпеки, Урядом України та Чорнобильською атомною електростанцією](#), можуть провадити свою господарську діяльність без реєстрації у контролюючому органі.

{Пункт 133.3 статті 133 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 364-VIII від 23.04.2015](#)}

{Пункт 133.3 статті 133 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

133.4. Не є платниками податку неприбуткові підприємства, установи та організації у порядку та на умовах, встановлених цим пунктом.

133.4.1. Неприбутковим підприємством, установою та організацією для цілей оподаткування податком на прибуток підприємств є підприємство, установа та організація (далі - неприбуткова організація), що одночасно відповідає таким вимогам:

{Абзац перший підпункту 133.4.1 пункту 133.4 статті 133 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#) - застосовується до податкових періодів, починаючи з 1 липня 2017 року, див. [пункт 1](#) розділу II Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

утворена та зареєстрована в порядку, визначеному законом, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації;

установчі документи якої (або установчі документи організації вищого рівня, на підставі яких діє неприбуткова організація відповідно до закону) містять заборону розподілу отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників у розумінні [Цивільного кодексу України](#)), членів такої організації, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб. Для цілей цього абзацу не вважається розподілом отриманих доходів (прибутків) фінансування видатків, визначених підпунктом 133.4.2 цього пункту;

{Абзац третій підпункту 133.4.1 пункту 133.4 статті 133 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1667-VIII від 06.10.2016](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#) - застосовується до податкових періодів, починаючи з 1 липня 2017 року, див. [пункт 1](#) розділу II Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

установчі документи якої (або установчі документи організації вищого рівня, на підставі яких діє неприбуткова організація відповідно до закону) передбачають передачу активів одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду, іншим юридичним особам, що здійснюють недержавне пенсійне забезпечення відповідно до закону (для недержавних пенсійних фондів), або зарахування до доходу бюджету у разі припинення юридичної особи (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення). Положення цього абзацу не поширюється на об'єднання та асоціації об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, та житлово-будівельні кооперативи;

{Абзац четвертий підпункту 133.4.1 пункту 133.4 статті 133 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#) - застосовується до податкових періодів, починаючи з 1 липня 2017 року, див. [пункт 1](#) розділу II Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

внесена контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій.

Положення абзаців третього і четвертого цього підпункту щодо вимог наявності установчих документів не поширюються на бюджетні установи.

{Підпункт 133.4.1 пункту 133.4 статті 133 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Зареєстровані установи та організації (новостворені), які подали в установленому порядку документи для внесення до Реєстру неприбуткових установ та організацій під час або протягом 10 днів з дня державної реєстрації та які за результатами розгляду цих документів внесені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, для цілей оподаткування вважаються неприбутковими організаціями з дня їх державної реєстрації.

{Підпункт 133.4.1 пункту 133.4 статті 133 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

133.4.2. Доходи (прибутки) неприбуткової організації використовуються виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами.

Доходи неприбуткових релігійних організацій використовуються також для здійснення неприбуткової (добродійної) діяльності, передбаченої законом для релігійних організацій, у тому числі надання гуманітарної допомоги, здійснення благодійної діяльності, милосердя.

{Підпункт 133.4.2 пункту 133.4 статті 133 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1667-VIII від 06.10.2016](#)}

133.4.3. У разі недотримання неприбутковою організацією вимог, визначених цим пунктом, а для релігійної організації - вимог, визначених абзацом другим підпункту 133.4.1 і підпунктом 133.4.2 цього пункту, така неприбуткова організація зобов'язана подати у строк, визначений для місячного податкового (звітного) періоду, звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації за період з початку року (або з початку визнання організації неприбутковою в установленому порядку, якщо таке визнання відбулося пізніше) по останній день місяця, в якому вчинено таке порушення, та зазначити і сплатити суму самостійно нарахованого податкового зобов'язання з податку на прибуток. Податкове зобов'язання розраховується виходячи із суми операції (операцій) нецільового використання активів. Така неприбуткова організація виключається контролюючим органом з Реєстру неприбуткових установ та організацій та вважається платником податку на прибуток для цілей оподаткування з першого дня місяця, наступного за місяцем, у якому вчинено таке порушення.

{Абзац перший підпункту 133.4.3 пункту 133.4 статті 133 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

За період з першого дня місяця, наступного за місяцем, у якому вчинено таке порушення, по 31 грудня податкового (звітного) року така неприбуткова організація зобов'язана щокварталу подавати до контролюючого органу [податкову декларацію з податку на прибуток](#) (з наростаючим підсумком), сплачувати податок у строк, визначений для квартального періоду та подавати фінансову звітність у порядку, встановленому для платників податку на прибуток.

З наступного податкового (звітного) року така неприбуткова організація подає [податкову декларацію з податку на прибуток](#) і фінансову звітність та сплачує податок на прибуток у порядку, встановленому цим розділом для платників податку на прибуток.

{Підпункт 133.4.3 пункту 133.4 статті 133 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

133.4.4. Встановлення контролюючим органом відповідно до норм цього Кодексу факту використання неприбутковою організацією доходів (прибутків) для цілей інших, ніж передбачені підпунктом 133.4.2 цього пункту, є підставою для виключення такої організації з Реєстру неприбуткових установ та організацій і нарахування податкового зобов'язання з податку на прибуток підприємств, штрафних санкцій і пені відповідно до норм цього Кодексу. Податкові зобов'язання, штрафні санкції і пеня нараховуються, починаючи з першого числа місяця, в якому вчинено таке порушення.

{Підпункт 133.4.4 пункту 133.4 статті 133 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1667-VIII від 06.10.2016](#)}

133.4.5. [Порядок ведення Реєстру](#) неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру встановлює Кабінет Міністрів України.

133.4.6. До неприбуткових організацій, що відповідають вимогам цього пункту і не є платниками податку, зокрема, можуть бути віднесені:

бюджетні установи;

громадські об'єднання, політичні партії, творчі спілки, релігійні організації, благодійні організації, пенсійні фонди;

спілки, асоціації та інші об'єднання юридичних осіб;

житлово-будівельні кооперативи (з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому відповідно до закону здійснено прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом житлового будинку і такий житловий будинок споруджувався або придбавався житлово-будівельним (житловим) кооперативом), дачні (дачно-будівельні), садівничі та гаражні (гаражно-будівельні) кооперативи (товариства);

об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, асоціації власників жилих будинків;

професійні спілки, їх об'єднання та організації профспілок, а також організації роботодавців та їх об'єднання;

сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, кооперативні об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;

інші юридичні особи, діяльність яких відповідає вимогам цього пункту.

133.4.7. Для неприбуткових організацій, які відповідають вимогам цього пункту та внесені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, встановлюється річний податковий (звітний) період, крім випадків, передбачених [підпунктом 133.4.3](#) цього пункту.

{Пункт 133.4 статті 133 доповнено підпунктом 133.4.7 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Статтю 133 доповнено пунктом 133.4 згідно із Законом [№ 652-VIII від 17.07.2015](#)}

133.5. Не є платниками податку суб'єкти господарювання, що застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, визначені [главою 1](#) розділу XIV цього Кодексу, крім випадків, передбачених абзацами другим та третім [підпункту 133.1.1](#) та підпункту 133.1.4 пункту 133.1 цієї статті.

{Статтю 133 доповнено пунктом 133.5 згідно із Законом [№ 652-VIII від 17.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

133.6. Національний банк України здійснює розрахунки з Державним бюджетом України відповідно до [Закону України](#) "Про Національний банк України".

{Статтю 133 доповнено пунктом 133.6 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 134. Об'єкт оподаткування

134.1. Об'єктом оподаткування є:

134.1.1. прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або

міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень цього Кодексу.

{Абзац перший підпункту 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Якщо відповідно до цього розділу передбачено здійснення коригування шляхом збільшення фінансового результату до оподаткування, то в цьому разі відбувається:

зменшення від'ємного значення фінансового результату до оподаткування (збитку);

збільшення позитивного значення фінансового результату до оподаткування (прибутку).

Якщо відповідно до цього розділу передбачено здійснення коригування шляхом зменшення фінансового результату до оподаткування, то в цьому разі відбувається:

збільшення від'ємного значення фінансового результату до оподаткування (збитку);

зменшення позитивного значення фінансового результату до оподаткування (прибутку).

Для платників податку, у яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період не перевищує сорока мільйонів гривень, об'єкт оподаткування може визначатися без коригування фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років), визначені відповідно до положень цього розділу. Платник податку, у якого річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період не перевищує сорока мільйонів гривень, має право прийняти рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років та коригувань, визначених [підпунктом 140.4.8](#) пункту 140.4 та [підпунктом 140.5.16](#) пункту 140.5 статті 140 цього Кодексу), визначені відповідно до положень цього розділу, не більше одного разу протягом безперервної сукупності років в кожному з яких виконується цей критерій щодо розміру доходу. Про прийняте рішення платник податку зазначає у податковій звітності з цього податку, що подається за перший рік в такій безперервній сукупності років. В подальші роки такої сукупності коригування фінансового результату також не застосовуються (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років).

{Абзац восьмий підпункту 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

Якщо у платника, який прийняв рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років та коригувань, визначених [підпунктом 140.4.8](#) пункту 140.4 та [підпунктом 140.5.16](#) пункту 140.5 статті 140 цього Кодексу), визначені відповідно до положень цього розділу, в будь-якому наступному році річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний період перевищує сорок мільйонів гривень, такий платник визначає об'єкт оподаткування починаючи з такого року шляхом коригування фінансового результату до оподаткування на усі різниці, визначені відповідно до положень цього розділу.

{Абзац дев'ятий підпункту 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

Для цілей цього підпункту до річного доходу від будь-якої діяльності, визначеного за правилами бухгалтерського обліку, включається дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), інші операційні доходи, фінансові доходи та інші доходи.

Платники податку на прибуток - виробники сільськогосподарської продукції, які обрали річний податковий (звітний) період відповідно до [підпункту 137.4.1](#) пункту 137.4 статті 137 цього Кодексу, фінансовий результат до оподаткування за податковий (звітний) період обчислюють шляхом зменшення фінансового результату до оподаткування за минулий звітний рік на фінансовий результат до оподаткування за перше півріччя такого року та збільшення на фінансовий результат до оподаткування за перше півріччя поточного звітного року, що визначені відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

{Підпункт 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 доповнено абзацом одинадцятим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Для платників податку, визначених підпунктом 133.1.5 пункту 133.1 статті 133 цього Кодексу, не є об'єктом оподаткування прибуток із джерелом походження за межами України.

{Підпункт 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

134.1.2. дохід за договорами страхування, визначений згідно з [підпунктом 141.1.2](#) пункту 141.1 статті 141 цього Кодексу;

134.1.3. дохід (прибуток) нерезидента, що підлягає оподаткуванню згідно з [пунктом 141.4](#) статті 141 цього Кодексу, з джерелом походження з України;

134.1.4. дохід суб'єктів, які здійснюють випуск та проведення лотерей, підлягає оподаткуванню згідно з [пунктом 141.8](#) статті 141 цього Кодексу;

{Підпункт 134.1.4 пункту 134.1 статті 134 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

134.1.5. дохід операторів, отриманий від букмекерської діяльності, азартних ігор (у тому числі казино), крім доходу, отриманого від азартних ігор з використанням гральних автоматів, зменшеного на суму виплачених виплат гравцю, що підлягає оподаткуванню згідно з [пунктом 141.5](#) статті 141 цього Кодексу.

134.1.6. дохід, отриманий від азартних ігор з використанням гральних автоматів, що підлягає оподаткуванню згідно з [пунктом 141.5](#) статті 141 цього Кодексу.

{Пункт 134.1 статті 134 доповнено підпунктом 134.1.6 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 135. База оподаткування

135.1. Базою оподаткування є грошове вираження об'єкту оподаткування, визначеного згідно із [статтею 134](#) цього Кодексу з урахуванням положень цього Кодексу.

Стаття 136. Ставки податку

136.1. Базова (основна) ставка податку становить 18 відсотків.

136.2. Під час провадження страхової діяльності юридичних осіб - резидентів одночасно із ставкою податку на прибуток, визначеною у пункті 136.1 цієї статті, ставки податку на дохід встановлюються у таких розмірах:

136.2.1. 3 відсотки за договорами страхування від об'єкта оподаткування, що визначається у [підпункті 141.1.2](#) пункту 141.1 статті 141 цього Кодексу;

136.2.2. 0 відсотків за договорами з довгострокового страхування життя, договорами добровільного медичного страхування та договорами страхування у межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема договорів страхування додаткової пенсії, та визначених підпунктами [14.1.52](#), [14.1.52¹](#), [14.1.52²](#) і [14.1.116](#) пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

136.3. Ставки 0, 4, 5, 6, 12, 15, 18 і 20 відсотків застосовуються до доходів нерезидентів та прирівняних до них осіб із джерелом їх походження з України у випадках, встановлених [пунктом 141.4](#) статті 141 цього Кодексу.

{Пункт 136.3 статті 136 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

136.4. Під час провадження букмекерської діяльності, азартних ігор (у тому числі казино) одночасно із ставкою податку на прибуток, визначеною у пункті 136.1 цієї статті, ставка податку на дохід встановлюється у розмірі:

136.4.1. 10 відсотків від доходу, отриманого від азартних ігор з використанням гральних автоматів;

136.4.2. 18 відсотків від доходу, отриманого від букмекерської діяльності, азартних ігор (у тому числі казино), крім доходу, отриманого від азартних ігор з використанням гральних автоматів, зменшеного на суму виплачених виплат гравцю.

{Пункт 136.4 статті 136 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

136.5. Податок на дохід, визначений як об'єкт оподаткування у [підпунктах 134.1.2](#), [134.1.4](#), [134.1.5](#) пункту 134.1 статті 134 цього Кодексу, є частиною податку на прибуток.

136.6. Під час провадження діяльності з випуску та проведення лотерей встановлюється ставка податку на дохід від суми доходів, визначених [підпунктом 134.1.4](#) пункту 134.1 статті 134 цього Кодексу, у розмірі 30 відсотків з урахуванням положень [пункту 48](#) підрозділу 4 розділу XX цього Кодексу.

{Статтю 136 доповнено пунктом 136.6 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

136.7. До об'єкта оподаткування, визначеного [підпунктом 134.1.7](#) пункту 134.1 статті 134 цього Кодексу, застосовується базова (основна) ставка податку.

{Статтю 136 доповнено пунктом 136.7 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 137. Порядок обчислення податку на прибуток підприємств та сплати

{Назва статті 137 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

137.1. Податок нараховується платником самостійно за ставкою, визначеною статтею 136 цього Кодексу, від бази оподаткування, визначеної згідно зі статтею 135 цього Кодексу.

137.2. Податок, що підлягає сплаті до бюджету платниками податку, які провадять страхову діяльність, визначається в порядку, передбаченому [пунктом 141.1](#) статті 141 цього Кодексу.

137.3. Відповідальність за повноту утримання та своєчасність перерахування до бюджету податку, зазначеного в пункті [57.1^а статті 57](#) та [141.4 статті 141](#) цього Кодексу, покладається на платників податку, які здійснюють відповідні виплати.

{Пункт 137.3 статті 137 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

137.4. Податковими (звітними) періодами для податку на прибуток підприємств, крім випадків, передбачених [пунктом 137.5](#) цієї статті, є календарні: квартал, півріччя, три квартали, рік. При цьому податкова декларація розраховується наростаючим підсумком. Податковий (звітний) період починається з першого календарного дня податкового (звітного) періоду і закінчується останнім календарним днем податкового (звітного) періоду, крім:

137.4.1. виробників сільськогосподарської продукції, які можуть обрати річний податковий (звітний) період, який починається з 1 липня минулого звітного року і закінчується 30 червня поточного звітного року.

{Абзац перший підпункту 137.4.1 пункту 137.4 статті 137 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Для цілей оподаткування податком на прибуток до підприємств, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції, належать підприємства, дохід яких від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва за попередній податковий (звітний) рік перевищує 50 відсотків загальної суми доходу;

137.4.2. у разі якщо особа ставиться на облік контролюючим органом як платник податку протягом податкового (звітного) періоду, перший податковий (звітний) період розпочинається з дати, на яку припадає початок такого обліку, і закінчується останнім календарним днем такого податкового (звітного) періоду;

137.4.3. якщо платник податку ліквідується (у тому числі до закінчення першого податкового (звітного) періоду), останнім податковим (звітним) періодом вважається період, на який припадає дата ліквідації.

{Пункт 137.4 статті 137 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

137.5. Річний податковий (звітний) період встановлюється для таких платників податку:

а) платників податку, які зареєстровані протягом звітного (податкового) року (новостворені), що сплачують податок на прибуток на підставі річної податкової декларації за період діяльності у звітному (податковому) році;

б) виробників сільськогосподарської продукції;

в) платників податку, у яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за показниками Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), за попередній річний звітний період, не перевищує 40 мільйонів гривень. При цьому до річного доходу від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначеного за показниками Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), включається дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), інші операційні доходи, фінансові доходи та інші доходи;

{Підпункт "в" пункту 137.5 статті 137 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

г) фізичних осіб - підприємців, у тому числі таких, які обрали спрощену систему оподаткування, та фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, щодо

виплачених нерезиденту доходів (прибутків) із джерелом їх походження з України, що оподатковуються в порядку, визначеному [пунктом 141.4](#) статті 141 цього Кодексу;

{Пункт 137.5 статті 137 доповнено підпунктом "г" згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

г) суб'єктів господарювання - юридичних осіб, які обрали спрощену систему оподаткування, щодо виплачених нерезиденту доходів (прибутків) із джерелом їх походження з України, що оподатковуються в порядку, визначеному [пунктом 141.4](#) статті 141 цього Кодексу.

{Пункт 137.5 статті 137 доповнено підпунктом "г" згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 137.5 статті 137 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Пункт 137.6 статті 137 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

137.7. Нерезидент щороку може отримувати від контролюючого органу підтвердження українською мовою щодо сплати податку.

{Статтю 137 доповнено пунктом 137.7 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

137.8. Платники податку на дохід: суб'єкти, які здійснюють випуск та проведення лотерей, щоквартально сплачують податок на дохід у порядку і в строки, які встановлені для квартального податкового (звітного) періоду з поданням [податкової декларації з податку на прибуток](#).

{Статтю 137 доповнено пунктом 137.8 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 138. Різниці, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів

138.1. Фінансовий результат до оподаткування збільшується:

на суму нарахованої амортизації основних засобів та/або нематеріальних активів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

{Абзац другий пункту 138.1 статті 138 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

на суму уцінки та втрат від зменшення корисності основних засобів та/або нематеріальних активів, включених до витрат звітного періоду відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

{Абзац другий пункту 138.1 статті 138 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

на суму залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів та/або нематеріальних активів, визначеної відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта.

{Абзац четвертий пункту 138.1 статті 138 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

на суму залишкової вартості окремого об'єкта невіробничих основних засобів та/або невіробничих нематеріальних активів, визначеної відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта;

{Пункт 138.1 статті 138 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

на суму витрат на ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення невикробничих основних засобів чи невикробничих нематеріальних активів, віднесених до витрат відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

{Пункт 138.1 статті 138 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

138.2. Фінансовий результат до оподаткування зменшується:

на суму розрахованої амортизації основних засобів та/або нематеріальних активів відповідно до пункту 138.3 цієї статті;

{Абзац другий пункту 138.2 статті 138 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

на суму залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів та/або нематеріальних активів, визначеної з урахуванням положень цієї статті Кодексу, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта;

{Абзац третій пункту 138.2 статті 138 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

на суму дооцінки основних засобів та/або нематеріальних активів у межах попередньо віднесених до витрат уцінки відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

{Абзац четвертий пункту 138.2 статті 138 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

на суму вигід від відновлення корисності основних засобів та/або нематеріальних активів у межах попередньо віднесених до витрат витрат від зменшення корисності основних засобів або нематеріальних активів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

{Абзац пункту 138.2 статті 138 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

на суму первісної вартості придбання або виготовлення окремого об'єкта невикробничих основних засобів та/або невикробничих нематеріальних активів та витрат на їх ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення, у тому числі віднесених до витрат відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, у разі продажу такого об'єкта невикробничих основних засобів або нематеріальних активів, але не більше суми доходу (виручки), отриманої від такого продажу.

{Абзац пункту 138.2 статті 138 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

138.3. Порядок розрахунку амортизації основних засобів або нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування

138.3.1. Розрахунок амортизації основних засобів та нематеріальних активів здійснюється відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності з урахуванням обмежень, встановлених [підпунктом 14.1.138](#) пункту 14.1 статті 14 розділу I цього Кодексу,

підпунктами 138.3.2-138.3.4 цього пункту. При такому розрахунку застосовуються методи нарахування амортизації, передбачені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

{Абзац перший підпункту 138.3.1 пункту 138.3 статті 138 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Для розрахунку амортизації відповідно до положень цього пункту визначається вартість основних засобів та нематеріальних активів без урахування їх переоцінки (уцінки, дооцінки), проведеної відповідно до положень бухгалтерського обліку.

{Підпункт 138.3.1 пункту 138.3 статті 138 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Амортизація не нараховується за період невикористання (експлуатації) основних засобів у господарській діяльності у зв'язку з їх консервацією.

{Підпункт 138.3.1 пункту 138.3 статті 138 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

138.3.2. Не підлягають амортизації та проводяться за рахунок відповідних джерел:

вартість гудвілу;

витрати на придбання/самостійне виготовлення невиробничих основних засобів, невиробничих нематеріальних активів;

на ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення невиробничих основних засобів, невиробничих нематеріальних активів.

Термін "невиробничі основні засоби", "невиробничі нематеріальні активи" означають відповідно основні засоби, нематеріальні активи, не призначені для використання в господарській діяльності платника податку".

Для цілей розрахунку різниці, на яку збільшується фінансовий результат до оподаткування відповідно до [пункту 140.2](#) статті 140 цього Кодексу, платник податків зобов'язаний вести окремий облік процентів, що були капіталізовані (підлягали включенню до собівартості необоротного активу) відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

{Підпункт 138.3.2 пункту 138.3 статті 138 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 138.3.2 пункту 138.3 статті 138 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

138.3.3. Мінімально допустимі строки амортизації основних засобів та інших необоротних активів (крім випадку застосування виробничого методу нарахування амортизації):

Групи	Мінімально допустимі строки корисного використання, років
група 1 - земельні ділянки	-

група 2 - капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом	15
група 3 - будівлі	20
споруди	15
передавальні пристрої	10
група 4 - машини та обладнання	5
З них:	
електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, пов'язані з ними комп'ютерні програми (крім програм, витрати на придбання яких визнаються роялті, та/або програм, які визнаються нематеріальним активом), інші інформаційні системи, комутатори, маршрутизатори, модулі, модеми, джерела безперебійного живлення та засоби їх підключення до телекомунікаційних мереж, телефони (в тому числі стільникові), мікрофони і рації, вартість яких перевищує 20000 гривень	2
група 5 - транспортні засоби	5
група 6 - інструменти, прилади, інвентар, меблі	4
група 7 - тварини	6
група 8 - багаторічні насадження	10
група 9 - інші основні засоби	12
група 10 - бібліотечні фонди, збереження Національного архівного фонду України	-
група 11 - малоцінні необоротні матеріальні активи	-
група 12 - тимчасові (нетитульні) споруди	5

група 13 - природні ресурси	-
група 14 - інвентарна тара	6
група 15 - предмети прокату	5
група 16 - довгострокові біологічні активи	7

Мінімально допустимі строки амортизації основних засобів та інших необоротних активів використовуються з урахуванням наступного.

У разі коли строки корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів в бухгалтерському обліку менше ніж мінімально допустимі строки амортизації основних засобів та інших необоротних активів, то для розрахунку амортизації використовуються строки, встановлені цим підпунктом.

У разі коли строки корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів в бухгалтерському обліку дорівнюють або є більшими, ніж ті, що встановлені цим підпунктом, то для розрахунку амортизації використовуються строки корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів, встановлені в бухгалтерському обліку.

{Підпункт 138.3.3 пункту 138.3 статті 138 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

138.3.4. Строки нарахування амортизації нематеріальних активів:

Групи	Строк дії права користування
група 1 - права користування природними ресурсами (право користування надрами, іншими ресурсами природного середовища, геологічною та іншою інформацією про природне середовище)	Відповідно до правовстановлюючого документа
група 2 - права користування майном (право користування земельною ділянкою, крім права постійного користування земельною ділянкою відповідно до закону, право користування будівлею, право на оренду приміщень тощо)	Відповідно до правовстановлюючого документа
група 3 - права на комерційні позначення (права на торговельні марки (знаки для товарів і послуг), комерційні (фірмові) найменування тощо), крім тих, витрати на придбання яких визнаються роялті	Відповідно до правовстановлюючого документа
група 4 - права на об'єкти промислової власності (право на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин, породи тварин, компонування (топографії) інтегральних мікросхем, комерційні таємниці, в тому	Відповідно до правовстановлюючого документа

числі ноу-хау, захист від недобросовісної конкуренції тощо), крім тих, витрати на придбання яких визнаються роялті	документа, але не менш як 5 років
група 5 - авторське право та суміжні з ним права (право на літературні, художні, музичні твори, комп'ютерні програми, програми для електронно-обчислювальних машин, компіляції даних (баз даних), фонограми, відеограми, передач (програми) організацій мовлення тощо), крім тих, витрати на придбання яких визнаються роялті	Відповідно до правовстановлюючого документа, але не менш як 2 роки
група 6 - інші нематеріальні активи (право на ведення діяльності, використання економічних та інших привілеїв тощо)	Відповідно до правовстановлюючого документа

Якщо відповідно до правовстановлюючого документа строк дії права користування нематеріального активу не встановлено, такий строк корисного використання визначається платником податку самостійно, але не може становити менше двох та більше 10 років.

138.4. Вимоги [пунктів 138.1-138.3](#) цієї статті не застосовуються до операцій з активами з права користування за договорами оренди.

{Статтю 138 доповнено пунктом 138.4 згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Стаття 139. Різниці, що виникають при формуванні резервів (забезпечень)

139.1. Забезпечення для відшкодування наступних (майбутніх) витрат

139.1.1. Фінансовий результат до оподаткування збільшується:

на суму витрат на створення забезпечень (резервів) для відшкодування наступних (майбутніх) витрат (крім забезпечення (резерву) витрат на оплату відпусток працівникам, інших виплат, пов'язаних з оплатою праці, та витрат на сплату єдиного соціального внеску, що нараховується на такі виплати) відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

{Підпункт 139.1.1 пункту 139.1 статті 139 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

139.1.2. Фінансовий результат до оподаткування зменшується:

на суму використання створених забезпечень (резервів) витрат (крім забезпечення (резерву) витрат на оплату відпусток працівникам, інших виплат, пов'язаних з оплатою праці, та витрат на сплату єдиного соціального внеску, що нараховується на такі виплати), сформованого відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

на суму коригування (зменшення) забезпечень (резервів) для відшкодування наступних (майбутніх) витрат (крім забезпечення (резерву) на відпустки працівникам, інших виплат, пов'язаних з оплатою праці, та витрат на сплату єдиного соціального внеску, що нараховується на такі виплати), на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

{Підпункт 139.1.2 пункту 139.1 статті 139 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

139.2. Резерв сумнівних боргів або резерв очікуваних кредитних збитків (зменшення корисності активів).

139.2.1. Фінансовий результат до оподаткування збільшується:

на суму витрат на формування резерву сумнівних боргів або резерв очікуваних кредитних збитків (зменшення корисності активів) відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

на суму витрат від списання дебіторської заборгованості понад суму резерву сумнівних боргів або понад резерв очікуваних кредитних збитків (зменшення корисності активів).

139.2.2. Фінансовий результат до оподаткування зменшується:

на суму коригування (зменшення) резерву сумнівних боргів або резерв очікуваних кредитних збитків (зменшення корисності активів), на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

на суму списаної дебіторської заборгованості (у тому числі за рахунок створеного резерву сумнівних боргів або резерв очікуваних кредитних збитків (зменшення корисності активів), що відповідає ознакам, визначеним [підпунктом 14.1.11](#) пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

{Пункт 139.2 статті 139 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

139.3. Резерви банків та небанківських фінансових установ

139.3.1. Банки та небанківські фінансові установи, крім страхових компаній, недержавних пенсійних фондів, корпоративних інвестиційних фондів та адміністраторів недержавних пенсійних фондів, визнають для оподаткування резерв за активами згідно з вимогами міжнародних стандартів фінансової звітності з урахуванням вимог підпунктів 139.3.2-139.3.4 цього пункту.

{Підпункт 139.3.1 пункту 139.3 статті 139 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

139.3.2. Використання резерву у зв'язку із припиненням визнання активу згідно з вимогами міжнародних стандартів фінансової звітності не змінює фінансовий результат до оподаткування, крім випадків, визначених підпунктами 139.3.3 та 139.3.4 цього пункту.

139.3.3. Фінансовий результат до оподаткування збільшується:

1) на суму використання резерву для списання (відшкодування) активу, який не відповідає ознакам, визначеним [підпунктом 14.1.11](#) пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу;

2) на суму використання резерву у зв'язку із припиненням визнання активу при прощенні заборгованості фізичних осіб, які є пов'язаними з таким кредитором або перебувають з таким кредитором у трудових відносинах, або перебували з таким кредитором у трудових відносинах і період між датою припинення трудових відносин таких осіб та датою прощення їхньої заборгованості не перевищує три роки.

Сума використання резерву у зв'язку із припиненням визнання активу при прощенні кредитором заборгованості інших осіб, не визначених підпунктом 2 цього підпункту, не змінює фінансовий результат до оподаткування.

{Підпункт 139.3.3 пункту 139.3 статті 139 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

139.3.4. Фінансовий результат до оподаткування зменшується:

{Підпункт 1 підпункту 139.3.4 пункту 139.3 статті 139 виключено на підставі Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

2) на суму списання у попередніх звітних періодах активу, який у звітному періоді набув ознак, визначених [підпунктом 14.1.11](#) пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу;

{Підпункт 3 підпункту 139.3.4 пункту 139.3 статті 139 виключено на підставі Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

4) на суму доходів (зменшення витрат) від погашення раніше списаної за рахунок резерву заборгованості, яка не відповідає ознакам, визначеним [підпунктом 14.1.11](#) пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

{Підпункт 4 підпункту 139.2.4 пункту 139.2 статті 139 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

139.3.5. Коригування фінансового результату до оподаткування у зв'язку із створенням та використанням банками та небанківськими фінансовими установами резервів (забезпечень), у тому числі за наданими зобов'язаннями з кредитування, гарантіями, поручительствами, акредитивами, акцептами, авалями, крім резервів, зазначених у попередніх підпунктах цього пункту, здійснюється у порядку, встановленому пунктом 139.1 цієї статті.

Стаття 140. Різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій

140.1. Оподаткування процентів за борговими зобов'язаннями

Під борговими зобов'язаннями для цілей даного пункту слід розуміти зобов'язання за будь-якими кредитами, позиками, депозитами, операціями РЕПО, зобов'язання за договорами фінансового лізингу та іншими запозиченнями незалежно від їх юридичного оформлення.

Капіталізовані проценти, що збільшили собівартість необоротних активів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності враховуються при розрахунку суми перевищення відповідно до пункту 140.2 цієї статті у періоді нарахування амортизації відповідних об'єктів основних засобів.

{Пункт 140.1 статті 140 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

140.2. Для платника податку, у якого сума боргових зобов'язань, визначених пунктом 140.1 цієї статті, що виникли за операціями з нерезидентами, перевищує суму власного капіталу більше ніж у 3,5 раза, фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму перевищення нарахованих у бухгалтерському обліку процентів за кредитами, позиками та іншими борговими зобов'язаннями (крім процентів, що підлягають капіталізації відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності до моменту введення відповідного активу в експлуатацію), що виникли за операціями з нерезидентами, понад 30 відсотків суми розрахованого об'єкта оподаткування податком на прибуток звітного (податкового) періоду, в якому здійснюється нарахування таких процентів, збільшеного на суму фінансових витрат за даними фінансової звітності та суми амортизаційних відрахувань за даними податкової звітності того самого звітного (податкового) періоду.

Сума боргових зобов'язань, що виникли за операціями з нерезидентами, та сума власного капіталу для цілей цього пункту визначається як середнє арифметичне значень таких боргових зобов'язань та відповідно власного капіталу на початок та кінець звітного податкового періоду з урахуванням процентів, зазначених у пункті 140.3 цієї статті.

Для цілей цього пункту об'єкт оподаткування визначається згідно із статтею 134 цього Кодексу з коригуванням фінансового результату до оподаткування на усі різниці, визначені відповідно до положень цього розділу, крім:

від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років;
різниці, визначеної цим пунктом.

Якщо у звітному (податковому) періоді показник, розрахований відповідно до абзацу першого цього пункту, має від'ємне значення, фінансовий результат до оподаткування збільшується на всю суму процентів, що виникли за операціями з нерезидентами, нарахованих у цьому звітному (податковому) періоді.

Для цілей цього пункту до суми процентних витрат, що виникли за операціями з нерезидентами, нарахованих протягом звітного (податкового) періоду, додається частка амортизаційних відрахувань, що припадає на суму таких процентних витрат, капіталізованих у складі вартості необоротного активу до моменту введення його в експлуатацію. Платник податку в кожному окремому звітному (податковому) періоді визначає частку амортизаційних відрахувань із вартості відповідного необоротного активу, що припадає на суму таких капіталізованих процентів, виходячи із застосовного методу амортизації та строку корисного використання відповідного необоротного активу.

У разі перевищення суми процентних витрат за контрольованими операціями над рівнем, визначеним відповідно до принципу "витягнутої руки", положення цього пункту застосовуються до суми процентних витрат, що відповідають принципу "витягнутої руки". Положення цього абзацу застосовуються за наслідками звітного (податкового) року.

Норми цього пункту не застосовуються та фінансовий результат до оподаткування не збільшується на суму процентів, що підлягають капіталізації відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності та не впливають на фінансовий результат до оподаткування платника податків у звітному (податковому) періоді, до моменту введення відповідного необоротного активу в експлуатацію.

Коригування, передбачені цим пунктом, не здійснюються щодо:

а) суми процентів, визнаних такими, що не відповідають принципу "витягнутої руки" згідно із статтею 39 цього Кодексу;

б) суми процентів, що нараховані на користь міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привілеями та імунітетом за кредитами (позиками), отриманими суб'єктами господарювання та виконання яких забезпечено державними або місцевими гарантіями;

в) суми процентів, що нараховані на користь іноземних банків.

Норми цього пункту не застосовуються до фінансових установ та компаній, що займаються виключно лізинговою діяльністю.

{Пункт 140.2 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

140.3. Проценти, які перевищують суму обмеження, визначеного пунктом 140.2 цієї статті, які збільшили фінансовий результат до оподаткування, зменшують фінансовий результат до оподаткування майбутніх звітних податкових періодів у сумі, зменшеній щорічно на 5 відсотків від суми процентів, що залишилися не врахованими у зменшення фінансового результату до оподаткування, з урахуванням обмежень, встановлених пунктом 140.2 цієї статті.

{Пункт 140.3 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

140.4. Фінансовий результат до оподаткування зменшується:

140.4.1. на суму нарахованих доходів від участі в капіталі інших платників податку на прибуток підприємств, платників єдиного податку та на суму нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягають виплаті на його користь від інших платників цього податку (крім інститутів спільного інвестування та платників, прибуток яких звільняється від оподаткування відповідно до положень цього Кодексу, у розмірі прибутку, звільненого від оподаткування);

140.4.2. на суму нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягає виплаті на його користь від контрольованої іноземної компанії в межах, що не перевищує суму, на яку збільшувався об'єкт оподаткування відповідно до [підпункту 134.1.7](#) пункту 134.1 статті 134 цього Кодексу.

Норми цього підпункту застосовуються за результатами податкового (звітного) року.

У разі якщо платник податку зобов'язаний зменшити фінансовий результат до оподаткування на суму нарахованих доходів у вигляді дивідендів, зазначених у цьому підпункті, а також відповідно до положень підпункту 140.4.3 цього пункту, коригування відповідно до положень цього підпункту не здійснюється;

{Підпункт 140.4.2 пункту 140.4 статті 140 набирає чинності з 1 січня 2022 року - див. [пункт 1](#) розділу II Закону № 466-IX від 16.01.2020}

140.4.3. на суму нарахованих доходів від участі в капіталі нерезидентів (у тому числі контрольованих іноземних компаній) та на суму нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягають виплаті на його користь від такого нерезидента, за умови, що доля участі в капіталі нерезидента становить щонайменше 10 відсотків протягом календарного року та такий нерезидент не входить до переліку держав (територій), визначених відповідно до [підпункту 39.2.1.2](#) підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу (крім держав (територій), з якими є чинні міжнародні договори України про уникнення подвійного оподаткування доходів).

Якщо у попередніх податкових (звітних) періодах (з урахуванням строків, встановлених [статтею 102](#) цього Кодексу) дивіденди фактично сплачувалися нерезидентом на користь резидента в період до досягнення таким резидентом календарного року безперервного володіння участю в капіталі нерезидента і такий дохід підлягав оподаткуванню, резидент має право подати уточнюючу [податкову декларацію](#) за відповідні попередні податкові (звітні) періоди та застосувати положення цього підпункту після досягнення одного року безперервного володіння часткою в капіталі відповідного нерезидента, якщо виконуються інші умови, за яких дозволяється коригування шляхом зменшення фінансового результату до оподаткування на суму нарахованого доходу у вигляді дивідендів;

140.4.4. на суму від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років. Положення цього підпункту застосовуються з урахуванням [пункту 3](#) підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" цього Кодексу;

140.4.5. платником податку - правонаступником на суму від'ємного значення об'єкта оподаткування платника податку, що реорганізується шляхом:

приєднання, злиття, перетворення - у періоді затвердження передавального акта;

поділу, виділу - у періоді затвердження розподільчого балансу пропорційно до отриманої частки майна згідно з розподільчим балансом.

При проведенні реорганізації від'ємне значення об'єкта оподаткування податкового (звітного) періоду, що обліковувалося у платника податку, що припиняється, на дату затвердження передавального акта або розподільчого балансу, зменшує фінансовий результат до оподаткування платника податку - правонаступника в сумі, що не перевищує суму власного капіталу платника податку, що припиняється, станом на кінець попереднього податкового (звітного) року та за умови, що платник податку, що припиняється, та платник податку - правонаступник були пов'язаними особами більше ніж вісімнадцять послідовних місяців до дати завершення приєднання (злиття);

140.4.6. на суму уцінки, врахованої у фінансовому результаті до оподаткування в поточному податковому (звітному) періоді на інструменти власного капіталу, перекласифіковані у фінансові зобов'язання відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

140.4.7. на суму субсидій, отриманих платником податку - суб'єктом кінематографії України для повернення частини кваліфікованих витрат відповідно до [Закону України "Про державну підтримку кінематографії в Україні"](#), здійснених при виробництві (створенні) фільму та включених до складу доходів звітного періоду відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

140.4.8. на суму бюджетних грантів, отриманих платником податку та включених до складу доходів звітного періоду відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

{Пункт 140.4 статті 140 доповнено підпунктом 140.4.8 згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

{Пункт 140.4 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 903-VIII від 23.12.2015](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2176-VIII від 07.11.2017](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

140.5. Фінансовий результат податкового (звітного) періоду збільшується:

140.5.1. на суму перевищення ціни, визначеної за принципом "витягнутої руки", над договірною (контрактною) вартістю (вартістю, за якою відповідна операція повинна відображатися при формуванні фінансового результату до оподаткування згідно з правилами бухгалтерського обліку) реалізованих товарів (робіт, послуг) при здійсненні контрольованих операцій у випадках, визначених [статтею 39](#) цього Кодексу.

Норми цього підпункту застосовуються за результатами податкового (звітного) року;

{Підпункт 140.5.1 пункту 140.5 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

140.5.2. на суму перевищення договірної (контрактної) вартості (вартості, за якою відповідна операція повинна відображатися при формуванні фінансового результату до оподаткування згідно з правилами бухгалтерського обліку) придбаних товарів (робіт, послуг) над ціною, визначеною за принципом "витягнутої руки", при здійсненні контрольованих операцій у випадках, визначених [статтею 39](#) цього Кодексу.

Норми цього підпункту застосовуються за результатами податкового (звітного) року;

{Підпункт 140.5.2 пункту 140.5 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

140.5.2¹. на суму операції, яку контролюючий орган не враховує (не визнає) внаслідок застосування [підпункту 39.2.2.12](#) підпункту 39.2.2 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу.

При збільшенні фінансового результату до оподаткування податкового (звітного) періоду платника податків відповідно до вимог цього підпункту інші коригування, передбачені підпунктами 140.5.1 і 140.5.2 цього пункту щодо такої операції, не застосовуються.

Обов'язок здійснення коригування фінансового результату до оподаткування, передбаченого цим підпунктом, покладається на контролюючий орган, а сума цього коригування щодо такої операції зменшується на суми коригувань, передбачених підпунктами 140.5.1 і 140.5.2 цього пункту, якщо платник податку самостійно вже застосував ці коригування щодо такої операції;

{Пункт 140.5 статті 140 доповнено підпунктом 140.5.2¹ згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

140.5.3. на суму втрат від інвестицій в асоційовані, дочірні та спільні підприємства, розрахованих за методом участі в капіталі або методом пропорційної консолідації;

140.5.4. на суму 30 відсотків вартості товарів, у тому числі необоротних активів (крім активів з права користування за договорами оренди), робіт та послуг (крім операцій, зазначених у [пункті 140.2](#) та [підпункті 140.5.6](#) цього пункту, та операцій, визнаних контрольованими відповідно до [статті 39](#) цього Кодексу), придбаних у:

{Абзац перший підпункту 140.5.4 пункту 140.5 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

неприбуткових організацій, внесених до Реєстру неприбуткових установ та організацій на дату такого придбання, крім випадків, коли сума вартості товарів, у тому числі необоротних активів (крім активів з права користування за договорами оренди), робіт та послуг, придбаних у таких організацій, сукупно протягом звітного (податкового) року не перевищує 25 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, та крім бюджетних установ, Накопичувального фонду, недержавних пенсійних фондів і неприбуткової організації, яка є об'єднанням страховиків, якщо участь страховика у такому об'єднанні є умовою проведення діяльності такого страховика відповідно до закону;

{Абзац другий підпункту 140.5.4 пункту 140.5 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

нерезидентів (у тому числі пов'язаних осіб - нерезидентів), зареєстрованих у державах (на територіях), включених до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до [підпункту 39.2.1.2](#) підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу;

нерезидентів, організаційно-правова форма яких включена до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до [підпункту "г"](#) підпункту 39.2.1.1 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), у тому числі податок з доходів, отриманих за межами держави реєстрації таких нерезидентів, та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони зареєстровані як юридичні особи.

Вимоги цього підпункту не застосовуються платником податку, якщо операція не є контрольованою та сума таких витрат підтверджується платником податку за цінами, визначеними за принципом "витягнутої руки" відповідно до процедури, встановленої [статтею 39](#) цього Кодексу, але без подання звіту.

При цьому, якщо ціна придбання товарів, у тому числі необоротних активів (крім активів з права користування за договорами оренди), робіт та послуг перевищує їх ціну, визначену за принципом "витягнутої руки" відповідно до процедури, встановленої [статтею 39](#) цього Кодексу, коригування фінансового результату до оподаткування здійснюється на розмір різниці між вартістю придбання та вартістю, визначеною виходячи з рівня ціни, визначеної за принципом "витягнутої руки".

{Абзац шостий підпункту 140.5.4 пункту 140.5 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Норми цього підпункту застосовуються за результатами податкового (звітного) року.

{Підпункт 140.5.4 пункту 140.5 статті 140 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 140.5.4 пункту 140.5 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 652-VIII від 17.07.2015](#); в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Підпункт 140.5.5 пункту 140.5 статті 140 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

140.5.5¹. на суму 30 відсотків вартості товарів, у тому числі необоротних активів, робіт та послуг (крім операцій, визнаних контрольованими відповідно до [статті 39](#) цього Кодексу), реалізованих на користь:

нерезидентів, зареєстрованих у державах (на територіях), включених до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до [підпункту 39.2.1.2 підпункту 39.2.1](#) пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу;

нерезидентів, організаційно-правова форма яких включена до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до [підпункту "Г" підпункту 39.2.1.1 підпункту 39.2.1](#) пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), у тому числі податок з доходів, отриманих за межами держави реєстрації таких нерезидентів, та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони зареєстровані як юридичні особи.

Вимоги цього підпункту не застосовуються платником податку, якщо операція не є контрольованою та сума таких доходів підтверджується платником податку за цінами, визначеними за принципом "витягнутої руки" відповідно до процедури, встановленої [статтею 39](#) цього Кодексу, але без подання звіту.

При цьому, якщо ціна реалізації товарів, у тому числі необоротних активів, робіт та послуг є нижчою за ціну, визначену відповідно до принципу "витягнутої руки", встановленого [статтею 39](#) цього Кодексу, коригування фінансового результату до оподаткування здійснюється на розмір різниці між вартістю, визначеною виходячи з рівня ціни, визначеної за принципом "витягнутої руки", та вартістю реалізації.

Норми цього підпункту застосовуються за результатами податкового (звітного) року.

{Пункт 140.5 статті 140 доповнено підпунктом 140.5.5¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

140.5.6. на суму витрат по нарахуванню роялті (крім операцій, визнаних контрольованими відповідно до [статті 39](#) цього Кодексу) на користь нерезидента (у тому числі нерезидента, зареєстрованого у державах (на територіях), зазначених у [підпункті 39.2.1.2](#) підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу), що перевищує суму доходів від роялті, збільшену на 4 відсотки чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за даними фінансової звітності за рік, що передує звітному (крім суб'єктів господарювання, які провадять діяльність у сфері телебачення і радіомовлення відповідно до [Закону України](#) "Про телебачення і радіомовлення"), а для банків - в обсязі, що перевищує 4 відсотки доходу від операційної діяльності (за вирахуванням податку на додану вартість) за рік, що передує звітному.

Вимоги цього підпункту не застосовуються платником податку, якщо:

операція не є контрольованою та сума таких витрат підтверджується платником податку за цінами, визначеними за принципом "витягнутої руки", відповідно до процедури, встановленої [статтею 39](#) цього Кодексу, але без подання звіту.

Норми цього підпункту застосовуються за результатами податкового (звітного) року;

{Підпункт 140.5.6 пункту 140.5 статті 140 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 140.5.6 пункту 140.5 статті 140 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

140.5.7. на суму витрат по нарахуванню роялті у повному обсязі, якщо роялті нараховані на користь:

{Підпункт 1 підпункту 140.5.7 пункту 140.5 статті 140 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

2) нерезидента, який не є бенефіціарним (фактичним) отримувачем (власником) роялті, за виключенням випадків, коли бенефіціар (фактичний власник) надав право отримувати роялті іншим особам.

Для цілей застосування цього підпункту у випадках, коли резиденти - суб'єкти кінематографії України сплачують роялті нерезидентам за субліцензійними договорами за використання або за надання права на використання аудіовізуальних творів (у тому числі фільмів), а також об'єктів авторського права та/або суміжних прав, що використовуються при виробництві (створенні) аудіовізуальних творів (у тому числі фільмів), такі нерезиденти вважаються бенефіціарними (фактичними) отримувачами (власниками) щодо таких роялті;

{Підпункт 2 підпункту 140.5.7 пункту 140.5 статті 140 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2176-VIII від 07.11.2017](#)}

3) нерезидента щодо об'єктів, права інтелектуальної власності щодо яких вперше виникли у резидента України.

У разі виникнення розбіжностей між контролюючим органом та платником податку стосовно визначення особи, у якої вперше виникли (були набуті) права інтелектуальної власності на об'єкт інтелектуальної власності, такі контролюючі органи зобов'язані звернутися до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності, для отримання відповідного висновку.

Вимоги цього підпункту не застосовуються до випадків нарахування суб'єктом кінематографії роялті за використання об'єктів права інтелектуальної власності (фільмів, літературних творів, музичних творів, творів образотворчого мистецтва, фотографічних

творів, фонограм, відеограм), крім випадків, коли резидент України - суб'єкт кінематографії, у якого виникли майнові авторські та суміжні права внаслідок створення (виготовлення) ним вказаних творів, якщо він у подальшому передав чи здійснив відчуження майнових авторських або суміжних прав нерезиденту та здійснює нарахування роялті за використання цього об'єкта;

{Підпункт 3 підпункту 140.5.7 пункту 140.5 статті 140 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 2176-VIII від 07.11.2017](#)}

4) нерезидента, який не підлягає оподаткуванню у відношенні роялті в державі, резидентом якої він є;

5) особи, яка сплачує податок у складі інших податків, крім фізичних осіб, які оподатковуються в порядку, встановленому [розділом IV](#) цього Кодексу;

6) юридичної особи, яка відповідно до цього Кодексу звільнена від сплати цього податку чи сплачує цей податок за ставкою, іншою, ніж встановлена в [пункті 136.1](#) статті 136 цього Кодексу;

{Абзац дев'ятий підпункту 140.5.7 пункту 140.5 статті 140 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Абзац десятий підпункту 140.5.7 пункту 140.5 статті 140 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Абзац одинадцятий підпункту 140.5.7 пункту 140.5 статті 140 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Абзац дванадцятий підпункту 140.5.7 пункту 140.5 статті 140 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

140.5.8. на суму відсотків та дооцінки, врахованих у фінансовому результаті до оподаткування у поточному податковому (звітному) періоді на інструменти власного капіталу, перекласифіковані у фінансові зобов'язання відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

140.5.9. на суму коштів або вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, безоплатно перерахованих (переданих) протягом звітного (податкового) року неприбутковим організаціям, внесеним до Реєстру неприбуткових установ та організацій на дату такого перерахування коштів, передачі товарів, робіт, послуг (крім неприбуткової організації, яка є об'єднанням страховиків, якщо участь страховика у такому об'єднанні є умовою проведення діяльності такого страховика відповідно до закону, та неприбуткових організацій, до яких застосовуються положення [підпункту 140.5.14](#) цього пункту), у розмірі, що перевищує 4 відсотки оподатковуваного прибутку попереднього звітного року.

{Абзац перший підпункту 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Вимоги цього підпункту не поширюються на сплату банком обов'язкових зборів відповідно до [Закону України](#) "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", а також на сплату платниками податку інших платежів, здійснення яких є обов'язковою умовою для проведення професійної діяльності відповідно до законодавства України.

{Підпункт 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Положення абзацу першого цього підпункту не застосовується до безоплатно поставлених (переданих) особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, товарів, за умови, що:

{Підпункт 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 532-IX від 17.03.2020](#)}

1) такі товари на день укладення договору про їх закупівлю були включені до Переліку лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів до них, що закуповуються за кошти державного бюджету для виконання програм та здійснення централізованих заходів з охорони здоров'я, затвердженого Кабінетом Міністрів України, та

{Підпункт 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 532-IX від 17.03.2020](#)}

2) такі товари були придбані особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, за рахунок коштів державного бюджету, передбачених для виконання програм та здійснення централізованих заходів з охорони здоров'я.

{Підпункт 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 532-IX від 17.03.2020](#)}

Положення абзацу першого цього підпункту не застосовується до безоплатно поставлених (переданих) особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, товарів, за умови, що такі товари були придбані за кошти грантів (субгрантів) для виконання програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні відповідно до закону;

{Підпункт 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 532-IX від 17.03.2020](#)}

{Підпункт 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 в редакції Законів [№ 652-VIII від 17.07.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

140.5.10. на суму перерахованої безповоротної фінансової допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг) особам, що не є платниками податку (крім фізичних осіб, які є платниками податку на доходи фізичних осіб), та платникам податку, які оподатковуються за ставкою 0 відсотків відповідно до [пункту 44](#) підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" цього Кодексу, крім безповоротної фінансової допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг), перерахованої неприбутковим організаціям, внесеним до Реєстру неприбуткових установ та організацій на дату такого перерахування коштів, передачі товарів, робіт, послуг, для яких застосовується положення підпункту 140.5.9 цього пункту;

{Абзац перший підпункту 140.5.10 пункту 140.5 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

на суму повної або часткової компенсації один раз на календарний рік вартості путівок на відпочинок, оздоровлення та лікування на території України платника податку та/або його дітей віком до 18 років роботодавцем, який є платником податку на прибуток, якщо така компенсація відповідно до цього Кодексу не включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу фізичної особи - платника податку на доходи фізичних осіб;

{Підпункт 140.5.10 пункту 140.5 статті 140 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Пункт 140.5 статті 140 доповнено підпунктом 140.5.10 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

140.5.11. на суму витрат від визнаних штрафів, пені, неустойок, відшкодування збитків, компенсації неодержаного доходу (упущеної вигоди), нарахованих відповідно до цивільного законодавства та цивільно-правових договорів, у тому числі у сфері зовнішньоекономічної діяльності, на користь осіб, які не є платниками податку (крім фізичних осіб, які є платниками податку на доходи фізичних осіб), та на користь платників податку, які оподатковуються за ставкою 0 відсотків відповідно до [пункту 44](#) підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" цього Кодексу, а також на суму штрафів, пені, нарахованих контролюючими органами та іншими органами державної влади за порушення вимог законодавства;

{Пункт 140.5 статті 140 доповнено підпунктом 140.5.11 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 140.5.12 пункту 140.5 статті 140 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

140.5.13. на суму витрат, понесених платником податку у поточному звітному періоді за рахунок раніше отриманих субсидій для повернення частини кваліфікованих витрат відповідно до [Закону України](#) "Про державну підтримку кінематографії в Україні", але не більше суми такої субсидії, здійснених при виробництві (створенні) фільму та включених до складу витрат поточного звітного періоду відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

{Пункт 140.5 статті 140 доповнено підпунктом 140.5.13 згідно із Законом [№ 2176-VIII від 07.11.2017](#)}

140.5.14. на суму коштів або вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, безоплатно перерахованих (переданих) протягом звітного (податкового) року суб'єктам сфери фізичної культури і спорту, а саме дитячо-юнацьким спортивним школам, центрам олімпійської підготовки, школам вищої спортивної майстерності, центрам фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, спортивним федераціям з олімпійських видів спорту, що є неприбутковими організаціями, внесеними до Реєстру неприбуткових установ та організацій, на дату такого перерахування коштів, передачі товарів, робіт, послуг у розмірі, що перевищує 8 відсотків оподаткованого прибутку попереднього звітного року.

{Пункт 140.5 статті 140 доповнено підпунктом 140.5.14 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Підпункт 140.5.15 пункту 140.5 статті 140 виключено на підставі Закону [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

140.5.16. на суму витрат, пов'язаних із виконанням умов договору про надання бюджетного гранту, понесених у поточному звітному періоді за рахунок таких грантів (але не більше суми таких грантів) та включених до складу витрат поточного звітного періоду відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

{Пункт 140.5 статті 140 доповнено підпунктом 140.5.16 згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

Стаття 141. Особливості оподаткування окремих видів діяльності та операцій

141.1. Особливості оподаткування страховика

141.1.1. Страховики сплачують податок на прибуток за ставкою, визначеною відповідно до [пункту 136.1](#) статті 136 цього розділу, та податок на дохід за ставкою, визначеною відповідно до [підпунктів 136.2.1](#) та [136.2.2](#) пункту 136.2 статті 136 цього Кодексу.

Нарахований страховиком податок на дохід за ставкою, визначеною в [підпункті 136.2.1](#) пункту 136.2 статті 136 цього Кодексу, є різницею, яка зменшує фінансовий результат до оподаткування такого страховика.

141.1.2. Об'єкт оподаткування страховика, до якого застосовується ставка, визначена відповідно до [підпунктів 136.2.1](#) та [136.2.2](#) пункту 136.2 статті 136 цього Кодексу, розраховується як сума страхових платежів, страхових внесків, страхових премій, нарахованих за договорами страхування і співстрахування. При цьому страхові платежі, страхові внески, страхові премії за договорами співстрахування включаються до складу об'єкта оподаткування страховика тільки в розмірі його частки страхової премії, передбаченої договором співстрахування.

Страхові платежі, страхові внески, страхові премії за договорами перестрахування до об'єкта оподаткування, до якого застосовується ставка, визначена відповідно до [підпунктів 136.2.1](#) і [136.2.2](#) пункту 136.2 статті 136 цього Кодексу, не включаються.

{Підпункт 141.1.2 пункту 141.1 статті 141 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

141.1.3. Фінансовий результат до оподаткування страховика збільшується:

на позитивну різницю між приростом (убутком) сформованих у відповідному звітному періоді відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та/або міжнародних стандартів фінансової звітності страховими резервами (технічними, математичними, належних виплат страхових сум та іншими, формування яких передбачено законодавством у сфері страхування, крім тих, що не впливають на формування фінансового результату до оподаткування страховика) (за вирахуванням частки участі перестраховика в страхових резервах) та приростом (убутком) відповідних резервів, розрахованих за методикою, визначеною уповноваженим органом, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику (за вирахуванням частки участі перестраховика в страхових резервах);

на позитивну різницю між сумою будь-яких виплат (винагород) страховим посередникам та іншим особам за надані послуги щодо укладання (продовження) договорів страхування та сумою нормативу витрат на виплати страховим посередникам, розрахованих за методикою, визначеною уповноваженим органом, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Підпункт 141.1.3 пункту 141.1 статті 141 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Підпункт 141.1.3 пункту 141.1 статті 141 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

141.1.4. Фінансовий результат до оподаткування страховика зменшується:

на від'ємну різницю між приростом (убутком) сформованих у відповідному звітному періоді відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та/або міжнародних стандартів фінансової звітності страховими резервами (технічними, математичними, належних виплат страхових сум та іншими, формування яких передбачено

законодавством у сфері страхування, крім тих, які не впливають на формування фінансового результату до оподаткування страховика) (за вирахуванням частки участі перестраховика в страхових резервах) та приростом (убутком) відповідних резервів, розрахованих за методикою, визначеною уповноваженим органом, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику (за вирахуванням частки участі перестраховика в страхових резервах).

{Підпункт 141.1.4 пункту 141.1 статті 141 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

141.1.5. Коригування фінансового результату до оподаткування у зв'язку із створенням та використанням страховиками інших резервів (забезпечень), ніж зазначені у пункті 141.1 цієї статті, здійснюється у порядку, встановленому [пунктом 139.1](#) статті 139 цього Кодексу.

{Підпункт 141.1.5 пункту 141.1 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

141.2. Різниці щодо операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів

{Абзац перший пункту 141.2 статті 141 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

141.2.1. Фінансовий результат до оподаткування збільшується:

на суму від'ємного фінансового результату від продажу або іншого відчуження цінних паперів, відображеного у складі фінансового результату до оподаткування звітного періоду відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності;

{Абзац другий підпункту 141.2.1 пункту 141.2 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

на суму від'ємного загального результату переоцінки цінних паперів (загальна сума уцінок цінних паперів перевищує загальну суму їх дооцінок за податковий (звітний) період) (крім державних цінних паперів або облігацій місцевих позик), відображеного у складі фінансового результату до оподаткування звітного періоду відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

{Абзац третій підпункту 141.2.1 пункту 141.2 статті 141 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

141.2.2. Фінансовий результат до оподаткування зменшується:

на суму позитивного фінансового результату від продажу або іншого відчуження цінних паперів, відображеного у складі фінансового результату до оподаткування звітного періоду відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

{Абзац другий підпункту 141.2.1 пункту 141.2 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

141.2.3. Платники податку окремо визначають загальний фінансовий результат за операціями з продажу або іншого відчуження цінних паперів звітного періоду відповідно до національних або міжнародних стандартів фінансової звітності.

141.2.4. Якщо за результатами звітного періоду отримано від'ємний загальний фінансовий результат від операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів (загальна сума збитків від операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів з

урахуванням суми від'ємного фінансового результату від таких операцій та/або від'ємного загального результату переоцінки цінних паперів, не врахованих у попередніх податкових (звітних) періодах, перевищує загальну суму прибутків від таких операцій), сума такого від'ємного значення загального фінансового результату за операціями з продажу або іншого відчуження цінних паперів зменшує загальний фінансовий результат від операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів наступних податкових (звітних) періодів, що настають за податковим (звітним) періодом виникнення зазначеного від'ємного значення фінансового результату.

{Підпункт 141.2.4 пункту 141.1 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

141.2.5. Якщо за результатами звітного періоду платником податку отримано позитивний загальний фінансовий результат від операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів (загальна сума прибутків від операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів перевищує загальну суму збитків від таких операцій з урахуванням суми від'ємного фінансового результату від таких операцій та/або від'ємного загального результату переоцінки цінних паперів, не врахованих у попередніх податкових (звітних) періодах), сума позитивного загального фінансового результату від операцій з продажу або іншого відчуження цінних паперів збільшує фінансовий результат до оподаткування податкового (звітного) періоду платника податку.

{Підпункт 141.2.5 пункту 141.1 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

141.2.6. Положення цього пункту не поширюються на:

1) операції платників податку з розміщення, погашення, викупу та наступного продажу, конвертації цінних паперів власного випуску, а також векселедавців, заставодавців та інших осіб, що видали неемісійний цінний папір, під час видачі та погашення таких цінних паперів;

2) операції РЕПО, операції з врахування векселів, інші операції з цінними паперами, які відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку визнаються кредитними;

3) операції з деривативами.

141.3. Оподаткування прибутку, отриманого платником податку в умовах дії угоди про розподіл продукції, здійснюється з урахуванням особливостей, встановлених [розділом XVIII](#) цього Кодексу.

141.4. Особливості оподаткування нерезидентів

141.4.1. Доходи, отримані нерезидентом із джерелом їх походження з України, оподатковуються в порядку і за ставками, визначеними цією статтею. Для цілей цього пункту такими доходами є:

а) проценти, дисконтні доходи, що сплачуються на користь нерезидента, у тому числі проценти за позиками та борговими зобов'язаннями, випущеними (виданими) резидентом;

б) дивіденди, які сплачуються резидентом;

в) роялті;

г) фрахт та доходи від інжинірингу;

г) лізингова/орендна плата, що вноситься резидентами на користь нерезидента - лізингодавця/орендодавця за договорами оперативного лізингу/оренди;

{Підпункт "г" підпункту 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

д) доходи від продажу нерухомого майна, розташованого на території України, яке належить нерезиденту;

{Підпункт "д" підпункту 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

е) прибуток від здійснення операцій з продажу або іншого відчуження наступних інвестиційних активів:

цінних паперів, деривативів або інших корпоративних прав у статутному капіталі юридичних осіб - резидентів, крім тих, що знаходяться в обігу на фондовій біржі, що входить до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до [підпункту "а"](#) підпункту 141.4.11 пункту 141.4 статті 141 цього Кодексу;

акцій, корпоративних прав, часток в іноземних компаніях, організаціях, утворених відповідно до законодавства інших держав (іноземні юридичні особи), крім тих, що знаходяться в обігу на фондовій біржі, що входить до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до [підпункту "а"](#) підпункту 141.4.11 пункту 141.4 статті 141 цього Кодексу, що відповідають таким умовам:

а) у будь-який момент часу впродовж 365 днів, що передують продажу або іншому відчуженню, вартість акцій, часток, корпоративних або інших аналогічних прав іноземної юридичної особи на 50 і більше відсотків утворюється за рахунок акцій, часток в українській юридичній особі, які належать зазначеній іноземній юридичній особі прямо або опосередковано, та

б) у будь-який момент часу впродовж 365 днів, що передують продажу або іншому відчуженню, вартість акцій, часток в українській юридичній особі на 50 і більше відсотків утворюється за рахунок нерухомого майна, яке розташовано в Україні та належить такій українській юридичній особі або використовується такою українською юридичною особою на підставі договору операційної або фінансової оренди (лізінгу) чи аналогічного договору, і таке використання має відображатися в обліку такої юридичної особи як актив, у тому числі актив з права користування, згідно з вимогами національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

{Абзац п'ятий підпункту "е" підпункту 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

акцій, корпоративних прав у статутному капіталі юридичної особи - резидента України, за умови що у будь-який час впродовж 365 днів, що передують продажу або іншому відчуженню, вартість таких акцій, корпоративних прав на 50 і більше відсотків утворювалась за рахунок нерухомого майна, яке розташовано в Україні та належить такій юридичній особі - резиденту України або використовується такою юридичною особою - резидентом України на підставі договору операційної або фінансової оренди (лізінгу) чи аналогічного договору, і таке використання має відображатися в обліку такої юридичної особи як актив, у тому числі актив з права користування, згідно з вимогами національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності.

{Абзац шостий підпункту "е" підпункту 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 в редакції Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1117-IX від 17.12.2020](#)}

Вартість акцій, часток, корпоративних або інших аналогічних прав (для цілей абзаців четвертого та шостого підпункту "е" цього підпункту) та нерухомого майна (для цілей абзаців п'ятого та шостого підпункту "е" цього підпункту) визначається на підставі балансової (залишкової) вартості за даними бухгалтерського обліку як найвища сума у будь-який момент часу впродовж 365 днів, що передують продажу або іншому відчуженню, та підлягає порівнянню з вартістю іншого майна (активів) згідно з балансовою (залишковою) вартістю за даними бухгалтерського обліку такої юридичної особи;

{Абзац підпункту "е" підпункту 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 в редакції Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

{Підпункт "е" підпункту 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

є) доходи, отримані від провадження спільної діяльності на території України, доходи від здійснення довгострокових контрактів на території України;

ж) винагорода за провадження нерезидентами або уповноваженими ними особами культурної, освітньої, релігійної, спортивної, розважальної діяльності на території України;

з) брокерська, комісійна або агентська винагорода, отримана від резидентів або постійних представництв інших нерезидентів щодо брокерських, комісійних або агентських послуг, наданих нерезидентом на території України на користь резидентів;

{Підпункт "з" підпункту 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

и) внески та премії на страхування або перестрахування ризиків в Україні (у тому числі страхування ризиків життя) або страхування резидентів від ризиків за межами України;

і) доходи, одержані від діяльності у сфері розваг (крім діяльності з проведення лотереї);

ї) доходи у вигляді благодійних внесків та пожертвувань на користь нерезидентів;

й) доходи від відчуження прав на видобуток та розробку родовищ корисних копалин, мінеральних джерел та інших природних ресурсів, розташованих на території України, що належать нерезиденту;

{Підпункт "й" підпункту 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2176-VIII від 07.11.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

к) інші доходи від провадження нерезидентом господарської діяльності на території України, крім доходів у вигляді виручки або інших видів компенсації вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, переданих, виконаних, наданих резиденту (постійному представництву іншого нерезидента) від такого нерезидента, у тому числі вартості послуг із міжнародного зв'язку чи міжнародного інформаційного забезпечення.

{Підпункт 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 доповнено підпунктом "к" згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Не є доходами для цілей цього пункту субсидії для повернення частини кваліфікованих витрат, передбачених [Законом України](#) "Про державну підтримку кінематографії в Україні".

{Підпункт 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 821-IX від 21.07.2020](#)}

141.4.2. Резидент, у тому числі фізична особа - підприємець, фізична особа, яка провадить незалежну професійну діяльність, або суб'єкт господарювання (юридична особа чи фізична особа - підприємець), який обрав спрощену систему оподаткування, або інший

нерезидент, який провадить господарську діяльність через постійне представництво на території України, які здійснюють на користь нерезидента або уповноваженої ним особи будь-яку виплату з доходу з джерелом його походження з України, отриманого таким нерезидентом (у тому числі на рахунки нерезидента, що ведуться в національній валюті), утримують податок з таких доходів, зазначених у підпункті 141.4.1 цього пункту, за ставкою в розмірі 15 відсотків (крім доходів, зазначених у підпунктах 141.4.4-141.4.6 та 141.4.11 цього пункту цього пункту) їх суми та за їх рахунок, що сплачується до бюджету під час такої виплати, якщо інше не передбачено положеннями міжнародних договорів України з країнами резиденції осіб, на користь яких здійснюються виплати, що набрали чинності. Вимоги цього абзацу не застосовуються до доходів нерезидентів, що отримуються ними через їх постійні представництва на території України.

У разі якщо резидент (крім платників єдиного податку четвертої групи) здійснює на користь нерезидента виплату доходів, зазначених в абзацах четвертому - шостому підпункту 141.1.49 пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу, у сумі, що перевищує суму, що відповідає принципу "витягнутої руки", або виплачує інші доходи, прирівняні згідно з цим Кодексом до дивідендів, такий резидент має утримати з суми такого перевищення та з таких інших доходів податок на доходи нерезидента за ставкою в розмірі 15 відсотків (якщо інша ставка не встановлена міжнародним договором, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України). Такий податок має бути сплачений до граничної дати подання звіту про контрольовані операції за відповідний звітний (податковий) рік.

Якщо дохід виплачується нерезиденту у будь-якій формі, відмінній від грошової, або якщо податок на доходи нерезидента не було утримано з відповідного доходу під час виплати (у тому числі під час виплат доходів, прирівняних за цим Кодексом до дивідендів), такий податок підлягає нарахуванню та сплаті виходячи з такого розрахунку:

$$Пс = СД * 100 / (100 - СП) - СД,$$
 де:

Пс - сума податку до сплати;

СД - сума виплаченого доходу;

СП - ставка податку, встановлена цим підпунктом.

{Абзац восьмий підпункту 141.4.2 пункту 141.4 статті 141 виключено на підставі Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

У разі якщо нерезидент набуває право власності на інвестиційний актив, визначений [абзацами третім - шостим](#) підпункту "е" підпункту 141.4.1 цього пункту, у іншого нерезидента, який не має постійного представництва в Україні відповідно до норм цього пункту, нерезидент, який набуває право власності, зобов'язаний утримати податок з прибутку від відчуження інвестиційного активу, виплаченого на користь іншого нерезидента, за ставкою в розмірі 15 відсотків та за його рахунок, задекларувати та перераховувати до бюджету України податок під час такої виплати, якщо інше не передбачено положеннями міжнародних договорів України з країною резиденції особи, на користь яких здійснюється виплата, що набрали чинності.

{Абзац дев'ятий підпункту 141.4.2 пункту 141.4 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

Такий нерезидент - покупець зобов'язаний не пізніше дати здійснення першої оплати за інвестиційний актив, що придбавається, стати на облік у контролюючому органі за місцезнаходженням української юридичної особи, акції, корпоративні права якої формують вартість інвестиційного активу, що є предметом такого правочину. Взяття на облік таких нерезидентів здійснюється в порядку, встановленому [пунктом 64.5](#) статті 64 цього Кодексу.

Прибуток від здійснення операцій, визначених у підпункті "е" підпункту 141.4.1 цього пункту, визначається як позитивна різниця між доходом, отриманим від продажу або іншого відчуження інвестиційного активу, та документально підтвердженими витратами на придбання такого активу. Якщо на вимогу особи, яка відповідно до цього підпункту є відповідальною за сплату податку з прибутку від здійснення такої операції, нерезидент, який відчужує інвестиційний актив, не надає документи, що підтверджують витрати на придбання такого активу, базою оподаткування податком на такий прибуток є вартість операції з відчуження інвестиційного активу.

{Підпункт 141.4.2 пункту 141.4 статті 141 в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

141.4.3. Прибутки нерезидентів, отримані у вигляді доходів від безпроцентних (дисконтних) облігацій чи казначейських зобов'язань, оподатковуються за ставкою, встановленою [пунктом 136.1](#) статті 136 цього Кодексу, з урахуванням того, що:

базою оподаткування є прибуток, який розраховується як різниця між номінальною вартістю безпроцентних (дисконтних) цінних паперів, сплаченою або нарахованою їх емітентом, та ціною їх придбання на первинному чи вторинному фондовому ринку;

з метою здійснення податкового контролю придбання або продаж зазначених у цьому підпункті цінних паперів може здійснюватися від імені та за рахунок нерезидента виключно його постійним представництвом або резидентом, який працює від імені, за рахунок та за дорученням такого нерезидента;

зазначені резидент або постійне представництво нерезидента несуть відповідальність за повноту та своєчасність нарахування та внесення до бюджету податків, що справляються під час виплати нерезиденту доходів від володіння процентними або безпроцентними (дисконтними) цінними паперами. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, встановлює порядок надання резидентами або постійними представництвами нерезидента розрахунку податкових зобов'язань нерезидентів та звітів про справляння та внесення до відповідного бюджету податків, встановлених цим пунктом.

{Абзац четвертий підпункту 141.4.3 пункту 141.4 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Резиденти, які працюють від імені, за рахунок та за дорученням нерезидента на ринку процентних або безпроцентних (дисконтних) облігацій чи казначейських зобов'язань, самостійно подають контролюючому органу за своїм місцезнаходженням розрахунок (звіт) про справляння та внесення до відповідного бюджету податків, встановлених цим пунктом.

141.4.4. Сума фрахту, що сплачується нерезиденту резидентом, у тому числі фізичною особою - підприємцем, фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, або суб'єктом господарювання (юридичною особою чи фізичною особою - підприємцем), який обрав спрощену систему оподаткування, або іншим нерезидентом, який провадить господарську діяльність через постійне представництво за договорами фрахту, оподатковується за ставкою 6 відсотків у джерела виплати таких доходів за рахунок цих доходів. При цьому:

{Абзац перший підпункту 141.4.4 пункту 141.4 статті 141 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

базою для оподаткування є базова ставка такого фрахту;

особами, уповноваженими справляти податок та вносити його до бюджету, є резидент, який виплачує такі доходи, незалежно від того, чи є він платником податку, а також суб'єктом спрощеного оподаткування.

141.4.5. Страховики або інші резиденти, у тому числі фізичні особи - підприємці, фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, або суб'єкти господарювання (юридичні особи чи фізичні особи - підприємці), які обрали спрощену систему оподаткування, інший нерезидент, який провадить господарську діяльність через постійне представництво, які здійснюють страхові платежі (страхові внески, страхові премії) та страхові виплати (страхові відшкодування) у межах договорів страхування або перестрахування ризиків, у тому числі страхування життя на користь нерезидентів, зобов'язані оподатковувати суми, що перераховуються, таким чином:

{Абзац перший підпункту 141.4.5 пункту 141.4 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

у межах договорів із обов'язкових видів страхування, за якими страхові виплати (страхові відшкодування) здійснюються на користь фізичних осіб - нерезидентів, а також за договорами страхування у межах системи міжнародних договорів "Зелена карта", а також за договорами страхування пасажирських перевезень цивільної авіації - за ставкою 0 відсотків;

у межах договорів страхування ризиків за межами України, за якими страхові виплати (страхові відшкодування) здійснюються на користь нерезидентів, крім ризиків, зазначених в абзаці другому цього підпункту, - за ставкою 4 відсотки суми, що перераховується, за власний рахунок страховика у момент здійснення перерахування такої суми;

{Абзац третій підпункту 141.4.5 пункту 141.4 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

під час укладання договорів страхування або перестрахування ризику безпосередньо із страховиками та перестраховиками-нерезидентами, рейтинг фінансової надійності (стійкості) яких відповідає вимогам, установленим національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (у тому числі через або за посередництвом перестрахових брокерів, які в порядку, визначеному такою національною комісією, підтверджують, що перестрахування здійснено в перестраховика, рейтинг фінансової надійності (стійкості) якого відповідає вимогам, установленим зазначеною національною комісією), а також під час укладання договорів перестрахування з обов'язкового страхування цивільної відповідальності оператора ядерної установки за шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту, - за ставкою 0 відсотків;

{Абзац четвертий підпункту 141.4.5 пункту 141.4 статті 141 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

в інших випадках, ніж зазначені в абзацах другому - четвертому цього підпункту, - за ставкою 12 відсотків суми таких платежів (виплат) за власний рахунок у момент здійснення перерахування таких виплат.

{Абзац п'ятий підпункту 141.4.5 пункту 141.4 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

141.4.6. Резиденти, у тому числі фізичні особи - підприємці, фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, або суб'єкти господарювання (юридичні особи чи фізичні особи - підприємці), які обрали спрощену систему оподаткування, які здійснюють виплати нерезидентам за виробництво та/або розповсюдження реклами, під час такої виплати сплачують податок за ставкою 20 відсотків суми таких виплат за власний рахунок.

{Підпункт 141.4.6 пункту 141.4 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

141.4.7. Суми прибутків нерезидентів, які провадять свою діяльність на території України через постійне представництво, оподатковуються в загальному порядку. При цьому таке постійне представництво прирівнюється з метою оподаткування до платника податку, який провадить свою діяльність незалежно від такого нерезидента.

Постійне представництво визначає обсяг оподатковуваного прибутку, отриманого протягом звітного (податкового) періоду, відповідно до принципу "витягнутої руки". Оподатковуваний прибуток постійного представництва має відповідати прибутку незалежного підприємства, що здійснює таку саму або аналогічну діяльність у таких самих або аналогічних умовах і діє в повній незалежності від нерезидента, постійним представництвом якого воно є.

{Абзац другий підпункту 141.4.7 пункту 141.4 статті 141 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Обсяг оподатковуваного прибутку постійного представництва розраховується відповідно до положень [статті 39](#) цього Кодексу.

{Абзац третій підпункту 141.4.7 пункту 141.4 статті 141 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 141.4.7 пункту 141.4 статті 141 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Підпункт 141.4.8 пункту 141.4 статті 141 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

141.4.9. *{Абзац перший підпункту 141.4.9 пункту 141.4 статті 141 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}*

Суми податку на прибуток, отриманий з іноземних джерел, що сплачені суб'єктами господарювання за кордоном, зараховуються під час сплати ними податку в Україні. При цьому зарахуванню підлягає сума податку, розрахована за правилами, встановленими цим розділом.

Розмір зарахованих сум податку з іноземних джерел протягом податкового (звітного) періоду не може перевищувати суми податку, що підлягає сплаті в Україні таким платником податку протягом такого періоду.

Не підлягають зарахуванню у зменшення податкових зобов'язань такі податки, сплачені в інших країнах:

податок на капітал/майно та приріст капіталу;

поштові податки;

податки на реалізацію (продаж);

інші непрямі податки незалежно від того, підпадають вони під категорію прибуткових податків чи оподатковуються іншими податками згідно із законодавством іноземних держав.

Зарахування сплачених за митним кордоном України сум податку здійснюється за умови подання письмового підтвердження контролюючого органу іншої держави щодо факту сплати такого податку та за наявності чинного міжнародного договору України про уникнення подвійного оподаткування доходів.

{Абзац десятий підпункту 141.4.9 пункту 141.4 статті 141 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

141.4.10. Не підлягають оподаткуванню доходи, отримані нерезидентами у вигляді процентів, або доходу (дисконту) або прибутку від здійснення операцій з продажу або іншого відчуження державних цінних паперів або облігацій місцевих позик, або боргових цінних паперів, виконання зобов'язань за якими забезпечено державними або місцевими гарантіями (крім прибутку нерезидентів, зареєстрованих у державах (на територіях), включених до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до [підпункту 39.2.1.2](#) підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу, від здійснення операцій з продажу або іншого відчуження державних цінних паперів або облігацій місцевих позик, або боргових цінних паперів, виконання зобов'язань за якими забезпечено державними або місцевими гарантіями), або у вигляді інших доходів за державними цінними паперами, що виплачуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику та/або реалізує державну бюджетну політику у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом, або у вигляді процентів, сплачених нерезидентам за отримані державою або до бюджету Автономної Республіки Крим чи міського бюджету позики (кредити або зовнішні запозичення), що відображаються в Державному бюджеті України або місцевих бюджетах чи віднесені до витрат Національного банку України, або за кредити (позики), що отримані суб'єктами господарювання та виконання яких забезпечено державними або місцевими гарантіями.

{Пункт 141.4 статті 141 доповнено підпунктом 141.1.10 згідно із Законом [№ 482-VIII від 22.05.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Законів [№ 2146-VIII від 07.09.2017](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1016-IX від 01.12.2020](#)}

141.4.11. Доходи нерезидентів у вигляді процентів за позиками або фінансовими кредитами, наданими резидентам, оподатковуються за ставкою в розмірі 5 відсотків у джерела виплати таких доходів та за рахунок таких доходів з одночасно дотриманням таких умов:

а) кошти, надані нерезидентом за позикою або фінансовим кредитом, залучені ним шляхом розміщення іноземних боргових цінних паперів на іноземній фондовій біржі, що входить до [переліку](#), затвердженого Кабінетом Міністрів України;

б) кошти, надані нерезидентом за позикою або фінансовим кредитом, залучені з метою надання (прямо або опосередковано) резиденту позики або фінансового кредиту;

в) нерезидент, якому виплачуються проценти, та/або уповноважена ним особа (якщо проценти виплачуються через таку особу) не є резидентами юрисдикцій, які на дату розміщення нерезидентом іноземних боргових цінних паперів включені до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до [підпункту 39.2.1.2](#) підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу.

{Пункт 141.4 статті 141 доповнено підпунктом 141.1.11 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

141.5. Особливості оподаткування букмекерської діяльності, азартних ігор (у тому числі казино)

141.5.1. Суб'єкти, що здійснюють букмекерську діяльність, азартних ігор (у тому числі казино) одночасно з податком на прибуток за ставкою, визначеною у [пункті 136.1](#) статті 136 цього Кодексу, сплачують податок на дохід за ставками, визначеними у [підпунктах 136.4.1, 136.4.2](#) пункту 136.4 статті 136 цього Кодексу.

Нарахований суб'єктом, що здійснює букмекерську діяльність, організацію та проведення азартних ігор (у тому числі казино), податок на дохід за ставками, визначеними в [підпунктах 136.4.1, 136.4.2](#) пункту 136.4 статті 136 цього Кодексу, не є різницею та не зменшує фінансовий результат до оподаткування такого суб'єкта.

{Пункт 141.5 статті 141 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

141.6. Особливості оподаткування інститутів спільного інвестування та суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення

141.6.1. Звільняються від оподаткування кошти спільного інвестування, а саме: кошти, внесені засновниками корпоративного фонду, кошти та інші активи, залучені від учасників інституту спільного інвестування, доходи від здійснення операцій з активами інституту спільного інвестування, доходи, нараховані за активами інституту спільного інвестування, та інші доходи від діяльності інституту спільного інвестування (відсотки за позиками, орендні (лізингові) платежі, роялті тощо).

141.6.2. Звільняються від оподаткування суми коштів у вигляді внесків, які надходять до платників податку, що здійснюють недержавне пенсійне забезпечення відповідно до закону, від вкладників пенсійних фондів, вкладників пенсійних депозитних рахунків та осіб, які уклали договори страхування відповідно до [Закону України](#) "Про недержавне пенсійне забезпечення", а також осіб, які уклали договори страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника недержавного пенсійного фонду відповідно до зазначеного Закону.

{Пункт 141.7 статті 141 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

141.8. Особливості оподаткування суб'єктів, які здійснюють випуск та проведення лотерей.

Дохід суб'єктів, які здійснюють випуск та проведення лотерей, від операцій з випуску та проведення лотерей підлягає оподаткуванню за ставкою, визначеною у пункті 136.6 статті 136 цього Кодексу.

Прибуток суб'єктів, що здійснюють випуск та проведення лотерей, від здійснення іншої діяльності, яка не пов'язана із випуском та проведенням лотерей, нараховується та сплачується за правилами цього розділу за базовою (основною) ставкою податку.

Нарахований суб'єктами, що здійснюють випуск та проведення лотерей, податок на дохід за ставкою, визначеною в пункті 136.6 статті 136 цього Кодексу, не є різницею та не зменшує фінансовий результат до оподаткування такого суб'єкта.

{Статтю 141 доповнено пунктом 141.8 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 142. Звільнення від оподаткування

142.1. Звільняється від оподаткування прибуток підприємств та організацій, які засновані громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю і є їх повною власністю, отриманий від продажу (постачання) товарів, виконання робіт і надання послуг, крім підакцизних товарів, послуг із поставки підакцизних товарів, отриманих у межах договорів комісії (консигнації), поруки, доручення, довірчого управління, інших цивільно-правових договорів, що уповноважують такого платника податку здійснювати постачання товарів від імені та за дорученням іншої особи без передачі права власності на такі товари, де протягом попереднього звітного (податкового) періоду кількість осіб з інвалідністю, які мають там основне місце роботи, становить не менш як 50 відсотків середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за умови, що фонд оплати праці таких осіб з

інвалідністю становить протягом звітного періоду не менш як 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці.

Зазначені підприємства та організації громадських об'єднань осіб з інвалідністю мають право застосовувати цю пільгу за наявності дозволу на право користування такою пільгою, який видається уповноваженим органом відповідно до [Закону України "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні"](#).

{Абзац другий пункту 142.1 статті 142 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 344-IX від 05.12.2019](#)}

У разі порушення вимог щодо цільового використання вивільнених від оподаткування коштів платник податку зобов'язаний збільшити податкові зобов'язання з цього податку за результатами податкового періоду, на який припадає таке порушення, а також сплатити пеню, нараховану відповідно до цього Кодексу.

Підприємства та організації, на які поширюється дія цього пункту, реєструються у відповідному контролюючому органі в порядку, передбаченому для платників цього податку.

142.2. На період підготовки до зняття і зняття з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему звільняється від оподаткування прибуток Чорнобильської АЕС, якщо такі кошти використовуються на фінансування робіт з підготовки до зняття і зняття Чорнобильської АЕС з експлуатації та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему.

У разі порушення вимог щодо цільового використання вивільнених від оподаткування коштів платник податку зобов'язаний збільшити податкові зобов'язання з цього податку за результатами податкового (звітного) періоду, на який припадає таке порушення, а також сплатити пеню, нараховану відповідно до цього Кодексу.

{Абзац другий пункту 142.2 статті 142 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Статтю 142 доповнено пунктом 142.2 згідно із Законом [№ 364-VIII від 23.04.2015](#)}

142.3. Звільняється від оподаткування прибуток підприємств, отриманий за рахунок міжнародної технічної допомоги або за рахунок коштів, які передбачаються в державному бюджеті як внесок України до Чорнобильського фонду "Укриття" для реалізації міжнародної програми - Плану здійснення заходів на об'єкті "Укриття" відповідно до положень [Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду "Укриття" в Україні](#), для подальшої експлуатації, підготовки до зняття і зняття енергоблоків Чорнобильської АЕС з експлуатації, перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему та забезпечення соціального захисту персоналу Чорнобильської АЕС.

У разі порушення вимог щодо цільового використання вивільнених від оподаткування коштів платник податку зобов'язаний збільшити податкові зобов'язання з цього податку за результатами податкового (звітного) періоду, на який припадає таке порушення, а також сплатити пеню, нараховану відповідно до цього Кодексу.

{Абзац другий пункту 142.3 статті 142 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Статтю 142 доповнено пунктом 142.3 згідно із Законом [№ 364-VIII від 23.04.2015](#)}

{Розділ III в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

РОЗДІЛ IV. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Стаття 162. Платники податку

162.1. Платниками податку є:

162.1.1. фізична особа - резидент, яка отримує доходи як з джерела їх походження в Україні, так і іноземні доходи;

162.1.2. фізична особа - нерезидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні;

162.1.3. податковий агент.

162.2. Не є платником податку нерезидент, який отримує доходи з джерела їх походження в Україні і має дипломатичні привілеї та імунітет, встановлені чинним міжнародним договором України, щодо доходів, які він отримує безпосередньо від провадження дипломатичної чи прирівняної до неї таким міжнародним договором діяльності.

162.3. У разі смерті платника податку або оголошення його судом померлим чи визнання безвісно відсутнім або втрати ним статусу резидента (за відсутності податкових зобов'язань як нерезидента згідно з цим Кодексом) податок за останній податковий період справляється з нарахованих на його користь доходів. Відповідно до цього останнім податковим періодом вважається період, який закінчується днем, на який відповідно припадає смерть такого платника податку, винесення такого судового рішення чи втрата ним статусу резидента. У разі відсутності нарахованих доходів податок сплаті не підлягає.

162.4. Якщо фізична особа - платник податку вперше отримує оподатковувані доходи всередині податкового періоду, то перший податковий період розпочинається з дня отримання таких доходів.

Стаття 163. Об'єкт оподаткування

163.1. Об'єктом оподаткування резидента є:

163.1.1. загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід;

163.1.2. доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання);

163.1.3. іноземні доходи - доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України.

163.2. Об'єктом оподаткування нерезидента є:

163.2.1. загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід з джерела його походження в Україні;

163.2.2. доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання).

Стаття 164. База оподаткування

164.1. Basis of taxation is the total taxable income, taking into account the peculiarities, specified in this section.

Загальний оподатковуваний дохід - будь-який дохід, який підлягає оподаткуванню, нарахований (виплачений, наданий) на користь платника податку протягом звітного податкового періоду.

У разі використання права на податкову знижку базою оподаткування є чистий річний оподатковуваний дохід, який визначається шляхом зменшення загального

оподатковуваного доходу з урахуванням [пункту 164.6](#) цієї статті на суми податкової знижки такого звітного року.

Базою оподаткування для доходів, отриманих від провадження господарської або незалежної професійної діяльності, є чистий річний оподатковуваний дохід, який визначається відповідно до [пункту 177.2](#) статті 177 та [пункту 178.3](#) статті 178 цього Кодексу.

{Пункт 164.1 статті 164 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

164.1.1. Загальний оподатковуваний дохід складається з доходів, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання), доходів, які оподатковуються у складі загального річного оподатковуваного доходу, та доходів, які оподатковуються за іншими правилами, визначеними цим Кодексом.

164.1.2. Загальний місячний оподатковуваний дохід складається із суми оподатковуваних доходів, нарахованих (виплачених, наданих) протягом такого звітного податкового місяця.

164.1.3. Загальний річний оподатковуваний дохід дорівнює сумі загальних місячних оподатковуваних доходів, іноземних доходів, отриманих протягом такого звітного податкового року, доходів, отриманих фізичною особою - підприємцем від провадження господарської діяльності згідно із [статтею 177](#) цього Кодексу, та доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність згідно із [статтею 178](#) цього Кодексу.

164.2. До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються:

164.2.1. доходи у вигляді заробітної плати, нараховані (виплачені) платнику податку відповідно до умов трудового договору (контракту);

164.2.2. суми винагород та інших виплат, нарахованих (виплачених) платнику податку відповідно до умов цивільно-правового договору;

{Підпункт 164.2.2 пункту 164.2 статті 164 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

164.2.3. доходи від продажу об'єктів майнових і немайнових прав, зокрема інтелектуальної (промислової) власності, та прирівняні до них права, доходи у вигляді сум авторської винагороди, іншої плати за надання права на користування або розпорядження іншим особам нематеріальним активом (творами науки, мистецтва, літератури або іншими нематеріальними активами), об'єкти права інтелектуальної промислової власності та прирівняні до них права (далі - роялті), у тому числі отримані спадкоємцями власника такого нематеріального активу;

164.2.4. частина доходів від операцій з майном, розмір якої визначається згідно з положеннями [статей 172-173](#) цього Кодексу;

164.2.5. дохід від надання майна в лізинг, оренду або суборенду (строкове володіння та/або користування), визначений у порядку, встановленому [пунктом 170.1](#) статті 170 цього Кодексу;

164.2.6. оподатковуваний дохід (прибуток), не включений до розрахунку загальних оподатковуваних доходів минулих податкових періодів та самостійно виявлений у звітному періоді платником податку або нарахований контролюючим органом згідно із цим Кодексом;

164.2.7. сума заборгованості платника податку за укладеним ним цивільно-правовим договором, за якою минув строк позовної давності та яка перевищує суму, що становить 50 відсотків місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, крім сум податкової заборгованості, за якими минув строк позовної давності згідно з [розділом II](#) цього Кодексу, що встановлює порядок стягнення заборгованості з податків, зборів і погашення податкового боргу. Фізична особа самостійно сплачує податок з таких доходів та зазначає їх у річній податковій декларації;

{Підпункт 164.2.7 пункту 164.2 статті 164 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5519-VI від 06.12.2012](#)}

164.2.8. пасивні доходи (крім зазначених у [підпунктах 165.1.2](#) та [165.1.41](#) пункту 165.1 статті 165 цього Кодексу), доходи у вигляді вигравшів, призів;

{Підпункт 164.2.8 пункту 164.2 статті 164 в редакції Закону [№ 1166-VII від 27.03.2014](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1 розділу IV](#) Закону [№ 1166-VII від 27.03.2014](#); підпункт 164.2.8 пункту 164.2 статті 164 в редакції Законів [№ 1588-VII від 04.07.2014](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

164.2.9. інвестиційний прибуток від проведення платником податку операцій з цінними паперами, деривативами та корпоративними правами, випущеними в інших, ніж цінні папери, формах, крім доходу від операцій, зазначених у [підпунктах 165.1.40](#) і [165.1.52](#) пункту 165.1 статті 165 цього Кодексу;

{Підпункт 164.2.9 пункту 164.2 статті 164 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

164.2.10. дохід у вигляді вартості успадкованого чи отриманого у дарунок майна у межах, що оподатковується згідно з цим розділом;

164.2.11. сума надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт та не повернутих у встановлені законодавством строки, розмір якої обчислюється відповідно до [пункту 170.9](#) статті 170 цього Кодексу;

164.2.12. кошти або майно (нематеріальні активи), отримані платником податку як хабар, викрадені чи знайдені як скарб, не зданий державі згідно із законом, у сумах, які визначені обвинувальним вироком суду незалежно від призначеної ним міри покарання;

164.2.13. доходи, що становлять позитивну різницю між:

сумою коштів, отриманих платником податку внаслідок його відмови від участі в фонді фінансування будівництва, та сумою коштів, внесених платником податку до такого фонду, крім випадків, коли платник податку одночасно передає кошти, отримані з фонду фінансування будівництва, в управління тому самому управителю у той самий або інший фонд фінансування будівництва;

сумою коштів, отриманих платником податку від інших осіб внаслідок відступлення на їх користь права вимоги за договором про участь у фонді фінансування будівництва (у тому числі, якщо таке відступлення здійснено на підставі договору купівлі-продажу), та сумою коштів, внесених платником податку до такого фонду за цим договором;

164.2.14. дохід у вигляді неустойки (штрафів, пені), відшкодування матеріальної або немайнової (моральної) шкоди, крім:

а) сум, що за рішенням суду спрямовуються на відшкодування збитків, завданих платнику податку внаслідок заподіяння йому матеріальної шкоди, а також шкоди життю та здоров'ю, а також відшкодувань моральної шкоди в розмірі, визначеному рішенням суду,

але не вище чотирикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, або в розмірі, визначеному законом;

{Підпункт "а" підпункту 164.2.14 пункту 164.2 статті 164 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

б) відсотків, отриманих від боржника внаслідок прострочення виконання ним договірної зобов'язання;

в) пені, що сплачується на користь платника податку за рахунок бюджету (цільового страхового фонду) внаслідок несвоєчасного повернення надміру сплачених грошових зобов'язань або інших сум бюджетного відшкодування;

г) суми втрат, заподіяних платнику податку актами, визнаними неконституційними, або незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури або суду, що відшкодовуються державою в порядку, встановленому законом.

{Абзац п'ятий підпункту 164.2.14 пункту 164.2 статті 164 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4652-VI від 13.04.2012](#)}

г) виплати з державного бюджету, пов'язані з виконанням рішень закордонних юрисдикційних органів, у тому числі Європейського суду з прав людини, прийнятих за наслідками розгляду справ проти України.

{Підпункт 164.2.14 пункту 164.2 статті 164 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Дія цього підпункту не поширюється на оподаткування сум страхових виплат, страхових відшкодувань і викупних сум за договорами страхування;

164.2.15. сума страхових виплат, страхових відшкодувань, викупних сум або пенсійних виплат, що сплачуються платнику податку за договорами довгострокового страхування життя (у тому числі за договорами страхування довічних пенсій) та недержавного пенсійного забезпечення, за договорами пенсійного вкладу, договорами довірчого управління, укладеними з учасниками фондів банківського управління, у випадках та розмірах, визначених [підпунктом 170.8.2](#) пункту 170.8 статті 170 цього Кодексу;

164.2.16. сума пенсійних внесків у межах недержавного пенсійного забезпечення відповідно до закону, страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), у тому числі, за договорами добровільного медичного страхування та за договором страхування додаткової пенсії, внесків на пенсійні вклади, внесків до фонду банківського управління, сплачена будь-якою особою - резидентом за платника податку чи на його користь, крім сум, що сплачуються:

а) особою-резидентом, що визначається вигодонабувачем (бенефіціаром) за такими договорами;

б) одним із членів сім'ї першого ступеня споріднення платника податку;

в) роботодавцем-резидентом за свій рахунок за договорами недержавного пенсійного забезпечення платника податку, якщо така сума не перевищує 15 відсотків нарахованої цим роботодавцем суми заробітної плати платнику податку протягом кожного звітного податкового місяця, за який сплачується пенсійний внесок, внесків до фондів банківського управління, але не більш як 2,5 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом про Державний бюджет України на відповідний рік, у розрахунку за місяць за сукупністю таких внесків;

{Підпункт "в" підпункту 164.2.16 пункту 164.2 статті 164 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

{Підпункт 164.2.16 пункту 164.2 статті 164 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

164.2.17. дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених [статтею 165](#) цього Кодексу) у вигляді:

а) вартості використання житла, інших об'єктів матеріального або нематеріального майна, що належать роботодавцю, наданих платнику податку в безоплатне користування, або компенсації вартості такого використання, крім випадків, коли таке надання зумовлено виконанням платником податку трудової функції відповідно до трудового договору (контракту) чи передбачено нормами колективного договору або відповідно до закону в установлених ними межах;

{Підпункт "а" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

б) вартості майна та харчування, безоплатно отриманого платником податку, крім випадків, визначених цим Кодексом для оподаткування прибутку підприємств.

Додатково до винятків, передбачених підпунктом "а" цього підпункту, не вважаються додатковим благом платника податку доходи, одержані у формі та розмірах, що підлягають включенню роботодавцем до собівартості реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг, а також кошти, вартість послуг, проживання, проїзду, харчування, спортивного одягу, аксесуарів, взуття та інвентарю, колясок для осіб з інвалідністю, у тому числі які призначені для участі осіб з інвалідністю в фізкультурно-реабілітаційних та спортивних заходах, лікарських та медико-відновлюваних засобів та інших доходів, наданих (виплачених) платнику податку - учаснику спортивних (крім професійного спорту), фізкультурно-оздоровчих заходів, заходів з фізкультурно-оздоровчої діяльності та фізкультурно-спортивної реабілітації, що фінансуються з бюджету та/або бюджетними організаціями, іншими неприбутковими організаціями, внесеними до Реєстру неприбуткових організацій та установ на дату надання таких коштів.

{Абзац другий підпункту "б" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Також не вважається додатковим благом платника податку сплачена суб'єктом кінематографії вартість товарів та послуг, а саме проїзду, проживання, харчування, охорони, страхування, медичного обслуговування, тренування, навчання, що пов'язані з участю такого платника податку у виробництві аудіовізуальних творів, що виробляються (створюються) суб'єктами кінематографії України, якщо це передбачено умовами договору з такими платниками податку та/або режисерським сценарієм аудіовізуального твору.

{Підпункт "б" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 2176-VIII від 07.11.2017](#)}

Також не вважається додатковим благом платника податку сплачена закладом культури вартість товарів та послуг, а саме проїзду, проживання, харчування, охорони, страхування, медичного обслуговування, тренування, що пов'язані з участю такого платника податку у створенні та показі (проведенні) культурних, у тому числі гастрольних, заходів, якщо це передбачено умовами договору з такими платниками податку;

{Підпункт "б" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

в) вартості послуг домашнього обслуговуючого персоналу, безоплатно отриманих платником податку, включаючи працю підпорядкованих осіб, а також осіб, що перебувають на військовій службі чи є заарештованими або ув'язненими.

Під терміном "послуги домашнього обслуговуючого персоналу" розуміються послуги з побутового обслуговування фізичної особи, членів її сім'ї або від імені чи за їх дорученням будь-якої третьої особи, включаючи ремонт або спорудження об'єктів рухомого чи нерухомого майна, що належить таким особам або використовується ними;

г) суми грошового або майнового відшкодування будь-яких витрат або втрат платника податку, крім тих, що обов'язково відшкодовуються згідно із законом за рахунок бюджету або звільняються від оподаткування згідно з цим розділом;

г) суми безповоротної фінансової допомоги (крім суми процентів умовно нарахованих на таку допомогу);

{Підпункт "г" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

д) основної суми боргу (кредиту) платника податку (крім суми прощеного (анульованого) основного боргу платника податку за іпотечним кредитом в іноземній валюті, забезпеченим іпотекою житлової нерухомості), прощеного (анульованого) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним з процедурою банкрутства, до закінчення строку позовної давності, у разі якщо його сума перевищує 25 відсотків однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на рік), встановленої на 1 січня звітного податкового року. Кредитор зобов'язаний повідомити платника податку - боржника шляхом направлення рекомендованого листа з повідомленням про вручення або шляхом укладення відповідного договору, або надання повідомлення боржнику під підпис особисто про прощення (анулювання) боргу та включити суму прощеного (анульованого) боргу до податкового розрахунку суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, за підсумками звітного періоду, у якому такий борг було прощено. Боржник самостійно сплачує податок з таких доходів та відображає їх у річній податковій декларації. У разі неповідомлення кредитором боржника про прощення (анулювання) боргу у порядку, визначеному цим підпунктом, такий кредитор зобов'язаний виконати всі обов'язки податкового агента щодо доходів, визначених цим підпунктом;

{Абзац перший підпункту "д" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 в редакції Закону [№ 1383-IX від 13.04.2021](#)}

За кредитом, що отриманий на придбання житла (іпотечний кредит), платник податку має право на сплату суми податкового зобов'язання, нарахованого на основну суму боргу (кредиту) платника податку, прощеного (анульованого) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним із процедурою його банкрутства, до закінчення строку позовної давності, протягом трьох років починаючи з року, в якому задекларовано суму такого податкового зобов'язання. Для розстрочення такої суми податкового зобов'язання платник податку разом із декларацією подає до контролюючого органу заяву у довільній формі, що містить фактичні дані про суму прощеного (анульованого) кредитором боргу (кредиту та/або відсотків), підтверджену відповідними документами кредитора, та коротке пояснення обставин, що призвели до виникнення необхідності здійснення розстрочення задекларованої суми податкового зобов'язання.

{Підпункт "д" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Суми розстрочених податкових зобов'язань розраховуються платником податку самостійно згідно з документами щодо основної суми прощеного (анульованого) кредитором боргу (кредиту) та погашаються рівними частинами кожного календарного кварталу до 20 числа місяця, наступного за кожним календарним кварталом (до 20 квітня, до 20 липня, до 20 жовтня і до 20 грудня) починаючи з кварталу, що настає за тим кварталом, у якому до контролюючого органу подано заяву у довільній формі, що містить фактичні дані про основну суму прощеного (анульованого) кредитором боргу (кредиту), підтверджену відповідними документами кредитора, та коротке пояснення обставин, що призвели до виникнення необхідності здійснення розстрочення задекларованої суми податкового зобов'язання;

{Підпункт "д" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт "д" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 5519-VI від 06.12.2012](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

е) вартості безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг), визначеної за правилами звичайної ціни, а також суми знижки звичайної ціни (вартості) товарів (робіт, послуг), індивідуально призначеної для такого платника податку, крім сум, зазначених у [підпункті 165.1.53 пункту 165.1 статті 165](#) цього Кодексу. Не є додатковим благом сума знижки звичайної ціни (вартості) при продажу (відчуженні) на користь платника податків житлової нерухомості, набутої у власність внаслідок звернення стягнення на таке майно за договорами іпотеки, що забезпечує кредит, наданий в іноземній валюті.

{Підпункт "е" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1275-VII від 20.05.2014](#), [№ 1383-IX від 13.04.2021](#)}

Якщо додаткові блага надаються у негрошовій формі, сума податку об'єкта оподаткування обчислюється за правилами, визначеними [пунктом 164.5](#) цієї статті;

164.2.18. дохід, отриманий платником податку за зданий (проданий) ним брукхт дорогоцінних металів, крім доходу, отриманого за брукхт дорогоцінних металів, проданий Національному банку України.

Під час виплати доходів за зданий (проданий) платником податку брукхт дорогоцінних металів особа, яка його закупає, вважається податковим агентом та зобов'язана утримати податок із суми такої виплати за ставкою, встановленою цим розділом;

{Пункт 164.2 статті 164 доповнено новим пунктом 164.2.18 згідно із Законом [№ 4238-VI від 22.12.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

{Підпункт 164.2.19 пункту 164.2 статті 164 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

164.2.20. інші доходи, крім зазначених у [статті 165](#) цього Кодексу.

164.3. При визначенні бази оподаткування враховуються всі доходи платника податку, отримані ним як у грошовій, так і негрошовій формах.

164.4. Під час нарахування (отримання) доходів, отриманих у вигляді валютних цінностей або інших активів (вартість яких виражена в іноземній валюті або міжнародних розрахункових одиницях), такі доходи перераховуються у гривні за валютним курсом Національного банку України, що діє на момент нарахування (отримання) таких доходів.

164.5. Під час нарахування (надання) доходів у будь-якій негрошовій формі базою оподаткування є вартість такого доходу, розрахована за звичайними цінами, правила визначення яких встановлені згідно з цим Кодексом, помножена на коефіцієнт, який обчислюється за такою формулою:

$$K = 100 : (100 - Cп),$$

де К - коефіцієнт;

Сп - ставка податку, встановлена для таких доходів на момент їх нарахування.

У такому самому порядку визначаються об'єкт оподаткування і база оподаткування для коштів, надміру витрачених платником податку на відрядження або під звіт та не повернутих у встановлені законодавством строки.

164.6. Під час нарахування доходів у формі заробітної плати база оподаткування визначається як нарахована заробітна плата, зменшена на суму страхових внесків до Накопичувального фонду, а у випадках, передбачених законом, - обов'язкових страхових внесків до недержавного пенсійного фонду, які відповідно до закону сплачуються за рахунок заробітної плати працівника, а також на суму податкової соціальної пільги за її наявності.

{Абзац перший пункту 164.6 статті 164 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Абзац другий пункту 164.6 статті 164 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 165. Доходи, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу

165.1. До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включаються такі доходи:

165.1.1 сума державної та соціальної матеріальної допомоги, державної допомоги, компенсацій (включаючи грошові компенсації особам з інвалідністю, на дітей з інвалідністю при реалізації індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю, суми допомоги по вагітності та пологах), винагород і страхових виплат, які отримує платник податку з бюджетів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування та у формі фінансової допомоги особам з інвалідністю з Фонду соціального захисту інвалідів згідно із законом, у тому числі (але не виключно):

{Абзац перший підпункту 165.1.1 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 344-IX від 05.12.2019](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

а) сума грошової допомоги, яка надається згідно із законом членам сімей військовослужбовців, поліцейських чи осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, органів і підрозділів цивільного захисту, Державної кримінально-виконавчої служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, які загинули (безвісно пропали) або померли під час виконання службових обов'язків;

{Підпункт "а" підпункту 165.1.1 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1293-IX від 02.03.2021](#)}

б) сума державних премій України або стипендій України, призначених законом, постановами Верховної Ради України, указами Президента України, винагород

спортсменам - чемпіонам України, призерам спортивних змагань міжнародного рівня, у тому числі спортсменам з інвалідністю, а також вартість державних нагород чи винагород від імені України, крім тих, що виплачуються коштами чи іншим майном, сума Нобелівської чи Абелівської премій;

{Підпункт "б" підпункту 165.1.1 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 344-IX від 05.12.2019](#)}

в) сума коштів з Державного бюджету України дійсним членам (академікам) та членам-кореспондентам Національної академії наук України, Української академії аграрних наук, Академії медичних наук України, Академії педагогічних наук України, Академії правових наук України та Академії мистецтв України як щомісячна довічна плата за звання дійсного члена та члена-кореспондента;

г) сума допомоги, яка виплачується (надається) жертвам нацистських переслідувань або їх спадкоємцям з бюджетів або інших джерел, визначених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також особам, які мають звання "Праведник Миру";

г) сума допомоги, яка виплачується (надається) особам, визнаним репресованими та/або реабілітованими згідно із законом, або їх спадкоємцям з бюджетів або інших джерел, визначених міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;

е) сума пенсій (включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) або щомісячного довічного грошового утримання, отримувана платником податку з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом, а також пенсій з іноземних джерел, якщо згідно з міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, такі пенсії не підлягають оподаткуванню чи оподатковуються в країні їх виплати;

{Підпункт "е" підпункту 165.1.1 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 1166-VII від 27.03.2014](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1 розділу IV](#) Закону [№ 1166-VII від 27.03.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

є) сума грошової компенсації за витрату часу, розмір якої встановлюється Кабінетом Міністрів України, яку отримують фізичні особи за ведення записів та подання відомостей відповідно до програм державних вибіркового обстежень, що проводяться органами державної статистики;

ж) сума грошової компенсації, що виплачується військовослужбовцям за належне їм для отримання жиле приміщення;

з) сума щорічної разової грошової допомоги, яка надається згідно із [Законом України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#);

и) сума грошової допомоги (у тому числі в натуральній формі), що надається фізичним особам або членам їхніх сімей (діти, дружина, батьки), військовослужбовцям, призваним на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією, відповідно до [Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей"](#), та/або компенсаційні виплати з бюджету в межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період.

{Підпункт 165.1.1 пункту 165.1 статті 165 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1275-VII від 20.05.2014](#)}

Винятки, передбачені цим підпунктом, не поширюються на виплату заробітної плати, грошової (вихідної) допомоги при виході на пенсію (у відставку) та виплату, пов'язану з тимчасовою втратою працездатності;

165.1.2. сума доходів, отриманих платником податку у вигляді процентів, що нараховані на державні цінні папери, емітовані центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику та/або реалізує державну бюджетну політику у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом, та на боргові зобов'язання Національного банку України, а також сума доходів, отриманих нерезидентами у вигляді процентів, нарахованих на державні цінні папери або облігації місцевих позик, або боргові цінні папери, виконання зобов'язань за якими забезпечено державними або місцевими гарантіями, якщо такі цінні папери придбані нерезидентами за межами території України через уповноважених агентів - нерезидентів, або процентів, отриманих нерезидентами за надані державі або бюджету Автономної Республіки Крим чи міському бюджету позики (кредити або зовнішні запозичення), які відображаються в Державному бюджеті України або місцевих бюджетах чи віднесені до витрат Національного банку України, або за надані суб'єктам господарювання кредити (позики), виконання яких забезпечено державними або місцевими гарантіями;

{Підпункт 165.1.2 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4238-VI від 22.12.2011](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 482-VIII від 22.05.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#), [№ 1016-IX від 01.12.2020](#)}

165.1.3. сума відшкодування платнику податку розміру шкоди, заподіяної йому внаслідок Чорнобильської катастрофи, у порядку та сумах, визначених законом;

165.1.4. сума виплат чи відшкодувань (крім заробітної плати чи інших виплат та відшкодувань за цивільно-правовими договорами), що здійснюються з урахуванням [пункту 170.7](#) статті 170 цього Кодексу:

а) творчими спілками їх членам у випадках, передбачених законом;

б) Товариством Червоного Хреста України на користь отримувачів благодійної допомоги відповідно до закону;

в) іншими неприбутковими організаціями (крім кредитних спілок та інших небанківських фінансових установ) та благодійними фондами України, статус яких визначається відповідно до закону, на користь отримувачів таких виплат, крім будь-яких виплат або відшкодувань членам керівних органів таких організацій або фондів та пов'язаним з ними фізичним особам;

г) сума, яка щороку виплачується переможцям Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика;

165.1.5. сума внесків на обов'язкове страхування платника податку відповідно до закону, інших, ніж єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;

165.1.6. сума єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування платника податку, що вносяться за рахунок його роботодавця у розмірах, визначених законом;

165.1.7. сума страхових внесків до Накопичувального фонду, а у випадках, передбачених законом, - обов'язкові страхові внески до недержавного пенсійного фонду та фонду банківського управління;

165.1.8. сума коштів, що належать платнику податку, які відповідно до закону перераховуються з Накопичувального фонду до недержавного пенсійного фонду, фонду банківського управління чи страхової організації, з недержавного пенсійного фонду, фонду

банківського управління до іншого недержавного пенсійного фонду, фонду банківського управління, страхової організації або на пенсійний депозитний рахунок банку;

165.1.9. вартість безоплатного лікувально-профілактичного харчування, молока або рівноцінних йому харчових продуктів, газованої солоної води, мийних і знешкоджувальних засобів, а також спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту, якими роботодавець забезпечує платника податку відповідно до [Закону України "Про охорону праці"](#), спеціального (форменого) одягу та взуття, що надаються роботодавцем у тимчасове користування платнику податку, який перебуває з ним у трудових відносинах. Порядок забезпечення, перелік та граничні строки використання спеціального (у тому числі форменого) одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту встановлюються Кабінетом Міністрів України та/або галузевими нормами безоплатної видачі працівникам спеціального (форменого) одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту.

Норми забезпечення лікувально-профілактичним харчуванням, молоком або рівноцінними йому харчовими продуктами, газованою солоною водою, мийними та знешкоджувальними засобами розробляються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

{Підпункт 165.1.9 пункту 165.1 статті 165 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

165.1.10. сума грошового або майнового утримання чи забезпечення військовослужбовців строкової служби (у тому числі осіб, що проходять альтернативну службу), передбачена законом, яка виплачується з бюджету чи бюджетною установою;

165.1.11. кошти, отримані платником податку на відрядження або під звіт і розраховані згідно із [пунктом 170.9](#) статті 170 цього Кодексу, а також суми компенсаційних виплат в іноземній валюті, що виплачуються відповідно до закону працівникам дипломатичної служби, направленим у довготермінове відрядження;

{Підпункт 165.1.11 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

165.1.12. вартість товарів, які надходять платнику податку як гарантійна заміна у порядку, встановленому законом, а також грошова компенсація вартості товарів, надана платнику податку в разі їх повернення продавцю або особі, уповноважений таким продавцем здійснювати їх гарантійне обслуговування (заміну) протягом гарантійного строку, але не вище ніж ціна придбання таких товарів;

165.1.13. кошти або вартість майна (нематеріальних активів), які надходять платнику податку за рішенням суду в результаті поділу спільної сумісної власності подружжя у зв'язку з розірванням шлюбу чи визнанням його недійсним або за добровільним рішенням сторін з урахуванням норм [Сімейного кодексу України](#);

165.1.14. аліменти, що виплачуються платнику податку згідно з рішенням суду або за добровільним рішенням сторін у сумах, визначених згідно із Сімейним кодексом України, у тому числі аліменти, що виплачуються нерезидентом;

{Підпункт 165.1.14 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2477-VIII від 03.07.2018](#)}

165.1.15. кошти або майно (майнові чи немайнові права, вартість робіт, послуг), отримані платниками податку як дарунок з урахуванням положень цього розділу;

165.1.16. кошти, отримані платником податку в рахунок компенсації (відшкодування) вартості майна (нематеріальних активів), примусово відчуженого державою у випадках, передбачених законом, або вартість такої компенсації, отриманої у негрошовій формі;

доходи, отримані внаслідок реалізації заставленого майна, майна платника податку при зверненні стягнення фінансовою установою на таке майно у зв'язку з невиконанням платником податку своїх зобов'язань за договором кредиту (позики), за умови що таке майно було придбано за рахунок такого кредиту (позики);

{Підпункт 165.1.16 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5519-VI від 06.12.2012](#); в редакції Закону [№ 321-VIII від 09.04.2015](#)}

165.1.17. сума надміру сплачених грошових зобов'язань, страхових внесків з бюджетів або державних цільових страхових фондів згідно із законом, а також бюджетного відшкодування під час застосування права на податкову знижку, що повертається платнику податку;

165.1.18. дивіденди, які нараховуються на користь платника податку у вигляді акцій (часток, паїв), емітованих юридичною особою - резидентом, що нараховує такі дивіденди, за умови, що таке нарахування жодним чином не змінює пропорцій (часток) участі всіх акціонерів (власників) у статутному фонді емітента, та в результаті якого збільшується статутний фонд емітента на сукупну номінальну вартість нарахованих дивідендів;

165.1.19. кошти або вартість майна (послуг), що надаються як допомога на лікування та медичне обслуговування платника податку або члена сім'ї фізичної особи першого ступеня споріднення, дитини, яка перебуває під опікою або піклуванням платника податку, за умови документального підтвердження витрат, пов'язаних із наданням зазначеної допомоги (у разі надання коштів), у тому числі, але не виключно, для придбання ліків, донорських компонентів, протезно-ортопедичних виробів, виробів медичного призначення для індивідуального користування осіб з інвалідністю, за рахунок коштів благодійної організації або його роботодавця, в тому числі в частині витрат роботодавця на обов'язковий профілактичний огляд працівника згідно із [Законом України "Про захист населення від інфекційних хвороб"](#) та на вакцинацію працівника, спрямовану на профілактику захворювань в період загрози епідемій відповідно до [Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення"](#) за наявності відповідних підтвердних документів, крім витрат, що компенсуються виплатами з фонду загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування;

{Підпункт 165.1.19 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1668-VII від 02.09.2014](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

165.1.20. вартість вугілля та вугільних або торф'яних брикетів, безоплатно наданих в обсягах та за [переліком професій](#), що встановлюються Кабінетом Міністрів України, у тому числі компенсації вартості такого вугілля та вугільних або торф'яних брикетів:

{Абзац перший підпункту 165.1.20 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 427-VII від 03.09.2013](#)}

працівникам з видобутку (переробки) вугілля та вуглебудівних підприємств;

пенсіонерам, які пропрацювали на підприємствах з видобутку (переробки) вугілля, вуглебудівних підприємствах: на підземних роботах - не менше ніж 10 років для чоловіків і не менш як 7 років 6 місяців для жінок; на роботах, пов'язаних із підземними умовами, - не менше ніж 15 років для чоловіків і не менш як 12 років 6 місяців для жінок; на роботах технологічної лінії на поверхні діючих шахт чи на шахтах, що будуються, розрізах, збагачувальних та брикетних фабриках - не менш як 20 років для чоловіків і не менш як 15 років для жінок;

особам з інвалідністю і ветеранам війни та праці, особам, нагородженим знаками "Шахтарська слава" або "Шахтарська доблесть" I, II, III ступенів, особам, інвалідність яких настала внаслідок загального захворювання, у разі, коли вони користувалися цим правом до настання інвалідності;

сім'ям працівників, які загинули (померли) на підприємствах з видобутку (переробки) вугілля, що отримують пенсії у зв'язку із втратою годувальника, а також вдовам померлих пенсіонерів, зазначених в цьому підпункті, які за життя мали таке право.

{Абзац п'ятий підпункту 165.1.20 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5019-VI від 21.06.2012](#)}

При виплаті грошової компенсації вартості такого вугілля та вугільних або торф'яних брикетів її сума не включається до складу загального оподаткованого доходу платника податку.

{Абзац шостий підпункту 165.1.20 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 427-VII від 03.09.2013](#)}

Порядок виконання цього підпункту визначається Кабінетом Міністрів України;

165.1.21. сума, сплачена будь-якою юридичною або фізичною особою на користь вітчизняних вищих та професійно-технічних навчальних закладів за здобуття освіти, за підготовку чи перепідготовку платника податку, але не вище трикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за кожний повний або неповний місяць навчання, підготовки чи перепідготовки такої фізичної особи;

{Підпункт 165.1.21 пункту 165.1 статті 165 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

165.1.22. кошти або вартість майна (послуг), що надаються як допомога на поховання платника податку:

а) будь-якою фізичною особою, благодійною організацією, Пенсійним фондом України, відповідним структурним підрозділом місцевої державної адміністрації, фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування України або професійною спілкою;

{Підпункт "а" підпункту 165.1.22 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

б) роботодавцем такого померлого платника податку за його останнім місцем роботи (у тому числі перед виходом на пенсію) у розмірі, що не перевищує подвійний розмір суми, визначеної в [абзаці першому підпункту 169.4.1](#) пункту 169.4 статті 169 цього Кодексу. Сума перевищення за її наявності остаточно оподатковується під час її нарахування (виплати, надання);

165.1.23. вартість майна, а також сума грошової допомоги, що надаються дітям-сиротам чи дітям, позбавленим батьківського піклування (у тому числі випускникам професійно-технічних навчальних закладів і вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації), у порядку і розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України;

{Підпункт 165.1.23 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

165.1.24. доходи, отримані від продажу власної сільськогосподарської продукції, що вирощена, відгодована, виловлена, зібрана, виготовлена, вироблена, оброблена та/або

перероблена безпосередньо фізичною особою на земельних ділянках, наданих їй у розмірах, встановлених [Земельним кодексом України](#) для ведення:

садівництва та/або для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибні ділянки) та/або для індивідуального дачного будівництва. При цьому якщо власник сільськогосподарської продукції має ще земельні частки (паї), виділені в натурі (на місцевості), але не використовує їх (здає в оренду або обслуговує), отримані ним доходи від продажу сільськогосподарської продукції не включаються до загального місячного (річного) оподаткованого доходу;

особистого селянського господарства та/або земельні частки (паї), виділені в натурі (на місцевості), сукупний розмір яких не перевищує 2 гектари. При цьому розмір земельних ділянок, зазначених в абзаці другому цього підпункту, а також розмір виділених в натурі (на місцевості) земельних часток (паїв), які не використовуються (здаються в оренду, обслуговуються), не враховуються.

Якщо розмір земельних ділянок, зазначених в абзаці третьому цього підпункту, перевищує 2 гектари, дохід від продажу сільськогосподарської продукції підлягає оподаткуванню на загальних підставах.

При продажу сільськогосподарської продукції (крім продукції тваринництва) її власник має подати податковому агенту копію довідки про наявність у нього земельних ділянок, зазначених в абзацах другому та третьому цього підпункту. Оригінал довідки зберігається у власника сільськогосподарської продукції протягом строку позовної давності з дати закінчення дії такої довідки. Довідка видається сільською, селищною, міською радою або радою об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, за місцем податкової адреси (місцем проживання) платника податку протягом п'яти робочих днів з дня отримання відповідною радою письмової заяви про видачу такої довідки.

{Абзац п'ятий підпункту 165.1.24 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

[Форма довідки](#) встановлюється у порядку, визначеному [статтею 46](#) цього Кодексу для податкових декларацій.

При продажу власної продукції тваринництва груп 1-5, 15, 16 та 41 [УКТ ЗЕД](#), отримані від такого продажу доходи не є оподатковуваним доходом, якщо їх сума сукупно за рік не перевищує 50 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року. Такі фізичні особи здійснюють продаж зазначеної продукції без отримання довідки про наявність земельних ділянок.

{Абзац сьомий підпункту 165.1.24 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

У разі коли сума отриманого доходу перевищує встановлений цим підпунктом розмір, фізична особа зобов'язана надати контролюючому органу довідку про самостійне вирощування, розведення, відгодовування продукції тваринництва, що видається у довільній формі сільською, селищною, міською радою або радою об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, за місцем податкової адреси (місцем проживання) власника продукції тваринництва. Якщо довідкою підтверджено вирощування проданої продукції тваринництва безпосередньо платником податку, оподаткуванню підлягає дохід, що перевищує 50 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року.

{Абзац восьмий підпункту 165.1.24 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Якщо таким платником податку не підтверджено самостійне вирощування, розведення, відгодовування продукції тваринництва, доходи від продажу якої він отримав, такі доходи підлягають оподаткуванню на загальних підставах;

{Підпункт 165.1.24 пункту 165.1 статті 165 в редакції Закону [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

165.1.25. сума доходу, отримана платником податку за здані (продані) ним вторинну сировину, побутові відходи, брухт чорних металів (код 7204 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), брухт кольорових металів, включаючи використані (виснажені) акумулятори електричні свинцево-кислотні (код 8548 10 21 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), залишки та брухт електричних акумуляторів із вмістом свинцю (код 8548 10 91 00 згідно з УКТ ЗЕД), та брухт дорогоцінних металів, проданий Національному банку України;

{Підпункт 165.1.25 пункту 165.1 статті 165 в редакції Законів [№ 4238-VI від 22.12.2011](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

165.1.26. сума стипендії (включаючи суму її індексації, нараховану відповідно до закону), яка виплачується учню, студенту, курсанту військових навчальних закладів, ординатору, аспіранту або ад'юнкту, але не вище ніж сума, визначена в абзаці першому [підпункту 169.4.1](#) пункту 169.4 статті 169 цього Кодексу. Сума перевищення за її наявності підлягає оподаткуванню під час її нарахування (виплати) за ставкою, визначеною [пунктом 167.1](#) статті 167 цього Кодексу;

{Підпункт 165.1.26 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

165.1.27. сума страхової виплати, страхового відшкодування або викупна сума, отримана платником податку за договором страхування від страховика-резидента або страховика-нерезидента, іншого ніж довгострокове страхування життя (у тому числі страхування довічних пенсій) та недержавне пенсійне забезпечення, та сума страхових (регламентних) виплат, страхових відшкодувань, що здійснюються Моторним (транспортним) страховим бюро України відповідно до [Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів"](#), у разі виконання таких умов:

{Абзац перший підпункту 165.1.27 пункту 165.1 статті 165 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

а) під час страхування життя або здоров'я платника податку у разі:

дожиття застрахованої особи до дати чи події, передбаченої договором страхування життя, чи досягнення віку, передбаченого таким договором;

викупна сума в частині, що не перевищує суму внесених страхових платежів за договором страхування життя, іншого, ніж довгострокове страхування життя;

в разі страхового випадку - факт заподіяння шкоди застрахованій особі повинен бути належним чином підтверджений. Якщо застрахована особа помирає, сума страхової виплати, яка належить вигодонабувачам або спадкоємцям, оподатковується за правилами та ставками, встановленими для оподаткування спадщини (вигодонабувач прирівнюється до спадкоємця);

б) під час страхування майна сума страхового відшкодування не може перевищувати вартість застрахованого майна, визначену за звичайними цінами на дату укладення страхового договору, збільшену на суму сплачених страхових платежів (страхових внесків, страхових премій);

в) під час страхування цивільної відповідальності сума страхового відшкодування, а під час страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів - сума страхових (регламентних) виплат, страхових відшкодувань, що здійснюються Моторним (транспортним) страховим бюро України відповідно до [Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів"](#), не може перевищувати розмір шкоди, фактично заподіяної вигодонабувачу (бенефіціару), що визначається за звичайними цінами на дату такої страхової виплати;

{Підпункт "в" підпункту 165.1.27 пункту 165.1 статті 165 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 165.1.27 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

165.1.28. сума страхової виплати, страхового відшкодування, викупна сума або її частина, чи пенсійна виплата, отримана платником податку за договором довгострокового страхування життя, у тому числі страхування довічних пенсій, сума пенсійної виплати із системи недержавного пенсійного забезпечення, сума виплати за договором пенсійного вкладу, договором довірчого управління, укладеним з учасником фонду банківського управління, визначених [підпунктом 170.8.3](#) пункту 170.8 статті 170 цього Кодексу.

Порядок застосування [підпункту 165.1.27](#) цього пункту та цього підпункту визначається національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

{Абзац другий підпункту 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

165.1.29. основна сума депозиту (вкладу), внесеного платником податку до банку чи небанківської фінансової установи, яка повертається йому, сума, яка отримується платником податку внаслідок продажу права вимоги на депозит, а також основна сума кредиту, що отримується платником податку (протягом строку дії договору), у тому числі фінансового кредиту, забезпеченого заставою, на визначений строк та під проценти. До загального річного оподатковуваного доходу платника податку, який придбав право вимоги на такий депозит (вклад), включається позитивна різниця між сумою коштів, отриманих у результаті реалізації права вимоги, та вартістю, що визначається із суми витрат на придбання такого депозиту (вкладу). У разі нотаріального посвідчення договору купівлі-продажу права вимоги на депозит нотаріус повідомляє контролюючий орган про такий договір у порядку, встановленому цим розділом;

{Підпункт 165.1.29 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5519-VI від 06.12.2012](#); в редакції Закону [№ 321-VIII від 09.04.2015](#)}

165.1.30. сума виплат громадянам України (їх спадкоємцям) грошових заощаджень, поміщених в період до 2 січня 1992 року в установи Ощадного банку СРСР та державного страхування СРСР, що діяли на території України, а також у такі державні цінні папери: облігації Державної цільової безпроцентної позики 1990 року, облігації Державної внутрішньої виграшної позики 1982 року, державні казначейські зобов'язання СРСР, сертифікати Ощадного банку СРСР та грошові заощадження громадян України, поміщені в

установи Ощадного банку України та колишнього Укрдержстраху протягом 1992-1994 років;

165.1.31. основна сума поворотної фінансової допомоги, наданої платником податку іншим особам, яка повертається йому, основна сума поворотної фінансової допомоги, що отримується платником податку;

165.1.32. прибуток від операцій з майном або інвестиційними активами, який не підлягає оподаткуванню згідно з відповідними положеннями цього розділу;

165.1.33. сума, отримана платником податку за здавання ним крові, грудного жіночого молока, інших видів донорства, яка виплачується з бюджету чи бюджетною установою;

165.1.34. вартість житла, яке передається з державної або комунальної власності у власність платника податку безоплатно або із знижкою відповідно до закону, а також сума державної підтримки на будівництво чи придбання доступного житла, яка надається платнику податку відповідно до законодавства.

Якщо платник податку з числа державних службовців та прирівняних до них осіб має право на отримання одноразової грошової компенсації витрат для створення належних житлових умов відповідно до законодавства, сума такої компенсації оподатковується як додаткове благо під час її нарахування (виплати) за її рахунок;

165.1.35. вартість путівок на відпочинок, оздоровлення та лікування, у тому числі на реабілітацію осіб з інвалідністю, на території України платника податку та/або його дітей віком до 18 років, які надаються йому безоплатно або із знижкою (у розмірі такої знижки) професійною спілкою, до якої зараховуються профспілкові внески платника податку - члена такої професійної спілки, створеної відповідно до законодавства України, або за рахунок коштів відповідного фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування;

вартість путівок на відпочинок, оздоровлення та лікування, у тому числі на реабілітацію осіб з інвалідністю, на території України платника податку та/або членів його сім'ї першого ступеня споріднення, які надаються його роботодавцем - платником податку на прибуток підприємств безоплатно або із знижкою (у розмірі такої знижки) один раз на календарний рік, за умови, що вартість путівки (розмір знижки) не перевищує 5 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня податкового (звітного) року;

{Підпункт 165.1.35 пункту 165.1 статті 165 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

165.1.36. дохід фізичної особи - підприємця, з якого сплачується єдиний податок згідно із спрощеною системою оподаткування відповідно до цього Кодексу;

165.1.37. сума витрат роботодавця у зв'язку з підвищенням кваліфікації (перепідготовкою) платника податку згідно із законом;

165.1.38. вартість орденів, медалей, знаків, кубків, дипломів, грамот та квітів, якими відзначаються працівники, інші категорії громадян та/або переможці змагань, конкурсів;

165.1.39. вартість дарунків (а також призів переможцям та призерам спортивних змагань) - у частині, що не перевищує 25 відсотків однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року, за винятком грошових виплат у будь-якій сумі;

{Підпункт 165.1.39 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

165.1.40. сума доходу, отриманого платником податку внаслідок відчуження акцій (інших корпоративних прав), одержаних ним у власність в процесі приватизації в обмін на приватизаційні компенсаційні сертифікати, безпосередньо отримані ним як компенсація суми його внеску до установ Ощадного банку СРСР або до установ державного страхування СРСР, або в обмін на приватизаційні сертифікати, отримані ним відповідно до закону, а також сума доходу, отриманого таким платником податку внаслідок відчуження земельних ділянок сільськогосподарського призначення, земельних часток (паїв) за нормами безоплатної передачі, визначеними статтею 121 [Земельного кодексу України](#) залежно від їх призначення, та майнових паїв, безпосередньо отриманих ним у власність у процесі приватизації;

165.1.41. доходи у вигляді процентів на поточні банківські рахунки, за якими на користь фізичних осіб здійснюються виключно виплати заробітної плати, стипендій, пенсій, соціальної допомоги та інших передбачених законом соціальних виплат. Ознаки таких рахунків визначаються Національним банком України;

{Підпункт 165.1.41 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1166-VII від 27.03.2014](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1 розділу IV](#) Закону [№ 1166-VII від 27.03.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1588-VII від 04.07.2014](#)}

165.1.42. суми коштів, надані всеукраїнськими громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю та їх спілками платникам податку - учасникам конгресів, симпозіумів, зборів, конференцій, пленумів, з'їздів, фестивалів, виставок, концертів, реабілітаційних заходів, фізкультурно-спортивних заходів та конкурсів, які проводяться такими організаціями, як компенсація витрат на проживання, харчування та проїзд до місця проведення заходів та у зворотному напрямку;

165.1.43. сума страхової виплати за договорами страхування життя у разі смерті застрахованої особи, якщо така виплата отримується членами сім'ї застрахованої особи першого ступеня споріднення, або особою, яка є особою з інвалідністю I групи або дитиною з інвалідністю, або має статус дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування;

165.1.44. сума майнового та немайнового внеску платника податку до статутного фонду юридичної особи - емітента корпоративних прав, в обмін на такі корпоративні права;

165.1.45. вартість побічних лісових користувань для власного споживання (заготівля лікарських рослин, збирання лісової підстилки, заготівля очерету та інших побічних лісових користувань, передбачених [Лісовим кодексом України](#));

{Підпункт 165.1.46 пункту 165.1 статті 165 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

165.1.47. сума виплат чи відшкодувань (крім заробітної плати чи інших виплат та відшкодувань за цивільно-правовими договорами), що здійснюються за рішенням професійної спілки, її об'єднання та/або організації професійної спілки, прийнятим в установленому порядку, на користь члена такої професійної спілки протягом року сукупно у розмірі, що не перевищує суми граничного розміру доходу, визначеного згідно з [абзацом першим підпункту 169.4.1](#) пункту 169.4 статті 169 цього Кодексу;

{Підпункт 165.1.47 пункту 165.1 статті 165 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

165.1.48. кооперативні виплати члену виробничого сільськогосподарського кооперативу, члену сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу, а також кошти, що повертаються члену сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу внаслідок надлишково сплаченої ним вартості послуг, наданих кооперативом;

{Абзац перший підпункту 165.1.48 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#)}

розмір (сума, вартість) паю, що повертається члену сільськогосподарського виробничого кооперативу, члену сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу у разі припинення ним членства в кооперативі. Перевищення розміру (суми, вартості) паю понад розмір (суми, вартості) пайових внесків підлягає оподаткуванню в порядку, встановленому [пунктом 170.2](#) статті 170 цього розділу;

{Абзац другий підпункту 165.1.48 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#)}

{Підпункт 165.1.48 пункту 165.1 статті 165 в редакції Закону [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

165.1.49. інші доходи, які згідно з цим Кодексом не включаються до складу загального місячного (річного) оподатковуваного доходу.

165.1.50. операції з конвертації цінних паперів у разі, якщо їх обмін здійснюється за звичайними цінами або за вартістю чистих активів у розрахунку на один цінний папір, які не призводять до відчуження інвестицій та проводяться з цінними паперами ІСІ, що перебувають в управлінні однієї компанії з управління активами;

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.50 згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

165.1.51. доходи від операцій з валютними цінностями (крім цінних паперів), пов'язаних з переходом права власності на такі валютні цінності, за виключенням доходів, оподаткування яких прямо передбачено іншими нормами цього розділу;

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.51 згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

165.1.52. інвестиційний прибуток від операцій з борговими зобов'язаннями Національного банку України та з державними цінними паперами, емітованими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику та/або реалізує державну бюджетну політику у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом, з урахуванням курсових різниць;

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.52 згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1016-IX від 01.12.2020](#)}

165.1.53. сума ненарахованих процентів за користування кредитом відповідно до [Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей"](#);

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.53 згідно із Законом [№ 1275-VII від 20.05.2014](#)}

165.1.54. сума (вартість) благодійної допомоги:

а) виплаченої (наданої) благодійниками, у тому числі благодійниками - фізичними особами, які внесені до Реєстру волонтерів антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС), в порядку, визначеному [Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації"](#), на користь:

учасників бойових дій - військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних) та працівників Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців, працівників Міністерства внутрішніх справ України, Управління державної охорони України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, поліцейських та працівників Національної поліції України, які захищають (захищали) незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, беруть (брали) безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів; працівників підприємств, установ, організацій, які залучаються (залучалися) та беруть (брали) безпосередню участь в антитерористичній операції в районах її проведення, у забезпеченні здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, у порядку, встановленому законодавством, або на користь членів сімей таких учасників бойових дій, які під час участі в антитерористичній операції, участі в забезпеченні її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, загинули, померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих під час участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, чи визнані безвісно відсутніми в установленому порядку;

{Абзац другий підпункту "а" підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1293-IX від 02.03.2021](#)}

учасників масових акцій громадського протесту в Україні, які зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я під час участі в цих акціях у період з 21 листопада 2013 року до 28 лютого 2014 року, а також 2 травня 2014 року в місті Одесі, або на користь членів сімей таких учасників, які загинули чи померли внаслідок отриманих у цей період поранень, контузії чи іншого ушкодження здоров'я або визнані безвісно відсутніми в установленому порядку;

фізичних осіб, які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводиться (проводилася) антитерористична операція, та/або вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням антитерористичної операції в таких населених пунктах;

фізичних осіб, які мешкали на території Автономної Республіки Крим та вимушено покинули місце проживання у зв'язку з тимчасовою окупацією території України, визначеної [Законом України](#) "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України";

б) отриманої благодійниками - фізичними особами, які внесені до Реєстру волонтерів антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС) в порядку, визначеному [Законом України](#) "Про благодійну діяльність та благодійні

організації", для надання благодійної допомоги на користь осіб, визначених у підпункті "а" цього підпункту (безпосередньо таким особам або через Міністерство оборони України, Головне управління Національної гвардії України, Службу безпеки України, Службу зовнішньої розвідки України, Адміністрацію Державної прикордонної служби України, Міністерство внутрішніх справ України, Національну поліцію України, Управління державної охорони України, Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, через органи управління інших утворених відповідно до законів України військових формувань, їх з'єднання, військові частини, підрозділи, установи або організації, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету), у розмірі, фактично використаному на такі цілі, та на відшкодування документально підтверджених витрат таких благодійників, пов'язаних із наданням зазначеної благодійної допомоги. Положення цього підпункту застосовуються також до благодійної допомоги, отриманої зазначеними благодійниками - фізичними особами у звітному податковому році, що передусь року їх внесення до Реєстру волонтерів антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС).

{Підпункт "б" підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1293-IX від 02.03.2021](#)}

Для цілей цього підпункту до членів сімей учасників бойових дій та/або учасників масових акцій громадського протесту в Україні належать: дружина, чоловік, які не одружилися вдруге, батьки, дід та баба (якщо батьки померли), неповнолітні діти, повнолітні діти з інвалідністю.

Зазначені у цьому підпункті доходи не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платників податку до 31 грудня (включно) року, наступного за роком, у якому завершено проведення антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, що здійснюються шляхом проведення операції Об'єднаних сил (ООС);

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.54 згідно із Законом [№ 1668-VII від 02.09.2014](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

165.1.55. основна сума боргу (кредиту) платника податку, прощеного (анульованого) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним з процедурою банкрутства, до закінчення строку позовної давності у сумі, що не перевищує 25 відсотків однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на рік), встановленої на 1 січня звітного податкового року;

{Підпункт 165.1.55 пункту 165.1 статті 165 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

сума процентів, комісії та/або штрафних санкцій (пені), прощених (анульованих) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним із процедурою його банкрутства, до закінчення строку позовної давності;

{Підпункт 165.1.55 пункту 165.1 статті 165 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 321-VIII від 09.04.2015](#)}

основна сума боргу (кредиту) платника податку за іпотечним кредитом в іноземній валюті, забезпеченим іпотекою житлової нерухомості, прощеного (анульованого) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним з процедурою банкрутства, до закінчення строку позовної давності;

{Підпункт 165.1.55 пункту 165.1 статті 165 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 1383-IX від 13.04.2021](#)}

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.55 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

165.1.56. сума (вартість) благодійної допомоги, яка виплачена (надана) міжнародними благодійними організаціями (їх філіями, представництвами), перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, на користь:

фізичних осіб, які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводиться (проводилася) антитерористична операція (за винятком територій, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження), та/або вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням антитерористичної операції в таких населених пунктах та взяті у встановленому законодавством порядку на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад;

фізичних осіб, які мешкали на території Автономної Республіки Крим та вимушено покинули місце проживання у зв'язку з тимчасовою окупацією території України, визначеної [Законом України](#) "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України", та взяті у встановленому законодавством порядку на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад.

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.56 згідно із Законом [№ 211-VIII від 02.03.2015](#)}

165.1.57. сума коштів, яка надається платнику податку міжнародною фінансовою організацією в межах своєї офіційної діяльності в Україні у зв'язку із здійсненням заходів щодо енергоефективності та енергозбереження в рамках реалізації в Україні проектів міжнародної фінансової організації (як безпосередньо, так і через уповноважені банки або іншим способом, передбаченим відповідним проектом такої міжнародної фінансової організації);

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.57 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

165.1.58. сума коштів, яка надається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, платнику податку іншою, ніж зазначена у підпункті 165.1.57. цього пункту, фінансовою організацією чи фондом, що займається фінансуванням програм розвитку, у зв'язку із здійсненням заходів щодо енергоефективності та енергозбереження в рамках реалізації в Україні проектів такої організації чи фонду (як безпосередньо, так і через уповноважені банки або іншим способом, передбаченим відповідним проектом такої організації чи фонду);

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.58 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

165.1.59. суми, на які зменшено (прощено) борг фізичної особи шляхом проведення реструктуризації зобов'язань, передбачених кредитним договором, відповідно до якого кредитором було надано позичальнику - фізичній особі кредит в іноземній валюті, якщо така реструктуризація здійснена відповідно до порядку і на умовах, встановлених [розділом IV](#) "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про споживче кредитування"

або [пунктом 5](#) розділу "Прикінцеві та перехідні положення" Кодексу України з процедур банкрутства;

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.59 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1383-IX від 13.04.2021](#)}

165.1.60. вартість безоплатно наданих (переданих) структурними підрозділами з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та/або суб'єктами господарювання, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів до них, а також послуг у системі охорони здоров'я на користь кінцевого споживача (пацієнта), у тому числі з метою надання необхідних медичних послуг та лікарських засобів, що передбачені програмою медичних гарантій.

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.60 згідно із Законом [№ 532-IX від 17.03.2020](#)}

165.1.61. вартість безоплатно наданих (переданих) особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів до них, на користь суб'єктів господарювання, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики для виконання програм та здійснення централізованих заходів з охорони здоров'я, за умови якщо:

1) такі товари на день укладення договору про їх закупівлю були включені до Переліку лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів до них, що закуповуються за кошти державного бюджету для виконання програм та здійснення централізованих заходів з охорони здоров'я, затвердженого Кабінетом Міністрів України, та

2) такі товари були придбані особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, за рахунок коштів державного бюджету, передбачених для виконання програм та здійснення централізованих заходів з охорони здоров'я або за кошти грантів (субгрантів) для виконання програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні відповідно до закону.

{Пункт 165.1 статті 165 доповнено підпунктом 165.1.61 згідно із Законом [№ 532-IX від 17.03.2020](#)}

Стаття 166. Податкова знижка

166.1. Право платника податку на податкову знижку.

166.1.1. Платник податку має право на податкову знижку за наслідками звітного податкового року;

166.1.2. підстави для нарахування податкової знижки із зазначенням конкретних сум відображаються платником податку у річній податковій декларації, яка подається по 31 грудня включно наступного за звітним податкового року.

{Підпункт 166.1.2 пункту 166.1 статті 166 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4661-VI від 24.04.2012](#)}

166.2. Документальне підтвердження витрат, що включаються до податкової знижки.

166.2.1. До податкової знижки включаються фактично здійснені протягом звітного податкового року платником податку витрати, підтверджені відповідними платіжними та розрахунковими документами, зокрема квитанціями, фіскальними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і особу, яка звертається за податковою знижкою (їх покупця (отримувача), а також копіями

договорів за їх наявності, в яких обов'язково повинно бути відображено вартість таких товарів (робіт, послуг) і строк оплати за такі товари (роботи, послуги);

{Підпункт 166.2.1 пункту 166.2 статті 166 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

166.2.2. копії зазначених у підпункті 166.2.1 цього пункту документів (крім електронних розрахункових документів) надаються разом з [податковою декларацією](#), а оригінали цих документів не надсилаються контролюючому органу, але підлягають зберіганню платником податку протягом строку давності, встановленого цим Кодексом.

У разі якщо відповідні витрати підтверджені електронним розрахунковим документом, платник податків зазначає в [податковій декларації](#) лише реквізити електронного розрахункового документа.

{Підпункт 166.2.2 пункту 166.2 статті 166 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 166.2.2 пункту 166.2 статті 166 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

166.3. Перелік витрат, дозволених до включення до податкової знижки.

Платник податку має право включити до податкової знижки у зменшення оподаткованого доходу платника податку за наслідками звітного податкового року, визначеного з урахуванням положень [пункту 164.6](#) статті 164 цього Кодексу, такі фактично здійснені ним протягом звітного податкового року витрати:

166.3.1. частину суми процентів, сплачених таким платником податку за користування іпотечним житловим кредитом, що визначається відповідно до [статті 175](#) цього Кодексу;

166.3.2. суму коштів або вартість майна, перерахованих (переданих) платником податку у вигляді пожертвувань або благодійних внесків неприбутковим організаціям, які на дату перерахування (передачі) таких коштів та майна відповідали умовам, визначеним пунктом 133.4 статті 133 цього Кодексу, у розмірі, що не перевищує 4 відсотків суми його загального оподаткованого доходу такого звітного року;

{Підпункт 166.3.2 пункту 166.3 статті 166 в редакції Закону [№ 652-VIII від 17.07.2015](#)}

166.3.3. суму коштів, сплачених платником податку на користь вітчизняних закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти для компенсації вартості здобуття відповідної освіти такого платника податку та/або члена його сім'ї першого ступеня споріднення;

{Підпункт 166.3.3 пункту 166.3 статті 166 в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2477-VIII від 03.07.2018](#)}

166.3.4. суму коштів, сплачених платником податку на користь закладів охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування такого платника податку або члена його сім'ї першого ступеня споріднення, у тому числі для придбання ліків (донорських компонентів, протезно-ортопедичних пристосувань, виробів медичного призначення для індивідуального користування осіб з інвалідністю), а також суму коштів, сплачених платником податку, визнаного в установленому порядку особою з інвалідністю, на користь протезно-ортопедичних підприємств, реабілітаційних установ для компенсації вартості платних послуг з реабілітації, технічних та інших засобів реабілітації, наданих такому платнику податку або його дитині з інвалідністю у розмірах, що не переक्रиваються

виплатами з фондів загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування, крім:

а) косметичного лікування або косметичної хірургії, включаючи косметичне протезування, не пов'язаних з медичними показаннями, водолікування та геліотерапії, не пов'язаних з лікуванням хронічних захворювань;

б) протезування зубів з використанням дорогоцінних металів, порцеляни та гальванопластики;

в) абортів (крім абортів, які проводяться за медичними показаннями або коли вагітність стала наслідком зґвалтування);

г) операцій із зміни статі;

г) лікування венеричних захворювань (крім СНІДу та венеричних захворювань, причиною яких є побутове зараження або зґвалтування);

д) лікування тютюнової чи алкогольної залежності;

е) придбання ліків, медичних засобів та пристосувань, оплати вартості медичних послуг, які не включено до переліку життєво необхідних, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

166.3.5. суму витрат платника податку на сплату страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та пенсійних внесків, сплачених платником податку страховику-резиденту, недержавному пенсійному фонду, банківській установі за договорами довгострокового страхування життя, недержавного пенсійного забезпечення, за пенсійним контрактом з недержавним пенсійним фондом, а також внесків на банківський пенсійний депозитний рахунок, на пенсійні вклади та рахунки учасників фондів банківського управління як такого платника податку, так і членів його сім'ї першого ступеня споріднення, які не перевищують (у розрахунку за кожний з повних чи неповних місяців звітного податкового року, протягом яких діяв договір страхування):

а) при страхуванні платника податку або за пенсійним контрактом з недержавним пенсійним фондом платника податку, або на банківський пенсійний депозитний рахунок, пенсійний вклад, рахунок учасника фонду банківського управління чи за їх сукупністю - суму, визначену в [абзаці першому підпункту 169.4.1](#) пункту 169.4 статті 169 цього Кодексу;

б) при страхуванні члена сім'ї платника податку першого ступеня споріднення або за пенсійним контрактом з недержавним пенсійним фондом, або на банківський пенсійний депозитний рахунок, пенсійний вклад, рахунок учасника фонду банківського управління на користь такого члена сім'ї чи за їх сукупністю - 50 відсотків суми, визначеної в [абзаці першому підпункту 169.4.1 пункту 169.4 статті 169](#) цього Кодексу, в розрахунку на кожного застрахованого члена сім'ї;

166.3.6. суму витрат платника податку на:

оплату допоміжних репродуктивних технологій згідно з умовами, встановленими законодавством, але не більше ніж сума, що дорівнює третині доходу у вигляді заробітної плати за звітний податковий рік;

оплату вартості державних послуг, пов'язаних з усиновленням дитини, включаючи сплату державного мита;

166.3.7. суму коштів, сплачених платником податку у зв'язку із переобладнанням транспортного засобу, що належить платникові податку, з використанням у вигляді палива моторного сумішевого, біоетанолу, біодизелю, стиснутого або скрапленого газу, інших видів біопалива;

166.3.8. суми витрат платника податку на сплату видатків на будівництво (придбання) доступного житла, визначеного законом, у тому числі на погашення пільгового іпотечного житлового кредиту, наданого на такі цілі, та процентів за ним.

166.3.9. суму коштів у вигляді орендної плати за договором оренди житла (квартири, будинку), оформленим відповідно до вимог чинного законодавства, фактично сплачених платником податку, який має статус внутрішньо переміщеної особи.

Платник податку має право скористатися зазначеною в цьому підпункті податковою знижкою виключно за умови, що він та/або члени його сім'ї першого ступеня споріднення:

не мають у власності придатної для проживання житлової нерухомості, розташованої поза межами тимчасово окупованої території України;

не отримують передбачених законодавством України бюджетних виплат для покриття витрат на проживання.

Розмір такої знижки не може перевищувати (у розрахунку на календарний рік) 30 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня звітного (податкового) року.

{Пункт 166.3 статті 166 доповнено підпунктом 166.3.9 згідно із Законом [№ 2530-VIII від 06.09.2018](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

166.4. Обмеження права на нарахування податкової знижки.

166.4.1. Податкова знижка може бути надана виключно резиденту, який має реєстраційний номер облікової картки платника податку, а так само резиденту - фізичній особі, яка через свої релігійні переконання відмовилась від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомила про це відповідний контролюючий орган і має про це відмітку у паспорті;

166.4.2. загальна сума податкової знижки, нарахована платнику податку в звітному податковому році, не може перевищувати суми річного загального оподатковуваного доходу платника податку, нарахованого як заробітна плата, зменшена з урахуванням положень [пункту 164.6](#) статті 164 цього Кодексу;

166.4.3. якщо платник податку до кінця податкового року, наступного за звітним не скористався правом на нарахування податкової знижки за наслідками звітного податкового року, таке право на наступні податкові роки не переноситься.

{Підпункт 166.4.3 пункту 166.4 статті 166 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

166.5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, провадить безоплатні роз'яснення порядку документального підтвердження прав на податкову знижку та подання податкової декларації, у тому числі шляхом проведення відповідних навчань, семінарів тощо, забезпечує безоплатне надання бланків податкових декларацій з цього податку, інших розрахунків, передбачених цим розділом, контролюючими органами за першим запитом платника цього податку.

{Пункт 166.5 статті 166 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 167. Ставки податку

167.1. Ставка податку становить 18 відсотків бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) (крім випадків, визначених у пунктах 167.2-167.5 цієї статті) у тому числі, але не виключно у формі: заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які нараховуються (виплачуються,

надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами.

{Пункт 167.1 статті 167 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4661-VI від 24.04.2012](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 1166-VII від 27.03.2014](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1 розділу IV](#) Закону [№ 1166-VII від 27.03.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1588-VII від 04.07.2014](#); в редакції Законів [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

167.2. Ставка податку становить 5 відсотків бази оподаткування у випадках, прямо визначених цим розділом

{Пункт 167.2 статті 167 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1166-VII від 27.03.2014](#); в редакції Закону [№ 1588-VII від 04.07.2014](#)}

167.3. Ставка податку може становити 0 відсотків бази оподаткування у випадках, прямо визначених цим розділом.

{Пункт 167.3 статті 167 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Законів [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Пункт 167.4 статті 167 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

167.4. Ставка податку становить 18 відсотків бази оподаткування щодо перевищення суми пенсії (включаючи суму її індексації, нараховану відповідно до закону), щомісячного довічного грошового утримання, визначеної у [підпункті 164.2.19](#) пункту 164.2 статті 164 цього розділу, які отримуються платником податку з Пенсійного фонду України чи бюджету згідно із законом.

{Пункт 167.4 статті 167 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1411-VIII від 02.06.2016](#)}

167.5. Ставки податку на пасивні доходи до бази оподаткування встановлюються у таких розмірах:

167.5.1. 18 відсотків - для пасивних доходів, крім зазначених у [підпунктах 167.5.2](#) та [167.5.4](#) цього пункту;

{Підпункт 167.5.1 пункту 167.5 статті 167 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

167.5.2. 5 відсотків - для доходів у вигляді дивідендів по акціях та корпоративних правах, нарахованих резидентами - платниками податку на прибуток підприємств (крім доходів у вигляді дивідендів по акціях, інвестиційних сертифікатах, які виплачуються інститутами спільного інвестування);

{Підпункт 167.5.3 пункту 167.5 статті 167 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

167.5.4. у половинному розмірі ставки, встановленої у [пункті 167.1](#) цієї статті - для доходів у вигляді дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, корпоративних правах, нарахованих нерезидентами, інститутами спільного інвестування та суб'єктами господарювання, які не є платниками податку на прибуток.

{Пункт 167.5 статті 167 доповнено підпунктом 167.5.4 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 1989-VIII від 23.03.2017](#)}

{Пункт 167.5 статті 167 в редакції Закону [№ 1166-VII від 27.03.2014](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1 розділу IV](#) Закону № 1166-VII від 27.03.2014; в редакції Законів [№ 1588-VII від 04.07.2014](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Пункт 167.6 статті 167 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Стаття 168. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету

168.1. Оподаткування доходів, нарахованих (виплачених, наданих) платнику податку податковим агентом.

168.1.1. Податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку, визначену в [статті 167](#) цього Кодексу.

168.1.2. Податок сплачується (перераховується) до бюджету під час виплати оподаткованого доходу єдиним платіжним документом. Банки приймають платіжні документи на виплату доходу лише за умови одночасного подання розрахункового документа на перерахування цього податку до бюджету або розрахункового документа на зарахування коштів у сумі цього податку на єдиний рахунок, визначений статтею 35¹ цього Кодексу.

{Підпункт 168.1.2 пункту 168.1 статті 168 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 190-IX від 04.10.2019](#)}

168.1.3. Якщо згідно з нормами цього розділу окремі види оподатковуваних доходів (прибутків) не підлягають оподаткуванню під час їх нарахування чи виплати, але не є звільненими від оподаткування, платник податку зобов'язаний самостійно включити суму таких доходів до загального річного оподаткованого доходу податку та подати річну декларацію з цього податку.

168.1.4. Якщо оподатковуваний дохід надається у негрошовій формі чи виплачується готівкою з каси податкового агента, податок сплачується (перераховується) до бюджету протягом трьох банківських днів з дня, що настає за днем такого нарахування (виплати, надання).

{Підпункт 168.1.4 пункту 168.1 статті 168 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

168.1.5. Якщо оподатковуваний дохід нараховується податковим агентом, але не виплачується (не надається) платнику податку, то податок, який підлягає утриманню з такого нарахованого доходу, підлягає перерахуванню до бюджету податковим агентом у строки, встановлені цим Кодексом для місячного податкового періоду.

{Пункт 168.1 статті 168 доповнено підпунктом 168.1.5 згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

168.1.6. Для цілей цього розділу та [пункту 54.2](#) статті 54 цього Кодексу під терміном "граничний термін сплати до бюджету податку" розуміються строки сплати податку, визначені цим пунктом.

{Абзац пункту 168.1 статті 168 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

168.2. Оподаткування доходів, нарахованих (виплачених, наданих) платнику податку особою, яка не є податковим агентом, та іноземних доходів.

168.2.1. Платник податку, що отримує доходи від особи, яка не є податковим агентом, та іноземні доходи, зобов'язаний включити суму таких доходів до загального річного оподатковуваного доходу та подати податкову декларацію за наслідками звітного податкового року, а також сплатити податок з таких доходів.

168.2.2. Особою, яка не є податковим агентом, вважається нерезидент або фізична особа, яка не має статусу суб'єкта підприємницької діяльності або не є особою, яка перебуває на обліку у контролюючих органах як особа, що провадить незалежну професійну діяльність.

168.3. Розрахунок податкових зобов'язань з оподатковуваного доходу платника податку, нарахованого у джерела його виплати, проводиться податковим агентом (у тому числі роботодавцем, органами Пенсійного фонду України).

{Пункт 168.3 статті 168 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1166-VII від 27.03.2014](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1 розділу IV](#) Закону № 1166-VII від 27.03.2014}

168.4. Порядок сплати (перерахування) податку до бюджету.

168.4.1. Податок, утриманий з доходів резидентів та нерезидентів, зараховується до бюджету згідно з [Бюджетним кодексом України](#);

168.4.2. такий порядок застосовується всіма юридичними особами, у тому числі такими, що мають філії, відділення, інші відокремлені підрозділи, що розташовані на території іншої територіальної громади, ніж така юридична особа, а також відокремленими підрозділами, яким в установленому порядку надано повноваження щодо нарахування, утримання і сплати (перерахування) до бюджету податку (далі - відокремлений підрозділ).

У разі прийняття рішення про створення відокремленого підрозділу юридична особа повідомляє про це контролюючі органи за своїм місцезнаходженням та місцезнаходженням таких новостворених підрозділів у встановленому порядку;

168.4.3. суми податку на доходи, нараховані відокремленим підрозділом на користь фізичних осіб, за звітний період перераховуються до відповідного бюджету за місцезнаходженням такого відокремленого підрозділу.

У разі якщо відокремлений підрозділ не уповноважений нараховувати (сплачувати) податок на доходи фізичних осіб за такий відокремлений підрозділ, усі обов'язки податкового агента виконує юридична особа. Податок на доходи, нарахований працівникам відокремленого підрозділу, перераховується до відповідного бюджету за місцезнаходженням такого відокремленого підрозділу;

{Підпункт 168.4.3 пункту 168.4 статті 168 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

168.4.4. юридична особа за своїм місцезнаходженням та місцезнаходженням не уповноважених сплачувати податок відокремлених підрозділів, відокремлений підрозділ, який уповноважений нараховувати, утримувати і сплачувати (перераховувати) до бюджету податок, за своїм місцезнаходженням одночасно з поданням документів на отримання коштів для виплати належних платникам податку доходів, сплачує (перераховує) суми утриманого податку на відповідні рахунки, відкриті в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів за місцезнаходженням відокремлених підрозділів, а у випадках, передбачених цим Кодексом, - за місцезнаходженням земельних ділянок, земельних часток (паїв), виділених або не виділених в натурі (на місцевості).

{Абзац перший підпункту 168.4.4 пункту 168.4 статті 168 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#)}

Органи, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів в установленому [Бюджетним кодексом України](#) порядку розподіляють зазначені кошти згідно з нормативами, визначеними Бюджетним кодексом України, та спрямовують такі розподілені суми до відповідних бюджетів.

Органи, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів в установленому Бюджетним кодексом України порядку розподіляють зазначені кошти згідно з нормативами, визначеними Бюджетним кодексом України, та спрямовують такі розподілені суми до відповідних бюджетів;

{Підпункт 168.4.4 пункту 168.4 статті 168 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

168.4.5. фізична особа, відповідальна згідно з вимогами цього розділу за нарахування та утримання податку, сплачує (перераховує) його до відповідного бюджету:

а) у разі коли така фізична особа є податковим агентом, - за місцем реєстрації у контролюючих органах, а у випадках, передбачених цим Кодексом, - за місцезнаходженням земельних ділянок, земельних часток (паїв), виділених або не виділених в натурі (на місцевості);

{Підпункт "а" підпункту 168.4.5 пункту 168.4 статті 168 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#)}

б) у разі нотаріального посвідчення договорів купівлі-продажу майна резидентами та нерезидентами, посвідчення договорів дарування чи видачі свідоцтв про право на спадщину нерезидентам - за місцем нотаріального посвідчення таких договорів (одержання свідоцтв);

{Підпункт "б" підпункту 168.4.5 пункту 168.4 статті 168 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

в) в інших випадках - за її податковою адресою, а у випадках, передбачених цим Кодексом, - за місцезнаходженням земельних ділянок, земельних часток (паїв), виділених або не виділених в натурі (на місцевості);

{Підпункт "в" підпункту 168.4.5 пункту 168.4 статті 168 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#)}

{Підпункт 168.4.6 пункту 168.4 статті 168 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

168.4.7. відповідальність за своєчасне та повне перерахування сум податку до відповідного бюджету несе юридична особа або її відокремлений підрозділ, що нараховує (виплачує) оподатковуваний дохід;

{Підпункт 168.4.7 пункту 168.4 статті 168 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

168.4.8. відповідальність за своєчасне та повне перерахування сум податку до відповідного бюджету несе фізична особа у випадках, визначених цим розділом.

{Підпункт 168.4.8 пункту 168.4 статті 168 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

168.4.9. Суми податку, нараховані податковим агентом або фізичною особою, яка отримує доходи від особи, яка не є податковим агентом, з доходів за здавання фізичними особами в оренду (суборенду, емфітевзис) земельних ділянок, земельних часток (паїв), виділених або не виділених в натурі (на місцевості), сплачуються таким податковим

агентом або такою фізичною особою до відповідного бюджету за місцезнаходженням таких об'єктів оренди (суборенди, емфітевзису).

{Пункт 168.4 статті 168 доповнено підпунктом 168.4.9 згідно із Законом [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 166.2.2 пункту 166.2 статті 166 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

168.5. Суми податку на доходи фізичних осіб, що утримуються з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими, особами рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, державної пожежної охорони, органів і підрозділів цивільного захисту, податкової міліції, а також визначених [Законом України](#) "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" членами сім'ї, батьками, утриманцями загиблого (померлого) військовослужбовця, у зв'язку з виконанням обов'язків під час проходження служби, спрямовуються виключно на виплату рівноцінної та повної компенсації втрат доходів цієї категорії громадян.

{Пункт 168.5 статті 168 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 1989-VIII від 23.03.2017](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 169. Перерахунок податку та податкові соціальні пільги

169.1. Перелік податкових соціальних пільг.

З урахуванням норм [абзацу першого підпункту 169.4.1](#) пункту 169.4 цієї статті платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподатковуваного доходу, отриманого від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги:

169.1.1. у розмірі, що дорівнює 50 відсоткам розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року, - для будь-якого платника податку;

{Підпункт 169.1.1 пункту 169.1 статті 169 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

169.1.2. у розмірі, що дорівнює 100 відсоткам суми пільги, визначеної підпунктом 169.1.1 цього пункту, - для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, - у розрахунку на кожну таку дитину;

169.1.3. у розмірі, що дорівнює 150 відсоткам суми пільги, визначеної підпунктом 169.1.1 цього пункту, - для такого платника податку, який:

а) є одинокою матір'ю (батьком), вдовою (вдівцем) або опікуном, піклувальником - у розрахунку на кожну дитину віком до 18 років;

б) утримує дитину з інвалідністю - у розрахунку на кожну таку дитину віком до 18 років;

в) є особою, віднесеною законом до першої або другої категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, включаючи осіб, нагороджених грамотами Президії Верховної Ради УРСР у зв'язку з їх участю в ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи;

г) є учнем, студентом, аспірантом, ординатором, ад'юнктом;

г) є особою з інвалідністю I або II групи, у тому числі з дитинства, крім осіб з інвалідністю, пільга яким визначена [підпунктом "б" підпункту 169.1.4](#) цього пункту;

д) є особою, якій присуджено довічну стипендію як громадянину, що зазнав переслідувань за правозахисну діяльність, включаючи журналістів;

е) є учасником бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни, на якого поширюється дія [Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#), крім осіб, визначених у підпункті "б" підпункту 169.1.4 цього пункту;

169.1.4. у розмірі, що дорівнює 200 відсоткам суми пільги, визначеної [підпунктом 169.1.1](#) цього пункту, - для такого платника податку, який є:

а) Героєм України, Героєм Радянського Союзу, Героєм Соціалістичної Праці або повним кавалером ордена Слави чи ордена Трудової Слави, особою, нагородженою чотирма і більше медалями "За відвагу";

б) учасником бойових дій під час Другої світової війни або особою, яка у той час працювала в тилу, та особою з інвалідністю I і II групи, з числа учасників бойових дій на території інших країн у період після Другої світової війни, на яких поширюється дія [Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"](#);

в) колишнім в'язнем концтаборів, гетто та інших місць примусового утримання під час Другої світової війни або особою, визнаною репресованою чи реабілітованою;

г) особою, яка була насильно вивезена з території колишнього СРСР під час Другої світової війни на територію держав, що перебували у стані війни з колишнім СРСР або були окуповані фашистською Німеччиною та її союзниками;

г) особою, яка перебувала на блокадній території колишнього Ленінграда (Санкт-Петербург, Російська Федерація) у період з 8 вересня 1941 року по 27 січня 1944 року.

169.2. Вибір місця отримання (застосування) податкової соціальної пільги.

169.2.1. Податкова соціальна пільга застосовується до нарахованого платнику податку місячного доходу у вигляді заробітної плати тільки за одним місцем його нарахування (виплати).

169.2.2. Платник податку подає роботодавцю заяву про самостійне обрання місця застосування податкової соціальної пільги (далі - заява про застосування пільги).

Податкова соціальна пільга починає застосовуватися до нарахованих доходів у вигляді заробітної плати з дня отримання роботодавцем заяви платника податку про застосування пільги та документів, що підтверджують таке право. Роботодавець відображає у податковій звітності всі випадки застосування або незастосування податкової соціальної пільги згідно з отриманими від платників податку заявами про застосування пільги, а також заявами про відмову від такої пільги.

[Перелік таких документів та порядок їх подання](#) визначає Кабінет Міністрів України.

169.2.3. Податкова соціальна пільга не може бути застосована до:

доходів платника податку, інших ніж заробітна плата;

заробітної плати, яку платник податку протягом звітного податкового місяця отримує одночасно з доходами у вигляді стипендії, грошового чи майнового (речового) забезпечення учнів, студентів, аспірантів, ординаторів, ад'юнктів, військовослужбовців, що виплачуються з бюджету;

доходу самозайнятої особи від провадження підприємницької діяльності, а також іншої незалежної професійної діяльності.

Податкова соціальна пільга до заробітної плати державних службовців застосовується під час її нарахування до завершення нарахування таких доходів без подання відповідних заяв, зазначених у [підпункті 169.2.2](#) цього пункту, але з поданням підтвердних документів для встановлення розміру пільги.

169.2.4. Якщо платник податку порушує норми цього пункту, внаслідок чого, зокрема, податкова соціальна пільга застосовується також під час отримання інших доходів протягом будь-якого звітного податкового місяця або за кількома місцями отримання доходів, такий платник податку втрачає право на отримання податкової соціальної пільги за всіма місцями отримання доходу починаючи з місяця, в якому мало місце таке порушення, та закінчуючи місяцем, в якому право на застосування податкової соціальної пільги відновлюється.

Платник податку може відновити право на застосування податкової соціальної пільги, якщо він подасть заяву про відмову від такої пільги всім роботодавцям із зазначенням місяця, коли відбулося таке порушення, на підставі чого кожний роботодавець нараховує і утримує відповідну суму недоплати податку та штраф у розмірі 100 відсотків суми цієї недоплати за рахунок найближчої виплати доходу такому платнику податку, а у разі, коли сума виплати недостатня, - за рахунок наступних виплат. Якщо сума недоплати та/або штрафу не були утримані податковим агентом за рахунок доходу платника податку, то такі суми включаються до річної податкової декларації такого платника податку. При цьому право на застосування податкової соціальної пільги відновлюється з податкового місяця, що настає за місяцем, в якому сума такої недоплати та штраф повністю погашаються.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, встановлює також [порядок інформування роботодавців платника податку](#) про наявність порушень ним норм [підпункту 169.2.1](#) цього пункту, виявлених на підставі даних податкової звітності чи документальних перевірок, а також порядок інформування роботодавця про позбавлення платника податку або про відновлення його права на податкову соціальну пільгу.

{Абзац третій підпункту 169.2.4 пункту 169.2 статті 169 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

169.3. Вибір розміру податкової соціальної пільги та строк її дії.

169.3.1. У разі якщо платник податку має право на застосування податкової соціальної пільги з двох і більше підстав, зазначених у [пункті 169.1](#) цієї статті, застосовується одна податкова соціальна пільга з підстави, що передбачає її найбільший розмір, за умови дотримання процедур, визначених [підпунктом 169.4.1](#) пункту 169.4 цієї статті, крім випадку, передбаченого [підпунктом "б" підпункту 169.1.3](#) пункту 169.1 цієї статті, податкова соціальна пільга за яким додається до пільги, визначеної [підпунктом 169.1.2](#) цього пункту у разі, якщо особа утримує двох і більше дітей, у тому числі дитину з інвалідністю (дітей з інвалідністю).

169.3.2. Платник податку, який має право на застосування податкової соціальної пільги більшої, ніж передбачена [підпунктом 169.1.1](#) пункту 169.1 цієї статті, зазначає про таке право у заяві про застосування пільги, до якої додає відповідні підтвердні документи.

169.3.3. Податкова соціальна пільга, передбачена підпунктом 169.1.2 та [підпунктами "а", "б" підпункту 169.1.3](#) пункту 169.1 цієї статті, надається до кінця року, в якому дитина досягає 18 років, а у разі її смерті до досягнення зазначеного віку - до кінця року, на який припадає смерть. Право на отримання такої податкової соціальної пільги втрачається у разі

позбавлення платника податку батьківських прав або якщо він відмовляється від дитини чи передає дитину на державне утримання, у тому числі у закладах для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, незалежно від того, чи береться плата за таке утримання, чи ні, а також якщо дитина стає курсантом на умовах її повного утримання, починаючи з податкового місяця, в якому відбулася така подія.

Надання податкової соціальної пільги, передбаченої [підпунктами "в" - "е" підпункту 169.1.3](#) пункту 169.1 цієї статті, зупиняється з податкового місяця, що настає за місяцем, в якому платник податку втрачає статус, визначений у цих підпунктах.

169.3.4. Податкова соціальна пільга надається з урахуванням останнього місячного податкового періоду, в якому платник податку помер або оголошується судом померлим чи визнається судом безвісно відсутнім, або втрачає статус резидента, або був звільнений з місця роботи.

169.4. Перерахунок податку, перерахунок та обмеження податкової соціальної пільги.

169.4.1. Податкова соціальна пільга застосовується до доходу, нарахованого на користь платника податку протягом звітного податкового місяця як заробітна плата (інші прирівняні до неї відповідно до законодавства виплати, компенсації та винагороди), якщо його розмір не перевищує суми, що дорівнює розміру місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженого на 1,4 та округленого до найближчих 10 гривень.

При цьому граничний розмір доходу, який дає право на отримання податкової соціальної пільги одному з батьків у випадку та у розмірі, передбачених [підпунктом 169.1.2](#) та [підпунктами "а" і "б" підпункту 169.1.3](#) пункту 169.1 цієї статті, визначається як добуток суми, визначеної в абзаці першому цього підпункту, та відповідної кількості дітей.

{Абзац другий підпункту 169.4.1 пункту 169.4 статті 169 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Якщо платник податку отримує доходи у вигляді заробітної плати за період її збереження згідно із законодавством, у тому числі за час відпустки або перебування платника податку на лікарняному, то з метою визначення граничної суми доходу, що дає право на отримання податкової соціальної пільги, та в інших випадках їх оподаткування, такі доходи (їх частина) відносяться до відповідних податкових періодів їх нарахування.

169.4.2. Роботодавець платника податку зобов'язаний здійснити, у тому числі за місцем застосування податкової соціальної пільги, перерахунок суми доходів, нарахованих такому платнику податку у вигляді заробітної плати, а також суми наданої податкової соціальної пільги:

{Абзац перший підпункту 169.4.2 пункту 169.4 статті 169 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

а) за наслідками кожного звітного податкового року під час нарахування заробітної плати за останній місяць звітного року;

б) під час проведення розрахунку за останній місяць застосування податкової соціальної пільги у разі зміни місця її застосування за самостійним рішенням платника податку або у випадках, визначених [підпунктом 169.2.3](#) пункту 169.2 цієї статті;

в) під час проведення остаточного розрахунку з платником податку, який припиняє трудові відносини з таким роботодавцем.

169.4.3. Роботодавець та/або податковий агент має право здійснювати перерахунок сум нарахованих доходів, утриманого податку за будь-який період та у будь-яких випадках для

визначення правильності оподаткування, незалежно від того, чи має платник податку право на застосування податкової соціальної пільги.

169.4.4. Якщо внаслідок здійсненого перерахунку виникає недоплата утриманого податку, то сума такої недоплати стягується роботодавцем за рахунок суми будь-якого оподатковуваного доходу (після його оподаткування) за відповідний місяць, а в разі недостатності суми такого доходу - за рахунок оподатковуваних доходів наступних місяців, до повного погашення суми такої недоплати.

Якщо внаслідок проведення остаточного розрахунку з платником податку, який припиняє трудові відносини з роботодавцем, виникає сума недоплати, що перевищує суму оподатковуваного доходу платника податку за останній звітний період, то непогашена частина такої недоплати включається до складу податкового зобов'язання платника податку за наслідками звітного податкового року та сплачується самим платником.

Стаття 170. Особливості нарахування (виплати) та оподаткування окремих видів доходів

170.1. Оподаткування доходу від надання нерухомості в оренду (суборенду, емфітевзис), житловий найм (піднайм).

{Назва пункту 170.1 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#)}

170.1.1. Податковим агентом платника податку - орендодавця щодо його доходу від надання в оренду (емфітевзис) земельної ділянки сільськогосподарського призначення, земельної частки (паю), майнового паю є орендар.

{Абзац перший підпункту 170.1.1 пункту 170.1 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#)}

При цьому об'єкт оподаткування визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеної в договорі оренди, але не менше ніж мінімальна сума орендного платежу, встановлена законодавством з питань оренди землі.

170.1.2. Податковим агентом платника податку - орендодавця під час нарахування доходу від надання в оренду об'єктів нерухомості, інших, ніж зазначені в підпункті 170.1.1 цього пункту (включаючи земельну ділянку, що знаходиться під такою нерухомістю, чи присадибну ділянку), є орендар.

При цьому об'єкт оподаткування визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеної в договорі оренди, але не менше ніж мінімальна сума орендного платежу за повний чи неповний місяць оренди. Мінімальна сума орендного платежу визначається за [методикою](#), що затверджується Кабінетом Міністрів України, виходячи з мінімальної вартості місячної оренди одного квадратного метра загальної площі нерухомості з урахуванням місця її розташування, інших функціональних та якісних показників, що встановлюються органом місцевого самоврядування села, селища, міста, об'єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, на території яких вона розташована, та оприлюднюється у спосіб, найбільш доступний для жителів такої територіальної громади. Якщо мінімальну вартість не встановлено чи не оприлюднено до початку звітного (податкового) року, об'єкт оподаткування визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеного в договорі оренди.

{Абзац другий підпункту 170.1.2 пункту 170.1 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

170.1.3. Нерухомість, що належить фізичній особі - нерезиденту, надається в оренду виключно через фізичну особу - підприємця або юридичну особу - резидента (уповноважених осіб), що виконують представницькі функції такого нерезидента на підставі письмового договору та виступають його податковим агентом стосовно таких доходів. Нерезидент, який порушує норми цього пункту, вважається таким, що ухиляється від сплати податку.

170.1.4. Доходи, зазначені у [підпунктах 170.1.1-170.1.3](#) цього пункту, оподатковуються податковим агентом під час їх нарахування (виплати) за ставкою, визначеною [пунктом 167.1](#) статті 167 цього Кодексу.

{Підпункт 170.1.4 пункту 170.1 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

170.1.5. Якщо орендар є фізичною особою, яка не є самозайнятою особою, особою, відповідальною за нарахування та сплату (перерахування) податку до бюджету, є платник податку - орендодавець.

{Абзац перший підпункту 170.1.5 пункту 170.1 статті 170 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

При цьому:

а) такий орендодавець самостійно нараховує та сплачує податок до бюджету в строки, встановлені цим Кодексом для квартального звітного (податкового) періоду, а саме: протягом 40 календарних днів, після останнього дня такого звітного (податкового) кварталу, сума отриманого доходу, сума сплаченого протягом звітного податкового року податку та податкового зобов'язання за результатами такого року відображаються у річній податковій декларації;

б) у разі вчинення нотаріальної дії щодо посвідчення договору оренди об'єктів нерухомості нотаріус зобов'язаний надіслати інформацію про такий договір контролюючому органу за податковою адресою платника податку - орендодавця за [формою](#) та у спосіб, встановлені Кабінетом Міністрів України. За порушення порядку та/або строків подання зазначеної інформації нотаріус несе відповідальність, передбачену статтею 119¹ цього Кодексу;

{Підпункт "б" підпункту 170.1.5 пункту 170.1 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

170.1.6. суб'єкти господарювання, які провадять посередницьку діяльність, пов'язану з наданням послуг з оренди нерухомості (ріелтери), зобов'язані надіслати інформацію про укладені за їх посередництвом цивільно-правові договори (угоди) про оренду нерухомості до контролюючого органу за місцем своєї реєстрації в строки, передбачені для подання податкового розрахунку, за [формою](#), встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац перший підпункту 170.1.6 пункту 170.1 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

За порушення порядку та/або строків подання зазначеної інформації ріелтер несе відповідальність, передбачену статтею 119¹ цього Кодексу.

{Абзац другий підпункту 170.1.6 пункту 170.1 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

170.2. Оподаткування інвестиційного прибутку.

170.2.1. Облік загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами ведеться платником податку самостійно, окремо від інших доходів і витрат. Для цілей оподаткування інвестиційного прибутку звітним періодом вважається календарний рік, за результатами якого платник податку зобов'язаний подати річну [податкову декларацію](#), в якій має відобразити загальний фінансовий результат (інвестиційний прибуток або інвестиційний збиток), отриманий протягом такого звітного року.

{Підпункт 170.2.1 пункту 170.2 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

170.2.2. Інвестиційний прибуток розраховується як позитивна різниця між доходом, отриманим платником податку від продажу окремого інвестиційного активу з урахуванням курсової різниці (за наявності), та його вартістю, що визначається із суми документально підтверджених витрат на придбання такого активу з урахуванням норм [підпунктів 170.2.4-170.2.6](#) цього пункту (крім операцій з деривативами).

{Абзац перший підпункту 170.2.2 пункту 170.2 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

При застосуванні платником податку норм [підпункту 170.2.9](#) цього пункту податковий агент - професійний торговець цінними паперами, включаючи банк, з метою визначення об'єкта оподаткування під час виплати платнику податку доходу за придбані у нього інвестиційні активи враховує документально підтверджені витрати такого платника на придбання цих активів.

{Абзац третій підпункту 170.2.2 пункту 170.2 статті 170 виключено на підставі Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Запровадження обов'язку податкового агента для професійного торговця цінними паперами, включаючи банк, не звільняє платника податку від обов'язку декларування результатів усіх операцій з купівлі та продажу інвестиційних активів, здійснених протягом звітного (податкового) року як на території України, так і за її межами, за винятком випадків, зазначених в [підпункті 170.2.8](#) цього пункту.

До продажу інвестиційного активу прирівнюються також операції з:

обміну інвестиційного активу на інший інвестиційний актив;

зворотного викупу або погашення інвестиційного активу його емітентом, який належав платнику податку;

{Абзац сьомий підпункту 170.2.2 пункту 170.2 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

повернення платнику податку коштів або майна (майнових прав), попередньо внесених ним (або особою, у якої інвестиційний актив був придбаний прямо чи опосередковано) до статутного капіталу емітента корпоративних прав, у разі виходу такого платника податку з числа засновників (учасників) такого емітента, зменшення статутного капіталу такого емітента чи ліквідації такого емітента.

{Абзац восьмий підпункту 170.2.2 пункту 170.2 статті 170 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Придбанням інвестиційного активу вважаються також операції з внесення платником податку коштів або майна до статутного капіталу юридичної особи - резидента в обмін на емітовані ним корпоративні права.

Інвестиційний актив, подарований платнику податку чи успадкований платником податку, вважається придбаним за вартістю, що дорівнює сумі державного мита та податку з доходів фізичних осіб, сплачених у зв'язку з таким даруванням чи успадкуванням.

Інвестиційний прибуток за операціями з деривативами розраховується як позитивна різниця між доходом, отриманим платником податку за операціями з деривативами (похідними інструментами), включаючи отримані суми періодичних або разових виплат, передбачених умовами контрактів (договорів), та документально підтвердженою сумою, сплаченою платником податку іншій стороні такого контракту (договору) з деривативами (похідними інструментами), в тому числі сплаченими сумами періодичних або разових виплат, які передбачені умовами контракту (договору).

{Підпункт 170.2.2 пункту 170.2 статті 170 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Документальним підтвердженням (первинним документом) доходів та витрат за операціями з інвестиційними активами, укладеними в електронній формі на фондовій біржі для клієнтів - учасників фондової біржі, визнається звіт торговця цінними паперами (брокера), який формується на базі біржового звіту та договору на брокерське обслуговування.

{Підпункт 170.2.2 пункту 170.2 статті 170 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

У разі продажу або придбання платником податку інвестиційних активів до/у нерезидентів - пов'язаних осіб або нерезидентів, зареєстрованих у державах (на територіях), що включені до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України відповідно до [підпункту 39.2.1.2](#) підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу, доходи та витрати за такими операціями визначаються:

{Підпункт 170.2.2 пункту 170.2 статті 170 доповнено абзацом тринадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

у розмірі не нижче звичайної ціни у разі продажу платником податку інвестиційного активу;

{Підпункт 170.2.2 пункту 170.2 статті 170 доповнено абзацом чотирнадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

у розмірі не вище звичайної ціни у разі придбання платником податку інвестиційного активу.

{Підпункт 170.2.2 пункту 170.2 статті 170 доповнено абзацом п'ятнадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Положення абзаців тринадцять - п'ятнадцять цього підпункту не застосовуються, якщо покупцем інвестиційного активу є прямо або опосередковано контрольована іноземна компанія, у якій продавець інвестиційного активу є контролюючою особою та яка залишається власником зазначеного інвестиційного активу станом на кінець звітного періоду, у якому відбулося відчуження інвестиційного активу.

{Підпункт 170.2.2 пункту 170.2 статті 170 доповнено абзацом шістнадцятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

170.2.3. Якщо в результаті розрахунку інвестиційного прибутку за правилами, встановленими цією статтею, виникає від'ємне значення, воно вважається інвестиційним збитком.

170.2.4. У разі якщо протягом 30 календарних днів до дня продажу пакета цінних паперів (корпоративних прав) чи деривативів, а також протягом наступних 30 календарних днів з дня такого продажу платник податку придбаває пакет ідентичних цінних паперів (корпоративних прав) чи деривативів, то:

а) інвестиційний збиток, що виник внаслідок такого продажу, не враховується під час визначення загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами;

б) вартість придбаного пакета для цілей оподаткування визначається за ціною його придбання, але не нижче ніж ціна проданого пакета.

170.2.5. Якщо платник податку протягом звітного (податкового) року продає інвестиційний актив за договором, який обумовлює право на його зворотний викуп у наступному році, чи придбаває опціон на такий викуп, інвестиційний збиток, який виникає внаслідок такого продажу, не враховується під час визначення загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами.

Якщо платник податку, який продає інвестиційний актив протягом звітного (податкового) року, внаслідок чого виникає інвестиційний збиток, придбає такий інвестиційний актив або ідентичний йому пакет у наступному звітному (податковому) році, то для цілей оподаткування вартість такого придбаного пакета визначається на рівні ціни проданого пакета, відповідно збільшеної або зменшеної на різницю між цінами придбання таких двох пакетів.

Якщо платник податку продає пакет цінних паперів (корпоративні права) чи деривативів пов'язаним з ним особам, інвестиційний збиток, що виникає внаслідок такого продажу, не враховується під час визначення загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами.

Якщо платник податку дарує інвестиційний актив або передає його у спадщину, інвестиційний збиток, що виникає внаслідок такого дарування або передачі у спадщину, не враховується під час визначення загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами.

170.2.6. До складу загального річного оподатковуваного доходу платника податку включається позитивне значення загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами за наслідками такого звітного (податкового) року.

Загальний фінансовий результат операцій з інвестиційними активами визначається як сума інвестиційних прибутків, отриманих платником податку протягом звітного (податкового) року, зменшена на суму інвестиційних збитків, понесених платником податку протягом такого року.

Якщо загальний фінансовий результат операцій з інвестиційними активами має від'ємне значення, його сума переноситься у зменшення загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами наступних років до його повного погашення.

{Абзац третій підпункту 170.2.6 пункту 170.2 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5519-VI від 06.12.2012](#)}

Фінансовий результат за операціями з цінними паперами чи деривативами визначається платником податку. При цьому платник податку визначає фінансовий результат за операціями з цінними паперами чи деривативами, що перебувають в обігу на фондовій біржі, окремо від фінансового результату за операціями з цінними паперами чи деривативами, що не перебувають в обігу на фондовій біржі.

{Абзац четвертий підпункту 170.2.6 пункту 170.2 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 5519-VI від 06.12.2012](#)}

{Абзац п'ятий підпункту 170.2.6 пункту 170.2 статті 170 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Абзац шостий підпункту 170.2.6 пункту 170.2 статті 170 виключено на підставі Закону [№ 5519-VI від 06.12.2012](#)}

{Абзац сьомий підпункту 170.2.6 пункту 170.2 статті 170 виключено на підставі Закону [№ 5519-VI від 06.12.2012](#)}

{Абзац восьмий підпункту 170.2.6 пункту 170.2 статті 170 виключено на підставі Закону [№ 5519-VI від 06.12.2012](#)}

Для цілей цього пункту під національним законодавством розуміється законодавство тієї держави, на території якої здійснюється обіг цінних паперів чи деривативів (укладення цивільно-правових угод, що тягне за собою перехід права власності на цінні папери чи деривативи).

Дія [підпунктів 170.2.4](#) та [170.2.5](#) не поширюється на придбання або продаж цінних паперів та деривативів, що здійснюються на фондовій біржі, а також у разі:

придбання або продажу пакета акцій розміром понад 25 відсотків статутного капіталу емітента;

викупу акцій емітентом, у тому числі на вимогу власника акцій;

придбання емісійних цінних паперів у процесі їх приватного розміщення;

придбання або продажу цінних паперів, які відповідно до вимог законодавства не можуть перебувати в обігу на фондовій біржі.

Якщо протягом звітного періоду платником податку понесені (нараховані) витрати, пов'язані з придбанням цінних паперів та деривативів, емітенти яких на момент укладання відповідного договору включені Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, такі витрати не враховуються при визначенні фінансового результату за операціями з цінними паперами або деривативами.

{Абзац п'ятнадцятий підпункту 170.2.6 пункту 170.2 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3610-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

170.2.7. Для цілей цього пункту:

а) термін "інвестиційний актив" означає пакет цінних паперів, деривативів чи корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах, випущені одним емітентом;

{Підпункт "а" підпункту 170.2.7 пункту 170.2 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

б) термін "пакет цінних паперів" означає окремий цінний папір, фондовий та товарний дериватив, а також сукупність ідентичних цінних паперів чи фондових та товарних деривативів;

в) термін "ідентичний цінний папір чи дериватив" означає цінні папери чи деривативи, випущені одним емітентом за тотожними умовами емісії, виплати доходу, викупу чи погашення.

170.2.8. Не підлягає оподаткуванню та не включається до загального річного оподаткованого доходу:

а) дохід, отриманий платником податку протягом звітного податкового року від продажу інвестиційних активів, якщо сума такого доходу не перевищує суму, визначену в абзаці першому [підпункту 169.4.1](#) пункту 169.4 статті 169 цього Кодексу;

б) дохід, отриманий платником податку від продажу інвестиційних активів у випадку, визначеному [підпунктами 165.1.40](#) та [165.1.52](#) пункту 165.1 статті 165 цього Кодексу.

{Підпункт "б" підпункту 170.2.8 пункту 170.2 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

У випадках, зазначених у підпунктах "а" і "б" цього підпункту, платник податку не включає до розрахунку загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами суму доходів та витрат на придбання таких інвестиційних активів.

170.2.9. Податковим агентом платника податку, який здійснює операції з інвестиційними активами з використанням послуг професійного торговця цінними паперами, включаючи банк, є такий професійний торговець. Податковий агент під час кожного нарахування платнику інвестиційного прибутку нараховує (утримує) податок за ставкою, визначеною [підпунктом 167.5.1](#) пункту 167.5 статті 167 цього Кодексу, та сплачує (перераховує) утриманий податок до бюджету під час кожного нарахування такого доходу, що не звільняє платника податку від подання річної податкової декларації при отриманні ним доходу, зазначеного у цьому пункті.

{Абзац перший підпункту 170.2.9 пункту 170.2 статті 170 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1588-VII від 04.07.2014](#)}

Методика визначення інвестиційного прибутку професійним торговцем цінними паперами при виконанні функцій податкового агента встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику спільно з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

{Абзац другий підпункту 170.2.9 пункту 170.2 статті 170 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт 170.2.9 пункту 170.2 статті 170 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

170.3. Оподаткування роялті.

170.3.1. Роялті оподатковуються за правилами, встановленими для оподаткування дивідендів, за ставкою, визначеною підпунктом 167.5.1 пункту 167.5 статті 167 цього Кодексу.

{Підпункт 170.3.1 пункту 170.3 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

170.4. Оподаткування процентів.

170.4.1. Податковим агентом платника податку під час нарахування на його користь доходів у вигляді процентів є особа, яка здійснює таке нарахування.

Податковим агентом у строки, визначені цим Кодексом для місячного податкового періоду, до бюджету сплачується (перераховується) загальна сума податку, нарахованого за ставкою, визначеною [пунктом 167.1](#) статті 167 цього Кодексу, із загальної суми процентів, нарахованих за податковий (звітний) місяць на суми банківських вкладних (депозитних) або поточних рахунків, ощадних (депозитних) сертифікатів, вкладів (депозитів) членів кредитної спілки у кредитній спілці.

{Абзац другий підпункту 170.4.1 пункту 170.4 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Доходи, зазначені у цьому підпункті, остаточно оподатковуються податковим агентом під час їх нарахування.

170.4.2. Податкові агенти (банки, кредитні спілки), які нараховують доходи у вигляді процентів, зазначених у підпункті 170.4.1 цього пункту, у податковому розрахунку, подання якого передбачено [підпунктом "б" пункту 176.2 статті 176](#) цього Кодексу, відображають загальну суму нарахованих у звітному податковому періоді доходів та загальну суму утриманого з них податку. При цьому у податковому розрахунку не зазначається інформація про суми окремого банківського вкладного (депозитного) або поточного рахунку, ощадного (депозитного) сертифіката, вкладу (депозиту) члена кредитної спілки у кредитній спілці, суми нарахованих процентів, а також відомості про фізичну особу - платника податку, якій нараховані такі доходи.

170.4.3. Оподаткування процентів та дисконтних доходів, нарахованих на користь фізичних осіб з будь-яких інших доходів, ніж ті, що зазначені у підпункті 170.4.1 цього пункту, здійснюється у загальному порядку, встановленому цим Кодексом для доходів, що остаточно оподатковуються під час їх нарахування, за ставкою, визначеною [пунктом 167.1 статті 167](#) цього Кодексу.

{Підпункт 170.4.3 пункту 170.4 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

170.4.4. У разі дострокового розірвання договору вкладу (депозиту) та здійснення у зв'язку з цим перерахунку доходу у вигляді процентів за процентною ставкою, передбаченою умовами договору для таких випадків, податковий агент проводить перерахунок сум податку, утриманого з такого доходу.

Повернення надміру утриманих сум податку, що виникли внаслідок перерахунку, проведеного відповідно до абзацу першого цього підпункту, здійснюється шляхом зменшення сум податку, що підлягають перерахуванню податковим агентом за поточний та/або наступний податковий (звітний) місяць.

{Пункт 170.4 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1166-VII від 27.03.2014](#); в редакції Закону [№ 1588-VII від 04.07.2014](#)}

170.5. Оподаткування дивідендів.

170.5.1. Податковим агентом платника податку під час нарахування на його користь дивідендів, крім випадків, зазначених у [підпункті 165.1.18 пункту 165.1 статті 165](#) цього Кодексу, є емітент корпоративних прав або за його дорученням інша особа, яка здійснює таке нарахування.

170.5.2. Будь-який резидент, який нараховує дивіденди, включаючи того, який сплачує податок на прибуток підприємств у спосіб, відмінний від загального (є суб'єктом спрощеної системи оподаткування), або звільнений від сплати такого податку з будь-яких підстав, є податковим агентом під час нарахування дивідендів.

170.5.3. Дивіденди, нараховані платнику податку за акціями або іншими корпоративними правами, що мають статус привілейованих, або інший статус, що передбачає виплату фіксованого розміру дивідендів чи суми, що перевищує суму виплат, розраховану на будь-яку іншу акцію (корпоративне право), емітовану таким платником податку згідно з [підпунктом 57.1¹.4 пункту 57.1¹ статті 57](#) цього Кодексу, для цілей оподаткування прирівнюються до виплати заробітної плати з відповідним оподаткуванням.

{Підпункт 170.5.3 пункту 170.5 статті 170 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

170.5.4. Доходи, зазначені в цьому пункті, остаточно оподатковуються податковим агентом під час їх нарахування платнику податку за ставкою, визначеною [підпунктами 167.5.1, 167.5.2 і 167.5.4](#) пункту 167.5 статті 167 цього Кодексу.

{Підпункт 170.5.4 пункту 170.5 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 170.5 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1166-VII від 27.03.2014](#); в редакції Закону [№ 1588-VII від 04.07.2014](#)}

170.6. Оподаткування виграшів та призів

170.6.1. Податковим агентом платника податку під час нарахування (виплати, надання) на його користь доходу у вигляді виграшів (призів) у лотерею чи в інші розіграші, у букмекерському парі, у парі тоталізатора, призів та виграшів у грошовій формі, одержаних за перемогу та/або участь в аматорських спортивних змаганнях, у тому числі у більярдному спорті, є особа, яка здійснює таке нарахування (виплату).

170.6.2. Податковим агентом - оператором лотереї у строки, визначені цим Кодексом для місячного податкового періоду, до бюджету сплачується (перераховується) загальна сума податку, нарахованого за ставкою, визначеною [пунктом 167.1](#) статті 167 цього Кодексу, із загальної суми виграшів (призів), виплачених за податковий (звітний) місяць гравцям у лотерею.

Податкові агенти - оператори лотереї у податковому розрахунку, подання якого передбачено [підпунктом "б"](#) пункту 176.2 статті 176 цього Кодексу, відображають загальну суму нарахованих (виплачених) у звітному податковому періоді доходів у вигляді виграшів (призів) та загальну суму утриманого з них податку. При цьому у податковому розрахунку не зазначається інформація про суми окремого виграшу, суми нарахованого на нього податку, а також відомості про фізичну особу - платника податку, яка одержала дохід у вигляді виграшу (призу).

{Підпункт 170.6.2 пункту 170.6 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

170.6.3. Оподаткування доходів у вигляді виграшів та призів, інших, ніж виграш (приз) у лотерею, здійснюється у загальному порядку, встановленому цим Кодексом для доходів, що остаточно оподатковуються під час їх нарахування, за ставкою, визначеною в [абзаці першому пункту 167.1](#) статті 167 цього Кодексу.

170.6.4. Під час нарахування (виплати) доходів у вигляді виграшів у лотерею або в інших розіграшах, які передбачають попереднє придбання платником податку права на участь у таких лотереях чи розіграшах, не беруться до уваги витрати платника податку у зв'язку з отриманням такого доходу.

170.6.5. Доходи, зазначені у цьому пункті, остаточно оподатковуються під час їх виплати за їх рахунок.

{Пункт 170.6 статті 170 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

170.7. Оподаткування благодійної допомоги.

170.7.1. Не оподатковується та не включається до загального місячного або річного оподатковуваного доходу платника податку благодійна, у тому числі гуманітарна допомога (далі - благодійна допомога), яка надходить на його користь у вигляді коштів або майна

(безоплатно виконаної роботи, наданої послуги) та відповідає вимогам, визначеним цим пунктом.

Для цілей оподаткування благодійна допомога поділяється на цільову та нецільову.

Цільовою є благодійна допомога, що надається під визначені умови та напрями її витрачання, а нецільовою вважається допомога, яка надається без встановлення таких умов або напрямів;

170.7.2. не включається до оподатковуваного доходу цільова або нецільова благодійна допомога, що надається платнику податку, який постраждав внаслідок:

а) екологічних, техногенних та інших катастроф у місцевостях, оголошених згідно з [Конституцією України](#) зонами надзвичайної екологічної ситуації, - у граничних сумах, визначених Кабінетом Міністрів України;

б) стихійного лиха, аварій, епідемій та епізоотій загальнодержавного або місцевого характеру, які завдали шкоди або створюють загрозу здоров'ю громадян, навколишньому природному середовищу, викликали або можуть викликати людські жертви чи втрату власності громадян, у зв'язку з якими рішення про залучення (надання) благодійної допомоги було прийнято відповідно Кабінетом Міністрів України або органом місцевого самоврядування, у граничних сумах, визначених Кабінетом Міністрів України або органом місцевого самоврядування відповідно.

Благодійна допомога, що надається на зазначені цілі, повинна розподілятися через державний чи місцевий бюджет або через банківські рахунки благодійних організацій, Товариства Червоного Хреста України, внесених до Реєстру неприбуткових організацій та установ.

Для цілей цього підпункту вважається цільовою благодійною допомогою та не підлягає оподаткуванню профспілкова виплата, здійснена за рішенням профспілки, прийнятим в установленому порядку на користь члена такої профспілки, який має статус постраждалого внаслідок обставин, зазначених у цьому підпункті;

170.7.3. не включається до оподатковуваного доходу сума нецільової благодійної допомоги, у тому числі матеріальної, що надається резидентами - юридичними або фізичними особами на користь платника податку протягом звітного податкового року сукупно у розмірі, що не перевищує суми граничного розміру доходу, визначеного згідно з абзацом першим [підпункту 169.4.1](#) пункту 169.4 статті 169 цього Кодексу, встановленого на 1 січня такого року.

Положення цього підпункту не поширюються на профспілкові виплати своїм членам, умови звільнення яких від оподаткування передбачені [підпунктом 165.1.47](#) пункту 165.1 статті 165 цього Кодексу.

Благодійник - юридична особа зазначає відомості про надані суми нецільової благодійної допомоги у податковій звітності.

У разі отримання нецільової благодійної допомоги від благодійника - фізичної чи юридичної особи платник податку зобов'язаний подати річну податкову декларацію із зазначенням її суми, якщо загальна сума отриманої нецільової благодійної допомоги протягом звітного податкового року перевищує її граничний розмір, установлений [абзацом першим підпункту 169.4.1](#) пункту 169.4 статті 169 цього Кодексу.

170.7.4. Не включається до оподатковуваного доходу цільова благодійна допомога, що надається резидентами - юридичними чи фізичними особами у будь-якій сумі (вартості):

а) закладу охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування платника податку або члена його сім'ї першого ступеня споріднення, особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю або дитини, в якій хоча б один із батьків є особою з інвалідністю; дитини-сироти, напівсироти; дитини з багатодітної чи малозабезпеченої родини; дитини, батьки якої позбавлені батьківських прав, у тому числі для придбання ліків (донорських компонентів, протезно-ортопедичних виробів, виробів медичного призначення для індивідуального користування осіб з інвалідністю) у розмірах, що не перекриваються виплатами з фонду загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування, крім витрат на косметичне лікування або косметичну хірургію (включаючи косметичне протезування, не пов'язане з медичними показаннями), водолікування та геліотерапію, не пов'язані з хронічними захворюваннями, лікування та протезування зубів з використанням дорогоцінних металів, гальванопластики та порцеляни, аборти (крім абортів, які проводяться за медичними показаннями, або якщо вагітність стала наслідком зґвалтування), операції з переміни статі; лікування венеричних захворювань (крім СНІДу та венеричних захворювань, причиною яких стало нестатеве зараження або зґвалтування), лікування тютюнової чи алкогольної залежності; придбання ліків, медичних засобів та пристосувань, які не включені до переліку життєво необхідних, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

протезно-ортопедичним підприємствам, реабілітаційним установам для компенсації вартості платних реабілітаційних послуг, технічних та інших засобів реабілітації, наданих платнику податку, визнаному в установленому порядку особою з інвалідністю, або його дитині з інвалідністю, у розмірах, що не перекриваються виплатами з бюджетів і фонду загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування;

б) будинку маляти, будинку дитини, будинку-інтернату, школі-інтернату (у тому числі спеціальній, санаторній або для сиріт), дитячому будинку сімейного типу, прийомній сім'ї, школі соціальної реабілітації, притулку для неповнолітніх; приймальнику-розподільнику для дітей органу Національної поліції України для розподілу благодійної допомоги між особами, які не досягли вісімнадцятирічного віку та перебувають у цих закладах;

{Підпункт "б" підпункту 170.7.4 пункту 170.7 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1293-IX від 02.03.2021](#)}

в) державному або комунальному закладу чи благодійній організації, у тому числі Товариству Червоного Хреста України, що надають послуги особам, які не мають житла, з харчування та облаштування на нічліг;

г) пенітенціарному закладу для поліпшення умов утримання, харчування чи медичного обслуговування осіб, які перебувають у слідчих ізоляторах чи місцях позбавлення волі, або безпосередньо таким особам;

г) будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю та їх відділенням, пансіонату для ветеранів війни і праці, геріатричному пансіонату для поліпшення умов їх утримання, харчування, медичного обслуговування, соціальної реабілітації, реабілітаційному центру, територіальному центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг), центрам обліку і закладам соціального захисту для бездомних осіб, центрам соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, санаторіям для ветеранів та осіб з інвалідністю, які утримуються за рахунок державного та місцевого бюджетів, для розподілу благодійної допомоги між особами, які перебувають у таких закладах;

{Підпункт "г" підпункту 170.7.4 пункту 170.7 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

д) платнику податку, який проводить наукове дослідження або розробку, для відшкодування вартості обладнання, матеріалів, інших витрат (крім виплат заробітної плати, додаткових благ, інших витрат для особистих потреб) за умови, якщо результати таких досліджень чи розробок оприлюднюються та не можуть бути предметом патентування чи інших обмежень у оприлюдненні чи безоплатному поширенні об'єктів права інтелектуальної (промислової) власності, отриманих у результаті таких досліджень або розробок, а також якщо отримання такої допомоги не буде передумовою для виникнення будь-яких договірних зобов'язань між благодійником або третьою особою та набувачем благодійної допомоги у майбутньому, крім обов'язків з цільового використання такої благодійної допомоги;

е) аматорській спортивній організації, клубу для компенсації витрат з придбання або оренди спортивного знаряддя та інвентарю, користування спортивними майданчиками, приміщеннями чи спорудами для проведення тренувань, забезпечення участі спортсмена-аматора у спортивних змаганнях, придбання спортивної форми та харчування під час таких змагань.

Термін "аматорська спортивна організація, клуб" означає громадську організацію, діяльність якої не спрямована на отримання доходу.

Термін "спортсмен-аматор" означає особу, чия спортивна діяльність не спрямована на отримання доходу, за винятком отримання нагород чи винагород від імені держави, органів місцевого самоврядування або громадських організацій як України, так і інших держав у вигляді медалей, грамот, пам'ятних призов у негрошовій формі, а також як сума відшкодування витрат, пов'язаних з відрядженням такого спортсмена-аматора до місця проведення змагання, у межах встановлених законодавством норм для відрядження працівника;

є) навчальному закладу у вигляді плати за навчання або за надання додаткових послуг з навчання особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю або дитини, в якій хоча б один із батьків є особою з інвалідністю; дитини-сироти, напівсироти; дитини з багатодітної чи малозабезпеченої родини; дитини, батьки якої позбавлені батьківських прав;

ж) платнику податків, визнаному в установленому порядку особою з інвалідністю, законному представнику дитини з інвалідністю для виконання зобов'язань держави згідно із законодавством України по забезпеченню технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення, автомобілем за рахунок бюджетних коштів (за умови зняття особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю з обліку на забезпечення такими засобами, виробами, автомобілем за рахунок бюджетних коштів). Категорії осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю, перелік технічних та інших засобів реабілітації, виробів медичного призначення, марок автомобілів, зазначених у цьому підпункті, затверджуються законодавством.

До запровадження системи загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування норми [підпункту "а"](#) цього підпункту поширюються на загальну суму (вартість) благодійної допомоги, отриманої набувачем на такі цілі (з урахуванням зазначених у цьому пункті обмежень).

Благодійна допомога, отримана дитячими будинками сімейного типу або прийомними сім'ями, звільняється від оподаткування, якщо її сума (вартість) не перевищує триста тисяч гривень протягом звітного податкового року під час дії договору державної опіки.

170.7.5. Набувач цільової благодійної допомоги у вигляді коштів має право на її використання протягом строку, встановленого умовами такої допомоги, але не більше 12 календарних місяців, наступних за місяцем отримання такої допомоги, крім допомоги, наданої на лікування, право на використання якої становить не більше 24 календарних

місяців, наступних за місяцем отримання такої допомоги, за винятком отримання благодійної допомоги у вигляді ендавменту. Якщо цільова благодійна допомога у вигляді коштів не використовується її набувачем протягом такого строку та не повертається благодійнику до його закінчення, то такий набувач зобов'язаний включити невикористану суму такої допомоги до складу загального річного оподаткованого доходу та сплатити відповідний податок.

{Абзац перший підпункту 170.7.5 пункту 170.7 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Термін "ендавмент" означає суму коштів або цінних паперів, які вносяться благодійником у банк або небанківську фінансову установу, завдяки чому набувач благодійної допомоги отримує право на використання процентів або дивідендів, нарахованих на суму такого ендавменту. При цьому такий набувач не має права витратити або відчужувати основну суму такого ендавменту без згоди благодійника.

170.7.6. Набувач цільової благодійної допомоги має право звернутися до контролюючого органу з поданням щодо продовження строку використання такої цільової благодійної допомоги з наведенням обставин, які свідчать про неможливість її повного використання у зазначені цим пунктом строки, а керівник (його заступник або уповноважена особа) такого контролюючого органу має право прийняти рішення про таке продовження. Якщо контролюючий орган відмовляє у такому продовженні, його рішення може бути оскаржене в порядку, визначеному для оскарження рішення контролюючого органу відповідно до цього Кодексу.

{Підпункт 170.7.6 пункту 170.7 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

170.7.7. Забороняється надавати благодійну допомогу органам державної влади та органам місцевого самоврядування або створеним ними неприбутковим організаціям або за їх дорученням - третім особам, якщо надання такої благодійної допомоги є попередньою або наступною умовою видачі платнику податку будь-якого дозволу, ліцензії, узгодження, надання державної послуги чи прийняття іншого рішення на його користь або прискорення такої видачі, надання, прийняття (спрощення процедури).

Дії посадових (службових) осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування з висування таких умов вважаються діями з вимагання коштів або майна у розмірі благодійної чи спонсорської допомоги.

170.7.8. не включається до оподаткованого доходу благодійна допомога, що надається згідно з [підпунктом 165.1.54](#) пункту 165.1 статті 165 цього Кодексу:

а) у будь-якій сумі (вартості), що надається:

платникам податку, визначеним [абзацом другим підпункту "а"](#) та [підпунктом "б"](#) підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 цього Кодексу, - для закупівлі або у вигляді спеціальних засобів індивідуального захисту (касок, бронежилетів, виготовлених відповідно до військових стандартів), технічних засобів спостереження, лікарських засобів, засобів особистої гігієни, продуктів харчування, предметів речового забезпечення чи інших товарів (робіт, послуг) за [переліком](#), що визначається Кабінетом Міністрів України, чи для оплати (компенсації) вартості лікарських засобів, донорських компонентів, виробів медичного призначення, технічних та інших засобів реабілітації, платних послуг з лікування, забезпечення виробами медичного призначення, технічними та іншими засобами реабілітації, послуг медичної реабілітації, санаторно-курортного оздоровлення;

платникам податку, визначеним [абзацами третім - п'ятим підпункту "а"](#) підпункту 165.1.54 пункту 165.1 статті 165 цього Кодексу, як допомога на лікування та медичне

обслуговування (обстеження, діагностику), у тому числі для оплати (компенсації) вартості лікарських засобів, донорських компонентів, виробів медичного призначення, технічних та інших засобів реабілітації, платних послуг з лікування, забезпечення виробами медичного призначення, технічними та іншими засобами реабілітації, послуг медичної реабілітації, санаторно-курортного оздоровлення;

{Абзац третій підпункту "а" підпункту 170.7.8 пункту 170.7 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

б) у сумі, що сукупно протягом звітного (податкового) року не перевищує 500 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, - на відновлення втраченого майна та на інші потреби за переліком, який визначається Кабінетом Міністрів України, що виникли у платників податку, визначених [підпунктом 165.1.54](#) пункту 165.1 статті 165 цього Кодексу. Якщо загальна сума отриманої благодійної допомоги протягом звітного (податкового) року перевищує зазначений граничний розмір, сума перевищення над таким розміром оподатковується за ставкою, встановленою [пунктом 167.1](#) статті 167 цього Кодексу, і платник податку зобов'язаний подати річну податкову декларацію із зазначенням сум благодійної допомоги.

{Підпункт "б" підпункту 170.7.8 пункту 170.7 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

{Пункт 170.7 статті 170 доповнено підпунктом 170.7.8 згідно із Законом [№ 1668-VII від 02.09.2014](#)}

170.7¹. Оподаткування бюджетного гранту.

170.7¹.1. Не оподатковується та не включається до загального місячного або річного оподатковуваного доходу платника податку дохід у вигляді бюджетного гранту під час його нарахування (виплати, надання) на користь платника податків.

170.7¹.2. Податковим агентом платника податку під час нарахування (виплати, надання) на його користь доходу у вигляді бюджетного гранту є надавач такого гранту.

Податкові агенти - надавачі бюджетних грантів у податковому розрахунку, подання якого передбачено [підпунктом "б"](#) пункту 176.2 статті 176 цього Кодексу, відображають (за звітний квартал) суму нарахованих (виплачених) у звітному податковому періоді доходів у вигляді бюджетних грантів. При цьому у податковому розрахунку зазначаються відомості про укладені договори з надання бюджетних грантів та їх умови, у тому числі строк виконання договору, реєстраційний номер облікової картки фізичної особи - платника податку, яка одержала бюджетний грант, або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті). Також зазначається інформація про факт використання платником податку бюджетного гранту або його частини за цільовим призначенням або порушення платником податків умов договору про цільове використання бюджетного гранту, про повне або часткове повернення платником податку бюджетного гранту на користь податкового агента - надавача бюджетного гранту (у разі такого повернення).

170.7¹.3. У разі невиключення податковим агентом - надавачем бюджетних грантів до податкового розрахунку інформації про порушення платником податку умов договору про цільове використання бюджетного гранту такий надавач бюджетного гранту зобов'язаний виконати всі обов'язки податкового агента щодо доходів, визначених цим пунктом.

170.7¹.4. У разі якщо платником податку допущено порушення цільового використання цільового гранту, платник податків зобов'язаний відобразити суму доходу, отриманого у вигляді бюджетного гранту (його частини), щодо якої допущено порушення відповідних

умов договору про цільове використання гранту, у складі річного оподаткованого доходу за відповідний звітний рік та подати річну [податкову декларацію](#) відповідно до цього Кодексу і самостійно сплатити податок з таких доходів.

170.7¹.5. У разі якщо платником податку повернуто повністю чи частково бюджетний грант на користь надавача гранту (податкового агента) у звітному (податковому) році його виплати (надання), такий платник податку має право у порядку, встановленому [статтею 42](#) цього Кодексу, повідомити про це контролюючий орган з наданням копій документів, що підтверджують факт такого повернення. При цьому платник податку звільняється від обов'язку відобразити таку частину виплаченого (наданого) та повернутого гранту у складі доходів у річній [податковій декларації](#) та сплатити податок з відповідних доходів.

У разі якщо платником податку повернуто бюджетний грант на користь надавача гранту (податкового агента) повністю чи частково у календарному році, що настає за звітним (податковим) роком, у якому було включено відповідну суму гранту до річного оподаткованого доходу, платник податків має право подати уточнюючу [податкову декларацію](#) та зменшити суму річного оподаткованого доходу за відповідний звітний рік на повернуту суму гранту, за умови надання копій документів, що підтверджують факт повернення відповідного гранту або його частини на користь надавача гранту (податкового агента).

{Статтю 170 доповнено пунктом 170.7¹ згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

170.8. Оподаткування доходів, отриманих за договорами довгострокового страхування життя (у тому числі страхування довічних пенсій), недержавного пенсійного забезпечення, пенсійних вкладів та за договорами довічного управління.

170.8.1. Податковим агентом платника податку - отримувача виплати, довічної пенсії чи викупної суми є страховик-резидент, який нараховує страхову виплату чи викупну суму за договором недержавного пенсійного забезпечення або довгострокового страхування життя.

Податковим агентом платника податку - учасника недержавних пенсійних фондів є адміністратор недержавних пенсійних фондів, який нараховує виплату за договором з недержавним пенсійним фондом.

Податковим агентом платника податку - вкладника за договором пенсійного вкладу або учасника фонду банківського управління є банк, який здійснює виплати за договором пенсійного вкладу або рахунком учасника фонду банківського управління.

Податковим агентом платника податку - одержувача одноразової виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду або недержавного пенсійного фонду є адміністратор такого фонду.

170.8.2. Податковий агент утримує та сплачує (перераховує) до бюджету податок за ставкою, встановленою [пунктом 167.1](#) статті 167 цього Кодексу, з:

{Абзац перший підпункту 170.8.2 пункту 170.8 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

а) 60 відсотків суми:

одноразової страхової виплати за договором довгострокового страхування життя у разі досягнення застрахованою особою певного віку, обумовленого у такому страховому договорі, чи її доживання до закінчення строку такого договору.

Якщо вигодонабувач є страхувальником за договором, оподаткуванню підлягає величина перевищення страхової виплати над сумою внесених страхових платежів за правилами оподаткування доходів від розміщення коштів на депозитних рахунках;

одноразової страхової виплати за договором страхування довічних пенсій, за винятком одноразової виплати, передбаченої у [підпункті "в" підпункту 170.8.3](#) цього пункту;

виплати пенсії на визначений строк, що проводиться з недержавного пенсійного фонду учаснику фонду в порядку та строки, визначені законодавством;

регулярних та послідовних виплат (ануїтетів) за договором довгострокового страхування життя, пенсійних виплат за договором пенсійного вкладу, пенсійних та цільових виплат учасника фонду банківського управління, виплат довічної пенсії (довічні ануїтети), крім випадків, зазначених у [підпункті "а" підпункту 170.8.3](#) цього пункту;

б) викупної суми у разі дострокового розірвання страхувальником договору довгострокового страхування життя;

в) суми коштів, з якої не було утримано (сплачено) податок та яка виплачується вкладнику з його пенсійного вкладу або рахунка учасника фонду банківського управління у зв'язку з достроковим розірванням договору пенсійного вкладу, договору довірчого управління, договору недержавного пенсійного забезпечення.

170.8.3. Не оподатковуються під час їх нарахування (виплати) податковим агентом:

а) сума регулярних та послідовних виплат (ануїтетів) за договором довгострокового страхування життя або пенсійних виплат за договором пенсійного вкладу, пенсійних та цільових виплат учасника фонду банківського управління, пенсійних виплат на визначений строк, одноразових пенсійних виплат або довічних пенсій, нарахованих та/або виплачених платнику податку - резиденту, який не досяг повноліття або має вік не менше ніж 70 років;

{Підпункт "а" підпункту 170.8.3 пункту 170.8 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

б) сума страхової виплати за договором довгострокового страхування життя, якщо внаслідок страхового випадку застрахована особа отримала інвалідність I групи;

в) сума виплати за договором пенсійного вкладу, виплат з рахунка учасника фонду банківського управління, виплати пенсії на визначений строк, довічної пенсії або одноразової виплати, якщо вкладник, учасник фонду банківського управління, учасник недержавного пенсійного фонду чи застрахована особа отримала інвалідність I групи;

{Підпункт "в" підпункту 170.8.3 пункту 170.8 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

г) сума одноразової пенсійної виплати учаснику недержавного пенсійного фонду або Накопичувального фонду за рахунок коштів Накопичувального фонду.

Дохід у вигляді страхової виплати або виплати за договором пенсійного вкладу, договором довірчого управління чи за договором недержавного пенсійного забезпечення, що у разі смерті застрахованої особи сплачується вигодонабувачу або спадкоємцю платника податку, оподатковується за правилами, встановленими цим Кодексом для оподаткування спадщини.

Сума доходів, отриманих за договорами довгострокового страхування життя, пенсійними вкладками, договорами довірчого управління, укладеними з учасниками фондів банківського управління, та недержавного пенсійного забезпечення, що підлягають оподаткуванню, зменшується на суму внесків, сплачених за такими договорами до 1 січня 2004 року.

{Абзац сьомий підпункту 170.8.3 пункту 170.8 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

170.9. Оподаткування суми надміру витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт, не повернутої у встановлений строк.

170.9.1. Податковим агентом платника податку під час оподаткування суми, виданої платнику податку під звіт та не повернутої ним протягом встановленого [підпунктом 170.9.2](#) цього пункту строку, є особа, що видала таку суму, а саме:

а) на відрядження - у сумі, що перевищує суму витрат платника податку на таке відрядження, розрахованій згідно із цим підпунктом.

Не є доходом платника податку - фізичної особи, яка перебуває у трудових відносинах із своїм роботодавцем або є членом керівних органів підприємств, установ, організацій, сума відшкодованих йому у встановленому законодавством порядку витрат на відрядження в межах фактичних витрат, а саме, на проїзд (у тому числі перевезення багажу, бронювання транспортних квитків) як до місця відрядження і назад, так і за місцем відрядження (у тому числі на орендованому транспорті), оплату вартості проживання у готелях (мотелях), а також включених до таких рахунків витрат на харчування чи побутові послуги (прання, чищення, лагодження та прасування одягу, взуття чи білизни), на найм інших жилих приміщень, оплату телефонних розмов, оформлення закордонних паспортів, дозволів на в'їзд (віз), обов'язкове страхування, інші документально оформлені витрати, пов'язані з правилами в'їзду та перебування у місці відрядження, в тому числі будь-які збори і податки, що підлягають сплаті у зв'язку із здійсненням таких витрат.

Зазначені в абзаці другому цього підпункту витрати не є об'єктом оподаткування цим податком лише за наявності підтвердних документів, що засвідчують вартість цих витрат у вигляді транспортних квитків або транспортних рахунків (багажних квитанцій), у тому числі електронних квитків за наявності посадкового талона, якщо його обов'язковість передбачена правилами перевезення на відповідному виді транспорту, та розрахункових документів про їх придбання за всіма видами транспорту, в тому числі чартерних рейсів, рахунків, отриманих із готелів (мотелів) або від інших осіб, що надають послуги з розміщення та проживання фізичної особи, в тому числі бронювання місць у місцях проживання, страхових полісів тощо.

{Абзац третій підпункту "а" підпункту 170.9.1 пункту 170.9 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Включаються до оподатковуваного доходу вартість алкогольних напоїв і тютюнових виробів, суми "чайових", за винятком випадків, коли суми таких "чайових" включаються до рахунку згідно із законами країни перебування, а також плата за видовищні заходи.

До оподатковуваного доходу не включаються також витрати на відрядження, не підтверджені документально, на харчування та фінансування інших власних потреб фізичної особи (добові витрати), понесені у зв'язку з таким відрядженням у межах території України, але не більш як 0,1 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, в розрахунку за кожен календарний день такого відрядження, а для відряджень за кордон - не вище 80 євро за кожен календарний день такого відрядження за офіційним обмінним курсом гривні до євро, установленим Національним банком України, в розрахунку за кожен такий день.

{Абзац п'ятий підпункту "а" підпункту 170.9.1 пункту 170.9 статті 170 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Кабінетом Міністрів України окремо визначаються граничні [норми добових](#) для відрядження членів екіпажів суден/інших транспортних засобів або суми, що

спрямовуються на харчування таких членів екіпажів замість добових, якщо такі судна (інші транспортні засоби):

проводять комерційну, промислову, науково-пошукову чи риболовецьку діяльність за межами територіальних вод України;

виконують міжнародні рейси для провадження навігаційної діяльності чи перевезення пасажирів або вантажів за плату за межами повітряного або митного кордону України;

використовуються для проведення аварійно-рятувальних та пошуково-рятувальних робіт за межами митного кордону або територіальних вод України.

Суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів, визначаються Кабінетом Міністрів України. Сума добових для таких категорій фізичних осіб не може перевищувати суму, встановлену цим підпунктом.

Сума добових визначається в разі відрядження:

у межах України та країн, в'їзд громадян України на територію яких не потребує наявності візи (дозволу на в'їзд), - згідно з наказом про відрядження та відповідними первинними документами;

до країн, в'їзд громадян України на територію яких здійснюється за наявності візи (дозволу на в'їзд), - згідно з наказом про відрядження за наявності документальних доказів перебування особи у відрядженні (відміток прикордонних служб про перетин кордону, проїзних документів, рахунків на проживання та/або будь-яких інших документів, що підтверджують фактичне перебування особи у відрядженні).

{Абзац тринадцятий підпункту "а" підпункту 170.9.1 пункту 170.9 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

За відсутності зазначених відповідних підтвердних документів сума добових включається до оподаткованого доходу платника податку.

{Абзац чотирнадцятий підпункту "а" підпункту 170.9.1 пункту 170.9 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Будь-які витрати на відрядження не включаються до оподаткованого доходу платника податку за наявності документів, що підтверджують зв'язок такого відрядження з господарською діяльністю роботодавця/сторони, що відряджає, зокрема (але не виключно) таких: запрошень сторони, що приймає, діяльність якої збігається з діяльністю роботодавця/сторони, що відряджає; укладеного договору чи контракту; інших документів, які встановлюють або засвідчують бажання встановити цивільно-правові відносини; документів, що засвідчують участь відрядженої особи в переговорах, конференціях або симпозиумах, інших заходах, які проводяться за тематикою, що збігається з господарською діяльністю роботодавця/сторони, що відряджає.

Якщо згідно із законами країни відрядження або країн, територією яких здійснюється транзитний рух до країни відрядження, обов'язково необхідно здійснити страхування життя або здоров'я відрядженої особи чи її цивільної відповідальності (у разі використання транспортних засобів), то витрати на таке страхування не включаються до оподаткованого доходу платника податку.

За запитом представника контролюючого органу роботодавець/сторона, що відряджає, забезпечує за власний рахунок переклад підтвердних документів, виданих іноземною мовою;

{Підпункт "а" підпункту 170.9.1 пункту 170.9 статті 170 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

б) під звіт для виконання окремих цивільно-правових дій від імені та за рахунок особи, що їх видала, - у сумі, що перевищує суму фактичних витрат платника податку на виконання таких дій.

Для цілей цього пункту до суми перевищення не включаються та не оподатковуються документально підтверджені витрати, здійснені за рахунок готівкових чи безготівкових коштів, наданих платнику податку під звіт роботодавцем на організацію та проведення прийомів, презентацій, свят, розваг та відпочинку, придбання та розповсюдження подарунків, у встановлених межах, що здійснені таким платником та/або іншими особами з рекламними цілями.

{Абзац другий підпункту "б" підпункту 170.9.1 пункту 170.9 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Сума податку, нарахована на суму такого перевищення, утримується особою, що видала такі кошти, за рахунок будь-якого оподатковуваного доходу (після його оподаткування) платника податку за відповідний місяць, а у разі недостатності суми доходу - за рахунок оподатковуваних доходів наступних звітних місяців до повної сплати суми такого податку.

У разі коли платник податку припиняє трудові або цивільно-правові відносини з особою, що видала такі кошти, сума податку утримується за рахунок останньої виплати оподатковуваного доходу під час проведення остаточного розрахунку, а у разі недостатності суми такого доходу непогашена частина податку включається до податкового зобов'язання платника податку за наслідками звітного (податкового) року.

Якщо повне утримання такої суми податку є неможливим внаслідок смерті платника податку чи визнання його судом безвісно відсутнім або оголошення його судом померлим, така сума утримується під час нарахування доходу за останній для такого платника податку податковий період, а в непогашеній частині визнається безнадійною до сплати.

170.9.2. Звіт про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, подається за [формою](#), встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, до закінчення п'ятого банківського дня, що настає за днем, у якому платник податку:

{Абзац перший підпункту 170.9.2 пункту 170.9 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

а) завершує таке відрядження;

б) завершує виконання окремої цивільно-правової дії за дорученням та за рахунок особи, що видала кошти під звіт.

За наявності надміру витрачених коштів їх сума повертається платником податку в касу або зараховується на банківський рахунок особи, що їх видала, до або під час подання зазначеного звіту.

170.9.3. Дія цього пункту поширюється також на витрати, пов'язані з відрядженням чи виконанням деяких цивільно-правових дій, що були оплачені з використанням корпоративних платіжних карток, дорожніх, банківських або іменних чеків, інших платіжних документів, з урахуванням таких особливостей:

а) у разі якщо під час службових відряджень відряджена особа - платник податку отримав готівку з застосуванням платіжних карток, він подає звіт про використання

виданих на відрядження коштів і повертає суму надміру витрачених коштів до закінчення третього банківського дня після завершення відрядження;

б) у разі якщо під час службових відряджень відряджена особа - платник податку застосував платіжні картки для проведення розрахунків у безготівковій формі, а строк подання платником податку звіту про використання виданих на відрядження коштів не перевищує 10 банківських днів, за наявності поважних причин роботодавець (самозайнята особа) може його продовжити до 20 банківських днів (до з'ясування питання в разі виявлення розбіжностей між відповідними звітними документами).

170.10. Оподаткування доходів, отриманих нерезидентами.

170.10.1. Доходи з джерелом їх походження в Україні, що нараховуються (виплачуються, надаються) на користь нерезидентів, оподатковуються за правилами та ставками, визначеними для резидентів (з урахуванням особливостей, визначених деякими нормами цього розділу для нерезидентів).

170.10.2. У разі якщо доходи з джерелом їх походження в Україні виплачуються нерезиденту іншим нерезидентом, то вони мають зараховуватися на рахунок, відкритий таким нерезидентом у банку-резиденті, режим якого встановлюється Національним банком України. При цьому такий банк-резидент вважається податковим агентом під час проведення будь-яких видаткових операцій з такого рахунка.

У разі виплати нерезидентом таких доходів іншому нерезиденту готівкою або в негрошовій формі нерезидент - отримувач такого доходу зобов'язаний самостійно нарахувати та сплатити (перерахувати) податок до бюджету протягом 20 календарних днів після отримання таких доходів, але не пізніше закінчення строку його перебування в Україні.

Порядок виконання норм цього підпункту визначається Кабінетом Міністрів України за погодженням з Національним банком України.

170.10.3. У разі якщо доходи з джерелом їх походження в Україні виплачуються нерезиденту резидентом - юридичною або самозайнятою фізичною особою, такий резидент вважається податковим агентом нерезидента щодо таких доходів. Під час укладення договору з нерезидентом, умови якого передбачають отримання таким нерезидентом доходу з джерелом його походження в Україні, резидент зобов'язаний зазначити в договорі ставку податку, що буде застосована до таких доходів.

170.10.4. За результатами звітного податкового року, в якому іноземець набув статусу резидента України, він має подати річну податкову декларацію, в якій зазначає доходи з джерелом їх походження в Україні та іноземні доходи.

170.10.5. Оподаткування доходів нерезидентів від участі в гастрольних заходах.

Для цілей цього розділу гастрольними заходами визначаються видовищні заходи (концерти, вистави, циркові, лекційно-концертні, розважальні програми, творчі вечори, виступи пересувних циркових колективів, пересувні механізовані атракціони типу "Луна-парк" тощо) за участю закладів культури (підприємств, установ чи організацій), у тому числі самостійних професійних колективів та виконавців сольних концертів.

Дія цього підпункту не поширюється на благодійні гастрольні заходи, що проводяться відповідно до законодавства України.

Оподаткування доходів нерезидентів від участі в гастрольних заходах здійснюється податковими агентами на загальних підставах, визначених цим розділом.

До податкових агентів учасників гастрольних заходів прирівнюються суб'єкти господарювання - концертні майданчики, з якими безпосередньо укладаються договори оренди на провадження гастрольного заходу. Суб'єкти господарювання - концертні майданчики виконують функції податкових агентів в частині перевірки повноти та своєчасності сплати податку іноземними учасниками гастрольних заходів (їх представником) або самостійно сплачують податок за відповідним договором з таким учасником (його представником) до бюджету за місцем розташування таких концертних майданчиків.

170.11. Оподаткування іноземних доходів.

170.11.1. У разі якщо джерело виплат будь-яких оподатковуваних доходів є іноземним, сума такого доходу включається до загального річного оподаткованого доходу платника податку - отримувача, який зобов'язаний подати річну [податкову декларацію](#), та оподатковується за ставкою, визначеною [пунктом 167.1](#) статті 167 цього Кодексу, крім доходів, визначених [підпунктом 167.5.4](#) пункту 167.5 статті 167 цього Кодексу, що оподатковуються за ставкою, визначеною [підпунктом 167.5.4](#) пункту 167.5 статті 167 цього Кодексу, крім прибутку від операцій з інвестиційними активами, що оподатковується в порядку, визначеному [пунктом 170.2](#) статті 170 цього Кодексу, та крім прибутку контрольованих іноземних компаній, що оподатковується в порядку, визначеному пунктом 170.13 цієї статті.

{Підпункт 170.11.1 пункту 170.11 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

170.11.2. У разі якщо згідно з нормами міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, платник податку може зменшити суму річного податкового зобов'язання на суму податків, сплачених за кордоном, він визначає суму такого зменшення за зазначеними підставами у річній податковій декларації.

У разі відсутності в платника податку підтверджуючих документів щодо суми отриманого ним доходу з іноземних джерел та суми сплаченого ним податку в іноземній юрисдикції, оформлених відповідно до [статті 13](#) цього Кодексу, такий платник зобов'язаний подати до контролюючого органу за своєю податковою адресою заяву про перенесення строку подання податкової декларації до 31 грудня року, наступного за звітним. У разі неподання в установлений строк податкової декларації платник податків несе відповідальність, встановлену цим Кодексом та іншими законами.

170.11.3. Не зараховуються у зменшення суми річного податкового зобов'язання платника податку:

- а) податки на капітал (приріст капіталу), податки на майно;
- б) поштові податки;
- в) податки на реалізацію (продаж);

г) інші непрямі податки незалежно від того, чи належать вони до категорії прибуткових податків або вважаються окремими податками згідно із законодавством іноземних держав.

170.11.4. Сума податку з іноземного доходу платника податку - резидента, сплаченого за межами України, не може перевищувати суму податку, розраховану на базі загального річного оподаткованого доходу такого платника податку відповідно до законодавства України.

170.12. Оподаткування доходів, отриманих фізичними особами у вигляді плати (відсотків), що розподіляється на пайові членські внески членів кредитної спілки.

170.12.1. Податковим агентом платника податку при нарахуванні (виплаті) на його користь плати (відсотків), що розподіляється на пайові членські внески членів кредитної спілки, є кредитна спілка, що оподатковує такий дохід за ставкою, визначеною [пунктом 167.1](#) статті 167 цього Кодексу.

{Підпункт 170.12.1 пункту 170.12 статті 170 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1588-VII від 04.07.2014](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

170.12.2. Кредитна спілка, що виплачує плату (відсотки), що розподіляється на пайові членські внески членів кредитної спілки, платникам цього податку, надає контролюючому органу у строки, встановлені цим Кодексом для податкового кварталу, податковий розрахунок про нараховану плату (відсотки) та утриманий на неї податок.

Стаття 171. Особи, відповідальні за утримання (нарахування) та сплату (перерахування) податку до бюджету

171.1. Особою, відповідальною за нарахування, утримання та сплату (перерахування) до бюджету податку з доходів у вигляді заробітної плати, є роботодавець, який виплачує такі доходи на користь платника податку.

171.2. Особою, відповідальною за нарахування, утримання та сплату (перерахування) до бюджету податку з інших доходів, є:

- а) податковий агент - для оподатковуваних доходів з джерела їх походження в Україні;
- б) платник податку - для іноземних доходів та доходів, джерело виплати яких належить особам, звільненим від обов'язків нарахування, утримання або сплати (перерахування) податку до бюджету.

Стаття 172. Порядок оподаткування операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого майна

172.1. Дохід, отриманий платником податку від продажу (обміну) не частіше одного разу протягом звітного податкового року житлового будинку, квартири або їх частини, кімнати, садового (дачного) будинку (включаючи об'єкт незавершеного будівництва таких об'єктів, земельну ділянку, на якій розташовані такі об'єкти, а також господарсько-побутові споруди та будівлі, розташовані на такій земельній ділянці), а також земельної ділянки, що не перевищує норми безоплатної передачі, визначеної статтею 121 [Земельного кодексу України](#) залежно від її призначення, та за умови перебування такого майна у власності платника податку понад три роки, не оподатковується.

{Абзац перший пункту 172.1 статті 172 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Умова щодо перебування такого майна у власності платника податку понад три роки не розповсюджується на майно, отримане таким платником у спадщину.

{Пункт 172.1 статті 172 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Дохід від відчуження господарсько-побутових споруд, що розташовані на одній ділянці з житловим або садовим (дачним) будинком та продаються разом з ним, для цілей оподаткування окремо не визначається.

172.2. Дохід, отриманий платником податку від продажу протягом звітного податкового року більш як одного з об'єктів нерухомості (крім операцій з відчуження

житлової нерухомості банками в порядку звернення стягнення за договорами іпотеки, що забезпечують кредит, наданий в іноземній валюті), зазначених у пункті 172.1 цієї статті, або від продажу об'єкта нерухомості, не зазначеного в пункті 172.1 цієї статті, підлягає оподаткуванню за ставкою, визначеною [пунктом 167.2](#) статті 167 цього Кодексу.

{Абзац перший пункту 172.2 статті 172 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1383-IX від 13.04.2021](#)}

Дохід від продажу (обміну) об'єкта незавершеного будівництва оподатковується у порядку, визначеному цією статтею для об'єктів нерухомого майна.

{Пункт 172.2 статті 172 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

172.3. Дохід від продажу об'єкта нерухомості визначається виходячи з ціни, зазначеної в договорі купівлі-продажу, але не нижче оціночної вартості такого об'єкта, розрахованої модулем електронного визначення оціночної вартості Єдиної бази даних звітів про оцінку, або не нижче ринкової вартості такого об'єкта, визначеної суб'єктом оціночної діяльності (оцінювачем) відповідно до законодавства та зазначеної у звіті про оцінку, зареєстрованому в Єдиній базі даних звітів про оцінку.

Єдина база даних звітів про оцінку (далі - Єдина база) - державна автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система, до складу якої входять база даних, програмне забезпечення, модуль електронного визначення оціночної вартості, сервіс послуги електронного визначення оціночної вартості та автоматичного формування електронних довідок про оціночну вартість об'єкта нерухомості.

Єдина база забезпечує:

1) внесення, оновлення, створення, зберігання, передавання та автоматичне оприлюднення відповідної інформації про об'єкт нерухомості та його вартість (крім інформації про нормативну грошову оцінку земельної ділянки);

2) реєстрацію, авторизацію (ідентифікацію) суб'єктів оціночної діяльності (оцінювачів) та нотаріусів;

3) внесення суб'єктами оціночної діяльності (оцінювачами) звітів про оцінку та інформації з них напряму та безпосередньо до Єдиної бази;

4) реєстрацію і зберігання звітів про оцінку в Єдиній базі з автоматичним присвоєнням кожному звіту унікального реєстраційного номера;

5) електронне визначення оціночної вартості об'єктів нерухомості та автоматичне формування на запит фізичних і юридичних осіб електронних довідок про оціночну вартість об'єктів нерухомості з автоматичним присвоєнням кожній довідці унікального реєстраційного номера;

6) автоматичний обмін інформацією і документами, доступ до яких здійснюється за допомогою мережі Інтернет.

Власником Єдиної бази, прав інтелектуальної власності на Єдину базу та її програмного забезпечення є держава в особі Фонду державного майна України.

Фонд державного майна України є держателем, розпорядником та адміністратором Єдиної бази, а також власником всієї інформації, що міститься в ній.

Єдина база повинна забезпечувати збереження та належний захист всієї інформації щодо об'єктів нерухомості, оціночна вартість яких визначається та перевіряється, можливість доступу до інформації суб'єктів оціночної діяльності (оцінювачів), нотаріусів та контролюючих органів у межах повноважень.

Інформація Єдиної бази про об'єкт нерухомості та його вартість, у тому числі звіти про оцінку, автоматично оприлюднюються на офіційному веб-сайті Фонду державного майна України в режимі реального часу (крім інформації з обмеженим доступом). До такої інформації забезпечується відкритий, прямий неавторизований доступ з можливістю завантаження у форматі відкритих даних.

Для цілей цього пункту до інформації з обмеженим доступом не належить інформація про суб'єктів оціночної діяльності (оцінювачів).

Порядок ведення Єдиної бази затверджується Фондом державного майна України за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

З метою формування інформаційної основи для визначення оціночної вартості об'єкта нерухомості Фонд державного майна України використовує інформаційні джерела з відкритим доступом та дані про ціни, зазначені в договорах купівлі-продажу об'єктів нерухомості, внесені нотаріусами до Єдиної бази, а також дані про ринкову вартість об'єктів нерухомості, внесені до Єдиної бази на підставі звітів про оцінку.

Визначення оціночної вартості об'єкта нерухомості здійснюється автоматично, на підставі даних про об'єкт нерухомості, внесених до Єдиної бази будь-якою особою за допомогою мережі Інтернет, що підтверджуються офіційними документами на такий об'єкт. Перелік даних, які вносяться особою до Єдиної бази з метою визначення оціночної вартості об'єкта нерухомості, затверджується Фондом державного майна України.

За результатом визначення оціночної вартості об'єкта нерухомості Єдиною базою формується довідка про його оціночну вартість з автоматичним присвоєнням кожній довідці унікального реєстраційного номера.

Якщо особа не погоджується з результатами автоматичного визначення оціночної вартості об'єкта нерухомості, вона має право звернутися до суб'єкта оціночної діяльності (оцінювача) з метою визначення ринкової вартості такого об'єкта.

Внесення інформації зі звітів про оцінку до Єдиної бази здійснюється суб'єктом оціночної діяльності (оцінювачем) на підставі звіту про оцінку, електронна версія якого зберігається в Єдиній базі. Перелік даних про об'єкт нерухомості зі звіту про оцінку, які вносяться суб'єктом оціночної діяльності (оцінювачем) до Єдиної бази з метою реєстрації звіту у Єдиній базі, затверджується Фондом державного майна України. Звіти про оцінку реєструються в Єдиній базі суб'єктами оціночної діяльності (оцінювачами) виключно з використанням кваліфікованого електронного підпису оцінювачів, які безпосередньо проводили оцінку.

Реєстрація звіту про оцінку з присвоєнням йому унікального реєстраційного номера здійснюється Єдиною базою за умови, що визначена у звіті про оцінку ринкова вартість об'єкта нерухомості перебуває в межах допустимого 25-відсоткового цінового діапазону ринкових цін на співставні об'єкти нерухомості, інформація про які міститься у Єдиній базі. Алгоритми встановлення Єдиною базою співставних об'єктів нерухомості визначаються Фондом державного майна України.

У разі якщо визначена у звіті про оцінку ринкова вартість об'єкта нерухомості виходить за межі допустимого 25-відсоткового цінового діапазону, Єдина база автоматично відмовляє в реєстрації такого звіту. У такому разі особа, яка використовує звіт про оцінку, або суб'єкт оціночної діяльності (оцінювач) має право протягом п'яти робочих днів з дня відмови у реєстрації звіту про оцінку звернутися через Єдину базу або письмово до Фонду державного майна України із заявою про забезпечення рецензування звіту про оцінку відповідно до Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну

діяльність". Фонд державного майна України розглядає таку заяву не більше п'яти робочих днів з моменту отримання та приймає відповідне рішення. Зазначене рішення не пізніше наступного робочого дня після його прийняття реєструється Фондом державного майна України в Єдиній базі. Звіт про оцінку за результатами рецензування підлягає реєстрації в Єдиній базі із присвоєнням йому унікального реєстраційного номера, за умови прийняття такого рішення.

Доступ, внесення, перевірка інформації до/з Єдиної бази здійснюються безоплатно. Формування електронних довідок про оціночну вартість об'єкта нерухомості здійснюється безоплатно.

Звіт про оцінку, не зареєстрований у Єдиній базі, без присвоєного унікального реєстраційного номера відповідно до вимог цієї статті або з дати реєстрації якого минуло більше шести місяців, для цілей оподаткування не застосовується. Єдина база не присвоює унікальний реєстраційний номер звіту про оцінку, якщо з дати звіту про оцінку (або у разі здійснення рецензування звіту про оцінку - з дати завершення такого рецензування) минуло більше п'яти робочих днів.

Під час посвідчення правочинів з продажу (обміну) об'єктів нерухомості нотаріус перевіряє зміст електронної довідки про оціночну вартість об'єкта нерухомості на достовірність даних про об'єкт нерухомості, унікальний реєстраційний номер та дату формування цієї довідки або реєстрації звіту про оцінку в Єдиній базі та наявність присвоєного йому унікального реєстраційного номера, а також звіряє інформацію про суб'єкта оціночної діяльності (оцінювача) та ринкову вартість об'єкта нерухомості, які містяться у звіті про оцінку, з даними Єдиної бази.

Довідка про оціночну вартість об'єкта нерухомості за результатами електронного визначення оціночної вартості є чинною впродовж 30 календарних днів з дня її формування Єдиною базою.

Доступ нотаріуса до Єдиної бази для перевірки факту формування Єдиною базою довідки про оціночну вартість об'єкта нерухомості чи реєстрації звіту про оцінку в Єдиній базі та присвоєння йому унікального реєстраційного номера, а також для внесення до Єдиної бази інформації про ціну об'єкта нерухомості, зазначену в договорі купівлі-продажу, що ним посвідчується, є безоплатним.

У разі обміну об'єкта нерухомості на інший (інші) об'єкти нерухомості дохід платника податку у вигляді отриманої ним грошової компенсації від відчуження об'єкта нерухомості, визначеного:

а) [абзацом першим](#) пункту 172.1 цієї статті, - не оподатковується;

б) [пунктом 172.2](#) цієї статті, - оподатковується за ставкою, визначеною [пунктом 167.2](#) статті 167 цього Кодексу.

{Пункт 172.3 статті 172 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#); в редакції Закону [№ 354-IX від 05.12.2019](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1](#) розділу II}

172.4. Під час проведення операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомості між фізичними особами нотаріус посвідчує відповідний договір за наявності електронної довідки про оціночну вартість такого об'єкта нерухомості або звіту про оцінку, зареєстрованого відповідно до пункту 172.3 цієї статті, та документа про сплату податку до бюджету стороною (сторонами) договору і вносить до Єдиної бази інформацію про ціну договору купівлі-продажу.

Нотаріус щокварталу в порядку, встановленому цим розділом для податкового розрахунку, подає до контролюючого органу за місцем розташування державної нотаріальної контори або робочого місця приватного нотаріуса інформацію про посвідчені ним протягом звітного кварталу договори купівлі-продажу (міни) між фізичними особами, включаючи інформацію про ціну таких договорів та розмір сплаченого податку у розрізі кожного договору.

{Пункт 172.4 статті 172 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 354-IX від 05.12.2019](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1](#) розділу II}

172.5. Сума податку визначається та самостійно сплачується через банківські установи:

а) особою, яка продає або обмінює з іншою фізичною особою нерухомість, - до нотаріального посвідчення договору купівлі-продажу, міни;

б) особою, у власності якої перебував об'єкт нерухомості, відчужений за рішенням суду про зміну власника та перехід права власності на таке майно. Фізична особа зобов'язана відобразити дохід від такого відчуження у річній податковій декларації.

{Пункт 172.5 статті 172 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

172.6. У разі невчинення нотаріальної дії щодо посвідчення договору купівлі-продажу, міни об'єкта нерухомості, за яким сплачено податок, платник податку має право на повернення надміру сплаченої суми податку на підставі податкової декларації, поданої в установленому порядку, та підтвердних документів про фактичну сплату податку.

172.7. Одночасно з дією [пункту 172.4](#) цієї статті, якщо стороною договору купівлі-продажу, міни об'єкта нерухомого майна є юридична особа чи самозайнята особа, така особа є податковим агентом платника податку щодо нарахування, утримання та сплати (перерахування) до бюджету податку з доходів, отриманих платником податку від такого продажу (обміну).

{Пункт 172.7 статті 172 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

172.8. Для цілей цієї статті під продажем розуміється будь-який перехід права власності на об'єкти нерухомості, крім їх успадкування та дарування.

172.9. Дохід від операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомості, що здійснюються фізичними особами - нерезидентами, оподатковується згідно із цією статтею в порядку, встановленому для резидентів, за ставкою, визначеною у [пункті 167.1](#) статті 167 цього Кодексу.

{Пункт 172.9 статті 172 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

172.10. Продаж резидентами та нерезидентами успадкованого (отриманого в подарунок) об'єкта нерухомості підлягає оподаткуванню згідно з положеннями цієї статті.

172.11. Порядок визначення оціночної вартості нерухомості та об'єктів незавершеного будівництва, що продаються (обмінюються), визначається Фондом державного майна України.

{Пункт 172.11 статті 172 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Стаття 173. Порядок оподаткування операцій з продажу або обміну об'єктів рухомого майна

173.1. Дохід платника податку від продажу (обміну) об'єкта рухомого майна протягом звітного податкового року оподатковується за ставкою, визначеною в [пункті 167.2](#) статті 167 цього Кодексу.

Дохід від продажу (обміну) об'єкта рухомого майна (крім легкових автомобілів, мотоциклів, мопедів) визначається виходячи з ціни, зазначеної у договорі купівлі-продажу (міни), але не нижче оціночної вартості цього об'єкта, визначеної згідно із законом.

{Абзац другого пункту 173.1 статті 173 в редакції Закону [№ 5413-VI від 02.10.2012](#)}

Дохід від продажу (обміну) легкового автомобіля, мотоцикла, мопеда визначається виходячи з ціни, зазначеної у договорі купівлі-продажу (міни), але не нижче середньоринкової вартості відповідного транспортного засобу або не нижче його оціночної, ринкової вартості, визначеної згідно із законом (за вибором платника податку).

{Абзац пункту 173.1 статті 173 в редакції Закону [№ 5413-VI від 02.10.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 354-IX від 05.12.2019](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1](#) розділу II}

Середньоринкова вартість легкових автомобілів, мотоциклів, мопедів визначається щокварталу центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері економічного розвитку, у [порядку](#), встановленому Кабінетом Міністрів України (для кожної марки, моделі таких транспортних засобів з урахуванням року випуску та пробігу, на підставі аналізу фактичних цін продажу відповідних транспортних засобів), і оприлюднюється на офіційному веб-сайті цього органу в режимі вільного доступу до 10 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

{Абзац пункту 173.1 статті 173 в редакції Закону [№ 5413-VI від 02.10.2012](#)}

173.2. Як виняток із положень [пункту 173.1](#) цієї статті, дохід, отриманий платником податку від продажу (обміну) протягом звітного (податкового) року одного з об'єктів рухомого майна у вигляді легкового автомобіля та/або мотоцикла, та/або мопеда, не підлягає оподаткуванню.

Дохід, отриманий платником податку від продажу (обміну) протягом звітного (податкового) року другого об'єкта рухомого майна у вигляді легкового автомобіля та/або мотоцикла, та/або мопеда, підлягає оподаткуванню за ставкою, визначеною [пунктом 167.2](#) статті 167 цього Кодексу.

{Абзац другого пункту 173.2 статті 173 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Дохід, отриманий платником податку від продажу (обміну) протягом звітного (податкового) року третього та наступних об'єктів рухомого майна у вигляді легкового автомобіля та/або мотоцикла, та/або мопеда або іншого транспортного засобу підлягає оподаткуванню за ставкою, визначеною [пунктом 167.1](#) статті 167 цього Кодексу.

{Пункт 173.2 статті 173 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 173.2 статті 173 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 5413-VI від 02.10.2012](#)}

173.3. У разі якщо стороною договору купівлі-продажу об'єкта рухомого майна є юридична особа чи самозайнята особа, така особа вважається податковим агентом платника податку та зобов'язана виконати всі визначені цим розділом функції податкового агента. При цьому податковий агент утримує податок за ставками, визначеними відповідно до пунктів 173.1 або 173.2 цієї статті з урахуванням інформації про черговість продажу

рухомого майна, зазначеної платником податку у договорі купівлі-продажу чи в окремій заяві.

{Абзац перший пункту 173.3 статті 173 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі продажу (обміну) об'єкта рухомого майна за посередництвом юридичної особи (її філії, відділення, іншого відокремленого підрозділу) або представництва нерезидента чи фізичної особи - підприємця або укладення та оформлення договорів відчуження транспортних засобів у присутності посадових осіб органів, які здійснюють реєстрацію (перереєстрацію) транспортних засобів, такий посередник або відповідний орган виконує функції податкового агента стосовно подання до контролюючого органу інформації про суму доходу та суму сплаченого до бюджету податку в порядку та строки, встановлені для податкового розрахунку, а платник податку під час укладання договору зобов'язаний самостійно сплатити до бюджету податок з доходу від операцій з продажу (обміну) об'єктів рухомого майна.

{Абзац другий пункту 173.3 статті 173 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

173.4. Під час проведення операцій з відчуження об'єктів рухомого майна в порядку, передбаченому цією статтею:

нотаріус посвідчує відповідний договір купівлі-продажу (міни) об'єктів рухомого майна (крім легкових автомобілів, мотоциклів, мопедів) за наявності документа про оцінку майна та документа про сплату до бюджету продавцем (сторонами договору міни) податку, обчисленого виходячи із ціни, зазначеної в договорі;

{Абзац другий пункту 173.4 статті 173 в редакції Закону [№ 5413-VI від 02.10.2012](#)}

при продажу (обміні) легкових автомобілів, мотоциклів, мопедів відповідні договори посвідчуються нотаріусом за наявності документа про сплату до бюджету продавцем (сторонами договору міни) податку, обчисленого виходячи із зазначеної у договорі купівлі-продажу (міни), але не нижче середньоринкової вартості таких транспортних засобів;

{Абзац пункту 173.4 статті 173 в редакції Закону [№ 5413-VI від 02.10.2012](#)}

якщо при продажу (обміні) легкових автомобілів, мотоциклів, мопедів проводиться їх оцінка відповідно до закону, нотаріус посвідчує відповідні договори за наявності документа про сплату до бюджету продавцем (сторонами договору міни) податку, обчисленого виходячи з такої оціночної вартості таких транспортних засобів, та документа про оцінку транспортних засобів.

{Абзац пункту 173.4 статті 173 в редакції Закону [№ 5413-VI від 02.10.2012](#)}

Нотаріус щокварталу подає до контролюючого органу за місцем розташування державної нотаріальної контори або робочого місця приватного нотаріуса інформацію про посвідчені договори купівлі-продажу (міни), про вартість кожного договору та про суму сплаченого податку у порядку, встановленому цим розділом для податкового розрахунку;

{Абзац пункту 173.4 статті 173 в редакції Закону [№ 5413-VI від 02.10.2012](#)}

суб'єкт господарювання, який надає послуги з укладення біржових угод або бере участь в їх укладенні за наявності оціночної вартості такого рухомого майна та документа про сплату податку сторонами договору, щокварталу подає до контролюючого органу інформацію про такі угоди, включаючи інформацію про суму доходу та суму сплаченого до бюджету податку, в порядку та строки, встановлені для податкового розрахунку.

Органи, у присутності посадових осіб яких між фізичними особами здійснюються укладення та оформлення договорів купівлі-продажу (міни, поставки), а також інших

договорів, здійснюють у встановленому законом порядку реєстрацію таких транспортних засобів за наявності оціночної або середньоринкової вартості такого рухомого майна та документа про сплату податку сторонами договору, обчисленого в установленому цим Кодексом порядку, та щокварталу подають до контролюючого органу інформацію про такі договори (угоди), включаючи інформацію про суму доходу та суму сплаченого до бюджету податку, в порядку та строки, встановлені для податкового розрахунку.

{Пункт 173.4 статті 173 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Для цілей цього пункту платник податку самостійно визначає суму податку і сплачує його до бюджету через банківські установи.

У разі ухвалення судом, третейським судом рішення про зміну власника та перехід права власності на рухоме майно сума податку визначається та самостійно сплачується через банківські установи особою, у власності якої перебував об'єкт рухомого майна, відчужений за таким рішенням, на підставі відображення ним доходу від такого відчуження у складі загального річного оподатковуваного доходу.

{Пункт 173.5 статті 173 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

173.6. Дохід від операцій з продажу (обміну) об'єктів рухомого майна, що здійснюються фізичними особами - нерезидентами, оподатковується згідно з цією статтею в порядку, встановленому для резидентів, за ставкою, визначеною у [пункті 167.1](#) статті 167 цього Кодексу.

{Пункт 173.6 статті 173 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

173.7. Продаж резидентами та нерезидентами успадкованого (отриманого в подарунок) об'єкта рухомого майна підлягає оподаткуванню згідно з положеннями цієї статті.

173.8. Для цілей цієї статті під продажем розуміється будь-який перехід права власності на об'єкти рухомого майна, крім їх успадкування та дарування. Норми цієї статті не застосовуються до операцій з валютними цінностями, які оподатковуються відповідно до [підпункту 165.1.51](#) пункту 165.1 статті 165 цього Кодексу.

{Пункт 173.8 статті 173 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Стаття 174. Оподаткування доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину чи дарунок коштів, майна, майнових чи немайнових прав

174.1. Об'єкти спадщини платника податку поділяються з метою оподаткування на:

а) об'єкт нерухомості;

б) об'єкт рухомого майна, зокрема:

предмет антикваріату або витвір мистецтва;

природне дорогоцінне каміння чи дорогоцінний метал, прикраса з використанням дорогоцінних металів та/або природного дорогоцінного каміння;

будь-який транспортний засіб та приладдя до нього;

інші види рухомого майна;

в) об'єкт комерційної власності, а саме: цінні папери (крім депозитного (ощадного), іпотечного сертифіката), корпоративне право, власність на об'єкт бізнесу як такий, тобто

власність на цілісний майновий комплекс, інтелектуальна (промислова) власність або право на отримання доходу від неї, майнові та немайнові права;

г) сума страхового відшкодування (страхових виплат) за страховими договорами, а також сума, що зберігається відповідно на пенсійному депозитному рахунку, накопичувальному пенсійному рахунку, індивідуальному пенсійному рахунку спадкодавця - учасника накопичувальної системи пенсійного забезпечення;

г) готівка або кошти, що зберігаються на рахунках спадкодавця, відкритих у банківських і небанківських фінансових установах, у тому числі депозитні (ощадні), іпотечні сертифікати, сертифікати фонду операцій з нерухомістю.

174.2. Об'єкти спадщини оподатковуються:

174.2.1. за нульовою ставкою:

а) об'єкти спадщини, що успадковується членами сім'ї спадкодавця першого та другого ступенів споріднення;

{Підпункт "а" підпункту 174.2.1 пункту 174.2 статті 174 в редакції Закону [№ 1910-VIII від 23.02.2017](#) - застосовується до доходів, отриманих починаючи з 1 січня 2017 року платником податків у вигляді спадщини/дарунка}

б) вартість власності, зазначеної в [підпунктах "а", "б", "г" пункту 174.1](#) цієї статті, що успадковується особою, яка є особою з інвалідністю І групи або має статус дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, та вартість власності, зазначеної в [підпунктах "а", "б" пункту 174.1](#), що успадковуються дитиною з інвалідністю;

в) грошові заощадження, поміщені до 2 січня 1992 року в установи Ощадного банку СРСР та державного страхування СРСР, що діяли на території України, а також у державні цінні папери (облігації Державної цільової безпроцентної позики 1990 року, облігації Державної внутрішньої вигрешної позики 1982 року, державні казначейські зобов'язання СРСР, сертифікати Ощадного банку СРСР) та грошові заощадження громадян України, поміщені в установи Ощадного банку України та колишнього Укрдержстраху протягом 1992-1994 років, погашення яких не відбулося, що успадковуються будь-яким спадкоємцем;

174.2.2. за ставкою, визначеною [пунктом 167.2](#) статті 167 цього Кодексу, вартість будь-якого об'єкта спадщини, що успадковується спадкоємцями, які не зазначені у [підпункті 174.2.1](#) цього пункту;

{Підпункт 174.2.2 пункту 174.2 статті 174 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1910-VIII від 23.02.2017](#) - застосовується до доходів, отриманих починаючи з 1 січня 2017 року платником податків у вигляді спадщини/дарунка}

174.2.3. за ставкою, визначеною у [пункті 167.1](#) статті 167 цього Кодексу, для будь-якого об'єкта спадщини, що успадковується спадкоємцем від спадкодавця-нерезидента, та для будь-якого об'єкта спадщини, що успадковується спадкоємцем-нерезидентом від спадкодавця-резидента.

{Підпункт 174.2.3 пункту 174.2 статті 174 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

174.3. Особами, відповідальними за сплату (перерахування) податку до бюджету, є спадкоємці, які отримали спадщину.

Дохід у вигляді вартості успадкованого майна (кошти, майно, майнові чи немайнові права) у межах, що підлягає оподаткуванню, зазначається в річній податковій декларації, крім спадкоємців-нерезидентів, які зобов'язані сплатити податок до нотаріального

оформлення об'єктів спадщини або в сільських населених пунктах - до оформлення уповноваженою на це посадовою особою відповідного органу місцевого самоврядування за місцем відкриття спадщини, та спадкоємців, які отримали у спадщину об'єкти, що оподатковуються за нульовою ставкою податку на доходи фізичних осіб, а також іншими спадкоємцями - резидентами, які сплатили податок до нотаріального оформлення об'єктів спадщини.

{Абзац другий пункту 174.3 статті 174 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4661-VI від 24.04.2012](#), [№ 1910-VIII від 23.02.2017](#) - застосовується до доходів, отриманих починаючи з 1 січня 2017 року платником податків у вигляді спадщини/дарунка}

174.4. Нотаріус за місцем розташування державної нотаріальної контори або робочого місця приватного нотаріуса та/або в сільських населених пунктах - уповноважена на це посадова особа відповідного органу місцевого самоврядування за місцем відкриття спадщини щокварталу подають до контролюючого органу інформацію про видачу свідоцтва про право на спадщину в порядку, встановленому цим розділом для податкового розрахунку. У такому самому порядку нотаріуси подають інформацію про посвідчення договорів дарування.

При цьому у такому податковому розрахунку обов'язково зазначається сума доходу у вигляді вартості успадкованого майна, отриманого платником податку, зазначеним у [підпункті 174.2.2](#) цього пункту.

Нотаріус або в сільських населених пунктах - уповноважена на це посадова особа відповідного органу місцевого самоврядування видає спадкоємцю-нерезиденту свідоцтво про право на спадщину за наявності документа про сплату таким спадкоємцем податку з вартості об'єкта спадщини.

{Пункт 174.4 статті 174 в редакції Закону [№ 1910-VIII від 23.02.2017](#) - застосовується до доходів, отриманих починаючи з 1 січня 2017 року платником податків у вигляді спадщини/дарунка}

174.5. *{Абзац перший пункту 174.5 статті 174 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}*

У разі переходу права на отримання страхових виплат згідно із статтею 1229 [Цивільного кодексу України](#) податковим агентом є страхувальник - фінансова установа.

174.6. Об'єкти дарування, зазначені в [пункті 174.1](#) цієї статті, подаровані платнику податку іншою фізичною особою, оподатковуються згідно з правилами, встановленими цим розділом для оподаткування спадщини.

Доходи у вигляді дарунка, нараховані (виплачені, надані) платнику податку юридичною особою або самозайнятою особою, оподатковуються на загальних підставах, передбачених цим розділом для оподаткування додаткового блага.

{Абзац другий пункту 174.6 статті 174 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 174.6 статті 174 в редакції Закону [№ 1910-VIII від 23.02.2017](#) - застосовується до доходів, отриманих починаючи з 1 січня 2017 року платником податків у вигляді спадщини/дарунка}

174.7. Вартість легкових автомобілів, мотоциклів, мопедів, отриманих у спадщину чи дарунок, які підлягають оподаткуванню згідно з цією статтею, визначається у порядку, встановленому [абзацом третім пункту 173.1](#) статті 173 цього Кодексу.

{Статтю 174 доповнено пунктом 174.7 згідно із Законом [№ 5413-VI від 02.10.2012](#)}

174.8. У разі спадкування будь-яких об'єктів спадщини, які оподатковуються за нульовою ставкою, ринкова вартість таких об'єктів з метою оподаткування не визначається.

{Абзац перший пункту 174.8 статті 174 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 354-IX від 05.12.2019](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1](#) розділу II}

Якщо об'єкти, подаровані платнику податку, оподатковуються за нульовою ставкою, ринкова вартість таких об'єктів з метою оподаткування не визначається.

{Абзац другий пункту 174.8 статті 174 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 354-IX від 05.12.2019](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1](#) розділу II}

В інших випадках отримання доходів у вигляді об'єктів спадщини/дарунків об'єктом оподаткування є оціночна вартість або ринкова вартість таких об'єктів спадщини/дарунків, визначена відповідно до [пункту 172.3](#) статті 172 цього Кодексу.

{Абзац третій пункту 174.8 статті 174 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 354-IX від 05.12.2019](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1](#) розділу II}

{Статтю 174 доповнено пунктом 174.8 згідно із Законом [№ 1910-VIII від 23.02.2017](#) - застосовується до доходів, отриманих починаючи з 1 січня 2017 року платником податків у вигляді спадщини/дарунка}

Стаття 175. Визначення суми процентів, сплачених платником податку за користування іпотечним житловим кредитом з метою нарахування податкової знижки

175.1. Платник податку - резидент має право включити до податкової знижки частину суми процентів за користування іпотечним житловим кредитом, наданим позичальнику в національній або іноземній валютах, фактично сплачених протягом звітного податкового року.

При сплаті процентів за іпотечним житловим кредитом в іноземній валюті сума платежів за такими процентами, здійснених в іноземній валюті, перераховується у гривні за офіційним валютним (обмінним) курсом Національного банку України, що діє на день сплати таких процентів.

Таке право виникає в разі якщо за рахунок іпотечного житлового кредиту будується чи купується житловий будинок (квартира, кімната), визначений платником податку як основне місце його проживання, зокрема згідно з позначкою в паспорті про реєстрацію за місцезнаходженням такого житла.

175.2. У разі якщо будинок (квартира, кімната) купується за рахунок іпотечного житлового кредиту, частина суми процентів, що включається до податкової знижки платника податку - позичальника іпотечного житлового кредиту, дорівнює добутку суми процентів, фактично сплачених платником податку протягом звітного податкового року в рахунок його погашення, і коефіцієнта, що враховує мінімальну площу житла для визначення податкової знижки, розрахованого відповідно до пункту 175.3 цієї статті.

У разі якщо будинок (квартиру, кімнату) збудовано за рахунок іпотечного житлового кредиту, частина суми процентів, що включається до податкової знижки платника податку - позичальника іпотечного житлового кредиту, нарахована в перший рік погашення такого кредиту, може бути включена до податкової знижки за результатами звітного податкового року, в якому збудований об'єкт житлової іпотеки переходить у власність платника податку та починає використовуватися як основне місце проживання, з послідовним перенесенням права на включення до податкової знижки наступних щорічних фактично сплачених платником податку сум процентів протягом передбаченого пунктом 175.4 цієї статті строку

дії права на включення частини таких процентів до податкової знижки. При цьому загальний розмір частини суми процентів, дозволених для включення до податкової знижки, дорівнює добутку суми процентів, фактично сплачених платником податку - позичальником протягом відповідного звітного податкового року, що враховується в погашення, і коефіцієнта, що враховує мінімальну площу житла для визначення податкової знижки, розрахованого відповідно до пункту 175.3 цієї статті.

175.3. Коефіцієнт, що враховує мінімальну площу житла для визначення податкової знижки на суму процентів за іпотечним житловим кредитом, обчислюється за такою формулою:

$$K = \text{МП} / \text{ФП},$$

де К - коефіцієнт;

МП - мінімальна загальна площа житла, що дорівнює 100 квадратним метрам;

ФП - фактична загальна площа житла, що будується (придбавається) платником податку за рахунок іпотечного кредиту.

У разі якщо цей коефіцієнт більший ніж одиниця, до податкової знижки включається сума фактично сплачених процентів за іпотечним кредитом без застосування такого коефіцієнта.

175.4. Право на включення до податкової знижки суми, розрахованої згідно з цією статтею, надається платнику податку за одним іпотечним кредитом протягом 10 послідовних календарних років починаючи з року, в якому:

об'єкт житлової іпотеки придбавається;

збудований об'єкт житлової іпотеки переходить у власність платника податку та починає використовуватися як основне місце проживання.

У разі якщо іпотечний житловий кредит має строк погашення більше ніж 10 календарних років, право на включення частини суми процентів до податкової знижки за новим іпотечним житловим кредитом виникає у платника податку після повного погашення основної суми та процентів попереднього іпотечного житлового кредиту.

Платник податку може відновити право на включення частини суми процентів, фактично сплачених за новим іпотечним житловим кредитом, до податкової знижки без дотримання зазначених у цій статті строків у разі:

а) примусового продажу або конфіскації об'єкта іпотеки у випадках, передбачених законом;

б) ліквідації об'єкта житлової іпотеки за рішенням місцевого органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування у випадках, передбачених законом;

в) зруйнування об'єкта житлової іпотеки або визнання його непридатним для використання з причин непереборної сили (форс-мажорних обставин);

г) продажу об'єкта іпотеки у зв'язку з неплатоспроможністю (банкрутством) платника податку відповідно до закону.

175.5. У разі якщо сума одержаного фізичною особою іпотечного житлового кредиту перевищує суму, витрачену на придбання (будівництво) предмета іпотеки, до складу витрат включається сума відсотків, сплачена за користування іпотечним кредитом у частині, витраченій за цільовим призначенням.

Стаття 176. Забезпечення виконання податкових зобов'язань та зобов'язань з єдиного внеску

{Назва статті 176 в редакції Закону [№ 116-IX від 19.09.2019](#)}

176.1. Платники податку зобов'язані:

а) вести облік доходів і витрат в обсягах, необхідних для визначення суми загального річного оподаткованого доходу, у разі якщо такий платник податку зобов'язаний відповідно до цього розділу подавати декларацію або має право на таке подання з метою повернення надміру сплачених податків, у тому числі при застосуванні права на податкову знижку.

[Форми](#) такого обліку та [порядок](#) його ведення визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

б) отримувати та зберігати протягом строку давності, встановленого цим Кодексом, документи первинного обліку, в тому числі на підставі яких визначаються витрати при розрахунку інвестиційного прибутку та формується податкова знижка платника податку;

в) подавати податкову декларацію за встановленою формою у визначені строки у випадках, коли згідно з нормами цього розділу таке подання є обов'язковим.

На вимогу контролюючого органу та в межах його повноважень, визначених законодавством, платники податку зобов'язані пред'являти документи і відомості, пов'язані з виникненням доходу або права на отримання податкової знижки, обчисленням і сплатою податку, та підтверджувати необхідними документами достовірність відомостей, зазначених у податковій декларації з цього податку;

г) подавати особам, які згідно з цим Кодексом визначені відповідальними за утримання (нарахування) та сплату податку до бюджету, документи на підтвердження права платника податку, який отримує такі доходи, на застосування соціальних податкових пільг;

г) у порядку, визначеному законом, допускати посадових (службових) осіб контролюючого органу на територію або до приміщень, що використовуються платником податку для отримання доходів від провадження господарської діяльності;

д) здійснювати заходи, передбачені цим Кодексом, у разі зміни підстав для отримання податкової соціальної пільги;

е) своєчасно сплачувати узгоджену суму податкових зобов'язань, а також суму штрафних (фінансових) санкцій, нарахованих контролюючим органом, та пені, за винятком суми, що оскаржується в адміністративному або судовому порядку.

{Підпункт "є" пункту 176.1 статті 176 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Підпункт "ж" пункту 176.1 статті 176 виключено на підставі Закону [№ 1588-VII від 04.07.2014](#)}

{Пункт 176.1 статті 176 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

176.2. Особи, які відповідно до цього Кодексу мають статус податкових агентів, та платники єдиного внеску зобов'язані:

{Абзац перший пункту 176.2 статті 176 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 116-IX від 19.09.2019](#)}

а) своєчасно та повністю нараховувати, утримувати та сплачувати (перераховувати) до бюджету податок з доходу, що виплачується на користь платника податку та оподатковується до або під час такої виплати за її рахунок;

б) подавати у строки, встановлені цим Кодексом для податкового кварталу, податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (з розбивкою по місяцях звітного кварталу), до контролюючого органу за основним місцем обліку. Такий розрахунок подається лише у разі нарахування сум зазначених доходів платнику податку - фізичній особі податковим агентом, платником єдиного внеску протягом звітного періоду. Запровадження інших форм звітності із зазначених питань не допускається.

У разі якщо відокремлений підрозділ юридичної особи не уповноважений нараховувати, утримувати і сплачувати (перераховувати) податок до бюджету, податковий розрахунок за такий підрозділ подає юридична особа до контролюючого органу за основним місцем обліку;

{Підпункт "б" пункту 176.2 статті 176 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3221-VI від 07.04.2011](#); в редакції Закону [№ 116-IX від 19.09.2019](#)}

в) подавати на вимогу платника податку відомості про суму виплаченого на його користь доходу, суму застосованих соціальних податкових пільг та суму утриманого податку;

г) подавати контролюючому органу інші відомості про оподаткування доходів окремого платника податку в обсягах та згідно з процедурою, визначеною цим розділом та [розділом II](#) цього Кодексу;

г) нести відповідальність у випадках, визначених цим Кодексом.

{Підпункт "г" пункту 176.2 статті 176 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

{Підпункт "д" пункту 176.2 статті 176 виключено на підставі Закону [№ 3221-VI від 07.04.2011](#)}

Стаття 177. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою - підприємцем від провадження господарської діяльності, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування

177.1. Доходи фізичних осіб - підприємців, отримані протягом календарного року від провадження господарської діяльності, оподатковуються за ставкою, визначеною [пунктом 167.1](#) статті 167 цього Кодексу.

{Пункт 177.1 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

177.2. Об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи - підприємця.

177.3. Для фізичної особи - підприємця, зареєстрованого як платник податку на додану вартість, не включаються до витрат і доходу суми податку на додану вартість, що входять до ціни придбаних або проданих товарів (робіт, послуг).

177.3.1. Не включаються до доходу фізичної особи - підприємця суми акцизного податку з реалізованих суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів.

{Пункт 177.3 статті 177 доповнено підпунктом 177.3.1 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

177.3.2. Не включаються до доходу фізичної особи - підприємця суми доходу у вигляді бюджетного гранту.

Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою - підприємцем у вигляді такого гранту, здійснюється у порядку, визначеному [пунктом 170.7¹](#) статті 170 цього Кодексу.

{Пункт 177.3 статті 177 доповнено підпунктом 177.3.2 згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

177.4. До переліку витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів, належать:

177.4.1. витрати, до складу яких включається вартість сировини, матеріалів, товарів, що утворюють основу для виготовлення (продажу) продукції або товарів (надання робіт, послуг), купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів, палива й енергії, будівельних матеріалів, запасних частин, тари й тарних матеріалів, допоміжних та інших матеріалів, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат;

177.4.2. витрати на оплату праці фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах з таким платником податку (далі - працівники), які включають витрати на оплату основної і додаткової заробітної плати та інших видів заохочень і виплат виходячи з тарифних ставок, у вигляді премій, заохочень, відшкодувань вартості товарів (робіт, послуг), витрати на оплату за виконання робіт, послуг згідно з договорами цивільно-правового характеру, будь-яка інша оплата у грошовій або натуральній формі, встановлена за домовленістю сторін (крім сум матеріальної допомоги, які звільняються від оподаткування згідно з нормами цього розділу);

обов'язкові виплати, а також компенсація вартості послуг, які надаються працівникам у випадках, передбачених законодавством, внески платника податку на обов'язкове страхування життя або здоров'я працівників у випадках, передбачених законодавством;

177.4.3. суми податків, зборів, пов'язаних з проведенням господарської діяльності такої фізичної особи - підприємця (крім податку на додану вартість для фізичної особи - підприємця, зареєстрованого як платник податку на додану вартість, та акцизного податку, податку на доходи фізичних осіб з доходу від господарської діяльності, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, з об'єктів житлової нерухомості); суми єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у розмірах і порядку, встановлених законом; платежі, сплачені за одержання ліцензій на провадження певних видів господарської діяльності фізичною особою - підприємцем, одержання дозволу, іншого документа дозвільного характеру, пов'язаних з господарською діяльністю фізичної особи - підприємця;

{Підпункт 177.4.3 пункту 177.4 статті 177 в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

177.4.4. інші витрати, до складу яких включаються витрати, що пов'язані з веденням господарської діяльності, які не зазначені в підпунктах 177.4.1-177.4.3 цього пункту, до яких відносяться витрати на відрядження найманих працівників, на послуги зв'язку, реклами, плати за розрахунково-касове обслуговування, на оплату оренди, ремонт та експлуатацію майна, що використовується в господарській діяльності, на транспортування готової продукції (товарів), транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів), вартість придбаних послуг, прямо пов'язаних з виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг.

177.4.5. Не включаються до складу витрат підприємця:

витрати, не пов'язані з провадженням господарської діяльності такою фізичною особою - підприємцем;

витрати на придбання, самостійне виготовлення основних засобів та витрати на придбання нематеріальних активів, які підлягають амортизації;

витрати на придбання та утримання основних засобів, визначених [абзацами восьмим -десятим](#) підпункту 177.4.6 цього пункту;

{Абзац четвертий підпункту 177.4.5 пункту 177.4 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

документально не підтверджені витрати.

{Пункт 177.4 статті 177 доповнено підпунктом 177.4.5 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

177.4.6. Зазначені у цій статті підприємці мають право (за власним бажанням) включати до складу витрат, пов'язаних з провадженням їх господарської діяльності, амортизаційні відрахування з відповідним веденням окремого обліку таких витрат. При цьому амортизації підлягають:

витрати на придбання основних засобів та нематеріальних активів;

витрати на самостійне виготовлення основних засобів, реконструкцію, модернізацію та інші види поліпшення основних засобів (крім поточного ремонту).

{Абзац третій підпункту 177.4.6 пункту 177.4 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Не підлягають амортизації та повністю включаються до складу витрат звітного періоду витрати на:

проведення поточного ремонту;

{Абзац п'ятий підпункту 177.4.6 пункту 177.4 статті 177 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

ліквідацію основних засобів (у частині залишкової вартості).

Не підлягають амортизації такі основні засоби:

{Абзац сьомий підпункту 177.4.6 пункту 177.4 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

земельні ділянки;

об'єкти житлової нерухомості;

легкові автомобілі.

{Абзац десятий підпункту 177.4.6 пункту 177.4 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 177.4 статті 177 доповнено підпунктом 177.4.6 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

177.4.7. Розрахунок амортизації основних засобів та нематеріальних активів здійснюється із застосуванням прямолінійного методу нарахування амортизації, за яким річна сума амортизації визначається діленням первісної вартості об'єкта основних засобів та нематеріальних активів, яка амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів та нематеріальних активів.

{Пункт 177.4 статті 177 доповнено підпунктом 177.4.7 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

177.4.8. Облік вартості, яка амортизується, ведеться за кожним об'єктом.

{Пункт 177.4 статті 177 доповнено підпунктом 177.4.8 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

177.4.9. Амортизація нараховується протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів та нематеріальних активів, самостійно установленого фізичною особою, але не менше мінімально допустимого строку корисного використання об'єкта основних засобів та нематеріальних активів:

Групи	Мінімально допустимі строки корисного використання, років
1 - Капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом	15
2 - Будівлі, споруди, передавальні пристрої	10
3 - Машини, обладнання, тварини, багаторічні насадження та інше	5
4 - Нематеріальні активи	відповідно до правовстановлюючого документа, але не менш як два роки

Дія цього підпункту поширюється виключно на об'єкти основних засобів та нематеріальних активів, витрати на придбання чи самостійне виготовлення яких підтверджені документально.

{Пункт 177.4 статті 177 доповнено підпунктом 177.4.9 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 177.4 статті 177 в редакції Законів [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

177.5. Фізичні особи - підприємці подають до контролюючого органу податкову декларацію за місцем своєї податкової адреси за результатами календарного року у строки, встановлені цим Кодексом для річного звітного податкового періоду, в якій також зазначаються авансові платежі з податку на доходи.

177.5.1. Авансові платежі з податку на доходи фізичних осіб розраховуються платником податку самостійно згідно з фактичними даними обліку доходів і витрат, що ведеться згідно з [пунктом 177.10](#) цієї статті, кожного календарного кварталу та сплачуються до бюджету до 20 числа місяця, наступного за кожним календарним кварталом (до 20 квітня, до 20 липня і до 20 жовтня). Авансовий платіж за четвертий календарний квартал не розраховується та не сплачується.

{Абзац перший підпункту 177.5.1 пункту 177.5 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

Якщо результатом розрахунку авансового платежу за відповідний календарний квартал є від'ємне значення, то авансовий платіж за такий період не сплачується.

{Підпункт 177.5.1 пункту 177.5 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

177.5.2. Фізичні особи - підприємці, які зареєстровані протягом року в установленому законом порядку, або переходять на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, або перейшли із спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, подають [податкову декларацію](#) за результатами звітного року, в якому розпочата така діяльність або відбувся перехід на (перехід із) спрощену систему оподаткування, обліку та звітності. Платники податку розраховують та сплачують авансові платежі у строки, визначені підпунктом 177.5.1 пункту 177.5 цієї статті, що настануть у звітному податковому році.

{Підпункт 177.5.2 пункту 177.5 статті 177 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

177.5.3. Остаточний розрахунок податку на доходи фізичних осіб за звітний податковий рік здійснюється платником самостійно згідно з даними, зазначеними в річній податковій декларації, з урахуванням сплаченого ним протягом року податку на доходи фізичних осіб на підставі документального підтвердження факту його сплати.

{Абзац перший підпункту 177.5.3 пункту 177.5 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Надмірно сплачені суми податку підлягають зарахуванню в рахунок майбутніх платежів з цього податку або поверненню платнику податку в порядку, передбаченому цим Кодексом.

177.6. У разі якщо фізична особа - підприємець отримує інші доходи, ніж від провадження підприємницької діяльності, у межах обраних ним видів такої діяльності, такі доходи оподатковуються за загальними правилами, встановленими цим Кодексом для платників податку - фізичних осіб.

177.7. Фізична особа - підприємець вважається податковим агентом працівника - фізичної особи, яка перебуває з нею у трудових, цивільно-правових відносинах, або будь-якої іншої фізичної особи щодо будь-яких оподатковуваних доходів, нарахованих (виплачених, наданих) на користь такої особи.

177.8. Під час нарахування (виплати) фізичній особі - підприємцю доходу від здійснення нею підприємницької діяльності, суб'єкт господарювання та/або самозайнята особа, які нараховують (виплачують) такий дохід, не утримують податок на доходи у джерела виплати, якщо фізичною особою - підприємцем, яка отримує такий дохід, надано копію документу, що підтверджує її державну реєстрацію відповідно до закону як суб'єкта підприємницької діяльності. Це правило не застосовується в разі нарахування (виплати) доходу за виконання певної роботи та/або надання послуги згідно з цивільно-правовим договором, коли буде встановлено, що відносини за таким договором фактично є трудовими, а сторони договору можуть бути прирівняні до працівника чи роботодавця відповідно до [підпунктів 14.1.195](#) та [14.1.222](#) пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

{Пункт 177.8 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3205-VI від 07.04.2011](#); в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

177.9. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою - підприємцем, який обрав іншу систему оподаткування доходів від провадження господарської діяльності, здійснюється за правилами, встановленими цим Кодексом.

177.10. Фізичні особи - підприємці зобов'язані вести облік доходів і витрат та мати підтверджуючі документи щодо походження товару. Облік доходів і витрат може вестися в паперовому та/або електронному вигляді, у тому числі через електронний кабінет.

Типова форма, за якою здійснюється облік доходів і витрат, та порядок ведення такого обліку визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Фізичні особи - підприємці застосовують реєстратори розрахункових операцій відповідно до [Закону України](#) "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг".

{Пункт 177.10 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 129-IX від 20.09.2019](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#); в редакції Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

177.11. Фізичні особи - підприємці подають річну податкову декларацію у строк, визначений [підпунктом 49.18.5](#) пункту 49.18 статті 49 цього Кодексу, в якій порядок з доходами від підприємницької діяльності мають зазначатися інші доходи з джерел їх походження з України та іноземні доходи, а також відомості про суми єдиного внеску, нарахованого на доходи від підприємницької діяльності в розмірах, визначених відповідно до закону.

{Абзац перший пункту 177.11 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 116-IX від 19.09.2019](#)}

Фізичні особи, стосовно яких проведено державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця за її рішенням, подають [податкову декларацію](#) за останній базовий податковий (звітний) період, в якій відображаються виключно доходи від проведення підприємницької діяльності, у строки, встановлені цим Кодексом для місячного податкового періоду.

{Пункт 177.11 статті 177 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця за її рішенням останнім базовим податковим (звітним) періодом є період з дня, наступного за днем закінчення попереднього базового податкового (звітного) періоду до останнього дня календарного місяця, в якому проведено державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності.

{Пункт 177.11 статті 177 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

177.12. Іноземці та особи без громадянства, які зареєстровані підприємцями згідно із законодавством України, є резидентами, і на них поширюється дія пункту 177.11 цієї статті.

177.13. Фізична особа - підприємець, який здійснює на користь нерезидента - юридичної особи або уповноваженої ним особи (крім постійного представництва на території України) будь-які виплати з доходів із джерелом їх походження з України, здійснює нарахування та сплату податку на прибуток підприємств із доходів (прибутків) нерезидентів у порядку, розмірі та строки, встановлені [розділом III](#) цього Кодексу.

{Статтю 177 доповнено пунктом 177.13 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 178. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність

178.1. Особи, які мають намір здійснювати незалежну професійну діяльність, зобов'язані стати на облік у контролюючих органах за місцем свого постійного проживання як самозайняті особи та отримати довідку про взяття на облік згідно із [статтею 65](#) цього Кодексу.

{Пункт 178.1 статті 178 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

178.2. Доходи громадян, отримані протягом календарного року від провадження незалежної професійної діяльності, оподатковуються за ставкою, визначеною [пунктом 167.1](#) статті 167 цього Кодексу.

{Пункт 178.2 статті 178 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

178.3. Оподатковуваним доходом вважається сукупний чистий дохід, тобто різниця між доходом і документально підтвердженими витратами, необхідними для провадження певного виду незалежної професійної діяльності.

У разі неотримання довідки про взяття на облік особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, об'єктом оподаткування є доходи, отримані від такої діяльності без урахування витрат.

{Абзац другий пункту 178.3 статті 178 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Для приватних виконавців оподатковуваним доходом вважається сукупний чистий дохід, тобто різниця між доходом, що складається із сум винагороди, отриманої відповідно до [Закону України](#) "Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів", і документально підтвердженими витратами, необхідними для провадження незалежної професійної діяльності.

{Пункт 178.3 статті 178 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Не включаються до доходу особи, яка провадить незалежну професійну діяльність, суми доходу у вигляді бюджетного гранту. Оподаткування доходів, отриманих особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, у вигляді такого гранту, здійснюється у порядку, визначеному [пунктом 170.7¹](#) статті 170 цього Кодексу.

{Пункт 178.3 статті 178 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

178.4. Фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, а також іноземці та особи без громадянства, які стали на облік у контролюючих органах як самозайняті особи та є резидентами, подають [податкову декларацію](#) за результатами звітного року відповідно до цього розділу у строки, передбачені для платників податку на доходи фізичних осіб, в якій поряд з доходами від провадження незалежної професійної діяльності мають зазначати інші доходи з джерел їх походження з України та іноземні доходи.

{Пункт 178.4 статті 178 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

178.5. Під час виплати суб'єктами господарювання - податковими агентами, фізичним особам, які провадять незалежну професійну діяльність, доходів, безпосередньо пов'язаних з такою діяльністю, податок на доходи у джерела виплати не утримується в разі надання такою фізичною особою копії довідки про взяття її на податковий облік як фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність. Це правило не застосовується в разі нарахування (виплати) доходу за виконання певної роботи та/або надання послуги згідно з цивільно-правовим договором, відносини за яким встановлено трудовими відносинами, а сторони договору можуть бути прирівняні до працівника чи роботодавця відповідно до [пунктів 14.1.195](#) та [14.1.222](#) пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

{Пункт 178.5 статті 178 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

178.6. Фізичні особи, які провадять незалежну професійну діяльність, зобов'язані вести облік доходів і витрат від такої діяльності. Облік доходів і витрат може вестися в паперовому та/або електронному вигляді, у тому числі через електронний кабінет.

Типова форма такого обліку та порядок його ведення визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 178.6 статті 178 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#); в редакції Закону [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

178.7. Остаточний розрахунок податку на доходи фізичних осіб за звітний податковий рік здійснюється платником самостійно згідно з даними, зазначеними в податковій декларації, в якій поряд з доходами від провадження незалежної професійної діяльності повинні зазначатися інші доходи з джерел їх походження з України та іноземні доходи, а також відомості про суми єдиного внеску, нарахованого на доходи від провадження незалежної професійної діяльності в розмірах, визначених відповідно до закону.

{Пункт 178.7 статті 178 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 116-IX від 19.09.2019](#)}

178.8. Фізична особа, яка провадить незалежну професійну діяльність та здійснює на користь нерезидента - юридичної особи або уповноваженої ним особи (крім постійного представництва на території України) будь-які виплати з доходів із джерелом їх походження із України, здійснює нарахування та сплату податку на прибуток підприємств з доходів (прибутків) нерезидентів у порядку, розмірі та у строки, встановлені [розділом III](#) цього Кодексу.

{Статтю 178 доповнено пунктом 178.8 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 179. Порядок подання річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації)

179.1. Платник податку зобов'язаний подавати річну [декларацію про майновий стан і доходи](#) (податкову декларацію) відповідно до цього Кодексу.

{Пункт 179.1 статті 179 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4661-VI від 24.04.2012](#)}

179.2. Відповідно до цього розділу обов'язок платника податку щодо подання податкової декларації вважається виконаним і податкова декларація не подається, якщо такий платник податку отримував доходи:

{Абзац перший пункту 179.2 статті 179 в редакції Закону [№ 4661-VI від 24.04.2012](#)}

від податкових агентів, які згідно з цим розділом не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу;

{Абзац другий пункту 179.2 статті 179 в редакції Закону [№ 4661-VI від 24.04.2012](#)}

виключно від податкових агентів незалежно від виду та розміру нарахованого (виплаченого, наданого) доходу, крім випадків, прямо передбачених цим розділом;

{Абзац пункту 179.2 статті 179 в редакції Законів [№ 4661-VI від 24.04.2012](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

від операцій продажу (обміну) майна, дарування, дохід від яких відповідно до цього розділу не оподатковується, оподатковується за нульовою ставкою та/або з яких при нотаріальному посвідченні договорів, за якими був сплачений податок відповідно до цього розділу;

{Абзац четвертий пункту 179.2 статті 179 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

у вигляді об'єктів спадщини, які відповідно до цього розділу оподатковуються за нульовою ставкою податку та/або з яких сплачено податок відповідно до [пункту 174.3](#) статті 174 цього Кодексу.

{Пункт 179.2 статті 179 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Абзац шостий пункту 179.2 статті 179 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Абзац сьомий пункту 179.2 статті 179 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

179.3. Платники податку - резиденти, які виїжджають за кордон на постійне місце проживання, зобов'язані подати до контролюючого органу податкову декларацію не пізніше 60 календарних днів, що передують виїзду.

Контролюючий орган протягом 30 календарних днів після надходження податкової декларації зобов'язаний перевірити визначене податкове зобов'язання, сплату належної суми податку і видати довідку про таку сплату та про відсутність податкових зобов'язань з цього податку, що подається до органів митного контролю під час перетину митного кордону і є підставою для проведення митних процедур.

Форма такої [довідки](#) встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

[Порядок](#) застосування цього пункту визначається Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 179.3 статті 179 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

179.4. Платники податку звільняються від обов'язку подання податкової декларації в таких випадках:

а) незалежно від виду та суми отриманих доходів платниками податку, які:

є малолітніми/неповнолітніми або недієздатними особами і при цьому перебувають на повному утриманні інших осіб (у тому числі батьків) та/або держави станом на кінець звітного податкового року;

{Абзац третій пункту 179.4 статті 179 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

перебувають під арештом або є затриманими чи засудженими до позбавлення волі, перебувають у полоні або ув'язненні на території інших держав станом на кінець граничного строку подання декларації;

перебувають у розшуку станом на кінець звітного податкового року;

перебувають на строковій військовій службі станом на кінець звітного податкового року;

б) в інших випадках, визначених цим розділом.

179.5. Податкова декларація заповнюється платником податку самостійно або іншою особою, нотаріально уповноваженою платником податку здійснювати таке заповнення, у порядку, передбаченому [главою 2 розділу II](#) цього Кодексу.

179.6. Обов'язок щодо заповнення та подання податкової декларації від імені платника податку покладається на таких осіб:

батьків, опікуна або піклувальника - щодо доходів, отриманих малолітньою/неповнолітньою особою або особою, визнаною судом недієздатною;

{Абзац другий пункту 179.6 статті 179 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

спадкоємців (розпорядників майна, державних виконавців) - щодо доходів, отриманих протягом звітного податкового року платником податку, який помер;

державного виконавця, уповноваженого здійснювати заходи щодо забезпечення майнових претензій кредиторів платника податку, визначеного в установленому порядку банкрутом.

179.7. Фізична особа зобов'язана самостійно до 1 серпня року, що настає за звітним, сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену в поданій нею податковій декларації.

Сума податкових зобов'язань, донарахована контролюючим органом, сплачується до відповідного бюджету у строки, встановлені цим Кодексом.

179.8. Сума, що має бути повернена платнику податку, зараховується на його банківський рахунок, відкритий у будь-якому комерційному банку, або надсилається поштовим переказом на адресу, зазначену в декларації, протягом 60 календарних днів після надходження такої податкової декларації.

179.9. [Форма податкової декларації](#) встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, виходячи з таких умов:

загальна частина податкової декларації повинна мати спрощений вигляд та не містити відомостей про доходи (витрати), що отримує (несе) незначна кількість платників податку;

податкова декларація є уніфікованою та єдиною для всіх встановлених цим розділом випадків її подання;

{Абзац третій пункту 179.9 статті 179 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4661-VI від 24.04.2012](#)}

{Абзац четвертий пункту 179.9 статті 179 виключено на підставі Закону [№ 4661-VI від 24.04.2012](#)}

розрахунки окремих видів доходів (витрат) мають міститися в додатках до податкової декларації, що заповнюються виключно платниками податку за наявності таких доходів (витрат);

податкова декларація та додатки до неї мають складатися з використанням загальноновживаної термінології, а також містити детальні інструкції щодо їх заповнення;

податкова декларація та додатки до неї мають ідентифікувати платника податку та містити інформацію, необхідну для визначення суми його податкових зобов'язань або суми податку, що підлягає поверненню у разі використання платником податку права на податкову знижку.

Бланки податкових декларацій мають безоплатно надаватися контролюючими органами платникам податку на їх запит, а також бути загальнодоступними для населення.

{Пункт 179.9 статті 179 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

179.10. Платник податку має право звернутися до відповідного контролюючого органу з проханням надати консультативну допомогу з питань щодо заповнення його річної [податкової декларації](#), а контролюючий орган зобов'язаний надати безоплатні послуги за таким зверненням.

{Пункт 179.10 статті 179 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

179.11. Фізичні особи, які декларують майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру відповідно до [Закону України](#) "Про запобігання корупції", подають податкову декларацію виключно у випадках, передбачених цим розділом.

{Пункт 179.11 статті 179 в редакції Закону [№ 4661-VI від 24.04.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

179.12. За зверненням платника податку контролюючий орган, до якого було подано податкову декларацію, видає [довідку про подану декларацію](#) про майновий стан і доходи (податкову декларацію) за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 179.12 статті 179 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

РОЗДІЛ V. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Стаття 180. Платники податку

180.1. Для цілей оподаткування платником податку є:

1) будь-яка особа, що провадить або планує провадити господарську діяльність і реєструється за своїм добровільним рішенням як платник податку у порядку, визначеному [статтею 183](#) цього розділу;

{Підпункт 1 пункту 180.1 статті 180 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 443-VII від 05.09.2013](#)}

2) будь-яка особа, що зареєстрована або підлягає реєстрації як платник податку;

3) будь-яка особа, що ввозить товари на митну територію України в обсягах, які підлягають оподаткуванню, та на яку покладається відповідальність за сплату податків у разі переміщення товарів через митний кордон України відповідно до [Митного кодексу України](#), а також:

особа, на яку покладається дотримання вимог митних режимів, які передбачають повне або часткове умовне звільнення від оподаткування, у разі порушення таких митних режимів, встановлених митним законодавством;

особа, яка використовує, у тому числі при ввезенні товарів на митну територію України, податкову пільгу не за цільовим призначенням та/або всупереч умовам чи цілям її надання згідно із цим Кодексом, а також будь-які інші особи, що використовують податкову пільгу, яку для них не призначено.

Норми цього пункту не застосовуються до операцій з ввезення на митну територію України фізичними особами (громадянами) чи суб'єктами підприємницької діяльності, які

не є платниками податку, культурних цінностей, зазначених у [пункті 197.7](#) статті 197 цього Кодексу;

4) особа, що веде облік результатів діяльності за договором про спільну діяльність без утворення юридичної особи;

5) особа - управитель майна, яка веде окремий податковий облік з податку на додану вартість щодо господарських операцій, пов'язаних з використанням майна, що отримане в управління за договорами управління майном.

Для цілей оподаткування господарські відносини між управителем майна з власної господарської діяльності та його діяльності з управління майном прирівнюються до відносин на основі окремих цивільно-правових договорів. Норми цього підпункту не поширюються на управителів майна, які здійснюють управління активами інститутів спільного інвестування, фондів банківського управління, фондів фінансування будівництва та фондів операцій з нерухомістю, створених відповідно до закону;

{Абзац другий підпункту 5 пункту 180.1 статті 180 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

6) особа, що проводить операції з постачання конфіскованого майна, знахідок, скарбів, майна, визнаного безхазайним, майна, за яким не звернувся власник до кінця строку зберігання, та майна, що за правом успадкування чи на інших законних підставах переходить у власність держави (у тому числі майна, визначеного у [статті 243 Митного кодексу України](#)), незалежно від того, чи досягає вона загальної суми операцій із постачання товарів/послуг, визначеної [пунктом 181.1](#) статті 181 цього Кодексу, а також незалежно від того, який режим оподаткування використовує така особа згідно із законодавством;

{Підпункт 6 пункту 180.1 статті 180 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

7) особа, що уповноважена вносити податок з об'єктів оподаткування, що виникають внаслідок поставки послуг підприємствами залізничного транспорту з їх основної діяльності, що перебувають у підпорядкуванні платника податку в [порядку](#), встановленому Кабінетом Міністрів України;

8) особа - інвестор (оператор), який веде окремий податковий облік, пов'язаний з виконанням угоди про розподіл продукції;

{Пункт 180.1 статті 180 доповнено підпунктом 8 згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

9) особа, визначена у [підпункті "д"](#) підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

{Пункт 180.1 статті 180 доповнено підпунктом 9 згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

180.2. Особою, відповідальною за нарахування та сплату податку до бюджету у разі постачання послуг нерезидентами, у тому числі їх постійними представництвами, не зареєстрованими як платники податку, якщо місце постачання послуг розташоване на митній території України, є отримувач послуг, крім випадків, встановлених [статтею 208](#)¹ цього Кодексу.

{Пункт 180.2 статті 180 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

180.2¹. Особою, відповідальною за сплату до бюджету податку, нарахованого при ввезенні товарів на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, є оператор поштового зв'язку, експрес-перевізник, якщо митне оформлення товарів здійснюється таким оператором поштового зв'язку, експрес-перевізником.

{Статтю 180 доповнено пунктом 180.2¹ згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

180.3. Особи, зазначені у пунктах 180.2 і 180.2¹ цієї статті, мають права, виконують обов'язки та несуть відповідальність, передбачену законом, як платники податку.

{Пункт 180.3 статті 180 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

180.4. Положення цієї статті не поширюються на осіб - нерезидентів, які надають послуги з підготовки до зняття і зняття енергоблоків Чорнобильської АЕС з експлуатації та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему, фінансування яких здійснюється за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, що надається на безоплатній та безповоротній основі, відповідно до положень [Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду "Укриття" в Україні та Угоди про грант \(Проекту ядерної безпеки Чорнобильської АЕС\) між Європейським банком реконструкції та розвитку як Розпорядником коштів, наданих згідно з Грантом з Рахунка ядерної безпеки, Урядом України та Чорнобильською атомною електростанцією.](#)

{Статтю 180 доповнено пунктом 180.4 згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Стаття 181. Вимоги щодо реєстрації осіб як платників податку

181.1. У разі якщо загальна сума від здійснення операцій з постачання товарів/послуг, що підлягають оподаткуванню згідно з цим розділом, у тому числі з використанням локальної або глобальної комп'ютерної мережі, нарахована (сплачена) такій особі протягом останніх 12 календарних місяців, сукупно перевищує 1000000 гривень (без урахування податку на додану вартість), така особа зобов'язана зареєструватися як платник податку у контролюючому органі за своїм місцезнаходженням (місцем проживання) з дотриманням вимог, передбачених статтею 183 цього Кодексу, крім особи, яка є платником єдиного податку першої - третьої групи.

{Пункт 181.1 статті 181 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); пункт 181.1 статті 181 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

181.2. Якщо особи, не зареєстровані як платники податку, ввозять товари на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню згідно із законом, такі особи сплачують податок під час митного оформлення товарів без реєстрації як платники такого податку.

Стаття 182. Добровільна реєстрація платників податку

182.1. Якщо особа, яка відповідно до [пункту 181.1](#) статті 181 цього Кодексу не є платником податку у зв'язку з тим, що обсяги оподатковуваних операцій відсутні або є меншими від встановленої зазначеною статтею суми, вважає за доцільне добровільно зареєструватися як платник податку, така реєстрація здійснюється за її заявою.

{Абзац перший пункту 182.1 статті 182 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Абзац другий пункту 182.1 статті 182 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Пункт 182.1 статті 182 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 443-VII від 05.09.2013](#)}

Стаття 183. [Порядок](#) реєстрації платників податку

183.1. Будь-яка особа, що підлягає обов'язковій реєстрації як платник податку, подає до контролюючого органу за своїм місцезнаходженням (місцем проживання) [реєстраційну заяву](#).

{Пункт 183.1 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 443-VII від 05.09.2013](#)}

183.2. У разі обов'язкової реєстрації особи як платника податку реєстраційна заява подається до контролюючого органу не пізніше 10 числа календарного місяця, що настає за місяцем, в якому вперше досягнуто обсягу оподатковуваних операцій, визначеного у [статті 181](#) цього Кодексу.

183.3. У разі добровільної реєстрації особи як платника податку або особи, яка відповідає вимогам, визначеним [підпунктом 6 пункту 180.1](#) статті 180 цього Кодексу, реєстраційна заява подається згідно з [пунктом 183.7](#) цієї статті не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку податкового періоду, з якого такі особи вважатимуться платниками податку та матимуть право на податковий кредит і складання податкових накладних.

{Пункт 183.3 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 443-VII від 05.09.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

183.4. У разі переходу осіб із спрощеної системи оподаткування, що не передбачає сплати податку, на сплату інших податків і зборів, встановлених цим Кодексом, у випадках, визначених [главою 1 розділу XIV](#) цього Кодексу, за умови, що такі особи відповідають вимогам, визначеним [пунктом 181.1](#) статті 181 цього Кодексу, реєстраційна заява подається не пізніше 10 числа першого календарного місяця, в якому здійснено перехід на сплату інших податків і зборів, встановлених цим Кодексом. Якщо такі особи відповідають вимогам, визначеним [пунктом 182.1](#) статті 182 цього Кодексу, реєстраційна заява подається у строк, визначений [пунктом 183.3](#) цієї статті.

У разі зміни ставки єдиного податку відповідно до [підпункту "б" підпункту 4 пункту 293.8](#) статті 293 цього Кодексу реєстраційна заява подається не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку календарного місяця, в якому буде застосовуватися ставка єдиного податку, що передбачає сплату податку на додану вартість.

{Абзац другий пункту 183.4 статті 183 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 183.4 статті 183 в редакції Законів [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4014-VI від 04.11.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

183.5. Особи, зазначені у [пункті 183.3](#) цієї статті, можуть навести у заяві бажаний (запланований) день реєстрації як платника податку, що відповідає даті початку податкового періоду (календарний місяць), з якого такі особи вважатимуться платниками податку та матимуть право на складання податкових накладних.

{Абзац перший пункту 183.5 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Реєстрація осіб, зазначених в [абзаці другому пункту 183.4](#) цієї статті, діє з першого числа календарного місяця, в якому буде застосовуватися ставка єдиного податку, що передбачає сплату податку на додану вартість.

{Абзац другий пункту 183.5 статті 183 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 183.5 статті 183 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

183.6. У разі якщо останній день строку подання заяви припадає на вихідний, святковий або неробочий день, останнім днем строку вважається наступний за вихідним, святковим або неробочим робочий день.

183.7. Заява про реєстрацію особи як платника податку подається до контролюючого органу засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

{Абзац перший пункту 183.7 статті 183 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Абзац другий пункту 183.7 статті 183 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Суб'єкти господарювання (новостворені) можуть заявити про своє бажання добровільно зареєструватися як платник податку під час державної реєстрації створення юридичної особи або державної реєстрації фізичної особи - підприємця. Відповідна заява або відомості передаються до контролюючих органів у порядку, встановленому [Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань"](#).

{Пункт 183.7 статті 183 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 443-VII від 05.09.2013](#); в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У реєстраційній заяві зазначаються підстави для реєстрації особи як платника податку.

{Пункт 183.7 статті 183 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 443-VII від 05.09.2013](#)}

Щодо таких заяв або відомостей перебіг триденного строку їх розгляду контролюючими органами розпочинається з дати їх надходження до контролюючого органу, правила, порядок та строки розгляду є такими самими, як і для реєстраційних заяв, поданих згідно з абзацом першим цього пункту.

{Пункт 183.7 статті 183 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 183.7 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 443-VII від 05.09.2013](#)}

183.8. Контролюючий орган відмовляє в реєстрації особи як платника податку, якщо за результатами розгляду реєстраційної заяви та/або поданих документів встановлено, що особа не відповідає вимогам, визначеним [статтею 180](#), [пунктом 181.1](#) статті 181, [пунктом 182.1](#) статті 182 та [пунктом 183.7](#) статті 183 цього Кодексу, або якщо існують обставини, які є підставою для анулювання реєстрації згідно із [статтею 184](#) цього Кодексу, а також якщо при поданні реєстраційної заяви чи визначенні бажаного (запланованого) дня реєстрації не дотримано порядок та строки (терміни), встановлені пунктами 183.1, 183.3-183.7 цієї статті.

{Пункт 183.8 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

183.9. У разі відсутності підстав для відмови у реєстрації особи як платника податку контролюючий орган зобов'язаний протягом трьох робочих днів після надходження реєстраційної заяви до контролюючого органу внести до реєстру платників податку запис про реєстрацію такої особи як платника податку:

з бажаного (запланованого) дня реєстрації, зазначеного у реєстраційній заяві, що відповідає даті початку податкового періоду (календарного місяця), з якого такі особи вважатимуться платниками податку та матимуть право на складання податкових накладних, у разі добровільної реєстрації особи як платника податку;

{Абзац другий пункту 183.9 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

з першого числа місяця, наступного за днем спливу 10 календарних днів після подання реєстраційної заяви до контролюючого органу або державному реєстратору, у разі добровільної реєстрації особи як платника податку на додану вартість, якщо бажаний (запланований) день реєстрації у заяві не зазначено;

{Абзац третій пункту 183.9 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

з бажаного (запланованого) дня, що відповідає першому числу календарного кварталу, в якому буде застосовуватися ставка єдиного податку, що передбачає сплату податку на додану вартість, у разі переходу осіб на спрощену систему оподаткування;

{Абзац четвертий пункту 183.9 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

з бажаного (запланованого) дня, що відповідає першому числу календарного місяця, в якому буде застосовуватися ставка єдиного податку, що передбачає сплату податку на додану вартість, у разі зміни ставки єдиного податку третьої групи;

{Пункт 183.9 статті 183 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

з першого числа календарного місяця, в якому здійснено перехід на сплату інших податків і зборів, у разі реєстрації осіб, визначених в [абзаці першому пункту 183.4](#), що відповідають вимогам, визначеним [пунктом 181.1](#) статті 181 цього Кодексу, якщо перше число календарного місяця, з якого здійснюється перехід на сплату інших податків і зборів, на день подання реєстраційної заяви не настало;

з дня внесення запису до реєстру платників податку у разі обов'язкової реєстрації особи як платника податку або у разі реєстрації осіб, визначених в [абзаці першому пункту 183.4](#), що відповідають вимогам, визначеним [пунктом 181.1](#) статті 181 цього Кодексу, якщо перше число календарного місяця, в якому здійснено перехід на сплату інших податків і зборів, на день подання реєстраційної заяви настало.

{Пункт 183.9 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

183.10. Будь-яка особа, яка підлягає обов'язковій реєстрації як платник податку, і у випадках та в порядку, передбачених цією статтею, не подала до контролюючого органу реєстраційну заяву, несе відповідальність за ненарахування або несплату цього податку на рівні зареєстрованого платника без права нарахування податкового кредиту та отримання бюджетного відшкодування.

{Пункт 183.10 статті 183 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

183.11. За запитом платника податку контролюючий орган надає безоплатно та безумовно протягом двох робочих днів, що настають за днем отримання такого запиту, витяг з реєстру платників податку. Витяг діє до внесення змін до реєстру.

Форма [запиту про отримання витягу](#) та [витягу з реєстру](#) платників податку затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 183.11 статті 183 в редакції Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

183.12. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, веде реєстр платників податку, в якому міститься інформація про осіб, зареєстрованих як платники податку.

{Пункт 183.12 статті 183 із змінами, внесеними згідно з Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

183.13. З метою постійного забезпечення органів державної влади, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб інформацією центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, щоденно оприлюднює на єдиному державному реєстраційному веб-порталі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та громадських формувань та власному офіційному веб-сайті:

{Абзац перший пункту 183.13 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

183.13.1. дані з реєстру платників податку із зазначенням найменування або прізвища, імені та по батькові платника податку, дати податкової реєстрації, індивідуального податкового номера та терміну дії реєстрації платника податку;

183.13.2. інформацію про осіб, реєстрацію яких як платників податку анульовано, із зазначенням індивідуальних податкових номерів, дати анулювання, причин та підстав для анулювання реєстрації.

За запитом в електронній формі платників податку, які подають [податкові декларації](#) засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#), контролюючі органи надають безоплатно протягом п'яти робочих днів від дати надходження такого запиту інформацію, що оприлюднюється відповідно до цього пункту.

{Абзац другий підпункту 183.13.2 пункту 183.13 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Форми [запиту про отримання інформації](#) та [довідки із реєстру](#) та порядок їх формування встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Підпункт 183.13.2 пункту 183.13 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 183.13 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

183.14. Форми реєстраційної заяви, заяви про анулювання реєстрації, а також положення про реєстрацію платників податку затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 183.14 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

183.15. У разі зміни платником податку місцезнаходження (місця проживання) або його переведення на обслуговування до іншого контролюючого органу зняття такого платника з обліку в одному контролюючому органі і взяття на облік в іншому здійснюється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

У разі перетворення юридичної особи - платника податку або зміни даних про платника податку, які стосуються податкового номера та/або найменування (прізвища, імені та по батькові) платника податку і не пов'язані з ліквідацією або реорганізацією платника податку, а також встановлення розбіжностей чи помилок у записах реєстру платників податку проводиться перереєстрація платника податку.

{Пункт 183.15 статті 183 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Законів [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Перереєстрація платника податку здійснюється з дотриманням правил та у строки, визначені цією статтею для реєстрації платників податку, шляхом внесення відповідного запису до реєстру платників податку.

{Пункт 183.15 статті 183 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

Для перереєстрації платник податку подає відповідно до [пункту 183.7](#) цієї статті заяву протягом 10 робочих днів, що настають за днем, коли змінилися дані про платника податку або виникли інші підстави для перереєстрації.

{Пункт 183.15 статті 183 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Перереєстрація у зв'язку із зміною найменування (крім перетворення) (прізвища, імені та по батькові) платника податку, який включений до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, здійснюється контролюючим органом без подання заяви платником податку на підставі відомостей з цього Єдиного державного реєстру.

{Пункт 183.15 статті 183 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Якщо особа, утворена шляхом перетворення, не подала у встановлений строк заяви для перереєстрації, її реєстрація платником податку анулюється відповідно до [статті 184](#) цього Кодексу.

{Пункт 183.15 статті 183 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 183.15 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

183.16. Якщо відповідно до законодавства визначено строк, на який утворено особу, або строк, після якого змінюються дані реєстрації платника податку, реєстрація платником податку діє до закінчення такого строку.

{Пункт 183.16 статті 183 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

183.17. Особа, утворена в результаті реорганізації платника податку (крім особи, утвореної шляхом перетворення), реєструється платником податку як інша новоутворена особа в порядку, визначеному цим Кодексом, у тому числі у разі, коли до такої особи перейшли обов'язки із сплати податку у зв'язку з розподілом податкових зобов'язань чи податкового боргу.

183.18. Особі, що реєструється як платник податку, присвоюється індивідуальний податковий номер, який використовується для сплати податку.

Стаття 184. Анулювання реєстрації платника податку

184.1. Реєстрація діє до дати анулювання реєстрації платника податку, яка проводиться шляхом виключення з реєстру платників податку і відбувається у разі якщо:

а) будь-яка особа, зареєстрована як платник податку протягом попередніх 12 місяців, подала заяву про анулювання реєстрації, якщо загальна вартість оподатковуваних товарів/послуг, що надаються такою особою, за останні 12 календарних місяців була меншою від суми, визначеної [статтею 181](#) цього Кодексу, за умови сплати суми податкових зобов'язань у випадках, визначених цим розділом;

б) будь-яка особа, зареєстрована як платник податку, прийняла рішення про припинення та затвердила ліквідаційний баланс, передавальний акт або розподільчий баланс відповідно до законодавства за умови сплати суми податкових зобов'язань із податку у випадках, визначених цим розділом;

{Підпункт "б" пункту 184.1 статті 184 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

в) будь-яка особа, зареєстрована як платник податку, реєструється як платник єдиного податку, умова сплати якого не передбачає сплати податку на додану вартість;

г) особа, зареєстрована як платник податку, протягом 12 послідовних податкових місяців не подає контролюючому органу декларації з податку на додану вартість та/або подає таку декларацію (податковий розрахунок), яка (який) свідчить про відсутність постачання/придбання товарів/послуг, здійснених з метою формування податкового зобов'язання чи податкового кредиту;

{Підпункт "г" пункту 184.1 статті 184 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

г) установчі документи будь-якої особи, зареєстрованої як платник податку, визнані рішенням суду недійсними;

д) господарським судом винесено ухвалу про ліквідацію юридичної особи - банкрута;

е) платник податку ліквідується за рішенням суду (фізична особа позбувається статусу суб'єкта господарювання) або особу звільнено від сплати податку чи її податкову реєстрацію анульовано (скасовано, визнано недійсною) за рішенням суду;

є) фізична особа, зареєстрована як платник податку, померла, її оголошено померлою, визнано недієздатною або безвісно відсутньою, обмежено її цивільну дієздатність;

{Підпункт "ж" пункту 184.1 статті 184 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

з) припинено дію договору про спільну діяльність, договору управління майном, угоди про розподіл продукції (для платників податку, зазначених у [підпунктах 4, 5 і 8 пункту 180.1 статті 180](#) цього Кодексу) або закінчився строк, на який утворено особу, зареєстровану як платник податку.

{Підпункт "з" пункту 184.1 статті 184 в редакції Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

{Підпункт "и" пункту 184.1 статті 184 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

184.2. Анулювання реєстрації на підставі, визначеній у [підпункті "а" пункту 184.1](#) цієї статті, здійснюється за [заявою](#) платника податку, а на підставах, визначених у [підпунктах "б"- "з" пункту 184.1](#) цієї статті, може здійснюватися за заявою платника податку або за самостійним рішенням відповідного контролюючого органу.

Якщо щодо особи, зареєстрованої платником податку до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, внесено запис про державну реєстрацію припинення юридичної особи (крім перетворення) або підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця або якщо до реєстру платників єдиного податку внесено запис про застосування спрощеної системи оподаткування, що не передбачає сплати податку на додану вартість, анулювання реєстрації проводиться контролюючим органом автоматично на підставі відповідних відомостей, отриманих згідно із [Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань"](#) або за даними реєстру платників єдиного податку.

{Пункт 184.2 статті 184 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Анулювання реєстрації здійснюється на дату:

{Пункт 184.2 статті 184 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

подання заяви платником податку або прийняття рішення контролюючим органом про анулювання реєстрації;

{Пункт 184.2 статті 184 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

визначену в судовому рішенні;

{Пункт 184.2 статті 184 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

припинення дії договору про спільну діяльність, договору управління майном, угоди про розподіл продукції або закінчення строку, на який утворено особу, зареєстровану як платник податку;

{Пункт 184.2 статті 184 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

що передує дню втрати особою статусу платника податку на додану вартість;

{Пункт 184.2 статті 184 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

державної реєстрації припинення юридичної особи або підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця.

{Пункт 184.2 статті 184 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

При цьому датою анулювання реєстрації платника податку визначається дата, що настала раніше.

{Пункт 184.2 статті 184 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

{Пункт 184.2 статті 184 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

184.3. Контролюючий орган анулює реєстрацію особи як платника податку, що подав заяву про анулювання реєстрації, якщо встановить, що він відповідає вимогам [пункту 184.1](#) цієї статті.

184.4. У разі відсутності законних підстав для анулювання реєстрації контролюючий орган протягом 10 календарних днів після надходження заяви платника податку про анулювання реєстрації подає такому платникові податку вмотивовану письмову відмову в анулюванні реєстрації з поясненнями із зазначеного питання.

184.5. З моменту анулювання реєстрації особи як платника податку така особа позбавляється права на віднесення сум податку до податкового кредиту, складання податкових накладних.

{Пункт 184.5 статті 184 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

184.6. У разі анулювання реєстрації особи як платника податку останнім звітним (податковим) періодом є період, який розпочинається від дня, що настає за останнім днем попереднього податкового періоду, та закінчується днем анулювання реєстрації.

184.7. Якщо товари/послуги, необоротні активи, суми податку по яких були включені до складу податкового кредиту, не були використані в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності, такий платник податку в останньому звітному (податковому) періоді не пізніше дати анулювання його реєстрації як платника податку зобов'язаний визначити податкові зобов'язання по таких товарах/послугах, необоротних активах виходячи із звичайної ціни відповідних товарів/послуг чи необоротних активів, крім випадків анулювання реєстрації як платника податку внаслідок реорганізації платника податку шляхом приєднання, злиття, перетворення, поділу та виділення відповідно до закону.

{Пункт 184.7 статті 184 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

184.8. У разі якщо платник податку, реєстрація якого анулюється, має податкові зобов'язання за результатами останнього податкового періоду, така сума податку враховується в суму зменшення бюджетного відшкодування, а в разі його відсутності у строки, визначені цим Кодексом, платник зобов'язаний погасити суму податкових зобов'язань або податкового боргу з цього податку, що виникли до такого анулювання, за їх наявності, незалежно від того, залишатиметься така особа зареєстрованою як платник цього податку на день сплати такої суми податку чи ні.

{Пункт 184.8 статті 184 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

184.9. У разі якщо за результатами останнього податкового періоду особа має право на отримання бюджетного відшкодування, таке відшкодування надається протягом строків, визначених цим розділом, незалежно від того, чи буде така особа залишатися зареєстрованою як платник цього податку на дату отримання такого бюджетного відшкодування, чи ні.

184.10. Контролюючий орган, який прийняв самостійне рішення про анулювання реєстрації платника податку, зобов'язаний письмово повідомити особу протягом трьох робочих днів після дня анулювання такої реєстрації.

{Пункт 184.10 статті 184 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 185. Визначення об'єкта оподаткування

185.1. Об'єктом оподаткування є операції платників податку з:

а) постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до [статті 186](#) цього Кодексу, у тому числі операції з безоплатної передачі та з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору), на товари, що передаються на умовах товарного кредиту, а також з передачі об'єкта фінансового лізингу у володіння та користування лізингоодержувачу/орендарю;

{Підпункт "а" пункту 185.1 статті 185 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

б) постачання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 цього Кодексу;

в) ввезення товарів на митну територію України;

{Підпункт "в" пункту 185.1 статті 185 в редакції Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

г) вивезення товарів за межі митної території України;

{Підпункт "г" пункту 185.1 статті 185 в редакції Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

{Підпункт "д" пункту 185.1 статті 185 виключено на підставі Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

{Підпункт "е" пункту 185.1 статті 185 виключено на підставі Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

е) постачання послуг з міжнародних перевезень пасажирів і багажу та вантажів залізничним, автомобільним, морським і річковим та авіаційним транспортом.

З метою оподаткування цим податком до операцій з ввезення товарів на митну територію України та вивезення товарів за межі митної території України прирівнюється поміщення товарів у будь-який митний режим, визначений [Митним кодексом України](#).

{Пункт 185.1 статті 185 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

Стаття 186. Місце постачання товарів та послуг

186.1. Місцем постачання товарів є:

а) фактичне місцезнаходження товарів на момент їх постачання (крім випадків, передбачених у підпунктах "б" і "в" цього пункту);

б) місце, де товари перебувають на час початку їх перевезення або пересилання, у разі якщо товари перевозяться або пересилаються продавцем, покупцем чи третьою особою;

в) місце, де провадиться складання, монтаж чи встановлення, у разі якщо товари складаються, монтуються або встановлюються (з випробуванням чи без нього) продавцем або від його імені.

186.1.1. Якщо постачання товарів здійснюється для споживання на борту морських та повітряних суден або у поїздах на ділянці пасажирського перевезення, що здійснюється в межах митної території України, місцем постачання вважається пункт відправлення пасажирського транспортного засобу.

Ділянкою пасажирського перевезення, що здійснюється в межах митної території України, вважається ділянка, на якій відбувається таке перевезення без зупинок за межами митної території України між пунктом відправлення та пунктом прибуття пасажирського транспортного засобу.

Пункт відправлення пасажирського транспортного засобу - перший пункт посадки пасажирів у межах митної території України, у разі потреби - після зупинки за межами митної території України.

Пункт прибуття транспортного засобу на митній території України - останній пункт на митній території України для посадки/висадки пасажирів на митній території України.

186.2. Місцем постачання послуг є:

186.2.1. місце фактичного постачання послуг, пов'язаних з рухомим майном, а саме:

а) послуг, що є допоміжними у транспортній діяльності: навантаження, розвантаження, перевантаження, складська обробка товарів та інші аналогічні види послуг;

б) послуг із проведення експертизи та оцінки рухомого майна;

в) послуг, пов'язаних із перевезенням пасажирів та вантажів, у тому числі з постачанням продовольчих продуктів і напоїв, призначених для споживання;

г) послуг із виконання ремонтних робіт і послуг із переробки сировини, а також інших робіт і послуг, що пов'язані з рухомим майном;

186.2.2. фактичне місцезнаходження нерухомого майна, у тому числі що будується, для тих послуг, які пов'язані з нерухомим майном:

а) послуг агентств нерухомості;

б) послуг з підготовки та проведення будівельних робіт;

в) інших послуг за місцезнаходженням нерухомого майна, у тому числі що будується;

186.2.3. місце фактичного надання послуг у сфері культури, мистецтва, освіти, науки, спорту, розваг або інших подібних послуг, включаючи послуги організаторів діяльності в зазначених сферах та послуги, що надаються для влаштування платних виставок, конференцій, навчальних семінарів та інших подібних заходів.

186.3. Місцем постачання зазначених у цьому пункті послуг вважається місце, в якому отримувач послуг зареєстрований як суб'єкт господарювання або - у разі відсутності такого місця - місце постійного чи переважного його проживання. До таких послуг належать:

а) надання майнових прав інтелектуальної власності, створення за замовленням та використання об'єктів права інтелектуальної власності, у тому числі за ліцензійними договорами, а також надання (передача) права на скорочення викидів парникових газів (вуглецевих одиниць);

б) рекламні послуги;

в) консультаційні, інжинірингові, інженерні, юридичні (у тому числі адвокатські), бухгалтерські, аудиторські, актуарні, а також послуги з розроблення, постачання та тестування програмного забезпечення, з оброблення даних та надання консультацій з питань інформатизації, надання інформації та інших послуг у сфері інформатизації, у тому числі з використанням комп'ютерних систем;

{Підпункт "в" пункту 186.3 статті 186 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

г) надання персоналу, у тому числі якщо персонал працює за місцем здійснення діяльності покупця;

г) надання в оренду, лізинг рухомого майна, крім транспортних засобів та банківських сейфів;

{Підпункт "г" пункту 186.3 статті 186 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

д) телекомунікаційні послуги, а саме: послуги, пов'язані з передаванням, поширенням або прийманням сигналів, слів, зображень та звуків або інформації будь-якого характеру за допомогою дровових, супутникових, стільникових, радіотехнічних, оптичних або інших електромагнітних систем зв'язку, включаючи відповідне надання або передання права на використання можливостей такого передавання, поширення або приймання, у тому числі надання доступу до глобальних інформаційних мереж;

е) послуги радіомовлення та телевізійного мовлення;

є) надання посередницьких послуг від імені та за рахунок іншої особи або від свого імені, але за рахунок іншої особи, якщо забезпечується надання покупцю послуг, перерахованих у цьому пункті;

{Підпункт "є" пункту 186.3 статті 186 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

ж) надання транспортно-експедиторських послуг;

з) надання послуг з виробництва та компонування відеофільмів, кінофільмів, анімаційних (мультиплікаційних) фільмів, телевізійних програм, рекламних фільмів, фоторекламних матеріалів та комп'ютерної графіки.

{Пункт 186.3 статті 186 доповнено підпунктом "з" згідно із Законом [№ 821-IX від 21.07.2020](#)}

186.3¹. Місцем постачання електронних послуг вважається місцезнаходження отримувача послуг. З метою застосування зазначеного пункту місцезнаходження отримувача електронних послуг визначається:

для отримувача послуг - фізичної особи, яка зареєстрована як суб'єкт господарювання, - за місцем реєстрації такого отримувача як суб'єкта господарювання;

для отримувача послуг - фізичної особи, яка не зареєстрована як суб'єкт господарювання, - за місцем фактичного місцезнаходження такої фізичної особи - отримувача послуг. З метою встановлення фактичного місцезнаходження фізичної особи - отримувача послуг враховуються такі відомості:

а) якщо електронні послуги надаються засобами фіксованого зв'язку - фактичним місцезнаходженням фізичної особи - отримувача послуг вважається країна встановлення лінії фіксованого зв'язку (місцезнаходження провайдера телекомунікацій, послугами якого користувався одержувач у процесі отримання електронної послуги);

б) якщо електронні послуги надаються засобами рухомого (мобільного) зв'язку - фактичним місцезнаходженням фізичної особи - отримувача послуг вважається країна, яку ідентифікують за мобільним кодом країни SIM-карти, яка використовується під час отримання таких послуг;

в) якщо електронні послуги надаються іншими, ніж зазначені у цьому пункті, засобами зв'язку, у тому числі з використанням картки доступу, - фактичним місцезнаходженням фізичної особи - отримувача послуг вважається країна, в якій розміщені такі інші засоби

зв'язку або до якої надіслано карту доступу для її використання (у тому числі місцезнаходженням пристрою, яке визначається за його IP-адресою, що використовувалося отримувачем електронної послуги).

Додатковими доказами для визначення місцезнаходження фізичної особи - отримувача послуг, один із яких застосовується одночасно з одним із зазначених у підпунктах "а"-"в" цього пункту відомостей, є:

платіжна адреса фізичної особи - отримувача послуг;

банківські реквізити, зокрема місце ведення банківського рахунка, використаного для розрахунку за електронні послуги;

інша комерційно важлива інформація.

Фізична особа - отримувач електронних послуг може підтвердити, що вона зареєстрована як суб'єкт господарювання - платник податку, шляхом повідомлення свого індивідуального податкового номера платника податку на додану вартість.

Якщо в договорі, у тому числі укладеному в електронній формі, відсутня інформація, що отримувачем електронних послуг є суб'єкт господарювання, вважається, що така послуга отримана фізичною особою, у тому числі фізичною особою - підприємцем, не зареєстрованою як платник податку.

{Статтю 186 доповнено пунктом 186.3¹ згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

186.4. Місцем постачання послуг є місце реєстрації постачальника, крім операцій, зазначених у [пунктах 186.2, 186.3](#) і 186.3¹ цієї статті.

{Пункт 186.4 статті 186 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

Стаття 187. Дата виникнення податкових зобов'язань

187.1. Датою виникнення податкових зобов'язань з постачання товарів/послуг вважається дата, яка припадає на податковий період, протягом якого відбувається будь-яка з подій, що сталася раніше:

а) дата зарахування коштів від покупця/замовника на банківський рахунок платника податку як оплата товарів/послуг, що підлягають постачанню, а в разі постачання товарів/послуг за готівку - дата оприбуткування коштів у касі платника податку, а в разі відсутності такої - дата інкасації готівки у банківській установі, що обслуговує платника податку;

б) дата відвантаження товарів, а в разі експорту товарів - дата оформлення митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України, оформлена відповідно до вимог митного законодавства, а для послуг - дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку. Для документів, складених в електронній формі, датою оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку, вважається дата, зазначена у самому документі як дата його складення відповідно до [Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"](#), незалежно від дати накладення електронного підпису.

{Абзац третій пункту 187.1 статті 187 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

За операціями з виконання підрядних будівельних робіт суб'єкти підприємницької діяльності (підрядники та субпідрядники) можуть застосовувати касовий метод податкового обліку відповідно до підпункту [14.1.266](#) пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу.

{Пункт 187.1 статті 187 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 4220-VI від 22.12.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

187.2. У разі постачання товарів або послуг з використанням торговельних автоматів або іншого подібного устаткування, що не передбачає наявності касового апарата, контрольованого уповноваженою на це фізичною особою, датою виникнення податкових зобов'язань вважається дата виймання з таких торговельних апаратів або подібного устаткування грошової виручки. Правила інкасації зазначеної виручки встановлюються Національним банком України.

187.3. У разі постачання товарів за договорами товарного кредиту (товарної позики, розстрочки), умови яких передбачають сплату (нарахування) відсотків, датою збільшення податкових зобов'язань у частині таких відсотків вважається дата їх нарахування згідно з умовами відповідного договору.

187.4. У разі якщо постачання товарів/послуг через торговельні автомати здійснюється з використанням жетонів, карток або інших замінників національної валюти, датою збільшення податкових зобов'язань вважається дата постачання таких жетонів, карток або інших замінників національної валюти.

187.5. У разі якщо постачання товарів/послуг здійснюється з використанням кредитних або дебетових карток, дорожніх, комерційних, іменних або інших чеків, датою збільшення податкових зобов'язань вважається дата, що засвідчує факт постачання платником податку товарів/послуг покупцю, оформлена податковою накладною, або дата виписування відповідного рахунка (товарного чека), залежно від того, яка подія відбулася раніше.

187.6. Датою виникнення податкових зобов'язань лізингодавця (орендодавця) для операцій з фінансового лізингу (фінансової оренди) є дата фактичної передачі об'єкта фінансового лізингу (фінансової оренди) у володіння та користування лізингоодержувачу (орендарю).

{Пункт 187.6 статті 187 в редакції Закону [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

187.7. Датою виникнення податкових зобов'язань у разі постачання товарів/послуг з оплатою за рахунок бюджетних коштів є дата зарахування таких коштів на банківський рахунок платника податку або дата отримання відповідної компенсації у будь-якій іншій формі, включаючи зменшення заборгованості такого платника податку за його зобов'язаннями перед бюджетом.

187.8. Датою виникнення податкових зобов'язань у разі ввезення товарів на митну територію України є дата подання митної декларації для митного оформлення.

У випадках, передбачених [статтею 191](#) цього Кодексу, дата виникнення податкових зобов'язань визначається з урахуванням положень статті 191 цього Кодексу.

{Пункт 187.8 статті 187 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

Датою виникнення податкових зобов'язань за операціями з постачання нерезидентами суб'єктам господарювання послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, є дата списання коштів з банківського рахунка платника податку в оплату послуг або дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг нерезидентом, залежно від того, яка з подій відбулася раніше.

{Абзац третій пункту 187.8 статті 187 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

187.9. Датою виникнення податкових зобов'язань виконавця довгострокових договорів (контрактів) є дата фактичної передачі виконавцем результатів робіт за такими договорами (контрактами).

Для цілей цього пункту довгостроковий договір (контракт) - це будь-який договір на виготовлення товарів, виконання робіт, надання послуг з довготривалим (більше одного року) технологічним циклом виробництва та якщо договорами, які укладені на виробництво таких товарів, виконання робіт, надання послуг, не передбачено поетапного їх здавання.

187.10. Платники податку, які постачають теплову енергію, природний газ (крім скрапленого), надають послуги з транспортування та/або розподілу природного газу, інші житлово-комунальні послуги, перелік яких визначений законом, послуги (роботи), вартість яких включається до складу плати за послугу з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій чи послугу з управління багатоквартирним будинком, фізичним особам, бюджетним установам, незареєстрованим як платники податку, а також житлово-експлуатаційним конторам, управителям багатоквартирних будинків, квартирно-експлуатаційним частинам, об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків, іншим платникам податку, які здійснюють збір коштів від зазначених покупців з метою подальшого їх перерахування продавцям таких товарів (надавачам послуг) у рахунок компенсації їх вартості, визначають дату виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту за касовим методом.

{Абзац перший пункту 187.10 статті 187 в редакції Законів [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 812-VIII від 24.11.2015](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Зазначене правило визначення дати виникнення податкових зобов'язань поширюється також на операції з постачання зазначених товарів/послуг для житлово-експлуатаційних контор, управителів багатоквартирних будинків та бюджетних установ, що отримують такі товари/послуги, якщо вони зареєстровані як платники податку.

{Абзац другий пункту 187.10 статті 187 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Для цілей цього пункту послугами (роботами), вартість яких включається до складу плати за послугу з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій чи послугу з управління багатоквартирним будинком, вважаються послуги з технічного обслуговування ліфтів та диспетчерських систем, систем протипожежної автоматики та димовидалення, обслуговування димових та вентиляційних каналів, внутрішньобудинкових систем, прибирання будинкової та прибудинкової території, купівлі електричної енергії для забезпечення функціонування спільного майна багатоквартирного будинку, а також інші послуги, які надаються житлово-експлуатаційними конторами чи управителями багатоквартирних будинків зазначеним у цьому пункті покупцям за їхній рахунок.

{Абзац третій пункту 187.10 статті 187 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

187.11. Попередня (авансова) оплата вартості товарів, що вивозяться за межі митної території України чи ввозяться на митну територію України, не змінює значення сум податку, які відносяться до податкового кредиту або податкових зобов'язань платника податку, такого експортера або імпортера.

{Пункт 187.11 статті 187 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

Стаття 188. Порядок визначення бази оподаткування в разі постачання товарів/послуг

188.1. База оподаткування операцій з постачання товарів/послуг визначається виходячи з їх договірної вартості з урахуванням загальнодержавних податків та зборів (крім

акцизного податку на реалізацію суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів, збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, що справляється з вартості послуг стільникового рухомого зв'язку, податку на додану вартість та акцизного податку на спирт етиловий, що використовується виробниками - суб'єктами господарювання для виробництва лікарських засобів, у тому числі компонентів крові і вироблених з них препаратів (крім лікарських засобів у вигляді бальзамів та еліксирів).

{Абзац перший пункту 188.1 статті 188 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Закону [№ 609-VIII від 15.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

При цьому база оподаткування операцій з постачання товарів/послуг не може бути нижче ціни придбання таких товарів/послуг, база оподаткування операцій з постачання самостійно виготовлених товарів/послуг не може бути нижче звичайних цін, а база оподаткування операцій з постачання необоротних активів не може бути нижче балансової (залишкової) вартості за даними бухгалтерського обліку, що склалася станом на початок звітного (податкового) періоду, протягом якого здійснюються такі операції (у разі відсутності обліку необоротних активів - виходячи із звичайної ціни), за винятком:

{Пункт 188.1 статті 188 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

товарів (послуг), ціни на які підлягають державному регулюванню;

{Пункт 188.1 статті 188 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

газу, який постачається для потреб населення;

{Пункт 188.1 статті 188 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

електричної енергії, ціна на яку склалася на ринку електричної енергії.

{Пункт 188.1 статті 188 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

До складу договірної (контрактної) вартості включаються будь-які суми коштів, вартість матеріальних і нематеріальних активів, що передаються платнику податків безпосередньо покупцем або через будь-яку третю особу у зв'язку з компенсацією вартості товарів/послуг. До складу договірної (контрактної) вартості не включаються суми неустойки (штрафів та/або пені), три проценти річних від простроченої суми та інфляційні витрати, відшкодування шкоди, у тому числі відшкодування упущеної вигоди за рішеннями міжнародних комерційних та інвестиційних арбітражів або іноземних судів, що отримані платником податку внаслідок невиконання або неналежного виконання договірних зобов'язань.

{Абзац пункту 188.1 статті 188 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 657-VII від 24.10.2013](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

До бази оподаткування включаються вартість товарів/послуг, які постачаються (за виключенням суми компенсації на покриття різниці між фактичними витратами та регульованими цінами (тарифами) у вигляді виробничої дотації з бюджету та/або суми відшкодування орендодавцю - бюджетній установі витрат на утримання наданого в оренду нерухомого майна, на комунальні послуги та на енергоносії), та вартість матеріальних і нематеріальних активів, що передаються платнику податків безпосередньо отримувачем товарів/послуг, поставлених таким платником податку.

У випадках, передбачених статтею 189 цього Кодексу, база оподаткування визначається з урахуванням положень статті 189 цього Кодексу.

{Пункт 188.1 статті 188 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4014-VI від 04.11.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 408-VII від 04.07.2013](#)}

Стаття 189. Особливості визначення бази оподаткування в разі постачання товарів/послуг в окремих випадках

189.1. У разі здійснення операцій відповідно до [пункту 198.5](#) статті 198 цього Кодексу база оподаткування за необоротними активами визначається виходячи з балансової (залишкової) вартості, що склалася станом на початок звітного (податкового) періоду, протягом якого здійснюються такі операції (у разі відсутності обліку необоротних активів - виходячи із звичайної ціни), а за товарами/послугами - виходячи з вартості їх придбання.

{Пункт 189.1 статті 189 в редакції Законів [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

189.2. Вартість тари, що згідно з умовами договору (контракту) визначена як зворотна (заставна), до бази оподаткування не включається. У разі якщо у строк більше ніж 12 календарних місяців з моменту надходження зворотної тари вона не повертається відправнику, вартість такої тари включається до бази оподаткування отримувача.

189.3. У разі якщо платник податку провадить підприємницьку діяльність з постачання вживаних товарів (комісійну торгівлю), що прийняті за договором комісії в осіб, не зареєстрованих як платники податку, базою оподаткування є комісійна винагорода такого платника податку.

{Абзац перший пункту 189.3 статті 189 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1084-VIII від 12.04.2016](#)}

У випадках, коли платник податку здійснює діяльність з постачання вживаних товарів, придбаних у осіб, не зареєстрованих як платники податку, за договорами, що передбачають перехід права власності на такі товари, базою оподаткування є позитивна різниця між ціною продажу та ціною придбання таких товарів, визначена у порядку, встановленому цим розділом.

{Абзац другий пункту 189.3 статті 189 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1084-VIII від 12.04.2016](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Датою збільшення податкових зобов'язань платника податку є дата, визначена за правилами, встановленими [пунктом 187.1](#) статті 187 цього Кодексу.

При цьому ціна продажу вживаного транспортного засобу визначається:

для осіб, не зареєстрованих як платники податку, виходячи з ціни, зазначеної у договорі купівлі-продажу, але не нижче ринкової вартості такого засобу, розрахованої суб'єктом оціночної діяльності, уповноваженим здійснювати оцінку відповідно до закону;

{Абзац п'ятий пункту 189.3 статті 189 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1084-VIII від 12.04.2016](#), [№ 354-IX від 05.12.2019](#) - щодо набрання чинності змін див. [пункт 1](#) розділу II}

для платників податку виходячи з договірної (контрактної) вартості, але не нижче звичайних цін.

Для цілей цього розділу:

вживаними товарами вважаються товари, що були в користуванні не менше року та придатні для подальшого користування у незмінному стані чи після ремонту, а також транспортні засоби, які не підпадають під визначення нового транспортного засобу.

{Абзац восьмий пункту 189.3 статті 189 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1084-VIII від 12.04.2016](#)}

Новими транспортними засобами вважаються:

а) наземний транспортний засіб - той, що вперше реєструється в Україні відповідно до законодавства, не був зареєстрований в інших державах та при цьому має загальний наземний пробіг до 6000 кілометрів;

{Абзац десятий пункту 189.3 статті 189 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1084-VIII від 12.04.2016](#)}

б) судно - те, що вперше реєструється в Україні відповідно до законодавства, не було зареєстровано в інших державах та при цьому пройшло не більше 100 годин після першого введення його в експлуатацію;

{Абзац одинадцятий пункту 189.3 статті 189 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1084-VIII від 12.04.2016](#)}

в) літальний апарат - той, що вперше реєструється в Україні відповідно до законодавства, не був зареєстрований в інших державах та при цьому його налітаний час до такої реєстрації не перевищує 40 годин після першого введення в експлуатацію. Налітаним вважається час, який розраховується від блок-часу зльоту літального апарата до блок-часу його приземлення;

{Абзац дванадцятий пункту 189.3 статті 189 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1084-VIII від 12.04.2016](#)}

{Абзац тринадцятий пункту 189.3 статті 189 виключено на підставі Закону [№ 1084-VIII від 12.04.2016](#)}

189.4. Базою оподаткування для товарів/послуг, що передаються/отримуються у межах договорів комісії (консигнації), поруки, довірчого управління, є вартість постачання цих товарів/послуг, визначена у порядку, встановленому [статтею 188](#) цього Кодексу.

{Абзац перший пункту 189.4 статті 188 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Дата збільшення податкових зобов'язань та податкового кредиту платників податку, що здійснюють постачання/отримання товарів/послуг у межах договорів комісії (консигнації), поруки, доручення, довірчого управління, інших цивільно-правових договорів та без права власності на такі товари/послуги, визначається за правилами, встановленими [статтями 187 і 198](#) цього Кодексу.

Зазначений порядок дати виникнення податкових зобов'язань та податкового кредиту застосовується також на операції з примусового продажу арештованого майна органами юстиції.

189.5. У разі постачання товарів, які були повернуті лізингоодержувачем лізингодавцю за договором фінансового лізингу у зв'язку з його невиконанням чи неналежним виконанням (у тому числі повернуті на підставі виконавчого напису нотаріуса), та при цьому лізингодавцем за операцією з повернення таких товарів до складу податкового кредиту не включалися суми податку, базою оподаткування є позитивна різниця між ціною постачання та ціною придбання таких товарів.

Ціна придбання визначається як вартість товарів, за якою такі товари були повернуті лізингодавцю, а саме як первісна вартість товарів (об'єкта фінансового лізингу) за вирахуванням сплачених лізингових платежів у частині компенсації вартості об'єкта фінансового лізингу. У разі придбання товарів у платника податку ціна придбання визначається з урахуванням податку на додану вартість.

Якщо за товарами, база оподаткування при постачанні яких визначалася як позитивна різниця між ціною постачання та ціною придбання, в майбутніх податкових періодах суми податку за операцією з повернення таких товарів були включені до складу податкового кредиту лізингодавця, застосовується положення [пункту 198.5](#) статті 198 цього Кодексу.

{Пункт 189.5 статті 189 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 425-IX від 20.12.2019](#)}

189.6. Норми [пунктів 189.3-189.5](#) цієї статті не поширюються на операції з експортування товарів за межі митної території України або з ввезення на митну територію України товарів у межах зазначених договорів.

189.7. У разі якщо платник податку здійснює операції з постачання товарів/послуг, які є об'єктом оподаткування згідно із [статтею 185](#) цього Кодексу, під забезпечення боргових зобов'язань покупця, наданих такому платнику податку у формі простого або переказного векселя, або інших боргових інструментів (далі - вексель), випущених таким покупцем або третьою особою, базою оподаткування є договірна вартість, визначена в порядку, встановленому [пунктом 188.1](#) статті 188 цього Кодексу, без урахування дисконтів або інших знижок з номіналу такого векселя, а за процентними векселями - така договірна вартість, збільшена на суму процентів, нарахованих або таких, що повинні бути нараховані на суму номіналу такого векселя.

189.8. На номінал векселя, у тому числі без урахування дисконтів або з урахуванням процентів, податкові зобов'язання не нараховуються.

189.9. У разі якщо основні виробничі або невикробничі засоби ліквідуються за самостійним рішенням платника податку, така ліквідація для цілей оподаткування розглядається як постачання таких основних виробничих або невикробничих засобів за звичайними цінами, але не нижче балансової вартості на момент ліквідації.

Норма цього пункту не поширюється на випадки, коли основні виробничі або невикробничі засоби ліквідуються у зв'язку з їх знищенням або зруйнуванням внаслідок дії обставин непереборної сили, в інших випадках, коли така ліквідація здійснюється без згоди платника податку, у тому числі в разі викрадення основних виробничих або невикробничих засобів, що підтверджується відповідно до законодавства або коли платник податку подає контролюючому органу відповідний документ про знищення, розібрання або перетворення основних виробничих або невикробничих засобів у інший спосіб, внаслідок чого вони не можуть використовуватися за первісним призначенням.

{Пункт 189.9 статті 189 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

189.10. У разі якщо внаслідок ліквідації необоротних активів отримуються комплектувальні вироби, складові частини, компоненти або інші відходи, які оприбутковуються на матеріальних рахунках з метою їх використання в господарській діяльності платника, на такі операції не нараховуються податкові зобов'язання.

{Пункт 189.11 статті 189 виключено на підставі Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

189.12. У випадках, коли платник податку здійснює операції з постачання особам, які не зареєстровані як платники податку, сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки, раніше придбаних (заготовлених) таким платником податку у фізичних осіб, які

не є платниками цього податку, об'єктом оподаткування є торгова націнка (надбавка), встановлена таким платником податку.

189.13. У разі постачання відповідно до [Закону України "Про автомобільний транспорт"](#) квитків на проїзд в автобусах та на перевезення багажу базою оподаткування є винагорода, що включає автостанційний збір. До бази оподаткування не включається вартість перевезення, що перераховується перевізнику, та сума витрат на страхування пасажирів, яка перераховується страховій компанії.

{Статтю 189 доповнено пунктом 189.13 згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

189.14. У разі постачання на митній території України товарів, які є продуктами переробки товарів, поміщених у митний режим переробки на митній території, у тому числі отриманих як оплата за постачання послуг з переробки, база оподаткування визначається згідно із [статтею 188](#) цього Кодексу.

{Статтю 189 доповнено пунктом 189.14 згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

189.15. У разі постачання (продажу, відчуження іншим способом) банками та іншими фінансовими установами майна, набутого ними у власність внаслідок звернення стягнення на таке майно, базою оподаткування є позитивна різниця між ціною постачання та ціною придбання такого майна. Ціна придбання визначається як вартість майна, за якою таке майно набуто у власність. У разі придбання майна у платника податку ціна придбання визначається з урахуванням податку на додану вартість.

Якщо за таким майном суми податку були включені до складу податкового кредиту банком, іншою фінансовою установою, застосовуються положення [пункту 198.5](#) статті 198 цього Кодексу.

{Статтю 189 доповнено пунктом 189.15 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

189.16. База оподаткування операцій з постачання послуг з перевезення (переміщення, транспортування) природного газу транскордонними газопроводами (транспортування природного газу територією України в митному режимі транзиту), що виконуються (надаються) публічним акціонерним товариством "Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України", визначається виходячи із договірної (контрактної) вартості з урахуванням загальнодержавних податків та зборів.

{Статтю 189 доповнено пунктом 189.16 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

189.17. Базою оподаткування для операцій з вивезення товарів за межі митної території України є договірна (контрактна) вартість таких товарів, зазначена в [митній декларації](#), оформленій відповідно до вимог [Митного кодексу України](#).

{Статтю 189 доповнено пунктом 189.17 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 190. Порядок визначення бази оподаткування для товарів, які ввозяться на митну територію України, послуг, які поставляються нерезидентами на митній території України

190.1. Базою оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України, є договірна (контрактна) вартість, але не нижче митної вартості цих товарів, визначеної відповідно до [розділу III Митного кодексу України](#), з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті і включаються до ціни товарів.

При визначенні бази оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України, перерахунок іноземної валюти у валюту України здійснюється за курсом валюти, визначеним відповідно до статті 39¹ цього Кодексу.

{Абзац другий пункту 190.1 статті 190 в редакції Закону [№ 1200-VII від 10.04.2014](#)}

{Пункт 190.1 статті 190 в редакції Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

190.2. Для послуг, які постачаються нерезидентами на митній території України, базою оподаткування є договірна (контрактна) вартість таких послуг з урахуванням податків та зборів, за винятком податку на додану вартість, що включаються до ціни постачання відповідно до законодавства. Визначена вартість перераховується в національну валюту за валютним (обмінним) курсом Національного банку України на дату виникнення податкових зобов'язань. У разі отримання послуг від нерезидентів без їх оплати база оподаткування визначається, виходячи із звичайних цін на такі послуги без урахування податку.

190.3. У випадках, передбачених статтею 191 цього Кодексу, база оподаткування визначається з урахуванням положень статті 191 цього Кодексу.

{Статтю 190 доповнено пунктом 190.3 згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

Стаття 191. Особливості оподаткування операцій з ввезення на митну територію України товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі та товарів, що ввозяться на митну територію України фізичними особами в ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі

{Назва статті 191 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

191.1. Особливості оподаткування операцій з ввезення на митну територію України товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі.

191.1.1. У разі ввезення на митну територію України товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі базою оподаткування є їх митна вартість (для юридичних осіб або фізичних осіб - підприємців) або фактурна вартість (для фізичних осіб), визначені відповідно до [Митного кодексу України](#), з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті.

191.1.2. Датою виникнення податкових зобов'язань у разі ввезення на митну територію України товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі є дата подання контролюючому органу митної декларації або документа, який відповідно до законодавства замінює митну декларацію.

191.1.3. Сплата податкових зобов'язань у разі ввезення на митну територію України товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях здійснюється з урахуванням таких особливостей.

При ввезенні на митну територію України товарів, сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро, для одного одержувача - фізичної особи в одній депеші від одного відправника у міжнародних поштових відправленнях або в одному вантажі експрес-перевізника від одного відправника у міжнародних експрес-відправленнях до контролюючого органу подаються:

реєстри (тимчасові та додаткові) міжнародних поштових відправлень, складені з урахуванням вимог актів Всесвітнього поштового союзу, - оператором поштового зв'язку;

реєстри (тимчасові та додаткові) міжнародних експрес-відправлень - експрес-перевізником;

митна декларація - фізичними особами у порядку, встановленому [Митним кодексом України](#) для фізичних осіб.

Сплата податку, нарахованого у тимчасовому реєстрі, визначеному цим підпунктом, здійснюється протягом 30 днів з дати оформлення такого реєстру з одночасним поданням додаткового реєстру (додаткових реєстрів).

Дата оформлення тимчасового реєстру засвідчується контролюючим органом у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Сплата податку, нарахованого у митних деклараціях, здійснюється у загальному порядку, визначеному [Митним кодексом України](#).

Наявність заборгованості оператора поштового зв'язку, експрес-перевізника із сплати митних платежів та/або пені за такими платежами є підставою для відмови контролюючого органу у прийнятті для митного оформлення нових тимчасових реєстрів міжнародних поштових відправлень, тимчасових реєстрів міжнародних експрес-відправлень до моменту погашення такої заборгованості.

У разі якщо товари, зазначені у тимчасовому реєстрі, визначеному цим підпунктом, повертаються відправникам за межі митної території України протягом 30 днів з дати подання такого тимчасового реєстру, про що зазначається у додатковому реєстрі, нараховані суми податку на такі товари не сплачуються.

191.1.4. Порядок ведення, форма і формат зазначених у [підпункті 191.1.3](#) цього пункту реєстрів (тимчасового та додаткового), у тому числі порядок коригування зазначених реєстрів, затверджуються Кабінетом Міністрів України з урахуванням актів Всесвітнього поштового союзу.

До тимчасового реєстру міжнародних поштових відправлень, тимчасового реєстру міжнародних експрес-відправлень, зокрема, вносяться відомості про:

- дату подання тимчасового реєстру;
- вид відправлення;
- унікальний номер відправлення;
- відправника міжнародного відправлення;
- отримувача міжнародного відправлення;
- вартість відправлення;
- загальне найменування товарів, що пересилаються;
- суму нарахованого податку;
- відправлення, митне оформлення яких не завершено;
- дату оформлення тимчасового реєстру.

До додаткового реєстру міжнародних поштових відправлень, додаткового реєстру міжнародних експрес-відправлень, окрім відомостей, що вносяться до тимчасового реєстру міжнародних поштових відправлень, тимчасового реєстру міжнародних експрес-відправлень, додатково вносяться відомості, зокрема, про:

- дату подання додаткового реєстру;
- суму сплаченого податку;
- повернення міжнародного відправлення відправнику;
- дату оформлення додаткового реєстру.

191.1.5. При визначенні бази оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі, перерахунок іноземної валюти у валюту України здійснюється за курсом валюти, визначеним відповідно до [статті 39](#) цього Кодексу.

{Пункт 191.1 статті 191 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1200-VII від 10.04.2014](#); в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

191.2. Особливості визначення бази оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі.

{Підпункт 191.2.1 пункту 191.2 статті 191 виключено на підставі Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

191.2.2. У разі ввезення на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких перевищує еквівалент 1000 євро, через пункти пропуску через державний кордон України, відкриті для повітряного сполучення, базою оподаткування є частина їх сумарної фактурної вартості, що перевищує еквівалент 1000 євро, з урахуванням мита, що підлягає сплаті.

{Підпункт 191.2.2 пункту 191.2 статті 191 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1200-VII від 10.04.2014](#)}

191.2.3. У разі ввезення на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких перевищує еквівалент 500 євро, через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України базою оподаткування є частина їх сумарної фактурної вартості, що перевищує еквівалент 500 євро, з урахуванням мита, що підлягає сплаті.

У разі ввезення на митну територію України у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 500 євро та сумарна вага яких не перевищує 50 кг, через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України фізичною особою, яка була відсутня в Україні менше ніж 24 години або яка в'їжджає в Україну частіше одного разу протягом 72 годин, базою оподаткування є частина сумарної фактурної вартості таких товарів, що перевищує еквівалент 50 євро, з урахуванням мита, що підлягає сплаті.

{Підпункт 191.2.3 пункту 191.2 статті 191 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Підпункт 191.2.3 пункту 191.2 статті 191 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1200-VII від 10.04.2014](#)}

191.2.4. У разі ввезення на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей) через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України, сумарна вага яких перевищує 50 кг, базою оподаткування є сумарна фактурна вартість товарів, обчислена пропорційно до ваги, що перевищує 50 кг, з урахуванням мита, що підлягає сплаті.

{Підпункт 191.2.4 пункту 191.2 статті 191 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1200-VII від 10.04.2014](#)}

191.3. Фактурна вартість товарів, які ввозяться на митну територію України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, у несупроводжуваному багажі, фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі, визначається відповідно до [Митного кодексу України](#).

{Стаття 191 в редакції Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

Стаття 192. Особливості визначення бази оподаткування в окремих випадках (порядок коригування податкових зобов'язань та податкового кредиту)

192.1. Якщо після постачання товарів/послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи наступний за постачанням перегляд цін, перерахунок у випадках повернення товарів/послуг особі, яка їх надала, або при поверненні постачальником суми попередньої оплати товарів/послуг, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту постачальника та отримувача підлягають відповідному коригуванню на підставі розрахунку коригування до податкової накладної, складеному в порядку, встановленому для податкових накладних, та зареєстрованому в Єдиному реєстрі податкових накладних.

{Абзац перший пункту 192.1 статті 192 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Розрахунок коригування, складений постачальником товарів/послуг до податкової накладної, яка складена на отримувача - платника податку, підлягає реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних:

{Пункт 192.1 статті 192 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

постачальником (продавцем) товарів/послуг, якщо передбачається збільшення суми компенсації їх вартості на користь такого постачальника або якщо коригування кількісних та вартісних показників у підсумку не змінює суму компенсації;

{Пункт 192.1 статті 192 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

отримувачем (покупцем) товарів/послуг, якщо передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, для чого постачальник надсилає складений розрахунок коригування отримувачу.

{Пункт 192.1 статті 192 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Складені платником податку розрахунки коригування до [податкових накладних](#), складених до 1 лютого 2015 року, розрахунки коригування до податкових накладних, які не підлягали наданню отримувачу (покупцю) - платнику податку, підлягають реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних постачальником (продавцем). Зазначене не поширюється на розрахунки коригування, що передбачають зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику (зменшення податкового зобов'язання постачальника та податкового кредиту отримувача), складені після 1 липня 2015 року до податкових накладних, складених до 1 липня 2015 року на отримувача (покупця) - платника податку, які підлягають реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних отримувачем (покупцем) товарів/послуг.

{Пункт 192.1 статті 192 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Розрахунок коригування до податкової накладної складається також у випадку виправлення помилок, допущених при складанні податкової накладної, у тому числі не пов'язаних із зміною суми компенсації вартості товарів/послуг.

{Пункт 192.1 статті 192 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Пункт 192.1 статті 192 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

192.1.1. Якщо внаслідок такого перерахунку відбувається зменшення суми компенсації на користь платника податку - постачальника, то:

а) постачальник відповідно зменшує суму податкових зобов'язань за результатами податкового періоду, протягом якого був проведений такий перерахунок;

{Абзац другий підпункту 192.1.1 пункту 192.1 статті 192 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

б) отримувач відповідно зменшує суму податкового кредиту за результатами такого податкового періоду в разі, якщо він зареєстрований як платник податку на дату проведення коригування, а також збільшив податковий кредит у зв'язку з отриманням таких товарів/послуг.

Постачальник має право зменшити суму податкових зобов'язань лише після реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних розрахунку коригування до податкової накладної.

{Підпункт 192.1.1 пункту 192.1 статті 192 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

192.1.2. Якщо внаслідок такого перерахунку відбувається збільшення суми компенсації на користь платника податку - постачальника, то:

а) постачальник відповідно збільшує суму податкових зобов'язань за результатами податкового періоду, протягом якого був проведений такий перерахунок;

{Абзац другий підпункту 192.1.2 пункту 192.1 статті 192 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

б) отримувач відповідно збільшує суму податкового кредиту за результатами такого податкового періоду в разі, якщо він зареєстрований як платник податку на дату проведення перерахунку.

Отримувач має право збільшити суму податкового кредиту лише після реєстрації постачальником в Єдиному реєстрі податкових накладних розрахунку коригування до податкової накладної.

{Підпункт 192.1.2 пункту 192.1 статті 192 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

192.2. Норма [пункту 192.1](#) цієї статті не поширюється на випадки, коли постачальник товарів/послуг не є платником податку на кінець звітного (податкового) періоду, в якому був проведений такий перерахунок.

Зменшення суми податкових зобов'язань платника податку - постачальника в разі зміни суми компенсації вартості товарів/послуг, наданих особам, що не були платниками цього податку на дату такого постачання, дозволяється лише при поверненні раніше поставлених товарів у власність постачальника з наданням отримувачу повної грошової компенсації їх

вартості, у тому числі при перегляді цін, пов'язаних з гарантійною заміною товарів або низькоякісних товарів відповідно до закону або договору.

Зменшення суми податкових зобов'язань платника податку - постачальника - оператора телекомунікацій у разі відмови абонента від передплачених, але не отриманих телекомунікаційних послуг дозволяється при перерахуванні частини суми передоплати телекомунікаційних послуг у якості благодійної пожертви при виконанні благодійного телекомунікаційного повідомлення за дорученням абонента.

{Пункт 192.2 статті 192 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 1665-VIII від 06.10.2016](#)}

192.3. Результат перерахунку податкових зобов'язань і податкового кредиту постачальника та отримувача відображається у складі податкової декларації за звітний податковий період у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 192.3 статті 192 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 193. Розміри ставок податку

193.1. Ставки податку встановлюються від бази оподаткування в таких розмірах:

а) 20 відсотків;

{Підпункт "а" пункту 193.1 статті 193 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1166-VII від 27.03.2014](#)}

б) 0 відсотків;

в) 7 відсотків по операціях з:

постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів, а також медичних виробів, які внесені до Державного реєстру медичної техніки та виробів медичного призначення або відповідають вимогам відповідних технічних регламентів, що підтверджується документом про відповідність, та дозволені для надання на ринку та/або введення в експлуатацію і застосування в Україні;

{Абзац другий підпункту "в" пункту 193.1 статті 193 в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання, дозволених для застосування у межах клінічних випробувань, дозвіл на проведення яких надано центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я";

постачання послуг із показу (проведення) театральних, оперних, балетних, музичних, концертних, хореографічних, лялькових, циркових, звукових, світлових та інших вистав, постановок, виступів професійних мистецьких колективів, артистичних груп, акторів та артистів (виконавців), кінематографічних прем'єр, культурно-мистецьких заходів;

{Підпункт "в" пункту 193.1 статті 193 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

постачання послуг із показу оригіналів музичних творів, демонстрації виставкових проєктів, проведення екскурсій для груп та окремих відвідувачів у музеях, зоопарках та заповідниках, відвідування їх територій та об'єктів відвідувачами;

{Підпункт "в" пункту 193.1 статті 193 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

постачання послуг із розповсюдження, демонстрування, публічного сповіщення і публічного показу фільмів, адаптованих відповідно до законодавства в україномовні версії для осіб з порушеннями зору та осіб з порушеннями слуху;

{Підпункт "в" пункту 193.1 статті 193 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

постачання послуг із тимчасового розміщування (проживання), що надаються готелями і подібними засобами тимчасового розміщування (клас 55.10 група 55 [КВЕД ДК 009:2010](#));

{Підпункт "в" пункту 193.1 статті 193 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

{Пункт 193.1 статті 193 доповнено підпунктом "в" згідно із Законом [№ 1166-VII від 27.03.2014](#); в редакції Закону [№ 1200-VII від 10.04.2014](#)}

г) 14 відсотків по операціях з постачання на митній території України та ввезення на митну територію України сільськогосподарської продукції, що класифікується за такими кодами згідно з [УКТ ЗЕД](#): 1001, 1003, 1005, 1201, 1205, 1206 00.

{Пункт 193.1 статті 193 доповнено підпунктом "г" згідно із Законом [№ 1115-IX від 17.12.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1600-IX від 01.07.2021](#)}

Стаття 194. Операції, що підлягають оподаткуванню за основною ставкою

194.1. Операції, зазначені у [статті 185](#) цього Кодексу, крім операцій, що не є об'єктом оподаткування, звільнених від оподаткування, та операцій, до яких застосовується нульова ставка та 7 і 14 відсотків, оподатковуються за ставкою, зазначеною в [підпункті "а" пункту 193.1](#) статті 193 цього Кодексу, яка є основною.

{Пункт 194.1 статті 194 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 1115-IX від 17.12.2020](#)}

194.1.1. Податок становить 20 відсотків, 7 і 14 відсотків бази оподаткування та додається до ціни товарів/послуг.

{Підпункт 194.1.1 пункту 194.1 статті 194 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 1115-IX від 17.12.2020](#)}

Стаття 195. Операції, що підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою

195.1. За нульовою ставкою оподатковуються операції з:

195.1.1. вивезення товарів за межі митної території України:

а) у митному режимі експорту;

б) у митному режимі реекспорту, якщо товари поміщені у такий режим відповідно до [пунктів 3](#) (щодо товарів у вигляді продуктів їх переробки) та [5](#) частини першої статті 86 Митного кодексу України;

{Підпункт "б" підпункту 195.1.1 пункту 195.1 статті 195 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#)}

в) у митному режимі безмитної торгівлі;

г) у митному режимі вільної митної зони.

Товари вважаються вивезеними за межі митної території України, якщо таке вивезення підтверджене в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, митною декларацією, оформленою відповідно до вимог [Митного кодексу України](#).

{Підпункт 195.1.1 пункту 195.1 статті 195 в редакції Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

195.1.2. постачання товарів:

а) для заправки або забезпечення морських суден, що:

використовуються для навігаційної діяльності, перевезення пасажирів або вантажів за плату, промислової, риболовецької або іншої господарської діяльності, що провадиться за межами територіальних вод України;

використовуються для рятування або подання допомоги в нейтральних або територіальних водах інших країн;

входять до складу Військово-Морських Сил України та відправляються за межі територіальних вод України, у тому числі на якірні стоянки;

б) для заправки або забезпечення повітряних суден, що:

виконують міжнародні рейси для навігаційної діяльності чи перевезення пасажирів або вантажів за плату;

входять до складу Повітряних Сил України та відправляються за межі повітряного кордону України, у тому числі у місця тимчасового базування;

в) для заправки (дозаправки) та забезпечення космічних кораблів, космічних ракетних носіїв або супутників Землі;

г) для заправки (дозаправки) або забезпечення наземного військового транспорту чи іншого спеціального контингенту Збройних Сил України, що бере участь у миротворчих акціях за кордоном України, або в інших випадках, передбачених законодавством;

г) магазинами безмитної торгівлі, відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Міністрів України.

Постачання товарів магазинами безмитної торгівлі може здійснюватися виключно:

фізичним особам, які виїжджають за межі митної території України;

фізичним особам, які в'їжджають на митну територію України в пунктах пропуску через державний кордон України, відкритих для міжнародного повітряного сполучення;

фізичним особам, які переміщуються транспортними засобами, що належать резидентам та знаходяться за межами митного кордону України.

Порушення норм цього підпункту тягне за собою відповідальність, встановлену законом. Порядок контролю за дотриманням норм цього підпункту встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{Підпункт "г" підпункту 195.1.2 пункту 195.1 статті 195 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

195.1.3. постачання таких послуг:

а) міжнародні перевезення пасажирів і багажу та вантажів залізничним, автомобільним, морським і річковим та авіаційним транспортом.

Для цілей цього підпункту перевезення вважається міжнародним, якщо таке перевезення здійснюється за єдиним міжнародним перевізним документом;

б) послуги, що передбачають роботи з рухомим майном, попередньо ввезеним на митну територію України для виконання таких робіт та вивезеним за межі митної території України платником, що виконував такі роботи, або отримувачем-нерезидентом.

До робіт з рухомим майном належать роботи з переробки товарів, що можуть включати власне переробку (обробку) товарів - монтаж, збирання, монтування та налагодження, у результаті чого створюються інші товари, у тому числі постачання послуг з переробки давальницької сировини, а також модернізацію та ремонт товарів, що передбачає проведення комплексу операцій з частковим або повним відновленням виробничого ресурсу об'єкта (або його складових частин), визначеного нормативно-технічною документацією, у результаті виконання якого передбачається поліпшення стану такого об'єкта;

в) послуги з обслуговування повітряних суден, що виконують міжнародні рейси.

До послуг з обслуговування повітряних суден, які виконують міжнародні рейси, відносяться послуги, які комплексно необхідні та безпосередньо пов'язані з виконанням міжнародного рейсу, а саме:

обслуговування повітряних суден та пасажирів в аеропорту (посадка-зліт повітряного судна, обслуговування пасажирів в аеровокзалі, забезпечення авіаційної безпеки, наднормативна стоянка повітряного судна);

послуги з наземного обслуговування повітряних суден та пасажирів в аеропортах;

оренда аеропортових приміщень у частині використання для обслуговування міжнародних рейсів (офіси, стійки реєстрації та інші службові приміщення, які орендуються авіаперевізниками, що виконують міжнародні рейси);

послуги персоналу з обслуговування повітряних суден.

{Підпункт "г" підпункту 195.1.3 пункту 195 статті 195 виключено на підставі Закону [№ 1621-VII від 31.07.2014](#)}

195.2. У разі якщо операції з постачання товарів звільнено від оподаткування на митній території України відповідно до положення цього розділу, до операцій з експорту таких товарів застосовується нульова ставка.

{Пункт 195.2 статті 195 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

Стаття 196. Операції, що не є об'єктом оподаткування

196.1. Не є об'єктом оподаткування операції з:

196.1.1. випуску (емісії), розміщення у будь-які форми управління та продажу (погашення, викупу) за кошти цінних паперів, що випущені в обіг (емітовані) суб'єктами підприємницької діяльності, Національним банком України, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику та/або реалізує державну бюджетну політику у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом, органами місцевого самоврядування відповідно до закону, включаючи інвестиційні та іпотечні сертифікати, сертифікати фонду операцій з нерухомістю, деривативи, а також корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери,

формах; обміну зазначених цінних паперів та корпоративних прав, виражених в інших, ніж цінні папери, формах, на інші цінні папери, корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах; розрахунково-клірингової, реєстраторської та депозитарної діяльності на ринку цінних паперів, а також діяльності з управління активами (у тому числі пенсійними активами, фондами банківського управління), відповідно до закону та інших видів професійної діяльності на фондовому ринку, які підлягають ліцензуванню відповідно до закону.

{Абзац перший підпункту 196.1.1 пункту 196.1 статті 196 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 1016-IX від 01.12.2020](#)}

Норми цього підпункту не застосовуються до операцій з продажу бланків дорожніх, банківських та іменних чеків, цінних паперів, розрахункових та платіжних документів, пластикових (розрахункових) карток, а також ювілейних і пам'ятних монет, які реалізуються для нумізматичних цілей та інших товарів/послуг, за які стягується окрема плата у вигляді фіксованої суми або відсотка;

196.1.2. передачі майна у схов (відповідальне зберігання), у концесію, а також у лізинг (оренду), крім передачі у фінансовий лізинг;

{Абзац перший підпункту 196.1.2 пункту 196.1 статті 196 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

повернення майна із схову (відповідального зберігання) його власнику, а також майна, попередньо переданого в концесію або лізинг (оренду) концесієдавцю або лізингодавцю (орендодавцю), крім переданого у фінансовий лізинг;

{Абзац другий підпункту 196.1.2 пункту 196.1 статті 196 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

нарахування та сплати процентів або комісій у складі орендного (лізингового) платежу у межах договору фінансового лізингу;

{Абзац третій підпункту 196.1.2 пункту 196.1 статті 196 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

передачі майна в заставу (іпотеку) позикодавцю (кредитору) та/або в забезпечення іншої дійсної вимоги кредитора, повернення такого майна із застави (іпотеки) його власнику після закінчення дії відповідного договору, якщо місце такої передачі (повернення) знаходиться на митній території України;

грошових виплат основної суми консолідованого іпотечного боргу та процентів, нарахованих на неї, об'єднання та/або купівлі (продажу) консолідованого іпотечного боргу, заміною однієї частки консолідованого іпотечного боргу на іншу, або поверненням (зворотним викупом) такого консолідованого іпотечного боргу відповідно до закону резидентом або на його користь;

196.1.3. надання послуг із страхування, співстрахування або перестрахування особами, які мають ліцензію на здійснення страхової діяльності відповідно до закону, а також пов'язаних з такою діяльністю послуг страхових (перестрахових) брокерів та страхових агентів;

надання послуг із загальнообов'язкового державного соціального страхування (у тому числі пенсійного страхування), недержавного пенсійного забезпечення, залучення та обслуговування пенсійних вкладів та рахунків учасників фондів банківського управління, адміністрування недержавних пенсійних фондів;

196.1.4. обігу банківських металів, інших валютних цінностей (крім банкнот і монет, що використовуються для нумізматичних цілей, а також іноземних монет з дорогоцінних металів, базою оподаткування яких є продажна вартість); випуску, обігу та погашення лотерейних білетів, інших документів, що засвідчують право участі в лотереях; придбання фішок, жетонів, внесення в інший спосіб плати за право участі в азартній грі, виплата (передача) виграшу суб'єктом господарювання, який проводить азартні ігри; внесення ставки з метою укладення парі та виплата виграшу суб'єктом господарювання, який проводить парі (букмекерське парі, парі тоталізатора); виплати грошових виграшів (призів) і грошових винагород; постачання негашених поштових марок України, конвертів або листівок з негашеними поштовими марками України, крім колекційних марок, конвертів чи листівок для філателістичних потреб, базою оподаткування яких є продажна вартість;

{Підпункт 196.1.4 пункту 196.1 статті 196 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4238-VI від 22.12.2011](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

196.1.5. надання послуг, пов'язаних з переказом коштів, що надаються учасниками платіжних систем та платіжними організаціями платіжних систем, надання послуг з інкасації, розрахунково-касового обслуговування, залучення, розміщення та повернення коштів за договорами позики, депозиту, вкладу (у тому числі пенсійного), управління коштами та цінними паперами (корпоративними правами та деривативами), доручення, надання, управління і відступлення прав вимоги за фінансовими кредитами фінансових установ, кредитних гарантій і банківських поручительств особою, що надала такі кредити, гарантії або поручительства. Перелік послуг з розрахунково-касового обслуговування визначається Національним банком України за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;

{Абзац перший підпункту 196.1.5 пункту 196.1 статті 196 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 5519-VI від 06.12.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

відступлення права вимоги, переведення боргу, торгівлі за грошові кошти або цінні папери борговими зобов'язаннями (вимогами), за винятком операцій з інкасації боргових вимог та факторингу (факторингових) операцій, крім факторингових операцій, якщо об'єктом боргу є валютні цінності, цінні папери, у тому числі компенсаційні папери (сертифікати), інвестиційні сертифікати, іпотечні сертифікати з фіксованою дохідністю, операції з відступлення права вимоги за забезпеченими іпотекою кредитами (позиками), житлові чеки, земельні бони та деривативи;

{Абзац другий підпункту 196.1.5 пункту 196.1 статті 196 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

переходу права власності на об'єкт фінансового лізингу до лізингодавця (нового кредитора) від лізингодавця (первинного кредитора) із збереженням прав та обов'язків сторін за договором фінансового лізингу в разі, коли лізингодавцем (первинним кредитором) під час передачі лізингоодержувачу такого об'єкта фінансового лізингу нараховані та відображені у податковій звітності за відповідний звітний (податковий) період податкові зобов'язання з податку;

{Підпункт 196.1.5 пункту 196.1 статті 196 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

196.1.6. виплат у грошовій формі заробітної плати (інших прирівняних до неї виплат), а також пенсій, стипендій, субсидій, дотацій за рахунок бюджетів або Пенсійного фонду України чи інших фондів загальнообов'язкового соціального страхування (крім тих, що надаються у майновій формі);

виплат дивідендів, роялті у грошовій формі або у вигляді цінних паперів, які здійснюються емітентом;

надання комісійних (брокерських, дилерських) послуг із торгівлі та/або управління цінними паперами (корпоративними правами), деривативами та валютними цінностями, включаючи будь-які грошові виплати (у тому числі комісійні) фондовим або валютним біржам чи позабіржовим фондовим системам або їх членам у зв'язку з організацією та торгівлею цінними паперами ліцензованими торговцями цінними паперами, а також деривативами та валютними цінностями;

196.1.7. реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділення та перетворення) юридичних осіб.

При здійсненні спільної (сумісної діяльності) передача товарів (робіт, послуг) на окремий баланс платника податку, уповноваженого договором вести облік результатів такої спільної діяльності, вважається постачанням таких товарів (робіт, послуг);

196.1.8. постачання позашкільним навчальним закладом вихованцям, учням і слухачам платних послуг у сфері позашкільної освіти;

196.1.9. надання банками (фінансовими установами) послуг у межах управління фондами банківського управління, фондами операцій з нерухомістю, фондами фінансування будівництва (в тому числі за перерахування коштів на фінансування будівництва із фонду фінансування будівництва), за здійснення платежів за іпотечними сертифікатами відповідно до законодавства;

196.1.10. оплати третейського збору та відшкодування інших витрат, пов'язаних з вирішенням спору третейським судом відповідно до закону;

196.1.11. надання послуг з агентування і фрахтування морського торговельного флоту судновими агентами на користь нерезидентів, які надають послуги з міжнародних перевезень пасажирів, їхнього багажу, вантажів чи міжнародних відправлень;

{Підпункт 196.1.12 пункту 196.1 статті 196 виключено на підставі Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

{Підпункт 196.1.13 пункту 196.1 статті 196 виключено на підставі Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

{Підпункт 196.1.14 пункту 196.1 статті 196 виключено на підставі Закону [№ 3387-VI від 19.05.2011](#)}

196.1.15. оплати орендної плати чи концесійного платежу за договорами відповідно оренди чи концесії цілісного майнового комплексу державного чи комунального підприємства (його структурного підрозділу), якщо орендодавцями чи концесієдавцями за договорами виступають органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, а платежі відповідно до закону зараховуються до Державного бюджету України або місцевого бюджету.

{Пункт 196.1 статті 196 доповнено підпунктом 196.1.15 згідно із Законом [№ 4057-VI від 17.11.2011](#)}

196.1.16. ввезення на митну територію України, вивезення за межі митної території України незалежно від обраного митного режиму товарів, митна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро;

{Пункт 196.1 статті 196 доповнено підпунктом 196.1.16 згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1166-VII від 27.03.2014](#)}

196.1.17. ввезення на митну територію України товарів, сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро, у несупроводжуваному багажі;

ввезення на митну територію України товарів, сумарна митна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро, на адресу одного одержувача - юридичної особи або фізичної особи - підприємця в одній депеші від одного відправника у міжнародних поштових відправленнях або в одному вантажі експрес-перевізника від одного відправника у міжнародних експрес-відправленнях;

ввезення на митну територію України товарів, сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 100 євро, для одного одержувача - фізичної особи в одній депеші від одного відправника у міжнародних поштових відправленнях або в одному вантажі експрес-перевізника від одного відправника у міжнародних експрес-відправленнях;

{Пункт 196.1 статті 196 доповнено підпунктом 196.1.17 згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1166-VII від 27.03.2014](#); в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

196.1.18. ввезення на митну територію України фізичними особами у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 1000 євро, через пункти пропуску через державний кордон України, відкриті для повітряного сполучення;

ввезення на митну територію України у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 500 євро та сумарна вага яких не перевищує 50 кг, через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України фізичною особою, яка була відсутня в Україні більше ніж 24 години та яка в'їжджає в Україну не частіше одного разу протягом 72 годин;

ввезення на митну територію України у ручній поклажі та/або у супроводжуваному багажі товарів (крім підакцизних товарів та особистих речей), сумарна фактурна вартість яких не перевищує еквівалент 50 євро та сумарна вага яких не перевищує 50 кг, через інші, ніж відкриті для повітряного сполучення, пункти пропуску через державний кордон України фізичною особою, яка була відсутня в Україні менше ніж 24 години або яка в'їжджає в Україну частіше одного разу протягом 72 годин;

{Пункт 196.1 статті 196 доповнено підпунктом 196.1.18 згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

196.1.19. конверсії радіочастотного ресурсу України.

{Пункт 196.1 статті 196 доповнено підпунктом 196.1.19 згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

196.1.20. передачі майна (конфіскованого майна, знахідок, майна, визнаного безхазяйним, скарбів, майна, за яким не звернувся власник до кінця строку зберігання (у тому числі майна, визначеного у [статті 184](#) Митного кодексу України), що за правом успадкування чи на інших законних підставах переходить у власність держави, у розпорядження державних установ або організацій, уповноважених здійснювати їх збереження або постачання згідно із законодавством, а також операції з безоплатної передачі зазначеного в цьому пункті майна у випадках, визначених законодавством, у володіння і користування державних органів, установ (організацій), які утримуються за рахунок бюджетних коштів, а також закладів, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей.

{Пункт 196.1 статті 196 доповнено підпунктом 196.1.20 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 197. Операції, звільнені від оподаткування

197.1. Звільняються від оподаткування операції з:

197.1.1. постачання продуктів дитячого харчування та товарів дитячого асортименту для немовлят за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України;

197.1.2. постачання послуг із здобуття вищої, середньої, професійно-технічної та дошкільної освіти навчальними закладами, у тому числі навчання аспірантів і докторантів, навчальними закладами, що мають ліцензію на постачання таких послуг, а також послуг з виховання та навчання дітей у будинках культури, дитячих музичних, художніх, спортивних школах і клубах, школах мистецтв та послуг з проживання учнів або студентів у гуртожитках. До таких послуг належать послуги з:

а) виховання та навчання дітей, які постачаються дитячими музичними та художніми школами, школами мистецтв, будинками культури (гра на музичних інструментах, хореографія, образотворче мистецтво, гуртки (факультативи) іноземних мов, комп'ютерного навчання);

б) утримання, виховання та навчання дітей у закладах дошкільної освіти як у межах обсягу, установленого навчальними планами і програмами, так і понад зазначений обсяг;

{Підпункт "б" підпункту 197.1.2 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

в) усіх видів освітньої діяльності, які постачаються закладами загальної середньої освіти I-III ступенів;

{Підпункт "в" підпункту 197.1.2 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

г) усіх видів освітньої діяльності, які постачаються закладами професійної (професійно-технічної) освіти;

{Підпункт "г" підпункту 197.1.2 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

г) усіх видів освітньої діяльності, які постачаються закладами вищої освіти, у тому числі для здобуття іншої вищої та післядипломної освіти;

{Абзац шостий підпункту 197.1.2 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

д) навчання слухачів підготовчих відділень вищих навчальних закладів;

е) повторного вивчення відрахованими студентами (курсантами) окремих дисциплін і курсів з подальшим складенням іспитів;

є) навчання аспірантів і докторантів;

ж) приймання кандидатських іспитів;

з) надання наукових консультацій для осіб, які підвищують кваліфікацію самостійно;

и) довузівської підготовки;

і) проведення лекцій з питань науки і техніки, культури та мистецтва, фізичної культури і спорту, правових знань, туризму і краєзнавства;

ї) надання консультацій для учнів, вихованців, студентів, курсантів понад обсяги, встановлені навчальними планами і програмами, для аспірантів, докторантів;

й) організації літніх мовних курсів, шкіл, семінарів; групових та індивідуальних занять фізичною культурою та спортом на стадіонах, у спортивних залах і плавальних басейнах, на тенісних кортах для дітей, учнів і студентів;

197.1.3. постачання:

а) технічних та інших засобів реабілітації (крім автомобілів), послуги з їх ремонту та доставки; товарів спеціального призначення, у тому числі виробів медичного призначення для індивідуального користування, для осіб з інвалідністю та інших пільгових категорій населення, визначених законодавством України за [переліком](#), затвердженим Кабінетом Міністрів України;

б) комплектуючих і напівфабрикатів для виготовлення технічних та інших засобів реабілітації (крім автомобілів), товарів спеціального призначення, у тому числі виробів медичного призначення для індивідуального користування, для осіб з інвалідністю та інших пільгових категорій населення за [переліком](#), затвердженим Кабінетом Міністрів України;

в) легкових автомобілів для осіб з інвалідністю уповноваженому органу виконавчої влади з їх оплатою за рахунок коштів державного чи місцевих бюджетів та коштів фондів загальнообов'язкового державного страхування, а також операції з їх безоплатної передачі особам з інвалідністю;

197.1.4. постачання послуг із доставки пенсій, страхових виплат та грошової допомоги населенню (незалежно від способу доставки) на всіх етапах доставки до кінцевого споживача;

197.1.5. постачання послуг з охорони здоров'я закладами охорони здоров'я, що мають ліцензію на постачання таких послуг, а також постачання послуг реабілітаційними установами для осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, що мають ліцензію на постачання таких послуг відповідно до законодавства, крім таких послуг:

а) надання косметологічної допомоги, крім тієї, що надається за медичними показаннями;

б) масаж для зміцнення здоров'я дорослого населення, корекції осанки тощо;

в) проведення профілактичних медичних оглядів із підготовкою висновку про стан здоров'я на прохання громадян;

г) проведення гігієнічної експертизи проектних матеріалів та попередніх проектних пропозицій, у тому числі щодо розміщення об'єкта, а також нормативної документації на нові технології виробництва продукції та нові види продукції за заявкою замовника, гігієнічна оцінка зразків нових видів продукції;

г) надання консультаційної допомоги з питань проведення державної санітарно-гігієнічної експертизи;

д) обстеження за заявкою замовника об'єктів, що будуються, реконструюються або функціонують, з метою їх відповідності санітарному законодавству;

е) проведення за заявкою замовника токсиколого-гігієнічних, медико-біологічних, санітарно-гігієнічних, фізіологічних та інших обстежень з метою визначення безпеки продукції для здоров'я людини;

є) видача суб'єктам господарювання дозволів на виробництво, використання, транспортування, зберігання, реалізацію, захоронення, знищення, утилізацію продукції і

речовин вітчизняного та імпортного виробництва, що потенційно небезпечні для здоров'я людини;

ж) надання юридичним і фізичним особам консультаційної допомоги з питань застосування законодавства про охорону здоров'я, в тому числі щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення;

з) проведення медичного огляду осіб для видачі:

дозволу на право отримання та носіння зброї громадянам, крім військовослужбовців і посадових осіб, носіння зброї якими передбачено законодавством;

відповідних документів на виїзд громадян за кордон за викликом родичів, що проживають у зарубіжних країнах, оздоровлення в зарубіжних лікувальних або санаторних закладах за власним бажанням, а також у службові відрядження (крім державних службовців, робота яких пов'язана з такими виїздами і які мають відповідні медичні документи);

посвідчення водія транспортного засобу;

и) медичне обслуговування з'їздів, конференцій, симпозіумів, фестивалів, нарад, змагань тощо;

і) медичне обслуговування громадян за їх бажанням у медичних закладах із поліпшеним сервісним обслуговуванням;

ї) організація медичного контролю осіб, які займаються фізичною культурою і спортом в оздоровчих закладах;

й) проведення профілактичних щеплень громадянам, які від'їжджають за кордон за викликом, для оздоровлення в зарубіжних лікувальних або санаторних закладах за власним бажанням, а також у туристичні подорожі (крім тих, що від'їжджають на лікування та в службові відрядження);

к) складення за заявками замовників санітарних паспортів радіотехнічних об'єктів та проведення досліджень для їх підтвердження;

л) проведення за заявками замовників державної санітарно-гігієнічної експертизи з акредитації та атестації підприємств, установ, організацій на право проведення токсиколого-гігієнічних, медико-біологічних, санітарно-гігієнічних та інших досліджень;

м) визначення за заявками замовника шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, технологічного та трудового процесів, проведення досліджень для розробки засобів і заходів щодо усунення або зменшення їх небезпечної дії;

н) навчання за заявками замовників на робочих місцях фахівців підприємств, установ, організацій в установах санітарно-епідеміологічної служби, державних науково-дослідних інститутах гігієнічного та епідеміологічного профілю, а також фахівців підприємств, установ, організацій, проведення санітарно-гігієнічних та бактеріологічних досліджень;

о) надання за заявками замовників послуг з організації роботи відомчих санітарних лабораторій, оснащення їх медичною технікою (обладнанням, апаратурою, приладами); навчання на місці фахівців таких лабораторій методики проведення санітарно-гігієнічних досліджень;

197.1.6. постачання реабілітаційних послуг особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, а також постачання путівок на санаторно-курортне лікування, оздоровлення та відпочинок на території України фізичних осіб віком до 18 років, осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю;

197.1.7. постачання послуг з:

а) утримання дітей у дошкільних навчально-виховних закладах, школах-інтернатах;

б) утримання осіб у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, дитячих будинках-інтернатах, пансіонатах для ветеранів війни і праці, геріатричних пансіонатах, реабілітаційних установах, територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг);

в) харчування та облаштування на нічліг та надання інших соціальних послуг бездомним особам у центрах обліку, закладах соціального захисту для бездомних осіб, а також особам, звільненим з місць позбавлення волі, у центрах соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі;

{Підпункт "в" підпункту 197.1.7 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

г) харчування [дітей у дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах](#) та [громадян у закладах охорони здоров'я](#). Порядок надання таких послуг затверджується Кабінетом Міністрів України;

{Підпункт "г" підпункту 197.1.7 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

г) харчування, забезпечення майном, комунально-побутовими та іншими послугами, що надаються особам, які утримуються в установах пенітенціарної системи, а саме:

харчування, у тому числі приготування їжі;

забезпечення одягом, білизною, взуттям та постільними речами;

користування кімнатами тривалих побачень;

послуги поштового та телефонно-телеграфного зв'язку;

постачання продуктів харчування і предметів першої необхідності;

ремонт взуття та одягу;

додаткове медичне обслуговування;

банно-пральні послуги;

прокат кіно- та відеофільмів, культурно-освітні заходи;

д) харчування, забезпечення майном, комунально-побутовими та іншими соціальними послугами за рахунок державних коштів, що надаються особам, які утримуються в реабілітаційних установах, територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг), установах, підприємствах, організаціях всеукраїнських громадських об'єднань осіб з інвалідністю та їх спілок, які займаються реабілітацією, оздоровленням та фізкультурно-спортивною діяльністю, центрах обліку та закладах соціального захисту для бездомних осіб, центрах соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, санаторіях для ветеранів та осіб з інвалідністю, будинках-інтернатах для громадян похилого віку, осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, психоневрологічних та спеціалізованих будинках-інтернатах, пансіонатах для ветеранів війни і праці, геріатричних пансіонатах;

{Підпункт "д" підпункту 197.1.7 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

197.1.8. постачання послуг з перевезення пасажирів міським пасажирським транспортом (крім таксі), тарифи на які регулюються в установленому законом порядку.

Ця норма не поширюється на операції з надання пасажирського транспорту в оренду (прокат);

197.1.9. постачання релігійними організаціями культових послуг та предметів культового призначення за переліком, а саме:

а) культові послуги: хрещення, укладення церковного шлюбу, похорони, молебень, панахида, освячення (помешкань, автомобілів тощо), обрізання, перше причастя, бар-міцво (повноліття);

б) предмети культового призначення: свічки, ікони (образи), хрести (натільні, погребальні, вівтарні, требні, водосвятні, ієрейські, з прикрасами тощо), вервиці, покривала (вівтарні, погребальні тощо), медальйони з релігійною символікою, вугілля кадильне, ладан, лампадне масло, миро, лампади, кадила, підсвічники (семисвічники, трисвічники пасхальні тощо), плащаниці, облачення священнослужителів (риз, підризники, воздухи, орлиці, стихарі, скуфії, митри, камілавки тощо), вінці, грамотки, приладдя для хрещення (хрестильна скринька), дароносиці, дарохранильниці (реліквіарії), купелі, печатки для просфор, кропила, копія, стрючці, чаші (потирі), блюда, зіздиці, лжиці, ковшики, дискоси, поплавки, дзвони, органи, фісгармонії, прохідні молитви, пояс "живий в допомі", мезузи, талеси, тфільни (філактерії), скульптурні зображення святих, хоругви, фани, маца, проскури, облатки, богослужбова література;

197.1.10. постачання послуг з поховання та постачання ритуальних товарів державними та комунальними службами, а саме:

а) виклик агента ритуальної служби для оформлення замовлення на організацію та проведення поховання;

б) оформлення медичної довідки про причини смерті;

в) доставка замовникові ритуальних атрибутів для організації поховання;

г) навантаження, розвантаження та перенесення ритуальних атрибутів;

г) транспортні послуги, що надаються у процесі організації поховання;

д) продаж стандартної труни;

е) продаж контейнера для перевезення оцинкованої труни; запаювання оцинкованої труни;

є) утримання тіл померлих у холодильних камерах понад норму перебування (після смерті у лікувальному закладі, а також тих, що померли вдома чи інших місцях);

ж) послуги з підготовки тіла покійного до поховання або кремації (послуги перукаря та косметолога, обмивання, бальзамування, укладання в труну);

з) копання могили;

и) перенесення труни з тілом покійного (додому, до квартири в багатоповерховому будинку, до моргу; з дому, квартири, моргу тощо до місця поховання);

і) музичний супровід обряду поховання;

ї) проведення громадянської панахиди;

й) послуги організатора обряду поховання;

к) виготовлення та встановлення металевої намогильної таблички, хреста, надголовника або тимчасового пам'ятного знака;

- л) продаж стандартних похоронних вінків і траурних стрічок для них;
- м) організація відправлення труни з тілом покійного чи урни з прахом покійного за кордон;
- н) у разі проведення підпоховання в могилу послуги з демонтажу елементів існуючого надгробка (пам'ятника) та їх установка;
- о) написання тексту на траурній стрічці;
- п) кремація;
- р) продаж урни;
- с) продаж кубка для урни;
- т) поховання урни з прахом у могилу, у колумбарії, розвіювання праху;

197.1.11. звільнення, зазначені у [підпункті 197.1.10](#) цього пункту, не поширюються на операції з постачання послуг з поховання та кремації трупів тварин і пов'язану з цим діяльність;

197.1.12. безкоштовної передачі рухомого складу однією залізницею або підприємством залізничного транспорту загального користування іншим залізницям або підприємствам залізничного транспорту загального користування державної форми власності.

Безкоштовна передача рухомого складу між підприємствами в межах залізниці проводиться за поданням начальника залізниці на основі рішення Укрзалізниці, а в межах Укрзалізниці - згідно з наказом її генерального директора. Безкоштовна передача рухомого складу оформляється актом приймання-передачі відповідно до законодавства.

Безкоштовна передача здійснюється в разі:

виробничої потреби у зв'язку з єдиним технологічним процесом;

розподілу рухомого складу у зв'язку з реструктуризацією галузі та ліквідацією окремих підрозділів.

У разі якщо на дату проведення операцій з безоплатної передачі рухомого складу однією залізницею або підприємством залізничного транспорту загального користування іншим залізницям або підприємствам залізничного транспорту загального користування державної форми власності податкові зобов'язання не виникають. При цьому залізниці або підприємства залізничного транспорту, які безоплатно передають рухомий склад, коригування сум податкового кредиту не проводять;

{Абзац шостий підпункту 197.1.12 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

197.1.13. безоплатної приватизації житлового фонду, включаючи місця загального користування у багатоквартирних будинках та прибудинкових територій, присадибних земельних ділянок відповідно до законодавства, а також постачання послуг, отримання яких згідно із законодавством є обов'язковою передумовою приватизації житла, прибудинкових територій багатоквартирних будинків, присадибних земельних ділянок;

безоплатної передачі працівникам радгоспів та інших сільськогосподарських підприємств, що приватизуються, та прирівняним до них особам частки державного майна (акцій) відповідно до [Закону України "Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі"](#). [Перелік підприємств, які підлягають приватизації](#), визначається Кабінетом Міністрів України;

197.1.14. постачання житла (об'єктів житлового фонду), крім їх першого постачання, якщо інше не передбачено цим підпунктом.

{Абзац перший підпункту 197.1.14 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4220-VI від 22.12.2011](#)}

У цьому підпункті перше постачання житла (об'єкта житлового фонду) означає:

а) першу передачу готового новозбудованого житла (об'єкта житлового фонду) у власність покупця або постачання послуг (включаючи вартість придбаних за рахунок виконавця матеріалів) із спорудження такого житла за рахунок замовника;

б) перший продаж реконструйованого або капітально відремонтованого житла (об'єкта житлового фонду) покупцю, який є особою, іншою, ніж власник такого об'єкта на момент виведення його з експлуатації (використання) у зв'язку з такою реконструкцією або капітальним ремонтом, або постачання послуг (включаючи вартість придбаних за рахунок виконавця матеріалів) на таку реконструкцію чи капітальний ремонт за рахунок замовника.

Норми цього підпункту поширюються також на перший продаж дачних або садових будинків, а також будь-яких інших об'єктів власності, зареєстрованих згідно із законодавством як житло (житловий фонд).

Операції з першого постачання доступного житла та житла, що будується із залученням державних коштів, звільняються від оподаткування;

{Підпункт 197.1.14 пункту 197.1 статті 197 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 4220-VI від 22.12.2011](#)}

197.1.15. надання благодійної допомоги, зокрема безоплатне постачання товарів/послуг благодійним організаціям, утвореним і зареєстрованим відповідно до законодавства, а також надання такої допомоги благодійними організаціями набувачам (суб'єктам) благодійної допомоги відповідно до законодавства про благодійну діяльність та благодійні організації.

{Абзац перший підпункту 197.1.15 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5073-VI від 05.07.2012](#)}

Під безоплатним постачанням слід розуміти постачання товарів/послуг благодійним організаціям та набувачам благодійної допомоги без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсації. У разі недотримання умов, визначених цим підпунктом, такі операції оподатковуються на загальних підставах.

На товари, які надходять як благодійна допомога від вітчизняних благодійників за цілями, визначеними [статтею 3 Закону України](#) "Про благодійну діяльність та благодійні організації", поширюються правила маркування.

{Абзац третій підпункту 197.1.15 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5073-VI від 05.07.2012](#)}

Маркування проводиться шляхом нанесення напису "Благодійна допомога. Продаж заборонено" на етикетку, ярлик або безпосередньо на зовнішню або внутрішню упаковку товару. Під час маркування товарів благодійної допомоги може використовуватися символіка благодійної організації та благодійника.

Товари маркуються таким чином, щоб під час огляду упаковки або безпосередньо товарів напис було видно повністю і чітко.

Товари благодійної допомоги маркуються благодійниками, які надають таку допомогу.

Контроль за виконанням правил маркування здійснюють місцеві органи виконавчої влади та контролюючі органи.

Благодійна допомога може надаватися у вигляді товарів, робіт, послуг, призначених для використання юридичними особами - її набувачами з метою провадження діяльності за цілями, передбаченими [статтею 3 Закону України "Про благодійну діяльність та благодійні організації"](#).

{Абзац восьмий підпункту 197.1.15 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5073-VI від 05.07.2012](#)}

Після отримання від благодійника пропозиції щодо надання благодійної допомоги у вигляді товарів, її видів, розмірів тощо юридична особа - набувач благодійної допомоги:

визначає з урахуванням рекомендацій відповідних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування коло осіб, яким вона надаватиметься;

повідомляє благодійника про намір прийняти запропоновану благодійну допомогу.

Юридичні особи - набувачі благодійної допомоги ведуть бухгалтерський та оперативний облік надходження, зберігання, розподілу та використання благодійної допомоги у вигляді товарів, робіт, послуг, а також звітність за встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері статистики формою, яку надсилають контролюючим органам.

{Абзац дванадцятий підпункту 197.1.15 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

Для бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з благодійною допомогою, юридичні особи - набувачі благодійної допомоги користуються планом рахунків та інструкцією, що діють в Україні.

Юридичні особи - набувачі благодійної допомоги самостійно визначають порядок аналітичного обліку операцій, пов'язаних з благодійною допомогою, відкривають відповідні рахунки.

Юридичні особи - набувачі благодійної допомоги у своїй річній фінансовій звітності відображають:

у бухгалтерському балансі - окремо кошти (товари, роботи, послуги), отримані як благодійна допомога;

у звіті про прибутки та збитки - окремо вартісну величину отриманої благодійної допомоги.

У додатку (коментарі) до річного звіту робляться необхідні пояснення щодо зазначених показників діяльності, пов'язаної з благодійною допомогою.

Контроль за отриманням, зберіганням, розподілом благодійної допомоги у вигляді товарів, робіт, послуг здійснюють місцеві органи виконавчої влади, а за їх цільовим використанням - місцеві органи виконавчої влади та контролюючі органи.

Отримані з метою надання благодійної допомоги марковані товари, які поставляються за кошти чи інші види компенсації, та/або виручка, отримана за таке постачання, підлягають вилученню в недобросовісного продавця і конфіскуються в дохід держави в установленому порядку.

Не підлягають звільненню від оподаткування операції з надання благодійної допомоги у вигляді зазначених у [розділі VI](#) цього Кодексу підакцизних товарів, цінних паперів (крім

наданих ендавментів, зазначених у [розділі IV](#) цього Кодексу), нематеріальних активів і товарів/послуг, призначених для використання в господарській діяльності;

197.1.16. безоплатної передачі в державну власність чи комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст або у їх спільну власність об'єктів усіх форм власності, які перебувають на балансі одного платника податку і передаються на баланс іншого платника податку, якщо такі операції проводяться за рішенням Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, прийнятим у межах їх повноважень.

Норми цього підпункту поширюються також на операції з безоплатної передачі об'єктів з балансу юридичної особи будь-якої форми власності на баланс іншої юридичної особи, яка перебуває в державній або комунальній власності, що проводяться за рішенням органу державної влади України або органу місцевого самоврядування, прийнятим у межах їх повноважень та за рішенням юридичних осіб, у разі передачі основних засобів інфраструктури залізничного транспорту, незалежно від того, чи є суб'єкти операції платниками податку;

{Абзац другий підпункту 197.1.16 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

197.1.17. безоплатного постачання товарів/послуг власного виробництва підсобними господарствами і лікувально-виробничими трудовими майстернями (цехами, дільницями) будинків-інтернатів, територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), центрів реінтеграції бездомних осіб, центрів соціальної адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, спеціалізованих лікарень, лікувально-профілактичних закладів особливого типу та диспансерів за умови, що така передача здійснюється для задоволення власних потреб зазначених закладів;

{Підпункт 197.1.17 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

197.1.18. постачання державних платних послуг фізичним або юридичним особам органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, а також іншими особами, уповноваженими такими органами або законодавством надавати зазначені послуги, обов'язковість отримання (надання) яких установлюється законодавством, включаючи плату за реєстрацію, видачу ліцензії, сертифікатів у вигляді зборів, державного мита тощо;

197.1.19. надання послуг з реєстрації актів цивільного стану державними органами, уповноваженими здійснювати таку реєстрацію згідно із законодавством;

{Підпункт 197.1.19 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

197.1.20. постачання бібліотеками, які перебувають у державній або комунальній власності або у власності всеукраїнських громадських об'єднань осіб з інвалідністю, платних послуг з комплектування реєстраційно-облікових документів (квитків, формулярів), користування рідкісними, цінними довідниками, книгами (у тому числі нічним абонементом), тематичного добору літератури за запитом споживача та надання тематичних, адресно-бібліографічних та фактографічних довідок;

197.1.21. постачання (продажу, передачі) земельних ділянок, земельних часток (паїв), крім тих, що розміщені під об'єктами нерухомого майна та включаються до їх вартості відповідно до законодавства (з урахуванням положень [абзацу першого підпункту 197.1.13](#) пункту 197.1 статті 197 цього Кодексу);

постачання послуг з надання в оренду (суборенду) земельних ділянок, що перебувають у власності держави або територіальної громади, якщо кошти за такі послуги у повному обсязі сплачуються безпосередньо на відповідні рахунки органів, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів;

{Абзац другий підпункту 197.1.21 пункту 197.1 статті 197 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

197.1.22. постачання послуг з фундаментальних досліджень, науково-дослідних і дослідницько-конструкторських робіт, якщо такі послуги та/або роботи постачаються особою, яка безпосередньо отримує оплату їх вартості з рахунка органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів;

{Підпункт 197.1.22 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

197.1.23. безкоштовної передачі приладів, обладнання, матеріалів, крім підакцизних, науковим установам та науковим організаціям, вищим навчальним закладам, внесеним до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави;

{Підпункт 197.1.22 пункту 197.1 статті 197 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

197.1.24. постачання в сільській місцевості сільськогосподарськими товаровиробниками послуг з ремонту шкіл, дошкільних закладів, інтернатів, закладів охорони здоров'я та надання матеріальної допомоги (в межах одного неоподаткованого мінімуму доходів громадян на місяць на одну особу) продуктами харчування власного виробництва та послуг з обробки землі багатодітним сім'ям, ветеранам праці і війни, реабілітованим громадянам, особам з інвалідністю, самотніми особами похилого віку, особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та школам, дошкільним закладам, інтернатам, закладам охорони здоров'я;

197.1.25. постачання (передплати) та доставки періодичних видань друкованих засобів масової інформації (крім видань еротичного характеру) вітчизняного виробництва, підготовки (літературне, наукове і технічне редагування, коригування, дизайн та верстка), виготовлення (друк на папері чи запис на електронному носіїві), розповсюдження книжок, у тому числі електронного контенту (крім видань еротичного характеру) та дитячих книжкових видань, вітчизняного виробництва, учнівських зошитів, підручників та навчальних посібників, словників українсько-іноземної або іноземно-української мови вітчизняного виробництва на митній території України;

{Підпункт 197.1.25 пункту 197.1 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Законів [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 206-VIII від 13.02.2015](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Підпункт 197.1.26 пункту 197.1 статті 197 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Підпункт 197.1.27 пункту 197.1 статті 197 виключено на підставі Закону [№ 1166-VII від 27.03.2014](#)}

197.1.28. постачання товарів/послуг у частині суми компенсації на покриття різниці між фактичними витратами та регульованими цінами (тарифами) у вигляді виробничої дотації з бюджету;

197.1.29. безоплатної передачі у державну або комунальну власність відповідних територіальних громад трамвайних вагонів (товарна позиція згідно з [УКТ ЗЕД 8603 10 00 10](#)), тролейбусів (товарна позиція згідно з [УКТ ЗЕД 8702 90 90 10](#)), автобусів (товарна

позиція згідно з УКТ ЗЕД 8702) для перевезення громадян на маршрутах (лініях) відповідно до вимог життєзабезпечення населених пунктів. У разі нецільового використання зазначених товарів платник податку зобов'язаний збільшити податкові зобов'язання за наслідками податкового періоду, на який припадає таке порушення, на суму податку на додану вартість, що мала бути сплачена в момент імпорту (постачання) таких товарів, а також сплатити пеню відповідно до закону;

{Пункт 197.1 статті 197 доповнено підпунктом 197.1.29 згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

197.1.30. безоплатної передачі майна Державним концерном "Укроборонпром" та державними підприємствами, у тому числі казенними, які включені до його складу, якщо така передача здійснюється підприємствам, установам чи організаціям з метою проведення демонстрації товарів військового призначення або подвійного використання (з подальшим поверненням цього майна), проведення спільних або самостійних випробувань виробів військового призначення (з подальшим поверненням цього майна або без такого), підтримки науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності державних підприємств, установ та організацій (з подальшим поверненням цього майна або без такого), забезпечення діяльності представництв Державного концерну "Укроборонпром" та підприємств оборонно-промислового комплексу, включених до його складу (з подальшим поверненням цього майна або без такого);

{Пункт 197.1 статті 197 доповнено підпунктом 197.1.30 згідно із Законом [№ 5414-VI від 02.10.2012](#)}

197.1.31. створення, постачання, просування, реставрація і розповсюдження національного культурного продукту в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 197.1 статті 197 доповнено підпунктом 197.1.31 згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

197.2. Звільняються від оподаткування операції з постачання та ввезення на митну територію України товарів/послуг, передбачених для власних потреб дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав і представництв міжнародних організацій в Україні, а також для використання особами з числа дипломатичного персоналу цих дипломатичних місій та членами їх сімей, що проживають разом з такими особами. [Порядок](#) звільнення від оподаткування та перелік операцій, що підлягають звільненню від оподаткування, встановлюються Кабінетом Міністрів України виходячи з принципу взаємності стосовно кожної окремої держави та/або правил міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана у встановленому законодавством порядку.

{Абзац перший пункту 197.2 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі подальшого постачання (продажу) на митній території України транспортних засобів, що були ввезені із звільненням від оподаткування відповідно до норм цього підпункту, податок сплачується особою, зазначеною у [третьому абзаці підпункту 3](#) пункту 180.1 статті 180 цього Кодексу не пізніше дня такого постачання.

У порядку, встановленому абзацом першим цього пункту, також звільняються від оподаткування податком на додану вартість операції з постачання товарів/послуг на митній території України, передбачених для надання гуманітарної допомоги в Україні дипломатичними представництвами, консульськими установами іноземних держав і представництвами міжнародних організацій в Україні згідно з нормами [Закону України "Про гуманітарну допомогу"](#).

{Пункт 197.2 статті 197 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

197.3. Звільняються від оподаткування операції із ввезення на митну територію України товарів морського промислу (риба, ссавці, мушлі, ракоподібні, водні рослини тощо в охолодженому, солоному, мороженому, консервованому вигляді, перероблені на борошно або іншу продукцію), видобутих (виловлених, вироблених) суднами, зареєстрованими у Державному судновому реєстрі України або [Судновій книзі України](#). Операції з подальшого постачання зазначених товарів юридичними особами - судновласниками або фрахтувальниками оподатковуються в загальному порядку, встановленому цим Кодексом.

197.4. Звільнення від оподаткування товарів, передбачене [пунктом 197.1](#) цієї статті, поширюється на операції із ввезення на митну територію України.

197.5. Звільнення від оподаткування, передбачене пунктом 197.1 цієї статті, не поширюється на операції з підакцизними товарами, зазначеними в [розділі VI](#) цього Кодексу.

197.6. Звільняються від оподаткування операції з постачання товарів (крім підакцизних товарів) та послуг (крім послуг, що надаються під час проведення лотерей і розважальних ігор та послуг з постачання товарів, отриманих у межах договорів комісії (консигнації), поруки, доручення, довірчого управління, інших цивільно-правових договорів, що уповноважують такого платника податку здійснювати постачання товарів від імені та за дорученням іншої особи без передачі права власності на такі товари), що безпосередньо виготовляються підприємствами та організаціями, які засновані громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю, де кількість осіб з інвалідністю, які мають у таких організаціях основне місце роботи, становить протягом попереднього звітного періоду не менш як 50 відсотків середньооблікової кількості штатних працівників, і за умови, що фонд оплати праці таких осіб з інвалідністю становить протягом звітного періоду не менш як 25 відсотків суми загальних витрат з оплати праці, що належать до складу витрат згідно з правилами оподаткування податком на прибуток підприємств.

{Абзац перший пункту 197.6 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Безпосереднім вважається виготовлення товарів/послуг, у результаті якого сума витрат з переробки (обробка, інші види перетворення) сировини, комплектувальних виробів, складових частин, інших покупних товарів/послуг, які використовуються при виготовленні таких товарів/послуг, становить не менш як 8 відсотків ціни постачання таких виготовлених товарів/послуг.

Зазначені підприємства та організації громадських об'єднань осіб з інвалідністю мають право застосовувати зазначену пільгу за наявності реєстрації у відповідному контролюючому органі, яка здійснюється на підставі відповідної заяви платника податку про бажання отримати таку пільгу і рішення уповноваженого органу відповідно до [Закону України](#) "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні".

{Абзац третій пункту 197.6 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 344-IX від 05.12.2019](#)}

У разі порушення вимог цього підпункту платником податку контролюючий орган скасовує його реєстрацію як особи, що має право на податкову пільгу, а податкові зобов'язання такого платника податку перераховуються з податкового періоду, за результатами якого були виявлені такі порушення, відповідно до загальних правил оподаткування, встановлених цим Кодексом, та з одночасним застосуванням відповідних фінансових санкцій.

Податкова звітність таких підприємств та організацій подається в порядку, встановленому законодавством.

197.7. Звільняються від оподаткування операції із ввезення на митну територію України культурних цінностей за кодами згідно з [УКТ ЗЕД](#) 9701 10 00 00, 9701 90 00 00, 9702 00 00 00, 9703 00 00 00, 9704 00 00 00, 9705 00 00 00, 9706 00 00 00, виготовлених 50 і більше років тому.

197.8. Звільняються від оподаткування операції з постачання послуг з перевезення (переміщення) пасажирів та вантажів транзитом через митну територію України, а також з постачання послуг, пов'язаних із таким перевезенням (переміщенням).

Звільнення від оподаткування, передбачене абзацом першим цього пункту, не поширюється на операції з постачання послуг, що виконуються (надаються) для забезпечення переміщення (транспортування) природного газу транскордонними газопроводами (транспортування природного газу територією України в митному режимі транзиту).

{Пункт 197.8 статті 197 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Пункт 197.9 статті 197 виключено на підставі Закону [№ 3387-VI від 19.05.2011](#)}

197.9. Звільняються від оподаткування операції з постачання послуг, що надаються іноземним та вітчизняним суднам, які здійснюють міжнародні перевезення пасажирів, їхнього багажу і вантажів та оплачуються ними відповідно до законодавства України портовими зборами.

{До статті 197 включено пункт 197.9 згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#) - застосовується з першого числа звітного (податкового) місяця, у якому набирає чинності Закон [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

197.10. Звільняються від оподаткування операції з постачання послуг з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден, які здійснюють внутрішні, міжнародні та транзитні польоти в районах польотної інформації зони відповідальності України. [Порядок](#) документального оформлення, складання податкових накладних та відображення цих операцій у податковій звітності визначається Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 197.10 статті 197 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

197.11. Звільняються від оподаткування операції із:

постачання товарів та послуг на митній території України та ввезення на митну територію України товарів як міжнародної технічної допомоги, яка надається відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана у встановленому законодавством порядку;

постачання товарів та послуг на митній території України та ввезення на митну територію України товарів, що фінансуються за рахунок міжнародної технічної допомоги, яка надається відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана у встановленому законодавством порядку;

ввезення на митну територію України майна як гуманітарної допомоги, наданої згідно з нормами [Закону України](#) "Про гуманітарну допомогу".

{Пункт 197.11 статті 197 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

197.12. Звільняються від оподаткування операції банків та інших фінансових установ з постачання (продажу, відчуження іншим способом) майна, що передане фізичними особами, а також суб'єктами підприємницької діяльності - приватними підприємцями та іншими особами, які не є платниками податку, у заставу, у тому числі іпотеку, та на яке було звернено стягнення.

Звільняються від оподаткування операції банків та інших фінансових установ з постачання майна, набутого ними у власність внаслідок звернення стягнення на таке майно. Звільнення від оподаткування стосується тієї частини вартості майна, за якою воно було набуто у власність в рахунок погашення зобов'язань за договором кредиту (позики).

{Пункт 197.12 статті 197 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

197.13. Звільняються від оподаткування операції банків з продажу (передачі) або придбання зобов'язань за депозитами (вкладами).

{Пункт 197.14 статті 197 виключено на підставі Закону [№ 713-VII від 19.12.2013](#)}

197.15. Звільняються від оподаткування операції з постачання будівельно-монтажних робіт з будівництва доступного житла та житла, що будується за державні кошти.

197.16. Звільняються від оподаткування операції із ввезення на митну територію України:

197.16.1. устаткування, яке працює на відновлюваних джерелах енергії, енергозберігаючого обладнання і матеріалів, засобів вимірювання, контролю та управління витратами паливно-енергетичних ресурсів, обладнання та матеріалів для виробництва альтернативних видів палива або для виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії;

197.16.2. матеріалів, устаткування, комплектуючих, що використовуються для виробництва:

197.16.2.1. устаткування, яке працює на відновлюваних джерелах енергії;

197.16.2.2. матеріалів, сировини, устаткування та комплектуючих, які будуть використовуватися у виробництві альтернативних видів палива або виробництві енергії з відновлюваних джерел енергії;

197.16.2.3. енергозберігаючого обладнання і матеріалів, виробів, експлуатація яких забезпечує економію та раціональне використання паливно-енергетичних ресурсів;

197.16.2.4. засобів вимірювання, контролю та управління витратами паливно-енергетичних ресурсів.

Операції із ввезення на митну територію України зазначених у цьому пункті товарів звільняються від оподаткування, якщо ці товари застосовуються платником податку для власного виробництва та якщо ідентичні товари з аналогічними якісними показниками не виробляються в Україні.

Перелік таких товарів із зазначенням кодів [УКТ ЗЕД](#) встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У разі порушення вимог щодо цільового використання таких товарів платник податку зобов'язаний збільшити податкові зобов'язання за результатами податкового періоду, на який припадає таке порушення, на суму податку на додану вартість, що мала бути сплачена із зазначених операцій у момент ввезення таких товарів, а також сплатити пеню, нараховану на таку суму податку, виходячи із 120 відсотків облікової ставки Національного банку

України, що діяла на день сплати податкового зобов'язання, та за період з дня ввезення таких товарів до дня збільшення податкового зобов'язання.

197.17. На період проведення військових навчань на території України, які проводяться в рамках [програми "Партнерство заради миру"](#), звільняються від оподаткування операції з поставки на митній території України пально-мастильних матеріалів, що придбаваються нерезидентами для передання учасникам спільних з підрозділами Збройних Сил України військових навчань.

[Порядок](#), перелік підприємств та обсяги поставки пально-мастильних матеріалів встановлюються Кабінетом Міністрів України.

197.18. Звільняються від оподаткування операції з ввезення на митну територію України племінних чистопородних тварин, племінних (генетичних) ресурсів за кодами згідно з [УКТ ЗЕД](#) 0101 10 10 00, 0102 10 10 00, 0102 10 30 00, 0103 10 00 00, 0104 10 10 00, 0511 10 00 00, 0511 99 85 10, що здійснюються сільськогосподарськими товаровиробниками. Операції з подальшої поставки зазначених племінних чистопородних тварин або племінних (генетичних) ресурсів оподатковуються у загальному порядку, встановленому цим Кодексом.

{Статтю 197 доповнено пунктом 197.18 згідно із Законом [№ 4014-VI від 04.11.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

197.19. Звільняються від оподаткування операції з постачання Національному банку України:

дорогоцінних металів, у тому числі їх ввезення на митну територію України;

послуг, пов'язаних з розвідкою, видобутком, виробництвом і використанням дорогоцінних металів з метою поповнення золотовалютних резервів та виготовлення банківських металів.

{Статтю 197 доповнено пунктом 197.19 згідно із Законом [№ 4238-VI від 22.12.2011](#)}

197.20. Звільняються від оподаткування операції з ввезення на митну територію України фізичними особами товарів, визначених [частиною десятою статті 374 Митного кодексу України](#).

{Статтю 197 доповнено пунктом 197.20 згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

{Пункт 197.21 статті 197 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Пункт 197.22 статті 197 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

197.23. Звільняються від оподаткування операції із ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту товарів, визначених [частиною восьмою](#) статті 287 Митного кодексу України, та з першого постачання цих товарів на митній території України для їх використання у виробництві продукції оборонного призначення, визначеної згідно із законом, та якщо замовником такої продукції є державний замовник, визначений Кабінетом Міністрів України.

У разі нецільового використання товарів, визначених [частиною восьмою](#) статті 287 Митного кодексу України, платник податку збільшує податкові зобов'язання за результатами податкового періоду, на який припадає порушення, на суму податку, що мала бути сплачена у момент ввезення таких товарів чи нарахована за операціями із постачання таких товарів, сплачує пеню, нараховану відповідно до цього Кодексу, та несе фінансову, адміністративну та кримінальну відповідальність, встановлену цим Кодексом та законодавством України.

Порядок ввезення, постачання та цільового використання товарів, визначених частиною восьмою статті 287 Митного кодексу України, що ввозяться на митну територію України у митному режимі імпорту та постачаються на митній території України, визначається Кабінетом Міністрів України.

Звільнення від оподаткування, встановлене цим пунктом, не застосовується до операцій із ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту та з постачання на митній території України товарів, що мають походження з країни, визнаної державою-окупантом згідно із законом України та/або визнаної державою-агресором по відношенню до України згідно із законодавством, або ввозяться з території такої держави-окупанта (агресора) та/або з окупованої території України, визначеної такою згідно із законом України.

{Статтю 197 доповнено пунктом 197.23 згідно із Законом [№ 366-VIII від 23.04.2015](#)}

197.24. Звільняються від оподаткування операції оператора телекомунікацій з надання телекомунікаційних послуг у частині здійснення благодійного телекомунікаційного повідомлення на благодійні цілі.

{Статтю 197 доповнено пунктом 197.24 згідно із Законом [№ 1665-VIII від 06.10.2016](#)}

197.25. Звільняються від оподаткування операції з ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту товарів, що входять до складу національної кінематографічної спадщини.

{Статтю 197 доповнено пунктом 197.25 згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

Стаття 198. Податковий кредит

198.1. До податкового кредиту відносяться суми податку, сплачені/нараховані у разі здійснення операцій з:

{Абзац перший пункту 198.1 статті 198 в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

а) придбання або виготовлення товарів та послуг;

{Абзац другий пункту 198.1 статті 198 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

б) придбання (будівництво, спорудження, створення) необоротних активів (у тому числі у зв'язку з придбанням та/або ввезенням таких активів як внесок до статутного фонду та/або при передачі таких активів на баланс платника податку, уповноваженого вести облік результатів спільної діяльності);

{Абзац третій пункту 198.1 статті 198 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

в) отримання послуг, наданих нерезидентом на митній території України, та в разі отримання послуг, місцем постачання яких є митна територія України;

г) ввезення необоротних активів на митну територію України за договорами оперативного або фінансового лізингу;

г) ввезення товарів та/або необоротних активів на митну територію України.

{Пункт 198.1 статті 198 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

198.2. Датою віднесення сум податку до податкового кредиту вважається дата тієї події, що відбулася раніше:

{Абзаци перший та другий пункту 198.2 статті 198 замінено одним абзацом згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

дата списання коштів з банківського рахунка платника податку на оплату товарів/послуг;

дата отримання платником податку товарів/послуг.

{Абзац третій пункту 198.2 статті 198 в редакції Закону [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Для операцій із ввезення на митну територію України товарів датою віднесення сум податку до податкового кредиту є дата сплати податку за податковими зобов'язаннями згідно з [пунктом 187.8](#) статті 187 цього Кодексу, а для операцій з постачання послуг нерезидентом на митній території України - дата складення платником податкової накладної за такими операціями, за умови реєстрації такої податкової накладної в Єдиному реєстрі податкових накладних.

{Абзац четвертий пункту 198.2 статті 198 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

Датою збільшення податкового кредиту лізингоодержувача (орендаря) для операцій з фінансового лізингу (фінансової оренди) є дата фактичного отримання об'єкта фінансового лізингу (фінансової оренди) таким лізингоодержувачем (орендарем).

{Абзац п'ятий пункту 198.2 статті 198 в редакції Законів [№ 643-VIII від 16.07.2015](#), [№ 1605-IX від 01.07.2021](#)}

Датою віднесення сум до податкового кредиту замовника з договорів (контрактів), визначених довгостроковими відповідно до [пункту 187.9](#) статті 187 цього Кодексу, є дата фактичного отримання замовником результатів робіт (оформлених актами виконаних робіт) за такими договорами (контрактами).

{Абзац шостий пункту 198.2 статті 198 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

Для товарів/послуг, постачання (придбання) яких контролюється приладами обліку, факт постачання (придбання) таких товарів/послуг засвідчується даними обліку.

198.3. Податковий кредит звітного періоду визначається виходячи з договірної (контрактної) вартості товарів/послуг та складається із сум податків, нарахованих (сплачених) платником податку за ставкою, встановленою [пунктом 193.1](#) статті 193 цього Кодексу, протягом такого звітного періоду у зв'язку з:

придбанням або виготовленням товарів та наданням послуг;

придбанням (будівництвом, спорудженням) основних фондів (основних засобів, у тому числі інших необоротних матеріальних активів та незавершених капітальних інвестицій у необоротні капітальні активи);

ввезенням товарів та/або необоротних активів на митну територію України.

Нарахування податкового кредиту здійснюється незалежно від того, чи такі товари/послуги та основні фонди почали використовуватися в оподатковуваних операціях у межах провадження господарської діяльності платника податку протягом звітного

податкового періоду, а також від того, чи здійснював платник податку оподатковувані операції протягом такого звітного податкового періоду.

{Пункт 198.3 статті 198 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 408-VII від 04.07.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 609-VIII від 15.07.2015](#), [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 198.4 статті 198 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

198.5. Платник податку зобов'язаний нарахувати податкові зобов'язання виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до [пункту 189.1](#) статті 189 цього Кодексу, та скласти не пізніше останнього дня звітного (податкового) періоду і зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних в терміни, встановлені цим Кодексом для такої реєстрації, зведену податкову накладну за товарами/послугами, необоротними активами, придбаними/виготовленими з податком на додану вартість (для товарів/послуг, необоротних активів, придбаних або виготовлених до 1 липня 2015 року, - у разі якщо під час такого придбання або виготовлення суми податку були включені до складу податкового кредиту), у разі якщо такі товари/послуги, необоротні активи призначаються для їх використання або починають використовуватися:

{Абзац перший пункту 198.5 статті 198 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

а) в операціях, що не є об'єктом оподаткування відповідно до [статті 196](#) цього Кодексу (крім випадків проведення операцій, передбачених [підпунктом 196.1.7](#) пункту 196.1 статті 196 цього Кодексу) або місце постачання яких розташоване за межами митної території України;

{Підпункт "а" пункту 198.5 статті 198 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

б) в операціях, звільнених від оподаткування відповідно до статті 197, [підрозділу 2](#) розділу XX цього Кодексу, міжнародних договорів (угод) (крім випадків проведення операцій, передбачених [підпунктом 197.1.28](#) пункту 197.1 статті 197 цього Кодексу та операцій, передбачених [пунктом 197.11](#) статті 197 цього Кодексу);

{Підпункт "б" пункту 198.5 статті 198 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

в) в операціях, що здійснюються платником податку в межах балансу платника податку, у тому числі передача для невиробничого використання, переведення виробничих необоротних активів до складу невиробничих необоротних активів;

г) в операціях, що не є господарською діяльністю платника податку (крім випадків, передбачених [пунктом 189.9](#) статті 189 цього Кодексу).

{Абзац п'ятий пункту 198.5 статті 198 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі якщо такі товари/послуги, необоротні активи в подальшому починають використовуватися в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності, у тому числі переведення невиробничих необоротних активів до складу виробничих необоротних активів, платник податку може зменшити суму податкових зобов'язань, що були нараховані відповідно до цього пункту, на підставі розрахунку коригування до податкової накладної, зазначеної в абзаці першому цього пункту, зареєстрованого в Єдиному реєстрі податкових накладних.

{Абзац шостий пункту 198.5 статті 198 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

З метою застосування цього пункту податкові зобов'язання визначаються по товарах/послугах, необоротних активах:

{Абзац сьомий пункту 198.5 статті 198 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

придбаних для використання в неоподатковуваних операціях - на дату їх придбання;

{Абзац пункту 198.5 статті 198 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

придбаних для використання в оподатковуваних операціях, які починають використовуватися в неоподатковуваних операціях, - на дату початку їх фактичного використання, визначену в первинних документах, складених відповідно до [Закону України](#) "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні.

{Абзац пункту 198.5 статті 198 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

У разі якщо на момент перевірки платника податку контролюючим органом в акті вибіркової (часткової) інвентаризації, проведеної платником податку на вимогу такого органу, виявлено нестачу придбаних таким платником товарів (крім випадку, якщо така нестача обумовлена знищенням внаслідок дії обставин непереборної сили, що підтверджується відповідно до законодавства), для цілей розділу V цього Кодексу такі товари вважаються використаними платником податку в операціях, що не є господарською діяльністю платника податку.

{Пункт 198.5 статті 198 доповнено абзацом десятим згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Пункт 198.5 статті 198 в редакції Законів [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

198.6. Не відносяться до податкового кредиту суми податку, сплаченого (нарахованого) у зв'язку з придбанням товарів/послуг, не підтверджені зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних [податковими накладними](#)/розрахунками коригування до таких податкових накладних чи не підтверджені [митними деклараціями](#) (тимчасовими, додатковими та іншими видами митних декларацій, за якими сплачуються суми податку до бюджету при ввезенні товарів на митну територію України), іншими документами, передбаченими [пунктом 201.11](#) статті 201 цього Кодексу.

{Абзац перший пункту 198.6 статті 198 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі коли на момент перевірки платника податку контролюючим органом суми податку, попередньо включені до складу податкового кредиту, залишаються не підтвердженими зазначеними у абзаці першому цього пункту документами, платник податку несе відповідальність відповідно до цього Кодексу.

{Абзац другий пункту 198.6 статті 198 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Податкові накладні, отримані з Єдиного реєстру податкових накладних, є для отримувача товарів/послуг підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту.

{Пункт 198.6 статті 198 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

У разі якщо платник податку не включив у відповідному звітному періоді до податкового кредиту суму податку на додану вартість на підставі отриманих [податкових накладних](#)/розрахунків коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних, таке право зберігається за ним протягом 1095 календарних днів з дати складення податкової накладної/розрахунку коригування.

{Пункт 198.6 статті 198 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2198-VIII від 09.11.2017](#)}

Суми податку, сплачені (нараховані) у зв'язку з придбанням товарів/послуг, зазначені в [податкових накладних](#)/розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних з порушенням строку реєстрації, включаються до податкового кредиту за звітний податковий період, в якому зареєстровано податкові накладні/розрахунки коригування до таких податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних, але не пізніше ніж через 1095 календарних днів з дати складення податкових накладних/розрахунків коригування до таких податкових накладних.

{Абзаци п'ятий - сьомий пункту 198.6 статті 198 замінено одним абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2198-VIII від 09.11.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Платники податку, які застосовують касовий метод податкового обліку, суми податку, зазначені в [податкових накладних](#)/розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних, та не включені до податкового кредиту протягом періоду 1095 календарних днів з дати складення таких податкових накладних/розрахунків коригування до таких податкових накладних у зв'язку з відсутністю фактів списання коштів з банківського рахунку (видачі з каси) платника податку або надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів/послуг, мають право на включення таких сум до податкового кредиту у звітному податковому періоді, в якому відбулося списання коштів з банківського рахунку (видачі з каси) платника податку або надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів/послуг, але не пізніше ніж через 60 календарних днів з дати такого списання, надання інших видів компенсацій.

{Пункт 198.6 статті 198 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Абзац пункту 198.6 статті 198 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Не відносяться до податкового кредиту суми податку, сплаченого (нарахованого) відповідно до [підпункту 191.1.2](#) пункту 191.1 статті 191 цього Кодексу оператором поштового зв'язку, експрес-перевізником.

{Пункт 198.6 статті 198 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

198.7. Сума від'ємного значення, що підлягає включенню до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду платника, що реорганізується шляхом:

приєднання, злиття, перетворення, - підлягає перенесенню до складу податкового кредиту правонаступника у наступному періоді після підписання передавального акта відповідно до законодавства;

поділу, виділення, - підлягає перенесенню до складу податкового кредиту правонаступника пропорційно до отриманої частки майна згідно з розподільчим балансом у наступному періоді після підписання розподільчого балансу відповідно до законодавства.

Таке перенесення здійснюється в разі, якщо сума від'ємного значення, що підлягає включенню до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду платника, що реорганізується, підтверджена документальною перевіркою контролюючого органу.

{Статтю 198 доповнено пунктом 198.7 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 199. Пропорційне віднесення сум податку до податкового кредиту

199.1. У разі якщо придбані та/або виготовлені товари/послуги, необоротні активи частково використовуються в оподатковуваних операціях, а частково - ні, платник податку зобов'язаний нарахувати податкові зобов'язання виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до [пункту 189.1](#) статті 189 цього Кодексу, та скласти не пізніше останнього дня звітного (податкового) періоду і зареєструвати зведену податкову накладну в Єдиному реєстрі податкових накладних на загальну суму частки сплаченого (нарахованого) податку під час їх придбання або виготовлення, яка відповідає частці використання таких товарів/послуг, необоротних активів в неоподатковуваних операціях.

{Пункт 199.1 статті 199 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

199.2. Частка використання товарів/послуг, необоротних активів в оподатковуваних операціях визначається у відсотках як відношення обсягів з постачання оподатковуваних операцій (без урахування сум податку) за попередній календарний рік до сукупних обсягів постачання оподатковуваних та неоподатковуваних операцій (без урахування сум податку) за цей же попередній календарний рік. Визначена у процентах величина застосовується протягом поточного календарного року.

{Пункт 199.2 статті 199 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

199.3. Платники податку, у яких протягом попереднього календарного року були відсутні неоподатковувані операції, а такі неоподатковувані операції почали здійснюватися у звітному періоді, а також новостворені платники податку проводять у поточному календарному році розрахунок частки використання товарів/послуг, необоротних активів в оподатковуваних операціях на підставі розрахунку, визначеного за фактичними даними обсягів з постачання оподатковуваних та неоподатковуваних операцій першого звітного податкового періоду, в якому задекларовані такі операції.

{Абзац перший пункту 199.3 статті 199 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Розрахунок частки використання товарів/послуг, необоротних активів в оподатковуваних операціях подається до контролюючого органу одночасно з податковою декларацією звітного податкового періоду, в якому задекларовані такі оподатковувані та неоподатковувані операції.

{Абзац другий пункту 199.3 статті 199 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

199.4. Платник податку за підсумками календарного року здійснює перерахунок частки використання товарів/послуг та необоротних активів в оподатковуваних операціях виходячи з фактичних обсягів проведених протягом року оподатковуваних та

неоподатковуваних операцій. У разі зняття з обліку платника податку, у тому числі за рішенням суду, перерахунок частки здійснюється виходячи з фактичних обсягів оподатковуваних та неоподатковуваних операцій, проведених з початку поточного року до дати зняття з обліку.

{Абзац перший пункту 199.4 статті 199 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Абзац другий пункту 199.4 статті 199 виключено на підставі Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

199.5. Частка використання товарів/послуг, необоротних активів в оподатковуваних операціях, визначена з урахуванням норм [пунктів 199.2-199.4](#) статті 199 цього Кодексу, застосовується для проведення коригування сум податкових зобов'язань, зазначених у [пункті 199.1](#) статті 199 цього Кодексу. Результати перерахунку сум податкових зобов'язань відображаються у податковій декларації за останній податковий період року. У разі зняття з обліку платника податку, у тому числі за рішенням суду, коригування відображається платником податку у податковій декларації останнього податкового періоду, коли відбулося зняття з обліку.

{Пункт 199.5 статті 199 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

199.6. Правила цієї статті не застосовуються в разі:

{Абзац перший пункту 199.6 статті 199 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

проведення операцій, передбачених [підпунктом 196.1.7](#) пункту 196.1 статті 196 цього Кодексу;

постачання платником податку відходів і брухту чорних і кольорових металів, які утворилися в такого платника внаслідок переробки, обробки, плавлення товарів (сировини, матеріалів, заготовок тощо) на виробництві, будівництві, розібранні (демонтажу) ліквідованих основних фондів та інших подібних операцій;

проведення операцій, передбачених [підпунктом 197.1.28](#) пункту 197.1, [пунктами 197.11](#) та 197.24 статті 197 цього Кодексу.

{Пункт 199.6 статті 199 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1665-VIII від 06.10.2016](#)}

Стаття 200. Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або відшкодуванню з Державного бюджету України (бюджетному відшкодуванню), та строки проведення розрахунків

200.1. Сума податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або бюджетному відшкодуванню, визначається як різниця між сумою податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду та сумою податкового кредиту такого звітного (податкового) періоду.

200.2. При позитивному значенні суми, розрахованої згідно з [пунктом 200.1](#) цієї статті, така сума підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету у строки, встановлені цим розділом.

Для перерахування податку до бюджету центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, надсилає центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в якому відкриті рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на

додану вартість, реєстр платників, в якому зазначаються назва платника, податковий номер та індивідуальний податковий номер платника, звітний період та сума податку, що підлягає перерахуванню до бюджету. На підставі такого реєстру центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в якому відкриті рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, не пізніше останнього дня строку, встановленого цим Кодексом для самостійної сплати податкових зобов'язань, перераховує суми податку до бюджету.

{Пункт 200.2 статті 200 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 200.3 статті 200 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

200.4. При від'ємному значенні суми, розрахованої згідно з пунктом 200.1 цієї статті, така сума:

а) враховується у зменшення суми податкового боргу з податку, що виник за попередні звітні (податкові) періоди (у тому числі розстроченого або відстроченого відповідно до цього Кодексу) в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до [пункту 200.3](#) статті 200¹ цього Кодексу на момент отримання контролюючим органом податкової декларації, а в разі відсутності податкового боргу -

б) або підлягає бюджетному відшкодуванню за заявою платника у сумі податку, фактично сплаченій отримувачем товарів/послуг у попередніх та звітному податкових періодах поставальникам таких товарів/послуг або до Державного бюджету України, в частині, що не перевищує суму, обчислену відповідно до [пункту 200.3](#) статті 200¹ цього Кодексу на момент отримання контролюючим органом податкової декларації, на поточний рахунок платника податку та/або у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до державного бюджету;

{Підпункт "б" пункту 200.4 статті 200 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

в) та/або зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду.

{Пункт 200.4 статті 200 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Пункт 200.5 статті 200 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Пункт 200.6 статті 200 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

200.7. Платник податку, який має право на отримання бюджетного відшкодування та прийняв рішення про повернення суми бюджетного відшкодування, подає відповідному контролюючому органу податкову декларацію та заяву про повернення суми бюджетного відшкодування, яка відображається у податковій декларації.

{Абзац перший пункту 200.7 статті 200 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

200.7.1. Формування Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування здійснюється на підставі баз даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує податкову політику, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів.

До такого Реєстру вносяться такі дані:

- 1) найменування платника податку та його індивідуальний податковий номер;
- 2) дата подання заяви про повернення суми бюджетного відшкодування на рахунок платника у банку, поданої у складі [податкової декларації](#) або уточнюючого розрахунку (в разі їх подання);
- 3) сума податку, заявленого до бюджетного відшкодування, зазначена у кожній заяві, поданій у складі [податкової декларації](#) або уточнюючого розрахунку (в разі їх подання), у тому числі окремо, яка підлягає перерахуванню на рахунок платника податку у банку та/або в рахунок сплати грошових зобов'язань, та/або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до державного бюджету;
- 4) сума податку, заявленого до бюджетного відшкодування, зменшена на суму податкового боргу;
- 5) реквізити поточного рахунка платника податку для перерахування бюджетного відшкодування;
- 6) реквізити бюджетних рахунків для перерахування у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до державного бюджету;
- 7) реквізити бюджетного рахунка, з якого здійснюється бюджетне відшкодування податку;
- 8) дата початку та закінчення проведення перевірки даних, зазначених у [податковій декларації](#) або уточнюючому розрахунку (в разі їх подання), в складі яких подана заява про повернення суми бюджетного відшкодування, з обов'язковою відміткою щодо виду перевірки (камеральна, документальна);
- 9) сума податку, заявленого до бюджетного відшкодування, та дата поданої до контролюючого органу заяви в разі виникнення у платника податку необхідності змінити напрям узгодженого бюджетного відшкодування;
- 10) дата складення та вручення платнику податків акта перевірки;
- 11) дата та номер податкового повідомлення-рішення та сума бюджетного відшкодування за кожною заявою з урахуванням (у разі подання) уточнюючого розрахунку, неузгоджена контролюючим органом;
- 12) дата початку оскарження податкового повідомлення-рішення та сума бюджетного відшкодування, що оскаржується;
- 13) дата закінчення оскарження податкового повідомлення-рішення та сума бюджетного відшкодування, узгоджена за результатами оскарження;
- 14) сума узгодженого контролюючим органом бюджетного відшкодування за кожною заявою та дата її узгодження;
- 15) дата та сума повернення бюджетного відшкодування на рахунок платника у банку;
- 16) дата та сума зарахування (перерахування) в рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до державного бюджету.

Внесення даних до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування посадовими особами відповідних органів здійснюється з дотриманням вимог законів України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

{Абзац дев'ятнадцятий підпункту 200.7.1 пункту 200.7 статті 200 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

Порядок ведення та форма Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування затверджуються Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 200.7 статті 200 доповнено підпунктом 200.7.1 згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

200.7.2. Заяви про повернення сум бюджетного відшкодування автоматично вносяться до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування протягом операційного дня їх отримання у хронологічному порядку їх надходження.

Повернення узгоджених сум бюджетного відшкодування здійснюється у хронологічному порядку відповідно до черговості внесення до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування.

{Пункт 200.7 статті 200 доповнено підпунктом 200.7.2 згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

200.7.3. Дані Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування, передбачені підпунктом 200.7.1 цього пункту, крім підпункту 5 підпункту 200.7.1 цього пункту щодо реквізитів поточного рахунка платника податку для перерахування бюджетного відшкодування, не є інформацією з обмеженим доступом та підлягають щоденному, крім вихідних, святкових та неробочих днів, оприлюдненню на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

Порядок надання відповідної інформації центральним органом виконавчої влади, що реалізує податкову політику, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, для її оприлюднення на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

{Пункт 200.7 статті 200 доповнено підпунктом 200.7.3 згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

200.8. До податкової декларації або уточнюючих розрахунків (в разі їх подання) платником податків додаються розрахунок суми бюджетного відшкодування та оригінали митних декларацій. У разі якщо митне оформлення товарів, вивезених за межі митної території України, здійснювалося з використанням електронної митної декларації, така електронна митна декларація надається контролюючим органом за місцем митного оформлення контролюючому органу за місцем обліку такого платника податків в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації кваліфікованого електронного підпису відповідно до закону.

{Пункт 200.8 статті 200 в редакції Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

200.9. Форма заяви про відшкодування та форма розрахунку суми бюджетного відшкодування визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

{Пункт 200.9 статті 200 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

200.10. У строк, передбачений [абзацом першим](#) пункту 76.3 статті 76 цього Кодексу, контролюючий орган проводить камеральну перевірку даних [податкової декларації](#) або уточнюючих розрахунків (в разі їх подання).

Платники податку, які мають право на бюджетне відшкодування відповідно до цієї статті та подали заяву про повернення суми бюджетного відшкодування, отримують таке бюджетне відшкодування в разі узгодження контролюючим органом заявленої суми бюджетного відшкодування за результатами камеральної перевірки, а у випадках, визначених пунктом 200.11 цієї статті, - за результатами перевірки, зазначеної у такому пункті, що проводиться відповідно до цього Кодексу.

{Пункт 200.10 статті 200 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

200.11. Контролюючий орган має право протягом 60 календарних днів, що настають за граничним строком подання [податкової декларації](#), а в разі якщо така податкова декларація надана після закінчення граничного строку - за днем її фактичного подання провести документальну перевірку платника податку в разі, якщо розрахунок суми бюджетного відшкодування було зроблено за рахунок від'ємного значення, сформованого за операціями:

{Абзац перший пункту 200.11 статті 200 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

за періоди до 1 липня 2015 року, що не підтверджені документальними перевітками;

з придбання товарів/послуг за період до 1 січня 2017 року у платників податку, що використовували спеціальний режим оподаткування, визначений відповідно до статті 209 цього Кодексу.

{Абзац третій пункту 200.11 статті 200 в редакції Закону [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

У визначені цим пунктом терміни проводяться також документальні перевірки, передбачені [підпунктом 78.1.8](#) пункту 78.1 статті 78 цього Кодексу.

{Пункт 200.11 статті 200 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Рішення про проведення документальної перевірки має бути прийнято не пізніше закінчення граничного строку проведення камеральної перевірки.

{Пункт 200.11 статті 200 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

{Пункт 200.11 статті 200 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

200.12. Зазначена у заяві сума бюджетного відшкодування вважається узгодженою в Реєстрі заяв про повернення суми бюджетного відшкодування з однієї із таких дат:

{Абзац перший пункту 200.12 статті 200 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

а) з дня, наступного за днем закінчення граничного строку проведення перевірки, в разі, якщо контролюючим органом внесені до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування відомості про відсутність порушень під час такої перевірки;

{Абзац другий пункту 200.12 статті 200 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

б) з дня, наступного за днем закінчення граничного строку проведення камеральної перевірки, в разі, якщо контролюючим органом не внесені до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування відомості про дату початку та закінчення проведення

перевірки даних, зазначених у [податковій декларації](#) або уточнюючому розрахунку, з обов'язковою відміткою щодо виду перевірки (камеральна, документальна);

{Абзац третій пункту 200.12 статті 200 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

в) з дня, наступного за днем закінчення граничного строку, передбаченого цим Кодексом для складення акта перевірки, в разі, якщо контролюючим органом не внесені до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування відомості про дату складення акта перевірки;

{Абзац пункту 200.12 статті 200 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

г) з дня, наступного за днем закінчення граничного строку, передбаченого цим Кодексом для надсилання (вручення) податкового повідомлення-рішення, в разі, якщо контролюючим органом не внесені до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування відомості про дату та номер податкового повідомлення-рішення;

{Абзац пункту 200.12 статті 200 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

г) з дня визнання протиправним та/або скасування податкового повідомлення-рішення.

{Абзац пункту 200.12 статті 200 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У випадках, передбачених підпунктами "б" і "в" цього пункту, інформація про узгодженість бюджетного відшкодування та його суму відображається в Реєстрі заяв про повернення суми бюджетного відшкодування в автоматичному режимі на наступний робочий день після виникнення такого випадку.

{Абзац пункту 200.12 статті 200 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У випадках, передбачених підпунктами "а", "г" і "д" цього пункту, інформація про узгодженість бюджетного відшкодування та його суму відображається в Реєстрі заяв про повернення суми бюджетного відшкодування контролюючим органом на наступний робочий день після виникнення такого випадку.

{Абзац пункту 200.12 статті 200 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Узгоджена сума бюджетного відшкодування стає доступною органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, для виконання на наступний операційний день за днем її відображення в Реєстрі заяв про повернення суми бюджетного відшкодування та перераховується органом, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, у строки, передбачені пунктом 200.13 цієї статті, на поточний банківський рахунок платника податку в обслуговуючому банку та/або на бюджетні рахунки для перерахування у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до Державного бюджету України".

{Абзац пункту 200.12 статті 200 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі наявності у платника податку податкового боргу бюджетному відшкодуванню підлягає заявлена сума податку, зменшена на суму такого податкового боргу.

У разі виникнення у платника податку необхідності зміни напряму узгодженого бюджетного відшкодування, такий платник податку має право подати відповідну заяву до контролюючого органу, який не пізніше наступного робочого дня з дня отримання такої заяви зобов'язаний внести відповідні дані до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування.

{Абзац одинадцятий пункту 200.12 статті 200 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 200.12 статті 200 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

200.13. На підставі даних Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування орган, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, після дня набуття статусу узгодженої суми бюджетного відшкодування перераховує таку суму з бюджетного рахунка на поточний банківський рахунок платника податку в обслуговуючому банку та/або на бюджетні рахунки для перерахування у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу такого платника податку з інших платежів, що сплачуються до державного бюджету, протягом п'яти операційних днів.

{Пункт 200.13 статті 200 в редакції Законів [№ 5519-VI від 06.12.2012](#), [№ 407-VII від 04.07.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Дія пункту 200.14 статті 200 призупиняється з 1 липня 2015 року до 1 січня 2017 року в частині проведення документальних позапланових виїзних перевірок - див. [пункт 37 підрозділу 2 розділу XX цього Кодексу](#)} 200.14. Якщо за результатами камеральної або документальної перевірки, контролюючий орган виявляє невідповідність суми бюджетного відшкодування сумі, заявленій у податковій декларації, то такий орган:

{Абзац перший пункту 200.14 статті 200 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Абзац другий пункту 200.14 статті 200 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

б) у разі перевищення заявленої платником податку суми бюджетного відшкодування над сумою, визначеною контролюючим органом за результатами перевірок, надсилає платнику податку податкове повідомлення, в якому зазначаються сума такого перевищення та підстави для її вирахування;

в) у разі з'ясування за результатами проведення перевірок факту, за яким платник податку не має права на отримання бюджетного відшкодування, надсилає платнику податку податкове повідомлення, в якому зазначаються підстави відмови в наданні бюджетного відшкодування.

{Пункт 200.14 статті 200 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

200.15. У разі коли за результатами перевірки сум податку, заявлених до відшкодування, платник податку розпочинає процедуру адміністративного або судового оскарження, контролюючий орган не пізніше наступного робочого дня після отримання відповідного повідомлення від платника або ухвали суду про порушення провадження у справі зобов'язаний внести відповідні дані до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування.

{Абзац перший пункту 200.15 статті 200 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Після закінчення процедури адміністративного оскарження або набрання законної сили рішенням суду контролюючий орган на наступний робочий день після отримання відповідного рішення зобов'язаний внести до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування дані щодо узгодженої суми бюджетного відшкодування платника.

{Абзац другий пункту 200.15 статті 200 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі неузгодження контролюючим органом суми податку, заявленої до відшкодування, або її частини зобов'язання з бюджетного відшкодування податку в частині

неузгодженої суми виникає з дня закінчення процедури адміністративного або судового оскарження, за результатами якої прийнято рішення на користь платника податків.

{Пункт 200.15 статті 200 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

200.16. У разі якщо платник податку експортує товари за межі митної території України, отримані від іншого платника податку на умовах комісії, консигнації, доручення або інших видів договорів, які не передбачають переходу права власності на такі товари від такого іншого платника податку до експортера, право на отримання бюджетного відшкодування має такий інший платник податку. При цьому комісійна винагорода, отримана платником податку - експортером від такого іншого платника податку, включається до бази оподаткування за ставкою, визначеною [підпунктом "а" пункту 193.1](#) статті 193 цього Кодексу, та не включається до митної вартості товарів, які експортуються.

{Пункт 200.16 статті 200 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

200.17. Джерелом сплати бюджетного відшкодування (у тому числі заборгованості бюджету) є доходи бюджету, до якого сплачується податок

{Абзац перший пункту 200.17 статті 200 в редакції Закону [№ 1166-VII від 27.03.2014](#)}

Забороняється обумовлювати або обмежувати виплату бюджетного відшкодування наявністю або відсутністю доходів, отриманих від цього податку в окремих регіонах України.

{Пункт 200.18 статті 200 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Пункт 200.19 статті 200 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 200.20 статті 200 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 200.21 статті 200 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 200.22 статті 200 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

200.23. Суми податку, не відшкодовані платникам протягом визначеного цією статтею строку, вважаються заборгованістю бюджету з відшкодування податку на додану вартість. На суму такої заборгованості нараховується пеня на рівні 120 відсотків облікової ставки Національного банку України, встановленої на момент виникнення пені, протягом строку її дії, включаючи день погашення.

Стаття 200¹. Електронне адміністрування податку на додану вартість

200¹.1. Система електронного адміністрування податку на додану вартість забезпечує автоматичний облік в розрізі платників податку:

суми податку, що містяться у складених та отриманих податкових накладних та розрахунках коригування, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних;

{Абзац другий пункту 200¹.1 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

суми податку, сплачені платниками при ввезенні товару на митну територію України;

суми поповнення та залишку коштів на рахунках в системі електронного адміністрування податку на додану вартість;

суми податку, на яку платники мають право зареєструвати податкові накладні та розрахунки коригування до податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних;

інші показники, які згідно з вимогами [пункту 34](#) підрозділу 2 розділу XX "Перехідні положення" цього Кодексу враховуються під час обрахунку суми податку, обчисленої за формулою, визначеною пунктом 200¹.3 статті 200¹ цього Кодексу.

{Пункт 200¹.1 статті 200¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість встановлюється Кабінетом Міністрів України.

200¹.2. Платникам податку автоматично відкриваються рахунки в системі електронного адміністрування податку на додану вартість.

Розрахунки з бюджетом у системі електронного адміністрування податку на додану вартість здійснюються з цих рахунків, крім випадку, передбаченого абзацом другим [пункту 87.1](#) статті 87 цього Кодексу.

{Пункт 200¹.2 статті 200¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Платникам - сільськогосподарським підприємствам, що обрали спеціальний режим оподаткування відповідно до [статті 209](#) цього Кодексу, додатково відкриваються:

{Пункт 200¹.2 статті 200¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

а) рахунки в системі електронного адміністрування податку, призначені для перерахування коштів до Державного бюджету України та на їх спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для здійснення операцій з постачання сільськогосподарських товарів/послуг (крім зернових і технічних культур та продукції тваринництва, визначеної у пункті 209.19 статті 209 цього Кодексу);

{Абзац пункту 200¹.2 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

б) рахунки в системі електронного адміністрування податку, призначені для перерахування коштів до Державного бюджету України та на їх спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для здійснення операцій з постачання зернових та технічних культур, визначених у пункті 209.19 статті 209 цього Кодексу;

{Абзац пункту 200¹.2 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

в) рахунки в системі електронного адміністрування податку, призначені для перерахування коштів до Державного бюджету України та на їх спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для здійснення операцій з постачання продукції тваринництва, визначеної у пункті 209.19 статті 209 цього Кодексу.

{Абзац пункту 200¹.2 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Для відкриття рахунків у системі електронного адміністрування податку на додану вартість центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію податкової та митної політики, надсилає центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в якому

відкриваються рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, реєстр платників, в якому зазначаються назва платника, податковий номер та індивідуальний податковий номер платника.

{Абзац сьомий пункту 200¹.2 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

200¹.3. Платник податку має право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних на суму податку (Σ Накл), обчислену за такою формулою:

$$\Sigma \text{Накл} = \Sigma \text{НаклОтр} + \Sigma \text{Митн} + \Sigma \text{ПопРах} + \Sigma \text{Овердрафт} - \Sigma \text{НаклВид} - \Sigma \text{Відшкод} - \Sigma \text{Перевищ};$$

{Абзац другий пункту 200¹.3 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

де:

Σ НаклОтр - загальна сума податку за отриманими платником податковими накладними, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних, податковими накладними, складеними платником податку відповідно до [пункту 208.2](#) статті 208 цього Кодексу та зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних, та розрахунками коригування до таких податкових накладних, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних;

Σ Митн - загальна сума податку, сплаченого платником при ввезенні товарів на митну територію України, крім сум податку, сплаченого (нарахованого) відповідно до [підпункту 191.1.2](#) пункту 191.1 статті 191 цього Кодексу оператором поштового зв'язку, експрес-перевізником;

{Абзац п'ятий пункту 200¹.3 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Σ ПопРах - загальна сума поповнення з поточного рахунку платника податку рахунок в системі електронного адміністрування податку, в тому числі рахунків у системі електронного адміністрування податку платника - сільськогосподарського підприємства, що обрало спеціальний режим оподаткування відповідно до [статті 209](#) цього Кодексу, зазначених у підпунктах "а" - "в" пункту 200¹.2 цієї статті.

{Абзац шостий пункту 200¹.3 статті 200¹ в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Під час розрахунку показника Σ ПопРах враховується сума коштів:

{Пункт 200¹.3 статті 200¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

а) вилучених та зарахованих контролюючим органом на рахунок платника податку у системі електронного адміністрування податку відповідно до статті 95 цього Кодексу в рахунок погашення податкового боргу з податку на додану вартість по задекларованих до сплати податкових зобов'язаннях за періоди починаючи з 1 липня 2015 року, визначених платником податків у [податковій декларації](#) з податку на додану вартість або уточнюючому розрахунку;

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

б) у разі проведення органом, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, розрахунків платника податку з погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та/або іншим підприємствам централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання, водовідведення, опалення та постачання гарячої води тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам з подальшим спрямуванням коштів відповідно до Закону України про Державний бюджет України в рахунок погашення заборгованості з податку. При цьому для поповнення рахунка в системі електронного адміністрування податку враховується в межах проведених розрахунків з податку сума зменшення залишку узгоджених податкових зобов'язань такого платника податку, не сплачених до бюджету, строк сплати яких настав, що обліковується органом, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, до виконання в повному обсязі за коригуючими реєстрами.

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Порядок та строки врахування таких сум у системі електронного адміністрування податку встановлюються Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 200¹.3 статті 200¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Не враховуються в обрахунку показника Σ ПопРах суми, зараховані на рахунки платників у системі електронного адміністрування податку з:

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

а) рахунків у системі електронного адміністрування податку, відкритих для перерахування коштів до Державного бюджету України та на спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для здійснення операцій з постачання сільськогосподарських товарів/послуг (крім зернових та технічних культур та продукції тваринництва, визначених у пункті 209.19 статті 209 цього Кодексу);

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

б) рахунків у системі електронного адміністрування податку, відкритих для перерахування коштів до Державного бюджету України та на спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для здійснення операцій з постачання зернових та технічних культур, визначених у пункті 209.19 статті 209 цього Кодексу;

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

в) рахунків у системі електронного адміністрування податку, відкритих для перерахування коштів до Державного бюджету України та на спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для здійснення операцій з постачання продукції тваринництва, визначеної у пункті 209.19 статті 209 цього Кодексу.

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

ΣОвердрафт - сума середньомісячного розміру сум податку, які за останніх 12 звітних (податкових) місяців були задекларовані платником до сплати до бюджету та погашені чи розстрочені або відстрочені, а також задекларовані платником - сільськогосподарським підприємством, що обрав спеціальний режим оподаткування відповідно до статті 209 цього Кодексу.

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Показник **ΣОвердрафт** щокварталу (протягом перших шести робочих днів такого кварталу) підлягає автоматичному перерахунку з урахуванням показника середньомісячного розміру сум податку, які за останніх 12 звітних (податкових) місяців станом на дату такого перерахунку, були задекларовані платником до сплати до бюджету та погашені чи розстрочені або відстрочені, а також задекларовані платником - сільськогосподарським підприємством, що обрав спеціальний режим оподаткування відповідно до статті 209 цього Кодексу. Такий перерахунок здійснюється шляхом віднімання суми попереднього збільшення та додавання суми збільшення згідно з поточним перерахунком.

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Платникам податку, які станом на 1 січня 2016 року зареєстровані платниками податку на додану вартість менш як 12 звітних (податкових) місяців, а також платникам, зареєстрованим платниками податку на додану вартість після 1 січня 2016 року, - таке збільшення здійснюється протягом перших шести робочих днів кварталу, що настає за кварталом, в якому строк такої реєстрації досягає 12 звітних (податкових) місяців.

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

ΣНаклВид - загальна сума податку за складеними платником податковими накладними, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних та розрахунками коригування до таких податкових накладних, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних;

{Абзац вісімнадцятий пункту 200¹.3 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

ΣВідшкод - загальна сума податку, заявлена платником до бюджетного відшкодування з урахуванням сум коригувань та результатів перевірок, що проводяться відповідно до цього Кодексу;

{Абзац пункту 200¹.3 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

ΣПеревищ - загальна сума перевищення податкових зобов'язань, зазначених платником у поданих податкових деклараціях з урахуванням поданих уточнюючих розрахунків до них, над сумою податку, що міститься в складених таким платником податкових накладних та розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Показники формули, визначеної цим пунктом, обраховуються з 1 липня 2015 року. Під час обрахунку показників $\Sigma_{\text{НаклОтр}}$ та $\Sigma_{\text{НаклВид}}$ також використовуються розрахунки коригування, складені починаючи з 1 липня 2015 року та зареєстровані в Єдиному реєстрі податкових накладних, до податкових накладних, складених до 1 липня 2015 року, що підлягали наданню покупцям - платникам податку. Для обрахунку показників $\Sigma_{\text{НаклОтр}}$, $\Sigma_{\text{НаклВид}}$ та $\Sigma_{\text{Митн}}$ використовуються документи (податкові накладні, розрахунки коригування, митні декларації, аркуші коригування та додаткові декларації), складені починаючи з 1 липня 2015 року.

{Пункт 200¹.3 статті 200¹ доповнено абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

Під час обрахунку суми $\Sigma_{\text{Накл}}$ також використовуються показники, визначені пунктами [34](#), [34¹](#) підрозділу 2 розділу XX "Перехідні положення" цього Кодексу.

{Пункт 200¹.3 статті 200¹ доповнено абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Сума $\Sigma_{\text{Накл}}$ платника, реорганізованого шляхом приєднання, злиття, перетворення, сформована на момент державної реєстрації припинення юридичної особи, використовується під час обрахунку суми $\Sigma_{\text{Накл}}$ правонаступника такого платника податку.

{Пункт 200¹.3 статті 200¹ доповнено абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Сума $\Sigma_{\text{Накл}}$ платника, реорганізованого шляхом поділу (з якого здійснюється виділ), сформована на момент державної реєстрації припинення юридичної особи такого платника (державної реєстрації створення юридичної особи правонаступника), використовується під час обрахунку суми $\Sigma_{\text{Накл}}$ правонаступника такого платника податку пропорційно до отриманої частки майна згідно з розподільчим балансом.

{Пункт 200¹.3 статті 200¹ доповнено абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

У разі внесення за рішенням контролюючого органу або рішенням суду, яке набрало законної сили, до реєстру платників податку на додану вартість змін щодо скасування (відміни) анулювання реєстрації платника податку на додану вартість, сума $\Sigma_{\text{Накл}}$ такого платника підлягає перерахунку за звітний (податковий) період, в якому відбулося анулювання реєстрації платника податку, яке скасоване (відмінене).

{Пункт 200¹.3 статті 200¹ доповнено абзацом двадцять сьомим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Такий перерахунок здійснюється контролюючим органом протягом трьох робочих днів, що настають за днем внесення контролюючим органом до реєстру платників податку на додану вартість змін щодо скасування анулювання реєстрації такого платника, крім випадків, коли на момент скасування рішення про анулювання реєстрації особа застосовує спрощену систему оподаткування, яка не передбачає сплату податку на додану вартість, або повторна реєстрація (наступна за відміненою) платником податку такої особи є анульованою з підстав, передбачених [пунктом 184.1](#) статті 184 цього Кодексу.

{Пункт 200¹.3 статті 200¹ доповнено абзацом двадцять восьмим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

200¹.4. На рахунок у системі електронного адміністрування податку на додану вартість платника зараховуються кошти:

а) з поточного рахунку такого платника в сумах, необхідних для збільшення розміру суми, що обчислюється відповідно до пункту 200¹.3 статті 200¹ цього Кодексу;

{Підпункт "а" пункту 200¹.4 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

б) з поточного рахунку такого платника в сумах, недостатніх для сплати до бюджету узгоджених податкових зобов'язань з цього податку;

{Підпункт "б" пункту 200¹.4 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

в) з рахунків платників, відкритих у відповідних органах казначейства для проведення розрахунків з погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та/або іншим підприємствам централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання, водовідведення, опалення та постачання гарячої води тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування, а рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам з подальшим спрямуванням коштів відповідно до Закону України про Державний бюджет України;

{Пункт 200¹.4 статті 200¹ доповнено підпунктом "в" згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

г) з бюджету в сумах надміру сплачених грошових зобов'язань з податку на додану вартість, повернутих платнику податків у порядку, встановленому [пунктом 43.4¹](#) статті 43 цього Кодексу;

{Пункт 200¹.4 статті 200¹ доповнено підпунктом "г" згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

г) вилучені контролюючим органом відповідно до [статті 95](#) цього Кодексу в рахунок погашення податкового боргу з податку на додану вартість по задекларованих до сплати податкових зобов'язаннях за періоди починаючи з 1 липня 2015 року, визначених платником податків у [податковій декларації](#) з податку на додану вартість або уточнюючому розрахунку.

{Пункт 200¹.4 статті 200¹ доповнено підпунктом "г" згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

200¹.5. З рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість платника перераховуються кошти до державного бюджету в сумі податкових зобов'язань з податку на додану вартість, що підлягає сплаті за наслідками звітного податкового періоду, та на поточний рахунок платника податку за його заявою, яка подається до контролюючого органу у складі податкової звітності з податку на додану вартість, у розмірі суми коштів, що перевищує суму задекларованих до сплати до бюджету податкових зобов'язань та суми податкового боргу з податку. При цьому перерахування коштів на поточний рахунок платника може здійснюватися у разі відсутності перевищення суми податку, зазначеної у

складених податкових накладних, складених у звітному періоді та зареєстрованих у Єдиному реєстрі податкових накладних, над сумою податкових зобов'язань з податку за операціями з постачання товарів/послуг, задекларованих у податковій звітності з податку на додану вартість у цьому звітному періоді.

{Абзац перший пункту 200¹.5 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Кошти, що надійшли на рахунки, визначені у підпунктах "а" - "в" пункту 200¹.2 цієї статті, автоматично перераховуються органом, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, на рахунок такого платника в системі електронного адміністрування податку на додану вартість та на спеціальний рахунок такого платника протягом наступного операційного дня. Реквізити такого спеціального рахунка платник - сільськогосподарське підприємство, що обрав спеціальний режим оподаткування відповідно до статті 209 цього Кодексу, зобов'язаний зазначати у податковій звітності з податку на додану вартість.

{Абзац другий пункту 200¹.5 статті 200¹ в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

На запит платника податку йому шляхом надсилання електронного повідомлення надається інформація про рух коштів на його рахунках у системі електронного адміністрування податку.

{Пункт 200¹.5 статті 200¹ в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

200¹.6. За підсумками звітного податкового періоду, відповідно до задекларованих в податковій декларації результатів, а також у разі подання уточнюючих розрахунків до [податкової декларації](#), платником проводиться розрахунок з бюджетом у порядку, визначеному [статтями 200](#) та [209](#) цього Кодексу.

{Абзац перший пункту 200¹.6 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Якщо на дату подання податкової звітності з податку сума коштів на рахунку в системі електронного адміністрування податку на додану вартість платника податку перевищує суму, що підлягає перерахуванню до бюджету відповідно до поданої звітності, платник податку має право подати до контролюючого органу у складі такої податкової звітності заяву, відповідно до якої такі кошти підлягають перерахуванню на поточний рахунок такого платника податку, реквізити якого платник зазначає в заяві, у сумі залишку коштів, що перевищує суму податкового боргу з податку та суму узгоджених податкових зобов'язань з податку.

{Абзаци другий - четвертий пункту 200¹.6 статті 200¹ замінено одним абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

На суму податку, що відповідно до поданої заяви підлягає перерахуванню на поточний рахунок платника, на момент подання заяви зменшується значення суми податку, визначеної [пунктом 200¹.3](#) статті 200¹ цього Кодексу, шляхом зменшення на таку суму показника загальної суми поповнення рахунку в системі електронного адміністрування податку з поточного рахунку платника (Σ ПопРах).

{Абзац третій пункту 200¹.6 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Перерахування коштів на поточний рахунок платника може здійснюватися у разі, якщо таке зменшення загальної суми поповнення електронного рахунка (Σ ПопРах) не призведе

до формування від'ємного значення суми податку, визначеної відповідно до [пункту 200¹.3](#) статті 200¹ цього Кодексу (Σ Накл).

{Пункт 200¹.6 статті 200¹ доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Для відповідного перерахування таких коштів центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію податкової та митної політики, надсилає центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в якому відкриті рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, реєстр, в якому зазначаються назва платника, податковий номер та індивідуальний податковий номер платника, сума податку, що підлягає перерахуванню до бюджету/на поточний рахунок та реквізити поточного рахунку платника (у випадку подання заяви платника на повернення коштів на такий рахунок).

{Абзац п'ятий пункту 200¹.6 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

На підставі такого реєстру центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, протягом п'яти робочих днів після граничного терміну, встановленого цим Кодексом для самостійної сплати платником сум податкових зобов'язань, здійснює таке перерахування до бюджету/на поточний рахунок платника податку.

{Абзац шостий пункту 200¹.6 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує податкову політику, має право надсилати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, у якому відкриті рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість:

{Пункт 200¹.6 статті 200¹ доповнено абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

реєстри - для перерахування податку до бюджету в разі подання платником податку уточнюючих розрахунків до [податкових декларацій](#);

{Абзац пункту 200¹.6 статті 200¹ в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

коригуючі реєстри - для уточнення інформації, зазначеної у раніше надісланих реєстрах.

{Абзац пункту 200¹.6 статті 200¹ в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

200¹.7. Кошти, зараховані на рахунок платника в системі електронного адміністрування податку на додану вартість, є коштами, які використовуються виключно у цілях, визначених пунктом 200¹.5 статті 200¹ цього Кодексу, та погашення податкового боргу з податку на додану вартість.

{Пункт 200¹.7 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

200¹.8. Після анулювання реєстрації платника податку залишок коштів на його рахунок у системі електронного адміністрування податку на додану вартість перераховується до бюджету, а такий рахунок закривається. Перерахування коштів до бюджету здійснюється на підставі реєстру, який центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію податкової та митної політики, надсилає органу, що здійснює казначейське обслуговування

бюджетних коштів, в якому відкриті рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, в якому зазначаються назва платника, податковий номер та індивідуальний податковий номер платника і сума податку, що підлягає перерахуванню до бюджету. На підставі такого реєстру такий орган перераховує суми податку до бюджету.

200¹.9. Якщо у платника податку загальна сума податкових зобов'язань, зазначених ним у поданих [податкових деклараціях](#) з урахуванням уточнюючих розрахунків до них, перевищує суму податку, що міститься в складених таким платником [податкових накладних](#) та розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних (Σ Перевищ), а сума, визначена [пунктом 200¹.3](#) статті 200¹ цього Кодексу (Σ Накл), є недостатньою для реєстрації таким платником податкової накладної або розрахунку коригування до такої податкової накладної за звітні періоди виникнення такого перевищення, платник податку має право зареєструвати податкову накладну або розрахунок коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних на суму податку, що дорівнює значенню показника Σ Перевищ, зменшеного на суму задекларованих до сплати податкових зобов'язань за періоди починаючи з 1 липня 2015 року (включаючи податкові зобов'язання, які були сплачені платником податку, та податкові зобов'язання, які не були сплачені платником податку) та збільшеного на значення показника Σ ПопРах незалежно від значення показника Σ Накл, визначеного відповідно до пункту 200¹.3 цієї статті.

Платник податку має право зареєструвати в порядку, визначеному абзацом першим цього пункту, тільки [податкові накладні](#)/розрахунки коригування до таких податкових накладних за звітні періоди, в яких виникло перевищення податкових зобов'язань, зазначених платником у поданих [податкових деклараціях](#) з урахуванням уточнюючих розрахунків до них, над сумою податку, що міститься в складених таким платником податкових накладних та розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних (Σ Перевищ).

{Абзац другий пункту 200¹.9 статті 200¹ із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Статтю 200¹ доповнено пунктом 200¹.9 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Кодекс доповнено статтею 200¹ згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Стаття 201. Податкова накладна

201.1. На дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, кваліфікованого електронного підпису уповноваженої платником особи та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних у встановлений цим Кодексом термін.

{Абзаци перший - третій пункту 201.1 статті 201 замінені одним абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

У податковій накладній зазначаються в окремих рядках такі обов'язкові реквізити:

{Абзац пункту 201.1 статті 201 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

а) порядковий номер податкової накладної;

{Абзац пункту 201.1 статті 201 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

б) дата складання податкової накладної;

{Абзац четвертий пункту 201.1 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

в) повна або скорочена назва, зазначена у статутних документах юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, зареєстрованої як платник податку на додану вартість, - продавця товарів/послуг;

г) податковий номер платника податку (продавця та покупця). У разі постачання/придбання філією (структурним підрозділом) товарів/послуг, яка фактично є від імені головного підприємства - платника податку стороною договору, у податковій накладній, крім податкового номера платника податку додатково зазначається числовий номер такої філії (структурного підрозділу);

{Підпункт "г" пункту 201.1 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

{Підпункт "г" пункту 201.1 статті 201 виключено на підставі Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

д) повна або скорочена назва, зазначена у статутних документах юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, зареєстрованої як платник податку на додану вартість, - покупця (отримувача) товарів/послуг;

е) опис (номенклатура) товарів/послуг та їх кількість, обсяг;

є) ціна постачання без урахування податку;

ж) ставка податку та відповідна сума податку в цифровому значенні;

з) загальна сума коштів, що підлягають сплаті з урахуванням податку;

{Підпункт "и" пункту 201.1 статті 201 виключено на підставі Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

і) код товару згідно з [УКТ ЗЕД](#), для послуг - код послуги згідно з [Державним класифікатором продукції та послуг](#); платники податків, крім випадків постачання підакцизних товарів та товарів, ввезених на митну територію України, мають право зазначати код товару згідно з УКТ ЗЕД або код послуги згідно з Державним класифікатором продукції та послуг неповністю, але не менше ніж чотири перших цифри відповідного коду;

{Пункт 201.1 статті 201 доповнено підпунктом "і" згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Підпункт "і" пункту 201.1 статті 201 виключено на підставі Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

й) індивідуальний податковий номер.

{Пункт 201.1 статті 201 доповнено підпунктом "й" згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Пункт 201.1 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

201.2. [Форма](#) та [порядок](#) заповнення податкової накладної затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 201.2 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

201.3. У разі звільнення від оподаткування у податковій накладній робиться запис "Без ПДВ" з посиланням на відповідні пункти (підпункти), статті, підрозділи, розділи цього Кодексу та/або міжнародного договору, якими передбачено звільнення від оподаткування податком.

{Пункт 201.3 статті 201 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

201.4. *{Абзац перший пункту 201.4 статті 201 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}*

Платники податку в разі здійснення постачання товарів/послуг протягом періоду, за який складається така податкова накладна, постачання яких має безперервний або ритмічний характер:

{Абзац другий пункту 201.4 статті 201 в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

покупцям - платникам податку - можуть складати не пізніше останнього дня місяця, в якому здійснено такі постачання, зведені податкові накладні на кожного платника податку, з яким постачання мають такий характер протягом періоду, за який складається така податкова накладна, з урахуванням усього обсягу постачання товарів/послуг відповідному платнику протягом такого місяця;

{Абзац пункту 201.4 статті 201 в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

покупцям - особам, не зареєстрованим платниками податку, - можуть складати не пізніше останнього дня місяця, в якому здійснено такі постачання, зведену податкову накладну з урахуванням всього обсягу постачання товарів/послуг таким покупцям, з якими постачання мають такий характер, протягом такого місяця.

{Абзац пункту 201.4 статті 201 в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

У разі якщо станом на дату складення зазначених податкових накладних сума коштів, що надійшла на поточний рахунок продавця як оплата (передоплата) за товари/послуги, перевищує вартість поставлених товарів/послуг протягом місяця, таке перевищення вважається попередньою оплатою (авансом), на суму якої складається податкова накладна у загальному порядку не пізніше останнього дня такого місяця.

{Абзац пункту 201.4 статті 201 в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

Для цілей цього пункту ритмічним характером постачання вважається постачання товарів/послуг одному покупцю два та більше разів на місяць.

{Абзац пункту 201.4 статті 201 в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

Податкова накладна може бути складена за щоденними підсумками операцій (якщо податкова накладна не була складена на ці операції) у разі:

{Абзац пункту 201.4 статті 201 в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

здійснення постачання товарів/послуг за готівку кінцевому споживачеві (який не є платником податку), розрахунки за які проводяться через касу/реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори розрахункових операцій, або через банківську установу чи платіжний пристрій (безпосередньо на поточний рахунок постачальника);

{Абзац пункту 201.4 статті 201 в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); абзац восьмий пункту 201.4 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

{Абзац четвертий пункту 177.10 статті 177 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

виписки транспортних квитків, готельних рахунків або рахунків, які виставляються платнику податку за послуги зв'язку, інші послуги, вартість яких визначається за показниками приладів обліку, що містять загальну суму платежу, суму податку та податковий номер постачальника (продавця), крім тих, форма яких встановлена міжнародними стандартами;

{Абзац пункту 201.4 статті 201 в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

надання платнику податку касових чеків, що містять суму поставлених товарів/послуг, загальну суму нарахованого податку (з визначенням фіскального та податкового номерів постачальника).

{Абзац пункту 201.4 статті 201 в редакції Закону [№ 643-VIII від 16.07.2015](#)}

Платники податку в разі здійснення постачання товарів/послуг, база оподаткування яких, визначена відповідно до [статей 188 і 189](#) цього Кодексу, перевищує фактичну ціну постачання таких товарів/послуг, можуть скласти не пізніше останнього дня місяця, в якому здійснено такі постачання, зведену [податкову накладну](#) з урахуванням сум податку, розрахованих виходячи з перевищення бази оподаткування над фактичною ціною, визначених окремо по кожній операції з постачання товарів/послуг.

{Пункт 201.4 статті 201 доповнено абзацом одинадцятим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 201.4 статті 201 в редакції Законів [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

201.5. Для операцій, що оподатковуються, і операцій, звільнених від оподаткування, складаються окремі податкові накладні.

{Пункт 201.6 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

201.7. Податкова накладна складається на кожне повне або часткове постачання товарів/послуг, а також на суму коштів, що надійшли на поточний рахунок як попередня оплата (аванс).

{Абзац перший пункту 201.7 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

У разі якщо частка товарів/послуг, послуг не містить відокремленої вартості, перелік (номенклатура) частково поставлених товарів/послуг зазначається в додатку до податкової накладної у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, та враховується при визначенні загальних податкових зобов'язань.

{Пункт 201.7 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

201.8. Право на нарахування податку та складання податкових накладних надається виключно особам, зареєстрованим як платники податку в порядку, передбаченому [статтею 183](#) цього Кодексу.

201.9. Не дає права на віднесення сум податку до податкового кредиту податкова накладна, складена платником, звільненим від сплати податку за рішенням суду, після набрання чинності таким рішенням суду.

{Пункт 201.9 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Зміни до пункту 201.10 статті 201 по Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) в частині зупинення реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування у Єдиному реєстрі податкових накладних набувають чинності з 01.04.2017, див. [абзац п'ятий](#) пункту 1 розділу II Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

201.10. При здійсненні операцій з постачання товарів/послуг платник податку - продавець товарів/послуг зобов'язаний в установлені терміни скласти податкову накладну, зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних та надати покупцю за його вимогою.

{Абзац перший пункту 201.10 статті 201 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Податкова накладна, складена та зареєстрована в Єдиному реєстрі податкових накладних платником податку, який здійснює операції з постачання товарів/послуг, є для покупця таких товарів/послуг підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту.

{Абзац другий пункту 201.10 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Податкова накладна та/або розрахунок коригування до неї, складені та зареєстровані після 1 липня 2017 року в Єдиному реєстрі податкових накладних платником податку, який здійснює операції з постачання товарів/послуг, є для покупця таких товарів/послуг достатньою підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту, та не потребує будь-якого іншого додаткового підтвердження.

{Пункт 201.10 статті 201 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Податкові накладні, які не надаються покупцю, а також податкові накладні, складені за операціями з постачання товарів/послуг, які звільнені від оподаткування, підлягають реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних.

{Абзац пункту 201.10 статті 201 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Підтвердженням продавцю про прийняття його податкової накладної та/або розрахунку коригування до Єдиного реєстру податкових накладних є квитанція в електронному вигляді у текстовому форматі, яка надсилається протягом операційного дня.

З метою отримання податкової накладної/розрахунку коригування, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних, покупець надсилає в електронному вигляді запит до Єдиного реєстру податкових накладних, за яким отримує в електронному вигляді повідомлення про реєстрацію податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних та податкову накладну/розрахунок коригування в електронному вигляді. Такі податкова накладна/розрахунок коригування вважаються зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних та отриманими покупцем.

{Пункт 201.10 статті 201 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Покупцю товарів/послуг податкова накладна/розрахунок коригування можуть бути надані продавцем таких товарів/послуг в електронній формі з дотриманням вимог законів

України ["Про електронні документи та електронний документообіг"](#) та ["Про електронні довірчі послуги"](#).

{Пункт 201.10 статті 201 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#)}

З метою отримання продавцем зареєстрованого в Єдиному реєстрі податкових накладних розрахунку коригування, що підлягає реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних покупцем, такий продавець надсилає в електронному вигляді запит до Єдиного реєстру податкових накладних, за яким отримує в електронному вигляді повідомлення про реєстрацію розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних та розрахунок коригування в електронному вигляді. Такий розрахунок коригування вважається зареєстрованим в Єдиному реєстрі податкових накладних та отриманим продавцем.

{Пункт 201.10 статті 201 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Датою та часом надання податкової накладної та/або розрахунку коригування в електронному вигляді до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, є дата та час, зафіксовані у квитанції.

{Абзац пункту 201.10 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Якщо надіслані [податкові накладні](#)/розрахунки коригування сформовано з порушенням вимог, передбачених [пунктом 201.1](#) цієї статті та/або [пунктом 192.1](#) статті 192 цього Кодексу, а також у разі зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування відповідно до [пункту 201.16](#) цієї статті, протягом операційного дня продавцю/покупцю надсилається квитанція в електронному вигляді у текстовому форматі про неприйняття їх в електронному вигляді або зупинення їх реєстрації із зазначенням причин.

{Абзац пункту 201.10 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Помилки в реквізитах, визначених [пунктом 201.1](#) цієї статті (крім коду товару згідно з [УКТ ЗЕД](#)), які не заважають ідентифікувати здійснену операцію, її зміст (товар/послугу, що постачаються), період, сторони та суму податкових зобов'язань, не можуть бути причиною неприйняття [податкових накладних](#) у електронному вигляді.

{Абзац пункту 201.10 статті 201 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Квитанція про зупинення реєстрації [податкової накладної](#)/розрахунку коригування надсилається одночасно продавцю та покупцю платнику податку.

{Абзац пункту 201.10 статті 201 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Якщо протягом операційного дня не надіслано квитанції про прийняття або неприйняття, або зупинення реєстрації [податкової накладної](#)/розрахунку коригування, така податкова накладна вважається зареєстрованою в Єдиному реєстрі податкових накладних.

{Абзац тринадцятий пункту 201.10 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Реєстрація [податкових накладних](#) та/або розрахунків коригування до податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних повинна здійснюватися з урахуванням граничних строків:

{Пункт 201.10 статті 201 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Законів [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

для [податкових накладних](#)/розрахунків коригування до податкових накладних, складених з 1 по 15 календарний день (включно) календарного місяця, - до останнього дня (включно) календарного місяця, в якому вони складені;

{Пункт 201.10 статті 201 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

для [податкових накладних](#)/розрахунків коригування до податкових накладних, складених з 16 по останній календарний день (включно) календарного місяця, - до 15 календарного дня (включно) календарного місяця, наступного за місяцем, в якому вони складені;

{Абзац пункту 201.10 статті 201 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

для зведених [податкових накладних](#) та/або розрахунків коригування до таких зведених податкових накладних, складених за операціями, визначеними [пунктом 198.5](#) статті 198 та [пунктом 199.1](#) статті 199 цього Кодексу, - протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем місяця, в якому вони складені;

{Пункт 201.10 статті 201 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

для розрахунків коригування, складених постачальником товарів/послуг до [податкової накладної](#), що складена на отримувача - платника податку, в яких передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, - протягом 15 календарних днів з дня отримання такого розрахунку коригування до податкової накладної отримувачем (покупцем).

{Пункт 201.10 статті 201 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

У разі порушення таких строків застосовуються штрафні санкції згідно з цим Кодексом.

{Абзац пункту 201.10 статті 201 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Платник податку має право зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних [податкову накладну](#) та/або розрахунок коригування, складені починаючи з 1 липня 2015 року, в яких загальна сума податку не перевищує суму, обчислену відповідно до [пункту 200¹.3](#) статті 200¹ цього Кодексу.

{Абзац пункту 201.10 статті 201 в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2198-VIII від 09.11.2017](#)}

Якщо сума, визначена відповідно до [пункту 200¹.3](#) статті 200¹ цього Кодексу, є меншою, ніж сума податку в податковій накладній та/або розрахунок коригування, які платник повинен зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних, то платник зобов'язаний перерахувати потрібну суму коштів із свого поточного рахунку на свій рахунок в системі електронного адміністрування податку на додану вартість.

{Пункт 201.10 статті 201 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Порядок ведення Єдиного реєстру податкових накладних встановлюється Кабінетом Міністрів України. Покупець має право звіряти дані отриманої податкової накладної на відповідність із даними Єдиного реєстру податкових накладних.

Відсутність факту реєстрації платником податку - продавцем товарів/послуг податкових накладних в Єдиному реєстрі податкових накладних не дає права покупцю на включення сум податку на додану вартість до податкового кредиту та не звільняє продавця від обов'язку включення суми податку на додану вартість, вказаної в податковій накладній, до суми податкових зобов'язань за відповідний звітний період.

{Абзац пункту 201.10 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 643-VIII від 16.07.2015](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Виявлення розбіжностей даних податкової декларації та даних Єдиного реєстру податкових накладних є підставою для проведення контролюючими органами документальної позапланової виїзної перевірки продавця та у відповідних випадках покупця товарів/послуг.

{Абзац пункту 201.10 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

У разі допущення продавцем товарів/послуг помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної, передбачених пунктом 201.1 статті 201 цього Кодексу, та/або порушення продавцем/покупцем граничних термінів реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних (крім податкових накладних/розрахунків коригування, реєстрація яких зупинена згідно з пунктом 201.16 цієї статті) податкової накладної та/або розрахунку коригування покупець/продавець таких товарів/послуг має право додати до податкової декларації за звітний податковий період заяву із скаргою на такого продавця/покупця. Таке право зберігається за ним протягом 365 календарних днів, що настають за граничним терміном подання податкової декларації за звітний (податковий) період, у якому не надано податкову накладну або допущено помилки при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної та/або порушено граничні терміни реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних. До заяви додаються копії товарних чеків або інших розрахункових документів, що засвідчують факт сплати податку у зв'язку з придбанням таких товарів/послуг, або копії первинних документів, складених відповідно до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", що підтверджують факт отримання таких товарів/послуг.

{Абзац пункту 201.10 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 657-VII від 24.10.2013](#), [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Протягом 90 календарних днів з дня надходження такої заяви із скаргою з урахуванням вимог, встановлених підпунктом 78.1.9 пункту 78.1 статті 78 цього Кодексу, контролюючий орган зобов'язаний провести документальну перевірку зазначеного продавця для з'ясування достовірності та повноти нарахування ним зобов'язань з податку за такою операцією.

{Абзац пункту 201.10 статті 201 в редакції Законів [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Податкова накладна, що містить помилки в реквізитах, визначених пунктом 201.1 цієї статті (крім коду товару згідно з УКТ ЗЕД), які не заважають ідентифікувати здійснену

операцію, її зміст (товар/послугу, що постачаються), період, сторони та суму податкових зобов'язань, є підставою для віднесення покупцем сум податку до податкового кредиту.

{Пункт 201.10 статті 201 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); щодо виключення абзацу пункту 201.10 статті 201 по Закону № 1797-VIII від 21.12.2016 див. [розділ II](#) "Прикінцеві та перехідні положення"}

{Зміни до пункту 201.10 статті 201 по Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#) в частині зупинення реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування у Єдиному реєстрі податкових накладних набувають чинності з 01.04.2017, див. [абзац п'ятий](#) пункту 1 розділу II Закону № 1797-VIII від 21.12.2016}

201.11. Підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту без отримання [податкової накладної](#), також є:

а) транспортний квиток, готельний рахунок або рахунок, який виставляється платнику податку за послуги зв'язку, інші послуги, вартість яких визначається за показниками приладів обліку, що містять загальну суму платежу, суму податку та податковий номер продавця, крім тих, форма яких встановлена міжнародними стандартами;

б) касові чеки, які містять суму отриманих товарів/послуг, загальну суму нарахованого податку (з визначенням фіскального номера та податкового номера постачальника). При цьому з метою такого нарахування загальна сума отриманих товарів/послуг не може перевищувати 200 гривень за день (без урахування податку).

У разі використання платниками для розрахунків із споживачами реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій касовий чек повинен містити дані про загальну суму коштів, що підлягає сплаті покупцем з урахуванням податку, та суму цього податку, що сплачується у складі загальної суми.

{Абзац другий підпункту "б" пункту 201.11 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

[Порядок](#) обчислення та накопичення реєстраторами розрахункових операцій та фіскальним сервером контролюючого органу сум податку встановлює Кабінет Міністрів України;

{Абзац третій підпункту "б" пункту 201.11 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

в) бухгалтерська довідка, складена відповідно до [пункту 36 підрозділу 2 розділу XX](#) цього Кодексу;

{Пункт 201.11 статті 201 доповнено підпунктом "в" згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

г) податкова накладна, складена платником податку відповідно до [пункту 208.2](#) статті 208 цього Кодексу та зареєстрована в Єдиному реєстрі податкових накладних.

{Пункт 201.11 статті 201 доповнено підпунктом "г" згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

201.11¹. Платник податку веде реєстр документів, зазначених у підпунктах "а" - "в" пункту 201.11 цієї статті.

{Статтю 201 доповнено пунктом 201.11¹ згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

201.12. У разі ввезення товарів на митну територію України документом, що посвідчує право на віднесення сум податку до податкового кредиту, вважається митна декларація, оформлена відповідно до вимог законодавства, яка підтверджує сплату податку.

Для операцій з постачання послуг нерезидентом на митній території України документом, що посвідчує право на віднесення сум податку до податкового кредиту, вважається податкова накладна, складена платником за такими операціями та зареєстрована в Єдиному реєстрі податкових накладних, податкові зобов'язання за якою включені до податкової декларації відповідного звітного періоду.

{Пункт 201.12 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

201.13. Для фізичних осіб, не зареєстрованих як суб'єкти господарювання, що ввозять товари (предмети) на митну територію України в обсягах, які підлягають оподаткуванню згідно із законодавством, оформлення митної декларації прирівнюється до подання податкової накладної.

201.14. Платники податку зобов'язані вести окремий облік операцій з постачання та придбання товарів/послуг, які підлягають оподаткуванню, а також які не є об'єктами оподаткування та звільнені від оподаткування згідно з цим розділом.

201.15. Зведені результати такого обліку відображаються в податкових деклараціях, форма яких встановлюється у порядку, передбаченому статтею 46 цього Кодексу.

{Пункт 201.15 статті 201 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

201.16. Реєстрація податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних може бути зупинена в порядку та на підставах, визначених Кабінетом Міністрів України.

{Статтю 201 доповнено пунктом 201.16 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

Стаття 202. Звітні (податкові) періоди

202.1. Звітним (податковим) періодом є один календарний місяць з урахуванням таких особливостей:

{Абзац перший пункту 202.1 статті 202 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

а) якщо особа реєструється як платник податку з іншого дня, ніж перший день календарного місяця, першим звітним (податковим) періодом є період, який розпочинається від дня такої реєстрації та закінчується останнім днем першого повного календарного місяця;

б) якщо податкова реєстрація особи анулюється в інший день, ніж останній день календарного місяця, то останнім звітним (податковим) періодом є період, який розпочинається з першого дня такого місяця та закінчується днем такого анулювання.

{Пункт 202.2 статті 202 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 203. Порядок надання податкової декларації та строки розрахунків з бюджетом

203.1. Податкова декларація подається за базовий звітний (податковий) період, що дорівнює календарному місяцю, протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця.

203.2. Сума податкового зобов'язання, зазначена платником податку в поданій ним податковій декларації, підлягає сплаті протягом 10 календарних днів, що настають за

останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого пунктом 203.1 цієї статті для подання податкової декларації.

{Пункт 203.2 статті 203 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Статтю 204 виключено на підставі Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

{Статтю 205 виключено на підставі Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

Стаття 206. Особливості оподаткування операцій під час переміщення товарів через митний кордон України залежно від обраного митного режиму

206.1. Під час ввезення товарів на митну територію України суми податку підлягають сплаті до державного бюджету платниками податку до/або на день подання митної декларації безпосередньо на єдиний казначейський рахунок, крім операцій, за якими надається звільнення (умовне звільнення) від оподаткування.

206.2. Операції із ввезення на митну територію України товарів у митному режимі імпорту оподатковуються податком за ставкою, визначеною [підпунктом 194.1.1](#) пункту 194.1 статті 194 цього Кодексу, крім операцій:

206.2.1. із ввезення товарів, звільнених від оподаткування відповідно до [статті 197](#) та [підрозділу 2 розділу XX](#) цього Кодексу, а також відповідно до міжнародних договорів, ратифікованих Верховною Радою України;

206.2.2. із ввезення із звільненням від оподаткування товарів, що були поміщені в митний режим переробки за межами митної території України та в межах визначеного [Митним кодексом України](#) строку повертаються на митну територію України:

у тому самому стані, в якому вони були вивезені за межі митної території України, з дотриманням умов, встановлених Митним кодексом України;

у відремонтованому вигляді, якщо ремонт проведено в рамках гарантійних зобов'язань;

206.2.3. із ввезення з частковим звільненням від оподаткування товарів, що були поміщені:

у митний режим переробки за межами митної території України (крім зазначених у пункті 206.2.2 цієї статті) та в межах визначеного Митним кодексом України строку повертаються на митну територію України. Сплаті підлягає позитивна різниця між сумами податку, розрахованими виходячи із бази оподаткування продуктів переробки та бази оподаткування товарів, вивезених за межі митної території України для переробки, визначеними за правилами, встановленими [пунктом 190.1](#) статті 190 цього Кодексу;

у митний режим переробки на митній території України та в межах визначеного Митним кодексом України строку не вивозяться за межі митної території України. Сплаті підлягає сума податку, розрахована виходячи із бази оподаткування, визначеної за правилами, встановленими [пунктом 190.1](#) статті 190 цього Кодексу, товарів, ввезених на митну територію України для переробки.

206.3. Операції із ввезення товарів у митному режимі реімпорту звільняються від оподаткування, крім операцій із ввезення відповідно до [пункту 3 частини другої статті 78 Митного кодексу України](#), що оподатковуються податком за ставкою, визначеною [підпунктом 194.1.1](#) пункту 194.1 статті 194 цього Кодексу.

206.4. Операції з вивезення товарів у митному режимі експорту оподатковуються за ставкою, визначеною [підпунктом 195.1.1](#) пункту 195.1 статті 195 цього Кодексу.

206.5. Операції з вивезення товарів у митному режимі реекспорту звільняються від оподаткування, крім операцій з вивезення відповідно до [пунктів 3](#) (щодо товарів у вигляді продуктів їх переробки) та [5](#) частини першої статті 86 Митного кодексу України, що оподатковуються податком за ставкою, визначеною [підпунктом 195.1.1](#) пункту 195.1 статті 195 цього Кодексу.

{Пункт 206.5 статті 206 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2497-VIII від 10.07.2018](#)}

206.6. До операцій із ввезення товарів у митному режимі транзиту застосовується умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених [главою 17 Митного кодексу України](#).

206.7. До операцій із ввезення товарів на митну територію України у митному режимі тимчасового ввезення застосовується умовне повне звільнення від оподаткування або умовне часткове звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених [главою 18 Митного кодексу України](#):

206.7.1. умовне повне звільнення від оподаткування застосовується до товарів та в порядку, визначених [статтею 105 Митного кодексу України](#);

206.7.2. умовне часткове звільнення від оподаткування застосовується до товарів та в порядку, визначених [статтею 106 Митного кодексу України](#). Сплачені суми податку включаються платником до складу податкового кредиту у звітному (податковому) періоді, в якому було сплачено податок.

206.8. До операцій із вивезення товарів за межі митної території України в митному режимі тимчасового вивезення застосовується умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених [главою 19 Митного кодексу України](#).

206.9. До операцій із вивезення товарів з митної території України на митний склад та операцій із ввезення товарів з-за меж митної території України на митний склад застосовується умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених [главою 20 Митного кодексу України](#).

206.10. Операції з товарами, поміщеними в митний режим вільної митної зони, оподатковуються в такому порядку:

206.10.1. операції з вивезення товарів з митної території України до вільної митної зони оподатковуються за ставкою, визначеною [підпунктом 195.1.1](#) пункту 195.1 статті 195 цього Кодексу;

206.10.2. до операцій із ввезення товарів з-за меж митної території України до вільної митної зони застосовується умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених [главою 21 Митного кодексу України](#);

206.10.3. операції із ввезення на митну територію України продуктів переробки товарів, поміщених у митний режим вільної митної зони, оподатковуються за ставкою, визначеною [підпунктом 194.1.1](#) пункту 194.1 статті 194 цього Кодексу, та сплатою процентів, що підлягали б сплаті у разі розстрочення або відстрочення сплати податку відповідно до [статті 100](#) цього Кодексу.

206.11. Операції з товарами, поміщеними в митний режим безмитної торгівлі, оподатковуються у такому порядку:

206.11.1. до операцій із ввезення товарів з-за меж митної території України в магазин безмитної торгівлі застосовується умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених [главою 22 Митного кодексу України](#);

206.11.2. операції з вивезення товарів з митної території України в магазин безмитної торгівлі оподатковуються відповідно до [підпункту 195.1.1](#) пункту 195.1 статті 195 цього Кодексу.

206.12. До операцій із ввезення товарів на митну територію України в митному режимі переробки на митній території застосовується умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених [главою 23 Митного кодексу України](#).

206.13. До операцій із вивезення товарів з митної території України у митному режимі переробки за межами митної території застосовується умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених [главою 24 Митного кодексу України](#).

206.14. До операцій із ввезення товарів у митному режимі знищення або руйнування застосовується умовне повне звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог та обмежень, встановлених [главою 25 Митного кодексу України](#).

206.15. Операції із ввезення товарів у митному режимі відмови на користь держави у порядку, визначеному [главою 26 Митного кодексу України](#), звільняються від оподаткування податком.

206.16. У разі втрати товарів, що перебувають під митним контролем у митних режимах, в яких надано звільнення або умовне звільнення від оподаткування, нецільового використання цих товарів або в разі невиконання у строки, встановлені [Митним кодексом України](#), заходів щодо завершення таких митних режимів особа, відповідальна за дотримання митного режиму, зобов'язана сплатити суму податкового зобов'язання, на яку було надане таке звільнення або умовне звільнення, та пеню, нараховану відповідно до [статті 129](#) цього Кодексу, розраховану з дня надання звільнення або умовного звільнення від оподаткування.

{Стаття 206 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

Стаття 207. Порядок оподаткування туроператорської та турагентської діяльності

207.1. Цією статтею встановлюються особливості оподаткування туристичного продукту (туристичної послуги), що надаються туристичним оператором та туристичним агентом відповідно до законодавства. Туристичний продукт, як комплекс туристичних послуг, з метою оподаткування розглядається як єдина послуга.

207.2. Базою оподаткування в разі проведення операцій з постачання туристичним оператором туристичного продукту (туристичної послуги), призначеного для його споживання (отримання) на території України, є винагорода, яка визначається як різниця між вартістю поставленого ним туристичного продукту (туристичної послуги) та вартістю витрат, понесених таким туристичним оператором внаслідок придбання (створення) такого туристичного продукту (туристичної послуги).

207.3. Базою оподаткування в разі проведення операцій з постачання на території України туристичним оператором туристичного продукту (туристичної послуги), призначеного для його споживання (отримання) за межами території України, є винагорода, яка визначається як різниця між вартістю поставленого ним туристичного продукту

(туристичної послуги) та вартістю витрат, понесених таким туристичним оператором внаслідок придбання (створення) такого туристичного продукту (туристичної послуги).

207.4. Базою оподаткування туристичного оператора, який здійснює посередницьку діяльність на території України з укладання договорів на туристичне обслуговування з іноземними суб'єктами туристичної діяльності, є винагорода, яка нараховується (виплачується) йому таким іноземним суб'єктом туристичної діяльності, в тому числі шляхом надання права самостійно утримувати належну такому туроператору суму винагороди із коштів, сплачених замовником (споживачем) туристичних послуг.

207.5. Базою оподаткування для операцій, які здійснюються туристичним агентом, є винагорода, яка нараховується (виплачується) туристичним оператором, іншими постачальниками послуг на користь такого туристичного агента, у тому числі за рахунок коштів, отриманих останнім від споживача туристичного продукту (туристичної послуги).

{Пункт 207.5 статті 207 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

207.6. Суми податку, сплачені (нараховані) при придбанні товарів/послуг, які включаються у вартість туристичного продукту (туристичної послуги), не відносяться до податкового кредиту та не включаються до бази оподаткування туристичного оператора.

Суми податку, сплачені (нараховані) при придбанні товарів/послуг, які не включаються у вартість туристичного продукту (туристичної послуги), включаються до податкового кредиту в порядку, визначеному цим Кодексом.

Датою виникнення податкових зобов'язань у туристичного оператора при постачанні туристичного продукту (туристичної послуги) є дата оформлення документа, що засвідчує факт постачання туристичного продукту (туристичної послуги).

Датою виникнення права на віднесення сум податку до податкового кредиту туристичного оператора при придбанні товарів/послуг, які не включаються у вартість туристичного продукту (туристичної послуги), є дата отримання товарів/послуг, підтверджена податковою накладною.

{Пункт 207.6 статті 207 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

207.7. Ставка податку, визначена у [підпункті "а" пункту 193.1](#) статті 193 цього розділу, застосовується до бази оподаткування, визначеної згідно з [пунктами 207.2-207.5](#) цієї статті.

{Стаття 207 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Стаття 208. Оподаткування послуг, що постачаються нерезидентами, місце постачання яких розташоване на митній території України

208.1. Цією статтею встановлюються правила оподаткування у разі постачання особою-нерезидентом послуг, у тому числі електронних послуг, місце надання яких розташоване на митній території України, особі, яку зареєстровано як платник податку, чи будь-якій іншій особі-резиденту - суб'єкту господарювання, чи постійному представництву нерезидента в Україні.

Правила цієї статті не застосовуються у разі постачання електронних послуг особою-нерезидентом, яку зареєстровано як платника податку відповідно до [пункту 208¹.2](#) статті 208¹ цього Кодексу, фізичній особі - підприємцю, яку не зареєстровано як платника податку.

{Пункт 208.1 статті 208 в редакції Законів [№ 466-IX від 16.01.2020](#), [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

208.2. Отримувач послуг, що постачаються нерезидентами, місце постачання яких розташоване на митній території України, нараховує податок за основною ставкою податку або за ставкою 7 відсотків для послуг, визначених абзацами четвертим - шостим [підпункту "в" пункту 193.1 статті 193 цього Кодексу](#), на базу оподаткування, визначену згідно з [пунктом 190.2 статті 190 цього Кодексу](#).

{Абзац перший пункту 208.2 статті 208 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 962-IX від 04.11.2020](#)}

При цьому отримувач послуг - платник податку у порядку, визначеному [статтею 201](#) цього Кодексу, складає податкову накладну із зазначенням суми нарахованого ним податку, яка є підставою для віднесення сум податку до податкового кредиту у встановленому порядку.

Така податкова накладна підлягає обов'язковій реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних.

{Абзац третій пункту 208.2 статті 208 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1621-VII від 31.07.2014](#) з урахуванням змін, внесених Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

208.3. Якщо отримувача послуг зареєстровано як платника податку, сума нарахованого податку включається до складу податкових зобов'язань декларації за відповідний звітний період.

208.4. Якщо отримувача послуг не зареєстровано як платника податку, то [податкова накладна](#) не складається. Форма розрахунку податкових зобов'язань такого отримувача послуг затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику".

{Пункт 208.4 статті 208 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

208.5. Отримувач послуг прирівнюється до платника податку для цілей застосування правил цього розділу щодо сплати податку, стягнення податкового боргу та притягнення до відповідальності за правопорушення у сфері оподаткування.

208.5¹. Документом, що підтверджує факт постачання електронних послуг нерезидентом, є будь-який документ, що підтверджує факт оплати вартості таких послуг, у тому числі надісланий в електронній формі засобами електронного зв'язку.

{Статтю 208 доповнено пунктом 208.5¹ згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

208.6. Положення цієї статті не поширюються на постачання особою - нерезидентом, яку не зареєстровано як платника податку, послуг з підготовки до зняття і зняття енергоблоків Чорнобильської АЕС з експлуатації та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему, фінансування яких здійснюється за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, що надається на безоплатній та безповоротній основі, відповідно до положень [Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду "Укриття" в Україні](#) та [Угоди про грант \(Проекту ядерної безпеки Чорнобильської АЕС\) між Європейським банком реконструкції та розвитку як Розпорядником коштів, наданих згідно з Грантом з Рахунка ядерної безпеки, Урядом України та Чорнобильською атомною електростанцією](#).

{Статтю 208 доповнено пунктом 208.6 згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Стаття 208¹. Оподаткування електронних послуг, що постачаються нерезидентами фізичним особам, місце постачання яких розташоване на митній території України

208¹.1. Цією статтею встановлюються правила оподаткування електронних послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, у разі постачання таких послуг фізичній особі, у тому числі фізичній особі - підприємцю, яку не зареєстровано як платника податку (далі у цій статті - фізична особа), особою-нерезидентом, яка визначена підпунктом "д" підпункту 14.1.139 пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу і яку зареєстровано як платника податку відповідно до пункту 208¹.2 цієї статті.

Якщо електронні послуги на митній території України постачаються фізичній особі через посередника, то для цілей оподаткування цим податком вважається, що посередник є постачальником таких електронних послуг. На такого посередника, якщо він є особою-нерезидентом, поширюються правила оподаткування, встановлені цією статтею. Положення цього абзацу не поширюються на осіб-нерезидентів, які постачають електронні послуги за посередницькими договорами у разі, якщо у рахунках (квитанціях), наданих замовникам електронних послуг, визначено перелік таких електронних послуг та їх фактичного постачальника.

208¹.2. Реєстрація як платника податку особи-нерезидента, який постачає електронні послуги фізичним особам, місце постачання яких розташовано на митній території України, здійснюється на підставі заяви про реєстрацію як платника податку такої особи-нерезидента.

Особа-нерезидент зобов'язана подати заяву про реєстрацію як платника податку, якщо за результатами попереднього календарного року загальна сума від здійснення нею операцій з постачання фізичним особам електронних послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, сукупно перевищує суму, еквівалентну 1000000 гривень, яка обчислюється за офіційним курсом валюти України до іноземної валюти, встановленим Національним банком України, що діє на 0 годин 1 січня відповідного року. Така заява подається до 31 березня включно відповідного календарного року, наступного за роком, у якому така особа-нерезидент досягла передбаченого у цьому пункті обсягу.

Особа-нерезидент, яка не досягла передбаченого у цьому пункті обсягу, вважає за доцільне добровільно зареєструватися як платник податку, може подати заяву про реєстрацію як платника податку не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку звітного (податкового) періоду, з якого така особа-нерезидент вважатиметься платником податку.

Заява про реєстрацію як платника податку разом із копіями витягу з відповідного бізнес-реєстру (торговельного, банківського або іншого реєстру, в якому фіксується факт державної реєстрації компанії, організації), виданого в країні реєстрації такої особи-нерезидента, та документа, що підтверджує присвоєння ідентифікаційного (реєстраційного, облікового) номера (коду) нерезидента в країні його реєстрації, якщо у витягу з відповідного бізнес-реєстру не зазначені відомості про такий номер (код), подаються до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, в електронній формі через спеціальне портальне рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги, шляхом електронної ідентифікації.

У заяві про реєстрацію як платника податку зазначаються інформація щодо реєстрації нерезидента у країні нерезидента, ідентифікаційні дані нерезидента, нерезидента, який буде підлягати електронній ідентифікації, дані щодо його представника, електронна адреса, причина реєстрації, інформація щодо підтвердження факту та періоду досягнення суми операцій з постачання фізичним особам електронних послуг, визначеної для обов'язкової реєстрації платником податку відповідно до абзацу другого цього пункту, а також іноземна валюта (євро або долар США), в якій особа-нерезидент буде сплачувати податок.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, відмовляє в реєстрації особи як платника податку, якщо за результатами розгляду заяви про реєстрацію як платника податку та/або поданих документів встановлено, що особа не відповідає вимогам, визначеним [статтею 180](#), абзацом другим пункту 208¹.2 статті 208¹ цього Кодексу, або існують обставини, які є підставою для анулювання реєстрації згідно із [статтею 208¹.3](#) цього Кодексу, а також якщо під час подання заяви не дотримано порядок, встановлений цим пунктом.

У разі відсутності підстав для відмови у реєстрації особи як платника податку центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, протягом трьох робочих днів після надходження заяви повинен зареєструвати особу-нерезидента платником податку та в той самий термін направити такій особі-нерезиденту через спеціальне портальне рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги, з одночасним повідомленням на адресу електронної пошти, зазначену в заяві про реєстрацію як платника податку, інформацію про:

- а) реєстрацію платником податку;
- б) індивідуальний податковий номер особи-нерезидента, зареєстрованої як платник податку;
- в) звітний (податковий) період, граничні строки подання податкової звітності з податку та граничні строки і порядок сплати податкових зобов'язань.

Особа-нерезидент, зазначена у цьому пункті, вважається зареєстрованою як платник податку з дати внесення запису до реєстру платників податку у разі обов'язкової реєстрації особи як платника податку або з першого числа звітного (податкового) періоду, наступного за днем спливу 10 календарних днів після подання до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, заяви про реєстрацію як платника податку, у разі добровільної реєстрації.

Протягом 180 календарних днів з дати реєстрації особи-нерезидента як платника податку така особа-нерезидент направляє до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, офіційний лист, в якому підтверджує відомості, надані при реєстрації як платника податку, у тому числі про свій ідентифікаційний (реєстраційний, обліковий) номер (код) та про представника нерезидента, якого електронно дистанційно ідентифіковано.

У разі якщо в особи-нерезидента, зареєстрованої як платник податку, відбуваються будь-які зміни в облікових відомостях, така особа-нерезидент повідомляє про зміни в електронній формі через спеціальне портальне рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги, шляхом подання заяви для перереєстрації протягом 10 робочих днів, що настають за днем, коли змінилися дані про платника податку.

Форма заяви про реєстрацію особи-нерезидента як платника податку, визначена абзацом першим цього пункту, та форма внесення змін до облікових відомостей встановлюються державною та англійською мовами та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Реєстрація нерезидента як платника податку та взаємодія такої особи- нерезидента з контролюючим органом здійснюються шляхом електронної ідентифікації з використанням доменного імені нерезидента та/або, за бажанням особи-нерезидента, з використанням інших дозволених технологій електронної ідентифікації платника податків, визначених для цілей цього Кодексу. Порядок електронної ідентифікації затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову

політику, його офіційний переклад англійською мовою розміщується на спеціальному порталі для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги.

208¹.3. Анулювання реєстрації як платника податку особи-нерезидента здійснюється на підставі:

1) заяви про анулювання реєстрації як платника податку (далі - заява про анулювання реєстрації), яка подається в електронній формі через спеціальне порталі для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги, шляхом електронної ідентифікації;

2) рішення контролюючого органу, якщо:

особа-нерезидент, зареєстрована як платник податку відповідно до [пункту 208¹.2](#) цієї статті, за чотири послідовні звітні (податкові) періоди не подає до контролюючого органу спрощених податкових декларацій з податку та/або подає такі декларації, що свідчать про відсутність постачання електронних послуг;

припинено діяльність (ліквідовано) особи-нерезидента в країні реєстрації нерезидента.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, протягом трьох робочих днів після надходження заяви про анулювання реєстрації або прийняття рішення про анулювання реєстрації як платника податку особи-нерезидента повинен направити такій особі- нерезиденту в електронній формі через спеціальне порталі для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги, з одночасним повідомленням на адресу електронної пошти, зазначену у заяві про анулювання реєстрації, інформацію про:

дату, з якої реєстрація як платника податку особи-нерезидента буде анульована;

наслідки анулювання реєстрації як платника податку;

строки подання податкової звітності з податку за останній звітний (податковий) період та строки і порядок сплати податкових зобов'язань з податку за останній звітний (податковий) період.

Заява про анулювання реєстрації подається особою-нерезидентом у відповідному звітному (податковому) періоді не пізніше, ніж за три робочі дні до його закінчення. У разі порушення зазначеного у цьому абзаці строку вважається, що така заява подана у перший день наступного звітного (податкового) періоду.

Анулювання реєстрації як платника податку особи-нерезидента відбувається останнім днем звітного періоду, в якому подано заяву про анулювання реєстрації, прийнято рішення, передбачене цим пунктом, або з дати припинення діяльності особи-нерезидента в країні нерезидента. При цьому сума надміру сплаченого податку особою-нерезидентом не підлягає поверненню з державного бюджету.

Подання спрощеної податкової декларації за останній звітний (податковий) період та сплата податкового зобов'язання, зазначеного у такій декларації, здійснюються у порядку та строки, визначені цією статтею.

Зазначене у цьому пункті правило щодо анулювання реєстрації як платника податку особи-нерезидента не застосовується, якщо за результатами попереднього календарного року загальна сума від здійснення ним операцій з постачання фізичним особам електронних послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, сукупно перевищує суму, еквівалентну 1000000 гривень, яка обчислюється за офіційним курсом валюти України до іноземної валюти, встановленим Національним банком України, що діє

на 0 годин 1 січня відповідного року, крім випадку припинення діяльності особи-нерезидента в країні нерезидента.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, протягом трьох робочих днів після надходження заяви про анулювання реєстрації як платника податку від особи-нерезидента, реєстрації як платника податку якого не підлягає анулюванню, повинен направити такій особі-нерезиденту в електронній формі через спеціальне портальне рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги, з одночасним повідомленням на адресу електронної пошти, зазначену в заяві про анулювання реєстрації, інформацію про:

відмову в анулюванні реєстрації як платника податку;

причини такої відмови.

Форма заяви про анулювання реєстрації, визначена абзацом другим цього пункту, форми рішення про анулювання реєстрації як платника податку особи-нерезидента та рішення про відмову в анулюванні реєстрації як платника податку затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. Порядок прийняття рішення про анулювання реєстрації як платника податку особи-нерезидента та рішення про відмову в анулюванні реєстрації як платника податку затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, його офіційний переклад англійською мовою розміщується на спеціальному портальному рішенні для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги.

208^{1.4}. Базовим звітним (податковим) періодом для особи-нерезидента, зареєстрованої як платник податку відповідно до [пункту 208^{1.2}](#) цієї статті, є квартал.

Останнім звітним (податковим) періодом є період, який розпочинається першим днем кварталу, в якому анульовано реєстрацію як платника податку особи-нерезидента, та закінчується днем анулювання реєстрації як платника податку особи-нерезидента.

208^{1.5}. Датою виникнення податкових зобов'язань за операціями з постачання особою-нерезидентом, зареєстрованою як платник податку відповідно до [пункту 208^{1.2}](#) цієї статті, електронних послуг є останній день звітного (податкового) періоду, в якому здійснено оплату електронних послуг.

208^{1.6}. База оподаткування операцій з постачання особою-нерезидентом, зареєстрованою як платник податку відповідно до [пункту 208^{1.2}](#) цієї статті, електронних послуг визначається виходячи з вартості таких послуг.

Податок становить 20 відсотків бази оподаткування та додається до вартості електронних послуг, крім операцій, звільнених від оподаткування податком на додану вартість.

База оподаткування і сума податку визначаються в іноземній валюті (євро або долар США).

208^{1.7}. Особа-нерезидент, зареєстрована як платник податку відповідно до [пункту 208^{1.2}](#) цієї статті, не здійснює формування податкового кредиту з податку та не складає податкові накладні на операції з постачання електронних послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України.

208^{1.8}. Особа-нерезидент, зареєстрована як платник податку відповідно до [пункту 208^{1.2}](#) цієї статті, складає спрощену податкову декларацію і подає її в електронній формі через спеціальне портальне рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги, шляхом електронної ідентифікації протягом 40 календарних днів, що настають за

останнім календарним днем звітного (податкового) періоду, незалежно від того, чи здійснювалося нерезидентом протягом звітного (податкового) періоду постачання фізичним особам електронних послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України.

208¹.8.1. У спрощеній податковій декларації зазначаються:

- а) найменування особи-нерезидента, зареєстрованої як платник податку;
- б) індивідуальний податковий номер особи-нерезидента, зареєстрованої як платник податку;
- в) звітний (податковий) період, за який подається спрощена податкова декларація;
- г) договірна вартість постачання електронних послуг, без урахування податку;
- г) сума податку.

У разі якщо у майбутніх податкових періодах особа-нерезидент, зареєстрована як платник податку, самостійно виявляє помилки, що містяться у раніше поданій ним спрощеній податковій декларації, вона зобов'язана надіслати уточнюючий розрахунок до такої спрощеної податкової декларації та сплатити суму недоплати.

208¹.8.2. В уточнюючому розрахунку до спрощеної податкової декларації зазначаються:

- а) найменування особи-нерезидента, зареєстрованої як платник податку;
- б) індивідуальний податковий номер особи-нерезидента, зареєстрованої як платник податку;
- в) дата складання уточнюючого розрахунку до спрощеної податкової декларації;
- г) звітний (податковий) період, за який була подана спрощена податкова декларація;
- г) договірна вартість постачання електронних послуг, яка не була задекларована у спрощеній податковій декларації, без урахування податку, або була надміру задекларована у спрощеній податковій декларації;
- д) сума податку, яка не була задекларована у спрощеній податковій декларації, або сума податку, яка була надміру задекларована у спрощеній податковій декларації.

Сума податкового зобов'язання, зазначена особою-нерезидентом в уточнюючому розрахунку до спрощеної податкової декларації, підлягає сплаті протягом 30 календарних днів, що настають за днем подання такого уточнюючого розрахунку до спрощеної податкової декларації, а сума надміру сплаченого податку, зазначена особою-нерезидентом в уточнюючому розрахунку до спрощеної податкової декларації, автоматично зараховується у рахунок сплати податкових зобов'язань з податку на додану вартість наступних звітних (податкових) періодів і не може бути повернута на рахунок особи-нерезидента.

Форми спрощеної податкової декларації та уточнюючого розрахунку до неї затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. Особливості складання та подання спрощеної податкової декларації та уточнюючого розрахунку затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, його офіційний переклад англійською мовою розміщується на спеціальному порталі для рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги.

Форми спрощеної податкової декларації та уточнюючого розрахунку до неї, інші форми, визначені цією статтею, розміщуються на спеціальному порталному рішенні для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги.

Спрощена податкова декларація та уточнюючий розрахунок до неї заповнюються державною або англійською мовою.

208¹.9. Сума податкового зобов'язання, зазначена особою-нерезидентом, зареєстрованою як платник податку відповідно до [пункту 208¹.2](#) цієї статті, підлягає сплаті в іноземній валюті (євро або долар США) протягом 30 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку, передбаченого пунктом 208¹.8 цієї статті для подання спрощеної податкової декларації, на валютний рахунок, відкритий центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в уповноваженому банку.

Реквізити такого валютного рахунку розміщуються на спеціальному порталному рішенні для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги.

208¹.10. У разі якщо особа-нерезидент, зареєстрована як платник податку відповідно до [пункту 208¹.2](#) цієї статті, у встановлений термін не подає спрощену податкову декларацію або у встановлений термін не сплачує податок, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, протягом 30 календарних днів після спливу встановлених термінів направляє такому нерезиденту в передбаченому [статтею 58](#) ¹ цього Кодексу порядку повідомлення про необхідність подання спрощеної податкової декларації та/або сплати податку, а також про суму штрафних санкцій за такі порушення.

Штрафні санкції у разі порушення строків подання спрощеної податкової декларації та/або сплати податку застосовуються згідно з [главою 11](#) розділу II цього Кодексу.

208¹.11. Спрощена податкова декларація підлягає виключно камеральній спеціальній перевірці.

Камеральною спеціальною перевіркою вважається перевірка, що проводиться у приміщенні контролюючого органу на підставі даних, зазначених у спрощеній податковій декларації, поданій особою-нерезидентом, зареєстрованою як платник податку відповідно до [пункту 208¹.2](#) цієї статті цього Кодексу, а також отриманої відповідно до цього пункту інформації.

Термін проведення камеральної спеціальної перевірки не може перевищувати 90 календарних днів, наступних за днем подання спрощеної податкової декларації.

За результатами камеральної спеціальної перевірки, у разі встановлення порушень, складається виключно податкове повідомлення, що містить детальний розрахунок податкового зобов'язання (за наявності) та штрафних фінансових санкцій, а також обставини вчиненого правопорушення, встановлені під час камеральної спеціальної перевірки, та граничні строки сплати грошового зобов'язання.

При проведенні камеральної спеціальної перевірки спрощеної податкової декларації, поданої особою-нерезидентом, зареєстрованою як платник податку відповідно до [пункту 208¹.2](#) цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, за рішенням керівника може витребувати в особи-нерезидента узагальнену інформацію про постачання на митній території України електронних послуг фізичним особам, про вартість поставлених послуг та терміни їх оплати.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, може надсилати особі-нерезиденту, зареєстрованій як платник податку, запити на отримання узагальненої інформації (далі - електронний запит) в електронній формі через спеціальне

портальне рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги, з одночасним повідомленням на електронну адресу, зазначену нерезидентом при реєстрації як платника податку.

В електронному запиті зазначаються:

перелік інформації, що запитується;

перелік документів, що пропонується надати;

строк та спосіб надання такої інформації;

наслідки ненадання або несвоєчасного надання відповіді на отриманий запит.

Відповідь на електронний запит надається особою-нерезидентом протягом 30 календарних днів з дня, наступного за днем отримання такого запиту в електронній формі через спеціальне портальне рішення для користувачів нерезидентів, які надають електронні послуги.

Форма електронного запиту, визначеного цим пунктом, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

208¹.12. Норми цієї статті є спеціальними щодо інших норм цього Кодексу в частині визначення правил оподаткування особи-нерезидента, зареєстрованої як платник податку відповідно до [пункту 208¹.2](#) цієї статті.

Норми цього Кодексу в частині реєстрації як платника податку, анулювання реєстрації як платника податку та перевірок осіб-нерезидентів, визначених [підпунктом "д" підпункту 14.1.139](#) пункту 14.1 статті 14 цього Кодексу, застосовуються в обсязі, визначеному цією статтею.

208¹.13. Облік особи-нерезидента, зареєстрованої як платник податку відповідно до [пункту 208¹.2](#) цієї статті, а також контроль за своєчасністю і повнотою нарахування та сплати податку такою особою-нерезидентом - платником податку здійснюються контролюючим органом.

{Кодекс доповнено статтею 208¹ згідно із Законом [№ 1525-IX від 03.06.2021](#)}

{Стаття 209 втратила чинність з 1 січня 2017 року - див. [підпункт 4](#) пункту 2 розділу XIX цього Кодексу}

209.1. Резидент, який провадить підприємницьку діяльність у сфері сільського і лісового господарства та рибальства та відповідає критеріям, встановленим у [пункті 209.6](#) цієї статті (далі - сільськогосподарське підприємство), може обрати спеціальний режим оподаткування.

209.2. Позитивна різниця між сумою податкових зобов'язань звітного (податкового) періоду та сумою податкового кредиту звітного (податкового) періоду, визначена:

а) за операціями з сільськогосподарськими товарами/послугами (крім операцій із зерновими і технічними культурами та операцій з продукцією тваринництва) підлягає перерахунку:

до державного бюджету - у розмірі 50 відсотків;

на спеціальні рахунки, відкриті сільськогосподарським підприємствам - суб'єктам спеціального режиму оподаткування в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, - у розмірі 50 відсотків;

б) за операціями із зерновими і технічними культурами підлягає перерахунку:

до державного бюджету - у розмірі 85 відсотків;

на спеціальні рахунки, відкриті сільськогосподарським підприємствам - суб'єктам спеціального режиму оподаткування в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, - у розмірі 15 відсотків;

в) за операціями з продукцією тваринництва підлягає перерахуванню:

до державного бюджету - у розмірі 20 відсотків;

на спеціальні рахунки, відкриті сільськогосподарським підприємствам - суб'єктам спеціального режиму оподаткування в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, - у розмірі 80 відсотків.

209.2.1. Сільськогосподарські підприємства для забезпечення перерахування, зазначеного у:

а) підпункті "а" пункту 209.2 цієї статті, зараховують кошти на власні рахунки в системі електронного адміністрування податку на додану вартість, відкриті для перерахування коштів до державного бюджету та на спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів для здійснення операцій з сільськогосподарськими товарами/послугами (крім операцій із зерновими і технічними культурами та операцій з продукцією тваринництва);

б) підпункті "б" пункту 209.2 цієї статті, зараховують кошти на власні рахунки в системі електронного адміністрування податку на додану вартість, відкриті для перерахування коштів до державного бюджету та на спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для здійснення операцій з постачання зернових і технічних культур;

в) підпункті "в" пункту 209.2 цієї статті, зараховують кошти на власні рахунки в системі електронного адміністрування податку на додану вартість, відкриті для перерахування коштів до державного бюджету та на спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, для здійснення операцій із продукцією тваринництва.

209.2.2. Кошти, зараховані на рахунки в системі електронного адміністрування податку на додану вартість, зазначені у підпункті 209.2.1 пункту 209.2 цієї статті, автоматично протягом наступного операційного дня за днем, в якому кошти надійшли на такі рахунки, перераховуються органом, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, у таких розмірах:

а) з рахунків, зазначених у підпункті "а" підпункту 209.2.1 пункту 209.2 цієї статті:

50 відсотків - на рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість;

50 відсотків - на спеціальні рахунки сільськогосподарських підприємств, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів;

б) з рахунків, зазначених у підпункті "б" підпункту 209.2.1 пункту 209.2 цієї статті:

85 відсотків - на рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість;

15 відсотків - на спеціальні рахунки сільськогосподарських підприємств, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів;

в) з рахунків, зазначених у підпункті "в" підпункту 209.2.1 пункту 209.2 цієї статті:

20 відсотків - на рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість;

80 відсотків - на спеціальні рахунки сільськогосподарських підприємств, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів.

209.2.3. Для перерахування до державного бюджету коштів, зарахованих на рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість з рахунків платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, зазначених у підпункті 209.2.1 пункту 209.2 цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної податкової та митної політики, надсилає органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, в якому відкриті рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, реєстр платників, в якому зазначаються назва платника, податковий номер та індивідуальний податковий номер платника, звітний період та сума податку, що підлягає перерахуванню до бюджету, зазначена у податковій декларації, в якій відображаються результати діяльності в межах спеціального режиму оподаткування за звітний (податковий) період. На підставі такого реєстру орган, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, в якому відкриті рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, не пізніше останнього дня строку, встановленого цим Кодексом для самостійної сплати податкових зобов'язань, перераховує суми податку до бюджету.

Суми податку на додану вартість, що підлягають перерахуванню на спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, не підлягають сплаті до бюджету та повністю залишаються в розпорядженні такого сільськогосподарського підприємства для використання у виробництві сільськогосподарських товарів/послуг. Зазначені суми коштів акумулюються сільськогосподарськими підприємствами на таких рахунках у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

209.2.4. Сільськогосподарські підприємства - суб'єкти спеціального режиму оподаткування у строки, встановлені цим Кодексом для самостійної сплати податкових зобов'язань, повинні забезпечити перерахування на їхні рахунки у системі електронного адміністрування податку, зазначені у підпункті 209.2.1 пункту 209.2 цієї статті, коштів у розмірі, достатньому для перерахування до державного бюджету та на спеціальний рахунок, на підставі поданої податкової декларації, в якій відображаються результати діяльності в межах спеціального режиму оподаткування протягом звітного (податкового) періоду.

Проведення сільськогосподарським підприємством - суб'єктом спеціального режиму оподаткування розрахунків з бюджетом за іншими операціями, здійсненими протягом звітного (податкового) періоду не в межах спеціального режиму оподаткування, здійснюється у порядку, передбаченому [статтею 200](#) цього Кодексу.

{Пункт 209.2 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4834-VI від 24.05.2012](#), [№ 1621-VII від 31.07.2014](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 643-VIII від 16.07.2015](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

209.3. Якщо сума податку на додану вартість, сплачена (нарахована) сільськогосподарським підприємством постачальнику на вартість виробничих факторів, перевищує суму податку, нараховану за операціями з постачання сільськогосподарських товарів/послуг, то різниця між такими сумами не підлягає бюджетному відшкодуванню та зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду.

{Пункт 209.3 статті 209 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

209.4. При вивезенні сільськогосподарських товарів у митному режимі експорту сільськогосподарське підприємство - виробник таких товарів/послуг має право на бюджетне відшкодування податку на додану вартість, сплаченого (нарахованого) постачальникам товарів/послуг, вартість яких включається до складу виробничих факторів. Таке відшкодування здійснюється в загальному порядку.

{Пункт 209.4 статті 209 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

209.5. Платник податку, який придбаває сільськогосподарські товари/послуги в сільськогосподарського підприємства, який обрав спеціальний режим оподаткування, має право збільшити податковий кредит на суму сплаченого (нарахованого) податку в загальному порядку.

209.6. Сільськогосподарським вважається підприємство, основною діяльністю якого є постачання вироблених (наданих) ним сільськогосподарських товарів (послуг) на власних або орендованих основних фондах, а також на давальницьких умовах, в якій питома вага вартості сільськогосподарських товарів/послуг становить не менш як 75 відсотків вартості всіх товарів/послуг, поставлених протягом попередніх 12 послідовних звітних податкових періодів сукупно.

{Абзац перший пункту 209.6 статті 209 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

Ця норма діє з урахуванням того, що:

а) для новоутвореного сільськогосподарського підприємства, зареєстрованого як суб'єкт господарювання, який провадить господарську діяльність менше ніж 12 календарних місяців, така питома вага сільськогосподарських товарів/послуг розраховується за наслідками кожного окремого звітного податкового періоду;

б) з метою розрахунку такої питомої ваги до складу основної діяльності сільськогосподарського підприємства не включаються оподатковувані операції з постачання основних фондів, що перебували у складі його основних фондів не менше ніж 12 послідовних звітних податкових періодів сукупно, якщо такі операції не були постійними і не становили окремої підприємницької діяльності.

{Абзац четвертий пункту 209.6 статті 209 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

209.7. Сільськогосподарськими вважаються товари, зазначені у товарних групах 1-24, товарних позиціях 4101, 4102, 4103, 4301 згідно з [УКТ ЗЕД](#), та послуги, які отримані в результаті здійснення діяльності, на яку відповідно до [пункту 209.17](#) цієї статті поширюється дія спеціального режиму оподаткування у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства, якщо такі товари вирощуються, відгодовуються, виловлюються або збираються (заготовляються), а послуги надаються, безпосередньо платником податку - суб'єктом спеціального режиму оподаткування (крім придбання таких товарів/послуг у інших осіб), які поставляються зазначеним платником податку - їх виробником.

{Пункт 209.7 статті 209 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

209.8. Норми цієї статті не поширюються на виробників підакцизних товарів, крім підприємств первинного виноробства, які поставляють виноматеріали (коди згідно з [УКТ ЗЕД](#) 2204 29 - 2204 30).

209.9. Сільськогосподарське підприємство надає покупцю податкову накладну в порядку, встановленому цим розділом.

209.10. Сільськогосподарське підприємство реєструється як суб'єкт спеціального режиму оподаткування з дотриманням правил та у строки, що визначені [статтею 183](#) цього Кодексу для реєстрації платників податку на додану вартість.

У реєстрі суб'єктів спеціального режиму оподаткування, крім відомостей, передбачених для реєстрації платників податку на додану вартість на загальних підставах, повинен міститися перелік видів діяльності такого сільськогосподарського підприємства, на які поширюється дія спеціального режиму оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства, та дата внесення запису про такі види діяльності.

При оприлюдненні даних з реєстру платників податку на додану вартість згідно з [пунктом 183.13](#) статті 183 цього Кодексу додатково оприлюднюються дані з реєстру суб'єктів спеціального режиму оподаткування про дату реєстрації суб'єктом спеціального режиму оподаткування, перелік видів діяльності сільськогосподарського підприємства із зазначенням дати внесення запису про такі види діяльності, дату виключення з такого реєстру, а також дату, з якої сільськогосподарське підприємство вважається платником зазначеного податку на загальних підставах.

{Пункт 209.10 статті 209 в редакції Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

209.11. Якщо суб'єкт спеціального режиму оподаткування поставляє протягом попередніх 12 послідовних звітних податкових періодів сукупно несільськогосподарські товари/послуги, питома вага яких перевищує 25 відсотків вартості всіх поставлених товарів/послуг, то:

а) на таке підприємство не поширюється спеціальний режим оподаткування, встановлений цією статтею. Таке підприємство зобов'язане визначити податкове зобов'язання з цього податку за підсумками звітного податкового періоду, в якому було допущено таке перевищення, і сплатити податок до бюджету в загальному порядку;

б) контролюючий орган виключає таке підприємство з реєстру суб'єктів спеціального режиму оподаткування та може повторно включити його до такого реєстру після закінчення наступних 12 послідовних звітних податкових періодів за наявності підстав, визначених цією статтею;

в) таке підприємство вважається платником зазначеного податку на загальних підставах з першого числа місяця, в якому було допущено таке перевищення.

Якщо суб'єкти спеціального режиму оподаткування не можуть самостійно покрити збитки, що виникли внаслідок дії обставин непереборної сили, такі суб'єкти мають право продовжити строк застосування спеціального режиму оподаткування без дотримання розміру питомої ваги, встановленої цим пунктом.

Це правило не застосовується, якщо ризики втрати товарів (запасів) були належно застраховані. У такому випадку суми одержаних страхових виплат враховуються при визначенні питомої ваги вартості сільськогосподарських товарів/послуг у загальному обсязі постачання за відповідний звітний період.

Рішення про наявність обставин непереборної сили, перелік суб'єктів, що постраждали внаслідок таких обставин, та терміни застосування спеціального режиму оподаткування без дотримання розміру питомої ваги, встановленої цим пунктом, визначаються Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними радами.

Норми цього пункту починають застосовуватися після закінчення терміну, визначеного Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними радами.

209.12. Сільськогосподарське підприємство виключається з реєстру суб'єктів спеціального режиму оподаткування у разі, коли:

а) підприємство подає заяву про зняття його з реєстрації як суб'єкта спеціального режиму оподаткування та/або про його реєстрацію як платника зазначеного податку на загальних підставах;

б) підприємство підлягає реєстрації як платник податку на загальних підставах;

в) щодо підприємства прийняте рішення про припинення шляхом ліквідації або реорганізації.

За наявності підстав, визначених у підпунктах "а", "б" цього пункту, сільськогосподарське підприємство знімається з реєстрації як суб'єкт спеціального режиму оподаткування з одночасною реєстрацією як платник податку на загальних підставах.

За наявності підстав, визначених у [пункті 184.1](#) статті 184 цього Кодексу (за винятком підстави, визначеної у підпункті "є" пункту 184.1 статті 184 цього Кодексу), проводиться анулювання реєстрації сільськогосподарського підприємства як платника податку на загальних підставах та суб'єкта спеціального режиму оподаткування з дотриманням правил та у строки, що визначені статтею 184 цього Кодексу.

{Пункт 209.12 статті 209 в редакції Закону [№ 657-VII від 24.10.2013](#)}

209.13. Сільськогосподарське підприємство - суб'єкт спеціального режиму оподаткування подає податкову декларацію у строки та в порядку, що встановлені для інших платників податку. Форма податкової декларації, яка подається сільськогосподарським підприємством - суб'єктом спеціального режиму оподаткування, затверджується відповідно до [пункту 201.15](#) статті 201 цього Кодексу.

209.14. Сільськогосподарське підприємство - суб'єкт спеціального режиму оподаткування здійснює оподаткування операцій з продажу (постачання) сільськогосподарської продукції за ставкою, визначеною [підпунктом "а" пункту 193.1](#) статті 193 цього Кодексу.

У разі експорту сільськогосподарської продукції застосовується ставка податку, визначена [підпунктом "б" пункту 193.1](#) статті 193 цього Кодексу.

209.15. Для цілей цієї статті застосовуються такі терміни:

209.15.1. виробничі фактори, за рахунок яких сформовано податковий кредит:

а) товари/послуги, які придбаваються сільськогосподарським підприємством для їх використання у виробництві сільськогосподарської продукції, а також основні фонди, які придбаваються (споруджуються) з метою їх використання у виробництві сільськогосподарської продукції.

У разі якщо товари/послуги, основні фонди, виготовлені та/або придбані, використовуються сільськогосподарським підприємством частково для виробництва сільськогосподарських товарів/послуг, у тому числі зернових і технічних культур, та/або продукції тваринництва, а частково для інших товарів/послуг, сума сплаченого (нарахованого) податкового кредиту розподіляється виходячи з питомої ваги вартості таких сільськогосподарських товарів/послуг у загальній вартості всіх товарів/послуг, поставлених за 12 попередніх послідовних звітних (податкових) періодів.

{Абзац другий підпункту "а" підпункту 209.15.1 пункту 209.15 статті 209 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

У разі якщо товари/послуги, основні фонди, виготовлені та/або придбані, використовуються сільськогосподарським підприємством частково для виробництва зернових культур і технічних культур, та/або частково для виробництва продукції тваринництва, та/або частково для інших сільськогосподарських товарів/послуг, сума сплаченого (нарахованого) податкового кредиту розподіляється виходячи з питомої ваги вартості таких зернових і технічних культур, продукції тваринництва та інших сільськогосподарських товарів/послуг у загальній вартості усіх сільськогосподарських товарів/послуг, поставлених за 12 попередніх послідовних звітних (податкових) періодів;

{Підпункт "а" підпункту 209.15.1 пункту 209.15 статті 209 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

б) послуги, супутні постачанню сільськогосподарського товару, який вирощується, відгодовується, виловлюється або збирається (заготовлюється) безпосередньо платником податку:

сіяння та садження рослин, збирання врожаю, його брикетування чи складування, проведення інших польових робіт, включаючи внесення добрив та засобів захисту рослин;

пакування та підготовка до продажу, у тому числі сушіння, очищення, розмелювання, дезінфекція та силосування сільськогосподарської продукції (01.41.0 [КВЕД](#));

зберігання сільськогосподарської продукції;

вирощування, розведення, відгодівля та забій свійських сільськогосподарських тварин, застосування засобів захисту тварин, проведення протиепізоотичних заходів;

отримання послуг з використання сільськогосподарської техніки, крім отримання її у фінансову оренду (лізинг);

отримання послуг, супутніх веденню сільськогосподарської діяльності, а саме з питань оподаткування, бухгалтерської звітності та обліку, організації внутрішнього виробничого управління (74.14.0 [КВЕД](#));

знищення бур'яну та шкідливих комах, оброблення посівів і сільськогосподарських площ засобами захисту рослин, а також використання засобів захисту тварин;

експлуатація меліоративних зрошувальних та осушувальних систем для посівних площ і сільськогосподарських угідь;

розділ м'яса для товарної кондиції;

209.15.2. діяльність у сфері сільського господарства:

а) виробництво продукції рослинництва, а саме рослинних культур, а також вирощування фруктів та овочів, квітів та декоративних рослин (у відкритих або закритих ґрунтах), грибів, насіння, прянощів, саджанців та водоростей, а також їх обробка, переробка та/або консервація;

б) виробництво продукції тваринництва, а саме свійських сільськогосподарських тварин, птахівництва, кролівництва, бджільництва, а також розведення шовкопрядів, змії та інших плазунів або слимаків та інших наземних ссавців, безхребетних та комах, а також їх обробка, переробка та/або консервація;

в) надання послуг іншим сільгосптоваровиробникам (юридичним особам) та/або фізичним особам з використанням сільськогосподарської техніки, крім надання її у фінансову оренду (лізинг);

{Підпункт "в" підпункту 209.15.2 пункту 209.15 статті 209 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

209.15.3. діяльність у сфері лісового господарства (лісництва):

а) заліснення, вирощування і догляд за деревами або чагарниками чи вирубкування дерев та/або чагарників;

б) збирання дикорослих грибів та ягід, інших дикорослих рослин, їх обробка та консервація;

209.15.4. діяльність у сфері рибальства:

а) розведення та/або виловлення прісноводної (лиманної) риби чи інших прісноводних (лиманних) (05.02.0, 05.01.0 [КВЕД](#));

б) розведення та виловлення морської або океанічної риби або безхребетних (05.02.0, 05.01.0 [КВЕД](#));

в) розведення та виловлювання мушель, устриць, ракоподібних, жаб, дикорослих водоростей;

г) обробка та/або консервація риби або інших прісноводних чи морських безхребетних, мушель, устриць, ракоподібних, жаб, дикорослих водоростей;

209.15.5. виробництво продукції на давальницьких умовах із сировини, яка вирощується, відгодовується, виловлюється або збирається (заготовлюється) безпосередньо платником податку, - це операція з постачання сільськогосподарської сировини замовником (власником) - суб'єктом спецрежиму виробникові (переробникові) та прийняття останнім для переробки (обробки, збагачення чи використання) на готову продукцію на виробничих потужностях такого виробника (переробника) за відповідну плату без отримання права власності на таку продукцію.

209.16. Обробка чи переробка продукції, одержаної в результаті діяльності платника податку у сфері сільського та лісового господарства і рибальства, вважається діяльністю у сфері сільського та лісового господарства і рибальства за умови, якщо така продукція вирощується, відгодовується, виловлюється або збирається (заготовлюється) безпосередньо платником податку (крім їх придбання в інших осіб) (05.01.0, 15.11.0, 15.12.0, 15.13.0, 15.20.0, 15.31.0, 15.32.0, 15.33.0, 15.41.0, 15.42.0, 15.43.0, 15.51.0, 15.61.0, 15.62.0, 15.71.0, 15.81.0, 15.83.0, 15.85.0 [КВЕД](#)).

209.17. Дія спеціального режиму оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства поширюється на:

209.17.1. вирощування зернових та технічних культур (01.11.0 [КВЕД](#)):

вирощування зернових культур на зерно для продовольчого споживання, на корм, на насіння;

вирощування бобових культур, які підлягатимуть сушінню, лущінню на зерно для продовольчого споживання, на корм, на насіння;

вирощування картоплі для продовольчого споживання, технічних цілей, на насіння;

вирощування фабричного цукрового буряку;

вирощування тютюну і махорки, первинне оброблення листя (збирання, сушіння, сортування тощо), вирощування розсади;

вирощування насіння та плодів олійних культур (арахісу, сої, соняшнику, кользи, рапсу, ріжю тощо) для продовольчого споживання, технічних цілей, а також на насіння;

вирощування однорічних і багаторічних трав на зелений корм, випас, сіно, сінаж і силос;

вирощування кормових коренеплодів (буряку, брукви, турнепсу тощо);

вирощування баштанних кормових культур;

вирощування зернових і зернобобових, а також їх сумішей на зелений корм, випас, сіно, сінаж, силос;

одержування насіння цукрового буряку та насіння кормових культур (включаючи трави);

вирощування та первинне оброблення (замочування) прядивних культур;

вирощування ефіроолійних культур;

вирощування лікарських однорічних і багаторічних трав'янистих, напівчагарникових, ліано- та деревоподібних культур;

вирощування садивного матеріалу ефіроолійних та лікарських культур;

вирощування коренеплодів і бульбоплодів з високим вмістом крохмалю або інуліну (топінамбуру, батату тощо);

вирощування шишок хмелю, цикорію;

209.17.2. овочівництво; декоративне садівництво та вирощування продукції розсадників (01.12.0 [КВЕД](#)):

вирощування овочевих та баштанних культур для продовольчого споживання: помідорів, огірків, капусти, столової моркви та буряків, кабачків, баклажанів, динь, кавунів, бобових, які не підлягатимуть лущінню, салатів, цибулі, цукрової кукурудзи та інших;

вирощування зелені: кропу, петрушки, салату, шпинату тощо;

вирощування овочевої розсади, насіння овочевих культур;

вирощування міцелію та грибів, збирання лісових грибів;

вирощування квітів, насіння, розсади, квіткових цибулин, бульб тощо;

вирощування садивного матеріалу плодово-ягідних і горіхоплідних культур та винограду;

209.17.3. вирощування фруктів, ягід, горіхів, культур для виробництва напоїв і прянощів (01.13.0 [КВЕД](#)):

вирощування фруктів: яблук, слив тощо;

вирощування ягід: суниці, малини, смородини тощо;

вирощування винограду;

вирощування горіхів (горіхів волоських, мигдалю, фісташок, фундука тощо);

вирощування культур для виробництва прянощів (листя, квітів, насіння, плодів);

вирощування садивного матеріалу рослин для виробництва прянощів;
перероблення фруктів, ягід і винограду на вино в межах господарства, що їх вирощує;
209.17.4. розведення великої рогатої худоби (01.21.0 [КВЕД](#)):
відтворювання поголів'я великої рогатої худоби;
вирощування великої рогатої худоби;
одержання сирого молока корів, буйволиць, ячих;
одержання сперми бугаїв;
209.17.5. розведення овець, кіз, коней (01.22.0 [КВЕД](#)):
відтворювання поголів'я овець, кіз, коней, мулів, віслуків;
вирощування овець, кіз, коней, мулів, віслуків;
одержання сирого овечого і козячого молока;
одержання сирого кобилячого молока;
одержання овечої вовни;
одержання козячої вовни та козячого пуху;
одержання волос тварин;
одержання сперми баранів, козлів, жеребців;
209.17.6. розведення свиней (01.23.0 [КВЕД](#)):
відтворювання поголів'я свиней;
вирощування свиней;
одержання сперми кнурів;
209.17.7. розведення птиці (01.24.0 [КВЕД](#)):
відтворювання поголів'я свійської птиці (курей, гусей, індиків, цесарок, перепілок, страусів тощо);
вирощування свійської птиці;
одержання яєць;
209.17.8. розведення інших тварин (01.25.0 [КВЕД](#)):
розведення тварин на фермах;
розведення кролів, одержання продукції кролівництва (шкурки);
розведення бджіл, одержання меду, воску тощо;
розведення хутрових звірів, одержання хутрової сировини;
розведення водоплавних тварин (нутрій, ондатр тощо);
розведення шовкопряда, одержання коконів шовкопряда;
вирощування каліфорнійського червоного черв'яка та інших вермікултур;
одержання біогумусу;

розведення інших тварин (верблюдів, оленів, лабораторних тварин тощо);

одержання іншої продукції тварин;

одержання сирої шкіри свиней;

209.17.9. змішане сільське господарство (01.30.0 [КВЕД](#));

209.17.10. лісівництво (02.01.1 [КВЕД](#)):

виращування будівельного лісу: посадка, підсадка саджанців, охорона лісу та лісосік;

виращування молодого порослевого лісу та балансової деревини;

виращування лісосадивних матеріалів;

виращування різдвяних ялинок;

виращування рослинних матеріалів для плетіння;

{Підпункт 209.17.10 пункту 209.17 статті 209 в редакції Закону [№ 1621-VII від 31.07.2014](#)}

209.17.11. одержання продукції лісового господарства (02.01.2 КВЕД):

збирання лісових продуктів (жолудів, каштанів, моху тощо);

збирання соків (березового, кленового тощо);

збирання живиці, природних смол;

збирання насіння дерев і чагарників для лісонасаджень;

збирання корка, шелаку, камеді, бальзамів, дикорослих луб'яних рослин;

209.17.12. рибництво (05.02.0 КВЕД):

морське і прісноводне рибництво;

209.17.13. надання послуг у рибальстві, рибництві:

послуги, пов'язані з рибальством (05.01.0 КВЕД);

надання послуг, пов'язаних з діяльністю риборозплідників та рибних ферм, обстеження стану водоймищ (05.02.0 КВЕД);

209.17.14. надання послуг у рослинництві, облаштування ландшафту (01.41.0 [КВЕД](#)):

надання послуг у рослинництві за винагороду або на договірній основі: передпосівна підготовка полів і насіння сільськогосподарських культур; посів і садіння сільськогосподарських культур; обприскування сільськогосподарських культур, у тому числі з повітря; обрізання плодових дерев та винограду; пересаджування рису, розсаджування буряку;

надання послуг із збирання врожаю та підготовка продукції до первинної реалізації: очищення, різання, сортування, сушіння, дезінфекція, покривання воском, полірування, пакування, луцення, замочування, охолодження чи пакування навалом, у тому числі з фасуванням у безкисневому середовищі; захист рослин від хвороб і шкідників; агрохімічне обслуговування;

надання послуг із використанням сільськогосподарської техніки за участю обслуговуючого персоналу;

експлуатація зрошувальних і осушувальних систем;

насадження та облаштування ландшафту для захисту від шуму, вітру, ерозії, видимості та засліплення;

облаштування і догляд ландшафту з метою захисту навколишнього природного середовища (відновлення природного стану, рекультивація, меліорація земель, створення зон затримки вологи, відстійників дощової води тощо);

209.17.15. надання послуг у тваринництві (01.42.0 КВЕД):

надання послуг у тваринництві за винагороду або на договірній основі:

утримання тварин та послуги з догляду за свійською худобою і птицею;

послуги з обстеження стану стада, перегону та випасу худоби, очищення та дезінфекції тваринницьких приміщень тощо;

послуги із стимулювання розведення худоби і птиці та забезпечення зростання їх продуктивності;

штучне запліднення тварин;

стриження овець;

209.17.16. надання послуг у лісовому господарстві (02.02.0 [КВЕД](#)):

послуги з лісівництва (таксація, оцінка промислового використання лісу, посадка саджанців, залісення та лісовідновлення тощо);

захист лісу від пожеж;

боротьба із шкідниками та хворобами лісу;

послуги з лісозаготівлі (транспортування необробленої деревини в межах лісу);

209.17.17. обробка чи переробка продукції, одержаної в результаті діяльності платника податку у сфері сільського та лісового господарства і рибальства, вважається діяльністю у сфері сільського та лісового господарства і рибальства за умови, якщо така продукція вирощується, відгодовується, виловлюється або збирається (заготовлюється) безпосередньо платником податку (крім їх придбання в інших осіб) (05.01.0, 15.11.0, 15.12.0, 15.13.0, 15.20.0, 15.31.0, 15.32.0, 15.33.0, 15.41.0, 15.42.0, 15.43.0, 15.51.0, 15.61.0, 15.62.0, 15.71.0, 15.81.0, 15.83.0, 15.85.0 [КВЕД](#)).

209.18. Сума податку на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету сільськогосподарськими підприємствами усіх форм власності, які відповідають критеріям, визначеним [статтею 209](#) цього Кодексу, але не обрали спеціального режиму оподаткування діяльності у сфері сільського, лісового господарства та рибальства, передбаченого статтею 209 цього Кодексу, і на загальних підставах вважаються платником податку на додану вартість, за реалізовані ними молоко, худобу, птицю, вовну власного виробництва, а також за молочні продукти, молочну сировину та м'ясопродукти, вироблені у власних переробних цехах, залишається у розпорядженні цих сільськогосподарських підприємств у розмірі, зазначеному у пункті 209.2 цієї статті і спрямовується на підтримку власного виробництва тваринницької продукції.

{Абзац перший пункту 209.18 статті 209 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

У разі якщо товарно-матеріальні цінності, виготовлені та/або придбані, використовуються сільськогосподарським підприємством частково для виготовлення зазначених у цьому пункті товарів (послуг), а частково для інших товарів/послуг, то сума сплаченого (нарахованого) податкового кредиту розподіляється виходячи з частки

використання таких товарно-матеріальних цінностей в операціях сільськогосподарського виробництва та відповідно в інших операціях.

209.19. З метою застосування пункту 209.2 і підпункту 209.15.1 пункту 209.15 цієї статті:

зернові культури - зернові культури товарних позицій 1001-1008 згідно з [УКТ ЗЕД](#);

технічні культури - технічні культури товарних позицій 1205 і 1206 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#);

продукція тваринництва - продукція товарних позицій 0102 і 0401 згідно з [УКТ ЗЕД](#).

{Статтю 209 доповнено пунктом 209.19 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Стаття 210. Спеціальний режим оподаткування діяльності щодо виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату

210.1. У випадках, визначених цією статтею, операції з постачання виробів мистецтва, предметів колекціонування або антикваріату підлягають оподаткуванню згідно з нормами цієї статті та не підлягають оподаткуванню в загальному порядку, встановленому цим розділом.

210.2. У цій статті терміни вживаються в такому значенні:

культурні цінності - вироби мистецтва, предмети колекціонування або антикваріату - товари, що належать до товарних позицій за кодами 9701-9706 згідно з [УКТ ЗЕД](#);

дилер - платник податку, який придбаває (набуває за іншими цивільно-правовими договорами), у тому числі шляхом ввезення на митну територію України, культурні цінності, незалежно від мети та цілей їх ввезення, з метою їх подальшого перепродажу, незалежно від того, діє така особа від свого імені або від імені іншої особи за винагороду;

маржинальний прибуток (без урахування податку) - це сума, отримана у вигляді різниці між ціною продажу товарів та ціною їх придбання, розрахованих за звичайними цінами.

У разі продажу культурних цінностей на публічних торгах (аукціонах) його організатор прирівнюється з метою оподаткування до дилера відповідно до цього підпункту.

210.3. У разі постачання культурних цінностей застосовується спеціальна схема оподаткування маржинального прибутку, отриманого дилером, відповідно до положень цієї статті.

210.4. Маржинальна схема застосовується до постачання дилером культурних цінностей, якщо такі цінності були поставлені йому однією із зазначених нижче осіб:

а) особою, що не зареєстрована як платник податку;

б) платником податку, якщо операція з постачання ним таких культурних цінностей звільняється від оподаткування або не підлягає оподаткуванню згідно з цим розділом;

в) платником податку, якщо цим платником податку при постачанні культурних цінностей був нарахований податок за маржинальною схемою;

г) авторами культурних цінностей чи їх правонаступниками.

Маржинальна схема може застосовуватися дилером до операцій з постачання на митній території України культурних цінностей, що були ввезені дилером у митному режимі імпорту.

210.5. Базою оподаткування для операцій з постачання дилером культурних цінностей є його маржинальний прибуток (без урахування податку), до якого застосовується ставка, визначена [підпунктом "а" пункту 193.1](#) статті 193 цього Кодексу.

На операції з постачання на митній території України дилером, який застосовує правила, встановлені цією статтею, податкова накладна не виписується.

{Абзац другий пункту 210.5 статті 210 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

210.6. Дилер, який придбаває культурні цінності в осіб, визначених у [пункті 210.4](#) цієї статті, не має права на податковий кредит.

210.7. На операції з вивезення культурних цінностей у митному режимі експорту нульова ставка податку не застосовується.

210.8. Платник податку, що придбаває культурні цінності в дилера, який застосовує маржинальну схему, не має права вимагати податкову накладну та відносити до податкового кредиту суму податку, сплаченого на маржинальний прибуток.

Дилер зобов'язаний вести окремий податковий облік операцій з придбання та постачання культурних цінностей та окремий облік операцій з придбання та постачання інших товарів/послуг, до яких застосовується загальний режим оподаткування.

Стаття 211. Особливості оподаткування операцій, пов'язаних із виконанням робіт з підготовки до зняття і зняття енергоблоків Чорнобильської АЕС з експлуатації та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему

211.1. На період виконання робіт з підготовки до зняття і зняття енергоблоків Чорнобильської АЕС з експлуатації та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему, які виконуються за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, що надається на безоплатній та безповоротній основі, або за рахунок коштів, які передбачаються в Державному бюджеті України як внесок України до Чорнобильського фонду "Укриття" для виконання міжнародної програми - Плану здійснення заходів на об'єкті "Укриття" відповідно до положень [Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку щодо діяльності Чорнобильського фонду "Укриття" в Україні](#) та [Угоди про грант \(проект ядерної безпеки Чорнобильської АЕС\) між Європейським банком реконструкції та розвитку, Урядом України і Чорнобильською атомною електростанцією](#):

звільняються від оподаткування операції з імпорту товарів (сировини, матеріалів, устаткування та обладнання);

оподатковуються за нульовою ставкою операції з постачання товарів (сировини, матеріалів, устаткування та обладнання), виконання робіт та постачання послуг на митній території України, що здійснюються в рамках міжнародної технічної допомоги. Суми податку, сплачені платником податку - виконавцем робіт, послуг за контрактом, укладеним з особою-нерезидентом, яка уклала контракт з реципієнтом, відшкодовуються з бюджету протягом місяця, що настає після місяця, в якому подається податкова декларація, за умови наявності належним чином оформлених документів та підтвердження їх матеріалами документальної перевірки.

{Абзац третій пункту 211.1 статті 211 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

211.2. Зазначені в цій статті пільги не поширюються на операції, що стосуються підакцизних товарів та товарів 1-24 груп [УКТ ЗЕД](#).

211.3. У разі порушення вимог щодо цільового використання зазначених товарів або виконання робіт та постачання послуг платник податку зобов'язаний збільшити податкові зобов'язання за результатами податкового періоду, на який припадає таке порушення, на суму податку, що повинна бути сплачена в момент ввезення на митну територію України таких товарів або виконання робіт та постачання послуг на митній території України, а також сплатити пеню, нараховану на таку суму податку, виходячи з 120 відсотків облікової ставки Національного банку України, що діяла на день збільшення податкового зобов'язання, та за період від дати ввезення на митну територію України таких товарів або виконання робіт і постачання послуг до дати збільшення податкових зобов'язань.

РОЗДІЛ VI. АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

Стаття 212. Платники податку

212.1. Платниками податку є:

212.1.1. Особа, постійне представництво, які виробляють підакцизні товари (продукцію) на митній території України, у тому числі з давальницької сировини.

{Підпункт 212.1.1 пункту 212.1 статті 212 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

212.1.2. Особа - суб'єкт господарювання, постійне представництво, які ввозять підакцизні товари (продукцію) на митну територію України.

{Підпункт 212.1.2 пункту 212.1 статті 212 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

212.1.3. Фізична особа - резидент або нерезидент, яка ввозить підакцизні товари (продукцію) на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню, відповідно до митного законодавства.

212.1.4. Особа, яка реалізує конфісковані підакцизні товари (продукцію), підакцизні товари (продукцію), визнані безхазйними, підакцизні товари (продукцію), за якими не звернувся власник до кінця строку зберігання, та підакцизні товари (продукцію), що за правом успадкування чи на інших законних підставах переходять у власність держави, якщо ці товари (продукція) підлягають реалізації (продажу) в установленому законодавством порядку.

212.1.5. Особа, яка реалізує або передає у володіння, користування чи розпорядження підакцизні товари (продукцію), що були ввезені на митну територію України із звільненням від оподаткування до закінчення строку, визначеного законом відповідно до [пункту 213.3](#) статті 213 цього Кодексу.

212.1.6. Особа, на яку покладається дотримання вимог митних режимів, що передбачають звільнення від оподаткування, у разі порушення таких вимог.

212.1.7. Особа, на яку покладається виконання умов щодо цільового використання підакцизних товарів (продукції), на які встановлено ставку податку 0 гривень за 1 літр 100-відсоткового спирту, 0 євро за 1000 кг нафтопродуктів у разі порушення таких умов.

212.1.8. Особа, на яку при здійсненні операцій з підакцизними товарами (продукцією), які не підлягають оподаткуванню або звільняються від оподаткування, покладається виконання умов щодо цільового використання підакцизних товарів (продукції) в разі порушення таких умов.

{Підпункт 212.1.9 пункту 212.1 статті 212 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 212.1.10 пункту 212.1 статті 212 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

212.1.11. Особа - суб'єкт господарювання роздрібною торгівлі, яка здійснює реалізацію підакцизних товарів.

{Пункт 212.1 статті 212 доповнено підпунктом 212.1.11 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 212.1.12 пункту 212.1 статті 212 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

212.1.13. Виробники електричної енергії, які мають ліцензію на право здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії і продають її на ринку електричної енергії.

{Пункт 212.1 статті 212 доповнено підпунктом 212.1.13 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

212.1.14. Особа - власник ввезеного на митну територію України вантажного транспортного засобу, що переобладнується у легковий автомобіль, з якого справляється акцизний податок.

{Пункт 212.1 статті 212 доповнено підпунктом 212.1.14 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

212.1.15. Особа (у тому числі юридична особа, що веде облік результатів діяльності за договором про спільну діяльність без створення юридичної особи), постійне представництво, які реалізують пальне або спирт етиловий.

{Пункт 212.1 статті 212 доповнено підпунктом 212.1.15 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

212.1.16. Особа - суб'єкт господарювання, постійне представництво, які використовують товари (продукцію), коди яких згідно з УКТ ЗЕД не зазначені у [підпункті 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу (крім газу природного у газоподібному стані за кодом 2711 21 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), як пальне для заправлення транспортних засобів, обладнання або пристроїв з двигунами внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення, з двигунами внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, з двигунами внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом.

{Пункт 212.1 статті 212 доповнено підпунктом 212.1.16 згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

212.2. Замовники, за дорученням яких виробляються підакцизні товари (продукція) з давальницької сировини, сплачують податок виробнику.

212.3. Реєстрація осіб як платників податку.

212.3.1. Реєстрація у контролюючих органах як платника податку суб'єкта господарювання, постійного представництва, які здійснюють діяльність з виробництва підакцизних товарів (продукції), яка підлягає ліцензуванню, здійснюється на підставі відомостей щодо видачі такому суб'єкту відповідної ліцензії.

{Абзац перший підпункту 212.3.1 пункту 212.3 статті 212 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Органи ліцензування, що уповноважені видавати ліцензії на зазначені види діяльності, зобов'язані надати контролюючому органу за місцезнаходженням юридичних осіб,

постійних представництв, місцем проживання фізичних осіб - підприємців інформацію про видані, переоформлені, призупинені або анульовані ліцензії у п'ятиденний строк з дня здійснення таких дій.

{Абзац другий підпункту 212.3.1 пункту 212.3 статті 212 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 3609-VI від 07.07.2011](#), [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

212.3.1¹. Особи - суб'єкти господарювання роздрібної торгівлі, які здійснюють реалізацію підакцизних товарів, підлягають обов'язковій реєстрації як платники податку контролюючими органами за місцезнаходженням пункту продажу товарів не пізніше граничного терміну подання декларації акцизного податку за місяць, в якому здійснюється господарська діяльність.

{Пункт 212.3 статті 212 доповнено підпунктом 212.3.1¹ згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

212.3.2. Інші платники підлягають обов'язковій реєстрації як платники податку контролюючими органами за місцезнаходженням юридичних осіб, місцем проживання фізичних осіб - підприємців, не пізніше граничного терміну подання декларації акцизного податку за місяць, в якому розпочато господарську діяльність.

{Підпункт 212.3.2 пункту 212.3 статті 212 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

{Підпункт 212.3.3 пункту 212.3 статті 212 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

212.3.4. Особи, які здійснюватимуть реалізацію пального або спирту етилового, підлягають обов'язковій реєстрації як платники податку контролюючими органами за місцезнаходженням юридичних осіб, постійних представництв, місцем проживання фізичних осіб - підприємців до початку здійснення реалізації пального або спирту етилового.

{Абзац перший підпункту 212.3.4 пункту 212.3 статті 212 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Реєстрація платника податку здійснюється на підставі подання особою не пізніше ніж за три робочі дні до початку здійснення реалізації пального або спирту етилового заяви, [форма](#) якої затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, веде реєстр платників акцизного податку з реалізації пального або спирту етилового, в якому міститься інформація про осіб, зареєстрованих платниками акцизного податку.

{Абзац третій підпункту 212.3.4 пункту 212.3 статті 212 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

{Пункт 212.3 статті 212 доповнено підпунктом 212.3.4 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Стаття 213. Об'єкти оподаткування

213.1. Об'єктами оподаткування є операції з:

213.1.1. реалізації вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції);

213.1.2. реалізації та/або передачі в межах одного підприємства підакцизних товарів (продукції) з метою власного споживання, промислової переробки, своїм працівникам, а також здійснення внесків підакцизними товарами (продукцією) до статутного капіталу, Ця

норма не поширюється на операції з передачі в межах одного підприємства електричної енергії (за кодом 2716 00 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), виробленої на об'єктах електроенергетики;

{Підпункт 213.1.2 пункту 213.1 статті 213 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

213.1.3. ввезення підакцизних товарів (продукції) на митну територію України;

213.1.4. реалізації конфіскованих підакцизних товарів (продукції), підакцизних товарів (продукції), визнаних безхазяйними, підакцизних товарів (продукції), за якими не звернувся власник до кінця строку зберігання, та підакцизних товарів (продукції), що за правом успадкування чи на інших законних підставах переходять у власність держави;

213.1.5. реалізації або передачі у володіння, користування чи розпорядження підакцизних товарів (продукції), що були ввезені на митну територію України із звільненням від оподаткування до закінчення строку, визначеного законодавством, відповідно до [пункту 213.3](#) статті 213 цього Кодексу;

213.1.6. обсяги та вартість втрачених підакцизних товарів (продукції), що перевищують встановлені норми втрат з урахуванням [пункту 214.6 статті 214](#) цього Кодексу;

{Підпункт 213.1.7 пункту 213.1 статті 213 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 213.1.8 пункту 213.1 статті 213 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

213.1.9. реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів;

{Пункт 213.1 статті 213 доповнено підпунктом 213.1.9 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 213.1.10 пункту 213.1 статті 213 виключено на підставі Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

213.1.11. переобладнання ввезеного на митну територію України транспортного засобу у підакцизний легковий автомобіль.

{Пункт 213.1 статті 213 доповнено підпунктом 213.1.11 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

213.1.12. реалізації з акцизного складу/акцизного складу пересувного будь-яких обсягів пального або спирту етилового понад обсяги, що:

{Абзац перший підпункту 213.1.12 пункту 213.1 статті 213 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

отримані з інших акцизних складів/акцизних складів пересувних, що підтверджені зареєстрованими акцизними накладними в Єдиному реєстрі акцизних накладних;

{Абзац другий підпункту 213.1.12 пункту 213.1 статті 213 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

ввезені (імпортовані) на митну територію України, що засвідчені належно оформленою митною декларацією;

вироблені в Україні, реалізація яких є об'єктом оподаткування відповідно до [підпункту 213.1.1](#) цього пункту, або не підлягає оподаткуванню, або звільняється від оподаткування, або оподатковується на умовах, встановлених [статтею 229](#) цього Кодексу, що підтверджені зареєстрованими акцизними накладними в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

{Абзац четвертий підпункту 213.1.12 пункту 213.1 статті 213 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Пункт 213.1 статті 213 доповнено підпунктом 213.1.12 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

213.1.13. використання товарів (продукції), коди яких згідно з УКТ ЗЕД не зазначені у [підпункті 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу (крім газу природного у газоподібному стані за кодом 2711 21 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), як пального для заправлення транспортних засобів, обладнання або пристроїв з двигунами внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення, з двигунами внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, з двигунами внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом.

{Пункт 213.1 статті 213 доповнено підпунктом 213.1.13 згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

213.2. Операції з підакцизними товарами, які не підлягають оподаткуванню:

213.2.1. вивезення (експорту) підакцизних товарів (продукції) платником податку за межі митної території України.

Товари (продукція) вважаються вивезеними (експортованими) платником податку за межі митної території України, якщо їх вивезення (експортування) засвідчене належно оформленою митною декларацією, у тому числі, якщо відвантаження відбулося у звітному періоді, а вивезення (експортування) - у наступному звітному періоді і на дату подання декларації з акцизного податку за звітний місяць наявна така митна декларація;

{Абзац другий підпункту 213.2.1 пункту 213.2 статті 213 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

213.2.2. ввезення на митну територію України раніше експортованих підакцизних товарів (продукції), у яких виявлено недоліки, що перешкоджають реалізації цих товарів на митній території країни імпортера, для їх повернення експортеру.

Такі підакцизні товари (продукція) ввозяться їх продавцем (експортером) без подальшої реалізації на митній території України;

{Підпункт 213.2.3 пункту 213.2 статті 213 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 213.2.4 пункту 213.2 статті 213 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 213.2.5 пункту 213.2 статті 213 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 213.2.6 пункту 213.2 статті 213 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Підпункт 213.2.7 пункту 213.2 статті 213 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

213.2.8. реалізації електричної енергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлюваних джерел енергії;

{Пункт 213.2 статті 213 доповнено підпунктом 213.2.8 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

213.2.9. передача для власного споживання в межах одного підприємства електричної енергії (за кодом 2716 00 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), виробленої на цьому підприємстві.

{Пункт 213.2 статті 213 доповнено підпунктом 213.2.9 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

213.3. Операції з підакцизними товарами, які звільняються від оподаткування:

213.3.1. реалізації легкових автомобілів для осіб з інвалідністю, у тому числі дітей з інвалідністю, оплата вартості яких здійснюється за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, коштів фондів загальнообов'язкового державного страхування, а також легкових автомобілів спеціального призначення (швидка медична допомога та для потреб центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах цивільного захисту, рятувальної справи, пожежної і техногенної безпеки), оплата вартості яких здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів;

{Підпункт 213.3.1 пункту 213.3 статті 213 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

213.3.2. ввезення підакцизних товарів (продукції) на митну територію України, призначених для офіційного (службового) користування дипломатичними представництвами іноземних держав, консульськими установами іноземних держав та для особистого використання членами дипломатичних представництв іноземних держав, консульських установ іноземних держав виходячи з принципу взаємності стосовно кожної окремої держави.

У разі реалізації на митній території України підакцизних товарів (продукції), що були ввезені із звільненням від оподаткування відповідно до норм цього підпункту, податок сплачується особами, що реалізують або передають у володіння, користування чи розпорядження такі підакцизні товари (продукцію), не пізніше дати такої реалізації одночасно із сплатою податку на додану вартість за ставками, що діяли на момент подання [митної декларації](#) при ввезенні підакцизних товарів (продукції) на митну територію України;

213.3.3. ввезення підакцизних товарів (продукції) з-за меж митної території України на митну територію України, якщо при цьому згідно із законом не справляється податок на додану вартість у зв'язку з розміщенням товарів (продукції) у митних режимах: реімпорту, транзиту, тимчасового ввезення, митного складу, вільної митної зони, безмитної торгівлі, переробки на митній території, знищення або руйнування, відмови на користь держави. У разі порушення умов митних режимів, що передбачають повне або часткове звільнення від оподаткування, особа, відповідальна за дотримання режиму, зобов'язана обчислити та сплатити суму податкового зобов'язання. У разі коли в зазначених випадках митним законодавством України передбачається вимога щодо здійснення заходів гарантування, така вимога встановлюється і для цілей акцизного податку. Податок справляється, якщо в подальшому щодо таких товарів (продукції) виникають зобов'язання зі сплати податку на додану вартість;

{Підпункт 213.3.3 пункту 213.3 статті 213 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

213.3.4. безоплатної передачі для знищення підакцизних товарів (продукції), конфіскованих за рішенням суду та таких, що перейшли у власність держави внаслідок відмови власника, якщо вони не підлягають реалізації (продажу) в установленому законодавством порядку;

безоплатної передачі у володіння і користування Збройним Силам України та іншим військовим формуванням, утвореним відповідно до законів України, органам Служби безпеки України, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Національної гвардії України

конфіскованих підакцизних товарів, визначених [підпунктами 215.3.5-215.3.5²](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу (далі для цього пункту - транспортні засоби); транспортних засобів, визнаних безхазяйними; транспортних засобів, за якими не звернувся власник до кінця строку зберігання; транспортних засобів, що за правом успадкування чи на інших законних підставах перейшли у власність держави.

{Підпункт 213.3.4 пункту 213.3 статті 213 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1293-IX від 02.03.2021](#)}

У разі реалізації на митній території України транспортних засобів, операції з безоплатної передачі яких звільняються від оподаткування відповідно до цього підпункту, податок сплачується особами, які реалізують або передають у володіння, користування чи розпорядження такі транспортні засоби, не пізніше дати такої реалізації одночасно із сплатою податку на додану вартість за ставками, що діяли на момент безоплатної передачі таких підакцизних транспортних засобів;

{Підпункт 213.3.4 пункту 213.3 статті 213 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

213.3.5. реалізації та/або передачі в межах одного підприємства підакцизних товарів (продукції), вироблених на митній території України, що використовуються як сировина для виробництва підакцизних товарів (продукції) та бензолу (за кодом 2902 20 00 00 згідно з УКТ ЗЕД). Ця норма не поширюється на операції з реалізації та/або передачі в межах одного підприємства нафтопродуктів (крім товарів (продукції) за кодами 2707 10 90 00, 2707 50 90 00, 2710 12 90 00 та 2711 19 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#));

{Підпункт 213.3.5 пункту 213.3 статті 213 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

213.3.6. ввезення на митну територію України підакцизних товарів (продукції), що використовуються як сировина для виробництва підакцизних товарів (продукції, у тому числі сировини), за умови подальшого виготовлення з такої сировини інших підакцизних товарів (продукції, у тому числі сировини), які реалізуються на митній території України або на експорт, та пред'явлення контролюючому органу ліцензії на право виробництва алкогольних напоїв або тютюнових виробів. Ця норма не поширюється на операції з ввезення пального;

{Підпункт 213.3.6 пункту 213.3 статті 213 в редакції Закону [№ 5503-VI від 20.11.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

213.3.7. ввезення фізичними особами на митну територію України підакцизних товарів (продукції) в обсягах, що не перевищують норм безмитного ввезення, встановлених [Митним кодексом України](#);

{Підпункт 213.3.7 пункту 213.3 статті 213 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

213.3.8. реалізації безпосередньо вітчизняними виробниками алкогольних напоїв і тютюнових виробів магазинам безмитної торгівлі. Підставою для звільнення від сплати податку продукції, яка призначена для реалізації магазинами безмитної торгівлі, є належно оформлена митна декларація, що оформляється під час відвантаження продукції від такого виробника;

213.3.9. ввезення на митну територію України підакцизних товарів (продукції) (крім алкогольних напоїв і тютюнових виробів) як міжнародної технічної допомоги, яка

надається відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або як гуманітарної допомоги, наданої згідно з нормами [Закону України "Про гуманітарну допомогу"](#);

213.3.10. ввезення акредитованими державними випробувальними лабораторіями та/або суб'єктами господарювання, які мають ліцензії на виробництво тютюнових виробів, еталонних (моніторингових) чи тестових зразків тютюнових виробів (не призначених для продажу в роздріб) для проведення досліджень чи випробувань (калібрування лабораторного обладнання, проведення дегустацій, вивчення фізико-хімічних показників, дизайну);

213.3.11. реалізації скрапленого газу на спеціалізованих аукціонах для потреб населення у [порядку](#), встановленому Кабінетом Міністрів України;

213.3.12. реалізація відходів тютюнової сировини за умови документального підтвердження їх утворення та подальшого знищення або утилізації;

{Пункт 213.3 статті 213 доповнено підпунктом 213.3.12 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

213.3.13. ввезення на митну територію України неферментованої (непереробленої) тютюнової сировини тютюново-ферментаційними заводами, які здійснюють реалізацію ферментованої (переробленої) тютюнової сировини виробникам тютюнових виробів або її експорт; реалізація тютюнової сировини тютюново-ферментаційним заводам особами, які виробляють тютюнову сировину на митній території України; реалізація ферментованої (переробленої) тютюнової сировини тютюново-ферментаційними заводами виробникам тютюнових виробів;

{Пункт 213.3 статті 213 доповнено підпунктом 213.3.13 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

213.3.14. ввезення на митну територію України та реалізація на митній території України кузовів до автомобілів легкових, за умови подальшого виготовлення з них автомобілів, зазначених у товарній позиції 8703 згідно з [УКТ ЗЕД](#).

{Пункт 213.3 статті 213 доповнено підпунктом 213.3.14 згідно із Законом [№ 2611-VIII від 08.11.2018](#)}

Стаття 214. База оподаткування

214.1. У разі обчислення податку із застосуванням адвалорних ставок базою оподаткування є:

214.1.1. вартість реалізованого товару (продукції), виробленого на митній території України, за встановленими виробником максимальними роздрібними цінами з урахуванням податку на додану вартість та акцизного податку;

{Підпункт 214.1.1 пункту 214.1 статті 214 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

214.1.2. вартість товарів (продукції), що ввозяться на митну територію України, за встановленими імпортером максимальними роздрібними цінами на товари (продукцію), які він імпортує, з урахуванням податку на додану вартість та акцизного податку;

{Підпункт 214.1.2 пункту 214.1 статті 214 в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

214.1.3. вартість реалізованої виробленої виробником електричної енергії, обчислена на підставі цін, що склалися на ринку електричної енергії в звітному (податковому) періоді

без урахування податку на додану вартість та акцизного податку, визначеного за ставкою, встановленою [підпунктом 215.3.9](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу.

Вартість реалізованої виробленої виробником електричної енергії дорівнює частці обсягу реалізованої виробленої ним електричної енергії у загальному обсязі реалізації електричної енергії виробника від загальної вартості реалізованої виробником електричної енергії у такому звітному періоді;

{Пункт 214.1 статті 214 доповнено підпунктом 214.1.3 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

214.1.4. вартість (з податком на додану вартість та без урахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів) підакцизних товарів, що реалізовані відповідно до [підпункту 213.1.9](#) пункту 213.1 статті 213 цього Кодексу.

{Пункт 214.1 статті 214 доповнено підпунктом 214.1.4 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

214.2. При визначенні бази оподаткування перерахунок іноземної валюти у валюту України здійснюється за курсом валюти, визначеним відповідно до [статті 39¹](#) цього Кодексу.

{Пункт 214.2 статті 214 в редакції Закону [№ 1200-VII від 10.04.2014](#)}

214.3. Митна вартість товарів, що ввозяться на митну територію України, визначається відповідно до [Митного кодексу України](#).

214.4. У разі обчислення податку із застосуванням специфічних ставок з підакцизних товарів (продукції) базою оподаткування є їх величина, визначена в одиницях виміру ваги, об'єму, кількості товару (продукції), об'єму циліндрів двигуна автомобіля або в інших натуральних показниках.

{Пункт 214.4 статті 214 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

214.5. У разі обчислення податку із застосуванням одночасно адвалорних та специфічних ставок податку базою оподаткування є база, визначена відповідно до [пунктів 214.1](#) та [214.4](#) цієї статті.

214.6. У разі наявності наднормативних втрат спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв, допущених з вини виробника під час виробництва підакцизних товарів (продукції), базою оподаткування є вартість (кількість) цих товарів, які можна було б виробити з наднормативно втрачених товарів (продукції).

Норми втрат і виходу спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного, спирту етилового ректифікованого плодового, спирту-сирцю виноградного, спирту-сирцю плодового та алкогольних напоїв затверджуються в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

{Абзац другий пункту 214.6 статті 214 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

214.7. При псуванні, знищенні, втраті підакцизних товарів (продукції), крім випадків, передбачених у [пункті 216.3](#) статті 216 цього Кодексу, базою оподаткування є вартість та обсяги втрачених товарів (продукції), що перевищують встановлені норми втрат згідно з [пунктом 214.6](#) статті 214 цього Кодексу.

{Пункт 214.8 статті 214 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Стаття 215. Підакцизні товари та ставки податку

215.1. До підакцизних товарів належать:

спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво (крім квасу "живого" бродіння);

{Абзац другий пункту 215.1 статті 215 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

тютюнові вироби, тютюн та промислові замінники тютюну;

рідини, що використовуються в електронних сигаретах;

{Пункт 215.1 статті 215 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

пальне, у тому числі товари (продукція), що використовуються як пальне для заправлення транспортних засобів, обладнання або пристроїв з двигунами внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення, з двигунами внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, з двигунами внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом та коди яких згідно з УКТ ЗЕД не зазначені у [підпункті 215.3.4](#) пункту 215.3 цієї статті (крім газу природного у газоподібному стані за кодом 2711 21 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#));

{Абзац пункту 215.1 статті 215 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

автомобілі легкові, кузови до них, причепа та напівпричепа, мотоцикли, транспортні засоби, призначені для перевезення 10 осіб і більше, транспортні засоби для перевезення вантажів;

{Абзац пункту 215.1 статті 215 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

електрична енергія.

{Пункт 215.1 статті 215 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

215.2. Ставки податку та перелік товарів, з яких справляється податок:

215.2.1. ставки податку встановлюються цією статтею і є єдиними на всій території України;

215.2.2. ставки податку встановлюються відповідно до визначень [розділу I](#) цього Кодексу:

адвалорні,

специфічні,

адвалорні та специфічні одночасно;

215.2.3. ставки акцизного податку на бензин моторний за кодами згідно з [УКТ ЗЕД](#) 2710 11 51 00, 2710 11 59 00, що містить тетраетилсвінець, збільшуються в 1,5 раза.

215.3. Податок справляється з таких товарів та обчислюється за такими ставками:

215.3.1. спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставка податку
2203 00	Пиво із солоду (солодове)	гривень за 1 літр	2,78
2204 (крім 2204 10, 2204 21 06 00, 2204 21 07 00, 2204 21 08 00, 2204 21 09 00, 2204 29 10 00), 2205 10 10 00, 2205 90 10 00, 2206 00 59 00, 2206 00 89 00	Звичайні (неігристі) вина, сушло виноградне, зброджені напої, фактична міцність яких вища за 1,2 відсотка об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за 15 відсотків об'ємних одиниць етилового спирту, за умови що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження	гривень за 1 літр	0,01
2204 10, 2204 21 06 00, 2204 21 07 00, 2204 21 08 00, 2204 21 09 00, 2204 29 10 00, 2205 10 10 00, 2205 90 10 00, 2206 00 39 00	Вина ігристі та вина газовані, зброджені напої, вина (напої) ароматизовані ігристі (газовані), фактична міцність яких вища за 1,2 відсотка об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за 15 відсотків об'ємних одиниць етилового спирту, за умови що етиловий спирт, який міститься у готовому продукті, має повністю ферментне (ендогенне) походження, які розливаються у пляшки, закорковані спеціальними пробками для таких напоїв типу "гриб", що утримуються на місці за допомогою стяжок або застібок, та/або мають надмірний тиск, спричинений наявністю діоксиду вуглецю у розчині на	-"	11,65

рівні не менше 1 бар при
температурі 20° С

2204, 2205, 2206 (вина та інші зброджені напої без додання етилового спирту в іншому місці не зазначені; вина та інші зброджені напої з доданням етилового спирту)	Вина та інші зброджені напої (у тому числі суміші із зброджених напоїв та суміші на основі зброджених напоїв), фактична міцність яких вища за 1,2 відсотка об'ємних одиниць етилового спирту, але не вища за 22 відсотки об'ємних одиниць етилового спирту	гривень за 1 літр	8,02
2204, 2205, 2206 (алкогольні напої з доданням або без додання етилового спирту в іншому місці не зазначені)	Алкогольні напої, фактична міцність яких вища за 22 відсотки об'ємних одиниць етилового спирту, інші суміші із зброджених напоїв та суміші на основі зброджених напоїв	гривень за 1 літр 100-відсоткового спирту	126,96
2206 00 31 00, 2206 00 51 00, 2206 00 81 00	Сидр і перрі (без додання спирту)	гривень за 1 літр	1,06
2207	Спирт етиловий, неденатурований, з концентрацією спирту 80 відсотків об'ємних одиниць або більше; спирт етиловий та інші спиртові дистиляти та спиртні напої, одержані шляхом перегонки, денатуровані, будь-якої концентрації	гривень за 1 літр 100-відсоткового спирту	126,96
2208	Спирт етиловий, неденатурований, з концентрацією спирту менш як 80 відсотків об'ємних одиниць, спиртові дистиляти та спиртні напої, одержані шляхом перегонки,	-"	126,96

лікери та інші напої, що містять спирт

2103 90 30 00, 2106 90	Тільки продукти з вмістом спирту етилового 8,5 відсотка об'ємних одиниць та більше	-"	169,27;

{Підпункт 215.3.1 пункту 215.3 статті 215 в редакції Законів [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 713-VII від 19.12.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 1621-VII від 31.07.2014](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#) - зміна щодо ставок акцизного податку на алкогольні напої, що підлягають маркуванню марками акцизного податку, набирає чинності з першого числа третього місяця з дня набрання чинності Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

215.3.2. тютюнові вироби, тютюн та промислові замінники тютюну:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставка податку
2401	Тютюнова сировина Тютюнові відходи	гривень за 1 кілограм (нетто)*	2836,08
2402 10 00 00	Сигари, включаючи сигари з відрізними кінцями, з вмістом тютюну	гривень за 1 кілограм (нетто)*	2836,08
2402 10 00 90	Сигарили, включаючи сигарили з відрізними кінцями, з вмістом тютюну	гривень за 1000 штук	2257,4
2402 20 90 10	Сигарети без фільтра, цигарки	гривень за 1000 штук	2257,4
2402 20 90 20	Сигарети з фільтром	гривень за 1000 штук	2257,4
2403 (крім 2403 99 90 10 - тютюновмісні вироби для електричного нагрівання (ТВЕН) за допомогою підігрівача з електронним управлінням)	Тютюн та замінники тютюну, інші, промислового виробництва; тютюн "гомогенізований" або "відновлений"; тютюнові екстракти та есенції	гривень за 1 кілограм (нетто)*	2836,08

2403 99 90 10	Тютюновмісні вироби для електричного нагрівання (ТВЕН) за допомогою підігрівача з електронним управлінням	гривень за 1000 штук	3019,85

* Вагою нетто вважається вага товару (продукції) без урахування ваги будь-якої тари чи упаковки;

{Підпункт 215.3.2 пункту 215.3 статті 215 в редакції Законів [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 1621-VII від 31.07.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Законів [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

215.3.2¹. сигарети та цигарки, сигарили:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставки податку
2402 20 90 10	Сигарети без фільтра, цигарки	відсотків	12
2402 20 90 20	Сигарети з фільтром	відсотків	12
2402 10 00 90	Сигарили, включаючи сигарили з відрізними кінцями, з вмістом тютюну	відсотків	12";

{Пункт 215.3 статті 215 доповнено підпунктом 215.3.2¹ згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

215.3.3. мінімальне акцизне податкове зобов'язання із сплати акцизного податку з тютюнових виробів:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставка податку
2402 20 90 10	Сигарети без фільтра, цигарки	гривень за 1000 штук	3019,85
2402 20 90 20	Сигарети з фільтром	гривень за 1000 штук	3019,85
2402 10 00 90	Сигарили, включаючи сигарили з відрізними кінцями, з вмістом тютюну	гривень за 1000 штук	3019,85, але не менше 2836,08 гривень за 1 кг нетто";

{Підпункт 215.3.3 пункту 215.3 статті 215 в редакції Законів [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 1621-VII від 31.07.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Законів [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

215.3.3¹. рідини, що використовуються в електронних сигаретах:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставка податку
3824 90 97 20	Рідини, що використовуються в електронних сигаретах	гривень за 1 літр	3000";

{Пункт 215.3 статті 215 доповнено підпунктом 215.3.3¹ згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

215.3.4. пальне:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Ставка акцизного податку у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції)	
		одиниця виміру (об'єм у літрах, приведених до t 15° C)	ставка

2707 50 10 00	суміші ароматичних	євро за 1000	213,50
2707 50 90 00	вуглеводнів, з яких 65 відсотків об'ємних одиниць або більше (включаючи втрати) переганяється при температурі до 250° C за методом, визначеним згідно з ASTM D 86	літрів	

Легкі дистиляти:

2710 12 11 10	для специфічних процесів	-"	213,50
2710 12 11 20	переробки		
2710 12 11 90	для хімічних перетворень у	-"	213,50
2710 12 15 10	процесах, крім зазначених у		
2710 12 15 20	товарних підкатегоріях		
2710 12 15 90	2710 12 11 10, 2710 12 11 20, 2710 12 11 90		

Бензини спеціальні:

2710 12 21 00	уайт-спірит	-"	213,50
2710 12 25 00	інші спеціальні бензини	-"	213,50
	Бензини моторні:		
2710 12 31 00	бензини авіаційні	-"	27*
	бензини моторні з вмістом свинцю 0,013 г/л або менше:		
2710 12 41 11	із вмістом не менш як 5 мас. %	євро за 1000	213,50
2710 12 41 12	біоетанолу або не менш як 5 мас.	літрів	
2710 12 41 13	% етил-трет-бутилового ефіру		
2710 12 41 31	або їх суміші		
2710 12 41 32			
2710 12 41 33			
2710 12 41 91			
2710 12 41 92			
2710 12 41 93			
2710 12 45 01			
2710 12 45 02			
2710 12 45 09			
2710 12 49 01			
2710 12 49 02			
2710 12 49 09			
2710 12 41 14	інші бензини	-"	213,50
2710 12 41 15			
2710 12 41 19			
2710 12 41 34			
2710 12 41 35			
2710 12 41 39			
2710 12 41 94			
2710 12 41 95			
2710 12 41 99			
2710 12 45 12			
2710 12 45 13			
2710 12 45 99			
2710 12 49 12			
2710 12 49 13			
2710 12 49 99			
2710 20 90 00	інші нафтопродукти	-"	213,50
2710 12 51 10	із вмістом свинцю більш як	євро за 1000	213,50
2710 12 51 20	0,013 г/л	літрів	
2710 12 51 90			
2710 12 59 10			

2710 12 59 20			
2710 12 59 90			
2710 12 70 00	Паливо для реактивних двигунів	-"	27*
2710 12 90 00	Інші легкі дистиляти	-"	213,50
	Середні дистиляти:		
2710 19 11 10	для специфічних процесів	-"	213,50
2710 19 11 20	переробки		
2710 19 11 90			
2710 19 15 10	для хімічних перетворень у	-"	213,50
2710 19 15 20	процесах, не зазначених у		
2710 19 15 90	товарній категорії 2710 19 11		
	Гас:		
2710 19 21 00	паливо для реактивних двигунів	-"	21*
2710 19 25 00	інший гас	-"	183
2710 19 29 00	Інші середні дистиляти	-"	183
2710 19 31 01	Важкі дистиляти (газойль)	євро за 1000	139,50
2710 19 31 10		літрів	
2710 19 31 20			
2710 19 31 30			
2710 19 31 40			
2710 19 35 01			
2710 19 35 10			
2710 19 35 20			
2710 19 35 30			
2710 19 35 40			
2710 19 43 00			
2710 19 46 00			
2710 19 47 10			
2710 19 47 90			
2710 19 48 00			
2710 20 11 00			
2710 20 15 00			
2710 20 17 00			
2710 20 19 00			
2710 19 62 00	Тільки паливо пічне побутове	-"	139,50
2710 19 64 00			
2710 19 68 10			
2710 19 68 20			
2710 19 68 90			

2710 20 31 00			
2710 20 35 00			
2710 20 39 00			
2710 19 51 00	Паливо рідке (мазут) для специфічних процесів переробки	-"	139,50
2710 19 55 00	Паливо рідке (мазут) для хімічних перетворень у процесах, крім зазначених у товарній підкатегорії 2710 19 51 00	-"	139,50
2711 11 00 00	Скrapлений газ природний	-"	3,67
2711 12 11 00	Скrapлений газ (пропан або суміш пропану з бутаном) та інші гази	євро за 1000 літрів	52
2711 12 19 00			
2711 12 91 00			
2711 12 93 00			
2711 12 94 00			
2711 12 97 00			
2711 13 10 00			
2711 13 30 00			
2711 13 91 00			
2711 13 97 00			
2711 14 00 00			
2711 19 00 00			
2707 10 10 00	Бензол	-"	195
2707 10 90 00			
2707 20 10 00	Толуол	-"	195
2707 20 90 00			
2707 30 10 00	Ксилол	-"	195
2707 30 90 00			
2901 10 00 90	Вуглеводні ациклічні насичені (крім бутану, ізобутану)	-"	213,50
2901 10 00 10	Бутан, ізобутан	-"	52
2905 11 00 00	Метанол технічний (метиловий спирт)	-"	245
2909 19 10 00	Інші ефіри прості, ефіроспирти, ефірофеноли, ефіроспиртофеноли, пероксиди спиртів, пероксиди простих ефірів, пероксиди кетонів	-"	213,50
2909 19 90 10			
2909 19 90 20			
2909 19 90 90			

(визначеного або невизначеного хімічного складу) та їх галогеновані, сульфовані, нітровані або нітрозовані похідні, крім диетилового ефіру (код згідно з [УКТ ЗЕД](#) 2909 11 00 00)

Антидетонатори, антиоксиданти, інгібітори смолоутворення, загусники, антикорозійні препарати та інші готові присадки, добавки для нафтопродуктів (включаючи бензин) або для інших рідин, які використовують з тією самою метою, що і нафтопродукти:

3811 11 10 00	антидетонатори	євро за 1000 літрів	213,50
3811 11 90 00			
3811 19 00 00			
3811 90 00 00	Інші	-"	245
3826 00 10 00	Біодизель та його суміші (що не містять або містять менш як 70 мас. % нафти або нафтопродуктів, одержаних з бітумінозних порід) на основі моноалкільних складних ефірів жирних кислот	-"	106
3826 00 90 00			
3824 90 97 10	Паливо моторне альтернативне	-"	162
2710 19 62 00 - 2710 19 68, 2710 19 71 00, 2710 19 75 00, 2710 19 99 00, 2710 20 31 00, 2710 20 35 00, 2710 20 39 00	Палива рідкі, на основі газойлів (дизпаливо), менш як 85 об.% яких, включаючи витрати, переганяється при температурі 350°C (за методом ISO 3405, еквівалентним методу ASTM D 86), крім палива пічного побутового, базових олив та інших мастильних матеріалів, та інших дистилятів, які під час фракційної розгонки за методом ISO 3405 (або аналогічним методом ASTM D 86) при температурі 350° C та атмосферному тиску переганяються не більше 35 об. %.	євро за 1000 літрів	213,50

3814 00 90 90	Тільки розчинники або розріджувачі на основі метанолу; інші готові суміші на основі метанолу	євро за 1000 літрів	245,50

* До ставки податку застосовується підвищувальний коефіцієнт 10 при:
ввезенні на митну територію України пального;
реалізації виробником виробленого в Україні пального.

Підвищувальний коефіцієнт 10 не застосовується для суб'єктів господарювання, які відповідно до [пункту 229.8](#) статті 229 цього Кодексу видали податковий вексель.

{Абзац четвертий примітки до підпункту 215.3.4 пункту 215.3 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Товари (продукція), що використовуються як пальне для заправлення транспортних засобів, обладнання або пристроїв з двигунами внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення, з двигунами внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, з двигунами внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом, коди яких згідно з УКТ ЗЕД не зазначені у цьому підпункті (крім газу природного у газоподібному стані за кодом 2711 21 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), оподатковуються за ставкою податку 213,5 євро за 1000 літрів.

{Абзац примітки до підпункту 215.3.4 пункту 215.3 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

{Пункт 215.3.4 статті 215 доповнено приміткою згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Підпункт 215.3.4 пункту 215.3 статті 215 в редакції Закону [№ 5471-VI від 06.11.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 5519-VI від 06.12.2012](#); в редакції Законів [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#), [№ 786-IX від 14.07.2020](#)}

215.3.5. Моторні транспортні засоби, призначені для перевезення 10 осіб і більше, включаючи водія (крім моторних транспортних засобів, зазначених у товарній позиції 8702 90 90 згідно з [УКТ ЗЕД](#)):

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Ставка податку у твердій сумі з одиниці реалізованого товару (продукції) (специфічні)
8702	Моторні транспортні засоби, призначені для перевезення 10 осіб і більше, включаючи водія:	
8702 10	- з двигуном внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення (дизелем або напівдизелем):	
	- - з робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 2 500 куб. см:	

8702 10 11	- - - нові:	
8702 10 11 10	- - - - з робочим об'ємом циліндрів двигуна не більш як 5 000 куб. см	0,003 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8702 10 11 30	- - - - з робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 5 000 куб. см	0,003 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8702 10 19	- - - що використовувалися:	
8702 10 19 10	- - - - з робочим об'ємом циліндрів двигуна не більш як 5 000 куб. см	0,003 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8702 10 19 90	- - - - з робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 5 000 куб. см	0,007 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
	- - з робочим об'ємом циліндрів двигуна не більш як 2 500 куб. см:	
8702 10 91 00	- - - нові	0,003 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8702 10 99 00	- - - що використовувалися	0,007 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8702 90	- інші:	
	- - з двигуном внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням:	
	- - - з робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 2800 куб. см:	
8702 90 11 00	- - - - нові	0,003 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8702 90 19 00	- - - - що використовувалися	0,007 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
	- - - з робочим об'ємом циліндрів двигуна не більш як 2800 куб. см:	
8702 90 31 00	- - - - нові	0,003 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна

8702 90 39 00	- - - - що використовувалися	0,007 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна.

Ставки податку для транспортних засобів, що використовувалися понад 8 років і відповідають коду 8702 згідно з [УКТ ЗЕД](#), застосовуються з коефіцієнтом 50;

{Підпункт 215.3.5 пункту 215.3 статті 215 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 713-VII від 19.12.2013](#), [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 1191-VII від 08.04.2014](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

215.3.5¹. автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені головним чином для перевезення людей, що відповідають товарній позиції 8703 згідно з [УКТ ЗЕД](#) (крім моторних транспортних засобів, зазначених у товарній позиції 8702 згідно з УКТ ЗЕД), включаючи вантажопасажирські автомобілі-фургони, гоночні автомобілі, у тому числі автомобілі, які в установленому законодавством порядку подаються до органів, що здійснюють державну реєстрацію транспортних засобів, для реєстрації або перереєстрації у зв'язку із зміною моделі транспортного засобу, що до переобладнання під час ввезення відповідала товарній позиції 8704 згідно з УКТ ЗЕД, а після переобладнання відповідає товарній позиції 8703 згідно з УКТ ЗЕД:

ставка податку (Ставка) для відповідного транспортного засобу визначається за формулою:

$$\text{Ставка} = \text{Ставка}_{\text{базова}} \times K_{\text{двигун}} \times K_{\text{вік}},$$

де Ставка_{базова} - ставка податку в євро за 1 штуку транспортного засобу:

з двигуном внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням та кривошипно-шатунним механізмом з об'ємом циліндрів до 3000 куб. сантиметрів (включно) - 50,0;

з двигуном внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням та кривошипно-шатунним механізмом з об'ємом циліндрів понад 3000 куб. сантиметрів - 100,0;

з двигуном внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення (дизелем або напівдизелем) з об'ємом циліндрів до 3500 куб. сантиметрів (включно) - 75,0;

з двигуном внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення (дизелем або напівдизелем) з об'ємом циліндрів понад 3500 куб. сантиметрів - 150,0;

$K_{\text{двигун}}$ - коефіцієнт, що визначається діленням об'єму циліндрів двигуна внутрішнього згоряння відповідного транспортного засобу в куб. сантиметрах на 1000 куб. сантиметрів;

$K_{\text{вік}}$ - коефіцієнт, що дорівнює кількості повних календарних років з року, наступного за роком виробництва відповідного транспортного засобу, до року визначення ставки податку (для нових транспортних засобів та транспортних засобів, що використовувалися до одного повного календарного року, коефіцієнт дорівнює 1, а для транспортних засобів, що використовувалися понад п'ятнадцять повних календарних років, коефіцієнт дорівнює 15).

Ставка податку для транспортних засобів, зазначених у товарній позиції 8703 90 10 10 згідно з [УКТ ЗЕД](#), оснащених виключно електричними двигунами (одним чи кількома), встановлюється у розмірі 1 євро за 1 кіловат-годину ємності електричного акумулятора таких транспортних засобів.

Ставка податку для транспортних засобів, зазначених у товарних підкатегоріях 8703 10 18 00 (для транспортних засобів, що приводяться в рух тільки електричним двигуном, одним або кількома), 8703 90 10 90, 8703 90 90 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#), встановлюється у розмірі 100 євро за 1 штуку.

{Пункт 215.3 статті 215 доповнено підпунктом 215.3.5¹ згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2611-VIII від 08.11.2018](#)}

215.3.5². моторні транспортні засоби для перевезення вантажів:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Ставка податку у твердій сумі з одиниці реалізованого товару (продукції) (специфічні)
8704	Моторні транспортні засоби для перевезення вантажів:	
8704 10	- автомобілі-самоскиди, призначені для використання на бездоріжжі:	
8704 10 10	- - з двигуном внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення (дизелем або напівдизелем) або з двигуном внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням:	
8704 10 10 10	- - - вантажопідйомністю понад 75 т	0,016 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 10 10 90	- - - інші	0,016 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 10 90	- - інші:	
8704 10 90 10	- - - автомобілі-самоскиди масою до 5 т	0,01 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 10 90 90	- - - інші	0,01 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
	- інші з двигуном внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення (дизелем або напівдизелем):	
8704 21	- - з повною масою транспортного засобу не більш як 5 т:	
	- - - з робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 2500 куб. см:	

8704 21 31 00	- - - - - нові	0,01 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 21 39 00	- - - - - що використовувалися	0,02 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
	- - - - з робочим об'ємом циліндрів двигуна не більш як 2500 куб. см:	
8704 21 91 00	- - - - - нові	0,01 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 21 99 00	- - - - - що використовувалися	0,02 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 22	- - з повною масою транспортного засобу понад 5 т, але не більш як 20 т:	
8704 22 91 00	- - - - нові	0,013 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 22 99 00	- - - - що використовувалися	0,026 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 23	- - з повною масою транспортного засобу понад 20 т:	
8704 23 91 00	- - - - нові	0,016 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 23 99 00	- - - - що використовувалися	0,033 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
	- інші з двигуном внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням:	
8704 31	- - з повною масою транспортного засобу не більш як 5 т:	
	- - - - з робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 2800 куб. см	
8704 31 31 00	- - - - - нові	0,01 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна

8704 31 39 00	- - - - - що використовувалися	0,02 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
	- - - - з робочим об'ємом циліндрів двигуна не більш як 2 800 куб. см:	
8704 31 91 00	- - - - - нові	0,01 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 31 99 00	- - - - - що використовувалися	0,020 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 32	- - з повною масою транспортного засобу понад 5 т:	
8704 32 91 00	- - - - нові	0,013 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8704 32 99 00	- - - - що використовувалися	0,026 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна.

Ставки податку для транспортних засобів, що відповідають коду 8704 згідно з [УКТ ЗЕД](#), застосовуються для автомобілів, що використовувалися з 5 до 8 років з коефіцієнтом 40 для автомобілів, що використовувалися понад 8 років з коефіцієнтом - 50.

{Пункт 215.3 статті 215 доповнено підпунктом 215.3.5² згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

215.3.6. кузови для автомобілів, зазначених у товарній позиції згідно з [УКТ ЗЕД](#) 8703:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Ставка податку у твердій сумі з одиниці реалізованого товару (продукції) (специфічні)
8707	Кузови (включаючи кабіни) для моторних транспортних засобів товарних позицій 8701-8705:	
8707 10	- кузови для моторних транспортних засобів товарної позиції 8703:	
8707 10 10	- - для промислового складення:	
8707 10 10 10	- - - укомплектовані	218 євро за 1 штуку

8707 10 10 20	- - - не укомплектовані	218 євро за 1 штуку
8707 10 90	- - інші:	
8707 10 90 10	- - - що використовувалися п'ять років або менше	872 євро за 1 штуку
8707 10 90 20	- - - що використовувалися понад п'ять років	872 євро за 1 штуку
8707 10 90 90	- - - інші	872 євро за 1 штуку

{Підпункт 215.3.6 пункту 215.3 статті 215 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1166-VII від 27.03.2014](#)}

215.3.7. мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з допоміжним двигуном, з колясками або без них:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Ставка податку у твердій сумі з одиниці реалізованого товару (продукції) (специфічні)
8711 10 00 00	Мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з допоміжним двигуном, з колясками або без них, з двигуном внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом і робочим об'ємом циліндрів двигуна не більш як 50 куб. см	0,062 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8711 20	Мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з допоміжним двигуном, з колясками або без них, з двигуном внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом і робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 50 куб. см, але не більш як 250 куб. см	0,062 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8711 30	Мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з допоміжним двигуном, з колясками або без них, з двигуном внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом і робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 250 куб. см, але не більш як 500 куб. см	0,062 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна

8711 40 00 00	Мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з допоміжним двигуном, з колясками або без них, з двигуном внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом і робочим об'ємом циліндрів понад 500 куб. см, але не більш як 800 куб. см	0,443 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8711 50 00 00	Мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з допоміжним двигуном, з колясками або без них, з двигуном внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом і робочим об'ємом циліндрів понад 800 куб. см	0,447 євро за 1 куб. см об'єму циліндрів двигуна
8711 90	Мотоцикли (включаючи мопеди) та велосипеди з електричним двигуном, з колясками або без них, тобто крім тих, що з двигуном внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом; коляски	22 євро за 1 штуку.

{Підпункт 215.3.7 пункту 215.3 статті 215 в редакції Законів [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

215.3.8. причеи та напівпричеи для тимчасового проживання у кемпінгах, типу причіпних будиночків:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Ставка податку у твердій сумі з одиниці реалізованого товару (продукції) (специфічні)
8716 10 99 00	причеи та напівпричеи для тимчасового проживання у кемпінгах, типу причіпних будиночків масою понад 3500 кг, крім тих, що складаються	109 євро за 1 штуку

215.3.9. електрична енергія:

Код товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Одиниця виміру	Ставки податку (адвалорна)
2716 00 00 00	Електроенергія	відсотків	3,2;

{Пункт 215.3 статті 215 доповнено підпунктом 215.3.9 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

215.3.10. Для пива, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюну та промислових заміників тютюну, реалізованих відповідно до [підпункту 213.1.9](#) пункту 213.1 статті 213 цього Кодексу, ставка податку становить 5 відсотків.

{Пункт 215.3 статті 215 доповнено підпунктом 215.3.10 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

{Пункт 215.3 статті 215 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); в редакції Закону [№ 4235-VI від 22.12.2011](#)}

{Статтю 215¹ виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Стаття 216. Дата виникнення податкових зобов'язань

216.1. Датою виникнення податкових зобов'язань щодо підакцизних товарів (продукції), вироблених на митній території України, є дата їх реалізації особою, яка їх виробляє, незалежно від цілей і напрямів подальшого використання таких товарів (продукції), крім випадків, зазначених у [статтях 225](#) та [229](#) цього Кодексу.

216.2. Датою виникнення податкового зобов'язання щодо зіпсованого, знищеного, втраченого підакцизного товару (продукції) є дата складання відповідного акта. У цьому пункті втраченим є товар (продукція), місцезнаходження якого платник податку не може встановити.

216.3. Податкове зобов'язання щодо втраченого підакцизного товару (продукції) не виникає, якщо:

а) платник податку документально зафіксував ці втрати та надав контролюючим органам необхідні докази того, що відповідний підакцизний товар (продукцію) утрачено внаслідок аварії, пожежі, повені чи інших форс-мажорних обставин і його використання на митній території України є неможливим;

б) підакцизний товар (продукцію) утрачено внаслідок випаровування в процесі виробництва, обробки, переробки, зберігання чи транспортування такого товару (продукції) чи з іншої причини, пов'язаної з природним результатом. Ця вимога застосовується у разі втрати підакцизних товарів (продукції) у межах нормативів втрат, які затверджуються в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

{Підпункт "б" пункту 216.3 статті 216 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4834-VI від 24.05.2012](#); щодо змін додатково див. [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5412-VI від 02.10.2012](#)}

216.4. Датою виникнення податкових зобов'язань у разі ввезення підакцизних товарів (продукції) на митну територію України є дата подання контролюючому органу [митної декларації](#) для митного оформлення або дата нарахування такого податкового зобов'язання контролюючим органом у визначених законодавством випадках.

216.5. При передачі підакцизних товарів (продукції), вироблених з давальницької сировини, датою виникнення податкових зобов'язань є дата їх відвантаження виробником замовнику або за його дорученням іншій особі.

216.6. При використанні підакцизних товарів (продукції) для власних виробничих потреб датою виникнення податкових зобов'язань є дата їх передачі для такого використання, крім використання для виробництва підакцизних товарів (продукції).

{Пункт 216.7 статті 216 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Пункт 216.8 статті 216 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

216.9. Датою виникнення податкових зобов'язань щодо реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів є дата здійснення розрахункової операції відповідно до [Закону України](#) "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій в сфері торгівлі, громадського харчування та послуг", для безготівкових розрахунків - дата оформлення розрахункового документа на суму проведеної операції, який підтверджує факт продажу, а у разі реалізації товарів фізичними особами - підприємцями, які сплачують єдиний податок, - дата надходження оплати за проданий товар.

{Статтю 216 доповнено пунктом 216.9 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); в редакції Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

216.10. Датою виникнення податкових зобов'язань щодо постачання електроенергії є дата підписання акту прийому-передачі електроенергії.

{Статтю 216 доповнено пунктом 216.10 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

216.11. Датою виникнення податкових зобов'язань у разі здійснення переобладнання вантажного транспортного засобу, який відповідає товарній позиції 8704 згідно з [УКТ ЗЕД](#), у легковий автомобіль, який відповідає товарній позиції 8703 згідно з [УКТ ЗЕД](#), є дата видачі документа про відповідність переобладнаного автомобіля вимогам безпеки дорожнього руху. У цьому випадку акцизний податок сплачується власником такого транспортного засобу не пізніше дати подання документів до органу, що здійснює державну реєстрацію транспортних засобів, для реєстрації або перереєстрації такого транспортного засобу.

{Статтю 216 доповнено пунктом 216.11 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2611-VIII від 08.11.2018](#)}

216.12. Датою виникнення податкових зобов'язань щодо операцій, визначених у [підпункті 213.1.12](#) пункту 213.1 статті 213 цього Кодексу, є дата реалізації таких обсягів пального або спирту етилового.

{Статтю 216 доповнено пунктом 216.12 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

216.13. Датою виникнення податкових зобов'язань щодо операцій, визначених у [підпункті 213.1.13](#) пункту 213.1 статті 213 цього Кодексу, є дата використання товарів (продукції) як пального для заправлення транспортних засобів, обладнання або пристроїв з двигунами внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення, з двигунами внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, з двигунами внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом, коди яких згідно з [УКТ ЗЕД](#) не зазначені у [підпункті 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу (крім газу природного у газоподібному стані за кодом 2711 21 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)).

{Статтю 216 доповнено пунктом 216.13 згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Стаття 217. Порядок обчислення податку з підакцизних товарів (продукції), вироблених на митній території України, а також з підакцизних товарів (продукції), реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю, та з товарів (продукції), використаних як пальне

{Назва статті 217 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

217.1. Суми податку, що підлягають сплаті, з підакцизних товарів (продукції), вироблених на митній території України, з підакцизних товарів (продукції), реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю, та товарів (продукції), коди яких згідно з УКТ ЗЕД не зазначені у [підпункті 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу (крім газу природного у газоподібному стані за кодом 2711 21 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), які використані як паливо для заправлення транспортних засобів, обладнання або пристроїв з двигунами внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення, з двигунами внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, з двигунами внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом, визначаються платником податку самостійно виходячи з об'єктів оподаткування, бази оподаткування та ставок цього податку, що діють на дату виникнення податкових зобов'язань.

{Пункт 217.1 статті 217 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

217.2. Суми податку з підакцизних товарів (продукції), вироблених з давальницької сировини, визначаються виробником (переробником), виходячи з об'єктів оподаткування, бази оподаткування та ставок цього податку, що діють на дату відвантаження готової продукції її замовнику або за його дорученням іншій особі.

217.3. Податок з підакцизних товарів (продукції), вироблених на митній території України, та товарів (продукції), коди яких згідно з УКТ ЗЕД не зазначені у [підпункті 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу (крім газу природного у газоподібному стані за кодом 2711 21 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), які використані як паливо для заправлення транспортних засобів, обладнання або пристроїв з двигунами внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення, з двигунами внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, з двигунами внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом, на які встановлені ставки податку в іноземній валюті, сплачується у національній валюті і розраховується за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком України, що діє на перший день кварталу, в якому здійснюється реалізація товару (продукції), і залишається незмінним протягом кварталу.

{Абзац другий пункту 217.3 статті 217 виключено на підставі Закону [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

{Пункт 217.3 статті 217 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

217.4. Забороняється сплата сум податку шляхом взаємних заборгованостей, зустрічних зобов'язань, векселями та в інших формах, що не передбачають сплати сум такого податку коштами.

217.5. У разі повного або часткового повернення покупцем підакцизних товарів (продукції), вироблених (виготовлених) на митній території України, продавцю для усунення недоліків товару (продукції) або його знищення (переробки) у зв'язку з неможливістю усунення таких недоліків, платник податку - продавець проводить коригування податкових зобов'язань зі сплати акцизного податку у звітному періоді, у якому відбулося таке повернення.

Сума коригування обчислюється платником податку із застосуванням максимальних роздрібних цін, ставок акцизного податку з урахуванням мінімального податкового зобов'язання зі сплати акцизного податку, які діяли на дату виникнення податкового зобов'язання щодо таких товарів (продукції).

Сума коригування зазначається в декларації з акцизного податку за звітний період, у якому відбулось таке повернення.

У разі подальшої реалізації цих товарів (продукції) зобов'язання з акцизного податку обчислюються у загальному порядку.

217.6. Для пального, при виробництві якого в якості сировини використані інші оподатковувані підакцизні товари, сума податку до сплати зменшується на суму податку, розрахованого для такої сировини.

Сума податку щодо сировини, що підлягає відніманню, обчислюється із застосуванням ставок податку на таку сировину, чинних на дату реалізації пального. У разі якщо така сума перевищує суму податку з пального, виробленого з такої сировини, різниця платнику не відшкодовується.

Норми цього пункту застосовуються під час функціонування системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, визначеної [статтею 232](#) цього Кодексу.

{Абзац третій пункту 217.6 статті 217 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Статтю 217 доповнено пунктом 217.6 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Стаття 218. Порядок обчислення податку з товарів, які ввозяться на митну територію України

218.1. Суми податку з товарів (продукції), які ввозяться на митну територію України, що підлягають сплаті, визначаються платниками податку самостійно, виходячи з об'єктів оподаткування, бази оподаткування та ставок цього податку.

218.2. Податок із підакцизних товарів (продукції), що ввозяться на митну територію України, обчислюється у національній валюті за курсом валюти, визначеним відповідно до статті 39¹ цього Кодексу.

{Пункт 218.2 статті 218 в редакції Закону [№ 1200-VII від 10.04.2014](#)}

218.3. У разі втрати товарів, що перебувають під митним контролем у митних режимах, в яких надано звільнення або умовне звільнення від оподаткування, нецільового використання цих товарів або в разі невиконання у строки, встановлені [Митним кодексом України](#), заходів щодо завершення таких митних режимів суми податку, що підлягають сплаті, визначаються виходячи з об'єктів оподаткування, бази оподаткування та ставок цього податку, що діяли на день подання митної декларації при розміщенні у відповідний митний режим. При цьому особа, відповідальна за дотримання митного режиму, зобов'язана сплатити таку суму та пеню, нараховану відповідно до [статті 129](#) цього Кодексу, розраховану з дня надання звільнення або умовного звільнення від оподаткування.

{Пункт 218.3 статті 218 в редакції Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

218.4. У разі повного або часткового повернення імпортером підакцизних товарів (продукції), ввезених на митну територію України, продавцю у зв'язку з непридатністю їх для реалізації на митній території України, платник податків - імпортер проводить коригування податкових зобов'язань зі сплати акцизного податку у звітному періоді, у якому відбулось повернення невикористаних та пошкоджених марок, або контролюючому органу, який видав марки, надані відповідні документи, що підтверджують втрату марок.

Сума коригування обчислюється платником податку із застосуванням максимальних роздрібних цін, ставок акцизного податку з урахуванням мінімального податкового

зобов'язання зі сплати акцизного податку, які діяли на дату виникнення податкового зобов'язання щодо таких товарів (продукції).

Сума коригування зазначається в декларації з акцизного податку за відповідний звітний період. При цьому сума акцизного податку за бажанням імпортера повертається йому на поточний рахунок у банку або зараховується при придбанні наступних партій марок акцизного податку.

{Статтю 219 виключено на підставі Закону [№ 4915-VI від 07.06.2012](#)}

{Статтю 219 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Стаття 220. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів за адвалорними ставками

{Назва статті 220 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{На часткову зміну положень статті 220 виробники або імпортери тютюнових виробів можуть подати у місяці, в якому опубліковано Закон [№ 4235-VI від 22.12.2011](#), нову декларацію про встановлені максимальні роздрібні ціни, включаючи останній робочий день цього календарного місяця - див. пункт 2 розділу II Закону [№ 4235-VI від 22.12.2011](#)}

220.1. Встановлення максимальних роздрібних цін на підакцизні товари (продукцію) здійснюється виробником або імпортером товарів (продукції) шляхом декларування таких цін.

220.2. Декларація про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію) (далі - декларація), встановлені виробником або імпортером товарів (продукції), подається до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, засобами електронного зв'язку в електронній формі, визначеній центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законами України "[Про електронні документи та електронний документообіг](#)" та "[Про електронні довірчі послуги](#)".

{Пункт 220.2 статті 220 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

220.3. У декларації повинні міститися відомості про встановлені виробником або імпортером максимальні роздрібні ціни на всі підакцизні товари (продукцію), що виробляються ним в Україні, або на всі підакцизні товари (продукцію), що імпортуються ним в Україну, і дата, з якої встановлюються максимальні роздрібні ціни.

220.4. Декларація подається виробником або імпортером підакцизних товарів (продукції) до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, не пізніше ніж 10 та 25 числа місяця.

{Пункт 220.4 статті 220 із змінами, внесеними згідно з Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#); в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

220.5. Декларація не приймається у разі:

подання пізніше ніж за п'ять календарних днів до дати встановлення у ній максимальних роздрібних цін;

невідповідності її форми тій, що визначена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Абзац третій пункту 220.5 статті 220 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

{Пункт 220.5 статті 220 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

220.6. Декларація подається засобами електронного зв'язку в електронній формі уповноваженою особою виробника або імпортера підакцизних товарів (продукції) та вважається прийнятою за наявності квитанції про отримання податкової декларації засобами електронного зв'язку, що містить дату прийняття та реєстраційного номера прийнятої декларації.

{Пункт 220.6 статті 220 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

220.7. Установлені виробником або імпортером максимальні роздрібні ціни на перелічені у декларації товари (продукцію) не пізніше ніж 10 числа запроваджуються з 15 числа місяця, в якому подається декларація, а установлені не пізніше ніж 25 числа - з 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому декларацію подано центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, і діють до їх зміни у порядку, встановленому цим Кодексом.

{Пункт 220.7 статті 220 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

220.8. У разі потреби у зміні будь-яких відомостей, що містяться у декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію), поданій їх виробником або імпортером центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, виробник або імпортер повинен подати таким органам нову декларацію.

{Пункт 220.8 статті 220 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

220.9. Зміна будь-яких відомостей, що містяться у декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію), поданій їх виробником або імпортером центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, може здійснюватися не частіше двох разів на місяць.

{Пункт 220.9 статті 220 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Пункт 220.10 статті 220 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

220.11. Встановлені виробником або імпортером максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію) повинні наноситися на споживчу упаковку таких товарів разом з датою їх виробництва.

Стаття 221. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів

221.1. Обчислення сум податку з тютюнових виробів здійснюється одночасно за адвалорними та специфічними ставками.

221.2. При визначенні податкового зобов'язання на сигарети, цигарки, сигарили одного найменування сума акцизного податку, обчислена одночасно за встановленими адвалорною та специфічною ставками акцизного податку, не повинна бути меншою встановленого мінімального акцизного податкового зобов'язання.

{Пункт 221.2 статті 221 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

221.3. За наявності у місці торгівлі тютюновими виробами таких виробів одного найменування, на пачках, коробках та сувенірних коробках яких зазначені різні максимальні роздрібні ціни, продаж таких тютюнових виробів здійснюється за цінами, не вищими ніж ті, що зазначені на відповідних пачках, коробках та сувенірних коробках, збільшеними на суму акцизного податку з реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну.

{Пункт 221.3 статті 221 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

221.4. Контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, які здійснюють роздрібну торгівлю тютюновими виробами, вимог щодо максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби, встановлених виробниками або імпортерами таких виробів, та правильності нарахування акцизного податку з реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну здійснюють контролюючі органи.

{Пункт 221.4 статті 221 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

221.5. У разі реалізації тютюнової сировини суб'єктам господарювання, які не є виробниками тютюнових виробів та/або тютюново-ферментаційними заводами, із суб'єктів, що здійснили таку реалізацію, справляється штраф у розмірі 200 відсотків вартості реалізованої тютюнової сировини. Реалізована таким чином сировина підлягає конфіскації та знищенню.

{Статтю 221 доповнено пунктом 221.5 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

221.6. Частка загальної суми податкових зобов'язань з акцизного податку на сигарети повинна становити не менше 60 відсотків середньозваженої роздрібною ціни продажу сигарет.

У разі якщо частка загальної суми податкових зобов'язань з акцизного податку на сигарети за попередній рік менша за 60 відсотків середньозваженої роздрібною ціни продажу сигарет за той самий рік, під час визначення податкового зобов'язання на сигарети за кодами [УКТ ЗЕД](#) 2402 20 90 10, 2402 20 90 20 з 1 квітня до 31 грудня поточного року сума акцизного податку не повинна бути меншою за встановлене мінімальне акцизне податкове зобов'язання, помножене на коефіцієнт 1,1.

{Статтю 221 доповнено пунктом 221.6 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#) - набуває чинності з 1 січня 2025 року, див. [пункт 1](#) розділу II Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

Стаття 222. Порядок і строки сплати податку

222.1. Строки сплати податку з підакцизних товарів (продукції), вироблених на митній території України, з підакцизних товарів (продукції), реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю, та товарів (продукції), коди яких згідно з [УКТ ЗЕД](#) не зазначені у [підпункті 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу (крім газу природного у газоподібному стані за кодом 2711 21 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), які використані як паливо для заправлення транспортних засобів, обладнання або пристроїв з двигунами внутрішнього згоряння із запалюванням від стиснення, з двигунами внутрішнього згоряння з іскровим запалюванням, з двигунами внутрішнього згоряння з кривошипно-шатунним механізмом

{Абзац перший пункту 222.1 статті 222 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); пункт 222.1 статті 222 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

222.1.1. Суми податку перераховуються до бюджету платниками акцизного податку протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого цим Кодексом для подання податкової декларації за місячний податковий період.

{Підпункт 222.1.1 пункту 222.1 статті 222 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

222.1.2. Суми податку з алкогольних напоїв, для виробництва яких використовується спирт етиловий неденатурований, сплачуються при придбанні марок акцизного податку.

Суми податку з урахуванням мінімального акцизного податкового зобов'язання із сплати акцизного податку на тютюнові вироби та ставок податку, діючих відповідно до норм цього Кодексу, виробниками тютюнових виробів сплачуються до бюджету протягом п'ятнадцяти робочих днів після отримання марок акцизного податку з доплатою (у разі потреби) на день подання [податкової декларації](#). Якщо зазначений строк припадає на день наступного бюджетного року, сума акцизного податку сплачується виробникам тютюнових виробів до закінчення бюджетного року, в якому отримані марки.

{Підпункт 222.1.2 пункту 222.1 статті 222 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#); в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

Суми податку з рідин, що використовуються в електронних сигаретах, сплачуються виробниками таких рідин до бюджету протягом 15 робочих днів з дня отримання марок акцизного податку. Якщо зазначений строк припадає на день наступного бюджетного року, сума акцизного податку сплачується виробникам рідин, що використовуються в електронних сигаретах, до закінчення бюджетного року, в якому отримані марки.

{Підпункт 222.1.2 пункту 222.1 статті 222 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі невиконання умов, визначених абзацами другим і третім цього підпункту, марки за наступними заявками-розрахунками виробників тютюнових виробів та виробників рідин, що використовуються в електронних сигаретах, не видаються до дня, в якому здійснено в повному обсязі сплату акцизного податку та штрафних санкцій, розрахованих відповідно до [пункту 126.2](#) статті 126 цього Кодексу.

{Підпункт 222.1.2 пункту 222.1 статті 222 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

222.1.3. Підприємства, які виробляють вина виноградні з додаванням спирту та міцні, вермути, інші зброджені напої з додаванням спирту, суміші із зброджених напоїв з додаванням спирту, суміші зброджених напоїв з безалкогольними напоями з додаванням спирту, сплачують податок при придбанні марок акцизного податку на суму, розраховану із ставок податку на готову продукцію, вироблену з виноматеріалів чи сусла, при виробництві яких використовується спирт етиловий.

222.1.4. Власник готової продукції, виробленої з давальницької сировини, сплачує податок виробнику (переробнику) не пізніше дати відвантаження готової продукції такому власнику або за його дорученням іншій особі.

222.1.5. Умовою відвантаження виробником готової продукції, виробленої з давальницької сировини, його замовнику або за його дорученням іншій особі є

документальне підтвердження банківської установи про перерахування відповідної суми податку на поточний рахунок виробника.

222.2. Сплата податку в разі ввезення підакцизних товарів на митну територію України

222.2.1. Податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) сплачується платниками податку до або в день подання митної декларації.

222.2.2. У разі ввезення маркованої підакцизної продукції на митну територію України податок сплачується під час придбання марок акцизного податку з доплатою (у разі потреби) на день подання митної декларації.

{Підпункт 222.2.3 пункту 222.2 статті 222 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

222.2.4. Платники акцизного податку при зверненні до органів, що здійснюють державну реєстрацію транспортних засобів, для реєстрації або перереєстрації переобладнаного вантажного транспортного засобу у легковий автомобіль зобов'язані пред'явити квитанції або платіжні доручення про сплату податку з відміткою банку про дату виконання платіжного доручення.

{Пункт 222.2 статті 222 доповнено підпунктом 222.2.4 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2611-VIII від 08.11.2018](#)}

222.3. Сплата податку при реалізації суб'єктом господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів.

222.3.1. Суми податку перераховуються до бюджету суб'єктом господарювання роздрібною торгівлю, який здійснює реалізацію підакцизних товарів, протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого цим Кодексом для подання податкової декларації за місячний податковий період.

222.3.2. Особа - суб'єкт господарювання роздрібною торгівлю, який здійснює реалізацію підакцизних товарів, сплачує податок за місцем здійснення реалізації таких товарів.

{Статтю 222 доповнено пунктом 222.3 згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Стаття 223. Складення та подання декларації з акцизного податку

223.1. Базовий податковий період для сплати податку відповідає календарному місяцю.

223.2. Платники податку, визначені [пунктом 212.1](#) статті 212 цього Кодексу (крім імпортерів підакцизних товарів, зазначених у [підпунктах 215.3.4, 215.3.5, 215.3.5¹, 215.3.5², 215.3.6, 215.3.7, 215.3.8](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу), подають щомісяця не пізніше 20 числа наступного звітного (податкового) періоду контролюючому органу за місцем реєстрації [декларацію з акцизного податку](#) за формою, затвердженою у порядку, встановленому [статтею 46](#) цього Кодексу.

{Пункт 223.2 статті 223 в редакції Законів [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Стаття 224. Контроль за сплатою податку

224.1. Контроль за правильністю обчислення і своєчасністю сплати до бюджету податку з підакцизних товарів (продукції), що виробляються на території України, здійснюється контролюючими органами.

224.2. Контроль за правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджету податку з підакцизних товарів (продукції), що ввозяться на митну територію України, під час митного оформлення здійснюється контролюючими органами.

{Пункт 224.2 статті 224 в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

Стаття 225. Особливості оподаткування алкогольних напоїв

225.1. Суб'єкт господарювання зобов'язаний сплатити податок або подати контролюючому органу за своїм місцезнаходженням до отримання з акцизного складу спирту етилового неденатурованого, призначеного для переробки на алкогольні напої (крім виноматеріалів та вермутів), податковий вексель, який є забезпеченням виконання зобов'язання такого платника у строк до 90 календарних днів, починаючи з дня видачі податкового векселя, сплатити суму податку, розраховану за ставками для цієї продукції.

{Пункт 225.1 статті 225 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5074-VI від 05.07.2012](#)}

225.2. Під час отримання спирту етилового неденатурованого підприємство-векселедавець за участю представника контролюючого органу на акцизному складі складає акт про фактично отриману кількість спирту та розрахунок акцизного податку виходячи з фактично отриманої кількості спирту. Цей акт є коригуванням вже сплаченої суми податку або наданого податкового векселя із зазначенням остаточної суми податку, яка підлягає сплаті.

225.3. Скоригована сума податку в податковому векселі сплачується частково у разі придбання марок акцизного податку в період дії такого векселя.

225.4. Податковий вексель вважається погашеним векселедавцем у разі сплати суми податку в повному обсязі та в зазначений у податковому векселі строк.

225.5. Сума податку, на яку погашається вексель, визначається виходячи з фактично отриманої кількості спирту (згідно з актом) та ставок податку на готову продукцію, зменшується на суму податку, розраховану виходячи з фактично втраченої кількості спирту етилового при транспортуванні та зберіганні, у процесі виробництва готової продукції в межах норм, затверджених у встановленому порядку, а також фактично повернутого невинного браку. Розрахунок суми зменшення податку проводиться у [порядку](#), встановленому Кабінетом Міністрів України.

225.6. У разі експорту (вивезення) підакцизних товарів (продукції) за межі митної території України сума податку для погашення податкового векселя визначається з урахуванням обсягів відвантаженої на експорт продукції згідно з належно оформленою митною декларацією.

225.7. У разі якщо передбачений цією статтею податковий вексель не погашається у визначений строк, векселедержатель вчиняє протест такого векселя у неплатежі згідно із законодавством та звертається протягом одного робочого дня з дати вчинення протесту до банку, який здійснив аваль цього векселя, з опротестованим векселем. Банк-аваліст зобов'язаний не пізніше операційного дня, що настає за датою звернення векселедержателя з опротестованим векселем, переказати суму, зазначену в цьому векселі, векселедержателю. Забороняється часткове погашення податкового векселя після закінчення строку, на який він виданий.

225.8. У разі якщо податковий вексель, строк сплати за яким настав, не погашений, наступний вексель не може бути виданий таким суб'єктом.

225.9. Виноматеріали, що реалізуються підприємствам вторинного виноробства, які використовують ці виноматеріали для виробництва готової продукції, не оподатковуються.

В інших випадках реалізація виноматеріалів оподатковується за ставками податку на виноробну продукцію, встановленими [підпунктом 215.3.1](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу.

Стаття 226. Виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах

{Назва статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

226.1. У разі виробництва на митній території України алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, чи ввезення таких товарів на митну територію України платники податку зобов'язані забезпечити їх маркування марками встановленого зразка у такий спосіб, щоб марка акцизного податку розривалася під час відкупорювання (розкривання) товару.

{Пункт 226.1 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

226.2. Наявність наклеєної в установленому порядку марки акцизного податку встановленого зразка на пляшці (упаковці) алкогольного напою, пачці (упаковці) тютюнового виробу чи ємності (упаковці) з рідиною, що використовується в електронних сигаретах, є однією з умов для ввезення на митну територію України і продажу таких товарів споживачам, а також підтвердженням сплати податку та легальності ввезення товарів.

{Пункт 226.2 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

226.3. Виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, здійснюються відповідно до [положення](#), затвердженого Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 226.3 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

226.4. Марки акцизного податку для вироблених в Україні алкогольних напоїв і тютюнових виробів відрізняються від марок для ввезених на митну територію України алкогольних напоїв і тютюнових виробів дизайном та кольором.

Марки акцизного податку для вироблених в Україні тютюнових виробів за кодом [УКТ ЗЕД](#) 2402 20 90 20 та 2402 20 90 10 відрізняються від марок акцизного податку для вироблених в Україні інших тютюнових виробів дизайном і кольором. Марки акцизного податку для ввезених в Україну тютюнових виробів за кодом УКТ ЗЕД 2402 20 90 20 та 2402 20 90 10 відрізняються від марок акцизного податку для ввезених в Україну інших тютюнових виробів дизайном і кольором.

{Пункт 226.4 статті 226 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#) - набирає чинності з 1 липня 2018 року, див. [пункт 1](#) розділу II Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

226.5. Маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, здійснюється марками акцизного податку, [зразки](#) яких затверджуються Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 226.5 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

226.6. Маркуванню підлягають усі алкогольні напої з вмістом спирту етилового понад 8,5 відсотка об'ємних одиниць. Маркування вироблених в Україні алкогольних напоїв із вмістом спирту етилового до 8,5 відсотка об'ємних одиниць не здійснюється.

{Пункт 226.6 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

226.7. Кожна марка акцизного податку на алкогольні напої повинна мати окремий номер, місяць і рік випуску марки та позначення про суму сплаченого акцизного податку за одиницю маркованої продукції, крім суми акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі алкогольних напоїв.

{Пункт 226.7 статті 226 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

226.8. Кожна марка акцизного податку на тютюнові вироби повинна мати окремий номер та позначення про квартал і рік випуску марки.

На марку акцизного податку на сигарети, цигарки та сигарили додатково наноситься кількість штук у пачці (упаковці).

{Пункт 226.8 статті 226 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Виробники та імпортери тютюнових виробів ведуть облік та звітують про використання марок акцизного податку за видами марок (ТІ - "тютюн імпортний", ТВ - "тютюн вітчизняний") у кількісному виразі.

{Пункт 226.8 статті 226 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

Кожна марка акцизного податку на рідини, що використовуються в електронних сигаретах, повинна мати окремий номер та позначення про квартал і рік випуску марки.

{Пункт 226.8 статті 226 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Виробники та імпортери рідин, що використовуються в електронних сигаретах, ведуть облік та звітують про використання марок акцизного податку за видами марок (РІ - "рідина імпортна", РВ - "рідина вітчизняна") у кількісному виразі.

{Пункт 226.8 статті 226 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

226.9. Вважаються такими, що немарковані:

алкогольні напої, тютюнові вироби та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, з підробленими марками акцизного податку;

{Абзац другий пункту 226.9 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

алкогольні напої, тютюнові вироби та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, марковані з відхиленням від вимог [положення](#), затвердженого Кабінетом Міністрів України, відповідно до якого здійснюються виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та/або марками, що не видавалися безпосередньо виробнику або імпортеру зазначеної продукції;

{Абзац третій пункту 226.9 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

вироблені в Україні алкогольні напої з марками акцизного податку, на яких зазначення суми акцизного податку, сплаченого за одиницю маркованої продукції, не відповідає сумі, визначеній з урахуванням чинних на дату розливу продукції ставок акцизного податку, міцності продукції та місткості тари;

{Абзац четвертий пункту 226.9 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

алкогольні напої іноземного виробництва з марками акцизного податку, на яких зазначена сума акцизного податку, сплаченого за одиницю маркованої продукції, не відповідає сумі, визначеній з урахуванням міцності продукції, місткості тари та розміру ставок акцизного податку, діючих на момент виробництва марки.

{Пункт 226.9 статті 226 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

сигарети, цигарки та сигарили, що вироблені після 1 січня 2021 року, в яких кількість одиниць у пачці (упаковці) не відповідає кількості одиниць, зазначеній на марках акцизного податку;

{Пункт 226.8 статті 226 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

рідини, що використовуються в електронних сигаретах, вироблених до 1 січня 2021 року.

{Пункт 226.8 статті 226 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

226.10. Не підлягають маркуванню:

алкогольні напої і тютюнові вироби, які постачаються для реалізації магазинам безмитної торгівлі безпосередньо вітчизняними виробниками такої продукції за прямими договорами, укладеними між вітчизняними виробниками алкогольних напоїв і тютюнових виробів і власниками магазинів безмитної торгівлі. При цьому переміщення алкогольних напоїв і тютюнових виробів, що спрямовуються виробниками до магазинів безмитної торгівлі, здійснюється під митним контролем із застосуванням заходів гарантування доставки;

алкогольні напої і тютюнові вироби, які ввозяться в Україну і розміщуються у митному режимі магазину безмитної торгівлі;

еталонні (моніторингові) чи тестові зразки тютюнових виробів, які не призначені для продажу в роздріб і ввозяться на митну територію України акредитованими державними випробувальними лабораторіями та/або суб'єктами господарювання, які мають ліцензії на право виробництва відповідної продукції, для проведення досліджень чи випробувань (калібрування лабораторного обладнання, проведення дегустацій, вивчення фізико-хімічних показників, дизайну).

226.11. Ввезення на митну територію України, зберігання, транспортування, прийняття на комісію з метою продажу та продаж на митній території України не маркованих в установленому порядку алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, забороняються.

{Пункт 226.11 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

226.12. Продаж марок акцизного податку вітчизняним виробникам алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, провадиться на підставі:

{Абзац перший пункту 226.12 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

[довідок про сплату суми податку, яка розрахована за ставками на готову продукцію](#) (для алкогольних напоїв, для виробництва яких використовується спирт етиловий неденатурований);

заявки-розрахунку кількості марок акцизного податку (далі - заявка-розрахунок);

звіту про використання марок, придбаних у попередньому місяці, за затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, формою у двох примірниках, один з яких залишається у продавця марок, другий (з відміткою продавця) - у виробника;

{Абзац четвертий пункту 226.12 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

платіжного документа на перерахування плати за марки з відміткою банку про дату виконання платіжного доручення.

Форми довідок та заявки-розрахунку затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 226.12 статті 226 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

226.13. Кількість марок акцизного податку, яку можуть отримати виробники алкогольних напоїв, для виробництва яких використовується спирт етиловий неденатурований, визначається відповідно до сплаченої суми податку. Виробники тютюнових виробів та алкогольних напоїв, для виробництва яких не використовується спирт етиловий неденатурований, визначають потребу в марках акцизного податку з урахуванням планових щомісячних обсягів реалізації продукції.

226.14. Для одержання марок акцизного податку імпортер повинен подати продавцю таких марок заявку-розрахунок за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, платіжні документи, що підтверджують внесення плати за марки та сплату податку до відповідного бюджету.

{Абзац перший пункту 226.14 статті 226 в редакції Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Контролюючому органу забороняється вимагати від імпортерів додаткові документи для видачі марок акцизного податку, якщо вони не передбачені цією статтею.

226.15. Продаж (передача) придбаних марок акцизного податку покупцем марок іншим особам забороняється, крім випадків, передбачених у [пункті 227.4](#) статті 227 цього Кодексу.

226.16. Марки акцизного податку, не використані для маркування товарів через їх пошкодження, приймаються від покупців марок для утилізації з відшкодуванням фактично сплачених сум податку відповідно до [Положення про виробництво, зберігання, продаж марок акцизного податку, маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів](#). Плата за марки поверненню не підлягає.

Стаття 227. Ввезення на митну територію України імпортних алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах

{Назва статті 227 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

227.1. Суб'єкти господарювання - юридичні та фізичні особи, які уклали з іноземними виробниками або іншими нерезидентами контракт (договір) про постачання в Україну алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, мають право ввозити на митну територію України імпорتنі алкогольні напої, тютюнові вироби та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, якщо:

{Абзац перший пункту 227.1 статті 227 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

а) ввезення їх на митну територію України здійснюється виключно через визначені Кабінетом Міністрів України пункти пропуску через державний кордон, які зазначені покупцями марок (імпортерами) у заявці-розрахунку;

б) маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, здійснюється в установленому порядку марками акцизного податку встановленого зразка;

в) алкогольні напої в автомобільних і залізничних цистернах, а також у баках, бачках та інших ємностях місткістю більш як 5 літрів ввозяться в Україну з метою продажу або обміну на митній території України та не підлягають маркуванню. У такому разі податок сплачується до або під час митного оформлення. Контроль за його сплатою здійснюється контролюючими органами;

г) покупець марок (імпортер) подав контролюючому органу митну декларацію, копію декларації про максимальні роздрібні ціни (для тютюнових виробів) та примірник заявки-розрахунку з відміткою продавця марок акцизного податку про сплату сум податку до відповідного бюджету в повному обсязі.

{Пункт 227.1 статті 227 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

227.2. У разі ввезення покупцем марок (імпортером) на територію України за контрактом (договором) про постачання алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, кількома партіями у такому контракті (договорі) центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, робляться відмітки про кількість виданих марок акцизного податку із зазначенням дати їх видачі.

{Пункт 227.2 статті 227 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

227.3. Строк одержання марок акцизного податку для кожного контракту визначається покупцями марок (імпортерами) за погодженням із продавцем марок залежно від обсягу товарів, що ввозяться, але становить не більше п'яти робочих днів від дати подання документів для одержання марок акцизного податку, зазначених у [пункті 226.14](#) статті 226 цього Кодексу.

227.4. Придбані марки акцизного податку передаються покупцями марок (імпортерами) іноземним суб'єктам господарювання для маркування алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, що підлягають подальшому ввезенню на митну територію України.

{Пункт 227.4 статті 227 в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

227.5. Транзитні перевезення алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, через митну територію України здійснюються з додержанням вимог, установлених митним законодавством.

{Пункт 227.5 статті 227 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

227.6. У разі порушення порядку маркування ввезених алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та/або неповної сплати податку товар не допускається до митного оформлення і ввезення його на митну територію України забороняється.

{Пункт 227.6 статті 227 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 228. Контроль за надходженням податку з алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пального та спирту етилового

{Назва статті 228 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

228.1. Контроль за сплатою податку на митній території України з алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пального та спирту етилового здійснюють контролюючі органи.

{Пункт 228.1 статті 228 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

228.2. Контроль за наявністю марок акцизного податку на пачках (упаковках) тютюнових виробів та на ємностях (упаковках) з рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, під час їх транспортування, зберігання та продажу, а також у разі ввезення таких товарів на митну територію України, контроль за переміщенням, зберіганням та реалізацією пального та спирту етилового здійснюють відповідні контролюючі органи.

{Пункт 228.2 статті 228 в редакції Закону [№ 404-VII від 04.07.2013](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

228.3. У разі виявлення фактів ввезення на митну територію України, зберігання, транспортування та продажу на митній території України алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, без наявності марок акцизного податку встановленого зразка, контролюючі органи, зазначені у пункті 228.2 цієї статті, вилучають такі товари з вільного обігу та подають відповідні матеріали до суду для винесення постанови про їх вилучення в дохід держави (конфіскацію).

{Абзац перший пункту 228.3 статті 228 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

У разі виявлення фактів переміщення та/або зберігання пального або спирту етилового з використанням транспортних засобів, що не зазначені в акцизних накладних, зареєстрованих у Єдиному реєстрі акцизних накладних, складених на операції, при здійсненні яких переміщується та/або зберігається пальне або спирт етиловий у таких транспортних засобах, або в заявках на переміщення пального або спирту етилового транспортними засобами, що не є акцизними складами пересувними, або в митних деклараціях при переміщенні пального або спирту етилового митною територією України прохідним транзитом або внутрішнім транзитом, визначеним підпунктом "а" пункту 2 частини другої статті 91 Митного кодексу України, а також фактів реалізації пального або

спирту етилового з таких транспортних засобів відповідні контролюючі органи тимчасово (до винесення рішення суду) вилучають такі пальне або спирт етиловий та транспортні засоби з вільного обігу та подають відповідні матеріали до суду для винесення постанови про їх вилучення в дохід держави (конфіскацію).

{Пункт 228.3 статті 228 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

У разі виявлення фактів зберігання або реалізації на митній території України пального або спирту етилового на акцизному складі, незареєстрованому в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, відповідні контролюючі органи тимчасово (до винесення рішення суду) вилучають з вільного обігу таке пальне або спирт етиловий, ємності та обладнання, що використовувалися для зберігання або реалізації такого пального або спирту етилового, та подають відповідні матеріали до суду для винесення постанови про їх вилучення в дохід держави (конфіскацію).

{Пункт 228.3 статті 228 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

228.4. Виконання постанови суду про вилучення в дохід держави (конфіскацію) алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального або спирту етилового, а також ємностей, обладнання та транспортних засобів, в яких таке пальне або спирт етиловий переміщувалося та/або зберігалася або з яких реалізовувалося, здійснюється відповідно до закону.

{Пункт 228.4 статті 228 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

228.5. Вилучені в дохід держави (конфісковані) підакцизні товари (крім спирту етилового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів) у разі їх реалізації (продажу) в установленому законодавством порядку оподатковуються акцизним податком та іншими податками відповідно до законів України.

{Пункт 228.5 статті 228 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

228.6. Вилучені в дохід держави (конфісковані) спирт етиловий та алкогольні напої підлягають знищенню в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 228.6 статті 228 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

228.7. Вилучені в дохід держави (конфісковані) тютюнові вироби та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, підлягають знищенню у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 228.7 статті 228 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

228.8. У разі виявлення нестачі марок акцизного податку в їх покупця (у зв'язку з їх розкраданням, знищенням, маркуванням алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах, призначених для продажу на експорт, тощо) покупець марок несе повну майнову відповідальність у розмірі розрахункової суми податку, яка повинна бути сплачена до бюджету в разі реалізації підакцизних товарів, для маркування яких придбавалися марки акцизного податку. Зазначені суми нараховуються за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 228.8 статті 228 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

228.9. Відповідальність за недодержання порядку маркування, продажу алкогольних напоїв, тютюнових виробів і рідин, що використовуються в електронних сигаретах, несплату чи несвоєчасну сплату податку несуть виробники (замовники), імпортери, продавці таких товарів та їх посадові особи відповідно до закону.

{Пункт 228.9 статті 228 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Стаття 229. Особливості оподаткування деяких підакцизних товарів залежно від напрямку його використання

229.1. Особливості оподаткування спирту етилового

229.1.1. Податок справляється за ставкою 0 гривень за 1 літр 100-відсоткового спирту із:

а) спирту етилового, який використовується підприємствами первинного та змішаного виноробства для виробництва виноградних, плодово-ягідних, інших виноматеріалів і суслу та вермугів;

{Підпункт "а" підпункту 229.1.1 пункту 229.1 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5074-VI від 05.07.2012](#)}

б) спирту етилового, який використовується для виробництва лікарських засобів (у тому числі компонентів крові і вироблених з них препаратів), крім лікарських засобів у вигляді бальзамів та еліксирів;

в) спирту етилового денатурованого (спирту технічного), який реалізується суб'єктам господарювання з метою його використання як сировини для виробництва продуктів органічного синтезу, які не містять у своєму складі більш як 0,1 відсотка залишкового етанолу;

г) біоетанолу, що використовується підприємствами для виробництва бензинів моторних сумішевих із вмістом біоетанолу, етил-трет-бутилового етеру (ЕТБЕ), інших добавок на основі біоетанолу;

г) біоетанолу, який використовується для виробництва біопалива;

д) спирту етилового денатурованого, який використовується для виробництва продукції хімічного і технічного призначення, включеної до [переліку](#), затвердженого Кабінетом Міністрів України;

{Підпункт 229.1.1 пункту 229.1 статті 229 доповнено підпунктом "д" згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

е) спирту етилового неденатурованого, який використовується для виробництва оцту з харчової сировини;

{Підпункт 229.1.1 пункту 229.1 статті 229 доповнено підпунктом "е" згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

є) спирту етилового денатурованого, який використовується для виробництва парфумерно-косметичної продукції;

{Підпункт 229.1.1 пункту 229.1 статті 229 доповнено підпунктом "є" згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

ж) спирту етилового-сирцю, який використовується в межах одного суб'єкта господарювання для виробництва біоетанолу;

{Підпункт 229.1.1 пункту 229.1 статті 229 доповнено підпунктом "ж" згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

з) спирту етилового, що переміщується між акцизними складами в межах одного суб'єкта господарювання.

{Підпункт 229.1.1 пункту 229.1 статті 229 доповнено підпунктом "з" згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

229.1.2. До отримання з акцизного складу спирту етилового неденатурованого, спирту етилового денатурованого (спирту технічного), біоетанолу, що використовуються для виробництва окремих видів продукції та на які [підпунктом 229.1.1](#) цієї статті встановлено ставку податку 0 гривень за 1 літр 100-відсоткового спирту, видається податковий вексель на суму податку, нарахованого на обсяг спирту, що отримується виходячи із ставки, визначеної у [пункті 215.3](#) статті 215 цього Кодексу.

229.1.3. Строк, на який видається податковий вексель підприємствами-виробниками для виробництва окремих видів продукції, не може перевищувати 90 календарних днів, а підприємствами первинного виноробства, виробниками вермутів та виробниками лікарських засобів - 180 календарних днів.

{Підпункт 229.1.3 пункту 229.1 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5074-VI від 05.07.2012](#)}

229.1.4. Видача податкового векселя здійснюється до моменту отримання спирту етилового з акцизного складу.

229.1.5. Податковий вексель може бути виданий:

а) підприємством первинного виноробства, яке є виробником виноградних, плодово-ягідних, інших виноматеріалів і суслу та вермутів;

{Підпункт "а" підпункту 229.1.5 пункту 229.1 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5074-VI від 05.07.2012](#)}

б) виробником лікарських засобів;

в) виробником продуктів органічного синтезу;

г) нафтопереробними заводами (чи іншими суб'єктами господарювання), які використовують біоетанол для виробництва бензинів моторних сумішевих із вмістом біоетанолу, етил-трет-бутилового етеру (ЕТБЕ), інших добавок на основі біоетанолу;

г) виробниками біопалива;

д) виробником продукції хімічного і технічного призначення, включеної до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

{Підпункт 229.1.5 пункту 229.1 статті 229 доповнено підпунктом "д" згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

е) виробником оцту з харчової сировини;

{Підпункт 229.1.5 пункту 229.1 статті 229 доповнено підпунктом "е" згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

є) виробником парфумерно-косметичної продукції.

{Підпункт 229.1.5 пункту 229.1 статті 229 доповнено підпунктом "є" згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

229.1.6. Обов'язки з погашення податкового векселя не можуть передаватися іншим особам незалежно від їх відносин з векселедавцем.

229.1.7. За користування податковим векселем не нараховуються відсотки або інші види плати, передбачені законодавством для інших видів векселів.

229.1.8. Податковий вексель вважається погашеним у разі документального підтвердження факту цільового використання спирту етилового для виробництва продукції, визначеної в [підпункті 229.1.1](#) цієї статті, поданого векселедержателю у формі електронного документа відповідно до законодавства.

{Підпункт 229.1.8 пункту 229.1 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Суб'єкти господарювання, які використовують спирт етиловий для виробництва продукції, визначеної у [підпунктах "д"-"ж"](#) підпункту 229.1.1 пункту 229.1 цієї статті, зобов'язані:

{Підпункт 229.1.8 пункту 229.1 статті 229 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

а) обладнати кожне місце отримання спирту етилового витратомірами-лічильниками обсягу виробленого спирту етилового, зареєстрованими в Єдиному державному реєстрі витратомірів-лічильників обсягу виробленого спирту етилового;

{Підпункт 229.1.8 пункту 229.1 статті 229 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

б) обладнати кожне місце відпуску продукції, для виробництва якої використовується отриманий спирт етиловий, витратомірами-лічильниками обсягу виробленої продукції, зареєстрованими в Єдиному державному реєстрі витратомірів-лічильників обсягу виробленого спирту етилового;

{Підпункт 229.1.8 пункту 229.1 статті 229 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

в) щоденно формувати та подавати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, дані про добовий фактичний обсяг отриманого спирту етилового та обсяг продукції, виробленої з його використанням.

{Підпункт 229.1.8 пункту 229.1 статті 229 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Дані про добовий фактичний обсяг отриманого спирту етилового та обсяг продукції, виробленої з його використанням, подаються електронними засобами зв'язку у [формі](#) електронних документів, яка затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Підпункт 229.1.8 пункту 229.1 статті 229 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Електронні документи заповнюються автоматично шляхом передачі до них даних з витратомірів-лічильників спирту етилового та витратомірів-лічильників обсягу виробленої продукції.

{Підпункт 229.1.8 пункту 229.1 статті 229 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Дані про добовий фактичний обсяг отриманого спирту етилового та обсяг продукції, виробленої з його використанням, формуються після проведення останньої операції з отримання спирту етилового та виробництва продукції з його використанням у звітній добі, але не пізніше 23 години 59 хвилин цієї доби, до початку здійснення операцій з отримання спирту етилового та виробництва продукції з його використанням у добу, що настає за звітною добою, та подаються до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, не пізніше 23 години 59 хвилин доби, що настає за звітною добою.

{Підпункт 229.1.8 пункту 229.1 статті 229 доповнено абзацом восьмим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Забороняється отримання спирту етилового та виробництво продукції з його використанням без наявності зареєстрованих витратомірів-лічильників спирту етилового та витратомірів-лічильників обсягу виробленої продукції, а також через кожне місце отримання спирту етилового та виробництва продукції з його використанням, на якому вийшов з ладу або відсутній витратомір-лічильник спирту етилового або витратомір-лічильник обсягу виробленої продукції.

{Підпункт 229.1.8 пункту 229.1 статті 229 доповнено абзацом дев'ятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Витратоміри-лічильники спирту етилового та витратоміри-лічильники обсягу виробленої продукції повинні відповідати вимогам законодавства та мати позитивний результат перевірки або оцінку відповідності, проведені відповідно до законодавства. У разі відсутності позитивного результату перевірки або оцінки відповідності витратомірів-лічильників спирту етилового та витратомірів-лічильників обсягу виробленої продукції для цілей цього Кодексу витратоміри-лічильники спирту етилового та витратоміри-лічильники обсягу виробленої продукції вважаються невстановленими.

{Підпункт 229.1.8 пункту 229.1 статті 229 доповнено абзацом десятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

229.1.9. У разі якщо передбачений цією статтею податковий вексель не погашається в установленний строк, векселедержатель здійснює протест такого податкового векселя у неплатежі згідно із законодавством та протягом одного робочого дня з дати вчинення протесту звертається до банку, який здійснив аваль цього податкового векселя, з опротестованим податковим векселем. Банк-аваліст зобов'язаний не пізніше операційного дня, що настає за датою звернення векселедержателя з опротестованим податковим векселем, переказати суму, зазначену в податковому векселі, векселедержателю.

229.1.10. [Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів](#), що видаються до отримання з акцизного складу спирту етилового, який використовується суб'єктами господарювання для виробництва окремих видів продукції, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

229.1.11. Переліки виробників спирту етилового денатурованого (спирту технічного) для потреб підприємств, що виробляють продукти органічного синтезу, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

{Підпункт 229.1.11 пункту 229.1 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1638-VII від 12.08.2014](#)}

229.1.12. Відвантаження спирту етилового денатурованого (спирту технічного) для потреб підприємств, що виробляють продукти органічного синтезу, проводиться в межах [квот](#), установлених Кабінетом Міністрів України.

229.1.13. Відвантаження спирту етилового для виробництва лікарських засобів проводиться в межах [квот](#), установлених Кабінетом Міністрів України. Перелік лікарських засобів, для виробництва яких використовується спирт етиловий, затверджується Кабінетом Міністрів України.

229.1.14. На підприємствах, де використовують спирт за нульовою ставкою, встановлюються податкові пости, порядок роботи яких визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Податкові пости на підприємствах, які використовують спирт етиловий для виробництва продукції, визначеної у [підпунктах "д"-"ж"](#) підпункту 229.1.1 пункту 229.1 цієї статті, не встановлюються.

{Підпункт 229.1.14 пункту 229.1 статті 229 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Підпункт 229.1.14 пункту 229.1 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

229.1.15. На акцизних складах, на яких здійснюється виробництво біоетанолу, забороняється:

а) виробництво та зберігання інших видів спирту етилового (крім зберігання спирту етилового-сирцю, який використовується для виробництва біоетанолу);

б) зберігання біоетанолу без денатурації його бензином (1-10 відсотків).

{Підпункт 229.1.15 пункту 229.1 статті 229 в редакції Законів [№ 1638-VII від 12.08.2014](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

229.1.16. Податковий вексель не видається суб'єктами господарювання, які одночасно є:

а) виробниками біоетанолу та біопалива;

б) виробниками спирту етилового денатурованого та продукції хімічного і технічного призначення, включеної до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

в) виробниками спирту етилового неденатурованого та оцту з харчової сировини;

г) виробниками спирту етилового денатурованого та парфумерно-косметичної продукції;

г) виробниками спирту етилового-сирцю та біоетанолу.

Підтвердженням факту цільового використання спирту етилового для виробництва продукції, визначеної цим підпунктом, є довідка, що додається до декларації акцизного податку.

{Підпункт 229.1.16 пункту 229.1 статті 229 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

229.1.17. У разі нецільового використання суб'єктами господарювання спирту етилового та біоетанолу, що отримані як сировина для виробництва продукції, зазначеної в [пункті 229.1.1](#) цієї статті, з таких суб'єктів справляється штраф у розмірі, який обчислюється виходячи з обсягів використаних не за призначенням спирту етилового та біоетанолу та ставки акцизного податку, передбаченої [пунктом 215.3](#) статті 215 цього Кодексу, збільшеної в 1,5 раза.

229.2. Особливості оподаткування нафтопродуктів, вироблених в Україні, що використовуються в якості сировини для нафтохімічної промисловості.

229.2.1. Легкі дистиляти (код 2710 12 11 10, 2710 12 11 20, 2710 12 11 90 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) та важкі дистиляти (код 2710 19 31 30 згідно з УКТ ЗЕД) можуть бути реалізованими у якості сировини для виробництва етилену за нульовою ставкою акцизного податку.

{Підпункт 229.2.1 пункту 229.2 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

229.2.2. У разі використання цих нафтопродуктів у якості сировини для виробництва етилену за нульовою ставкою акцизного податку контролюючими органами здійснюється контроль за їх цільовим використанням.

229.2.3. До отримання легких дистилятів (код 2710 12 11 10, 2710 12 11 20, 2710 12 11 90 згідно з УКТ ЗЕД) та важких дистилятів (код 2710 19 31 30 згідно з УКТ ЗЕД), які використовуються суб'єктами господарювання в якості сировини для виробництва етилену, виробниками видається податковий вексель на суму акцизного податку, нарахованого на обсяг нафтопродуктів, що отримуються виходячи із ставки, яка визначається як різниця між ставкою акцизного податку, що передбачена [пунктом 215.3](#) статті 215 цього розділу, та ставкою 0 євро за 1000 кг.

{Підпункт 229.2.3 пункту 229.2 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

229.2.4. Податковий вексель може бути виданий лише суб'єктом господарювання - виробником етилену.

229.2.5. Строк, на який видається податковий вексель, не може перевищувати 90 календарних днів.

229.2.6. Обов'язки з погашення податкового векселя не можуть передаватися іншим особам незалежно від їх взаємовідносин з векселедавцем.

229.2.7. За користування податковим векселем не нараховуються відсотки або інші види плати, передбачені законодавством для інших видів векселів.

229.2.8. Векселедержателем є контролюючий орган за місцем реєстрації векселедавця.

229.2.9. На підприємствах, що використовують легкі та важкі дистиляти в якості сировини у виробництві етилену, встановлюються податкові пости. На податковому посту представники контролюючого органу за місцем його розташування здійснюють постійний безпосередній контроль за цільовим використанням нафтопродуктів в якості сировини для виробництва етилену.

229.2.10. Податковий вексель вважається погашеним у разі документального підтвердження факту цільового використання легких та важких дистилятів виключно як сировини у виробництві етилену.

229.2.11. Для погашення податкового векселя векселедержателю подається [довідка](#) векселедавця про цільове використання легких та важких дистилятів як сировини у виробництві етилену, погоджена представником податкового посту, встановленого на підприємстві.

229.2.12. У разі якщо передбачений цією статтею податковий вексель не погашається в установленний строк, векселедержатель здійснює протест такого податкового векселя у неплатежі згідно із законодавством та протягом одного робочого дня з дати вчинення протесту звертається до банку, який здійснив аваль цього податкового векселя, з опротестованим податковим векселем. Банк-аваліст зобов'язаний не пізніше операційного дня, наступного за днем звернення векселедержателя з опротестованим податковим векселем, переказати суму, яка зазначена у податковому векселі, векселедержателю.

229.2.13. [Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів, які видаються до отримання легких та важких дистилятів для використання у якості сировини для виробництва етилену](#), встановлюється Кабінетом Міністрів України.

229.2.14. Перелік підприємств, що отримують легкі та важкі дистиляти для використання у якості сировини для виробництва етилену, затверджується Кабінетом Міністрів України.

229.2.15. Відвантаження легких та важких дистилятів, що використовуються в якості сировини для виробництва етилену, проводиться в межах квот, встановлених Кабінетом Міністрів України.

229.2.16. У разі нецільового використання суб'єктами господарювання легких та важких дистилятів, що отримані в якості сировини для виробництва етилену, з таких суб'єктів справляється штраф у розмірі, який обчислюється виходячи з обсягів використаних не за призначенням легких та важких дистилятів та ставки акцизного податку, передбаченої [пунктом 215.3](#) статті 215 цього Кодексу, збільшеної в 1,5 раза.

229.3. Особливості оподаткування нафтопродуктів, ввезених в Україну, що використовуються в якості сировини для нафтохімічної промисловості

229.3.1. Легкі дистиляти (код 2710 12 11 10, 2710 12 11 20, 2710 12 11 90 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) та важкі дистиляти (коди 2710 19 31 01, 2710 19 31 10, 2710 19 31 20, 2710 19 31 30 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), а також скраплений газ (коди 2711 12 11 00, 2711 12 19 00, 2711 12 91 00, 2711 12 93 00, 2711 12 94 00, 2711 12 97 00, 2711 13 10 00, 2711 13 30 00, 2711 13 91 00, 2711 13 97 00, 2711 14 00 00, 2711 19 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) та бутан, ізобутан (код 2901 10 00 10 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) можуть ввозитися в Україну в якості сировини для виробництва етилену без сплати акцизного податку.

{Підпункт 229.3.1 пункту 229.3 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

229.3.2. У разі використання цих нафтопродуктів у якості сировини для виробництва етилену без сплати акцизного податку контролюючими органами здійснюється контроль за їх цільовим використанням.

229.3.3. Для ввезення на митну територію України легких дистилятів (код 2710 12 11 10, 2710 12 11 20, 2710 12 11 90 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) та важких дистилятів (коди 2710 19 31 01, 2710 19 31 10, 2710 19 31 20, 2710 19 31 30 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), а також скрапленого газу (коди 2711 12 11 00, 2711 12 19 00, 2711 12 91 00, 2711 12 93 00, 2711 12 94 00, 2711 12 97 00, 2711 13 10 00, 2711 13 30 00, 2711 13 91 00, 2711 13 97 00, 2711 14 00 00, 2711 19 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) та бутану, ізобутану (код 2901 10 00 10 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) з метою використання їх в якості сировини у виробництві етилену виробник етилену оформлює податковий вексель у трьох примірниках. Один примірник подається контролюючому органу за місцезнаходженням виробника, другий - контролюючому органу за місцем митного оформлення зазначених товарів, третій залишається платнику податку.

{Підпункт 229.3.3 пункту 229.3 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

229.3.4. Податковий вексель видається на суму акцизного податку, що справляється при ввезенні товарів відповідно до законодавства.

229.3.5. Податковий вексель може бути виданий лише суб'єктом господарювання - виробником етилену.

229.3.6. Строк, на який видається авальований податковий вексель, не може перевищувати 90 календарних днів з дати оформлення митної декларації.

229.3.7. Підставою для митного оформлення легких дистилятів (код 2710 12 11 10, 2710 12 11 20, 2710 12 11 90 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) та важких дистилятів (коди 2710 19 31 01, 2710 19 31 10, 2710 19 31 20, 2710 19 31 30 згідно з УКТ ЗЕД), а також скрапленого газу (коди 2711 12 11 00, 2711 12 19 00, 2711 12 91 00, 2711 12 93 00, 2711 12 94 00, 2711 12 97 00, 2711 13 10 00, 2711 13 30 00, 2711 13 91 00, 2711 13 97 00, 2711 14 00 00, 2711 19 00 00 згідно з УКТ ЗЕД) та бутану, ізобутану (код 2901 10 00 10 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), що ввозяться на митну територію України з метою використання у виробництві етилену, є подання виробником етилену контролюючому органу, який здійснює митне оформлення, в порядку, передбаченому [Митним кодексом України](#), засобами електронного зв'язку копії податкового векселя, авальованого банком та взятого на облік контролюючим органом.

{Підпункт 229.3.7 пункту 229.3 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

229.3.8. Обов'язки з погашення податкового векселя не можуть передаватись іншим особам незалежно від їх взаємовідносин з векселедавцем.

229.3.9. За користування податковим векселем не нараховуються відсотки або інші види плати, передбачені законодавством для інших видів векселів.

229.3.10. Векселедержателем є контролюючий орган за місцем реєстрації векселедавця.

229.3.11. На підприємствах, що використовують легкі та важкі дистиляти, а також скраплений газ та бутан, ізобутан в якості сировини у виробництві етилену, встановлюються податкові пости. На податковому посту представники контролюючого органу за місцем його розташування здійснюють постійний безпосередній контроль за цільовим використанням нафтопродуктів в якості сировини для виробництва етилену.

{Підпункт 229.3.11 пункту 229.3 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

229.3.12. Податковий вексель без сплати суми акцизного податку коштами вважається погашеним у разі документального підтвердження факту цільового використання легких та важких дистилятів, а також скрапленого газу та бутану, ізобутану виключно як сировини у виробництві етилену.

{Підпункт 229.3.12 пункту 229.3 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

229.3.13. Для погашення податкового векселя векселедержателю подається [довідка](#) векселедавця про цільове використання легких та важких дистилятів, а також скрапленого газу та бутану, ізобутану як сировини у виробництві етилену, погоджена представником податкового посту, встановленого на підприємстві. Копія довідки про цільове використання подається контролюючому органу.

{Підпункт 229.3.13 пункту 229.3 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

229.3.14. У разі якщо передбачений цією статтею податковий вексель не погашається в установленний строк, векселедержатель здійснює протест такого податкового векселя у неплатежі згідно із законодавством та протягом одного робочого дня з дати вчинення протесту звертається до банку, який здійснив аваль цього податкового векселя, з опротестованим податковим векселем. Банк-аваліст зобов'язаний не пізніше операційного дня, що настає за датою звернення векселедержателя з опротестованим податковим векселем, переказати суму, зазначену у податковому векселі, векселедержателю.

229.3.15. Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів, які видаються до ввезення легких та важких дистилятів, а також скрапленого газу та бутану, ізобутану для використання у якості сировини для виробництва етилену, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{Підпункт 229.3.15 пункту 229.3 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

229.3.16. Перелік підприємств, що здійснюють ввезення легких та важких дистилятів, а також скрапленого газу та бутану, ізобутану для використання у якості сировини для виробництва етилену, затверджується Кабінетом Міністрів України.

{Підпункт 229.3.16 пункту 229.3 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

229.3.17. Ввезення легких та важких дистилятів, а також скрапленого газу та бутану, ізобутану, що використовуються в якості сировини для виробництва етилену, здійснюється в межах квот, встановлених Кабінетом Міністрів України.

{Підпункт 229.3.18 пункту 229.3 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

229.3.18. У разі нецільового використання суб'єктами господарювання легких та важких дистилятів, а також скрапленого газу та бутану, ізобутану, що ввезені в якості сировини для виробництва етилену, з таких суб'єктів справляється штраф у розмірі, який обчислюється виходячи з обсягів використаних не за призначенням легких та важких дистилятів та ставки акцизного податку, передбаченої [пунктом 215.3](#) статті 215 цього Кодексу, збільшеної в 1,5 раза.

а також скраплений газ та бутан, ізобутан

{Підпункт 229.3.17 пункту 229.3 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#)}

229.4. Особливості оподаткування нафтопродуктів, вироблених в Україні, що використовуються в якості сировини для хімічної промисловості

229.4.1. Нафтопродукти (коди 2710 12 11 10, 2710 12 11 20, 2710 12 11 90; 2710 12 15 10, 2710 12 15 20, 2710 12 15 90; 2710 12 21 00; 2710 19 11 10, 2710 19 11 20, 2710 19 11 90; 2710 19 15 10, 2710 19 15 20, 2710 19 15 90, 2710 19 25 00, 2710 19 29 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) можуть бути реалізованими у якості сировини для виробництва у хімічній промисловості за нульовою ставкою акцизного податку.

{Підпункт 229.4.1 пункту 229.4 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

229.4.2. У разі використання цих нафтопродуктів у якості сировини для виробництва у хімічній промисловості за нульовою ставкою акцизного податку контролюючими органами здійснюється контроль за їх цільовим використанням.

229.4.3. До отримання нафтопродуктів, які використовуються суб'єктами господарювання в якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, виробниками видається податковий вексель на суму акцизного податку, нарахованого на обсяг нафтопродуктів, що отримуються виходячи із ставки, яка визначається як різниця між ставкою акцизного податку, що передбачена [пунктом 215.3](#) статті 215 цього розділу, та ставкою 0 євро за 1000 кг.

229.4.4. Податковий вексель може бути виданий лише суб'єктом господарювання - виробником, що використовує ці нафтопродукти у якості сировини у хімічній промисловості.

229.4.5. Строк, на який видається податковий вексель, не може перевищувати 90 календарних днів.

229.4.6. Обов'язки з погашення податкового векселя не можуть передаватися іншим особам незалежно від їх взаємовідносин з векселедавцем.

229.4.7. За користування податковим векселем не нараховуються відсотки або інші види плати, передбачені законодавством для інших видів векселів.

229.4.8. Векселедержателем є контролюючий орган за місцем реєстрації векселедавця.

229.4.9. На підприємствах, що використовують нафтопродукти в якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, встановлюються податкові пости. На податковому посту представники контролюючого органу за місцем його розташування здійснюють постійний безпосередній контроль за цільовим використанням нафтопродуктів в якості сировини для хімічної промисловості.

229.4.10. Податковий вексель вважається погашеним у разі документального підтвердження факту цільового використання нафтопродуктів виключно як сировини для виробництва у хімічній промисловості.

229.4.11. Для погашення податкового векселя векселедержателю подається довідка векселедавця про цільове використання нафтопродуктів як сировини для виробництва у хімічній промисловості, погоджена представником податкового поста, встановленого на підприємстві.

229.4.12. У разі якщо передбачений цією статтею податковий вексель не погашається в установленний строк, векселедержатель здійснює протест такого податкового векселя у неплатежі згідно із законодавством та протягом одного робочого дня з дати вчинення протесту звертається до банку, який здійснив аваль цього податкового векселя, з опротестованим податковим векселем. Банк-аваліст зобов'язаний не пізніше операційного дня, наступного за днем звернення векселедержателя з опротестованим податковим векселем, переказати суму, яка зазначена у податковому векселі, векселедержателю.

229.4.13. Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів, які видаються до отримання нафтопродуктів для використання у якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

229.4.14. Перелік підприємств, що отримують нафтопродукти для використання у якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, затверджується Кабінетом Міністрів України.

229.4.15. Відвантаження нафтопродуктів, що використовуються в якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, проводиться в межах квот, встановлених Кабінетом Міністрів України.

229.4.16. У разі нецільового використання суб'єктами господарювання нафтопродуктів, що отримані в якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, з таких суб'єктів справляється штраф у розмірі, який обчислюється виходячи з обсягів використаних не за призначенням нафтопродуктів та ставки акцизного податку, передбаченої пунктом 215.3 статті 215 цього Кодексу, збільшеної в 1,5 раза.

{Статтю 229 доповнено пунктом 229.4 згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

229.5. Особливості оподаткування нафтопродуктів, ввезених в Україну, що використовуються в якості сировини для хімічної промисловості

229.5.1. Нафтопродукти (коди 2710 12 11 10, 2710 12 11 20, 2710 12 11 90; 2710 12 15 10, 2710 12 15 20, 2710 12 15 90; 2710 12 21 00; 2710 19 11 10, 2710 19 11 20, 2710 19 11 90; 2710 19 15 10, 2710 19 15 20, 2710 19 15 90, 2710 19 25 00, 2710 19 29 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) можуть ввозитися в Україну в якості сировини для виробництва у хімічній промисловості без сплати акцизного податку.

{Підпункт 229.5.1 пункту 229.5 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

229.5.2. У разі використання цих нафтопродуктів у якості сировини для виробництва у хімічній промисловості без сплати акцизного податку контролюючими органами здійснюється контроль за їх цільовим використанням.

229.5.3. Для ввезення на митну територію України нафтопродуктів (коди 2710 12 11 10, 2710 12 11 20, 2710 12 11 90; 2710 12 15 10, 2710 12 15 20, 2710 12 15 90; 2710 12 21 00; 2710 19 11 10, 2710 19 11 20, 2710 19 11 90; 2710 19 15 10, 2710 19 15 20, 2710 19 15 90, 2710 19 25 00, 2710 19 29 00 згідно з УКТ ЗЕД) з метою використання їх в якості сировини у хімічній промисловості виробник оформлює податковий вексель у трьох примірниках. Один примірник подається контролюючому органу за місцезнаходженням виробника, другий - контролюючому органу за місцем митного оформлення зазначених товарів, третій залишається платнику податку.

{Підпункт 229.5.3 пункту 229.5 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

229.5.4. Податковий вексель видається на суму акцизного податку, що справляється при ввезенні товарів відповідно до законодавства.

229.5.5. Податковий вексель може бути виданий лише суб'єктом господарювання - виробником, що використовує ці нафтопродукти у якості сировини у хімічній промисловості.

229.5.6. Строк, на який видається авальований податковий вексель, не може перевищувати 90 календарних днів з дати оформлення митної декларації.

229.5.7. Підставою для митного оформлення нафтопродуктів (коди 2710 12 11 10, 2710 12 11 20, 2710 12 11 90; 2710 12 15 10, 2710 12 15 20, 2710 12 15 90; 2710 12 21 00; 2710 19 11 10, 2710 19 11 20, 2710 19 11 90; 2710 19 15 10, 2710 19 15 20, 2710 19 15 90, 2710 19 25 00, 2710 19 29 00 згідно з УКТ ЗЕД), що ввозяться на митну територію України з метою використання у хімічній промисловості, є подання виробником контролюючому органу, який здійснює митне оформлення, другого примірника податкового векселя, авальованого банком та взятого на облік контролюючим органом за місцезнаходженням виробника.

{Підпункт 229.5.7 пункту 229.5 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

229.5.8. Обов'язки з погашення податкового векселя не можуть передаватись іншим особам незалежно від їх взаємовідносин з векселедавцем.

229.5.9. За користування податковим векселем не нараховуються відсотки або інші види плати, передбачені законодавством для інших видів векселів.

229.5.10. Векселедержателем є контролюючий орган за місцем реєстрації векселедавця.

229.5.11. На підприємствах, що використовують нафтопродукти в якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, встановлюються податкові пости. На податковому

посту представники контролюючого органу за місцем його розташування здійснюють постійний безпосередній контроль за цільовим використанням нафтопродуктів в якості сировини для хімічної промисловості.

229.5.12. Податковий вексель без сплати суми акцизного податку коштами вважається погашеним у разі документального підтвердження факту цільового використання нафтопродуктів виключно як сировини для виробництва у хімічній промисловості.

229.5.13. Для погашення податкового векселя векселедержателю подається [довідка векселедавця про цільове використання нафтопродуктів як сировини для виробництва у хімічній промисловості](#), погоджена представником податкового поста, встановленого на підприємстві. Копія довідки про цільове використання подається контролюючому органу.

229.5.14. У разі якщо передбачений цією статтею податковий вексель не погашається в установленний строк, векселедержатель здійснює протест такого податкового векселя у неплатежі згідно із законодавством та протягом одного робочого дня з дати вчинення протесту звертається до банку, який здійснив аваль цього податкового векселя, з опротестованим податковим векселем. Банк-аваліст зобов'язаний не пізніше операційного дня, що настає за датою звернення векселедержателя з опротестованим податковим векселем, переказати суму, зазначену у податковому векселі, векселедержателю.

229.5.15. [Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів](#), які видаються до ввезення нафтопродуктів для використання у якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

229.5.16. Перелік підприємств, що здійснюють ввезення нафтопродуктів для використання у якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, затверджується Кабінетом Міністрів України.

229.5.17. Ввезення нафтопродуктів, що використовуються в якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, здійснюється в межах квот, встановлених Кабінетом Міністрів України.

229.5.18. У разі нецільового використання суб'єктами господарювання нафтопродуктів, що ввезені в якості сировини для виробництва у хімічній промисловості, з таких суб'єктів справляється штраф у розмірі, який обчислюється виходячи з обсягів використаних не за призначенням нафтопродуктів та ставки акцизного податку, передбаченої [пунктом 215.3](#) статті 215 цього Кодексу, збільшеної в 1,5 раза.

{Статтю 229 доповнено пунктом 229.5 згідно із Законом [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

229.6. Особливості оподаткування речовин, що використовуються як компоненти вироблених в Україні моторних палив, які використовуються як сировина для хімічної промисловості

229.6.1. Речовини, що використовуються як компоненти моторних палив (коди 2707 10 90 00, 2707 20 90 00, 2707 30 90 00, 2707 50 90 00, 2905 11 00 00, 2909 19 10 00, 2909 19 90 10, 2909 19 90 20, 2909 19 90 90 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), можуть бути реалізовані як сировина для виробництва в хімічній промисловості за нульовою ставкою акцизного податку.

{Абзац перший підпункту 229.6.1 пункту 229.6 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

У такому разі контролюючі органи здійснюють контроль за їх цільовим використанням.

Операції з передачі речовин, що використовуються як компоненти моторних палив (коди 2707 10 90 00, 2707 20 90 00, 2707 30 90 00, 2707 50 90 00, 2905 11 00 00, 2909 19 10

00, 2909 19 90 10, 2909 19 90 20, 2909 19 90 90 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) у межах однієї юридичної особи здійснюються без оформлення податкового векселя з обов'язковим підтвердженням цільового використання таких речовин в порядку, передбаченому цим пунктом цієї статті для операцій з оформлення податкового векселя.

{Підпункт 229.6.1 пункту 229.6 статті 229 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

229.6.2. До отримання речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, які використовуються суб'єктами господарювання як сировина для виробництва в хімічній промисловості, виробник видає податковий вексель на суму акцизного податку, нарахованого на обсяг таких речовин виходячи із ставки, яка визначається як різниця між ставкою акцизного податку, передбаченою [пунктом 215.3 статті 215](#) цього Кодексу, та ставкою 0 євро за 1000 кілограмів.

229.6.3. Податковий вексель може бути виданий лише суб'єктом господарювання - виробником, що використовує як сировину в хімічній промисловості речовини, які використовуються як компоненти моторних палив.

229.6.4. Строк, на який видається податковий вексель, не може перевищувати 90 календарних днів.

229.6.5. Обов'язки з погашення податкового векселя не можуть передаватися іншим особам.

229.6.6. За користування податковим векселем не нараховуються відсотки або інші види плати, передбачені законодавством для інших видів векселів.

229.6.7. Векселедержателем є контролюючий орган за місцем реєстрації векселедавця.

229.6.8. На підприємствах, що використовують як сировину для виробництва в хімічній промисловості речовини, що використовуються як компоненти моторних палив, встановлюються податкові пости. Представники контролюючого органу за місцезнаходженням податкового поста здійснюють постійний безпосередній контроль за цільовим використанням таких речовин.

229.6.9. Податковий вексель вважається погашеним у разі документального підтвердження факту цільового використання виключно як сировини для виробництва в хімічній промисловості речовин, що використовуються як компоненти моторних палив.

229.6.10. Для погашення податкового векселя векселедержателю подається [довідка векселедавця про цільове використання як сировини для виробництва в хімічній промисловості речовин, що використовуються як компоненти моторних палив](#), погоджена представником податкового поста, встановленого на підприємстві.

229.6.11. У разі якщо передбачений цим пунктом податковий вексель не погашено в установленний строк, векселедержатель здійснює протест такого векселя у неплатежі згідно із законодавством та протягом одного робочого дня з дати вчинення протесту звертається до банку, який здійснив аваль векселя, з опротестованим податковим векселем. Банк-аваліст зобов'язаний не пізніше операційного дня, що настає за датою звернення векселедержателя з опротестованим податковим векселем, переказати суму, яка зазначена у податковому векселі, векселедержателю.

229.6.12. [Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів](#), які видаються до отримання речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, для використання як сировини для виробництва в хімічній промисловості, а також перелік підприємств, що отримують такі речовини, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

229.6.13. Відвантаження речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, які отримані як сировина для виробництва в хімічній промисловості, проводиться в межах квот, встановлених Кабінетом Міністрів України.

229.6.14. У разі нецільового використання суб'єктами господарювання речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, які отримані як сировина для виробництва в хімічній промисловості, з таких суб'єктів справляється штраф у розмірі, який обчислюється виходячи з обсягів зазначених речовин, що використані не за призначенням, та ставки акцизного податку, передбаченої [пунктом 215.3](#) статті 215 цього Кодексу, збільшеної в 1,5 раза.

{Статтю 229 доповнено пунктом 229.6 згідно із Законом [№ 5471-VI від 06.11.2012](#)}

229.7. Особливості оподаткування речовин, що використовуються як компоненти ввезених в Україну моторних палив, які використовуються як сировина для хімічної промисловості

229.7.1. Речовини, що використовуються як компоненти моторних палив (коди 2707 10 90 00, 2707 20 90 00, 2707 30 90 00, 2707 50 90 00, 2905 11 00 00, 2909 19 10 00, 2909 19 90 10, 2909 19 90 20, 2909 19 90 90 згідно з [УКТ ЗЕД](#)), можуть ввозитися в Україну як сировина для виробництва в хімічній промисловості без сплати акцизного податку.

{Абзац перший підпункту 229.7.1 пункту 229.7 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

У такому разі контролюючі органи здійснюють контроль за їх цільовим використанням.

229.7.2. Для ввезення на митну територію України речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, з метою використання їх як сировини в хімічній промисловості виробник оформляє податковий вексель у трьох примірниках. Один примірник подається контролюючому органу за місцезнаходженням виробника, другий - контролюючому органу за місцем митного оформлення зазначених товарів, третій залишається платнику податку.

{Підпункт 229.7.2 пункту 229.7 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#)}

229.7.3. Податковий вексель видається на суму акцизного податку, що справляється під час ввезення товарів відповідно до законодавства.

229.7.4. Податковий вексель може бути виданий лише суб'єктом господарювання - виробником, що використовує як сировину в хімічній промисловості речовини, що використовуються як компоненти моторних палив.

229.7.5. Строк, на який видається авальований податковий вексель, не може перевищувати 90 календарних днів з дати оформлення митної декларації.

229.7.6. Підставою для митного оформлення речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, які ввозяться на митну територію України з метою використання в хімічній промисловості, є подання виробником контролюючому органу, який здійснює митне оформлення, в порядку, передбаченому Митним кодексом України, засобами електронного зв'язку копії податкового векселя, авальованого банком та взятого на облік контролюючим органом.

{Підпункт 229.7.6 пункту 229.7 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 404-VII від 04.07.2013](#); в редакції Закону [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

229.7.7. Обов'язки з погашення податкового векселя не можуть передаватися іншим особам.

229.7.8. За користування податковим векселем не нараховуються відсотки або інші види плати, передбачені законодавством для інших видів векселів.

229.7.9. Векселедержателем є контролюючий орган за місцем реєстрації векселедавця.

229.7.10. На підприємствах, що використовують як сировину для виробництва в хімічній промисловості речовини, що використовуються як компоненти моторних палив, встановлюються податкові пости. Представники контролюючого органу за місцезнаходженням податкового поста здійснюють постійний безпосередній контроль за цільовим використанням таких речовин.

229.7.11. Податковий вексель вважається погашеним без сплати суми акцизного податку коштами в разі документального підтвердження факту цільового використання речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, виключно як сировини для виробництва в хімічній промисловості.

229.7.12. Для погашення податкового векселя векселедержателю подається [довідка векселедавця про цільове використання як сировини для виробництва в хімічній промисловості речовин, що використовуються як компоненти моторних палив](#), погоджена представником податкового поста, встановленого на підприємстві. Копія довідки подається контролюючому органу.

229.7.13. У разі якщо передбачений цим пунктом податковий вексель не погашено в установленний строк, векселедержатель здійснює протест такого векселя у неплатежі згідно із законодавством та протягом одного робочого дня з дати вчинення протесту звертається до банку, який здійснив аваль векселя, з опротестованим податковим векселем. Банк-аваліст зобов'язаний не пізніше операційного дня, що настає за датою звернення векселедержателя з опротестованим податковим векселем, переказати суму, зазначену в податковому векселі, векселедержателю.

229.7.14. [Порядок випуску, обігу та погашення податкових векселів](#), які видаються для ввезення на митну територію України речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, для використання як сировини для виробництва в хімічній промисловості, а також перелік підприємств, що здійснюють ввезення таких речовин, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

229.7.15. Ввезення речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, які використовуються як сировина для виробництва в хімічній промисловості, здійснюється в межах квот, встановлених Кабінетом Міністрів України.

229.7.16. У разі нецільового використання суб'єктами господарювання речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, які ввезені як сировина для виробництва в хімічній промисловості, з таких суб'єктів справляється штраф у розмірі, який обчислюється виходячи з обсягів зазначених речовин, що використані не за призначенням, та ставки акцизного податку, передбаченої [пунктом 215.3](#) статті 215 цього Кодексу, збільшеної в 1,5 раза.

{Статтю 229 доповнено пунктом 229.7 згідно із Законом [№ 5471-VI від 06.11.2012](#)}

229.8. Особливості оподаткування бензинів авіаційних та палива для реактивних двигунів

229.8.1. Ввезення на митну територію України або реалізація вироблених в Україні бензинів авіаційних (код 2710 12 31 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) та палива для реактивних двигунів (код 2710 12 70 00, 2710 19 21 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) може здійснюватися із сплатою

акцизного податку за ставками, визначеними [підпунктом 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу без застосування підвищувального коефіцієнта 10.

229.8.2. Для ввезення на митну територію України або реалізації вироблених в Україні бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів імпортер бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів (далі - імпортер) оформлює податковий вексель у трьох примірниках, а виробник бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів (далі - виробник) - у двох примірниках. Перший примірник подається до контролюючого органу (векселедержателя) за місцезнаходженням імпортера або виробника, другий примірник залишається імпортеру або виробнику, а третій примірник подається до контролюючого органу за місцем митного оформлення таких бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів.

229.8.3. Податковий вексель видається на суму акцизного податку, нарахованого на обсяг ввезених на митну територію України або вироблених в Україні бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів, виходячи із ставки, яка визначається як різниця між ставкою, встановленою [підпунктом 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу із застосуванням підвищувального коефіцієнта 10, та ставкою, встановленою підпунктом 215.3.4 пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу без застосування підвищувального коефіцієнта 10. До податкового векселя додається розрахунок суми акцизного податку.

Реалізація обсягів бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів суб'єктами господарювання, які отримали акцизні накладні, зареєстровані в Єдиному реєстрі акцизних накладних, із зазначенням в них реквізитів податкового векселя, виданого на суму акцизного податку, нарахованого на такі обсяги, здійснюється без сплати акцизного податку.

229.8.4. Строк, на який видається податковий вексель, не може перевищувати 90 календарних днів для палива для реактивних двигунів (код 2710 12 70 00, 2710 19 21 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) та 270 календарних днів - для бензинів авіаційних (код 2710 12 31 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#)).

{Підпункт 229.8.4 пункту 229.8 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

229.8.5. Податковий вексель може бути виданий лише імпортером або виробником - платником податку.

229.8.6. Виданий виробником податковий вексель є підставою для реалізації бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів із сплатою акцизного податку за ставкою, встановленою [підпунктом 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу без застосування підвищувального коефіцієнта 10.

229.8.7. Підставою для митного оформлення бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів, що ввозяться на митну територію України імпортером із сплатою акцизного податку за ставкою, встановленою [підпунктом 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу без застосування підвищувального коефіцієнта 10, є подання таким імпортером до контролюючого органу, який здійснює митне оформлення, в порядку, передбаченому [Митним кодексом України](#), засобами електронного зв'язку копії податкового векселя, взятого на облік контролюючим органом.

229.8.8. Обов'язки з погашення податкового векселя не можуть передаватися іншим особам незалежно від їх взаємовідносин з векселедавцем.

229.8.9. За користування податковим векселем не нараховуються відсотки або інші види плати, передбачені законодавством для інших видів векселів.

229.8.10. Податковий вексель без сплати коштами зазначеної в ньому суми акцизного податку погашається у разі підтвердження факту цільового використання бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів протягом строку, на який виданий такий вексель, шляхом реєстрації акцизних накладних в Єдиному реєстрі акцизних накладних на операції з:

1) заправлення повітряних суден бензинами авіаційними або паливом для реактивних двигунів, складених суб'єктами господарювання, які здійснюють авіапаливозабезпечення згідно з чинним сертифікатом на відповідність вимогам авіаційних правил України на здійснення наземного обслуговування, виданим уповноваженим органом з питань цивільної авіації, або суб'єктами господарювання, які мають посвідчення про допуск до експлуатації постійного злітно-посадкового майданчика, видане уповноваженим органом з питань цивільної авіації відповідно до вимог авіаційних правил України;

{Абзац другий підпункту 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

2) реалізації бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів суб'єктам літакобудування, на яких поширюється дія норм [статті 2](#) Закону України "Про розвиток літакобудівної промисловості", складених платником податку, який здійснює таку реалізацію;

3) реалізації бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів замовникам, які здійснили закупівлю для забезпечення потреб держави або територіальної громади відповідно до [Закону України](#) "Про публічні закупівлі", складених платником податку, який здійснює таку реалізацію;

4) реалізації бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного матеріального резерву, складених платником податку, який здійснює таку реалізацію.

{Абзац п'ятий підпункту 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Акцизні накладні на такі операції складаються на підставі первинних документів.

Податковий вексель без сплати коштами зазначеної в ньому суми акцизного податку за операціями, визначеними:

{Абзац сьомий підпункту 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

у підпункті 1 цього підпункту, - погашається на підставі акцизних накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі акцизних накладних, суб'єктами господарювання, визначеними у підпункті 1 цього підпункту, виходячи з обсягів пального, зазначених в таких акцизних накладних;

{Абзац восьмий підпункту 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

у підпунктах 2-4 цього підпункту, - погашається на підставі копій первинних документів та договорів на реалізацію пального, що підтверджують реалізацію пального по всьому ланцюгу реалізації пального від виробника/імпортера до суб'єктів, визначених у підпунктах 2-4 цього підпункту, поданих до контролюючого органу, та акцизних накладних, складених на такі операції та зареєстрованих в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

{Абзац підпункту 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Податковий вексель без сплати коштами зазначеної в ньому суми акцизного податку на обсяги втрачених бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів, що не перевищують нормативів втрат, затверджених Кабінетом Міністрів України, погашається на підставі копій первинних документів про втрати таких обсягів пального та акцизних накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

{Абзац підпункту 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Сума акцизного податку, сплачена виробником/імпортером до закінчення строку, на який видано податковий вексель, виходячи з обсягів бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів, цільове використання яких не підтверджено, враховується векселедержателем при погашенні податкового векселя. Така сума податку обчислюється виходячи з обсягу бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів, цільове використання якого не підтверджено, та ставки податку, яка визначається як різниця між ставкою, встановленою [підпунктом 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу із застосуванням підвищувального коефіцієнта 10, та ставкою, встановленою [підпунктом 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу без застосування підвищувального коефіцієнта 10.

{Абзац підпункту 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Векселедержатель перевіряє документи, надані виробником/імпортером для погашення податкового векселя, протягом п'яти робочих днів з дня їх отримання. За результатами перевірки векселедержатель приймає рішення про погашення податкового векселя або про здійснення процедур, передбачених [підпунктом 229.8.11](#) цього пункту.

{Абзац підпункту 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Інформація про суб'єктів господарювання, які здійснюють авіапаливозабезпечення згідно з чинним сертифікатом на відповідність вимогам авіаційних правил України на здійснення наземного обслуговування, та суб'єктів господарювання, які мають посвідчення про допуск до експлуатації постійного злітно-посадкового майданчика, видане уповноваженим органом з питань цивільної авіації відповідно до вимог авіаційних правил України, оприлюднюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України, на його офіційному веб-сайті.

{Абзац тринадцятий підпункту 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Суб'єктами господарювання, які здійснюють авіапаливозабезпечення згідно з чинним сертифікатом на відповідність вимогам авіаційних правил України на здійснення наземного обслуговування, та суб'єктами господарювання, які мають посвідчення про допуск до експлуатації постійного злітно-посадкового майданчика, видане уповноваженим органом з питань цивільної авіації відповідно до вимог авіаційних правил України, у складі декларації акцизного податку надається інформація про повітряні судна, які були заправлені, та про обсяги бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів, використані для заправки таких суден.

{Абзац чотирнадцятий підпункту 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

229.8.11. У разі якщо передбачений цим пунктом податковий вексель не погашено в установлений строк, векселедержатель протягом п'яти робочих днів, наступних за останнім днем строку, на який видано податковий вексель, здійснює протест такого векселя у неплатежі згідно із законодавством та протягом одного робочого дня з дати вчинення протесту звертається до банку, який здійснив аваль векселя, з опротестованим податковим векселем. Банк-аваліст зобов'язаний не пізніше операційного дня, що настає за датою звернення векселедержателя з опротестованим податковим векселем, переказати суму, зазначену в податковому векселі, векселедержателю.

{Підпункт 229.8.11 пункту 229.8 статті 229 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

229.8.12. У разі відсутності підтвердження у встановлений строк цільового використання імпортером або виробником, які видали податковий вексель, бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів з таких імпортера або виробника справляється штраф у розмірі 50 відсотків суми акцизного податку, яка обчислюється виходячи з обсягів бензинів авіаційних або палива для реактивних двигунів, за якими відсутнє підтвердження цільового використання, та ставки акцизного податку, встановленої [підпунктом 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу із застосуванням підвищувального коефіцієнта 10.

229.8.13. Суб'єкти господарювання, визначені у [підпунктах 2-3](#) підпункту 229.8.10 цього пункту, мають право реалізовувати бензини авіаційні та/або паливо для реактивних двигунів іншим особам у разі сплати акцизного податку, нарахованого на обсяги такого пального, виходячи із ставки, яка визначається як різниця між ставкою, встановленою [підпунктом 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу із застосуванням підвищувального коефіцієнта 10, та ставкою, встановленою [підпунктом 215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу без застосування підвищувального коефіцієнта 10.

{Пункт 229.8 статті 229 доповнено підпунктом 229.8.13 згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

{Статтю 229 доповнено пунктом 229.8 згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Стаття 230. Акцизні склади

230.1. Акцизні склади та акцизні склади пересувні утворюються з метою підвищення ефективності роботи із запобігання та боротьби з незаконним виробництвом і обігом спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів, пального, посилення контролю за повнотою та своєчасністю надходження до бюджету акцизного податку.

230.1.1. Акцизні склади, на території яких виробляється спирт етиловий, повинні бути обладнані на кожному місці отримання та відпуску спирту етилового, розташованому на акцизному складі, витратомірами-лічильниками спирту етилового, що призначені для безперервного вимірювання, запам'ятовування, фіксування та відображення в електронному вигляді даних про обсяг отримання або відпуску спирту етилового в декалітрах 100-відсоткового спирту, приведених до температури 20° С, та обсяг вмісту денатуруючих добавок (далі - витратомір-лічильник спирту етилового), зареєстрованими в Єдиному державному реєстрі витратомірів-лічильників обсягу виробленого спирту етилового.

Платники податку - розпорядники акцизних складів зобов'язані зареєструвати:

а) усі розташовані на акцизних складах витратоміри-лічильники спирту етилового у розрізі акцизних складів - в Єдиному державному реєстрі витратомірів-лічильників обсягу виробленого спирту етилового;

б) усі акцизні склади - у системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового.

Один акцизний склад може бути зареєстрований виключно одним розпорядником акцизного складу. Один розпорядник акцизного складу може зареєструвати один і більше акцизних складів.

Забороняється отримання та реалізація спирту етилового без наявності зареєстрованих витратомірів-лічильників спирту етилового, без реєстрації акцизного складу, а також через кожне місце отримання та відпуску спирту етилового, на якому вийшов з ладу або відсутній витратомір-лічильник спирту етилового.

Витратоміри-лічильники спирту етилового повинні відповідати вимогам законодавства та мати позитивний результат перевірки або оцінку відповідності, проведені відповідно до законодавства. У разі відсутності позитивного результату перевірки або оцінки відповідності витратомірів-лічильників спирту етилового для цілей цього Кодексу акцизні склади, на яких вони розташовані, вважаються необладнаними витратомірами-лічильниками спирту етилового.

Розпорядники акцизних складів зобов'язані на кожному акцизному складі щоденно (крім днів, в які акцизний склад не працює) формувати дані про добові фактичні обсяги отриманого та реалізованого спирту етилового (далі у цьому розділі - обсяг обігу спирту етилового) у розрізі кодів товарних підкатегорій згідно з [УКТ ЗЕД](#) у декалітрах 100-відсоткового спирту, приведених до температури 20° С.

Дані про обсяг обігу спирту етилового формуються після проведення останньої операції з обігу спирту етилового у звітній добі, але не пізніше 23 години 59 хвилин цієї доби, до початку здійснення операцій з обігу спирту етилового у добу, що настає за звітною добою, та подаються до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, не пізніше 23 години 59 хвилин доби, що настає за звітною добою.

Дані про обсяг обігу спирту етилового подаються електронними засобами зв'язку у [формі](#) електронних документів, яка затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Електронні документи заповнюються автоматично шляхом передачі до них даних з витратомірів-лічильників спирту етилового. В електронних документах також зазначаються відповідальною особою розпорядника акцизного складу дані про обсяги залишків спирту етилового, що знаходяться на акцизному складі в тарі, упаковці, про добовий обсяг реалізованого спирту етилового в тарі, упаковці, а також інформація про дні, в які акцизний склад не працює.

Порядок ведення Єдиного державного реєстру витратомірів-лічильників обсягу виробленого спирту етилового, передачі облікових даних з них електронними засобами зв'язку до контролюючих органів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У такому реєстрі міститься податкова інформація про розпорядників акцизних складів, наявні у них акцизні склади, розташовані на акцизних складах витратоміри-лічильники спирту етилового, їх серійні (ідентифікаційні) номери, а також дані про фактичний обсяг обігу спирту етилового у розрізі кодів товарних підкатегорій згідно з [УКТ ЗЕД](#), акцизних складів та розпорядників акцизних складів.

Дані про фактичний обсяг обігу спирту етилового у розрізі кодів товарних підкатегорій згідно з [УКТ ЗЕД](#), акцизних складів та розпорядників акцизних складів зіставляються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, з показниками системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового.

230.1.2. Акцизні склади, на території яких здійснюється виробництво, оброблення (перероблення), змішування, розлив, навантаження-розвантаження, зберігання, реалізація пального, повинні бути обладнані витратомірами-лічильниками на кожному місці відпуску пального наливом з акцизного складу, розташованому на акцизному складі, та рівнемірами-лічильниками рівня таких товарів (продукції) у резервуарі, а для скрапленого газу (пропану або суміші пропану з бутаном), інших газів, бутану, ізобутану за кодами згідно з [УКТ ЗЕД](#) 2711 12 11 00, 2711 12 19 00, 2711 12 91 00, 2711 12 93 00, 2711 12 94 00, 2711 12 97 00, 2711 13 10 00, 2711 13 30 00, 2711 13 91 00, 2711 13 97 00, 2711 14 00 00, 2711 19 00 00, 2901 10 00 10 - також можуть бути обладнані пристроями для вимірювання рівня або відсотка пального у резервуарі (далі - рівнемір-лічильник) на кожному введеному в експлуатацію стаціонарному резервуарі, розташованому на акцизному складі.

{Абзац перший підпункту 230.1.2 пункту 230.1 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Акцизні склади, на яких здійснюється діяльність з переробки нафти, газового конденсату, природного газу та їх суміші, з очищення коксового газу, з метою вилучення цільових компонентів (сировини), що передбачає повний технологічний цикл їх переробки в готову продукцію (пальне), повинні бути обладнані лише витратомірами-лічильниками на кожному місці відпуску готової підакцизної продукції (пального) наливом з такого акцизного складу.

{Абзац другий підпункту 230.1.2 пункту 230.1 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Акцизні склади, на яких здійснюються виключно зберігання та реалізація пального, що отримується та реалізується виключно у споживчій тарі без зміни розфасовки, а також скрапленого газу природного, бензолу, метанолу, не обладнуються витратомірами-лічильниками та рівнемірами-лічильниками.

{Абзац третій підпункту 230.1.2 пункту 230.1 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Витратоміри-лічильники та резервуари повинні відповідати вимогам законодавства та мати позитивний результат перевірки або оцінку відповідності, проведені відповідно до законодавства, а рівнеміри-лічильники повинні відповідати вимогам законодавства та мати позитивний результат перевірки або оцінку відповідності, або калібрування, проведені відповідно до законодавства. У разі відсутності позитивного результату перевірки або оцінки відповідності, або калібрування витратомірів-лічильників та рівнемірів-лічильників для цілей цього Кодексу акцизні склади, на яких вони розташовані, вважаються необладнаними витратомірами-лічильниками та рівнемірами-лічильниками.

Паливороздавальні колонки та/або оливороздавальні колонки, встановлені на акцизних складах, на які є позитивні результати перевірки або оцінка відповідності, проведені відповідно до законодавства, виконують функції витратомірів-лічильників.

Платники податку - розпорядники акцизних складів зобов'язані зареєструвати:

а) усі розташовані на акцизних складах резервуари, введені в експлуатацію, витратоміри-лічильники та рівнеміри-лічильники у розрізі акцизних складів - в Єдиному державному реєстрі витратомірів-лічильників та рівнемірів-лічильників рівня пального у резервуарі;

б) усі акцизні склади - в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового.

Один акцизний склад може бути зареєстрований виключно одним розпорядником акцизного складу. Один розпорядник акцизного складу може зареєструвати один і більше акцизних складів.

Забороняється здійснення реалізації пального без наявності зареєстрованих витратомірів-лічильників, рівнемірів-лічильників та резервуарів, без реєстрації акцизного складу.

230.1.3. Розпорядники акцизних складів зобов'язані на кожному акцизному складі щоденно (крім днів, в які акцизний склад не працює) формувати дані про фактичні залишки пального на початок та кінець звітної доби та про добові фактичні обсяги отриманого та реалізованого пального (далі у цьому розділі - обсяг обігу пального) у розрізі кодів товарних підкатегорій згідно з [УКТ ЗЕД](#) у літрах, приведених до температури 15° С.

Розпорядники акцизних складів, на акцизних складах яких здійснюється діяльність з переробки нафти, газового конденсату, природного газу та їх суміші, з очищення коксового газу, з метою вилучення цільових компонентів (сировини), що передбачає повний технологічний цикл їх переробки в готову продукцію (пальне), зобов'язані на кожному акцизному складі щоденно формувати дані лише про добовий фактичний обсяг реалізованого пального у розрізі кодів товарних підкатегорій згідно з [УКТ ЗЕД](#) у літрах, приведених до температури 15° С.

{Абзац другий підпункту 230.1.3 пункту 230.1 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Розпорядники акцизних складів, що використовують пальне виключно для потреб власного споживання чи промислової переробки і не здійснюють операцій з реалізації та зберігання пального іншим особам, зобов'язані на кожному акцизному складі формувати дані про обсяги обігу пального за звітний календарний місяць та фактичні залишки пального станом на перший та останній дні такого місяця у розрізі кодів товарних підкатегорій згідно з [УКТ ЗЕД](#) у літрах, приведених до температури 15°С.

{Підпункт 230.1.3 пункту 230.1 статті 230 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Для цілей [статей 230-233](#) цього Кодексу скраплений газ (пропан або суміш пропану з бутаном), інші гази, бутан, ізобутан за кодами згідно з [УКТ ЗЕД](#) 2711 12 11 00, 2711 12 19 00, 2711 12 91 00, 2711 12 93 00, 2711 12 94 00, 2711 12 97 00, 2711 13 10 00, 2711 13 30 00, 2711 13 91 00, 2711 13 97 00, 2711 14 00 00, 2711 19 00 00, 2901 10 00 10 обліковуються за умовним кодом 2711 у літрах, приведених до температури 15°С.

{Підпункт 230.1.3 пункту 230.1 статті 230 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Дані про фактичні залишки пального та про обсяг обігу пального формуються після проведення останньої операції з обігу пального у звітній добі, але не пізніше 23 години 59 хвилин цієї доби, до початку здійснення операцій з обігу пального у добу, що настає за звітною добою, та подаються до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, не пізніше 23 години 59 хвилин доби, що настає за звітною добою.

{Абзац п'ятий підпункту 230.1.3 пункту 230.1 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Дані про фактичні залишки пального на перший та останній дні календарного місяця та про обсяг обігу пального за звітний календарний місяць формуються розпорядниками акцизних складів, що використовують пальне виключно для потреб власного споживання

чи промислової переробки і не здійснюють операцій з реалізації та зберігання пального іншим особам, після проведення останньої операції з обігу пального у звітному календарному місяці, але не пізніше 23 години 59 хвилин останнього дня звітного календарного місяця, до початку здійснення операцій з обігу пального у день, що настає за таким останнім днем звітного календарного місяця, та подаються до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, не пізніше 15 календарних днів, що настають за останнім днем звітного календарного місяця.

{Підпункт 230.1.3 пункту 230.1 статті 230 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

На кожному акцизному складі за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#) формуються показники про:

обсяги залишків пального на початок та кінець звітної доби, що визначаються шляхом підсумовування обсягів залишків пального в кожному резервуарі на підставі показників рівнемірів-лічильників, встановлених на таких резервуарах, розташованих на такому акцизному складі;

добовий обсяг реалізованого пального, що визначається шляхом підсумовування обсягів реалізованого за звітну добу пального через кожне місце відпуску пального наливом з акцизного складу на підставі показників витратомірів-лічильників, встановлених на кожному місці відпуску пального наливом з акцизного складу, розташованому на такому акцизному складі;

добовий обсяг отриманого пального, що визначається шляхом віднімання від обсягу залишків пального на кінець звітної доби обсягу залишків пального на початок звітної доби та додавання добового обсягу реалізованого пального з такого акцизного складу з додаванням обсягу втраченого пального, зазначеного в акцизних накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі акцизних накладних, та з відніманням додаткового обсягу пального, зазначеного в заявках на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового, зареєстрованих у системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового.

Фактичні показники витратомірів-лічильників та рівнемірів-лічильників щодо обсягів залишків пального та добового обсягу реалізованого пального перераховуються у літри, приведені до температури 15° С, крім показників паливороздавальних колонок та/або оливороздавальних колонок, які виконують функції витратомірів-лічильників.

Під час виходу з ладу, проведення перевірки або калібрування рівнеміра-лічильника або витратоміра-лічильника визначення даних про обсяги залишків пального та обсяги обігу пального здійснюється у мірах повної місткості, які мають позитивний результат перевірки, проведеної відповідно до законодавства, та/або за допомогою рулетки та метроштока або переносного (портативного) рівнеміра-аналізатора, які мають позитивний результат перевірки, проведеної відповідно до законодавства. Застосування такого способу вимірювання може здійснюватися не більше 20 календарних днів поспіль (для акцизних складів, які є місцями роздрібної торгівлі паливом, на які отримано ліцензії на право роздрібної торгівлі паливом, - не більше 15 календарних днів поспіль) та не більше чотирьох разів протягом календарного року.

Дані про залишки пального та про обсяг обігу пального подаються електронними засобами зв'язку у формі електронних документів, яка затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Електронні документи заповнюються автоматично шляхом передачі до них даних з витратомірів-лічильників та рівнемірів-лічильників (під час виходу з ладу, проведення повірки або калібрування рівнеміра-лічильника або витратоміра-лічильника - заповнюються відповідальною особою розпорядника акцизного складу).

В електронних документах також зазначаються відповідальною особою розпорядника акцизного складу дані про обсяги залишків пального, що знаходяться на акцизному складі в тарі, балонах, упаковці, про добовий обсяг реалізованого пального в тарі, балонах, упаковці, а також інформація про дні, в які акцизний склад не працює.

230.1.4. Порядок ведення Єдиного державного реєстру витратомірів-лічильників та рівнемірів-лічильників рівня пального у резервуарі, передачі облікових даних з них електронними засобами зв'язку до контролюючих органів встановлюється Кабінетом Міністрів України.

У такому реєстрі міститься податкова інформація про розпорядників акцизних складів, наявні у них акцизні склади, розташовані на акцизних складах резервуари, витратоміри-лічильники та рівнеміри-лічильники, їх серійні (ідентифікаційні) номери, а також дані про фактичні залишки пального на початок та кінець звітної доби та про фактичний обсяг обігу пального у розрізі кодів товарних підкатегорій згідно з [УКТ ЗЕД](#), акцизних складів та розпорядників акцизних складів.

Дані про фактичні залишки пального на початок та кінець доби та про фактичний обсяг обігу пального у розрізі кодів товарних підкатегорій згідно з [УКТ ЗЕД](#), акцизних складів та розпорядників акцизних складів зіставляються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, з показниками системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового.

230.1.5. Транспортні засоби, що набули статусу акцизних складів пересувних, а також транспортні засоби, що використовуються суб'єктом господарювання, який не є розпорядником акцизного складу, для переміщення на митній території України власного пального або спирту етилового для потреб власного споживання чи промислової переробки, повинні обліковуватися в Переліку транспортних засобів, що переміщують пальне або спирт етиловий, створення та ведення якого забезпечується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, у порядку, затверджені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. Перелік транспортних засобів, що переміщують пальне або спирт етиловий, розміщується на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Включення/виключення транспортних засобів до/з Переліку транспортних засобів, що переміщують пальне або спирт етиловий, здійснюється автоматично на підставі даних акцизних накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі акцизних накладних, або на підставі заявок на переміщення пального або спирту етилового транспортними засобами, що не є акцизними складами пересувними, із зазначенням періоду переміщення такого пального або спирту етилового, або на підставі митних декларацій при переміщенні пального або спирту етилового митною територією України прохідним транзитом або внутрішнім транзитом, визначеним [підпунктом "а"](#) пункту 2 частини другої статті 91 Митного кодексу України. Такі заявки подаються суб'єктами господарювання, які не є розпорядниками акцизних складів, до переміщення митною територією України у транспортних засобах, які не є акцизними складами пересувними, власного пального або спирту етилового для потреб власного споживання чи промислової переробки. Форма заявки на переміщення пального або спирту етилового транспортними засобами, що не є акцизними складами пересувними, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. Такі заявки у формі

електронних документів надсилаються центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Переміщення пального або спирту етилового транспортними засобами, що не зазначені в акцизних накладних, зареєстрованих у Єдиному реєстрі акцизних накладних, складених на операції, при здійсненні яких переміщується пальне або спирт етиловий у таких транспортних засобах, а також не зазначені у заявках на переміщення пального або спирту етилового транспортними засобами, що не є акцизними складами пересувними, які надіслані центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, забороняється.

Транспортні засоби, що використовуються для переміщення на митній території України пального або спирту етилового, не облаштовуються витратомірами-лічильниками та рівнемірами-лічильниками.

{Пункт 230.1 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#); в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

230.2. На акцизних складах постійно діють представники контролюючого органу за місцем розташування акцизного складу (крім пального).

{Пункт 230.2 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

230.3. Контролюючий орган за місцем розташування акцизного складу призначає свого постійного представника (представників) на такому складі.

230.4. Копія наказу про призначення представника (представників) контролюючого органу надсилається у день прийняття такого рішення розпоряднику акцизного складу.

230.5. Представник (представники) контролюючого органу здійснює (здійснюють) постійний безпосередній контроль за наявністю витратомірів-лічильників спирту етилового та інших вимірювальних приладів; дотриманням встановленого порядку відпуску спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів та сплати податку з них.

{Пункт 230.5 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#); в редакції Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

230.6. Розпорядок роботи представників контролюючого органу повинен відповідати режиму роботи акцизного складу, встановленому його розпорядником.

230.7. Посадові особи, які призначаються представниками контролюючого органу на акцизному складі, повинні пройти спеціальне навчання або інструктаж щодо специфіки контролю за виробництвом та обігом спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів, а також методики користування вимірювальними приладами.

{Пункт 230.7 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 404-VII від 04.07.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

230.8. Порядок проведення спеціального навчання або інструктажу затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Пункт 230.8 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

230.9. У наказах про призначення керівник (його заступник або уповноважена особа) контролюючого органу визначає режим роботи представника контролюючого органу з урахуванням режиму роботи акцизного складу, порядок контролю за роботою представника контролюючого органу, розробляє заходи матеріально-технічного забезпечення представника контролюючого органу, транспортного обслуговування, інші умови, необхідні для забезпечення ефективності контролю.

{Пункт 230.9 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

230.10. Копія наказу надсилається розпоряднику акцизного складу, який зобов'язаний видати у триденний строк відповідний наказ, передбачивши створення належних умов для ефективної роботи представника контролюючого органу.

230.11. Основним завданням представника контролюючого органу на акцизних складах є здійснення постійного безпосереднього контролю за дотриманням установленого порядку виробництва, зберігання, відпуску спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів і сплати податку, вжиття заходів для недопущення порушення законодавства України.

{Пункт 230.11 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

230.12. Представник контролюючого органу на акцизному складі відповідно до покладених на нього завдань:

а) здійснює контроль за виробництвом, зберіганням, відпуском, за наявності витратоміра-лічильника спирту етилового та інших вимірювальних приладів, та обліком спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів за даними бухгалтерського обліку акцизного складу;

{Підпункт "а" пункту 230.12 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

б) здійснює контроль за обліком, зберіганням та використанням марок акцизного податку і маркуванням продукції;

в) здійснює контроль за обліком надходження, витрачання сировини, яка використовується для виробництва спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів, і кількістю виробленої продукції;

{Підпункт "в" пункту 230.12 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

г) здійснює контроль за додержанням установленого порядку обчислення та сплати податку;

г) бере участь у проведенні інвентаризації сировини, спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів і марок акцизного податку;

{Підпункт "г" пункту 230.12 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

д) надає у разі виявлення порушень установленого законодавством порядку ведення обліку, зберігання і відпуску спирту етилового, горілки та лікєро-горілочаних виробів, марок акцизного податку, сировини розпоряднику акцизного складу пропозиції щодо усунення виявлених порушень та контролюють їх виконання;

{Підпункт "д" пункту 230.12 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

е) вносить пропозиції щодо вдосконалення системи контролю за обліком, зберіганням, відпуском і транспортуванням горілки та лікєро-горілочаних виробів;

{Підпункт "е" пункту 230.12 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

є) присутній у разі опломбування місць можливого доступу до спирту (в тому числі витратомірів-лічильників спирту етилового), спиртосховища, цеху розливу та складу готової продукції після закінчення робочого дня.

{Підпункт "є" пункту 230.12 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Пункт 230.12 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

230.13. Під час ввезення спирту представник контролюючого органу на акцизному складі підприємства, на якому виробляються горілки та лікєро-горілочані вироби:

а) бере участь у роботі комісії з приймання спирту етилового та здійснює у журналі реєстрації отримання спирту етилового запис про кількість отриманого спирту, час в'їзду та показники пробігу транспортного засобу;

{Підпункт "а" пункту 230.13 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#); в редакції Закону [№ 1638-VII від 12.08.2014](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

б) надсилає протягом трьох діб довідку про отримання спирту етилового представнику контролюючого органу на акцизному складі підприємства, що відпустило спирт, про що робить відмітку в зазначеному журналі.

{Пункт 230.13¹ статті 230 виключено на підставі Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

230.14. У разі виявлення фактів неопробування або неповного опробування спирту етилового контролюючі органи вживають відповідних заходів згідно із законом.

Інвентаризація спирту етилового на акцизному складі, у тому числі інвентаризація, що проводиться на перше число кожного місяця, проводиться у присутності представника контролюючого органу на акцизному складі.

{Пункт 230.14 статті 230 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 1638-VII від 12.08.2014](#)}

Якщо за результатами інвентаризації виявлено втрати спирту етилового, що перевищують норми втрат, встановлені згідно з пунктом 214.6 статті 214 цього Кодексу, або якщо ці втрати виникли не з причин, визначених пунктом 216.3 статті 216 цього Кодексу, платник сплачує акцизний податок виходячи з розміру таких втрат та ставки акцизного податку, що діє на дату складення акта інвентаризації.

{Пункт 230.14 статті 230 доповнено абзацом третім згідно із Законом [№ 1638-VII від 12.08.2014](#)}

У разі виявлення фактів надлишку спирту етилового контролюючий орган вживає відповідних заходів згідно із законом.

{Пункт 230.14 статті 230 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом [№ 1638-VII від 12.08.2014](#)}

230.15. Під час відвантаження горілки та лікero-горілочаних виробів заповнюється товарно-транспортна накладна, зареєстрована в Єдиному реєстрі товарно-транспортних накладних на переміщення алкогольних напоїв, в якій представник контролюючого органу на акцизному складі робить відмітку про погодження відпуску шляхом проставлення штампа "Виїзд дозволено" та особистого підпису, зазначення часу виїзду з акцизного складу та показників пробігу транспортного засобу, а також здійснює запис у журналі реєстрації відвантаження горілки та лікero-горілочаних виробів.

{Пункт 230.15 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 1638-VII від 12.08.2014](#), [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

230.16. Усі документи, які є підставою для відпуску спирту етилового, горілки та лікero-горілочаних виробів, обов'язково перевіряються представником контролюючого органу на акцизному складі.

{Пункт 230.16 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1638-VII від 12.08.2014](#)}

230.17. Під час ввезення горілки та лікero-горілочаних виробів на акцизний склад представник контролюючого органу робить відмітку на товарно-транспортній накладній, зареєстрованій в Єдиному реєстрі товарно-транспортних накладних на переміщення алкогольних напоїв, про погодження їх ввезення шляхом проставлення штампа "В'їзд дозволено" і особистого підпису, зазначення часу в'їзду на акцизний склад та показників пробігу транспортного засобу, а також здійснює запис в журналі реєстрації отримання горілки та лікero-горілочаних виробів.

{Пункт 230.17 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 1638-VII від 12.08.2014](#), [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

230.18. Транспортування горілки та лікero-горілочаних виробів, відвантажених з акцизного складу підприємства, на якому виробляються горілка та лікero-горілочані вироби, без товарно-транспортних накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі товарно-транспортних накладних на переміщення алкогольних напоїв, з відміткою представника контролюючого органу на акцизному складі забороняється.

{Абзац перший пункту 230.18 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1638-VII від 12.08.2014](#)}

Порядок ведення Єдиного реєстру товарно-транспортних накладних на переміщення алкогольних напоїв встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 230.18 статті 230 доповнено абзацом другим згідно із Законом [№ 5503-VI від 20.11.2012](#)}

{Пункт 230.18 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

230.19. Розпорядник акцизного складу зобов'язаний:

а) надати постійному представнику контролюючого органу окреме приміщення, яке відповідає санітарно-гігієнічним нормам, обладнане телефоном, а також вжити заходів для запобігання несанкціонованому втручання в роботу представника контролюючого органу і користуванню службовою та іншою інформацією, що зберігається представником контролюючого органу на акцизному складі;

б) встановлювати та підтримувати у належному стані необхідні замки, пломби, лічильники чи інші вимірювальні прилади, які можуть бути затребувані постійним представником контролюючого органу на акцизному складі з метою забезпечення повноти

сплати належної суми податку із спирту, горілки та лікero-горілочаних виробів, пального, що виробляються на акцизному складі;

{Підпункт "б" пункту 230.19 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

в) забезпечувати облік наявності та руху сировини, спирту етилового та водно-спиртових розчинів у незавершеному виробництві горілки та лікero-горілочаних виробів і готової продукції, розміщених на акцизному складі;

г) подавати постійному представнику контролюючого органу достовірну інформацію з цього питання, а також відповідні документи первинного, бухгалтерського обліку та звітності для ознайомлення.

{Пункт 230.19 статті 230 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Пункт 230.20 статті 230 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Пункт 230.21 статті 230 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Пункт 230.22 статті 230 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

{Пункт 230.23 статті 230 виключено на підставі Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Стаття 231. Акцизна накладна

231.1. Платник податку при ввезенні на митну територію України пального або спирту етилового, з якого сплачено акцизний податок, або на умовах, визначених [статтею 229](#) цього Кодексу, або реалізації пального або спирту етилового зобов'язаний скласти в електронній формі акцизну накладну за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#) реалізованого пального або спирту етилового та зареєструвати її в Єдиному реєстрі акцизних накладних з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису уповноваженої платником особи.

Платник податку зобов'язаний скласти акцизну накладну на обсяги пального або спирту етилового, використаного для власного споживання; реалізованого та/або використаного для виробництва непідакцизної продукції на умовах, встановлених [статтею 229](#) цього Кодексу; втраченого у межах та/або понад встановлені норми втрат; зіпсованого, знищеного, в тому числі внаслідок аварії, пожежі, повені, інших форс-мажорних обставин чи з іншої причини, пов'язаної з природним результатом, а також внаслідок випаровування у процесі виробництва, обробки, переробки, зберігання чи транспортування такого пального або спирту етилового, а також при здійсненні операцій, які не підлягають оподаткуванню або звільняються від оподаткування.

Виробник пального, а також особа, яка здійснює розлив пального у споживчу тару ємністю до 5 літрів (включно), зобов'язані скласти акцизну накладну на обсяги такого пального.

Виробник спирту етилового, що здійснює розлив спирту етилового, який використовується як лікарський засіб, у флакони з медичного скла об'ємом не більше 100 кубічних сантиметрів, зобов'язаний скласти акцизну накладну на обсяги такого спирту етилового.

В акцизній накладній зазначаються в окремих полях такі обов'язкові реквізити:

- а) порядковий номер акцизної накладної з номером примірника;
- б) дата складання акцизної накладної;

в) повна або скорочена назва юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, зареєстрованої як платник акцизного податку, - особи, яка реалізує пальне або спирт етиловий;

г) код ЄДРПОУ (для юридичних осіб) або реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб) особи, яка реалізує пальне або спирт етиловий, та суб'єкта господарювання - отримувача пального або спирту етилового;

г) повна або скорочена назва юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - суб'єкта господарювання - отримувача пального або спирту етилового;

д) код товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#) або умовний код, визначений [підпунктом 230.1.3](#) пункту 230.1 цієї статті;

{Абзац одинадцятий пункту 231.1 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

е) опис пального або спирту етилового;

є) обсяг пального в літрах, приведених до температури 15° С, або обсяг спирту етилового в декалітрах 100-відсоткового спирту, приведених до температури 20° С;

ж) уніфікований номер акцизного складу в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, з якого реалізовано пальне або спирт етиловий;

з) уніфікований номер акцизного складу в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, на який отримане пальне;

и) номер реєстрації транспортного засобу в уповноважених органах відповідної держави та тип і ємність транспортного засобу - акцизного складу пересувного, а для трубопровідного транспорту - назва трубопроводу. При зазначенні номера державної реєстрації (української, міжнародної або іноземної) транспортного засобу допускається використання літер (латиниця, кирилиця) та цифр без пропусків та розділових знаків. У разі якщо літерна частина номера збігається в написанні кирилицею та латиницею, вона зазначається латиницею, а якщо зустрічається специфічна літера кирилиці, літерна частина зазначається кирилицею;

{Абзац шістнадцятий пункту 231.1 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

і) ознака напряму використання та умов оподаткування пального або спирту етилового;

ї) ознака щодо реалізації пального у паливний бак транспортного засобу або в тару споживача через паливороздавальну або оливатороздавальну колонку з акцизного складу, який є місцем роздрібної торгівлі паливом, на яке отримано ліцензію на право роздрібної торгівлі паливом;

{Абзац вісімнадцятий пункту 231.1 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

й) ознака щодо ввезення/вивезення пального або спирту етилового на митну територію України/за межі митної території України;

{Абзац дев'ятнадцятий пункту 231.1 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

к) ознака щодо реалізації пального або спирту етилового з акцизного складу до іншого акцизного складу з використанням акцизного складу пересувного, у разі якщо до реалізації пального або спирту етилового такий інший акцизний склад уже відомий;

л) ознака щодо реалізації пального на умовах, визначених [пунктом 229.8](#) статті 229 цього Кодексу, із зазначенням реквізитів податкового векселя, суб'єктів господарювання, які здійснюють авіапаливозабезпечення згідно з чинним сертифікатом на відповідність вимогам авіаційних правил України на здійснення наземного обслуговування, або суб'єктів літакобудування, або замовників, які здійснили закупівлю для забезпечення потреб держави або територіальної громади відповідно до [Закону України](#) "Про публічні закупівлі", або підприємств, установ та організацій системи державного резерву;

м) адреса місця зберігання пального, яке не є акцизним складом, на якому суб'єкт господарювання - не платник податку зберігає пальне виключно для потреб власного споживання чи промислової переробки;

н) ознака для зведених акцизних накладних;

{Пункт 231.1 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

о) ознака щодо реалізації пального у паливний бак транспортного засобу платника податку через паливороздавальну або оливороздавальну колонку з акцизного складу, який не є місцем роздрібної торгівлі паливом;

{Пункт 231.1 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

п) ознака щодо реалізації пального з акцизного складу пересувного у паливний бак транспортного засобу, обладнання або пристрою.

{Пункт 231.1 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

При реалізації пального через паливороздавальну або оливороздавальну колонку з акцизного складу, який є місцем роздрібної торгівлі паливом, на яке отримано ліцензію на право роздрібної торгівлі паливом, обов'язкові реквізити акцизної накладної, що ідентифікують отримувача пального, визначені підпунктами "г" та "г" цього пункту:

можуть не заповнюватися виключно при реалізації пального не суб'єкту господарювання;

обов'язково заповнюються при реалізації пального суб'єкту господарювання із зазначенням даних, що ідентифікують такого суб'єкта господарювання.

При реалізації пального або спирту етилового з акцизного складу до іншого акцизного складу з використанням акцизного складу пересувного, у разі якщо до реалізації пального або спирту етилового такий інший акцизний склад уже відомий, складається одна акцизна накладна на реалізацію пального з акцизного складу на такий інший акцизний склад із зазначенням у такій акцизній накладній ідентифікаційних даних такого акцизного складу пересувного.

При заправленні повітряних суден бензинами авіаційними або паливом для реактивних двигунів суб'єктами господарювання, визначеними [підпунктом 1](#) підпункту 229.8.10 статті 229 цього Кодексу, акцизні накладні на такі операції складаються та реєструються в Єдиному реєстрі акцизних накладних такими суб'єктами господарювання незалежно від того, кому належать такі бензини авіаційні або паливо для реактивних двигунів.

{Пункт 231.1 статті 231 доповнено абзацом тридцятим згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

При переході права власності від одного суб'єкта господарювання до іншого на пальне, що знаходиться у транспортному засобі, змінюється розпорядник акцизного складу

пересувного, а транспортний засіб стає іншим акцизним складом пересувним і на таку операцію складається акцизна накладна.

{Пункт 231.1 статті 231 доповнено абзацом тридцять першим згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

{Пункт 231.1 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2725-VIII від 16.05.2019](#); в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

231.2. [Форма](#) та [порядок](#) заповнення акцизної накладної затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

231.3. Акцизна накладна складається платником податку в день ввезення на митну територію України пального або спирту етилового чи в день реалізації пального або спирту етилового при кожній повній або частковій операції з реалізації пального або спирту етилового.

{Абзац перший пункту 231.3 статті 231 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Абзац другий пункту 231.3 статті 231 виключено на підставі Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Акцизна накладна може бути складена за щоденними підсумками операцій (якщо акцизні накладні не були складені на ці операції) за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#) у разі здійснення реалізації пального за готівку кінцевому споживачеві (який не є суб'єктом господарювання), розрахунки за які проводяться через касу/реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори розрахункових операцій з урахуванням вимог, визначених Кабінетом Міністрів України, або через банківську установу чи платіжний пристрій (безпосередньо на поточний рахунок особи, що реалізує пальне). При цьому окремі обов'язкові реквізити акцизної накладної, що ідентифікують отримувача пального, визначені [підпунктами "г" та "г"](#) пункту 231.1 цієї статті, не заповнюються.

{Абзац третій пункту 231.3 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 129-IX від 20.09.2019](#)}

У разі забезпечення безперервного постачання пального особа, яка реалізує пальне, може скласти для кожного отримувача пального зведені акцизні накладні за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#) не пізніше останнього дня такого місяця на весь обсяг реалізованого пального протягом такого місяця.

{Абзац четвертий пункту 231.3 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Для цілей цього пункту під безперервним постачанням вважається забезпечення особою, яка реалізує пальне, можливості для отримувачів пального отримувати пальне в будь-яку годину доби та будь-який день відповідного місяця.

{Абзац п'ятий пункту 231.3 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Зведена акцизна накладна також може бути складена за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#) та окремо за кожним акцизним складом/акцизним складом пересувним особою, яка реалізує пальне, не пізніше останнього дня звітного місяця на загальний обсяг пального, реалізованого у паливний бак транспортного засобу або в тару споживача через паливороздавальні або оливатороздавальні колонки з акцизного складу, який є місцем роздрібної торгівлі, на яке отримана відповідна ліцензія, якщо акцизні накладні не були складені на ці операції, або використаного для власного споживання чи промислової

переробки протягом звітнього місяця, або втраченого у межах та/або понад встановлені норми втрат, зіпсованого, знищеного, у тому числі внаслідок аварії, пожежі, повені, інших форс-мажорних обставин чи з інших причин, пов'язаних з природним результатом, а також внаслідок випаровування у процесі виробництва, обробки, переробки, зберігання чи транспортування протягом звітнього місяця. У разі реалізації пального через паливороздавальну або оливороздавальну колонку у паливний бак транспортного засобу або в тару споживача за готівку кінцевому споживачеві, розрахунки за які проводяться через реєстратори розрахункових операцій або через банківську установу чи платіжний пристрій, платник має право самостійно обирати спосіб складання акцизних накладних на такі операції (зведені або за щоденними підсумками операцій).

{Абзац шостий пункту 231.3 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Особа, яка реалізує пальне або спирт етиловий, зобов'язана скласти акцизну накладну в одному примірнику у разі реалізації пального або спирту етилового:

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

а) з акцизного складу:

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом восьмим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

для власного споживання чи промислової переробки або на обсяги втраченого у межах та/або понад встановлені норми втрат, зіпсованого, знищеного, у тому числі внаслідок аварії, пожежі, повені, інших форс-мажорних обставин чи з іншої причини, пов'язаної з природним результатом, а також внаслідок випаровування у процесі виробництва, обробки, переробки, зберігання чи транспортування пального або спирту етилового;

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом дев'ятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

будь-яким іншим особам - не платникам податку;

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом десятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

платнику податку, суб'єкту господарювання, який не є платником податку, особі, яка не є суб'єктом господарювання, у паливний бак транспортного засобу через паливороздавальну або оливороздавальну колонку з акцизного складу, який є місцем роздрібної торгівлі паливом, на яке отримано ліцензію на право роздрібної торгівлі паливом;

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

платнику податку в паливний бак транспортного засобу через паливороздавальну або оливороздавальну колонку з акцизного складу, який не є місцем роздрібної торгівлі паливом;

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

пального у споживчій тарі ємністю до 5 літрів (включно);

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

у паливний бак транспортного засобу, обладнання або пристрою;

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

при заправленні повітряних суден бензинами авіаційними або паливом для реактивних двигунів;

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

б) з акцизного складу пересувного:

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

для власного споживання чи промислової переробки або на обсяги втраченого/зіпсованого/знищеного пального або спирту етилового;

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

будь-яким іншим особам - не платникам податку.

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Особа, яка ввозить/вивозить пальне або спирт етиловий на митну територію України/за межі митної території України, зобов'язана скласти акцизну накладну в одному примірнику на підставі даних відповідної митної декларації.

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Особа, яка склала акцизну накладну в одному примірнику, зобов'язана зареєструвати таку акцизну накладну в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Особа, яка реалізує пальне або спирт етиловий, зобов'язана скласти акцизну накладну в двох примірниках у разі реалізації пального або спирту етилового:

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

а) з акцизного складу до іншого акцизного складу, в тому числі через трубопровід або з використанням акцизного складу пересувного, у разі якщо до реалізації пального або спирту етилового такий інший акцизний склад уже відомий;

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

б) з акцизного складу до акцизного складу пересувного;

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

в) з акцизного складу пересувного до іншого акцизного складу пересувного;

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

г) з акцизного складу пересувного до акцизного складу.

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Особа, яка склала акцизну накладну в двох примірниках, зобов'язана зареєструвати перший примірник такої акцизної накладної в Єдиному реєстрі акцизних накладних, а другий примірник такої акцизної накладної в день її складання надіслати розпоряднику акцизного складу - отримувачу пального або спирту етилового.

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Розпорядник акцизного складу/розпорядник акцизного складу пересувного - отримувач пального або спирту етилового зобов'язаний зареєструвати другий примірник такої акцизної накладної в Єдиному реєстрі акцизних накладних після реєстрації першого примірника такої акцизної накладної в Єдиному реєстрі акцизних накладних та отримання пального або спирту етилового на акцизний склад/акцизний склад пересувний.

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Якщо платник податку одночасно є особою, яка реалізує та отримує пальне або спирт етиловий, складання та реєстрація акцизних накладних у двох примірниках здійснюються у встановленому цим пунктом порядку для складання та реєстрації акцизних накладних у двох примірниках.

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Платник податку - розпорядник акцизного складу пересувного, акцизний склад пересувний якого використовувався при ввезенні пального або спирту етилового на митну територію України, завжди складає акцизні накладні при реалізації такого пального або спирту етилового з такого акцизного складу пересувного до іншого акцизного складу пересувного або акцизного складу.

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Перехід права власності на пальне або спирт етиловий, що переміщується та/або зберігається у транспортному засобі, від одного суб'єкта господарювання до іншого вважається реалізацією пального або спирту етилового з одного акцизного складу пересувного до іншого. При цьому суб'єкт господарювання, від якого переходить право власності на таке пальне або спирт етиловий, вважається особою, яка реалізує пальне, а суб'єкт господарювання, до якого переходить право власності на таке пальне або спирт етиловий, вважається отримувачем пального або спирту етилового.

{Пункт 231.3 статті 231 доповнено абзацом тридцятим згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

231.4. Право на складання акцизних накладних надається виключно особам, зареєстрованим як платники акцизного податку в порядку, передбаченому [статтею 212](#) цього Кодексу.

231.5. При реалізації пального або спирту етилового особа, яка реалізує пальне або спирт етиловий, зобов'язана в установлені терміни скласти акцизну накладну, зареєструвати її в Єдиному реєстрі акцизних накладних, така реєстрація вважається наданням акцизної накладної отримувачу пального або спирту етилового. Акцизні

накладні, які не надаються отримувачу пального або спирту етилового, та акцизні накладні/розрахунки коригування, складені за операціями з реалізації пального або спирту етилового суб'єктам господарювання та фізичним особам, які не є платниками акцизного податку, також підлягають реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

{Пункт 231.5 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

231.6. Реєстрація в Єдиному реєстрі акцизних накладних здійснюється:

акцизних накладних, складених при реалізації пального через паливороздавальну або оливатороздавальну колонку у паливний бак транспортного засобу з акцизного складу, який є місцем роздрібної торгівлі паливом, на яке отримано ліцензію на право роздрібної торгівлі паливом, - не пізніше п'ятнадцяти календарних днів, наступних за датою їх складання;

{Абзац другий пункту 231.6 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

першого примірника акцизної накладної при реалізації пального або спирту етилового з акцизного складу - у день складання такої акцизної накладної, але не пізніше здійснення операції з реалізації пального або спирту етилового з акцизного складу;

першого примірника акцизної накладної при реалізації пального або спирту етилового з акцизного складу пересувного до іншого акцизного складу пересувного - у день складання такої акцизної накладної, але не пізніше здійснення операції з реалізації пального або спирту етилового з акцизного складу пересувного;

першого примірника акцизної накладної при реалізації пального або спирту етилового з акцизного складу пересувного до акцизного складу - після фактичного отримання пального або спирту етилового на акцизний склад, але не пізніше трьох календарних днів, наступних за датою складання акцизної накладної;

першого примірника акцизної накладної при реалізації пального з акцизного складу пересувного до паливного баку транспортного засобу, обладнання або пристрою, до місця зберігання пального, яке не є акцизним складом, - протягом трьох календарних днів з дня фактичного отримання пального;

{Пункт 231.6 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

першого примірника зведеної акцизної накладної та акцизної накладної, складеної на операції, визначені в [підпункті 1](#) підпункту 229.8.10 пункту 229.8 статті 229 цього Кодексу, - не пізніше 15 календарних днів з дня їх складання;

{Пункт 231.6 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

акцизної накладної при ввезенні пального або спирту етилового на митну територію України - не пізніше дня, наступного за днем оформлення належним чином митної декларації;

{Абзац восьмий пункту 231.6 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

першого примірника акцизної накладної, що складається при вивезенні пального за межі митної території України, - протягом трьох календарних днів з дня фактичного вивезення пального за межі митної території України, що підтверджено належним чином оформленою митною декларацією;

{Пункт 231.6 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

другого примірника акцизної накладної - після фактичного отримання пального або спирту етилового на акцизний склад/акцизний склад пересувний, але не пізніше трьох календарних днів, наступних за днем отримання пального або спирту етилового на акцизний склад/акцизний склад пересувний розпорядником акцизного складу/акцизного складу пересувного - отримувачем пального або спирту етилового;

розрахунку коригування - не пізніше трьох календарних днів, наступних за датою його складання.

Підтвердженням особі, яка реалізує пальне або спирт етиловий, про прийняття її акцизної накладної та/або розрахунку коригування до Єдиного реєстру акцизних накладних є квитанція в електронному вигляді у текстовому форматі, яка надсилається протягом операційного дня.

З метою отримання акцизної накладної/розрахунку коригування, зареєстрованих в Єдиному реєстрі акцизних накладних, отримувач пального або спирту етилового надсилає в електронному вигляді запит до Єдиного реєстру акцизних накладних, за яким отримує в електронному вигляді повідомлення про реєстрацію акцизної накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі акцизних накладних та акцизну накладну/розрахунок коригування в електронному вигляді. Такі акцизна накладна/розрахунок коригування вважаються зареєстрованими в Єдиному реєстрі акцизних накладних та отриманими отримувачем пального або спирту етилового.

З метою отримання особою, яка реалізує пальне або спирт етиловий, зареєстрованого в Єдиному реєстрі акцизних накладних розрахунку коригування, що підлягає реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних отримувачем пального або спирту етилового, така особа, яка реалізує пальне або спирт етиловий, надсилає в електронному вигляді запит до Єдиного реєстру акцизних накладних, за яким отримує в електронному вигляді повідомлення про реєстрацію розрахунку коригування в Єдиному реєстрі акцизних накладних та розрахунок коригування в електронному вигляді. Такий розрахунок коригування вважається зареєстрованим в Єдиному реєстрі акцизних накладних та отриманим особою, яка реалізує пальне або спирт етиловий.

Особа, яка видала податковий вексель згідно з [підпунктом 229.8.10](#) пункту 229.8 статті 229 цього Кодексу, має право отримувати повідомлення в електронному вигляді з інформацією щодо всіх акцизних накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі акцизних накладних, в яких зазначений виданий нею податковий вексель, за запитом до Єдиного реєстру акцизних накладних.

{Пункт 231.6 статті 231 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Датою та часом надання акцизної накладної та/або розрахунку коригування в електронному вигляді до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, є дата та час, зафіксовані у квитанції.

{Абзац шістнадцятий пункту 231.6 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Якщо надіслані акцизні накладні та/або розрахунки коригування сформовано з порушенням вимог, передбачених [пунктом 231.1](#) цієї статті, протягом операційного дня отримувачу пального або спирту етилового/особі, яка реалізує пальне або спирт етиловий, надсилається квитанція в електронному вигляді у текстовому форматі про неприйняття їх в електронному вигляді із зазначенням причин.

Якщо протягом операційного дня не надіслано квитанції про прийняття або неприйняття, такі акцизна накладна/розрахунок коригування вважаються зареєстрованими в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

Підтвердження надання другого примірника акцизної накладної отримувачу пального або спирту етилового, реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних та отримання з Єдиного реєстру акцизних накладних другого примірника акцизної накладної здійснюється за правилами, передбаченими цим розділом для підтвердження надання, реєстрації та отримання з Єдиного реєстру акцизних накладних розрахунків коригування, які реєструються отримувачами пального або спирту етилового.

Отримувач пального або спирту етилового має право звіряти дані отриманої акцизної накладної на відповідність з даними Єдиного реєстру акцизних накладних.

Платник податку має право зареєструвати акцизну накладну та/або розрахунок коригування в Єдиному реєстрі акцизних накладних, в якій загальний обсяг реалізованого пального або спирту етилового не перевищує обсяг, обчислений відповідно до [пункту 232.3](#) статті 232 цього Кодексу.

Якщо обсяг, визначений відповідно до [пункту 232.3](#) статті 232 цього Кодексу, є меншим за обсяг пального або спирту етилового в акцизній накладній та/або розрахунку коригування, які платник податку повинен зареєструвати в Єдиному реєстрі акцизних накладних, платник податку зобов'язаний перерахувати до бюджету суму коштів у розмірі акцизного податку за відповідний обсяг реалізованого пального або спирту етилового, самостійно розрахованого за ставками, передбаченими [підпунктами 215.3.1](#) або [215.3.4](#) пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу, та зареєструвати заявку на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового.

У разі виявлення технічної помилки у програмному забезпеченні або програмних складових, програмно-апаратному устаткуванні, каналах зв'язку, функціонуванні електронного цифрового підпису (далі - проведення технічного обслуговування), що унеможливорює реєстрацію акцизних накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі акцизних накладних, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, зобов'язаний невідкладно розмістити на своєму офіційному веб-сайті повідомлення про виявлення такої технічної помилки із зазначенням дати та часу її початку, вжити всіх необхідних заходів для відновлення реєстрації акцизних накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі акцизних накладних, за результатами яких розмістити на своєму офіційному веб-сайті повідомлення про усунення технічної помилки із зазначенням дати та часу її завершення.

{Абзац двадцять третій пункту 231.6 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

У період проведення технічного обслуговування, у разі неможливості зареєструвати акцизну накладну в Єдиному реєстрі акцизних накладних, дозволяється переміщення пального або спирту етилового транспортними засобами за наявності товарно-транспортної накладної, яка повинна містити інформацію з відповідної акцизної накладної, та паперового примірника акцизної накладної, підписаної особою, уповноваженою на її складання.

{Абзац двадцять четвертий пункту 231.6 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Платник податку зобов'язаний протягом трьох календарних днів з дня відновлення реєстрації акцизних накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі акцизних

накладних зареєструвати всі акцизні накладні/розрахунки коригування, граничний термін реєстрації яких припадає на період існування технічної помилки.

Штрафні санкції за несвоєчасну реєстрацію акцизних накладних/розрахунків коригування в Єдиному реєстрі акцизних накладних, граничний термін реєстрації яких припадає на період існування технічної помилки, не застосовуються.

{Пункт 231.6 статті 231 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

231.7. Якщо після реалізації пального або спирту етилового відбувається повернення частини чи всього обсягу пального або спирту етилового особі, яка реалізує пальне або спирт етиловий, або виникає потреба у виправленні помилок, допущених при складанні акцизної накладної, показники такої акцизної накладної підлягають коригуванню шляхом складання розрахунку коригування та реєстрації його в Єдиному реєстрі акцизних накладних:

особою, яка реалізує пальне або спирт етиловий, якщо передбачається збільшення обсягів реалізованого пального або спирту етилового або якщо коригування показників у підсумку не змінює обсяг реалізованого пального або спирту етилового;

отримувачем пального або спирту етилового, якщо передбачається зменшення обсягів реалізованого пального або спирту етилового, для чого особа, яка реалізує пальне або спирт етиловий, надсилає складений розрахунок коригування отримувачу пального або спирту етилового. При цьому особа, що реалізує пальне або спирт етиловий, має право зменшити обсяг реалізованого пального або спирту етилового за таким розрахунком коригування після його реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних отримувачем пального або спирту етилового.

Розрахунок коригування, складений платником податку до акцизних накладних з реалізації пального або спирту етилового не платникам акцизного податку, або розрахунок коригування, складений за іншими операціями, ніж реалізація пального або спирту етилового отримувачам пального або спирту етилового, підлягає реєстрації у Єдиному реєстрі акцизних накладних таким платником податку.

Складання розрахунків коригування здійснюється у такій самій кількості примірників, як і кількість примірників акцизної накладної, до якої вони складаються, крім розрахунків коригування, складених до акцизної накладної, у якій зазначені помилкові реквізити особи, яка отримує пальне, або допущені помилки у визначених [підпунктами "з" та "и" пункту 231.1 цієї статті](#) реквізитах акцизного складу або акцизного складу пересувного, на який отримано пальне, або акцизної накладної на операцію з реалізації пального або спирту етилового, яка не відбулася.

{Пункт 231.7 статті 231 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

У разі зазначення платником податку в акцизній накладній помилкових реквізитів особи, яка отримує пальне, або допущення помилки у визначених [підпунктами "з" та "и" пункту 231.1 цієї статті](#) реквізитах акцизного складу або акцизного складу пересувного, на який отримано пальне, або складання акцизної накладної на операцію з реалізації пального або спирту етилового, яка не відбулася, та реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних такої акцизної накладної (першого примірника такої акцизної накладної) платником податку складається розрахунок коригування до такої акцизної накладної:

{Пункт 231.7 статті 231 доповнено абзацом шостим згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

в одному примірнику - для коригування складеної в одному примірнику акцизної накладної;

{Пункт 231.7 статті 231 доповнено абзацом сьомим згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

в одному примірнику - для коригування складеної у двох примірниках акцизної накладної, другий примірник якої не зареєстрований отримувачем в Єдиному реєстрі акцизних накладних;

{Пункт 231.7 статті 231 доповнено абзацом восьмим згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

у двох примірниках - для коригування складеної у двох примірниках акцизної накладної, другий примірник якої зареєстрований отримувачем в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

{Пункт 231.7 статті 231 доповнено абзацом дев'ятим згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Розрахунок коригування до акцизної накладної, у якій зазначені помилкові реквізити особи, яка отримує пальне, або допущені помилки у визначених [підпунктами "з" та "и"](#) пункту 231.1 цієї статті реквізитах акцизного складу або акцизного складу пересувного, на який отримано пальне, або акцизної накладної на операцію з реалізації пального або спирту етилового, яка не відбулася, реєструється в Єдиному реєстрі акцизних накладних:

{Пункт 231.7 статті 231 доповнено абзацом десятим згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

особою, яка реалізує пальне або спирт етиловий, - розрахунок коригування, складений в одному примірнику;

{Пункт 231.7 статті 231 доповнено абзацом одинадцятим згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

отримувачем пального або спирту етилового - розрахунок коригування, складений у двох примірниках.

{Пункт 231.7 статті 231 доповнено абзацом дванадцятим згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

{Пункт 231.7 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

231.8. Єдиний реєстр акцизних накладних працює постійно (24 години щоденно), крім часу, необхідного для його технічного обслуговування.

Технічне обслуговування Єдиного реєстру акцизних накладних проводиться у часові проміжки з незначною кількістю реєстрації акцизних накладних/розрахунків коригування.

Інформація про запланований час технічного обслуговування Єдиного реєстру акцизних накладних розміщується на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, не пізніше ніж за 24 години до початку проведення технічного обслуговування.

[Порядок ведення Єдиного реєстру акцизних накладних](#) встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 231.8 статті 231 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

231.9. Виявлення розбіжностей даних декларацій з акцизного податку платника податків та даних Єдиного реєстру акцизних накладних є підставою для проведення контролюючими органами документальної позапланової виїзної перевірки особи, яка реалізує пальне або спирт етиловий, та у відповідних випадках отримувача пального або спирту етилового.

{Пункт 231.9 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

231.10. У разі порушення особою, яка реалізує пальне або спирт етиловий, порядку заповнення та/або порядку реєстрації акцизної накладної в Єдиному реєстрі акцизних накладних отримувач пального або спирту етилового має право протягом 60 календарних днів, що настають за днем реалізації пального або спирту етилового, подати до контролюючого органу заяву із скаргою на таку особу, яка реалізує пальне або спирт етиловий. До заяви додаються копії первинних документів, складених відповідно до [Закону України](#) "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", що підтверджують факт отримання такого пального або спирту етилового, або додаткові письмові пояснення суб'єкта господарювання, який фактично не отримував пальне або спирт етиловий, але зазначений в акцизній накладній, зареєстрованій в Єдиному реєстрі акцизних накладних, як отримувач пального або спирту етилового.

{Абзац перший пункту 231.10 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Надходження такої заяви із скаргою є підставою для проведення документальної позапланової виїзної перевірки зазначеної особи, яка реалізує пальне або спирт етиловий.

{Абзац другий пункту 231.10 статті 231 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Кодекс доповнено статтею 231 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#) - зміна щодо запровадження акцизних накладних при реалізації пального, Єдиного реєстру акцизних накладних та системи електронного адміністрування реалізації пального набирає чинності з 1 березня 2016 року - див. [пункт 1](#) розділу II Закону [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Стаття 232. Електронне адміністрування реалізації пального та спирту етилового

{Назва статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

232.1. У системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового в розрізі платників податку - розпорядників акцизних складів/акцизних складів пересувних та акцизних складів/акцизних складів пересувних за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#) та умовним кодом ведеться окремо облік обсягів пального або спирту етилового, що:

{Абзац перший пункту 232.1 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

оподатковуються акцизним податком, у тому числі окремо за кожною відмінною ставкою податку;

оподатковуються на умовах, встановлених [статтею 229](#) цього Кодексу;

не підлягають оподаткуванню;

звільняються від оподаткування.

Обсяги ввезеного на митну територію України пального або спирту етилового обліковуються в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового в такій послідовності:

1) зараховуються автоматично на підставі оформлених належним чином митних декларацій у розрізі платників податку та умов оподаткування пального або спирту етилового за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#);

2) розподіляються між акцизними складами пересувними, що використовуються під час такого ввезення, або акцизними складами, які є ліцензійними митними складами, на яких здійснюється митне оформлення, на підставі акцизних накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі акцизних накладних, складених платником податку - розпорядником таких акцизних складів пересувних/акцизних складів.

{Абзац восьмий пункту 232.1 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Ведення обліку обсягів пального або спирту етилового у системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

{Абзац дев'ятий пункту 232.1 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, розміщує на своєму офіційному веб-сайті відомості щодо зареєстрованих у системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового акцизних складів з уніфікованими номерами та адресами їх місцезнаходження.

{Пункт 232.1 статті 232 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Одиницею обліку обсягів пального в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового є літри, приведені до температури 15° С, - для пального та декалітри 100-відсоткового спирту, приведені до температури 20° С, - для спирту етилового. При цьому відпущені літри в місцях роздрібної торгівлі паливом, на які отримано ліцензію на право роздрібної торгівлі паливом, для цілей цього розділу вважаються як літри, приведені до температури 15° С. Такі одиниці обліку для пального та спирту етилового повинні використовуватися в первинних бухгалтерських документах, акцизних накладних/розрахунках коригування до акцизних накладних, декларації з акцизного податку.

Система електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового забезпечує автоматичний облік у розрізі платників податку - розпорядників акцизних складів/акцизних складів пересувних за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#):

обсягів пального або спирту етилового в розрізі акцизних складів/акцизних складів пересувних, що містяться у виданих та отриманих акцизних накладних та розрахунках коригування, зареєстрованих в Єдиному реєстрі акцизних накладних;

обсягів пального або спирту етилового, виробленого на митній території України або ввезеного на митну територію України, з яких сплачено акцизний податок, які оподатковуються на умовах, встановлених [статтею 229](#) цього Кодексу, не підлягають оподаткуванню або звільняються від оподаткування в розрізі акцизних складів/акцизних складів пересувних;

обсягів пального або спирту етилового, на які платники податку зареєстрували заявки на поповнення обсягів залишку пального або спирту етилового за рахунок коштів, сплачених до бюджету, в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового в розрізі акцизних складів/акцизних складів пересувних;

сум сплаченого акцизного податку, за рахунок яких платники податку можуть зареєструвати заявки на поповнення обсягів залишку пального та спирту етилового;

обсягів залишків пального або спирту етилового в розрізі акцизних складів/акцизних складів пересувних, на які платники податку мають право зареєструвати акцизні накладні та розрахунки коригування в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

Система електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового працює постійно (24 години щоденно), крім часу, необхідного для її технічного обслуговування.

Технічне обслуговування системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового проводиться у часові проміжки з незначною кількістю звернень до неї платників акцизного податку.

Інформація про запланований час технічного обслуговування системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового розміщується на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, не пізніше ніж за 24 години до початку проведення технічного обслуговування.

{Абзац пункту 232.1 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

Порядок електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового та реєстрації платників податків - розпорядників акцизних складів/акцизних складів пересувних, акцизних складів/акцизних складів пересувних у системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{Пункт 232.1 статті 232 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

232.2. Платникам акцизного податку автоматично відкриваються облікові картки в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#).

{Пункт 232.2 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

232.3. Платник податку має право зареєструвати акцизні накладні та/або розрахунки коригування, а також коригування до заявок на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового в Єдиному реєстрі акцизних накладних на обсяг реалізованого пального або спирту етилового за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#) ($\Sigma \text{АНакл}$), обчислений за такою формулою:

{Абзац перший пункту 232.3 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

$$\Sigma \text{АНакл} = \Sigma \text{АНаклОтр} + \Sigma \text{АМитн} + \Sigma \text{ЗаявкиПоповн} - \Sigma \text{КоригЗаявкиПоповн} - \Sigma \text{АНаклВид} - \Sigma \text{Втрат} - \Sigma \text{АМитнЕкспорт},$$

{Абзац другий пункту 232.3 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

де:

Σ АНаклОтр - загальний обсяг пального або спирту етилового за отриманими платником податку акцизними накладними, зареєстрованими в Єдиному реєстрі акцизних накладних, що підтверджено другим примірником акцизної накладної, зареєстрованим в Єдиному реєстрі акцизних накладних, та розрахунками коригування до таких акцизних накладних, зареєстрованими в Єдиному реєстрі акцизних накладних;

{Абзац четвертий пункту 232.3 статті 232 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Σ АМитн - загальний обсяг пального або спирту етилового, ввезеного на митну територію України, оформленого належним чином митними деклараціями, з якого сплачено акцизний податок;

{Абзац п'ятий пункту 232.3 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Σ ЗаявкиПоповн - загальний обсяг пального або спирту етилового за оформленими та зареєстрованими в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового заявками на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового, із списанням з облікових карток грошових коштів акцизного податку, сплаченого до бюджету, що дорівнюють сумі акцизного податку для відповідного обсягу пального або спирту етилового;

{Абзац шостий пункту 232.3 статті 232 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Σ КоригЗаявкиПоповн - загальний обсяг пального або спирту етилового за оформленими та зареєстрованими в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового коригуваннями до заявок на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового, за якими зменшується попередньо збільшений обсяг залишку пального або спирту етилового;

{Абзац сьомий пункту 232.3 статті 232 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Σ АНаклВид - загальний обсяг пального або спирту етилового за виданими платником податку акцизними накладними, зареєстрованими в Єдиному реєстрі акцизних накладних, та розрахунками коригування до таких акцизних накладних, зареєстрованими в Єдиному реєстрі акцизних накладних;

{Абзац восьмий пункту 232.3 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Σ Втрат - загальний обсяг пального або спирту етилового втраченого, як в межах, так і понад встановлені норми втрат, зіпсованого, знищеного, включаючи випадки внаслідок аварії, пожежі, повені, інших форс-мажорних обставин чи з іншої причини, пов'язаної з природним результатом, а також внаслідок випаровування в процесі виробництва, обробки, переробки, зберігання чи транспортування такого пального або спирту етилового, що засвідчені відповідним актом втрати, псування чи знищення пального або спирту етилового, зазначений в акцизній накладній/розрахунку коригування, зареєстрований в Єдиному реєстрі акцизних накладних;

{Абзац дев'ятий пункту 232.3 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Σ АМитнЕкспорт - загальний обсяг пального або спирту етилового, вивезеного за межі митної території України, оформленого належним чином митними деклараціями, на який складені акцизні накладні, зареєстровані в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

{Пункт 232.3 статті 232 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Акцизні накладні, які передбачають відвантаження пального або спирту етилового на умовах, встановлених [статтею 229](#) цього Кодексу, можуть бути виписані в межах ліміту квот, встановлених Кабінетом Міністрів України для отримувачів такого пального або спирту етилового.

{Пункт 232.3 статті 232 доповнено абзацом згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Зміна показника Σ АНаклВид відбувається у день реєстрації акцизної накладної в Єдиному реєстрі акцизних накладних, а зміна показника Σ АНаклОтр - у день реєстрації другого примірника акцизної накладної (при ввезенні пального або спирту етилового на митну територію України - у день реєстрації першого примірника акцизної накладної) в Єдиному реєстрі акцизних накладних.

{Пункт 232.3 статті 232 доповнено абзацом дванадцятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

При реалізації пального або спирту етилового з акцизного складу до іншого акцизного складу з використанням акцизного складу пересувного, у разі якщо до реалізації пального або спирту етилового такий інший акцизний склад уже відомий:

{Пункт 232.3 статті 232 доповнено абзацом тринадцятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

у день реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних першого примірника акцизної накладної здійснюється зміна показника Σ АНаклВид по акцизному складу;

{Пункт 232.3 статті 232 доповнено абзацом чотирнадцятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

у день реєстрації в Єдиному реєстрі акцизних накладних другого примірника акцизної накладної здійснюється зміна показника Σ АНаклОтр по такому іншому акцизному складу;

{Пункт 232.3 статті 232 доповнено абзацом п'ятнадцятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

показники Σ АНаклОтр та Σ АНаклВид по акцизному складу пересувному не змінюються.

{Пункт 232.3 статті 232 доповнено абзацом шістнадцятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

У платника податку - отримувача пального зміна показника Σ АНаклОтр не відбувається на обсяги пального, що реалізується:

{Пункт 232.3 статті 232 доповнено абзацом сімнадцятим згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

з акцизного складу, який є місцем роздрібної торгівлі паливом, на яке отримано ліцензію на право роздрібної торгівлі паливом, через паливороздавальні або оливатороздавальні колонки у паливний бак транспортного засобу або в тару споживача;

{Абзац пункту 232.3 статті 232 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

з акцизного складу, який не є місцем роздрібної торгівлі паливом, через паливороздавальні або оливатороздавальні колонки у паливний бак транспортного засобу;

{Абзац пункту 232.3 статті 232 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

з акцизного складу пересувного у паливний бак транспортного засобу, обладнання або пристрою.

{Абзац пункту 232.3 статті 232 в редакції Закону [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

232.4. Порядок реєстрації заявок на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового";

{Абзац перший пункту 232.4 статті 232 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

232.4.1. Заявки на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового повинні містити такі обов'язкові поля (реквізити):

{Абзац перший підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

а) порядковий номер заявки;

б) дата складання заявки;

в) повна або скорочена назва юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи, зареєстрованої як платник акцизного податку, - особи, що реєструє заявку на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового;

{Підпункт "в" підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

г) код ЄДРПОУ (для юридичних осіб) або реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб) платника податку, що реєструє заявку на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового;

{Підпункт "г" підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

г) код товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#);

д) опис пального або спирту етилового;

{Підпункт "д" підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

е) обсяг пального в літрах, приведених до температури 15° С, або спирту етилового в декалітрах 100-відсоткового спирту, приведених до температури 20° С до зарахування в Системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#);

{Підпункт "е" підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

є) ставка акцизного податку на відповідне пальне або спирт етиловий, встановлена на дату реалізації пального або спирту етилового;

{Підпункт "є" підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

ж) курс Національного банку України, що діє на перший день кварталу, в якому здійснюється реалізація пального;

з) сума акцизного податку за кожним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#), розрахованого за ставкою акцизного податку, передбаченою [підпунктами 215.3.1 або 215.3.4 пункту 215.3 статті 215 цього Кодексу](#), та обсягами пального або спирту етилового, що містяться в таких заявках (крім заявок на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового, що відвантажується на умовах, встановлених [статтею 229](#) цього Кодексу, не підлягає оподаткуванню або звільняється від оподаткування);

{Підпункт "з" підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 в редакції Законів [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

и) номер та дата заявки на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового у випадку складання коригування до заявок на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового в Єдиному реєстрі акцизних накладних;

{Підпункт "и" підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

і) ознака умов оподаткування пального або спирту етилового;

{Підпункт 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 доповнено підпунктом "і" згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

ї) уніфікований номер акцизного складу в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового або номер реєстрації транспортного засобу в уповноважених органах відповідної держави, який є акцизним складом пересувним, на якому виникає потреба поповнити обсяги залишків пального або спирту етилового.

{Підпункт 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 доповнено підпунктом "ї" згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 391-IX від 18.12.2019](#)}

232.4.2. У разі якщо у платника акцизного податку виникає потреба поповнити обсяги залишків пального або спирту етилового в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, він може зареєструвати заявку на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового за умови:

{Абзац перший підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

наявності на обліковій картці сум коштів сплаченого акцизного податку, не менше ніж сума акцизного податку, розрахованого з обсягу пального або спирту етилового у такій заявці, - для обсягів пального або спирту етилового, що оподатковуються акцизним податком;

{Абзац підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

без наявності на обліковій картці сум коштів сплаченого акцизного податку - для обсягів пального або спирту етилового, що оподатковуються на умовах, встановлених

статтею 229 цього Кодексу, або не підлягають оподаткуванню, або звільняються від оподаткування.

{Абзац підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Кошти сплаченого акцизного податку, які обліковуються в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, зараховуються на окремі рахунки, відкриті платнику акцизного податку в центральному органі виконавчої влади, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів.

{Абзац четвертий підпункту 232.4.1 пункту 232.4 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

232.4.3. У разі якщо у платника акцизного податку в результаті зміни фізико-хімічних показників пального або спирту етилового є необхідність провести збільшення обсягів пального або спирту етилового за певним кодом товарної підкатегорії згідно з [УКТ ЗЕД](#) і при цьому одночасно зменшити обсяги пального або спирту етилового за іншим кодом товарної підкатегорії згідно з УКТ ЗЕД, такий платник податку може оформити заявку на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового, в якій зазначаються обсяги пального або спирту етилового, що збільшуються та що зменшуються.

При цьому якщо суми акцизного податку на таке пальне або спирт етиловий є рівними, то така заявка оформляється з нульовою сумою акцизного податку і реєструється без списання з облікової картки грошових коштів сплаченого акцизного податку.

У разі якщо сума акцизного податку на пальне або спирт етиловий, обсяг залишків якого збільшується, є більшою, ніж сума акцизного податку на пальне або спирт етиловий, обсяг залишків якого зменшується у зв'язку із зміною їх фізико-хімічних показників, заявка на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового оформляється на суму різниці сум акцизного податку, розрахованих за відповідними ставками з відповідних обсягів залишку пального або спирту етилового, що збільшуються та зменшуються, та реєструється із списанням з облікової картки грошових коштів в розмірі такої різниці.

У разі якщо сума акцизного податку на пальне або спирт етиловий, обсяги залишків якого збільшуються, є меншою, ніж сума акцизного податку на пальне або спирт етиловий, обсяги залишків якого зменшуються у зв'язку із зміною їх фізико-хімічних показників, заявка на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового оформляється з нульовою сумою акцизного податку і реєструється без повернення на облікову картку грошових коштів сплаченого акцизного податку.

{Підпункт 232.4.3 пункту 232.4 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

232.4.4. У разі виявлення помилок у зареєстрованих заявках на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового платник податку має право в межах 365 днів зареєструвати коригування до такої заявки на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового в межах позитивного значення показника $\Sigma \text{АНакл}$, визначеного відповідно до [пункту 232.3](#) цієї статті. При цьому таке коригування до заявки на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового повинно відображатися у декларації з акцизного податку за період, в якому відбулося таке коригування.

{Підпункт 232.4.4 пункту 232.4 статті 232 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

232.4.5. [Форма](#) та [порядок](#) заповнення заявки на поповнення обсягу залишку пального або спирту етилового та коригування до заявок на поповнення обсягу залишку пального або

спирту етилового в системі електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

{Підпункт 232.4.5 пункту 232.4 статті 232 в редакції Закону [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Кодекс доповнено статтею 232 згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#) - зміна щодо запровадження акцизних накладних при реалізації пального, Єдиного реєстру акцизних накладних та системи електронного адміністрування реалізації пального набирає чинності з 1 березня 2016 року - див. [пункт 1](#) розділу II Закону № 909-VIII від 24.12.2015}

Стаття 233. Зіставлення показників обсягів обігу та залишків пального, показників обсягів обігу спирту етилового

233.1. Для перевірки повноти декларування та сплати акцизного податку платниками податку з обсягів ввезеного на митну територію України, виробленого та реалізованого на митній території України пального або спирту етилового здійснюється автоматичне зіставлення показників обсягів обігу та залишків пального, показників обсягів обігу спирту етилового (далі - зіставлення).

233.2. Зіставлення здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, у [порядку](#), затвердженому Кабінетом Міністрів України.

233.3. При зіставленні здійснюється порівняння показників із системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового з показниками Єдиного державного реєстру витратомірів-лічильників та рівнемірів-лічильників рівня пального у резервуарі щодо обсягів обігу та залишків пального у розрізі кодів згідно з [УКТ ЗЕД](#) (крім скрапленого газу (пропану або суміші пропану з бутаном), інших газів, бутану, ізобутану, на які встановлено однакові ставки акцизного податку, для яких обсяги обігу та залишків пального підсумовуються та зіставляються загальним підсумком), акцизних складів та розпорядників акцизних складів.

При зіставленні допускаються розбіжності не більше ніж на 5 відсотків обсягу обігу або залишків пального (для скрапленого газу (пропану або суміші пропану з бутаном), інших газів, бутану, ізобутану, на які встановлено однакові ставки акцизного податку, - не більше ніж на 15 відсотків) чи не більше ніж на 2 відсотки об'єму відповідного резервуара.

233.4. При зіставленні здійснюється порівняння показників із системи електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового та показників Єдиного державного реєстру витратомірів-лічильників обсягу виробленого спирту етилового щодо обсягів обігу спирту етилового у розрізі кодів згідно з [УКТ ЗЕД](#), акцизних складів та розпорядників акцизних складів.

{Розділ VI доповнено статтею 233 згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#) - набирає чинності з 1 липня 2020 року, з урахуванням змін, внесених Законом [№ 540-IX від 30.03.2020](#)}

{Розділ VII "Збір за першу реєстрацію транспортного засобу" виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

РОЗДІЛ VIII. ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК

Стаття 240. Платники податку

240.1. Платниками податку є суб'єкти господарювання, юридичні особи, що не провадять господарську (підприємницьку) діяльність, бюджетні установи, громадські та інші підприємства, установи та організації, постійні представництва нерезидентів,

включаючи тих, які виконують агентські (представницькі) функції стосовно таких нерезидентів або їх засновників, під час провадження діяльності яких на території України і в межах її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони здійснюються:

240.1.1. викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;

240.1.2. скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти;

240.1.3. розміщення відходів (крім розміщення окремих видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання);

{Підпункт 240.1.3 пункту 240.1 статті 240 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

240.1.4. утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені);

240.1.5. тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк.

{Підпункт 240.1.6 пункту 240.1 статті 240 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 240.2 статті 240 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

{Пункт 240.2¹ статті 240 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

240.3. Не є платниками податку за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) суб'єкти діяльності у сфері використання ядерної енергії, які:

240.3.1. до останнього календарного дня (включно) звітного кварталу, у якому придбано джерело іонізуючого випромінювання, уклали договір щодо повернення відпрацьованого закритого джерела іонізуючого випромінювання за межі України до підприємства - виробника такого джерела;

240.3.2. здійснюють поводження з радіоактивними відходами, що утворилися внаслідок Чорнобильської катастрофи, в частині діяльності, пов'язаної з такими відходами.

240.4. Не є платниками податку, що справляється за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) та/або тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк, державні спеціалізовані підприємства з поводження з радіоактивними відходами, основною діяльністю яких є зберігання, переробка та захоронення тих радіоактивних відходів, що знаходяться у власності держави, а також дезактивація радіаційно-забруднених об'єктів.

240.5. Не є платниками податку за розміщення відходів суб'єкти господарювання, які розміщують на власних територіях (об'єктах) виключно відходи як вторинну сировину.

{Пункт 240.5 статті 240 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Пункт 240.6 статті 240 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

240.7. Не є платниками податку за викиди двоокису вуглецю суб'єкти, зазначені у пункті 240.1 цієї статті, якими здійснюються такі викиди в обсязі не більше 500 тонн за рік.

У разі якщо річний обсяг викидів двоокису вуглецю перевищує 500 тонн за рік, суб'єкти зобов'язані зареєструватися платниками податку у податковому (звітному) періоді, в якому відбулося таке перевищення. Такі платники зобов'язані скласти та подати

податкову звітність, нарахувати та сплатити податок за податковий (звітний) період, у якому відбулося таке перевищення, у порядку, передбаченому цим Кодексом.

{Статтю 240 доповнено пунктом 240.7 згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

{Статтю 241 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Стаття 242. Об'єкт та база оподаткування

242.1. Об'єктом та базою оподаткування є:

242.1.1. обсяги та види забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;

242.1.2. обсяги та види забруднюючих речовин, які скидаються безпосередньо у водні об'єкти;

242.1.3. обсяги та види (класи) розміщених відходів, крім обсягів та видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання;

{Підпункт 242.1.3 пункту 242.1 статті 242 в редакції Закону [№ 4834-VI від 24.05.2012](#)}

{Підпункт 242.1.4 пункту 242.1 статті 242 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

242.1.5. обсяги та категорія радіоактивних відходів, що утворюються внаслідок діяльності суб'єктів господарювання та/або тимчасово зберігаються їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк;

242.1.6. обсяги електричної енергії, виробленої експлуатуючими організаціями ядерних установок (атомних електростанцій).

{Пункт 242.2 статті 242 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 242.3 статті 242 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

242.4. База оподаткування податком за викиди двоокису вуглецю за результатами податкового (звітного) року зменшується на обсяг таких викидів у розмірі 500 тонн за рік.

{Статтю 242 доповнено пунктом 242.4 згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

Стаття 243. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення

243.1. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря окремих забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення:

Найменування забруднюючої речовини	Ставка податку, гривень за 1 тону
Азоту оксиди	2451,84
Аміак	459,85
Ангідрид сірчистий	2451,84

Ацетон	919,69
Бенз(о)пірен	3121217,74
Бутилацетат	552,23
Ванадію п'ятиокис	9196,93
Водень хлористий	92,37
Вуглецю окис	92,37
Вуглеводні	138,57
Газоподібні фтористі сполуки	6070,39
Тверді речовини	92,37
Кадмію сполуки	19405,92
Марганець та його сполуки	19405,92
Нікель та його сполуки	98872,97
Озон	2451,84
Ртуть та її сполуки	103931,28
Свинець та його сполуки	103931,28
Сірководень	7879,65
Сірковуглець	5120,56
Спирт н-бутиловий	2451,84
Стирол	17903,89
Фенол	11128,67
Формальдегід	6070,39
Хром та його сполуки	65822,27.

{Пункт 243.1 статті 243 в редакції Законів [№ 4235-VI від 22.12.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

243.2. Ставки податку за викиди в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення забруднюючих речовин (сполук), які не увійшли до [пункту 243.1](#) цієї статті та на які встановлено клас небезпечності:

Клас небезпечності	Ставка податку, гривень за 1 тону
I	17536,42
II	4016,11
III	598,4
IV	138,57.

{Пункт 243.2 статті 243 в редакції Законів [№ 4235-VI від 22.12.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

243.3. Для забруднюючих речовин (сполук), які не увійшли до пункту 243.1 цієї статті та на які не встановлено клас небезпечності (крім двоокису вуглецю), ставки податку застосовуються залежно від установлених орієнтовно безпечних рівнів впливу таких речовин (сполук) в атмосферному повітрі населених пунктів:

Орієнтовно безпечний рівень впливу речовин (сполук), міліграмів на 1 куб. метр	Ставка податку, гривень за 1 тону
Менше ніж 0,0001	738187,86
0,0001 - 0,001 (включно)	63247,95
Понад 0,001 - 0,01 (включно)	8737,07
Понад 0,01 - 0,1 (включно)	2451,84
Понад 0,1	92,37.

{Пункт 243.3 статті 243 в редакції Законів [№ 4235-VI від 22.12.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

243.4. Ставка податку за викиди двоокису вуглецю становить 10,00 гривень за 1 тону.

{Пункт 243.4 статті 243 в редакції Законів [№ 4235-VI від 22.12.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [№ 1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

243.5. Для забруднюючих речовин (сполук), на які не встановлено клас небезпечності та орієнтовнобезпечний рівень впливу (крім двоокису вуглецю), ставки податку встановлюються як за викиди забруднюючих речовин I класу небезпечності згідно з [пунктом 243.2](#) цієї статті.

{Статтю 244 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

Стаття 245. Ставки податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти

245.1. Ставки податку за скиди окремих забруднюючих речовин у водні об'єкти:

Найменування забруднюючої речовини	Ставка податку, гривень за 1 тону
Азот амонійний	1610,48
Органічні речовини (за показниками біохімічного споживання кисню (БСК 5))	644,6
Завислі речовини	46,19
Нафтопродукти	9474,05
Нітрати	138,57
Нітрити	7909,77
Сульфати	46,19
Фосфати	1287,18
Хлориди	46,19.

{Пункт 245.1 статті 245 в редакції Законів [№ 4235-VI від 22.12.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

245.2. Ставки податку за скиди у водні об'єкти забруднюючих речовин, які не увійшли до [пункту 245.1](#) цієї статті та на які встановлено гранично допустиму концентрацію або орієнтовно безпечний рівень впливу:

Гранично допустима концентрація забруднюючих речовин або орієнтовно безпечний рівень впливу, міліграмів на 1 літр	Ставка податку, гривень за 1 тону
До 0,001 (включно)	168743,5
Понад 0,001-0,1 (включно)	122347,23

Понад 0,1-1 (включно) 21092,69

Понад 1-10 (включно) 2146,63

Понад 10 429,72.

{Пункт 245.2 статті 245 в редакції Законів [№ 4235-VI від 22.12.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

245.3. За скиди забруднюючих речовин, на які не встановлено гранично допустиму концентрацію або орієнтовнобезпечний рівень впливу, застосовуються ставки податку за найменшою величиною гранично допустимої концентрації, наведеної у [пункті 245.2](#) цієї статті.

245.4. За скиди забруднюючих речовин у ставки та озера ставки податку, зазначені у [пунктах 245.1](#) і [245.2](#) цієї статті, збільшуються у 1,5 раза.

Стаття 246. Ставки податку за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах

246.1. Ставки податку за розміщення окремих видів надзвичайно небезпечних відходів:

246.1.1. обладнання та приладів, що містять ртуть, елементи з іонізуючим випромінюванням, - 865,47 гривні за одиницю;

246.1.2. люмінесцентних ламп - 15,06 гривні за одиницю.

{Пункт 246.1 статті 246 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4235-VI від 22.12.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [1166-VII від 27.03.2014](#); в редакції Законів [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

246.2. Ставки податку за розміщення відходів, які встановлюються залежно від класу небезпеки та рівня небезпечності відходів:

Клас небезпеки відходів	Рівень небезпечності відходів	Ставка податку, гривень за 1 тону
I	надзвичайно небезпечні	1405,65
II	високонебезпечні	51,2
III	помірно небезпечні	12,84
IV	малонебезпечні	5
	малонебезпечні нетоксичні відходи гірничої промисловості	0,49.

{Пункт 246.2 статті 246 в редакції Законів [№ 4235-VI від 22.12.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

246.3. За розміщення відходів, на які не встановлено клас небезпеки, застосовується ставка податку, встановлена за розміщення відходів I класу небезпеки.

246.4. За розміщення відходів на звалищах, які не забезпечують повного виключення забруднення атмосферного повітря або водних об'єктів, ставки податку, зазначені у [пунктах 246.1-246.3](#) цієї статті, збільшуються у 3 рази.

246.5. Коефіцієнт до ставок податку, який встановлюється залежно від місця (зони) розміщення відходів у навколишньому природному середовищі:

Місце (зона) розміщення відходів	Коефіцієнт
В межах населеного пункту або на відстані менш як 3 км від таких меж	3
На відстані від 3 км і більше від меж населеного пункту	1

{Статтю 246¹ виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

Стаття 247. Ставки податку за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені)

247.1. Ставка податку за утворення радіоактивних відходів виробниками електричної енергії - експлуатуючими організаціями ядерних установок (атомних електростанцій), включаючи вже накопичені, становить 0,0127 гривні у розрахунку на 1 кВт-год виробленої електричної енергії.

{Пункт 247.1 статті 247 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 4235-VI від 22.12.2011](#), [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [1166-VII від 27.03.2014](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

247.2. Корируючий коефіцієнт, який встановлюється для експлуатуючих організацій ядерних установок (атомних електростанцій) залежно від активності радіоактивних відходів:

Категорія відходів	Коефіцієнт
Високоактивні	50
Середньоактивні та низькоактивні	2

Стаття 248. Ставки податку за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк

248.1. Ставки податку за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк:

Категорія відходів	Ставка податку за тимчасове зберігання радіоактивних відходів (крім відходів, представлених як джерела іонізуючого випромінювання), гривень за 1 куб. метр	Ставка податку за тимчасове зберігання радіоактивних відходів, представлених як джерела іонізуючого випромінювання,

		гривень за 1 куб. сантиметр
Високоактивні	602418,72	20080,63
Середньоактивні та низькоактивні	11245,14	4016,11.

{Пункт 248.1 статті 248 в редакції Законів [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

{Стаття 248 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 4235-VI від 22.12.2011](#); в редакції Законів [№ 5503-VI від 20.11.2012](#), [1166-VII від 27.03.2014](#)}

Стаття 249. Порядок обчислення податку

249.1. Суми податку обчислюються за податковий (звітний) квартал платниками податку.

{Пункт 249.1 статті 249 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#); із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 422-VII від 04.07.2013](#), [№ 1191-VII від 08.04.2014](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

249.2. У разі якщо під час провадження господарської діяльності платником податку здійснюються різні види забруднення навколишнього природного середовища та/або забруднення різними видами забруднюючих речовин, такий платник зобов'язаний визначати суму податку окремо за кожним видом забруднення та/або за кожним видом забруднюючої речовини.

249.3. Суми податку, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення (Пвс), обчислюються платниками податку самостійно щокварталу виходячи з фактичних обсягів викидів, ставок податку за формулою:

де M_i - фактичний обсяг викиду i -тої забруднюючої речовини в тоннах (т);

H_{pi} - ставки податку в поточному році за тонну i -тої забруднюючої речовини у гривнях з копійками.

{Пункт 249.4 статті 249 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

249.5. Суми податку, який справляється за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти (Пс), обчислюються платниками самостійно щокварталу виходячи з фактичних обсягів скидів, ставок податку та коригуючих коефіцієнтів за формулою:

де M_{li} - обсяг скиду i -тої забруднюючої речовини в тоннах (т);

H_{pi} - ставки податку в поточному році за тонну i -того виду забруднюючої речовини у гривнях з копійками;

K_{os} - коефіцієнт, що дорівнює 1,5 і застосовується у разі скидання забруднюючих речовин у ставки і озера (в іншому випадку коефіцієнт дорівнює 1).

249.6. Суми податку, який справляється за розміщення відходів (Прв), обчислюються платниками самостійно щокварталу виходячи з фактичних обсягів розміщення відходів, ставок податку та коригуючих коефіцієнтів за формулою:

де H_{pi} - ставки податку в поточному році за тонну i -того виду відходів у гривнях з копійками;

Млі - обсяг відходів і-того виду в тоннах (т);

Кт - коригуючий коефіцієнт, який враховує розташування місця розміщення відходів і який наведено у [пункті 246.5](#) статті 246 цього Кодексу;

Ко - коригуючий коефіцієнт, що дорівнює 3 і застосовується у разі розміщення відходів на звалищах, які не забезпечують повного виключення забруднення атмосферного повітря або водних об'єктів.

249.7. Суми податку, який справляється за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені), обчислюються платниками податку - експлуатуючими організаціями (операторів) атомних електростанцій, включаючи експлуатуючі організації (оператори) дослідницьких реакторів, самостійно щокварталу на основі показників виробництва електричної енергії, ставки податку, а також пропорційно обсягу та активності радіоактивних відходів виходячи з фактичного об'єму радіоактивних відходів, утворених за базовий податковий (звітний) період, і з фактичного об'єму радіоактивних відходів, накопичених до 1 квітня 2009 року, та коригуючого коефіцієнта за формулою:

$$AEC = O_n \times H + (p_{нс} \times C1_{нс} \times V1_{нс} + p_v \times C1_v \times V1_v) + 1/32 (p_{нс} \times C2_{нс} \times V2_{нс} + p_v \times C2_v \times V2_v),$$

де АЕС - сума податку, який справляється за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) експлуатуючими організаціями (операторами) атомних електростанцій, обчислена за базовий податковий (звітний) період, у гривнях з копійками;

Оп - фактичний обсяг електричної енергії, виробленої за базовий податковий (звітний) період експлуатуючими організаціями (операторами) атомних електростанцій, кВт-год (для дослідницьких реакторів дорівнює 0);

Н - ставка податку, який справляється за електричну енергію, вироблену експлуатуючими організаціями (операторами) атомних електростанцій, що переглядається у разі потреби один раз на рік, визначена у [пункті 247.1](#) статті 247 цього Кодексу, у гривнях за 1 кВт-год;

1/32 - коефіцієнт реструктуризації податку за накопичені до 1 квітня 2009 року радіоактивні відходи (коефіцієнт діє з 1 квітня 2011 року до 1 квітня 2019 року, протягом іншого періоду дорівнює 0);

рв - коригуючий коефіцієнт для високоактивних відходів, наведений у [пункті 247.2](#) статті 247 цього Кодексу;

рнс - коригуючий коефіцієнт для середньоактивних та низькоактивних відходів, наведений у пункті 247.2 статті 247 цього Кодексу;

С1нс - собівартість зберігання 1 куб. метра (1 куб. сантиметра радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання) низькоактивних і середньоактивних радіоактивних відходів, утворених їх виробниками за базовий податковий (звітний) період, у гривнях з копійками;

С1в - собівартість зберігання 1 куб. метра (1 куб. сантиметра радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання) високоактивних радіоактивних відходів, утворених їх виробниками за базовий податковий (звітний) період, у гривнях з копійками;

С2нс - собівартість зберігання 1 куб. метра (1 куб. сантиметра радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання) низькоактивних і середньоактивних радіоактивних відходів, накопичених їх виробниками до 1 квітня 2009 року, у гривнях з копійками;

C2в - собівартість зберігання 1 куб. метра (1 куб. сантиметра радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання) високоактивних радіоактивних відходів, накопичених їх виробниками до 1 квітня 2009 року, у гривнях з копійками;

V1нс - фактичний об'єм низькоактивних і середньоактивних радіоактивних відходів, прийнятих до сховища експлуатуючих організацій (операторів) атомних електростанцій за базовий податковий (звітний) період, куб. метрів (куб. сантиметрів - для радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання);

V1в - фактичний об'єм високоактивних радіоактивних відходів, прийнятих до сховища експлуатуючих організацій (операторів) атомних електростанцій за базовий податковий (звітний) період, куб. метрів (куб. сантиметрів - для радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання);

V2нс - фактичний об'єм низькоактивних і середньоактивних радіоактивних відходів, накопичених у сховищах експлуатуючих організацій (операторів) атомних електростанцій до 1 квітня 2009 року, куб. метрів (куб. сантиметрів - для радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання);

V2в - фактичний об'єм високоактивних радіоактивних відходів, накопичених у сховищах експлуатуючих організацій (операторів) атомних електростанцій до 1 квітня 2009 року, куб. метрів (куб. сантиметрів - для радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання).

Інші платники податку - суб'єкти діяльності у сфері використання ядерної енергії обчислюють суми податку, що справляється за утворення радіоактивних відходів їх виробниками, пропорційно обсягу та активності радіоактивних матеріалів щокварталу, що сплачується у загальному розмірі 10 відсотків вартості (без урахування податку на додану вартість) кожного джерела іонізуючого випромінювання, яка визначається з дати придбання (купівлі-продажу) цього джерела. Вартість здавання накопичених до 1 квітня 2009 року радіоактивних відходів для таких суб'єктів визначається за договорами між виробниками радіоактивних відходів і спеціалізованими підприємствами з поводження з радіоактивними відходами.

249.8. Суми податку, який справляється за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк, обчислюються платниками податку - виробниками радіоактивних відходів самостійно щокварталу на підставі ставок податку, наведених у [пункті 248.1](#) статті 248 цього Кодексу, та пропорційно строку зберігання таких відходів понад установлений строк за формулою:

$$S \text{ зберігання} = N \times V \times T \text{ зберігання},$$

де S зберігання - сума податку, який справляється за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк, обчислена за базовий податковий (звітний) період, календарний квартал, у гривнях з копійками;

N - ставка податку, який справляється за тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк, наведена у [пункті 248.1](#) статті 248 цього Кодексу;

V - фактичний об'єм радіоактивних відходів, які зберігаються у виробника таких відходів понад установлений особливими умовами ліцензії строк, куб. метрів (куб. сантиметрів - для радіоактивних відходів, представлених у вигляді джерел іонізуючого випромінювання);

Т зберігання - кількість повних календарних кварталів, протягом яких радіоактивні відходи зберігаються понад установлений особливими умовами ліцензії строк.

{Пункт 249.9 статті 249 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 249.10 статті 249 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 249.11 статті 249 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

Стаття 250. Порядок подання податкової звітності та сплати податку

250.1. Базовий податковий (звітний) період дорівнює календарному кварталу.

250.2. Платники податку складають податкові декларації за [формою](#), встановленою у порядку, передбаченому [статтею 46](#) цього Кодексу, подають їх протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу, до контролюючих органів та сплачують податок протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку подання податкової декларації:

{Пункт 250.2 статті 250 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 422-VII від 04.07.2013](#), [№ 1191-VII від 08.04.2014](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

250.2.1. за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення, скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти, розміщення протягом звітного кварталу відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах - за місцем розміщення стаціонарних джерел, спеціально відведених для цього місць чи об'єктів;

{Підпункт 250.2.2 пункту 250.2 статті 250 виключено на підставі Закону [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

250.2.3. за утворення радіоактивних відходів та тимчасове зберігання радіоактивних відходів понад установлений особливими умовами ліцензії строк - за місцем перебування платника на податковому обліку у контролюючих органах.

{Підпункт 250.2.4 пункту 250.2 статті 250 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 250.2 статті 250 в редакції Закону [№ 3609-VI від 07.07.2011](#)}

250.3. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації до 1 грудня року, що передує звітному, подають до контролюючих органів переліки підприємств, установ, організацій, фізичних осіб - підприємців, яким в установленому порядку видано дозволи на викиди, спеціальне водокористування та розміщення відходів, а також направляють інформацію про внесення змін до переліку до 30 числа місяця, що настає за кварталом, у якому такі зміни відбулися.

{Пункт 250.3 статті 250 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

250.4. Орган державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки до 1 грудня року, що передує звітному, подає до контролюючих органів переліки підприємств, установ, організацій, фізичних осіб - суб'єктів діяльності у сфері використання ядерної енергії, у результаті діяльності яких утворилися, утворюються або можуть утворитися радіоактивні відходи та які тимчасово зберігають такі відходи понад установлений особливими умовами

ліцензії строк, а також направляє інформацію про внесення змін до переліку до 30 числа місяця, що настає за кварталом, у якому такі зміни відбулися.

{Пункт 250.4 статті 250 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

250.5. Платники податку перераховують суми податку, що справляється за викиди, скиди забруднюючих речовин та розміщення відходів, одним платіжним дорученням на рахунки, відкриті в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, які забезпечують розподіл цих коштів у співвідношенні, визначеному законом.

{Абзац перший пункту 250.5 статті 250 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Абзац другий пункту 250.5 статті 250 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Абзац третій пункту 250.5 статті 250 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 250.5 статті 250 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 5083-VI від 05.07.2012](#), [№ 422-VII від 04.07.2013](#), [№ 71-VIII від 28.12.2014](#)}

250.6. Платники податку, який справляється за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) та/або тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установлені особливими умовами ліцензії строк, перераховують суми податку до державного бюджету, які використовуються відповідно до [Закону України "Про поводження з радіоактивними відходами"](#) та Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік. За рішенням платника податку сума податку може сплачуватися щомісяця в розмірі однієї третьої частини планового обсягу за квартал із перерахунком за результатами базового податкового (звітного) періоду.

250.7. Звітність про фактичні обсяги радіоактивних відходів, утворених за базовий податковий (звітний) період, календарний квартал (включаючи вже накопичені до 1 квітня 2009 року), та фактичні обсяги радіоактивних відходів, які зберігаються у виробника таких відходів понад установлені особливими умовами ліцензії строк, погоджується органом державної санітарно-епідеміологічної служби та органом державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки. Вимоги щодо строків подання та змісту зазначеної звітності встановлюються особливими умовами ліцензії. Копії звітності подаються платниками податків разом з податковою декларацією.

{Пункт 250.7 статті 250 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

250.8. Якщо місце подання податкових декларацій не збігається з місцем перебування на податковому обліку підприємства, установи, організації, громадянина - суб'єкта підприємницької діяльності, яким в установленому порядку видано дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, спеціальне водокористування та розміщення відходів, до контролюючого органу, в якому таке підприємство, установа, організація або громадянин - суб'єкт підприємницької діяльності перебуває на обліку, подаються протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) періоду, копії відповідних податкових декларацій.

250.9. Якщо платник податку з початку звітного року не планує здійснення викидів, скидів забруднюючих речовин, розміщення відходів, утворення радіоактивних відходів протягом звітного року, то такий платник податку повинен повідомити про це відповідний

контролюючий орган за місцем розташування джерел забруднення та скласти заяву про відсутність у нього у звітному році об'єкта обчислення екологічного податку. В іншому разі платник податку зобов'язаний подавати податкові декларації відповідно до цієї статті Кодексу.

250.10. У разі якщо:

250.10.1. платник податку має кілька стаціонарних джерел забруднення або спеціально відведених для розміщення відходів місць чи об'єктів в межах кількох населених пунктів (сіл, селищ або міст) або за їх межами (коди згідно з Класифікатором об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ) різні), то такий платник податку зобов'язаний подати до відповідного контролюючого органу за місцем розташування стаціонарного джерела забруднення або спеціально відведених для розміщення відходів місць чи об'єктів податкову декларацію щодо кожного стаціонарного джерела забруднення або спеціально відведеного для розміщення відходів місця чи об'єкта окремо;

250.10.2. платник податку має кілька стаціонарних джерел забруднення або спеціально відведених для розміщення відходів місць чи об'єктів в межах одного населеного пункту (села, селища або міста) або за його межами (код згідно з Класифікатором об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ) один і той самий), то такий платник податку може подавати до відповідного контролюючого органу одну податкову декларацію податку за такі джерела забруднення;

250.10.3. платник податку перебуває на податковому обліку в місті з районним поділом, то такий платник може подавати одну податкову декларацію за викиди, скиди усіма своїми джерелами забруднення та/або розміщення відходів, якщо ці джерела та/або спеціально відведені місця для розміщення відходів розташовані на території такого міста (зазначається код згідно з Класифікатором об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ), за місцем перебування платника податку на податковому обліку (міської ради).

250.11. Контроль за тимчасовим зберіганням радіоактивних відходів їх виробниками понад установлений особливими умовами ліцензії строк здійснюється органом державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки та органом державної санітарно-епідеміологічної служби.

{Пункт 250.11 статті 250 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

250.12. Контролюючі органи залучають за попереднім погодженням працівників органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища для перевірки правильності визначення платниками податку фактичних обсягів викидів стаціонарними джерелами забруднення, скидів та розміщення відходів.

{Абзац перший пункту 250.12 статті 250 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

Контролюючі органи залучають за попереднім погодженням працівників органу державної санітарно-епідеміологічної служби та органу державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки для перевірки правильності визначення платниками фактичних обсягів радіоактивних відходів.

{Абзац другий пункту 250.12 статті 250 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 5083-VI від 05.07.2012](#)}

{Пункт 250.13 статті 250 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 250.14 статті 250 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 250.15 статті 250 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 250.16 статті 250 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 250.17 статті 250 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 250.18 статті 250 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

{Пункт 250.19 статті 250 виключено на підставі Закону [№ 1191-VII від 08.04.2014](#)}

РОЗДІЛ IX. РЕНТНА ПЛАТА

Стаття 251. Склад рентної плати

251.1. Рентна плата складається з:

251.1.1. рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин;

251.1.2. рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин;

251.1.3. рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України;

251.1.4. рентної плати за спеціальне використання води;

251.1.5. рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів;

251.1.6. рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України.

{Підпункт 251.1.6 пункту 251.1 статті 251 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 909-VIII від 24.12.2015](#)}

Стаття 252. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин

252.1. Платники рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (далі - платники рентної плати)

252.1.1. Платниками рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин є суб'єкти господарювання, у тому числі громадяни України, іноземці та особи без громадянства, зареєстровані відповідно до закону як підприємці, які набули права користування об'єктом (ділянкою) надр на підставі отриманих спеціальних дозволів на користування надрами (далі - спеціальний дозвіл) в межах конкретних ділянок надр з метою провадження господарської діяльності з видобування корисних копалин, у тому числі під час геологічного вивчення (або геологічного вивчення з подальшою дослідно-промисловою розробкою) в межах зазначених у таких спеціальних дозволах об'єктах (ділянках) надр.

252.1.2. У разі укладення власниками спеціальних дозволів з третіми особами договорів на виконання робіт (послуг), пов'язаних з використанням надр, у тому числі (але не виключно) за операціями з давальницькою сировиною, платниками рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин є власники таких спеціальних дозволів.

252.1.3. Платником рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин під час виконання договорів про спільну діяльність без утворення юридичної особи є уповноважена особа - один із учасників такого договору, на якого згідно з його умовами покладено обов'язок нарахування, утримання та внесення податків і зборів до бюджету з єдиного поточного рахунку спільної діяльності (далі - уповноважена особа), за умови, що один з учасників зазначеного договору має відповідний спеціальний дозвіл. Облік результатів спільної діяльності ведеться таким учасником окремо від обліку його господарської діяльності. Такий учасник додатково береться на облік як платник рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин у порядку, визначеному цим Кодексом.

252.1.4. Платниками рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин є землевласники та землекористувачі, крім суб'єктів підприємництва, які відповідно до законодавства відносяться до фермерських господарств, що провадять господарську діяльність з видобування підземних вод на підставі дозволів на спеціальне водокористування.

252.1.5. Платниками рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин є землевласники та землекористувачі, крім суб'єктів підприємництва, які відповідно до законодавства відносяться до фермерських господарств, - громадяни України, іноземці та особи без громадянства, що в межах наданих їм земельних ділянок, розмір яких перевищує норми, передбачені [статтею 121](#) Земельного кодексу України, видобувають прісні підземні води із застосуванням електричних пристроїв у обсязі понад 13 кубічних метрів на особу в місяць (за показниками лічильників).

252.1.6. Платниками рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин є суб'єкти господарювання, які виконують роботи, для проведення яких необхідно отримання погодження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

{Пункт 252.1 статті 252 доповнено підпунктом 252.1.6 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

252.2. Платники рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин здійснюють для цілей оподаткування окремий (від інших видів операційної діяльності) бухгалтерський та податковий облік витрат і доходів за кожним видом мінеральної сировини за кожним об'єктом надр, на який надано спеціальний дозвіл.

252.3. Об'єктом оподаткування рентною платою за користування надрами для видобування корисних копалин по кожній наданій у користування ділянці надр, що визначена у відповідному спеціальному дозволі, є обсяг товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), що є результатом господарської діяльності з видобування корисних копалин у податковому (звітному) періоді, приведеної у відповідність із стандартом, встановленим галузевим законодавством, до якої належать:

252.3.1. обсяг товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), що є результатом господарської діяльності з видобування корисних копалин з надр на території України, її континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони, у тому числі обсяг мінеральної сировини, що утворюється в результаті виконання первинної переробки, що провадиться іншими, ніж платник рентної плати, суб'єктами господарювання на умовах господарських договорів про послуги з давальницькою сировиною;

252.3.2. обсяг товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), що є результатом господарської діяльності з

видобування корисних копалин з відходів (втрат, хвостів тощо) гірничого виробництва, у тому числі обсяг мінеральної сировини, що утворюється в результаті виконання первинної переробки, що провадиться іншими, ніж платник рентної плати, суб'єктами господарювання на умовах господарських договорів про послуги з давальницькою сировиною, якщо для її видобутку відповідно до законодавства необхідно отримати спеціальний дозвіл.

252.3.3. обсяг товарної продукції - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), що є результатом господарської діяльності з видобування корисних копалин з надр на території України, її континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони, у тому числі обсяг мінеральної сировини, що утворюється під час виконання робіт, для проведення яких необхідно отримання погодження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, у тому числі під час виконання робіт в акваторіях водних об'єктів.

{Пункт 252.3 статті 252 доповнено підпунктом 252.3.3 згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

252.4. До об'єкта оподаткування рентною платою за користування надрами для видобування корисних копалин не належать:

252.4.1. не включені до державного балансу запасів корисних копалин корисні копалини місцевого значення і торф, видобуті землевласниками або землекористувачами у межах своїх земельних ділянок для забезпечення власних потреб домогосподарств;

{Підпункт 252.4.1 пункту 252.4 статті 252 в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

252.4.2. видобуті (зібрані) мінералогічні, палеонтологічні та інші геологічні колекційні зразки, якщо їх використання не передбачає отримання економічної вигоди з передачею чи без передачі права власності на них;

252.4.3. корисні копалини, видобуті з надр під час створення, використання, реконструкції геологічних об'єктів природно-заповідного фонду, якщо використання цих корисних копалин не передбачає отримання економічної вигоди з передачею чи без передачі права власності на них;

252.4.4. дренажні та супутньо-пластові підземні води, які не враховуються в державному балансі запасів корисних копалин, що видобуваються під час розробки родовищ корисних копалин або під час будівництва та експлуатації підземних споруд, і використання яких не передбачає отримання економічної вигоди з передачею чи без передачі права власності на них, у тому числі від використання для власних технологічних потреб, за винятком обсягів, які використовуються для власних технологічних потреб, пов'язаних з видобуванням корисних копалин;

252.4.5. видобуті корисні копалини, які без набуття та/або збереження платником права власності на такі корисні копалини відповідно до затвердженого в установленому законодавством порядку технологічного проекту розробки запасів корисних копалин відповідної ділянки надр спрямовуються на формування запасів корисних копалин техногенного родовища;

252.4.6. обсяг природного газу, визнаного рециркулюючим відповідно до вимог цього Кодексу, який визначається платником рентної плати за показниками вимірювальних пристроїв, що зазначені у журналі обліку видобутих корисних копалин із дотриманням самостійно затверджених ним відповідно до вимог ліцензійних умов схем руху видобутої вуглеводневої сировини на виробничих дільницях та місцях зберігання з урахуванням складу вихідної сировини, умов конкретного виробництва, особливостей технологічного процесу;

252.4.7. обсяги мінеральних вод, що видобуті державними дитячими спеціалізованими санаторно-курортними закладами, в частині обсягів, що використовуються для лікування на їх території;

252.4.8. обсяг газу (метану) дегазації вугільних родовищ, який затвердженими кондиціями на мінеральну сировину ділянки надр визначений таким, що не відповідає або не може бути приведеним до вимог документів із стандартизації щодо якості природного газу, призначеного для транспортування, промислового або комунально-побутового споживання;

{Пункт 252.4 статті 252 доповнено підпунктом 252.4.8 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

252.4.9. урановмісні корисні копалини, видобуті на стадії геологічного вивчення на підставі спеціальних дозволів, отриманих після 1 січня 2018 року.

{Пункт 252.4 статті 252 доповнено підпунктом 252.4.9 згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

252.5. Види товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) визначаються платником рентної плати відповідно до затверджених законодавством переліків видів корисних копалин, а також кодифікації товарів та послуг з урахуванням затверджених платником схем руху товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) на виробничих ділянках та місцях зберігання з урахуванням складу вихідної сировини, умов конкретного виробництва, особливостей технологічного процесу та вимог до кінцевої продукції.

252.6. Базою оподаткування рентною платою за користування надрами для видобування корисних копалин є вартість обсягів видобутих у податковому (звітному) періоді корисних копалин (мінеральної сировини), яка окремо обчислюється для кожного виду корисної копалини (мінеральної сировини) для кожної ділянки надр на базових умовах поставки (склад готової продукції гірничого підприємства).

252.7. Вартість відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) у податковому (звітному) періоді обчислюється платником для кожної ділянки надр на базових умовах поставки (склад готової продукції гірничого підприємства) за більшою з таких її величин:

252.7.1. за фактичними цінами реалізації відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини);

252.7.2. за розрахунковою вартістю відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), крім вуглеводневої сировини.

252.8. У разі обчислення вартості товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) за фактичними цінами реалізації вартість одиниці відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) встановлюється платником рентної плати за величиною суми доходу, отриманого (нарахованого) від виконаних у податковому (звітному) періоді господарських зобов'язань з реалізації відповідного обсягу (кількості) такого виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини).

Фактична ціна реалізації для нафти, конденсату визначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику економічного розвитку, за податковий

(звітний) період як середня ціна одного бареля нафти "Urals", перерахована у гривні за тону за курсом Національного банку України станом на 1 число місяця, що настає за податковим (звітним) періодом, визначена за інформацією міжнародного агентства (котирування UralsMediterranean та UralsRotterdam). При визначенні фактичної ціни реалізації для нафти, конденсату використовується середній показник місткості барелів в 1 тонні нафти марки "Urals" у розмірі 7,28.

{Абзац третій пункту 252.8 статті 252 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

{Абзац четвертий пункту 252.8 статті 252 виключено на підставі Закону [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Фактичною ціною реалізації для газу природного вважається:

{Абзац п'ятий пункту 252.8 статті 252 в редакції Закону [№ 812-VIII від 24.11.2015](#)}

для газу природного, що відповідає умові, визначеній у [пункті 252.24](#) цієї статті, - ціна, визначена у відповідних договорах купівлі-продажу природного газу між платником рентної плати та суб'єктом ринку природного газу, на якого Кабінетом Міністрів України покладені спеціальні обов'язки щодо формування ресурсу природного газу для побутових споживачів та виробників теплової енергії відповідно до [Закону України](#) "Про ринок природного газу", у податковому (звітному) періоді;

{Абзац шостий пункту 252.8 статті 252 в редакції Закону [№ 812-VIII від 24.11.2015](#)}

для іншого газу природного - середня митна вартість імпортного природного газу, що склалася у процесі його митного оформлення під час ввезення на територію України за податковий (звітний) період. Середня митна вартість імпортного природного газу, що склалася у процесі його митного оформлення під час ввезення на територію України за податковий (звітний) період, обчислюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та передається до 5 числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом, центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику економічного розвитку, який до 10 числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом, розміщує на своєму офіційному веб-сайті у спеціальному розділі.

{Абзац сьомий пункту 252.8 статті 252 в редакції Закону [№ 812-VIII від 24.11.2015](#)}

При здійсненні контрольованих операцій у випадках, визначених [статтею 39](#) цього Кодексу, фактична ціна реалізації відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) не може бути менше ціни, визначеної за принципом "витягнутої руки".

{Пункт 252.8 статті 252 доповнено новим абзацом згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику економічного розвитку, до 10 числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом, розміщує визначену ціну реалізації відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) на своєму офіційному веб-сайті у спеціальному розділі та повідомляє центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

{Абзац пункту 252.8 статті 252 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Сума доходу, отриманого (нарахованого) від реалізації відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) за податковий (звітний) період, зменшується на суму витрат платника, пов'язаних з операціями передпродажної підготовки, у тому числі пакуванням, фасуванням (бутелюванням), а також з доставкою (перевезенням, транспортуванням) обсягу (кількості) відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) споживачу в розмірах, установлених у договорі купівлі-продажу згідно з умовами постачання.

{Абзац пункту 252.8 статті 252 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

Суми попередньої оплати вартості обсягу (кількості) відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), що надійшли до моменту фактичного виконання господарських зобов'язань (фактичної поставки) або до моменту настання строку виконання господарських зобов'язань (поставки) за відповідним договором, включаються до суми доходу для обчислення вартості одиниці відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) у податковому (звітному) періоді, якщо такі господарські зобов'язання (поставки) виконані або мали бути виконаними за зазначеним договором.

Сума доходу, отримана від реалізації обсягу (кількості) відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) в іноземній валюті, обраховується в національній валюті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, встановленим Національним банком України на дату реалізації таких корисних копалин.

252.9. До витрат платника рентної плати, пов'язаних з операціями передпродажної підготовки, у тому числі пакуванням, фасуванням (бутелюванням), а також з доставкою (перевезенням, транспортуванням) товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) споживачу, належать:

{Абзац перший пункту 252.9 статті 252 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

252.9.1. витрати, пов'язані з операціями передпродажної підготовки, у тому числі пакуванням, фасуванням (бутелюванням), а також з доставкою (перевезенням, транспортуванням) товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) із складу готової продукції платника рентної плати (вузла обліку, входу до магістрального трубопроводу, пункту відвантаження споживачу або на переробку, межі розділу мереж із споживачем) споживачу, а саме:

{Абзац перший підпункту 252.9.1 пункту 252.9 статті 252 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

з доставкою (перевезенням, транспортуванням) магістральними трубопроводами, залізничним, водним та іншими видами транспорту;

із зливанням, наливанням, навантаженням, розвантаженням та перевантаженням;

з оплатою послуг портів, зокрема портових зборів;

з оплатою транспортно-експедиторських послуг;

252.9.2. витрати з обов'язкового страхування вантажів, обчислені відповідно до законодавства;

252.9.3. митні платежі у разі реалізації за межі митної території України.

252.10. Вартість одиниці кожного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) обчислюється як співвідношення суми доходу, отриманого платником рентної плати від реалізації відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), визначеної відповідно до пункту 252.8 цієї статті, та обсягу (кількості) відповідного виду реалізованої товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), що визначається за даними бухгалтерського обліку запасів готової продукції такого платника.

252.11. У разі обчислення вартості відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) за розрахунковою вартістю до витрат платника рентної плати за податковий (звітний) період включаються:

252.11.1. матеріальні витрати, у тому числі витрати, пов'язані з виконанням господарських договорів із давальницькою сировиною, за винятком матеріальних витрат, пов'язаних із:

зберіганням;

транспортуванням;

пакуванням, у тому числі фасуванням (бутелюванням);

{Абзац четвертий підпункту 252.11.1 пункту 252.11 статті 252 із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#)}

проведенням іншого виду підготовки (включаючи передпродажну підготовку), крім операцій, що віднесені до операцій первинної переробки (збагачення) у значенні, наведеному у розділі I цього Кодексу, для реалізації відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини);

виробництвом і реалізацією інших видів продукції, товарів (робіт, послуг);

252.11.2. витрати з оплати праці, крім витрат з оплати праці працівників, які не зайняті в господарській діяльності з видобування відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини);

252.11.3. витрати з ремонту основних засобів, крім витрат на ремонт основних засобів, не пов'язаних технічно та технологічно з господарською діяльністю з видобування відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини);

252.11.4. інші витрати, що належать до складу витрат, у тому числі витрати, розподілені згідно з принципами облікової політики платника рентної плати, понесені ним в періоди, коли господарська діяльність з видобування корисних копалин не провадилася у зв'язку із сезонними умовами проведення видобувних робіт, крім витрат, не пов'язаних з господарською діяльністю з видобування відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), у тому числі:

які виникають в результаті формування фінансових резервів;

на сплату процентів боргових зобов'язань платника рентної плати;

на внесення рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин;

на сплату штрафів та/або неустойки чи пені за рішенням сторін договору або за рішенням відповідних державних органів, суду.

252.12. Під час обчислення розрахункової вартості відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) також враховуються:

252.12.1. сума нарахованої амортизації, крім суми нарахованої амортизації на основні засоби і нематеріальні активи, що підлягають амортизації, але не пов'язані технічно та технологічно з господарською діяльністю з видобування відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини);

252.12.2. сума амортизації витрат, пов'язаних з господарською діяльністю з видобування відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини).

252.13. У разі якщо мають місце державні субвенції для гірничих підприємств, визначення вартості видобутої мінеральної сировини (корисної копалини) здійснюється без урахування субвенції, розміри якої для кожної ділянки надр обчислюються на підставі калькулювання собівартості видобутої корисної копалини за матеріалами бухгалтерського обліку провадження господарської діяльності в межах такої ділянки надр.

252.14. Сума витрат, понесених на провадження господарської діяльності з видобування корисних копалин, щодо яких у податковому (звітному) періоді завершено комплекс технологічних операцій (процесів) з видобування, повністю включається до розрахункової вартості видобутих корисних копалин за відповідний податковий (звітний) період.

У разі якщо після виникнення податкових зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин за обсяг (кількість) відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) платник рентної плати у будь-якому наступному податковому (звітному) періоді прийняв рішення про застосування до неї (відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) або її частини) інших операцій первинної переробки, в результаті чого виник новий вид товарної продукції гірничого підприємства, що відрізняється від продукції, за якою платником рентної плати визнані та виконані відповідні зобов'язання з рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин, платник рентної плати у такому податковому (звітному) періоді визначає розмір податкових зобов'язань з рентної плати для нового відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) з урахуванням виконаних податкових зобов'язань за обсяг (кількість) відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), що був використаний на створення нової товарної продукції гірничого підприємства, за вирахуванням сум податкових зобов'язань, які виникали за попередніми операціями з даним видом корисної копалини.

252.15. Сума витрат, понесених на провадження господарської діяльності з видобування корисних копалин, щодо яких у податковому (звітному) періоді не завершено комплекс технологічних операцій (процесів) з видобування, включається до розрахункової вартості відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) у податковому (звітному) періоді, в якому завершується такий комплекс технологічних операцій (процесів).

252.16. Розрахункова вартість одиниці відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) (Цр) обчислюється за такою формулою:

де Вмп - витрати, обчислені згідно з пунктами 252.11 - 252.15 цієї статті (у гривнях);

Крмпе - коефіцієнт рентабельності гірничого підприємства, обчислений у матеріалах геолого-економічної оцінки запасів корисних копалин ділянки надр, затверджених центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр (десятковий дріб). Гірничі підприємства, що порушили строк регулярної повторної геолого-економічної оцінки запасів корисних копалин ділянки надр, обчислюють податкові зобов'язання із застосуванням коефіцієнта рентабельності, що дорівнює трикратному розміру облікової ставки Національного банку України;

Вмп - обсяг (кількість) товарної продукції гірничого підприємства - видобутих корисних копалин (мінеральної сировини), що видобута за податковий (звітний) період.

252.17. Вартість руд урану та золота, видобутих з корінних родовищ, обчислюється з урахуванням ціни реалізації за податковий (звітний) період (у разі відсутності реалізації у цей період - за найближчі попередні податкові періоди) хімічно чистого металу без урахування податку на додану вартість, зменшеної на суму витрат платника рентної плати на збагачення (афінаж) та доставку (перевезення, транспортування) споживачу. Вартість одиниці товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) визначається з урахуванням частки (в натуральному вимірі) вмісту хімічно чистого металу в одиниці видобутих корисних копалин.

252.18. Податкові зобов'язання з рентної плати за користування надрами для відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) в межах однієї ділянки надр за податковий (звітний) період обчислюються за такою формулою:

$$\text{Пзн} = V_{\text{ф}} \times V_{\text{кк}} \times C_{\text{внз}} \times K_{\text{пп}},$$

де $V_{\text{ф}}$ - обсяг (кількість) відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) у податковому (звітному) періоді (в одиницях маси або об'єму);

$V_{\text{кк}}$ - вартість одиниці відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), обчислена згідно з [пунктами 252.7 - 252.17](#) цієї статті;

$C_{\text{внз}}$ - величина ставки рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (у відсотках), встановлена у [пункті 252.20](#) цієї статті;

$K_{\text{пп}}$ - коригуючий коефіцієнт, встановлений у пункті 252.22 цієї статті.

252.19. Обсяг (кількість) відповідного виду товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) визначається платником рентної плати самостійно у журналі обліку видобутих корисних копалин відповідно до вимог затверджених ним схем руху видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) на виробничих ділянках та місцях зберігання з урахуванням складу вихідної сировини, умов конкретного виробництва, особливостей технологічного процесу та вимог до кінцевої продукції і нормативних актів, що регламентують вимоги до відповідного виду товарної продукції гірничих підприємств стосовно визначення якості сировини та кінцевого продукту, визначення вмісту основної та супутньої корисної копалини в лабораторіях, атестованих згідно з правилами уповноваження та атестації у державній метрологічній системі.

Залежно від відповідного виду видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) її кількість визначається в одиницях маси або об'єму.

252.20. Ставки рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин установлюються у відсотках від вартості товарної продукції гірничого підприємства - видобутої корисної копалини (мінеральної сировини) у таких розмірах:

Назва груп корисних копалин, що надана у користування надрами гірничому підприємству	Ставка, відсоток від вартості товарної продукції гірничого підприємства
рудні (металовмісні (металічні), у тому числі руди) корисні копалини:	
чорних металів (крім руд заліза), кольорових та легувальних металів	6,25
руди заліза	12,00, якщо середня вартість залізної руди за індексом IODEX 58% FE CFR China, що офіційно визначений світовим інформаційним агентством Platts, за податковий (звітний) період становить 70 і більше доларів США;
	11,00, якщо середня вартість залізної руди за індексом IODEX 58% FE CFR China, що офіційно визначений світовим інформаційним агентством Platts, за податковий (звітний) період становить менше 70 доларів США ⁴
урановмісні (в технологічному розчині)	5,00
інші, ніж урановмісні, чорних, кольорових та легувальних металів	5,00
енергетичні корисні копалини:	
вугілля:	
коксівне	1,50
енергетичне	0,75
антрацит	1,00
буре	1,00

торф	1,00
вуглеводні:	
нафта:	
з покладів, які повністю або частково залягають на глибині до 5000 метрів	31,00
з покладів, які повністю залягають на глибині понад 5000 метрів	16,00
Конденсат:	
з покладів, які повністю або частково залягають на глибині до 5000 метрів	31,00
з покладів, які повністю залягають на глибині понад 5000 метрів	16,00
газ природний (будь-якого походження):	
природний газ, що відповідає умові, визначеній у пункті 252.24 цієї статті, видобутий з покладів до 5000 метрів	29,00
природний газ, що відповідає умові, визначеній у пункті 252.24 цієї статті, видобутий з покладів понад 5000 метрів	14,00
з покладів на ділянках надр (родовищах) в межах континентального шельфу та/або виключної (морської) економічної зони України	11,00
природний газ, видобутий під час виконання договорів про спільну діяльність	70,00
з покладів, які повністю або частково залягають на глибині до 5000 метрів	29,00
з покладів, які повністю залягають на глибині понад 5000 метрів	14,00
неенергетичні, нерудні (неметаловмісні (неметалічні) корисні копалини, води підземні ¹), води поверхневі, грязі лікувальні (пелоїди), крім бурштину	5,00
бурштин	10,00

природний газ, видобутий із нових свердловин з
покладів, які повністю або частково залягають на
глибині до 5000 метрів (крім природного газу,
видобутого під час виконання договорів про спільну
діяльність) 12,00

природний газ, видобутий із нових свердловин з
покладів, які повністю або частково залягають на
глибині понад 5000 метрів (крім природного газу,
видобутого під час виконання договорів про спільну
діяльність) 6,00

{Примітку ¹⁾ пункту 252.20 статті 252 виключено на підставі Закону [№ 211-VIII від 02.03.2015](#)}

¹⁾ З 1 січня 2019 року до 31 грудня 2019 року (включно) до ставки рентної плати за користування надрами для видобування залізної руди застосовується коефіцієнт 1,1.

{До пункту 252.20 статті 252 включено примітку ¹⁾ згідно із Законом [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#)}

²⁾ Рентна плата за користування надрами для видобування прісних підземних вод, які видобуваються платниками, зазначеними у [підпункті 252.1.5](#) пункту 252.1 цієї статті, застосовується за ставками, визначеними у [підпункті 255.5.2](#) пункту 255.5 статті 255 цього Кодексу.

³⁾ В умовах дії угоди про розподіл продукції для нафти та конденсату, видобутих у межах території України, континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони України, рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин справляється із застосуванням ставки у розмірі 2 відсотки вартості товарної продукції гірничого підприємства, а для газу природного, у тому числі газу, розчиненого у нафті (нафтового (попутного) газу), етану, пропану, бутану, газу (метану) вугільних родовищ, газу сланцевих товщ, газу центрально-басейнового типу, газу колекторів щільних порід, видобутого у межах території України, континентального шельфу, виключної (морської) економічної зони України, рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин справляється із застосуванням ставки у розмірі 1,25 відсотка вартості товарної продукції гірничого підприємства.

{Пункт 252.20 статті 252 доповнено приміткою 3 згідно із Законом [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#)}

⁴⁾ Інформація щодо застосування відповідної ставки для руд заліза розміщується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, на своєму офіційному веб-сайті до 10 числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом.

{Пункт 252.20 статті 252 доповнено приміткою 4 згідно із Законом [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}

{Пункт 252.20 статті 252 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 211-VIII від 02.03.2015](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1791-VIII від 20.12.2016](#), [№ 2245-VIII від 07.12.2017](#), [№ 2628-VIII від 23.11.2018](#), [№ 466-IX від 16.01.2020](#), [№ 490-IX від 04.02.2020](#)}

252.21. Додаткові обсяги вуглеводневої сировини, видобуті внаслідок реалізації діючих або нових інвестиційних проектів (програм, договорів), якими передбачено нарощування видобутку вуглеводневої сировини, на ділянках надр (родовищах, покладах), що

характеризуються погіршеними гірничо-геологічними умовами (важковидобувні) або виснаженістю в процесі розробки в попередніх періодах, на окремих діючих свердловинах після капітального ремонту, свердловинах, що відновлюються з числа ліквідованих, нових свердловинах чи групах свердловин, що розташовані на таких ділянках надр, оподатковуються за ставкою 2 відсотки від вартості додаткового видобутку відповідної вуглеводневої сировини.

Порядок відбору та затвердження нових інвестиційних проектів (програм, договорів), якими передбачено нарощування видобутку вуглеводневої сировини, порядок визначення додаткових обсягів вуглеводневої сировини, а також порядок контролю за виконанням таких інвестиційних проектів (програм) визначаються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного розвитку.

Перелік ділянок надр та/або об'єктів ділянок надр, на яких реалізуються нові інвестиційні проекти (програми, договори), визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у нафтогазовому комплексі.

Положення цього пункту поширюються на:

підприємства, частка держави у статутному капіталі яких становить 25 відсотків та більше;

господарські товариства, 25 відсотків та більше акцій (часток, паїв) яких знаходяться у статутних капіталах інших господарських товариств, контрольним пакетом акцій яких володіє держава;

дочірні підприємства, представництва та філії таких підприємств і товариств;

учасників договорів про спільну діяльність, відповідно до яких вартість вкладу підприємств, частка держави у статутному капіталі яких становить 25 відсотків та більше, господарських товариств, 25 відсотків та більше акцій (часток, паїв) яких знаходиться у статутних капіталах інших господарських товариств, контрольним пакетом акцій яких володіє держава, а також дочірніх підприємств, представництв та філій таких підприємств і товариств, становить 25 відсотків та більше загальної вартості вкладів учасників договорів про спільну діяльність.

252.22. До ставок рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин застосовуються коригуючі коефіцієнти, що визначаються залежно від виду корисної копалини (мінеральної сировини) та умов її видобування:

Критерії застосування коефіцієнта	Величина коефіцієнта
Видобування запасів (ресурсів) корисних копалин з техногенних родовищ	0,50
Видобування піщано-гравійної сировини в межах акваторії морів, водосховищ, у річках та їх заплавах (крім видобування, пов'язаного з плановими роботами з очищення фарватерів річок)	2,00
Видобування вуглекислих мінеральних підземних вод (гідрокарбонатних) із свердловин, що не обладнані стаціонарними газовідділювачами	0,85

Видобування запасів з родовищ, які в установленому законодавством порядку визнані як дотаційні запаси	0,01
Видобування запасів корисних копалин ділянки надр із дотримання кондицій мінеральної сировини ділянки надр, затверджених державною експертизою на підставі звітів з геологічного вивчення, яке виконане платником рентної плати за рахунок власних коштів не раніше ніж за 5 років до звітного податкового періоду, крім вуглеводневої сировини	0,95
Видобування позабалансових запасів природного газу, що відповідає умові, визначеній у пункті 252.24 цієї статті*	0,79
Видобування позабалансових запасів природного газу, з покладів на ділянках надр (родовищах) в межах континентального шельфу та/або виключної (морської) економічної зони України, що відповідає умові, визначеній у пункті 252.24 цієї статті*	0,61
Видобування позабалансових запасів природного газу, що не відповідає умові, визначеній у пункті 252.24 цієї статті*	0,96
Видобування запасів природного газу, що відповідає умові, визначеній у пункті 252.24 цієї статті, ділянки надр, затверджених державною експертизою на підставі звітів з геологічного вивчення, яке виконане платником рентної плати за рахунок власних коштів	0,88
Видобування запасів природного газу з покладів на ділянках надр (родовищах) в межах континентального шельфу та/або виключної (морської) економічної зони України, що відповідає умові, визначеній у пункті 252.24 цієї статті, ділянки надр, затверджених державною експертизою на підставі звітів з геологічного вивчення, яке виконане платником рентної плати за рахунок власних коштів	0,77
Видобування запасів природного газу, що не відповідає умові, визначеній у пункті 252.24 цієї статті, ділянки надр, затверджених державною експертизою на підставі звітів з геологічного вивчення, яке виконане платником рентної плати за рахунок власних коштів	0,97
Видобування підземним шахтним способом з глибини понад 300 метрів руди заліза для збагачення із вмістом магнетитового заліза менше 35 відсотків	0,25

* За умови, що запаси корисних копалин віднесено до такої категорії за результатами геолого-економічної оцінки, проведеної не раніш як за 10 років до виникнення податкових зобов'язань.

{Пункт 252.22 статті 252 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 211-VIII від 02.03.2015](#), [№ 909-VIII від 24.12.2015](#), [№ 1797-VIII від 21.12.2016](#); в редакції Закону [№ 466-IX від 16.01.2020](#)}